6234-1

Anul XXXIII IANUARIE-FEBRUARIE-MARTIE 1921 No. 1-3

REVISTA PĂDURILOR

— ORGANUL SOCIETĂȚEI «PROGRESUL SILVIC»

Fondată în 1886

și recunoscută persoană morală prin Decretul Regal No. 1630 dela 28 Aprilie 1904, cu sediul în palatul Ministerului de Domenii

Apare sub conducerea unui comitet de redacție, format din domnii: M. Tănăsescu, C. Opran și N. Iacobescu

Abonamentul 120 lei pe an

BIBLIOTECA Anr. 3097 Cota

SUMARUL

1921. . . . . C. Al. Orescu
Inundațiile din 1920. . . . . Petre Antonescu
Fosta Academie de Mine și Silvicultură din Schemnitz (Ungaria). . . . . N. Saegiu
Studii entomologice și botanice în pădurile atacate de Bostrichizi . . . . . N. A. Iacobescu
Cuvântarea d-lui Aureliu M. Eliescu, delegatul Societății „Progresul Silvic", la ședința de inaugurare a Congresului agronomilor . . . . . * * *
† Ioan S. Ionescu I-iu (necrolog). . . . . M. P. Florescu
Casa de economie a Corpului silvic . . . Ion S. Zăvoianu
Ciclul conferințelor Soc. „Progresul Silvic". F.
Dezbaterile Parlamentare de interes forestier . . . . . G. Turneanu
Informațiuni . . . . . * * *

BUCUREȘTI

TIPOGRAFIA «CULTURA NEAMULUI ROMÂNESC»

1921

„REVISTA PADURILOR"

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA

CASA PĂDURILOR

Colaboratorii Revistei Pădurilor sunt rugaţi a trimite articolele D-lor: M. Tănăsescu, Bul. Carol No. 61, C. Opran, Calea Călăraşilor No. 115 şi N Iacobescu, Str. Anton Pan No. 41, Bucureşti.

Ele vor fi scrise cât se poate de îngrijit şi numai pe o pagină a coalei de hârtie.

Abonamentele se vor plăti prin D-l Th. Spirescu, casierul soc. „Progresul Silvic", Str. Martirului No. 14 Bucureşti.

Corespondenţa privitoare la chestiuni de administrţie se va adresa pe numele revistei la Casa Pădurilor, Bucureşti.

83 41 /74

6234

Anul XXXIII IANUARIE—FEBRUARIE 1921

REVISTA PĂDURILOR

1921

„Revista Pădurilor", organul de publicitate al societăţii „Progresul Silvic" intră azi în al 33-lea an al existenţei sale.

Grele au fost sforţările înaintaşilor pentru a alimentă neîncetat această revistă. Răsfoind foaie cu foaie cele 32 volume apărute până acum, citim istoricul ştiinţific al revistei noastre şi nu putem decât să apreciem sporul de muncă depus treptat de unii din membrii societăţei, cum şi activitatea şi modul dezinteresat cu care au lucrat pentru dezvoltarea economiei silvice.

Literatura noastră silvică a făcut progrese imense, trecând dela vulgarizarea ştiinţei silvice prin teorii de curs, cari sunt primele încercări ale unui corp tânăr şi fără experienţă, la lucrări serioase, bine studiate şi adesea originale.

Generaţiile trecute, cu un entuziasm juvenil, au dus o luptă îndelungată, fără mari speranţe în o ocrotire apropiată a pădurilor şi pentru o cultură mai intensivă, explicabilă prin o lipsă de personal şi de material. Generaţiile actuale, profitând de greşelile trecutului, având terenul dejà pregătit, deşi au de luptat pe orizonturi mai largi, dispun azi de mijloace mai întinse, având un sprijin puternic şi în opinia publică, alarmată de secătuirea pădurilor.

Azi soarta pădurilor este la o mare răspântie!

Corpul inginerilor silvici s'a arătat demn de încrederea ţărei; de nevoile lui trebuie să se ţie compt, dacă voim să atragem în corp elemente bune, cu dor de ţară şi cari să dea un avânt puternic culturei pădurilor, industrializărei lemnelor şi întregei noastre economii silvice, de care este legată întreaga noastră

P I 35 Geblet 62.34

economie națională. Trebue ca soarta sa să fie bine asigurată pe toate căile, pentru a putea lucrà în liniște și cu folos.

Insuficiența personalului ne va paralizà încă mult timp în mișcările noastre, deși s'au luat măsuri serioase pentru sporirea lui, prin mărirea cadrelor Școalei Superioare de Silvicultură, spre a putea face față nevoilor pădurărești ale țărilor alipite decurând; totuși ele nu pot fi suficiente și imediate până nu se va pune stavilă scoaterei la pensie a atâtor elemente de valoare, de muncă, care ar face cinste de a figurà în cadrele altor țări înaintate în cultura pădurilor.

Corpul silvic trebue să fie un corp de sine stătător, care să-și croiască legile cele mai prielnice pentru asigurarea lui și pentru ocrotirea pădurilor, mai cu seamă de rapacitatea capitalismului strein, atât de mult susținut de consiliile de administrație cu multă influență în țară.

Noi bătrânii, ne amintim cu drag sbuciumul trecutului și nu putem decât să încurajăm legitimele aspirațiuni ale corpului, care nu se pot realizà decât prin o unire desăvârșită.

Să luptăm pentru apărarea pădurilor noastre de consorțurile streine, care ne-au devastat îngrozitor munții noștrii și să avem veșnic înaintea ochilor, deviza: „prin noi înșine".

Inainte de a păși la muncă și în acest nou an, nu putem să nu ne reamintim cu duioșie de memoria atâtor ingineri silvici și studenți forestieri, care au murit vitejește pentru a asigurà o „Românie Mare".

Facem un apel călduros la toți inginerii silvici, la profesorii economiști și la toți aceia cari se interesează de soarta pădurilor noastre, de a colaborà cât mai mult la „Revista Pădurilor" (ea să poată apare în mod lunar, ca și înainte de războiu), și de a o răspândi cât mai mult în stra-

turile noastre sociale, tocmai pentru a crea o tradiție forestieră demnă pentru o Românie întregită.

Așteptăm cu drag și colaborarea fraților Bănățeni, Transilvăneni, Crișeni, Maramureșeni, Bucovineni și Basarabeni, ca să-și desvolte și ei părerile lor pe terenul legislativ silvic și pe acel al economiei silvice, căci suntem de doi ani uniți în mod indisolubil și credem că este timpul să ne cunoaștem frățește cu toții, în folosul aceleași cauze comune.

C. AL. ORESCU.
Vice președinte al Soc. «Progresul silvic»

Inundațiunile din 1920

Cauzele lor și mijloacele de îndreptare.

Asupra acestei chestiuni s'a scris, ce-i drept, de multe ori de către Inginerii noștrii silvici.

S'au făcut chiar studii amănunțite, prin care s'a arătat răul organic de care sufere România și s'a indicat, în acelaș timp, mijloacele corespunzătoare pentru a le putea preveni pe viitor.

Părerea mea însă este că, ori cât de mult s'ar vorbi și s'ar scrie în această privință, nu poate fi decât în folosul tutulor acelora cari se interesează de conservarea forțelor noastre de producțiune și de înbunatățirea stărei noastre economice.

Cu toții știm, în adevăr, că, în urma topirei zăpezilor, în zilele calde de primăvară, precum și după ploi repezi și prelungite în celelalte anotimpuri, se produc, mai întotdeauna, creșteri brusce în volumul apelor curgătoare, cari ne mai încăpând în albiile lor obișnuite, se revarsă peste holdele bogate, distrugând podurile și terasamentele liniilor ferate, case, etc., dând astfel naștere unor adevărate calamități publice.

Față cu asemenea împrejurări, se pune în mod firesc

întrebarea: Nu stă oare în putinţa noastră de a scăpa odată de atari daune, cari se cifrează cu sutele de mii sau chiar cu milioanele de lei?

Răspunsul nu poate fi decât afirmativ şi pentru a obţine rezultatul dorit, nu avem decât să imităm exemplul altor ţări ca: Franţa, Elveţia, Italia, Spania, unde aceleaşi cauze au produs aceleaşi efecte, dar unde există o conştiinţă mai vie ca la noi despre adevăratele interese ale populaţiunilor respective.

Conducătorii acestor state civilizate, oamenii de ştiinţă, specialiştii, puşi în faţa unor dezastre care ameninţau de a lua proporţii din ce în ce mai mari, nu s'au descurajat câtuşi de puţin, ci s'au pus pe lucru, au studiat cauzele iniţiale şi odată acestea bine cunoscute, le-a fost uşor să găsească şi mijloacele raţionale de procedare, nu numai pentru a se face inofensivă curgerea apelor pe povârnişul dealurilor şi al munţilor, ci şi a disciplină aceste forţe elementare în profitul acelor industrii, cari utilizează ca forţă motrice aşa numita «Huilă albă».

A nu face decât a repara în fiecare an stricăciunile cauzate, ori a ne mărgini de a deschide liste de subscripţii pentru a veni în ajutorul populaţiunei, care a suferit mai mult de viiturile mari de ape, fără a ţine însă socoteală că şi la anul se va întâmpla, poate, acelaş lucru, aceasta însemnează că ne lipseşte cu desăvârşire spiritul practic necesar.

Pentru înlăturarea consecinţelor datorite inundaţiunilor, urmează neapărat a se lua următoarele măsuri:

1. A se împădurl bazinele de recepţiune ale torenţilor şi ravenelor, cari brăzdează regiunea colinelor şi acea muntoasă a ţării.

2. A se fixa şi consolida coastele desgolite în urma nesocotitelor defrişări de păduri cari au avut loc după împroprietărirea exclăcaşilor dela 1864, adesea ori pe locurile cu pante repezi din preajma satelor.

3. A se construi baraje de piatră, de lemn, sau vieţuitoare în canalurile de scurgere ale torenţilor, cu ajutorul cărora se transformă albia într'o succesiune de

trepte inclinate după panta de compensaţie corespunzătoare stării de torenţialitate din timpul executării lucrărilor, se lărgesc secţiunile transversale, se micşorează vitezele şi se distruge forţa vie a apelor, cari cad peste coronamentul barajelor în chestiune.

4. A se drena terenurile unde, din cauza isvoarelor ascunse şi a infiltraţiunei apelor meteorice, şi-au pierdut coheziunea lor naturală.

5. A se înfiinţa locuri de depozite în conurile de dejecţiune.

A se utiliza, în fine, toate acele lucrări technice prescrise de ştiinţa corecţiunei şi stingerii torenţilor, care se predă şi în şcoala noastră superioară de silvicultură, încă dela data înfiinţării sale, ca şi în celelalte şcoli similare din străinătate dealtminteri.

Inginerii corpului technic-silvic şi-au făcut datoria atragând adeseori atenţiunea factorilor îndrituiţi asupra consecinţei imediate ale despăduririlor, dovedind cu date statistice că suprafaţa terenurilor devenite improductive sporeşte pe fiecare an; că prin materiile transportate de torenţi şi ravene se înalţă albia râurilor, se micşorează profilul lor transversal, din care cauză se produc desele revărsări de ape, de care sufere atât agricultura cât şi întreaga economie a ţărei; că pădurile pe lângă influenţa lor favorabilă asupra stabilirei unui regim normal al apelor şi îndeplinirei unui rol economic însemnat, contribuesc afară de aceasta la înfrumuseţarea patrimoniului nostru naţional, la înmulţirea peisajelor pitoreşti şi la împiedecarea absenteismului aşa de mult practicat în ţara noastră; că pentru conservarea lor în bună stare şi spre a se putea exploata în mod raţional puţinele masive de valoare, ce ne-au mai rămas, ele trebuesc în mod prealabil sa fie amenajate, iar cu ocaziunea iminentei reforme agrare, să nu se mai repete greşala neiertată din trecut, de a se cuprinde poienile de prin păduri în terenurile cuvenite împroprietăriţilor ca locuri de cultură sau ca islazuri permanente pentru vite.

«*Revista Pădurilor*» — organul societăţei «Progresul

silvic· este plină de învățăminte despre urmările nefaste ale distrugerii pădurilor, iar în conferința ținută asupra torenților din diferitele state ale Europei, publicată în «Economia Națională» No. 7 și 8 din anul 1900 și în studiul din 1901, asupra torenților din valea Topologului, am arătat care este originea și cauzele formațiunei torenților din țara noastră, precum și cari sunt mijloacele technice cele mai proprii pentru corecțiunea și stingerea lor.

Iată ce ziceam atunci: «Marea majoritate a publicului nostru ignorează cu desăvârșire existența torenților în România. Faptul acesta este așa de adevărat, în cât nu cunoaștem până acum cel puțin vr'o măsură ocrotitoare în contra consecințelor, de altminteri atât de păgubitoare pentru economia generală a țării.

Cu toate acestea · sunt regiuni în țara noastră atât de bântuite de aceste focare de distrucțiune, în cât te prinde mirarea cum se poate că cei interesați în cauza, proprietarii respectivi, cari 'și văd în fiecare an și cu o regularitate aproape matematică, micșorată întinderea suprafețelor lor cultivabile, să nu se omoționeze, să nu se miște, să nu lucreze în sensul de a deștepta opiniunea publică asupra marelui pericol, ce-i amenință».

Ar fi timpul, deci, ca guvernul țărei și în special Ministerul Domeniilor să se preocupe în mod serios de această chestiune, căci în caz contrariu vom fi nevoiți să cheltuim mai târziu sume considerabile pentru remedierea în parte numai a relelor semnalate mai sus. Defunctul rege Carol I, care cunoștea foarte bine valea Topologului, cu prilejul vizitei sale la Ministerul Agriculturei și Domeniilor, care a avut loc în ziua de 27 Aprilie 1902, a comunicat celor prezenți, că a fost foarte rău impresionat de însemnatele stricăciuni căuzate terenurilor de cultură ale locuitorilor din comunele Bălcești și Stoiceni în deosebi, de către numeroșii torenți, cari brăzdează această vale atât de fertilă odinioară.

De atunci și până acum nu s'a făcut totuși nimic în această privință, cu toate petițiunile semnate de mii

de locuitori de pe Valea Topologului adresate autorităţilor competinte, în scopul de a se lua cuvenitele măsuri de îndreptare.

Totul a reintrat în stadiul de complectă indiferenţă, de mai înainte; atât numai că podurile rupte, terasamentele liniilor de pe C. F. R. distruse pe valea Prahovei şi anume de torenţii dintre Comarnic şi Sinaia, precum şi de cei de pe valea Buzeului, etc., au grija, din nenorocire, să ne reamintească că ţara noastră suferă de o boală cronică, care, cu cât va trece mai mult timp, cu atât va fi mai greu de vindecat.

Şi pentrucă lucrările de corecţiune propriu zise nu constă numai din construcţiuni de baraje şi alte lucrări de artă, ci şi din împădurirea bazinelor de recepţiune, cari de ordinar au forma unor pâlnii enorme, unde se strâng apele de ploi, cari alimentează torenţii, în Franţa şi Austria în special, s'a însărcinat cu executarea acestor lucrări personalul tecbnic silvic, care prin priceperea, energia şi zelul desvoltat, a dovedit că este singurul care corespunde unei atari chemări.

Prosper Demontzey în Franţa, fost inspector general silvic şi multă vreme conducătorul şef al lucrărilor de corecţiunea torenţilor din această ţară; Edmond Thiéry, profesor de matematici aplicate la şcoala naţională de ape şi păduri din Nancy, al cărui tratat asupra corecţiunei torenţilor a devenit clasic; Iulius Falkenhayn, fostul ministru de agricultură care a înfiinţat în Austria serviciul de corecţionarea torenţilor, după ce în 1884 vizitase regiunile cele mai devastate de torenţi din Franţa, merită cu drept cuvânt recunoştinţa populaţiunilor din aceste ţări, pentru serviciile imense ce le au adus.

Astăzi, când am intrat în stadiul refacerei economiei noastre naţionale, cel mai bun lucru de făcut ar fi ca un număr oarecare de diplomaţi ai şcoalei noastre superioare de silvicultură, de preferinţă primii clasificaţi din câteva promoţiuni succesive, dornici de muncă, să fie trimişi în Franţa sau în Elveţia spre a se specializa în lucrări de corecţiuni şi de stingerea torenţilor,

de gazonarea şi şi împădurirea munţilor, de ameliorăţiuni pastorale, etc.

Şi aceasta cu atât mai mult cu cât faţă cu celelalte ţări din Europa, neexceptând Rusia, Ungaria, Grecia şi nici măcar Bulgaria. în cari funcţionează de o vreme îndelungată câte un serviciu de corecţiunea şi stingerea torenţilor, România, trebue să recunoaştem, a rămas cu totul înapoi.

Sperăm că, de data aceasta, cel puţin vom şti să rupem cu tradiţia trecutului şi cu o oră mai curând se va înfiinţa şi la noi un asemenea serviciu bine organizat şi dotat cu fonduri îndestulătoare, căci numai astfel se va putea face nevătămătoare cursurile de apă, cari îşi iau obârşia în regiunea muntoasă a ţării şi se va împedeca inundaţiunile periodice cari numai în anul 1879 — când s'a făcut o statistică exactă — au pricinuit proprietăţilor Statului şi celor particulare, pagube evaluate la 39.761.206 lei, iar C. F. R. de 1.685.687 lei, afară de numeroase vite înecate şi 102 victime omeneşti. (A se citi «Monitorul Oficial» No. 171 din 31 Octombrie 1897).

In anul acesta daunele cauzate de furia apelor deslănţuite în urma ultimelor ploi torenţiale din primăvară se cifrează de sigur la mai multe zeci şi chiar sute de milioane lei.

Ministerul de Interne ar fi trebuit să ia cuvenitele dispoziţiuni pentru a lor constatare, după cum s'a făcut şi în anul 1897.

Şi când te gândeşti cât de uşor este a se pune odată capăt unor atari dezastre cu întregul lor cortegiu de nenorociri! Se cere însă să avem mai multă credinţa în efectul salutar al metodelor ştiinţifice de a lupta în contra forţelor elementare şi anume după un program de lucrări alcătuit de oameni de specialitate cărora să nu le lipsească nici experienţa şi nici dorinţa de a fi folositori patriei.

Petre Antonescu
Profesor şi inspector general silvic.

20 Iunie 1920.

Fosta Academie de Mine şi Silvicultură din Schemnitz (Ungaria).

— o —

(Berg-und Forst Akademie).

Zilele trecute răscolind vasta şi bogata bibliotecă a unui savant profesor Universitar, fost de mai multe ori Ministru, de a cărui amiciţie mă bucur de mult timp, am dat peste o monografie a fostei Academii de Mine şi Silvicultură din Schemnitz, publicată în 1871, cu ocazia centenarului acestei Academii, de **G. Faller** şi întitulată: *Gedenkbuch zur hundertjährigen Gründung der K. K. Berg-und Forst-Akademie in Schemnitz.*

Din această monografie extrag următoarele date asupra modului de organizare şi de funcţionare al acestei şcoli. Afluenţa mare de foşti studenţi ai acestei Academii, care au venit să se înscrie şi să termine şcoala noastră Superioară de Silvicultură din Bucureşti, dă un interes deosebit acestei foste Academii, din Schemnitz, care acum, după marele războiu mondial, şi după tratatul de pace, este în posesiunea Ceho-Slovaciei.

Chestiunile şcolare m'au interesat totdeauna şi lăsând modestia la o parte, cunosc poate mai bine ca mulţi dintre noi, organizaţiile şcoalelor speciale profesionale din toate ţările. Aceasta mă îndrituieşte să afirm că lucrarea lui Faller pe care o voi rezumà, în rândurile de mai jos, nu este un anachronism. Academia din Schemnitz a funcţionat până la marele războiu,—provocat cu atâta uşurinţă de desfiinţatul imperiu Austro-Ungar, care a produs atâtea victime şi ruine, —aproape întocmai, aşà cum o arată Faller, cu deosebire că din 1890 s'a mărit numărul semestrelor în Academia de mine, de la 8 la 10, iar în cea de silvicultură de la 6 la 8. În ce priveşte partea istorică a acestei Academii, lucrarea lui Faller este riguros exactă, precum sunt de actualitate şi datele relative la regimul interior al Academiei.

Faller ne spune că mai 'nainte şi încă până la începutul secolului al XVIII-lea, tinerii, care doreau să înveţe

arta minelor, erau nevoiți, în lipsă de școli speciale, să învețe această meserie pe lângă agenții activi din serviciul Statului, care făceau un mare mister din slabele cunoștințe asupra acestei specialități, abiă născânde. În fiecare district minier eră un număr oare-care de *expectanți (ucenici)*, care după câțiva ani de studii practice, erau numiți *practicanți (Prakticanten)*. Existau, astfel, un fel de școale profesionale în diferite orașe ale fostului imperiu și administrația minieră, în 1847, ca să le deà o organizație mai regulată, fundă în Ungaria, trei școli de mine: una în Ungaria de jos, alta la Schmolnitz și a treia în Banatul Temișoarei. Ideia de a înființà o școală superioară datează din 1761, când s'a creat la Universitatea din Praga o catedră pentru profesarea științelor referitoare la arta minelor [1]). Doi ani mai târziu s'a fundat, la Schemnitz, o școală superioară de mine, și pe ziua de 1 Septembrie 1763, francezul Nicolas Jacquin, care aveà o reputație universală pentru lucrările sale de botanică, a fost numit profesor de Chimie. El nu și-a început cursul decât în 1764, întrebuințând primul an ca să viziteze minele și uzinele din district. În 1765, s'a înființat a doua catedră pentru matematici și mecanică.

Succesul cursurilor profesate pe aceste catedre, și numărul mare de elevi ce se înscriseseà în școală a făcut pe Împărăteasa Maria Thereza să ridice școala din Schemnitz la rangul de *Berg-Akademie*, să creeze o nouă catedră și să fixeze durata studiilor la trei ani.

În anul I-iu se făceà: aritmetica, algebra, analiza matematică, geometria, trigonometria, mecanica, idrostatica, idraulica și fizica, cu aplicațiile acestor științe la arta minelor.

În anul al II-lea se predau: chimia generală, chimia mineralogică și metalurgică, arta încercărilor și metalurgia.

În fine, *în anul al III-lea* se studià: exploatarea minelor, preparația mecanică, legislația minelor și economia forestieră.

[1]) Este curios cum învățarea științelor technice a avut loc, chiar dela început, în Universități. Istoria se repetă, căci astăzi, mai pretutindeni, artele inginerești tind a fi înglobate în Universități.

Toți elevii făceau exerciții de desen și ridicări de planuri subterane.

La finele fiecărui semestru elevii erau obligați să treacă examene publice și după ce absolviau școala, erau îndatorați să facă o călătorie instructivă în districtele miniere ale imperiului.

In școală erau admiși numai elevii care absolvise clasele humanioare, iar regulamentul prevedeà admiterea fiilor de agenți din serviciul minelor, de proprietari și exploatatori de mine.

In 1795 erau patru categorii de elevi: *auditori (Privat-Zunörer)*, care urmau cursurile pentru instrucțiunea lor particulară, ca proprietari sau exploatatori de mine; *practicanți plătiți*, care, de îndată ce intrau în școală țineau de Administrația minelor: *practicanți neplătiți*, destinați să intre în serviciul Statului, și, în fine, *elevi liberi*, care nu puteau intrà într'o administrațiune publică și al căror număr era limitat. Cursurile scoalei au fost declarate publice printr'un decret din 1795 al Impăratului Francisc I.

In 1794 se înființă, la această școală un curs de contabilitate, în scopul de a formà agenți pentru ținerea registrelor administrații minelor și monezilor, la care erau zece locuri de practicanți plătiți pentru tineri ce se destinau acestei părți a serviciului.

Tocmai în 1807 s'a anexat la această Academie o școală de silvicultură, la care cursurile aveau o durată de doi ani, dintre care unele trebuiau urmate și de elevii mineri. Elevii forestieri erau obligați să urmeze, mai întâiu, anul I-iu de cursuri la Academia de mine, unde căpătau instrucțiunea generală ce le erà necesară. Insă, organizarea a acestui prim an de cursuri prezintà defecte destul de serioase, de oarece matematicile, mecanica și fizica, erau predate mai ales din punctul de vedere al aplicațiilor acestor științe la arta minelor și se întâmplà foarte des ca elevii silvicultori, din cauză că nu aveau cunoștințe elementare suficiente, nu puteau urmà cu folos, ba chiar nu puteau trece examenele.

Pentru a înlăturà acest inconvenient, Impăratul Francisc I-iu, prin decretul din 13 Septembre 1809, a în-

fiinţat la Academie, un curs preparator, în care a dispus să se predeă: fizica generală, algebra, geometria, trigonometria şi elemente de logică. Acest curs preparator, care trebuiă urmat înnaintea frequentărei cursurilor regulate ale Academiei, a fost introdus, totuş, printre cursurile de anul I-iu, astfel că durata studiilor în şcoală n'a fost mărită. Tinerii, cari la înscrierea lor în Academie, puteau să justifice, printr'un examen prealabil, că au cunoştinţe suficiente în aceste materii, erau dispensaţi de a urmà cursul preparator şi erau admişi direct în cursurile speciale. Acestea din urmă s'au complectat treptat; s'au adăogat cursuri de mineralogie şi de geologie şi s'au dat o mai mare desvoltare exerciţiilor practice de desen, de ridicări de planuri şi de chimie. După anul al III-lea elevii făceau un stagiu la Windschacht pentru a studià aci practica exploatărei minelor şi preparaţiunea mecanică a minereurilor. Numai după ce-şi completau astfel instrucţiunea lor puteau fi trimişi în străinătate ca să viziteze mine şi uzine, fiind obligaţi ca la înapoierea lor să prezinte memorii scrise de tot ce văzuse şi studiase în călătoria lor.

Odată cu progresarea ştiinţelor, alte noi cursuri s'au introdus în programul Academii, dintre care unele obligatorii, iar altele facultative. Astfel, în 1820, se deschise un curs liber de matematici superioare. In 1834, se introduse, printre studiile obligatorii, un curs de ştiinţa şi arta construcţiunei; în fine, în 1840, s'a înfiinţat o catedră specială de mineralogie, geologie şi paleontologie. S'au mai făcut, pe atunci, şi câteva modificări de altă natură; astfel, elevii plătiţi de administraţia minelor, fusese obligaţi, încă din anul 1837, de a urmà şi cursurile şcoalei de silvicultură şi de a depune examene de aceste cursuri. In 1838, această şcoală de silvicultură a fost şi ea ridicată la rangul de Academie, şi lucrările practice, care pentru elevii silvicultori, trebuiau să fie făcute înnainte de a intrà în şcoală [1]), au fost lăsate, ca şi pentru elevii mineri, după absolvirea şcoalei. Academia din Schem-

[1]) Cum era altă dată pentru şcoala de silvicultură din Brăneşti.

nitz căpătă atunci titlul de *Berg-und Forst Akademie*, pe care l'a purtat până la sfârşitul ultimului mare războiu.

Modificările treptate ale acestei Academii, sfârşiră prin a face necesară o organizaţie generală a acestei instituţii. Proiectul ce a fost întocmit atunci a obţinut aprobarea imperială la 6 Octombre 1846; numărul catedrelor a fost fixat la 6 şi fiecărui profesor s'a dat un ajutor. Apoi s'au mai introdus şi câteva modificări de cursuri: profesorul de matematici a fost însărcinat şi cu cursul de matematici superioare; cel de chimie a fost obligat să facă un număr oare care de lecţii asupra rafinărei sării şi asupra fabricărei monezilor, iar cel de geometrie descriptivă şi de desen a fost însărcinat să facă şi cursul de construcţiuni. Durata studiilor s'a fixat la patru ani pentru elevii dela mine şi la trei pentru silvicultori, fiind obligaţi a urmà împreună cursurile de matematici, de mecanică, de fizică şi de chimie. La cursurile speciale erau despărţiţi, cei de la mine având a urmà cursurile de: mineralogie, geologie, paleontologie, exploatarea minelor, topografia suterană, studiul maşinelor de mine, metalurgia şi arta încercărilor; iar cei dela silvicultură: studiul solurilor, botanica, zoologia, silvicultura, cubagiul lemnelor şi administraţia pădurilor. Aceste diferite cursuri erau repartizate, pe ani de studii, în modul următor:

Anul I-iu
- *Semestriul I-iu :* Algebra şi Geometria.
- *Semestrul al II-lea :* Fizica, Mecanica şi Geometria descriptivă.

Anul II
- *Semestrul I-iu:* Chimia generală.
- *Semestrul al II-lea:* Mineralogia pentru elevii mineri; Istoria Naturală, studiul solurilor etc. pentru elevii forestieri; şi curs de construcţiuni pentru toţi.

Anul III
- *Semestrul I-iu:* Geologie şi Paleontologie pentru cei de la mine; Silvicultura, Botanica şi Zoologie forestieră, întrebuinţarea produselor forestiere, pentru cei dela silvicultură.

Anul III — *Semestrul al II-lea:* Exploatarea minelor și legislația minelor pentru cei d'ântâiu; Cubagiul lemnelor și administrația pădurilor pentru cei d'aldoilea.

Anul IV (numai pentru cei dela mine) — *Semestrul I-iu:* Cursul de mașini, ridicarea planurilor subterane. curs de stil administrativ și de ținerea biurourilor. *Semestrul al II-lea:* Arta încercărilor, metalurgia și contabilitatea.

Afară de acestea, în fiecare an de studiu se făceau exerciții practice: desen, ridicări de planuri, crochiuri de mașini, curse geologice, vizitări de mine și de uzine, excursiuni forestiere și exerciții în pădure. La sfârșitul fiecărui semestru, elevii depuneau examene de materiile ce urmaseră și la fiecare din aceste examene se făceà o clasificare deosebită.

Aplicarea acestui program s'a făcut în anul 1848. La această dată Academia din Schemnitz erà cât se poate de prosperă și cu o populație școlară cât se poate de numeroasă; erau aproape 300 elevi, atât la mine, cât și la silvicultură.

Dar turburările politice care au avut loc în Ungaria în anul 1848, au avut o influență foarte supărătoare asupra Academii din Schemnitz: un număr foarte mare de elevi părăsiră școala și cursurile au fost suspendate, din ordin superior, la 16 Martie 1849. În acelaș timp, spre a satisface trebuințele administrației minelor, se înființă două școale de mine, una la Przibram, cealaltă la Loeben. Academia din Schemnitz se deschise, totuși, în 1850, dar n'a mai ajuns niciodată, dela această epocă, la situația înfloritoare la care ajunsese la finele anului 1847.

Programul, pe care l-am schițat mai sus, a fost aplicat mai mulți ani de a rândul fără modificări simțitoare; s'a adăogat numai la cursul de matematici, mai multe lecții asupra rezistenții materialelor, la cursul de chimie lecțiuni de docimazie (chimie analitică minerală) și la cursul de mineralogie lecțiuni de cristalografie și date generale asupra constituții geologice a imperiului.

Dar în 1856 I. von Russegger, directorul Academii, puse bazele unei noi organizaţii; el propunea de a modifică diferite cursuri, de a dà o mai mare desvoltare unora din ele, dar schimbarea principală era despărţirea cursurilor speciale în două grupe deosebite, una consacrată artei minelor, iar cealaltă metalurgiei şi uzinelor; elevii trebuiau să urmeze, după voinţa lor, una din aceste două grupe de cursuri, iar aceia care ar fi avut ambiţia d'a înainta până la gradele superioare din administraţia minelor, şi ar fi voit să studieze atât arta minelor cât şi metalurgia, erau obligaţi să facă al 5-lea an la academie, spre a urmà şi cursurile din a doua grupă. P. von Rittinger a fost însărcinat să examineze acest proiect de reorganizare şi de a prezintà un program complet. După ce a vizitat şcoalele din Przibram şi din Leoben, Rittinger veni la Schemnitz şi supuse proiectul său tuturor profesorilor Academii, întruniţi în consiliu, unde fu discutat articol cu articol. Punctul principal al acestui nou proiect a fost înfiinţarea unei mari şcoale de mine, care trebuia să înlocuiască pe celelalte trei şcoale, ce existau atunci, în care să se formeze agenţii şi inginerii pentru minele şi uzinele din întregul imperiu. Această şcoală ar fi putut fi aşezată sau la Viena, sau în centrul uneia din marile districte miniere, la Schemnitz, Przibram sau Loeben. Comisiunea s'a pronunţat pentru cea d'a doua din aceste soluţiuni, pe considerentul că era necesar ca elevii să poată studià la faţa locului şi zi cu zi practica artei minelor, şi a propus Schemnitz sau Przibram unde să fie aşezată noua Academie. Acest proiect n'a fost însă aprobat.

In 1860, s'a adăogat în programul anului al II-lea un curs de construcţiuni de maşini şi s'a împărţit cursul de metalurgie în două părţi: metalurgia generală şi metalurgia specială (fabricarea diferitelor metale), consacrându-i, pe lângă aceasta, mai mult timp de cât i se consacrase până atunci. Din cauza acestor modificări a fost nevoie să se mărească şi numărul profesorilor. O deciziune din 5 Iulie 1866 a fixat un nou orar de studii, care se urmează şi astăzi şi asupra căruia voi dà câteva detalii mai importante. Acest orar a fost întocmit după un pr

gram general, adoptat în 1860 şi modificat în 1865, care se aplică la toate şcoalele de mine din imperiu. Acest program nu realizează pe deplin toate ideile prezentate de I. von Russegger în 1856 şi mai mulţi dintre profesorii Academiei găseau că studiile nu erau destul de specializate, căci un profesor n'ar fi trebuit să predeà decât o singură materie, de oarece ştiinţele ajunsese preà înaintate şi desvoltate pentru ca un singur individ să cunoscă bine mai multe dintre ele. In fine, erau unii profesori cari susţineau că ar fi trebuit să se deà mai multă importanţă studiilor practice şi să se împartă în patru grupe deosebite, astfel ca să se poată formà ingineri pentru toate specialităţile: exploatarea minelor, metalurgia ferului, metalurgia celorlalte metale, construcţiuni şi maşini.

Profesorii Academii de mine erau în număr de şase, având toţi titlul de Consilieri de mine *(Bergrath)*. Trei dintre ei erau însărcinaţi cu cursurile preparatorii: unul pentru matematici, mecanică şi studiul general al maşinelor; altul pentru fizică şi chimie, şi al treilea pentru mineralogie, geologie şi paleontologie; ajutorul celui d'intâiu era însărcinat cu lecţiile de desen şi de geometrie descriptivă, iar ajutorul celui d'aldoilea, cu cursul de fizică. Dintre ceilalţi trei profesori, unul făceà cursul de exploatarea minelor şi de topografie subterană; cel d'aldoilea cursul de matalurgie şi de arta încercărilor, iar cel din urmă cursul de construcţiuni şi cursul special de maşini pentru mine şi uzine. La fiecare curs se află ataşat un profesor ajutor.

In 1871, la centenarul Academii din Schemnitz, personalul specialităţei minelor erà compus astfel:

Directorul Academiei . . . . . D. von Medniansky.
Profesorul de matematici şi de mecanică S. Farbaky.
Profesor-ajutor însărcinat cu cursul
de geometrie descriptivă şi de desen . E. Herrmann.
Profesorul de fizică şi chimie . . . R. Richter.
Profesor-ajutor însărcinat cu cursul
de fizică . . . . . A. von Mikó.
Profesorul de mineralogie, geologie şi
paleontologie . . . . . I. von Pettko.

Profesorul de exploatarea minelor şi de topografie subterană. . . . . G. Faller.

Profesorul de metalurgie şi de arta încercărilor . . . . . A. Kerpely.

Profesorul de construcţiuni de maşini E. Pöscht.

In fiecare an cursurile se începeau în luna Octombre şi se terminau în luna Iulie din anul următor. Durata totală a studiilor eră de patru ani: doi ani pentru cursurile preparatorii şi doi ani pentru cursurile speciale. Elevii care posedau cunoştinţele necesare şi suficiente puteau fi dispensaţi de a urmă, în total sau în parte, cursurile preparatorii:

Aceste cursuri erau repartizate pe cei dintâiu doi ani, precum urmează:

Anul I-iu.	Numărul orelor de	
Semestrul I-iu.	curs	exerciţii (pe săptămână)
Matematici elementare şi superioare. (Aritmetică, algebră, trigonometrie, etc., principii de calcul diferenţial şi integral)	10	4
Geometrie descriptivă, exerciţii de desen şi geometric	5	6
Fizică. (Lumina, căldura, electricitate şi magnetism)	2	—
	17	10
Semestrul al II-lea.		
Mecanica. (Măsurarea forţelor şi efectele lor; dinamica şi statica solidelor şi a fluidelor. Flexiune şi rezistenţă; aplicaţiune la construcţiuni).	10	4
Chimia generală. (Metaloizii) . . .	5	—
Fizica. (Lumină, căldură, electricitate şi magnetism)	3	2
Desenul de construcţiuni.	—	4
	18	10

Anul al II-lea.

	Numărul orelor de curs	Numărul orelor de exerciţii (pe săptămână)
Semestrul I-iu.		
Cursul de maşini. Principii; elemente de maşini; motori (motori animaţi, motori idraulici. motori cu aburi, motori de vânt).	5	—
Exerciţii de desen. (Crochiuri de elemente de maşini şi de motori. Proiecte),	—	6
Chimia. (Metalele, elemente de chimie organică, analiza calitativă a substanţelor metalice pe cale uscată şi pe cale umedă). Cinci lecţii de $1^1/_2$ oră pe săptămână .	$7^1/_2$	—
Mineralogie. (Exerciţii practice pentru determinarea mineralelor).	4	2
Geometria aplicată (Principii de optică şi aplicaţii la instrumentele de optică. Ridicări de planuri, întrebuinţarea lanţului, echerului, planşetei, busolei, teodolitului. Nivelment. Măsurarea înălţimilor cu ajutorul barometrului. Exerciţii de desen topografic)	2	2
	$18^1/_2$	10
Semestrul al II-lea.		
Cursul de maşini. (Urmarea) . . .	5	—
Exerciţii de desen de maşini. (Urmarea)	—	6
Geologie şi paleontologie. Cinci lecţii de $1^1/_2$ oră pe săptămână	$7^1/_2$	—
Geometrie aplicată. (Urmarea) . .	4	4
Exerciţii de topografie. Două după amiază pe săptămână.		
	$16^1/_2$	10

Ca aplicaţie la cursul de maşini, elevii erau conduşi să viziteze, în diferite rânduri, maşinile şi atelierele din vecinătate. Tot asemenea, pentru completarea cursului de geologie, elevii făceau excursiuni geologice în împrejurimile Schemnitzului, precum şi o excursiune mare în regiuni mai depărtate.

Cursurile speciale care ocupau ultimii doi ani de şedere la Academie, erau împărţite în modul următor:

Anul I-iu.	Numărul orelor de curs	Numărul orelor de exerciţii (pe săptămână)
Exploatarea minelor. (Zăcăminte; lucrări în stâncă; lucrări de străbatere, galerii, puţuri, sondage; Căptuşirile de lemn, garnisajele, zidurile, exploatarea propriu-zisă, exploatarea sării, aerajul, extracţiunea, incedii subterane)	5	—
Maşini de mine. (Extracţiune, sleire, instalaţiunile puţurilor).	2	6
Construcţiuni. (Construcţiuni civile, construcţiuni de drumuri, construcţiuni idraulice, proiecte). Exerciţii de desen, crochiuri şi proiecte de arhitectură . . .	3	4
Lucrări de analiză chimică în laborator. Analize cantitative. După amiazele libere	—	—
Administraţia şi legislaţia minelor şi uzinelor. (Contabilitatea, drept administrativ, drept general, contracte, servituţi, drept comercial, legislaţia minelor). Principiile ştiinţei forestiere	5	—
	15	10

La începutul acestui an, elevii erau obligaţi să viziteze minele din împrejurimi, spre a căpătă o ideie generală despre exploatarea şi despre amenajarea minelor. La sfârşitul anului, trebuiau să viziteze din nou minele şi mergeau apoi să vadă şi mine de cărbuni.

Tot asemenea la începutul anului al doilea special, elevii erau datori să viziteze uzinile metalurgice din vecinătate de Schemnitz. Cursurile acestui an erau următoarele:

Anul al II-lea.

	Numărul orelor de curs	Numărul orelor de exerciții (pe săptămână)
Exploatarea minelor. (Topografie subterană; planuri de mine. Preparația mecanică. Gestiunea minelor. Statistică). .	5	2
Metalurgia. (Metalurgie generală, minereuri, cuptoare, combustibili, etc. Metalurgia specială, mercuriu, zinc, arsenic. antimoniu, bismuth, cobalt, nickel, staniu, fer, plumb, cupru, argint, aur. Gestiunea uzinelor. Statistica). Cinci lecții de $1^1/_2$ oră pe săptămână	$7^1/_2$	—
Mașini de uzine. (Mașini suflătoare, ventilatoare, cioacane de ferărie, laminoare, foarfeci, mașini pentru baterea monezilor).	2	6
Arta încercărilor, cu exerciții practice o zi pe săptămână.	2	—
Crochiuri și proiecte de uzine. . . .	—	2
	$16^1/_2$	10

La sfârșitul anului, elevii erau datori să facă o serie de vizite în uzine.

Orele de cursuri, pentru cei doi ani speciali erau astfel aranjate în cât un elev să poată urmă, într'un singur an toate lecțiile asupra metalurgii și uzinelor. Cele două cursuri de exploatarea minelor și de metalurgie se sfârșiau și unul și altul, prin câteva date statistice asupra principalelor mine și principalelor uzine din Europa, în general, și din fostul imperiu Austro-Ungar, în particular.

Excursiunile instructive erau, după cum am spus, de două feluri: la începutul anului, în prima lună, elevii erau datori să arunce o privire generală asupra obiectelor ce erau tratate la curs; apoi, la sfârșit, în ultima lună a anului, li se arătă punerea în practică, și de data aceasta în detaliu, tot ce studiaseră în cursul anului. Vizitarea minelor și uzinelor se făceà sub conducerea profesorului de exploatarea minelor, pentru unii, și a profesorului de metalurgie, pentru ceilalți.

Am arătat, dând lista diferitelor cursuri, numărul de ore întrebuinţat în fiecare săptămână pentru lecţii de o parte, şi pentru exerciţiile practice, de altă parte; dimineţele erau consacrate pentru lecţiile orale, câte trei ore în fiecare zi, iar după amiazele se făceau exerciţiile de desen şi altele. Afară de cursurile regulate, despre care am vorbit, diferiţi profesori făceau lecţii facultative, printre care putem cită pe următoarele:

Matematici superioare, mai desvoltate şi aplicate la câteva probleme de mecanică practică.

Teoria şi întrebuinţarea riglei de calcul.

Chimia analitică, mai desvoltată.

Cristalografia.

Privire generală asupra constituţii geologice a Europei, şi mai în special a Austriei şi a Ungariei.

Legislaţia minelor.

Principii de economie politică, etc.

Cursurile Academii forestiere erau făcute de un Consilier silvic *(Forstrath)*, profesor titular, un *Forstmeister*, profesor suplinitor, şi trei profesori-ajutori care aveau titlul de *Revier-förster*.

Aceştia erau în 1871, la centenarul Academii:

C. Wagner	Forstrath
I. Lázár	Forstmeister
L. Fekete	Revierförster
F. Illés	Revierförster
S. Nikl	Revierförster

Durata studiilor era de 3 ani, şi cursurile speciale începeau din anul I-iu. Aceste cursuri erau repartizate astfel:

Anul I-iu. *Semestrul I-iu.*	Numărul orelor de curs (pe săptămâna)	Numărul orelor de exerciţii (pe săptămâna)
Matematici elementare şi superioare.	10	4
Geometria descriptivă.	5	6
Vânătoarea. (O excursiune distractivă pe săptămână)	2	—
	17	10

Semestrul al II-lea.

Fizica; chimia organică și anorganică.	10	4
Anatomia și fiziologia botanică. Botanica forestieră (0 excursiune pe săptămână)	4	2
Entomologia forestieră.	2	—
Desenul cu mâna liberă	—	4
	16	10

Anul al II-lea.

Semestrul I-iu.

Silvicultura. (Două zile de exerciții pe săptămână.)	6	—
Exploatarea pădurilor. (Două zile de exerciții pe săptămână.)	3	—
Studiul solurilor și climatologia . .	3	2
Economia politică	4	—
Geodezia	2	—
Desenul topografic.	—	4
	18	6

Semestrul al II-lea.

Mașini. Mașini forestiere. Instrumente forestiere. Cinci lecții de $1^1/_2$ oră pe săptămână.	$7^1/_2$	4
Cubajul lemnelor (o zi pe săptămână exerciții în pădure).	2	—
Technologia forestieră	2	—
Geodezia. (Două zile pe săptămână exerciții pe teren)	4	—
Desenul de mașini forestiere . . .	—	4
	$15^1/_2$	8

Anul al III-lea.	Numărul orelor de	
Semestrul I-iu.	curs	exerciţii (pe săptămână)
Supravegherea şi poliţia pădurilor. Legislaţia forestieră	2	—
Construcţiuni forestiere	3	2
Estimaţia venitului pădurilor şi realizarea acestui venit	5	4
Organizaţia administraţii pădurilor.	3	2
Organizaţii serviciului forestier. . .	2	—
Cultura arborilor fructiferi. (O zi pe săptămână exerciţii practice).	1	—
Desen de construcţiuni.	—	4
	16	12
Semestrul al II-lea.		
Estimaţia valoarei pădurilor . . .	2	2
Construcţia drumurilor. Construcţiuni idraulice. (Două zile pe săptămână exerciţii pe teren)	3	—
Ştiinţa afacerilor	3	—
Contabilitatea.	3	2
Principii de agronomie. (Două zile pe săptămână exerciţii pe teren) . . .	3	—
Istoria literaturei forestiere. . . .	2	—
Construcţii de drumuri şi construcţii idraulice: Exerciţii de desen	—	4
	16	8

Cursul de matematici şi cursul de geometrie erau urmate de toţi elevii de la mine şi dela silvicultură; cursurile de chimie, de fizică şi de mecanică erau separate, dar erau făcute de aceiaşi profesori. Excursiunile de instrucţie se făceau, ca şi pentru mine, la începutul şi la sfârşitul anului; cea d'intâiu dură o săptămână sau două şi se făceà numai în pădurile, din împrejurimile Schemnitzului; cea d'a doua dură cel puţin 15 zile, când se puteau vizità districtele forestiere cele mai depărtate.

Academia posedă diferite colecţiuni care serveau la instrucţiunea practică a elevilor, printre acestea putem cità o bogată colecţie de produse metalurgice, o colecţie de

mineralogie şi de geologie, herbare forestière foarte frumoase: secţiunile de lemne ale lui Nördlinger ce coprindeau 400 spete, colecţii de lemne, de seminţe, etc.

Până la 1868 cursurile Academii se făceau în limba germană, dar o deciziune a Ministerului de Finanţe din 11 Iulie 1868, a prescris întrebuinţarea limbei ungare. Cu începere din anul şcolar 1868-69, cursurile s'au făcut în limba ungară pentru anul I-iu de studiu, şi din an în an, succesiv, întrebuinţarea limbei ungare s'a întins şi la anii următori, astfel că de la 1871 s'a întrebuinţat în şcoală numai limba ungară. Pentru Academia de silvicultură, această transformare se făcuse deja de mai 'nainte, adică cu începere din luna Octombre 1867 toate cursurile începuse a se predà în ungureşte.

Elevii Academii erau împărţiţi în trei categorii: *elevi regulaţi* (*ordentliche Zöglinge*) şi *elevi liberi* (*Gäste*). Elevii regulaţi ai Academii erau acei care urmau toate cursurile Academii, în ordinea arătată de program, iar elevii neregulaţi erau acei cari nu urmau de cât numai un număr oarecare dintre aceste cursuri. Unii şi alţii trebuiau, spre a fi admişi în cursul preparator, să fi urmat un colegiu complet (*Obergymnasium*), sau o scoală technică (*Oberrealschule*), fiind obligaţi a prezintà certificate de studii; elevii neregulaţi erau dispensaţi de prezentarea unui asemenea certificat, dar erau ţinuţi de a probà, printr'un examen de admitere, că posedau cunoştinţele necesare, pentru a urmà cu folos cursurile Academii. Spre a putea fi admişi în cursurile speciale, trebuiau să fi urmat cursurile preparatorii şi să fi trecut cu succes examene de aceste cursuri, sau să fi prezentat certificate de examene trecute la o şcoală technică superioară (*hohere technische Lehranstalt*), prin care să se fi dovedit că au cunoştinţele necesare pentru înţelegerea acestor cursuri.

La terminarea şcoalei elevii regulaţi primeau o diplomă, şi după trecerea examenului de Stat, puteau fi numiţi în serviciul Statului. Elevii neregulaţi n'aveau dreptul decât la certificate de examenele depuse.

Elevii liberi erau cei care doreau să urmeze unul sau mai multe cursuri, pentru instrucţia lor persoonală; ei nu

erau înscriși în matricolele școalei și nu treceau examene la finele cursurilor, de cât dacă cereau.

In fine, Academia din Schemnitz primiă și elevi străini, în aceleași condițiuni ca și elevii naționali.

Cererile de admitere trebuiau să se facă la direcția școalei, înainte și cel mai târziu până la 6 Octombre al fiecărui an; elevii din nou admiși trebuiau să plătească o taxă de înscriere de 5 fiorini (12.50), iar acei care trebuiau să treacă un examen de admitere, o taxă de 20 fiorini (50 lei). Elevii liberi, când voiau să fie examinați la un curs, pe care îl urmase, trebuiau să plătească aceiași sumă din care jumătate se dedeà examinatorului și câte un sfert la fiecare din cei doi asistenți. Exercițiile și excursiunile practice erau obligatorii atât pentru elevii regulați, cât și pentru elevii neregulați; cheltuielile acestor exerciții, cel puțin atât cât puteau fi considerate ca personale, erau în sarcina elevilor.

La școală erau un număr oarecare de burse *(Stipendien)* în valoare, fiecare, de 300 fiorini (750 lei) pe an; dintre acestea 20 erau destinate pentru mine, 4 pentru elevii ce se destinau la ținerea regisrelor de mine (contabilitate minieră), 8 pentru elevii de la Silvicultură și 2 pentru aceia ce se destinau la ținerea registrelor administrațiunei silvice. Aceste burse erau date elevilor regulați săraci, care se distingeau prin progresele lor la studii, prin zelul (asiduitatea) și conduita lor. Acești elevi bursieri primiau bursa lor la fiecare 15 zile, de la casieria Academii.

In timpul duratei cursurilor, profesorii interogau pe elevi, spre a se încredința că lecțiile lor au fost bine înțelese. La sfârșitul anului sau în mijlocul anului pentru cursurile care nu durau decât un semestru, elevii treceau examene generale în ordinea și la epoca ce erau fixate de Consiliul școlar. Aceia cari, din cauză de boală sau din alte motive serioase, nu puteau trece aceste examene la epoca fixată, erau autorizați a se prezintà la începutul anului școlar următor, înainte de începerea cursurilor.

La fiecare din cursurile principale se făcea o clasificație particulară, ținându-se seama de rezultatele interogațiilor

din timpul anului; notele care serveau de baze la aceste clasificări erau în număr de cinci: *foarte bine, bine, satisfăcător, insuficient* şi *rău*. Elevii mai erau, afară de aceasta, clasificaţi după gradul lor de asiduitate *(absenţe)* din timpul anului, precum şi după conduita lor.

Elevii cari obţineau la examene nota *insuficient*, erau obligaţi să treacă din nou acest examen la începutul anului şcolar următor, înainte de începerea cursurilor, dacă însă n'aveau şi nota *puţin asiduu* (puţin silitor), căci atunci trebuiau să repete anul; tot asemenea elevii care la examenele de fine de an obţineau nota rău nu se mai puteau prezintă la acest examen în sesiunea de Septembre şi trebuiau să repete anul. In asemenea caz erau însă dispensaţi de a mai urmă cursurile la care răspunseseră satisfăcător. Nota *rău*, obţinută la unul din exerciţiile practice, forţau, de asemenea, pe elev să repete anul.

Dacă un elev aveà la mai multe cursuri nota *insuficient* şi mai erà considerat puţin asiduu (puţin silitor) la cursuri sau la lucrări practice, erà exclus din Academie. Dacă erà însemnat cu *nota rea la conduită* erà de asemenea eliminat din Academie In fine, elevii care, după ce repetau un an, obţineau din nou nota *insuficient* sau *rău*, trebuiau să părăsească Academia.

Elevii regulaţi aveau singuri dreptul la diplomă, după trecerea tutulor examenelor şi lucrărilor practice prevăzute în programele Academiei. Acei cari nu sfârşiau complet şcoala, sau la un examen general obţineau nota *rău* sau *insuficient*, nu primiau decât un certificat de studii, ca şi elevii neregulaţi. Elevii liberi, dacă treceau unele examene, căpătau certificate numai despre aceste examene trecute.

Elevii diplomaţi care doreau să intre în serviciul Statului, erau datori, îndată după terminarea examenelor, să adreseze o cerere direcţiunei Academiei, arătând, în cererea lor, la ce ramură din administraţia minelor sau silvică voiau să intre, şi erau chemaţi apoi la examenul de Stat, necesar pentru primirea în funcţiunile publice.

N. Saegiu
Profesor la şcoala superioară de Silvicultură din Bucureşti.

17 Ianuarie 1921.

Studii entomologice şi botanice în Pădurile atacate de Bostrichizi

Regiunea în care s'a resimţit atacul insectelor coprinde după datele ce am la cunoştinţa mea până astăzi: 1) Marele complex al arcului carpatic de nord şi 2) insule izolate. Marele complex corespunde cu întreaga regiune a răşinoaselor din munţii ce constituesc arcul carpatic de nord şi ar aveà o formă neregulată, care grosso modo s'ar reduce la un triunghiu cu baza la nord, formată de o linie dusă din Sighetul Maramureşului la Storojineţ în Bucovina şi cu vârful între Penteleu şi Vrâncea. Ca să fim exacţi ar trebuì să înlocuim latura de E. a triunghiului printr'o linie frântă, cu extremităţile la Storojineţ şi Penteleu şi cu vârful la T.-Ocna, linie frântă care ar trece începând dela N. spre S. prin Rădăuţi, Mălini, Pipirig, Bălţăteşti, puţin la vest de Piatra Neamţu, Asău, l-ar mărgini la sud masivul munţilor Vrancei şi ar tăià cursul apelor celor două Bâsce. De asemenea am avea să înlocuim latura de vest a triunghiului carpatic printr'o nouă linie frântă cu vârful la Cic-Serada, trecând pe lângă munţii Călimanului şi Gurghiului şi prin munţii ţinutului Secuilor. Acest mare complex muntos e tăiat dela N.V. spre S.E. de marile ape ale Siretului, Bistriţei, Trotuşului, Putnei şi Buzăului cu toţi afluenţii lor spre dreapta, din care citâm: Suceava pentru Siret; Moldaviţa, Dorna, Barnaru, Neagra, Borca, Bistricioara, Bicazul, Tarcăul (cu Bolohaniş, Ardeluţa, Făgeţelul) pentru Bistriţa; Pârâul Sulţii, Ciobănaşul, Uzul, Slănicul, Oituzul, Caşinul pentru Trotuş; Tişiţa mare, Coza, Zăbala pentru Putna. Dintre afluenţii de pe stânga citâm pârâul Largu şi Cracăul negru (afluent al Cracăului) pentru Bistriţa; cele două Bâsce pentru Buzău. Masivul se găseşte constituit din teritoriul următoarelor districte: Rădăuţi, Storojineţ şi Câmpulung

în Bucovina; Maramureş, Bistriţa-Năsăud, Mureş-Turda, Ciuc şi Trei Scaune în Transilvania; Suceava, Neamţu, Bacău şi Putna în Moldova; puţin din nordul Buzăului în Muntenia [1]) E posibil să fie şi mai mult, dar până acum n'am nici o relaţiune (Bânda, în Bucegi ?)

Ca insule separate de marele masiv sunt: a) ocolul silvic Câmpeni (Valea Bistra) [2]) în munţii Apuseni şi b) munţii Harghita, ambele în Transilvania, iar în Muntenia mi s'a indicat că în munţii cu molift din valea Ialomiţei jud. Dâmboviţa, derivaţiile de sub Piatra Craiului: Zănoaga şi Dichiu, ar fi insecte pe căzături, de multe ori în cantitate apreciabilă.

Vom da la finele articolului un tablou de detaliu al acestor localităţi.

In general teritoriul nostru invadat de insecte coincide cu acela unde a oscilat frontul în timpul războiului, iar în ce priveşte insulele separate, atacul trebuie atribuit distrugerilor făcute de populaţie cu ocazia retragerei armatelor inamice. Aproape întreg acest teritoriu este zona naturală de creştere a moliftului, iar atacul produs de bostrichizi a fost preparat de ciclonul din 1915, despre care vorbeşte d-l T. Grigoraş în articolul său din Rev. Păd [3]). Focare unde aceste insecte erau endemice existau în regiunea muntoasă a Bistriţei (jud. Suceava) şi au făcut obiectul unor combateri parţiale în diferite rânduri [4]).

Referindu-mă pentru cunoştinţele elementare asupra atacului de Bostrichizi la broşura intitulată: *Instrucţiuni pentru combaterea insectelor în pădurile de răşinoase, campania 1921,* iar în ce priveşte detaliile practice pentru combatere la articolul sus citat al d-lui Grigoraş, mă voi mărgini aici, a mă ocupa de două chestiuni:

I. Observaţiuni asupra desvoltării insectelor în 1920.

II. Discuţiunea măsurilor de combatere şi justificarea lor.

---

[1]) Pădurile de sub Penteleu, Piciorul Caprei al Statului şi la proprietatea Maican, sunt pline de insecte.

[2]) Spre apus de Turda, pe Arieş în spre isvor.

[3]) No. de pe Oct.—Dec 1920: *Observaţiuni şi învăţăminte...*

[4]) *Apariţia Bostrichizilor în pădurile de pe Domeniul Coroanei Borca în primăvara anului 1907,* de I. C. Popescu, Rev. Păd. 1907 pag. 357; — Alex. Precup. *Tomicus (Bostrichus) typographus în pădurile noastre,* Rev. Pădurilor din 1908, pentru apariţia Bostrichului tipograf la Mălini.

PARTEA I.

Observaţiuni asupra desvoltărei insectelor în 1920.

A. *Pe molift.*

§ 1. Stabilirea ciclului de desvoltare în 1920 al lui Bostrichus typographus

PRIMA PERIOADĂ. — Coprinde timpul dela sborul de primăvară (1—15 Aprilie) până la începerea sborului de vară (23 Iunie—1 Iulie [1]).

1. Observaţiuni pentru luna Aprilie. — Primele noastre observaţii datează din ultima decadă a lui Aprilie. Intre 20—22 ale acestei luni, am găsit la Brateş (Tarcău) insecte perfecte negre, aparţinând generaţiunei a doua din anul trecut 1919, care iernase. Cum căldurile şi uscăciunea începuseră de mult [2]), vedeam aceste insecte cum

---

[1]) Variaţiile în data începerii sborurilor sunt după localităţi.

[2]) Timpul în decursul lunilor Martie şi Aprilie 1920 a fost următorul: cu câtevă zile înnainte de 1 Martie, eră cald şi uscat; în special câtevă zile înnainte de 10 Martie căldură foarte mare; la această epocă a început vântul şi frigul, iar la 13 Martie viscol şi zăpadă mare, de o palmă şi mai mare în Bucureşti. Deja însă a doua zi se topise şi se făcuse îapoviţă mare, iar a treia zi în Bucureşti nu se mai vedeă zăpadă. La 18 căldura începù din nou. La 20 încep ploi cari ţin până la 28. De aci încolo timpul frumos şi cald se menţine, în primele zile înfrunzesc arborii în Bucureşti (Stejar, Castan-de-India) înfloresc Caişii şi Corcoduşii, iar la 18 Aprilie toţi Ulmii de pe străzi sunt plini de fructe, iar Stejarii şi-au încheiat frunzişul. La 19 căldură înnăbuşitoare. Din cauza uscăciunei s'au născut un număr colosal de meloloute cari între Mărăşeşti şi Bacău dau spre seară năvală în vagoanele de drum de fer. Cea mai mică scântee aprinde iarba cea uscată. Dela Piatra la Tarcău (21 Aprilie) munţii sunt acoperiţi dela nivelul Bistriţei până sus pe coamă, de un mare număr de cireşi şi peri înfloriţi, cari transează prin albul ca zapada pe fondul verde al muntelui.

In asemenea condiţiuni, chiar dacă insecta ar fi iernat sub formă de gândac galben (ca în iarna curentă 1920-21), totuş ar fi avut timp, până la epoca de când încep observaţiile noastre, să se înnegrească şi să devină apţă pentru sbor şi pentru împerechere. Or cum ar fi, această transformare atrebuit să aibe loc pretutindeni înnainte de 20 Aprilie, căci *nicăeri nu s'a văzut insecta la această dată, altfel de cât ca insectă perfectă neagră*, (nu ştim cum a fost la Văratic).

începeau să iasă din amorțeală și să se pregătească de împerechere. Pe ici pe colo, pe la fețe, împerecherea avusese chiar loc, dar de curând, și se începuse scobirea galeriilor mame, pe căzături sau pe arborii cursă, dar fără a ajunge încă în stratul cambial. Pe o bucată de scoarță de la Brateș, luată acasă și păstrată câteva zile la adăpost de uscare, insectele au continuat să sape până pe la 25 Aprilie. La 30 Aprilie când le-am examinat din nou, scoarța se uscase, după ce galeriile mame săpate în zona cambială, ajunseseră fiecare la mai mulți centimetri lungime. De remarcat tendința insectei de a săpă trei galerii mame.

La epoca arătată (între 20 și 22 Aprilie) n'am găsit nicăeri la Tarcău ouă depuse, așă încât am puteă fixă, după toate observațiile, *eșirea din letargie și începutul primului sbor la 15 Aprilie pentru stațiunile expuse la soare* (fețe).

D-l I. Ionescu susține că la Văratic, stațiune caldă în aceste locuri, sborul ar fi început dela 1 Aprilie, asertiune coroborată și de alte observațiuni ale D-lor I. Nicolae și Caragea în centrul Tarcău (pădurea Fața Bătrânei și pe pârâul Frasinul, la Gura Tarcăului). Pe un molift doborât încă dela finele lui Martie, D-l Caragea a găsit la 10 Mai larvele în parte pregătindu-se de a se transformă în nimfă. Cum în mod normal această transformare a avut loc tocmai la începutul lui Iunie, reese o devansare cu cel puțin două săptămâni, așă că s'a putut foarte bine, ca *în anumite stațiuni privilegiate pentru insectă, sborul și depunerea ouălor să fi avut loc chiar la începutul lui Aprilie.*

2. **Prima jumătate a lui Mai.** — Insectele cari își începuseră sborul din luna trecută, ajunseră să sape *galerii mame complete și pline de ouă.* In afara arborilor doborâți se vedeau grămezi abundante de rumeguș brun. Insectele întârziate în locuri defavorabile, pe la dosuri, la umbră, sub influența căldurei care ajungeă până la dânsele, ieșau din starea de amorțeală și'și efectuau sborul, își făceau loc printre solzii ritidomului spre a începe scobirea galeriilor de intrare. Roitul care continuă

mereu din Aprilie, e foarte intens şi general. Insectele, comunică D-l Caragea, ajungeau până în sat, atacând toate lemnele necojite, pe cari oamenii le aduseseră de curând din pădure. Sborul şi depunerea ouălor continuă mereu cu intensitate până la 15 Mai, prin urmare a durat cam o lună.

3. **A doua jumătate a lui Mai.** — La 15 Mai şi următoarele, desvoltarea insectei a progresat, căci pe arborii cursă de curând doborâţi, *apar şi galerii larvare*, prin urmare am puteà fixà *eşirea larvelor din ou în săptămâna a doua a lui Mai.*

In acelaş timp am constatat, chiar pe aceiaşi arbori cursă si chiar alături de figuri de roadere cu galerii larvare, un alt atac, prezintând numai galerii mame cu ouă. Avem deci afăce cu insecte întârziate, cari n'au putut eşi din starea de amorţire decât mai târziu. Prin urmare sborul încă continuă, parţial, cu o intensitate foarte slăbită însă.

Pe obcina dintre Secu şi Bălţăteşti, la Chitele-Văratic, obcină a cărei întinsă suprafaţă era acoperită numai de căzături de uragan, atacul erà foarte pronunţat şi numărul insectelor imens. Din această cauză şi înclinarea pronunţată a insectelor de a săpà mai mult de două or trei galerii mame, şi anume 4-6 braţe, figură atribuită de autori lui *Bostrichus (Tomicus) amitinus.* Astfel planşa fotografie [1]) IV din *Instrucţiuni* seamănă perfect cu desenele din Judeich-Nitzsche, Forstinsektenkunde vol. I pag. 508 şi Hess-Beck, Forstschutz vol. I pag. 275.

4. **Prima săptămână a lui Iunie.** — Ploile mari şi dese din jumătatea a doua a lui Mai continuà şi în prima jumătate din Iunie. La 1 Iunie existà *larve mari, bine desvoltate,* dar cari *nicăeri n'au ajuns la stadiul de nimfă,* ci numai *au început să-şi sape leagănul de nimfă.* Larvele mari, sunt în continuă mişcare. E interesant că alături, pe acelaş trunchiu, sunt locuri unde atacul abià începe. Or cum ar fi deci, *stadiul de insectă perfectă neagră e departe a fi dispărut;* ba

[1]) Exemplar de scoarţa scoasă de pe un arbore cursă gros, aflat pe obcina de d'asupra Râpei-Coroiului.

încă insectele întârziate prezintă multă vitalitate [1]), căutând să iasă din ascuzătorile scoarței și să sboare. In exemplarele de scoarță înfășurate în hârtie, gândacul, nerăbdător a fi liber, perforează hârtia pachetului. In asemenea condiții, larvele nefiind departe de a se transforma în nimfă, nu trebue să ne gândim a aștepta dispariția insectei perfecte de iarnă, ceiace nu se va întâmplă curând, ci se impune imediata cojire și ardere a scoarței înnainte de chrysalidațiune, mai ales că mulți arbori cursă sunt complet invadați. Experiențele de ardere [2]) au dat rezultate satisfăcător. A expune pur și simplu scoarța la soare, e a face să moară numai larvele, pe când insecta perfectă ar sburà. Recurgem la expunerea la soare numai în cazuri speciale, când, din cauza timpului prea uscat, ne temem de incediu, atunci însă trebue să dispunem de curse, cari să prindă insectele perfecte sburate.

La finele primei săptămâni a lui Iunie, larvele s'au *transformat în nimfă*, iar *unele nimfe au devenit chiar insecte perfecte tinere, galbene*. Deci la această epocă trebue să punem *aparițiunea insectei perfecte tinere de prima generațiune*, insectă incapabilă de sbor, ceva mai mică decât insecta adultă neagră și colorată într'un galben murdar deschis de pai.

De remarcat: în galeriile larvare, ce emană dela aceiaș galerie mamă, avem insecte în stare încă de larvă, cu mișcări active, unele în stare de nimfă și în fine altele au ajuns insecte perfecte tinere (galbene). După aceia alături găsim o altă figură de roadere, în care nici o larvă nu s'a transformat încă în nimfă. In fine *pretutindeni* în galeriile mame întâlnim *insecta perfectă neagră de iarnă și încă în mare număr*, ceiace ne probează marea vitalitate a acestui stadiu de desvoltare și *necesitatea de a nu aștepta pentru cojire dispariția insectei perfecte vechi, căci am risca să dam drumul să sboare și generația următoare*.

Observațiile de mai sus au fost făcute la expoziții calde,

[1]) E vorba aci de vitalitatea fazei insectei; dar mai trebue să înțelegem și vitalitatea individului, după cum vom vedeà mai la urmă.
[2]) Datorite D-lui Grigoraș ajutat de D-l Vălcanu, la Brateș.

la fețe, pe când la dosuri găseam pe căzături sau pe arbori cursă atacuri abia începute, coprinzând în rudimentele de galerii numai insecte perfecte vechi, cari nu'și depuseseră încă ouăle. Desigur atacul era aci la începutul său; rămâne încă să se vadă dacă nu cumvà ar puteà fi datorit unor femele fără intervenția masculului.

Pe căzăturile bătrâne din vara trecută 1919 și care sunt pe cale de uscare, se văd încă începuturi recente de galerii mame. Aceasta probează că la nevoe insecta utilizează orce material, care mai are oarecare vitalitate; am surprins insecta perfectă de iarnă pe cale de a intrà într'o gaură de intrare veche. Indată însă ce insecta simte pe aproape un arbore cursă cu vitalitate, părăsește pe cel deperisant, spre a se instalà în cel cu zona cambială proaspătă.

6. **Ultimele trei săptămâni din Iunie.** În restul primei jumătăți a lunei Iunie ploile abundente și mari continuă. Din această cauză, desvoltarea insectei a rămas staționară, adică ea se găsește *tot sub formă de insectă perfectă galbenă*, având d'abia câte o mică pată neagră, semn că începe să înnegrească. Insecta neagră sburătoare de primă generațiune nu o găsim încă nicăieri.

Avem de făcut și aci aceiaș observațiune ca până acum, că până la finele lui Iunie, găsim pe acelaș arbore reunite toate fazele de dezvoltare ale insectei, adică insecta perfectă neagră, de iarnă, foarte vioaie și capabilă de sbor, larve, nimfe și insecte perfecte galbene de prima generațiune a anului curent, încă necolorată și incapabilă de sbor. Avem dar de răspuns unei întrebări: ce origine are insecta neagră sburătoare ce găsim mereu din Aprilie și până acum? Răspunsul poate fi de mai multe feluri:

a) ea ar aparține primei generații din acest an; dar aceasta este exclus, întru cât văzurăm imediat că insecta eșită din ouăle depuse anul acesta n'a ajuns mai departe de stadiul de insectă galbenă;

b) poate că au rămas din toamna anului trecut 1919 insecte în stare de larve or nimfe [1]), care s'au desvoltat

[1]) Așa cum au rămas în toamna lui 1920 și vom vedea mai departe.

treptat şi ajung în serii continue la ultima fază? Şi acest răspuns este exclus, căci n'am găsit nicăieri insecte perfecte galbene înainte de a doua săptămână a lui Iunie, după cum ar fi trebuit să fie în supositiunea de mai sus. De altfel după informaţiunile luate la Borca, insecta a iernat în perioada 1919 — 20 ca insectă perfectă neagră, în galerii şi sub solzii ritidomului.

c) faza de insectă neagră are mare longevitate. Unele insecte de astă iarnă au continuat să steă în amorţire în locuri nefavorabile, umede, la dosuri, prin ascunzişuri de scoarţă umbrită, pentru a eşi în fine la lumină la intervale succesive, spre a'şi începe viaţa activă până chiar acum, când e aproape timpul ca progenitura generaţiei căreia ele aparţin, să-şi depună ouăle. Vom avea deci ouă şi larve cu desvoltare paralelă, sincronică, însă putând aparţine, ca origine, la două generaţiuni diferite.

d) insecta neagră are şi ca individ longevitate mare. Ce se întâmplă cu insecta mamă după ce a depus ouăle şi a terminat săparea galeriei? Moare la extremitatea galeriei, sau continuă să trăiască mai departe şi redevine capabilă de a mai depune ouă? Câte odată insecta moare după ce a depus ouăle; de multe ori însă, după cum au arătat mulţi autori, trăeşte mult, până la 18—20 luni, în care timp rămâne mai departe în scoarţă spre a săpă galerii în prelungirea galeriei mame, precum şi galerii neregulate, labirintiforme, nutrindu-se astfel în scopul regenerărei organelor genitale şi având ca efect un nou sbor şi deci o nouă depunere de ouă: acelaş gândac femel poate deci sburà şi depune ouă în mai multe rânduri. Autorii (Fuchs 1907) numiră această roadere „săpătură de regeneraţiune“ (vezi *Instrucţiuni* pag. 8 şi planşa III).

PERIOADA A DOUA. Incepe dela apariţiunea sborului de vară până la finele campaniei de lucru, adică dela 23 Iunie or 1 Iulie până la apariţiunea anotimpului rău.

7. **Luna Iulie.** Sborul de vară a avut loc în cursul lunei Iulie, ba încă în mod anticipat şi mai nainte. După ploile cari ţinură de pe la 10 Mai până în ultima decadă a lui Iunie, timpul devine splendid. Inceputul sborului a

variat după regiuni; astfel pe când la Galu, d-l Băleanu citează un sbor anticipat, care ţinu din ultima decadă a lui Iunie şi până la 5 Iulie, — la Ardeluţa sborul cel mai intens ţinu între 1—10 Iulie, cu un maximum în zilele de 1, 2 şi 3; în fine la Broşteni sborul începe în a doua decadă a lui Iulie (dupe d-l Nicolae), devenind intens pe la 15 şi ţine până la finele lunei. D-l Iftodor vorbeşte despre un sbor întârziat la Galu pela 20 Iulie. Prin urmare *putem fixà ca durată a sborului (roitului) al doilea de pe la 20 Iunie până la finele lui Iulie.*

Cum după încetarea ploilor, căldura deveni brusc foarte intensă, insectele galbene îşi schimbară deodată coloarea în neagră şi eşind din leagănul de nimfă, sborul se produse în mod subit, şi după d-l Nicolae în acelaş timp la feţe ca şi la dosuri. Roiuri întregi se formau d'asupra arborilor doborâţi în epoca dintre 27 Aprilie şi 14 Mai. Activitatea fu mare, femelele intrau şi eşiau din găuri preexistente; une ori insecta introdusă e gonită de locuitorii preexistenţi înăuntru. Se vedea astfel eşind aceiaş insectă din mai multe găuri, fără a'şi găsi loc. Roiul fu pe alocuri aşa de intens în cât se formà adevăraţi nori; insectele se lăsau să fie prinse cu mâna pe lângă copaci, ale căror scoarţe erau acoperite; lucrătorii spun că hainele le erau negre de insecte. Aşa s'a petrecut de exemplu la Ardeluţa şi Brateş. In alte părţi însă atacul a fost slab, cea ce se constată şi mai târziu prin aceia că mulţi arbori cursă au scoarţa intactă. La Potoci (Buhalniţa) d-l Falon găseşte arbori groşi, atacaţi dela vârf până'la bază numai de *B. chalcographus.*

Până la 20 Iulie, cea mai mare parte din arborii doborâţi pentru prinderea generaţiunei a doua, fură atacaţi, însă numai în mod incomplet; în momentul cojirei, numai vârfurile erau invadate, pe când partea inferioară groasă avea scoarţa intactă; din această cauză d-l Borş dispune cojirea parţială a arborilor cursă. La Broşteni a fost un atac foarte intens al arborilor în picioare, care a avut de consecinţă uscarea lor şi părăsirea de către insectă; când se tăiară arborii, insecta era deja sburată.

La finele lui Iulie (27—30) am observat desvoltarea

insectelor dela Ardeluța până la Galu. La Ardeluța arborii atacați în picioare erau plini de sus și până jos de *insecte galbene aparținând primei generațiuni, care încă persistă*: acești arbori cursă naturali se cunosc după frunzele lor îngălbenite. Unii au vârful uscat — când fură tăiați, insectele erau deja sburate: aceasta ne arătă preferința ce are insecta pentru scoarța subțire; — din contra baza este încă vie. Aci găsim insecte în stare de nimfă în leagănul său, nimfă care mișcă încă din coadă, în altă parte vedem insecte tinere galbene, în fine găsim și o insectă perfectă neagră, care încă n'a sburat — toate aceste stadii de desvoltare aparțin de sigur generației întâia întârziată. Pe un arbore gros, doborât d'asupra pârâului Făgețelul, un atac de insecte în parte sburate, parte distruse în stare de larvă în leagăn, aproape de ritidom, de către o altă larvă parazitară albă, lunguiață.

La Buhalnița am găsit în curtea ocolului, pe lemnul uluculuí, care ducea apa, atac de insecte: nimfe, unele aproape insecte galbene.

La Galu, pe muntele Dosul Galului, sunt și arbori atacați din picioare plini de insecte, cea mai mare parte sunt în stare de nimfă, unele ajunse insecte perfecte negre: ambele aparținând generațiunei întâia întârziată; în fine larve din generația a doua, precum și generațiunea a doua întârziată, care abia a început să-și sape galeriile — de obicei sunt câte trei galerii mame

Conclusiune: 1) Din cauză că, căldurile mari au ținut puțin în Iulie și anume între 1 — 9 inclusiv, revenind tocmai între 20 — 29 după o perioadă de ploi torențiale și de zile puțin călduroase, în cele mai multe localități *generația a doua n'a ajuns la finele lui Iulie decât în stare de larvă*, nici decum de nimfă [1]), căci acolo unde se găsesc nimfe, sunt și insecte galbene, deci aceste forme aparțin generațiunei întâia întârziată. *Există și generația a doua întârziată*, când *insecta abia a început să-și sape galeriile*, cum am văzut la Galu.

[1]) Vezi mai departe discuțiunea la § 2 alineatul referitor la durata fazelor de desvoltare și a sborurilor.

2) Că, pe când în primele două decade existau larve în cantitate mare, din observaţiunile arătate mai sus, la finele lunei aceste larve de a doua generaţiune erau foarte puţine, pe când în schimb se găseau foarte multe nimfe şi insecte galbene aparţinând generaţiunei prime. Într'adevăr, d-l Caragea ne asigură că „arborii doborâţi la Tarcău pe pârâul Negru (la 20 Iunie), şi pe Bătrâna (la 5 Iulie), erau la 20 Iulie complet plini de larve". Ce s'au făcut aceste larve peste o săptămână? In nimfe nu avuseseră timp să se transformè căci, inspectând tablourile de desvoltare din opera clasică a lui Judeich-Nitsche [2]) vedem că în timpuri normale (necaracterizate prin mare uscăciune şi căldură în tot decursul verei) ouăle depuse la începutul lui Iulie nu ajung în stare de nimfă decât la începutul lui August, deci după o lună, — şi în orice caz tot ar fi mai trebuit să mai existe larve. Afară de aceasta noi găsim la această epocă (fine Iulie) alături de aceste nimfe, şi insecte galbene evident derivate dintr'ânsele şi cari după cum arătarăm mai sus trebue să aparţină generaţiei prime întârziate. Prezenţa numeroaselor larve parazitare vii în culcuşurile larvelor tipografului, ne explică dispariţia subită a acestora din urmă, pe când parasitul respectă nimfele înaintate în desvoltare şi cu atât mai mult insecta perfectă a tipografului. E vorba deci de o coincidenţă între starea de desvoltare a parazitului şi a victimei sale.

8. **Luna August**. In cursul acestei luni au fost călduri excesive în prima jumătate, ploi sau timp variabil în jumătatea a doua. In ultima decadă a lunei, la 22, găsim la Brateş diferiţi arbori cursă, unii neatacaţi (cei tăiaţi numai de 5 zile), alţii mai vechi atacaţi pe jumătate or în totalitate. In unele locuri atacul d'abia a ajuns la începutul săpărei galeriei mame; alături o figură unde s'a ajuns pân'la săparea leagănului, însă larvele aproape de a se transformà în nimfe lipsesc, fiind mâncate de „vermuşii" parazitari mici gălbui şi lunguieţi. In alte părţi galeria larvară e ocupată de larva vie a lui *Clerus for-*

[2]) Forstinsekteukunde 1895 vol. 1 pag. 511.

micarius. Găsim şi buşteni cu scoarţa plină de *larve şi insecte galbene de a doua generaţiune* [1]), *ba chiar şi insecta neagră de a doua generaţiune, în leagănul nimfei. Aceasta însemnează că sborul e pe aproape.* Zicem că insecta neagră de mai sus aparţine generaţiunei a doua pentru două motive: 1) alături se găsesc insecte tinere galbene, — 2) ea însăşi are pete galbene negricioase pe un fond negru brun. De altfel s'a observat pretutindeni la Brateş că, la epoca despre care vorbim (22 August), insecta galbenă se înnegreşte, pregătindu-se de sbor. Din faptul relatat de d-l Căzănescu că la Broşteni a găsit insecta neagră depunând ouă între 15 — 20 August, reese mai mult că am avea face cu insecta perfectă de prima generaţie întârziată, decât cu a treia depunere de ouă, mult anticipată.

Un alt fapt demn de remarcat la această epocă, e uscarea frequentă a arborilor în picioare din cauza insectelor. D-l Borş a numărat în centrul Ardeluţa vr'o 150 asemenea arbori uscaţi. Prin uscarea bruscă a scoarţei, larvele au murit de foame; le găsim uscate şi pline de mucegai, pe când alături dacă a mai rămas scoarţă vie, se văd larve vii, mişcându-se.

9. **Luna Septembrie.** De la mijlocul lui August timpul devine variabil, aci plouă aci iese soarele, iar ploaia şi răcoarea ţine şi în Septembrie. Dela 5 ale acestei luni încep ploi dese, cari durează până într'a doua jumătate a ei, după care, deşi timpul devine frumos, totuş încep la munte nopţile geroase şi brumele, cum s'a simţit bine la Broşteni. Aşa se explică pentruce aceleaş ploi, cari în Iulie au întârziat sborul al doilea, au împedicat şi *sborul al treilea*, ce avea toţi sorţii să se îndeplinească chiar înainte de începutul lui Septembrie.

E posibil însă ca acest al treilea sbor să fi existat în anumite staţiuni privilegiate, însă el e foarte greu de distins

[1]) Raritatea nimfelor ne o explicăm prin distrugerea anterioară (la finele lui Iulie) a larvelor. Actualele larve aparţin deci unei depuneri de ouă posterioară acestei epoci, iar insectele perfecte derivă din nimfele de atunci cari fuseseră cruţate de paraziţi.

de sborul al doilea întârziat, cum pare a fi cazul comunicat de d l Căzănescu pentru Broşteni, citat mai sus. Astfel ar urmă, după afirmaţiunile d lui I. Ionescu, că în staţiunea caldă şi secetoasă dela Chitele (Văratec) să fi avut loc în ultima decadă a lui August şi primele zile din Septembrie o nouă depunere de ouă. Faptul e coroborat de o arătare a d-lui Caragea: „La 2 Septembrie ni s'a adus de pe Ţiganca o bucată de coaje cu larve tinere, de pe un trunchiu de arbore cursă atacat de cel mult zece zile şi făcând parte din cei vr'o opt arbori, ce se doborâseră cu două săptămâni înainte. Am puteà deci considera un al treilea sbor între 20 August şi 5 Septembrie".

Totuş chiar dacă ar fi sigur, acest sbor e fără multă importanţă şi de cele mai multe ori îl putem considerà ca sborul al doilea întârziat.

PERIOADA A TREIA: IERNAREA.

10. **Lunile Octobrie, Noembrie etc.** Timpul răcoros continuă în Octobrie şi se termină cu gerul nemai pomenit şi zăpada dela sfârşitul lunei şi din Noembrie. Pretutindeni insecta se găseà dela începutul lui Noembrie sub formă de *larvă, nimfă şi insectă galbenă de a doua generaţiune;* pe alocuri *insecta galbenă s'a înnegrit.* Proporţia e diferită. Aşa la Broşteni pe arborii cursă tăiaţi la 25 Iulie se află larve şi nimfe, pe când cei uscaţi în picioare au numai insecte galbene [1]); insecta neagră e rarisimă. La Ardeluţa proporţia se schimbă: marea majoritate o formează insectele galbene, vin apoi insectele negre, după aceia puţine nimfe şi încă mai puţine larve. In pădurile din munţii Vrancei, d-l Borş a găsit (în Valea Tişiţa, muntele Coza şi Zăbala) un atac intens de *typographus*; marea majoritate erau insecte galbene (cam $^3/_4$), aproape $^1/_4$ insecte negre, 0, 2 nimfe şi prea puţine larve.

---

[1]) La Stănişoara (Borca) la 1400 m. altitudine, atac foarte intens de *typographus*. Insecta iernează ca larvă, nimfă şi insectă galbenă.

§ 2. Observaţii generale asupra biologiei lui B. typographus.

Ce trebue să înţelegem prin sbor. Citind literatura ne facem idee, că sub nume de sbor trebue să înţelegem formaţiunea de *roiuri* ca la albine. Pe timp cald şi la soare roiul se înalţă d'asupra coronamentelor pădurei şi apoi se aşează pe arbori, căutând pe cei ce le prezintă condiţiuni favorabile pentru instalare. Când în timp ce se găseşte în atmosferă, d'asupra pădurilor, este apucat de curenţi aeriani, roiul este dus departe, la distanţe de zeci de kilometri, cum s'a observat în Rusia [1]), şi astfel contaminează masive aşezate la mari depărtări. Un astfel de exemplu de contaminare citează d-l Băleanu pentru cantonul Dreptul din ocolul Galu. „Dreptul este un pârâu ce curge dela V. spre E.; versantul său cu expoziţie sudică e proprietatea Sturza, iar cel nordic al Statului. Cum la proprietatea Sturza nu s'a lucrat nimic şi aproape jumătate din pădure fu distrusă, începură a se ivi mereu pete multe de arbori uscaţi dincoace la Stat, unde combaterea se executase cu rigurositate. Chiar arborii cursă aşezaţi la expoziţie nordică, care după cum se ştie e evitată de insecte, erau supraîncărcaţi de insectele venite din focarul nesfârşit de contaminare de pe proprietatea vecinului. Ceace e şi mai rău e că, în asemenea condiţiuni, e greu să prevedem punctele unde va apare flagelul".

D-l Falon observă că în centrul Buhalniţa, la finele lui Iulie, după ce'şi tăiase toată uscătura, totuş numai privind din vale, putea să vadă cum apar mereu arbori uscaţi în picioare. Insectele veneau din pădurile vecine, Sturza, Domeniul Coroanei, Transilvania.

Acest sbor în formă de roiu începe la o anumită epocă şi durează un timp determinat, de ordinar o lună. Atât epoca apariţiunei roiului cât şi durata roitului sunt variabile cu staţiunea şi localitatea, după cum am văzut.

---

[1]) La 15 — 25 km., depărtare în guvernământul Nijni-Novgorod, citat în Hess-Beck, Forstschutz vol. I pag. 272.

Roiul e întârziat or întrerupt de un timp ploios sau friguros. E de dorit a se face observaţiuni variate asupra roiurilor, orele zilei la care se efectuă, gradul de intensitate pentru diferitele sboruri, relaţiunile roiului cu intemperiile, gradul de rezistenţă al insectei perfecte negre la intemperii, frig, ploaie.

Din observaţiunile făcute de noi în campania 1920 reese că, în afară de sborul sub forma de roiu, există şi *un sbor izolat*. Astfel, din faptele expuse în § precedent, şi schematizate în tabloul de desvoltarea insectei din *instrucţiuni* pag. 10, se vede că insectele aparţinând aceloraş generaţiuni —ex. cele eşite din ouăle depuse de insecte de iarnă — se găsesc în faze foarte inegale de desvoltare, deci nu vor ajunge să depună la rândul lor ouă în aceiaş epocă. Urmează deci ca să existe un sbor continuu dela aparitiunea primelor călduri de primăvară, între 1 şi finele lui Aprilie şi până în primele zile ale lui Septembrie, cu intercalări la anumite epoce de aparţiuni de roiuri, adică de sboruri intense ca număr de insecte, cari fac să se poată delimita generaţiile. Totuşi, mai observăm din § precedent, că sub scoarţa aceluiaş arbore găsim alături insecte aparţinând la generaţii deosebite, aşa că de multe ori e greu să ne pronunţăm cărei generaţii aparţine cutare galerie de insecte. Dacă sborul e continuu, cui se datoreşte formaţiunea de roiuri numai la anumite epoce?

Explicaţiunea desvoltărei neregulate a insectei.

Cauzele desvoltărei neregulate sunt trei:

1. Sborul a două insecte aparţinând aceleiaş generaţii nu are loc la aceiaş epocă, căci eşirea din amorţeală după cum ştim, e variabilă cu staţiunea, deci desvoltarea neregulată depinde şi de condiţiile de mediu ale localităţei de unde vine insecta. Trebue să ne aşteptăm deci, ca pe acelaş arbore cursă să găsim alături, atacuri foarte diferite: alături de o figură de roadere cu galerii larvare, coprinzând larve or chiar nimfe şi insecte galbene, să găsim un atac proaspăt, care d'abia a ajuns la săparea

camerei nupțiale, datorite unor oaspeți veniți de curând. Acest fapt l'am întâlnit mereu în § precedent.

2. Desvoltarea indivizilor proveniți din insecte sburând în acelaș timp, nu se face în acelaș timp, uneori e anticipată, alte ori întârziată, *iar neregularitatea depinde de condițiile de stațiune sau de vegetație în care se găsește arborele atacat.* În timpul roiului, insectele caută arborii, preferind pe cei din stațiunile favorabile în ce privește lumina, căldura, uscăciunea ; cum sunt cei din stațiunile luminoase cu expoziție sudică și coamele (obcinele) munților, iar dintre arborii ce se găsesc în condiții identice, preferă pe cei cu vegetație lâncezindă. Când materialul preferit îl găsesc deja ocupat, se instalează și pe cel ce nu le convine. De aceia expozițiile nordice pe d'o parte, și arborii cu vegetațiune viguroasă pe de altă parte, sunt ultimele refugii ale insectei.

Așa pe mai mulți arbori cursă doborâți în acelaș timp pe Goșman la Ardeluța (între 12 — 15 Mai), d-l Tr. Ionescu găsea la 21 Mai, adică în mediu după opt zile, toate fazele de desvoltare, variând cu arborele și cu mediul în care se afla: pe unii insectele abia își săpaseră camera nupțială, alții aveau galerii mame, cu ouă în curs de depunere, iar alții prezintau deja galerii larvare. La Galu, 30 Iulie, curse tăiate la 5 Iulie: pe un arbore gros de peste 40 cm., așezat la dos, nu se vedeaŭ decât puncte de început de atac din distanță în distanță. Imediat ce coboram spre fețe, cursele erau pline de insecte. D-l Iftodor relevă că atacul se produce indiferent de expoziție, N. sau S., numai stațiunea să fie aridă — umiditatea după cum se știe este un obstacul pentru desvoltarea insectei — și seva să fie mai puțin activă. Tot lipsa de umiditate trebue să fie cauza pentru care, după d-l Ghica, spre toamnă, la Tarcău și la Călugăreni, atacul s'a produs și la dosuri, iar la Broșteni mai puțin.

3. Desvoltarea insectelor provenite din ouă depuse la aceiaș epocă nu se face în acelaș timp: *aci neregularitatea depinde de condițiile de mediu în care se găsesc diferitele părți ale aceluiaș arbore,* adică a) *de lumină (și căldură):* partea arborelui expusă la soare e mai pre-

lezită de insecte ca cea umbrită de spre pământ [1]), dacă întreg arborele e bătut de soare; în acest caz, pentru motivul dela punctul b, atacul începe dela vârf spre bază. Când însă arborele cursă e inegal expus la soare, o parte căzută în pădure şi alta în poiană, atacul se poate face dela bază spre vârf (dacă vârful e în umbra masivului). *b) de grosimea scoarţei.* Pe un arbore uniform expus la lumină, atacul începe dela o grosime a scoarţei anumită, corespunzând unui minimum de diametru al trunchiului la acel nivel, variind între 5—15 cm., după aceia se lasă treptat în jos (adică insectele ce vin în urmă îşi aleg loc din ce în ce mai jos) până'la un maximum de grosime, care în general ar fi 60 cm. diametru; ba le-am găsit în cazuri de atacuri pronunţate, până la baza, care nu avea mai putin de 1 m. diametru şi totuş şi aci scoarţa era întesată de insecte. Faptul este foarte exact, căci am găsit la Ardeluţa arbori cursă cu vârful plin de insecte, pe când restul trunchiului era intact, cea ce a motivat dispoziţia luată de d-l Borş, ca cojirea unor asemenea arbori să se facă în două rânduri. Un lucru mai trebue elucidat: faptul că noi, ca şi alţi observatori în campania 1920, am găsit arbori plini de galeriile lui *B. typographus* la un diametru al vîrfului numai de 5—7 cm., alături cu galerile lui *chalcographus;* trebue oare interpretat că numai de cât, prima insectă se instalează chiar la acest nivel? De altfel cele mai multe observaţiuni ne arată că atacul tipografului începea ceva mai jos, adică la grosimea de 15, mult 10 cm., diametru. Se poate foarte bine: a) ca primul atac al vârfului să înceapă mult mai jos (10 — 15 cm. diam.), de unde să progreseze atât în sus cât şi în jos, oprindu-se sus acolo unde scoarţa e aşa de subţire în cât n'ar mai fi loc pentru săparea camerei nupţiale, iar jos acolo unde scoarţa e aşa de groasă în cât insecta ar avea prea mult de săpat spre a ajunge zona cambială,

[1]) In studiul său citat aci la pag. 344, D-l Grigoraş menţionează o observaţie a sa, că în totul verei (Iulie, August), când arşiţa soarelui e dogoritoare, pe arborii cursă expuşi la insolaţie directă, insecta preferă a se instala în partea umbrită a scoarţei. D-l Caragea relatează că spre toamnă insectele, cari mai aburau, veneau să'şi depue ouăle tot în acelaş loc (dedesubt), spre a fi adăpostite de ploaie şi frig.

necesară depunerii ouălor; — β) se mai poate ca lucrurile să se petreacă în mod diferit oarecum, pe arborii atacaţi din picioare decât pe arborii atacaţi după doborâre. Arborele în picioare, ales de insecte, e de obicei un arbore cu vegetaţiunea lâncedă, la care slăbirea vitalităţei se face treptat dela vârf spre bază, curentul de sevă părăsind arborele puţin câte puţin, aşa că uscarea începe dela vârf în jos. De aceia observaţiile din anul trecut ne arată că atacul unor asemeneà arbori poate începe chiar dela grosimea minimă de 5 — 7 cm. diametru. Din observaţii identice însă făcute asupra atacului arborilor dejà doboràţi, resultă că în timpul roiului, indivizii se aşează de o dată, totuş lucrul nu progresează în mod egal. Indivizii aşezaţi pe extremul vârf ca şi pe părţile prea groase ale arborelui le părăsesc curând spre a căutà aiurea loc de instalare, pe când cei aşezaţi pe porţiunile de scoarţă ce le sunt favorabile, se grăbesc a pune stăpânire pe teren. Aceste porţiuni sunt însemnate printr'o grosime potrivită a scoarţei, unde ea este peste tot vie afară de subţirile plăci de ritidom exterior, cari le oferă ascunzătoare şi protecţie în timpul lucrului. Astfel, pentru mai multe insecte aşezate pe arbore în acelaş timp, progresul aşezărei, şi ca efect desvoltarea progeniturei vor fi inegale; ele vor fi accelerate acolo unde diametrul triunchiului variază între 30—40 cm [1]): aci intensitatea atacului e aşa de mare, figurile de săpătură sunt aşà de numeroase, în cât scoarţa se ridică singură în sus. Din contră atacul şi deci desvoltarea progeniturei vor fi întârziate în sprè baza unde insecta are de străbătut o porţiune din ce în ce mai însemnată de ritidom, deci de ţesut mort, fără suc nutritiv, care pe de o parte nu oferă nutrimentul necesar în timpul săpărei, pe de alta e un teren mai greu de perforat; în fine ajungând la liberul viu, găseşte aci o vitalitate mai mare [2]), deci posibilitatea de a se secreta încă reşină fluidă (ulei de terebentină) care prin volatilizare ucide insecta,

[1]) După observaţia D-lui Iftodor, insecta se aşază de preferinţă pe o lungime de 2-3 m. din trunchiu din vecinătatea imediată a coronamentului.

[2]) Zicerăm ceva mai sus că lâncezirea sucului cambial şi a scoarţei vii se face de la vârf spre baza arborelui.

s'a găsit de multe ori în scoarţa groasă insecte încleite în reşina liberului [1]). D-l Băleanu a observat insecte săpând în scoarţa groasă: ajungând din ritidom în liber, ea sapă o galerie în sensul fibrelor lemnului, sau renunţă a mai săpà şi iese afară pe gaura de intrare, spre a'şi căutà alt loc. Intârzierea în desvoltarea insectei în partea de la bază a unui arbore bătrân, faţă de vârful subţire poate fi, după datele D-lui Nicolae, de la 2—3 săptămâni [2]). Din cele zise ar rezultà că atacul unui arbore bătrân, poate intrà în cazul de la punctul precedent. Verificări ale acestor fapte sunt de dorit în noua campanie de lucru.

Dacă atacul insectei poate începe acolo unde diametrul arborelui este foarte mic, aceasta nu însemnează că *B. typographus* poate atacà şi arbori cursă subţiri la bază (sub 25 cm. la 1,30) arbori cari, după cum am constatat atât la Văratic cât şi la Broşteni sunt atacaţi numai de *chalcographus*. Deci tipograful nu se aşază pe arborii cursă subţiri ci numai pe cei ce au cel puţin 25 cm. la 1,30 însă pe acestia îi umple până apoape de vârf.

Explicaţia intermitenţei sborului şi producţiunei de roiuri. — Să încercăm a explicà de ce, dacă sborul trebue în teorie să fie continuu (vezi pag 41 şi tabloul de desvoltare din *Instrucţiuni pag. 10*) tot anotimpul frumos, cum se explică formaţiunea de roiuri la anumite epoce?

1. *Prin regularea automatică a sborului de vară pe sborul de primăvară.* Intr'adevăr, sborul de primăvară durează un număr de săptămâni, în care cea mai mare parte din insectele rămase din anul trecut au timp, nu numai să iasă din amorţirea de iarnă, dar şi să'şi parcurgă stadiile de desvoltare, în caz când n'ar fi iernat toate sub formă de insectă perfectă. Cele rămase întârziate în amorţire or nedesvoltate, constituind o minoritate, nu vor mai puteà da naştere la roiuri. Deci primul roiu se va sfârşì când nu vor mai rămâne de cât insectele întârziate, iar

[1]) Asemenea constatări au fost făcute şi de D-nii Băleanu şi Nicolae.

[2]) De aci nu reese că insectele evită cu totul scoarţa prea groasă, căci în anumite condiţii, neavând ce face, sapă chiar la baza unde trunchiul are chiar 1 m. diametru, cum arătarăm mai sus.

spre a vedea al doilea roiu, va trebui să aşteptăm evoluţia completă a primei generaţiuni.

2. *Prin intervenţia intemperiilor, graţie cărora sunt reţinute înăuntrul scoarţei, insecte eşite dintr'o desvoltare precoce, aşa ca să aştepte alte insecte ce vor eşi dintr'o desvoltare tardivă* [1] *(Instr. p. 13)* Prin intemperii înţelegem ploile de vară având ca efect umiditate şi frig. Această cauză poate deveni un corectiv contra desvoltărei fracţionate a insectelor, cari deşi au o origine comună, totuşi nu ar ajunge altfel să sboare în acelaş timp.

Durata fazelor de desvoltare şi a sborurilor.— Am văzut cum începutul desvoltărei insectei depinde de mediu (pag. 42—45); tot de asemenea mediul influenţează asupra duratei de desvoltare, atât a fiecărei faze larvare cât şi a întregii generaţii, de la ou pân'la insecta neagră sburătoare. Deci posibilitatea prescurtării în mod simţitor a desvoltărei generaţiei a doua. După datele lui Hennings [2], această durată variază cu temperatura, luată între extremele de 24° şi 14° C. [3] şi gradul de uscăciune (55%) ori umiditate (96%) în ce priveşte numărul zilelor:

[1]) O explicaţiune foarte bună în acest sens a dat D-l Al. Popescu pentru reţinerea de la sbor a insectelor precoce de către ploile din a doua jumătate a lui Mai şi prima jumătate a lui Iunie, aşa că au fost ajunse de insecte eşite din ouă depuse mai târziu, şi au putut să sboare împreună la finele lui Iunie şi începutul lui Iulie 1920.

[2]) In Escherich, Die Forstinsekten Mitteleuropas 1914 vol. I. pag. 173.

[3]) Aci se presupune că toate zilele arătate au avut temperatura medie arătată. Cifrele concordă cu observaţiunile făcute la Borca în 1907 de D-l I. C. Popescu. *(Apariţia Bostrichizilor,...* loc. cit. pag. 28). După datele din această lucrare, desvoltarea insectei generaţiunei 2-a variază după expoziţie în modul următor:

	nordică	sudică	vestică	
Starea de ou	14	8	10	zile
„ „ larvă	8	8	10	„
„ „ nimfă	9	6	5	„
„ „ gândac galben. .	9	9	8	„
	38	29	33	zile.

Nu ni se spune care era starea timpului; bănuim că trebuie să fi fost o vară caldă şi deatul de uscată; sborul 1-iu avusese loc la jumătatea lui Mai, al doilea a durat între 12—21 Iulie. — Observaţiunile făcute în vara 1920 asupra generaţiunei a doua dau cifre variate: astfel pentru Ardeluţa D-l Nicolae dă:

Starea de ou . . . . . 10 zile.
„ „ larvă . . . . 6—10 zile la expos. favor.
„ „ nimfă . . . . 20 zile (din cauza ploilor)

iar pentru desvoltarea completă de la ou pân' la insecta sburătoare 8 săptămâni (spre deosebire de generaţia 1-a pentru care au trebuit 10—11 săptămâni).

Grad. temp.	O u		L a r v ă		N i m f ă		Gândac galben		Intreag. desv.	
	usc.	umid.	usc.	umid.	usc.	umid.	usc.	umid.	usc.	umid.
24° . . .	5 1/2	6 1/2	5 1/2	7	5 1/2	6	9 1/2	12 1/2	26	32 zile
20° . . .	8 1/2	8 1/2	7 1/2	12	11	12 1/2	14	15	41	48
17° . . .	11 1/2	12 1/2	13	17 1/2	14 1/2	15 1/2	26 1/2	27	65 1/2	72
14° . . .	16	18	40 1/2	50	16 1/2	17	27	28	100	113.

In campania 1921 e de dorit să se noteze cu atenţiune temperaturile şi starea higrometrică, spre a se vedea cum variază desvoltarea insectei. De o camdată dăm (în p. 48) un tablou care ne arată variaţiunea timpului în lunile de desvoltare a insectei.

Acest tablou ne arată că timpul uscat a ţinut primăvara de pe la începutul lui Aprilie până la mijlocul lui Mai cu intercalări de frig uscat şi de ploaie; după care începe un anotimp ploios care durează mai mult de o lună adică pân' la 23 Iunie, iar de aci încolo călduri mari pân' la 15 August cu intercalări de ploi torenţiale; între St. Petru (12 Iulie) pân' la 20 când încep din nou căldurile înnăbuşitoare avem căldură moderată uscată. Apoi după 15 August timp variabil şi răcoros. Vedem că apariţiunea roiurilor corespunde cu perioadele de uscăciune şi de temperatură ridicată şi anume:

a) Roiurile de primăvară: 1°. la feţe; — 2°. sbor întârziat, de la dosuri şi care, în staţiunea caldă dela Văratic s'a continuat până la 15 Mai.

b) Roiuri de vară. Sborul de vară s'a fragmentat prin intercalări de ploi torenţiale în trei roiuri: 3°. sborul cel mare de vară de la feţe, ceva întârziat în staţiunea mai rece de la Ardeluţa; la Broşteni în acest timp un atac foarte întens ar fi produs după D-l. Căzănescu, uscarea arborilor în picioare. — 4°. este continuarea roiului No. 3 întrerupt prin ploile torenţiale de la 9-12 Iulie şi a fost executat de insecte întârziate; el fu urmat de 5°. Sborul de August, care avu loc în urma ploilor torenţiale din ultimele zile ale lui Iulie. Despre un adevărat roiu în August vorbeşte Ifodor pentru Galu; în alte localităţi nu se

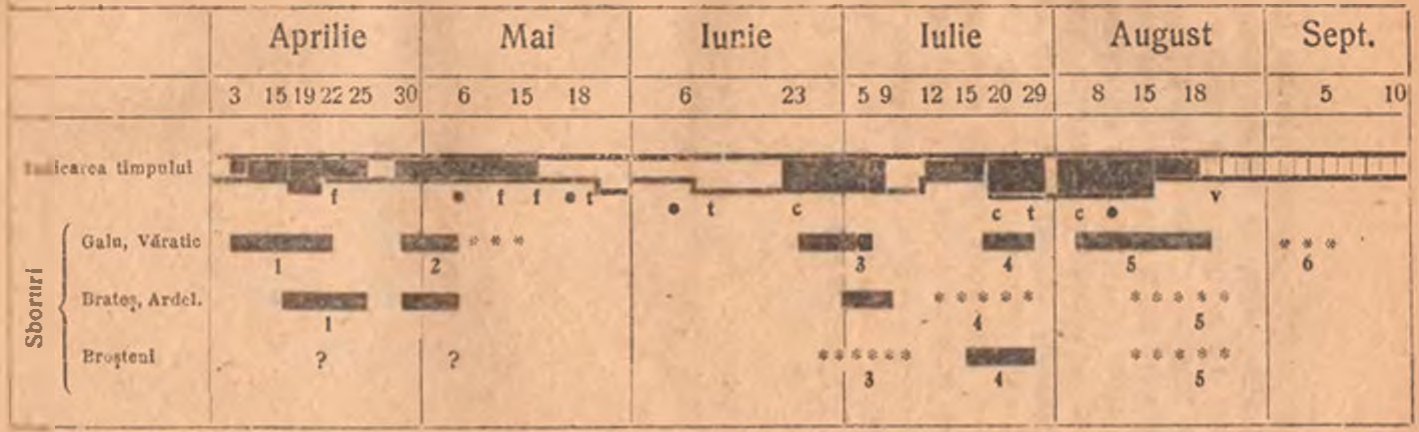

timp frumos, uscat, cu intensitate mai mică, sau mai mare de căldură.

timp ploios, frig, idem.

● pus de desubt, însemnează că în acea zi a avut loc schimbare de timp.

f, frig; — **c**, cald; — **v.** variabil; — **t**, ploi torenţiale.

sborul insectei în formă de roi; — * sbor puţin intens.

presintă ca un roiu ci ca sboruri izolate şi de mică intensitate: uneori aceste sboruri au fost deduse din atacul arborilor cursă (Caragea pentru Ardeluţa — Brateş) sau din observaţia directă a sborului, urmat de depunere de ouă (Căzănescu pentru Broşteni). In toate cazurile acest al 5 lea sbor a fost însoţit de depunere de ouă. cari s'au desvoltat în larve (Caragea). Unii dintre observatorii noştri au atribuit acest sbor de August insectelor provenite din a doua depunere de ouă şi cari acum la rândul lor depuneau ouă pentru generaţia treia.

c) *Sbor de toamnă:* 6°. în Septembrie Pare că această din urmă interpretare ar fi mai justificată pentru cazul de la Chitele-Văratic unde D-l. I. Ionescu ne afirmă că a constatat la începutul lui Septembrie, pe un timp cald şi secetos în acea localitate o adevărată depunere de ouă Intr'adevăr noi am găsit gândacul de a doua generaţie înnegrit către începutul ultimei decade a lui August (pag.38); e foarte posibil ca aceste insecte să fi depus ouă la Văratic, cari au dat larve de generaţia treia. D-l. Iitodor vorbeşte de un sbor la Galu care continuă în Septembrie până în a doua decadă a lunei, fapt pe care nu l'am putut controla; o depunere de ouă în această perioadă prea avansată n'am găsit-o până acum menţionată nicăieri. De altfel existenţa unei reale generaţiuni a treia este controversată; în general insecta perfectă născută din generaţiunea a doua, zice Fuchs (1907), poate roi încă toamna, dar numai în scopul de a descoperi noi ascunzători pentru iernare. Deci, mai ales pentru sborul de August, avem mare îndoială că pe ici pe colea el ar fi concomitant cu a treia depunere de ouă a insectei. După cum am arătat indărăt, noi am găsit alături de larve, în tot timpul ultimei săptămâni din Iulie, ca şi în întreaga lună August, nimfe şi insecte galbene pe cari, până la finele lui Iulie, le am considerat ca derivând din ouă depuse tot de insecta neagră de iarnă, care în urma săpăturii de regenerăţiune, devenea capabilă să fie din nou fecundată şi să depună ouă, profitând de orele de timp frumos, chiar înainte de începerea roiului de vară; că prin urmare, acele nimfe şi insecte tinere necolorate din Iulie, aparţi-

neau tot primei generaţiuni. Tot aşa. în ce priveşte atacul arborilor în picioare semnalat la Broşteni în timpul sborului No. 3, îmi pare mai plausibil de a'l admite ca o consecinţă a unei regenerări a insectelor negre aparţinând roiurilor de primăvară.

Ceva deosibit însă se prezintă cazul sborului de August de la Galu, unde roiul de vară a început din Iunie; nu e inadmisibil să fi avut loc o desvoltare mai repede a stadiilor de larvă şi nimfă, graţie căldurei mari şi uscăciunei — conform datelor dela pag. 46, 47 obţinute atât de autori cât şi rezultând din observaţiunile din anul trecut, — aşa ca să fi avut în ultimele zile ale lui Iulie chiar insecta tânără de a doua generaţiune. [1])

In această supoziţiune, am avea chiar pe acelaş arbore în Iulie amestec de două generaţiuni cari s'ar încăleca, fenomen care, continuat în August, ar face posibilă şi încălecarea generaţiunei a doua de către o eventuală nouă generaţiune care în cele mai multe cazuri, ar proveni din ouăle femelelor generaţiunei prime după săpătura ei de regeneraţiune, deci n'ar constitui de cât rar o adevărată generaţiune a treia.

Aceste observaţiuni şi deducţiuni au mare importanţă din punctul de vedere al operaţiunei cojitului în perioada de vară. Am putea considera următoarele consecinţe: 1°. nevoia de cercetare amănunţită a nouilor atacuri în tot timpul lunei Iunie şi de procurare de curse pentru or ce sbor eventual, fie el provenit din evoluţia normală a insectei, fie în urma regenerării femelelor bătrâne. De aci şi dispoziţiile luate în *Instrucţiuni* pag. 27 nota, de a începe cu tăierea curselor pentru sborul de vară cu vr'o săptămână înnainte de începerea cojitului curselor vechi.

2° Ţinând seamă: *a)* că de la începutul roiului de vară [2])

---

[1]) Băleanu pune la Galu aparițiunea insectei negre de a doua generaţiune la începutul lui August.

[2]) Trebue să considerăm sborul de iarnă în 1920 ca produs la timp sau întârziat? D-l Precup (loc. cit. pag. 28) arată că la Mălini în 1908, an cu o secetă continuă, sborul de vară a început între 8-15 Iunie, ceeace tradus în stilul actual ar fi 21-28 Iunie. Prin urmare a început exact ca în 1920, când cu toată lunga perioada ploioasă, sborul s'a produs între 23 Iunie şi 1 Iulie (variind după staţiuni. Aceasta însemnează că sborul din 1920 a fost întârziat şi că, de ar fi fost condiţiunile din 1908, el ar fi putut începe mult mai de timpuriu.

și până în primele zile din Septembrie poate exista un sbor continuu, pe care nu'l fragmentează de cât alternanța de ploi, și — *b*) că chiar de la începutul roiului de vară și până la fine, găsim îngrămădite pe acelaș arbore, toate fazele de desvoltare ale insectei, —e nevoie să dispunem de lucrători aproape în mod neîntrerupt în Iunie, Iulie si August.

Natural că e posibil ca în anume localități, mai ales dacă în 1921 se va întensifica lucrul în perioada de primăvară [1]) atacul de vară să fie redus mult, cum a fost în 1920 atacul de vară la Buhalnița. De aceia trebuesc luate măsuri pentru ca într'un asemenea caz să se poate transporta ușor lucrătorii disponibili în alte părți unde ar fi mai multă nevoe.

Generațiunea simplă. In literatură [2]) găsim menționat faptul că în anumiți ani, când primul sbor are loc târziu (în cursul lunei Mai), după care intervine o perioadă de timp defavorabil (ploi, frig), insecta n'a putut ajunge la finele lui August să treacă peste faza de gândac tânăr necolorat, adică insecta nu s'a prezentat într'un asemenea an de cât cu o generație unică. De asemenea se știe că la altitudinile mari, generația este iarăși simplă.

Un fenomen de acest fel s'a prezintat și la noi în 1920.

După indicațiunile D-lui Iftodor, în ocolul Galu au existat arbori cursă tăiați din primăvară, la expoziție nordică și în plin masiv — arborii fiind înprăștiați iar nu dispuși în ochiuri: erau prin urmare la umbră și umiditate —, în cari insecta eșită din ouăle depuse pe la 20 Aprilie n'a ajuns până în primele zile ale lui Noembrie decât până la stadiul de gândac tânăr de culoare galbenă albicioasă. Prin urmare a rămas cu o singură generație. Observațiile au fost făcute mereu și cu atențiune. Trebue notat că stațiunea în chestie se găsește în zona de altitudine unde tipograful are două generațiuni, care zonă pe Largu se întinde de la 600-650 până'la 1600-1700 și

[1]) Mai ales dacă se va face o lucrare de combatere generală, în toate părțile țărei.

[2]) Hennings in Escherich loc. cit. pag. 272, pentru anii de insecte 1903 și 1907 în Pădurea Neagră.

în care moliftul e în stare de masiv complet, bine închis. Vezi şi *Instr.* pag. 2.

Inimicii Tipografului. In timpul verei s'a observat o mulţime de „vermuşi" trăind în galeriile larvare ale lui *Bostrichus typographus*, ale cărui larve or nimfe de cele mai multe ori lipseau, fiind înlocuite ca ale inimicului Intr'unele cazuri avem afface cu specii de insecte carnivore ale căror larve se nutresc cu cadavre de bostrichizi în stare de larvă şi a căror moarte a provenit din alte cauze, ca de ex. uscarea bruscă a scoarţei prin insolaţie; or se nutresc cu insecte a căror desvoltare e împiedicată, ex prin intemperii, lipsă de nutriment In această categorie sunt speciile mari de *Staphylinus (St. erythropterus* [1]). Din contră multe specii mici ale acestor gândaci trăesc în stare de larvă în galeriile bostrichilor şi se nutresc cu ouăle şi larvele lor şi chiar cu nimfe. Noi am găsit de multe ori larve moarte, uscate şi mucegăite, ca consecinţă a uscării arborelui în picioare, şi alături de cadavre, larve de paraziţi.

Cel mai important e *Clerus formicarius* [2]*):* în stare de insectă perfectă urmăreşte bostrichii în momentul când sfredelesc scoarţa; iar în stare de larvă pătrunde în galeriile scoarţei, vânând larvele şi nimfele.

Sub formă de insectă perfectă mai atacă un gândac mic şi turtit *Rhizophagus depressus* şi *Nemosoma elongatum*, un gândăcel filamentos, lung de 5 mm., negru lucitor, prezintând la baza şi vârful elitrelor desene galbene.

Dintre hymenopt ere s'a semnalat de Ratzeburg un bra-

[1]) Stafilinii se cunosc ca insecte perfecte prin elitrele foarte scurte, neacoperind decât partea anterioară a abdomenului, antene drepte, mandibule puternice. Larva seamănă mult cu insecta perfectă, poartă două feluri de stilete la extremitatea abdominală. Anus foarte proeminent în afară, servind la progresiune.

[2]) Gândacul de *Clerus formicarius* are capul negru, destul de mare, corsclet roşu, elitre negre, rotunzi e înnapoi. cu două dungi transversale albe, una spre pertea mediană şi alta spre extremitate; abdomen şi picioare roşii Larvă lungă de 18 mm. roşie-roză, mobilă, cu un cap mai lung decât lat şi turtit în sens orizontal, armat cu mandibule puternice; prothorax puternic chitinizat constituind un scut de culoare bătând în brun; câte două scuturi tari de chitină pe cele două inele următoare ale toracelui şi un scut simplu pe ultimul segment al corpului;6 picioare toracice.

conid [1]) *Bracon obliteratus*, precum şi două chalcidide [2]) *Pteromalus multicolor* şi *xylophagorum*. Se ştie că aceste insecte cari seamănă cu nişte mici muşte cu patru aripi, depun ouăle în corpul larvelor altor insecte; aci oul oaspetelui se desvoltă în larvă care distruge astfel larva ospitalieră.

Prezenţa unor asemenea paraziţi mi s'a semnalat în Iulie la Ardeluţa.

§ 3. Insecte în asociaţie cu Bostrichus typographus

Insectele observate în compania lui *typographus* în 1920, se pot divide în două categorii:

a) Insecte atacând scoarţa arborilor vii în acelaş timp cu *typographus* şi anume: *B. chalcographus* şi *Cryphalus abietis*;

b) Insectele atacând lemnul arborilor deja atacaţi de insectele precedente şi cari sunt pe cale de uscare: *Callidium luridum* [3]), specii de *Sirex, Bostrichus lineatus, Anobium emarginatum.*

Peste această din urmă categorie vom trece, trimiţînd pentru detaliile necesare pe cei ce se ocupă cu combaterea, la *Instrucţiuni* De asemenea şi asupra lui *Cryphalus* [4]), pe care l'am observat rar şi nu prezintă mare importanţă.

Ne vom opri numai asupra lui *Bostrichus chalcographus* pe care-l găsim continuu însoţind pe *typographus* pe aceleaşi trunchiuri, începând dela crăci şi vârful arborelui şi descinzând până într'o regiune unde trunchiul prezintă o grosime destul de apreciabilă (15—16 cm. diam.)

[1]) Braconidele au antene lungi, neîndoite în formă de cot, femele cu oviscapt.

[2]) Antene îndoite în formă de cot, aripi anterioare cu simplă nervură marginală, colori foarte vii.

[3]) Prezenţa larvelor de *Callidium* în cantitate mare am constatat-o în atacul foarte intens de *typographus* la 7—8 iunie pe Isvorul alb (Buhalniţa) şi M-le Bostan (Călugăreni). De altfel pe cojile uscate am constatat pretutindeni figurile lui de roadere.

[4]) Am găsit această insectă alături de *typographus* pe Faţa Făgeţelului la Ardeluţa la 28 Iulie în stare de larvă şi insecte perfecte negre foarte mici. Figuri de roadere am mai găsit şi la Broşteni, tot printre cele de *typographus*.

unde galeriile celor două specii se găsesc alături, ba pot descinde uneori şi până unde diametrul trece de 40 cm.[1]). Astfel am găsit la 8 Iunie la Călugăreni [2]) ambele specii lucrând alături la o depărtare de 8 m. de baza tulpinei şi 12 m. de vârf. Dela 20 Aprilie până la finele lui Iunie, instalarea lui *chalcographus* se face în mod continuu: astfel la 22 Iunie am găsit în pădurea Bălţăteşti-Văraticul arbori cursă proaspeţi pe cari atacul se reducea la galerii mame cu ouă; în acest timp se menţine deci continuu insecta neagră de iarnă.

Insectele de *chalcographus* instalate primăvara, ajunseseră la 8 iunie la Călugăreni în stare de larve care-şi săpaseră galeriile lor. Ciclul de desvoltare (dublă generaţie) a decurs paralel cu al lui *typographus*, cu aceleaş epoce dn sbor de vară, iar cu începutul anotimpului rău de toamnă, insecta a rămas ca şi *typographus* în stare de larve şi insecte galbene: astfel l'am găsit la Broşteni, la 3 Noembrie, singur pe arborii cursă subţiri de 10 cm.; larvele proveneau dela insectele întârziate cari scobeau galerii în August şi au fost surprinse de ger în aceste faze. La Barnaru (Broşteni), d Ghica a găsit-o tot în stare de insecte tinere galbene pe arbori subţiri atacaţi în picioare.

B. chalcographus atacă singur masivele tinere: un astfel de mare centru se găseşte la Barnaru ca si la Borca şi Bălţăteşti-Văratic, unde un număr mare de arbori în picioare, sub 16 cm. la înălţimea peptului şi formând pâlcuri cu frunze roşite sunt plini de aceste insecte, pe când cei de dimensiuni superioare presintă şi pe *typographus*. Acolo însă unde atacul acestei din urmă insecte a fost slab spre toamnă, *chalcographus* s'a coborît pân'la baza arborilor groşi, cum am văzut cazul citat pentru Potoci. Deci trebue să admitem o luptă pentru existenţă între cele două specii. Ca principiu: *chalcographus* preferă părţile subţiri, cu scoarţă subţire (probabil din cauza mi-

[1]) 1 Nov. la Potoci, erau arbori groşi având 40 cm. la 1,30 şi atacaţi dela vârf până la bază aproape numai de *chalcographus*.

[2]) Atac foarte intens datorit ambelor specii la Pârâul Florei şi Bătcile Glodurilor.

cimei corpului gândacului şi larvei), pe când *typographus* scoarţa mai groasă. Când un roi cu amestec de ambele specii se instalează pe un arbore, fie în picioare, fie doborît, din instinct fiecare se aşează acolo unde simte că mediul îi e mai favorabil, iar în regiunea trunchiului unde ambele specii sunt silite să-şi dispute un petic de scoarţă, intervine influenţa mediului care elimineză specia căreia îi e defavorabil.

B. *Pe Brad.*

§ 4. Atacul Bradului de Bostrichus curvidens şi Cryphalus piceae

Amândouă aceste insecte atacă brazii în picioare şi'i usucă, sub formă de arbori izolaţi sau mici pâlcuri [1]). După cum am observat în anul trecut, uscarea şi căderea frunzelor se face dela bază spre vârf; în această ordine frunzele se roşesc şi cad, aşa că, înainte de uscarea completă a arborelui, rămân încă verzi frunzele verticilelor superioare.

B. curvidens atacă atât arborii tineri având la bază abia 10 cm. diam. (chiar în această regiune există insecte) precum şi arbori bătrâni având 40—50 cm. diam. la bază. L'am observat la Ardeluţa pe Faţa Făgeţelului pe brazi destul de groşi: în jurul trunchiului el era aproape exclusiv, pe când în sus era în compania lui *Cryphalus*: raportul între aceste două specii era cel dintre *B. typographus* şi *chalcographus* la molift. E interesant de notat că în aceste păduri bradul se găsea ca esenţă secundară în masiv de molift: lucrătorii doborînd curse pentru *typographus* n'au băgat de seamă că taie brad, mai ales că-l găseau plin de insecte.

Principalul centru de atac din Valea Bistriţei este pădurea Văratic, lângă mânăstire, până dincolo de Poiana Ţiganului şi poteca ce duce la Lutul-roşu, până unde esenţa principală e bradul; de aci încolo, în pădurea Bălţăteşti,

[1]) Pâlcuri mari nu se observă decât pe zona frontului.

începând moliftul, despre al cărui atac am vorbit în § 3. Observaţiuni asupra lui *curvidens* am făcut în a treia decadă a lui Iunie. Ramurile acoladei se bifurcă de mai multe ori; impresiunea canalelor larvare e mult mai puternică pe suprafaţa descojită a lemnului; leagănul nimfei dela toate exemplarele recoltate — provenind toate dela brazi bătrâni, se găsesc în liber. Am găsit insecta neagră veche, încă vie, pe ici pe colo câte una, dar aproape toate în stare de nimfă. Într'un asemenea brad bătrân, căruia i s'a roşit şi uscat din picioare toate frunzele până la vârf, aflat d'asupra Lozei, nu departe de mânăstire, se văd în scoarţă, în stratele cu totul superficiale ale liberului, un număr colosal de mici nimfe albe, cari mişcă înnăuntrul leagănului, adică o cavitate oviformă, 2 mm. lungime pe $^1/_2$—1 mm. lăţime. La începutul decadei a treia din Iunie, insecta de prima generaţiune a ajuns în stare de nimfă; cele mai multe dintre insectele negre de iarnă le găsim moarte în galeriile mame. Or dacă consultăm uvragiile clasice de Entomologie, găsim nepotriviri şi între datele lor, şi între ele şi datele noastre. Astfel Nitsche [1]) zice că insecta roieşte mai întâi în Martie şi Aprilie (face parte dintre gândacii de scoarţă cu sbor timpuriu) şi a doua oară în Iunie, ba de multe ori are loc şi a treia generaţiune. Barbey [2]) pune primul sbor în Aprilie şi al doilea în a doua jumătate a lui Iulie (deci o lună mai târziu ca după Nitsche); după acest autor, insecta noastră ar trebui să se găsească în stare de nimfă de prima generaţie în a doua jumătate a lui Mai, iar de nimfă de a doua generaţie tocmai în a doua jumătate a lui Septembrie. Cum în cazul nostru nu poate fi vorba de o anticipare cu trei luni a nimfei de a doua generaţie, rezultă că ne aflăm în faţa stadiului de nimfă de prima generaţie în întârziere cu o lună faţă de datele lui Barbey, întârziere care se explică uşor prin ploile ce au durat în a doua jumătate a lunei Iunie până la începutul de-

[1]) Loc. cit. vol. I, p. 492.
[2]) Traité d'Entomologie forestière, Paris 1913.

cadei a treia a lui Iulie [1]), fapt ce a reţinut în această perioadă insecta de prima generaţiune în stare de larvă. În tabloul din *Instrucţiuni* pag. 33 vedem deosebirile de desvoltare de alte dăţi faţă de campania noastră 1920.

A treia regiune de atac al lui *curvidens*, şi cea mai însemnată din Moldova, a fost ocolul Mânăstirea Caşin, unde am făcut observaţiuni în a doua jumătate a lui August. E vorba de masivele de brad de pe zona frontului, căci la Bucieş a fost teatrul războiului, iar pe Plaiul Sturzului tranşeele germane. Mulţi brazi au fost ciopliţi, cojiţi, străbătuţi de sârmă ghimpată, ciuruiţi de gloanţe şi schije de obuze. In asemenea condiţiuni insecta a atacat din picioare tot materialul lânced, lăsând în pace pe cel sănătos [2]). Incepe *curvidens* cu scoarţa şi continuă *Sirex* cu lemnul; găurile acestei din urmă insecte sunt considerabil lărgite de ghionoi, cari formează galerii cu pereţii neregulaţi. Găsim brazi atacaţi din picioare şi complet uscaţi de insecte, unii tineri neavând decât 10 cm. diam. la bază. Dintre brazii cu aspect sănătos, cu ramurile garnisite de frunze verzi, unii se găsesc chiar la epoca abundanţei de sevă, cecace se cunoaşte după aspectul zonei generatrice, având ca efect şi o scurgere abundentă de reşină la suprafaţa scoarţei; alţii din contră au zona generatrice cu aspect uscat — se zice în popor că arborele „şi-a închis mâsga": un asemenea material este predispus la atacul insectelor.

In acest anotimp am găsit insecte perfecte cari desigur făceau parte din prima generaţie întârziată, precum şi larve cari nu puteau aparţine decât generaţiunei a doua.

Centre importante de atac al lui *B. curvidens* se găsesc în Bucovina şi anume pe laturea de est a marelui masiv carpatic, în judeţele Storojineţ (pădurile Crasna-Putna şi Ciudei) şi Rădăuţi (pădurile Bâlca, Frătăuţii noui şi Putna [3]).

A doua insectă, *Cryphalus piceae*, atacă de predilecţie

[1]) In special la Văratic, chiar la 22 Iulie erau încă ploi abundante şi continue, cu intercalaţii dese de ploi torenţiale şi uneori şi de câteva ore de timp frumos.

[2]) Din două tulpini concrescente, una care e lâncedă din cauza cojirei e atacată, ceal'altă care e sănătoasă, n'are insecte.

[3]) După datele oficiale prezintate de D-l Ing. Insp. gen. Golgoteanu.

materialul tânăr, de la cei ce au deja la bază 20 cm. diametru până la cei foarte tineri cari n'au la bază decât vr'o câţiva cm. Cu toate acestea am găsit-o instalată la Văratic şi pe brazi groşi (40—50 cm. la bază) uscaţi jos, dar cu vârful încă verde; prin urmare, din toate punctele de vedere asemănarea biologiei sale cu a lui *B. chalcographus* e evidentă La 22 lunie la Văratic, acest gândac se găsea cu galeriile larvare în formă de stea şi cu leagănul săpat în scoarţă numai, conţinând mica larvă albă (de $1^1/_2$ mm lungime pe $^1/_2$ mm. lăţime) aproape de a se transforma în nimfă; prin urmare fazele de desvoltare coincid aproape cu ale lui *B. curvidens*, ţinând seamă că *Cryphalus* are sborul mai timpuriu.

La Caşin n'am găsit această insectă.

Arborii în cari s'a încuibat cele două insecte sunt supuşi ulterior, când sunt aproape să se usuce, atacului lemnului de către *Sirex*. La 22 Iulie la Văratic găseam în brazi groşi (vr'o 50 cm. diam. la bază [1]) în galeriile de *Sirex*, numai insecte perfecte moarte, femele cu oviscaptul lor; încolo nimic. Prin galerii s'au introdus ciuperci cari sunt pe cale să transforme lemnul într'un putregai alb gălbui, cu tendinţa de înnegrire. Unele galerii sunt deja umplute de miceliu.

Asupra atacului lemnului de *Polyporus fulvus* vezi *Instrucţiuni* pag. 35.

PARTEA II.

Discuţiunea şi justificarea mijloacelor de combatere [2])

§ 5. Vitalitatea insectei şi a arborelui-cursă.

E vorba aci numai de cele două specii de gândaci de scoarţă ai molidului. Prin vitalitatea insectei înţelegem aci rezistenţa

[1]) Atac la înălţimea peptului.

[2]) Pentru detaliile practice, trimitem la *Instrucţiuni* şi la importanta lucrare a D-lui Grigoraş citată la pag. 28, care se poate considera ca corolarul acestui articol.

la intemperii; ea este cu atât mai mare, cu cât insecta se găseşte într'o fază mai înnaintată a desvoltării. Acest principiu ne serveşte în practica cojitului. Astfel, când insecta se află în starea delicată (cu tegumente subţiri) de larvă, ea moare foarte curând după expunerea scoarţei la soare, pe când ca nimfă şi cu atât mai mult ca insectă perfectă, ea se retrage spre a se ascunde în leagăn care se găseşte imediat sub ritidom, căci instinctul şi lupta pentru viaţă conduc larva, după cum ştim, să se îndrepteze, treptat cu săpătura, oblic în spre exterior, pentru ca la un moment dat să poată eşi afară mai uşor. Aşa fiind, or cum am expune scoarţa, insecta e ferită de insolaţie, în partea din afară prin ţesutul dur al ritidomului, în partea dinăuntru prin grosimea stratelor de liber. Nu numai atât, dar şi tegumentele groase fac ca nimfa să nu moară în scoarţa expusă la soare de cât dupe 3—4 zile, pe când insectele galbene rămân vii, chiar după ce scoarţa a ajuns tare ca piatra. Aceste constatări au fost făcute de toţi observatorii noştri în campania 1920. Să nu uităm a reaminti rezistenţa insectelor perfecte la frig (introduse în blocuri de ghiaţă) despre care se vorbeşte în literatură.

Termenul de vitalitate a arborelui cursă îl aplicăm prin extensiune. rezistenţei ţesutului cortical la lâncezeală şi finalmente la uscare. Prin lâncezeală înţelegem diminuarea vitalităţii conţinutului celular al parenchimului cortical, inclusiv cambial, având ca efect transformarea prin oxidare a uleiului eteric de terebentină în reşină solidă, substanţă mai puţin volatilă şi deci mai puţin nocivă insectelor, însă păstrând încă destulă volatilitate spre a putea atrage gândacul.

Astfel înţeleasă, vitalitatea scoarţei depinde:

a) de contactul arborelui cu rădăcinile din pământ D-l I. Ionescu mi-a atras atenţia la Văratic că arborii cursă rupţi de vânt, dar cari continuau să aibe legătură cu buturuga din pământ, nu'şi puteau căpăta lâncezeala necesară spre a deveni bune curse, decât după ce erau deplin separaţi prin topor.

b) de agenţii fizici: acţiunea razelor solare şi a umi-

dităţii, acţiuni pe cari le-am examinat deja din punctul de vedere al influenţei asupra desvoltărei insectei. În această privinţă, razele solare lucrează uscând scoarţa, pe când umiditatea meteorică o conservă. Să dăm câteva exemple:

Un arbore cursă cojit primăvara afară de vârf. La 30 Iulie numai vârful acuză încă vitalitate fără a fi perdut-o de astă primăvară şi până acum şi poartă insecte vii.

Un buştean doborît la pământ, cojit pe d'asupra, păstrând însă pe faţa aşezată pe pământ, o fâşie de scoarţă. La 22 August această scoarţă era plină de insecte în deplină desvoltare, larve, insecte galbene şi negre. Aceasta explică posibilitatea ascunderii insectelor cari sboară mai târziu sub formă de gândaci întârziaţi.

La 29 Iulie se afla în curtea ocolului Buhalniţa un uluc care conducea apa şipotului şi care era lucrat din lemnărie necojită, tăiată în toamna anului trecut 1919. Scoarţa conţinea insecte în deplină desvoltare, nimfe, dintre cari unele aproape transformate în gândaci galbeni.

Din observaţiile făcute asupra arborilor cursă rezultă că: vitalitatea se conservă în cursul aceleiaş campanii, începând cu finele campaniei precedente, adică cu arborii tăiaţi chiar din toamna precedentă, căci umezeala opreşte uscarea. Din contra cazăturile sau arborii tăiaţi vara aceasta (cu ocazia sborului ? lea), nu mai sunt buni în primăvara viitoare, căci arşiţa soarelui i-a uscat de tot. Ei au alburnul deja atacat de *Tomicus lineatus*. Cu toate acestea într'unele locuri umbrite, anumite petice din scoarţă încă mai păstrează oare care vitalitate: la 8 Iunie se vede că de curând á intrat câte o insectă întârziată care şi-a săpat galeria mamă, apoi s'au mai săpat şi un mic număr de galerii larvare.

Ca apendice la acest punct *b* vine şi chestiunea: *care e epoca când arborele cursă capătă gradul de lânceziă optimum?* adică cel mai preferat de insecte. La această chestiune am răspuns în *Instrucţiuni* la pag. 26.

c) de gravitatea atacului care ucide cu totul ţesutul cortical. Un arbore atacat în picioare ajunge după oare care timp — chiar în decursul aceleiaş campanii de lucru — să se usuce complet.

Asupra uscărei unui anumit petic de scoarță lucrează cauzele de la punctele *b* și *c*. Așa se explică, de ce la începutul atacului, adică după cel mult două săptămâni de la pronunțarea lui — când insecta se află în stare de larvă, scoarța se poate ușor jupui dupe arbore, căci zona cambială e încă moale și apoasă, pe când mai târziu, dupe ce larva s'a transformat deja în nimfă, zona cambială s'a uscat și jupuirea e mult mai grea și se face în mod neregulat. De aci regula pentru cojire dată în *Instrucțiuni* la pag. 28, ca această operațiune să se facă înainte de chrysalidațiune.

Semne exterioare ale gradului de vitalitate a unui arbore cursă în picioare Am putut verifica prin observațiune pe Valea Bistriței, influența epocei atacului asupra semnelor exterioare: roșirea frunzelor sau simpla uscare a scoarței, după cum atacul a avut loc primăvara sau spre toamnă. Autorii explică aceste fenomene astfel: primăvara invasiunea trunchiului de insecte progresează în sens contrariu mersului sevei brute, ascendente, abundante în acest anotimp; această sevă fiind împedicată de a merge în coronament, frunzele se prepară să cadă în mod normal după descompunerea clorofilei. Din contră, spre finele verei, când are loc curentul descendent de sevă elaborată, în liberul trunchiului, această din urmă regiune fiind distrusă de insecte, moare, se usucă și crapă, înnainte de a se usca ramurile, așa că acestea se vor usca cu frunzele verzi pe ele.

Exemple pentru verificare: Muntele Dosul Galului sub Bâlc, 30 Iulie, arbore de 30 cm. la bază, tăiat de azi dimineață, atacat din picioare până jos (de *typographus*) verde, ca și un arbore sănătos. Cu ocazia sborului dela finele verei, la Buhalnița, d Falon a observat arbori verzi, fără frunze roșite, nici alt semn exterior decât plesnirea și căderea scoarței. In urma atacului de vară s'a văzut un mare număr de arbori uscați brusc din picioare, după care moare toată populația de insecte (larve, nimfe și insecte perfecte cari nu pot sbura), iar galeriile sunt invadate de mucegai; în afară de Buhalnița, fenomenul s'a mai observat la Brateș (22 August), Broșteni (vezi înapoi pag. 47) etc.

Tablou de pădurile contaminate de insecte

Nu avem date decât pentru molift, afară de Bucovina unde s'a indicat special şi bradul atacat de *B. curvidens*.

Bucovina

După datele Serviciului Silvic din Cernăuţi prezentate de D-l Ing. Consilier Silvic Golgoteanu

1.	Pădurea	comunală	Vatra-Dornei	pe ca. 25	ha.
2.	»	»	Iacobeni	„ 70	„
3.	»	»	Ciocăneşti	„ 25	„
4.	»	»	Poiana Stampei	„ 4	„
5.	»	»	Dorna Candreni	„ 15	„
6.	»	»	Fundul Moldovei		
7.	»	»	Pojorâta		
8.	»	»	Valea Putnei	„ 50	„
9.	»	»	Slătioara		
10.	»	»	Gemine		
11.	»	»	Crasna Putna	„ 20	„ (*curvidens*)
12.	»	obştească	Breaza		
13.	»	»	Pojorâta	„ 20	„
14.	»	»	Vama		

15. Pădurile ţărăneşti (particulare) din Fundul Moldovei pe ca. 80 ha.

B. typographus: atacuri însemnate pe moliftul din jud. Câmpulung, zona frontului. *B. curvidens*: atacuri în jud. Rădăuţi, şi întru cât va Storojineţ; cele mai importante centre de atac sunt Ciudei, Bâlca, Rădăuţi şi Putna.

Moldova

a. Valea Bistriţei (*Neamţ şi Suceava*)

Regiunea XI silvică P.-Neamţ.

a.	Pădurile	Statului	după datele d-lui Ing. Insp. Borş, la ocolul silvic Almaş, atac pe	supraf. de	110 ha
»	»	M-rea Neamţ	»	ca 800	»
»	»	Văratic	»	» 1050	»
»	»	Buhalniţa	»	» 857	»
»	»	Galu	»	» 2700	»

Ocolul silvic Tarcău toată pădurea de molid, ca 20000 ha.
» » Pipirig atac pe supraf. » 1386 »
» » Vaduri » » » 1950 »

β. Domenii particulare (după datele d-lui Ing. Şef Anania):
Domeniul Hangu al Princ. Sturza pe o suprafaţă 200 ha. (la locul numit „Piciorul Lot" din trupul Dreptu-Buşmei-Stejarul).
Domeniul Coroanei Borca atac pe o supraf. 15000 ha.
Domeniul Coroanei Mălini
Domeniul Regal Broşteni:

1. Pârâul Uraului (Bistriţa) atac pe molift pe 200 ha.
2. Coasta Văcăriei „ „ „ 300 „
3. Pădurea Neagra-Broşteni-Cotârgaş atac molift pe 11000 ha
4. Pădurile de pe pâraele Caşii, Bogolia, Isvorul Rău, Gemenii, suprafaţa 2500 ha
5. Pădurea de pe pârâul Cotârgaşi în supraf. 1800 „
6. „ „ „ „ Barnaru 4700 „
7. „ „ „ „ Fagului 90 „
8. „ „ „ „ Leşului 400 „
9. „ „ „ „ Hortman 180 „
10. „ „ „ „ Chirul 2200 „
11. „ „ „ „ Crucei 1550 „

b. Regiunea silvică Bacău

(Judeţele Bacău, Putna)

α. Pădurile Statului dupe raportul d-lui Ing. Insp. Borş.

Lucăceşti, combatere pe supraf. aprox. 1400 ha.
Schitu-Frumoasa „ „ „ 600 „
Târgu-Ocna „ „ „ 900 „
M-rea Caşin „ „ „ 350 „
Soveja „ „ „ 210 „
Boloteşti „ „ „ 150 „
Taslău „ „ „ 500 „

β. Păduri particulare (vezi *Monitorul Oficial* din 30 Martie 1921 după datele D-lui ing. Şef Anania).

Transilvania

1. Judeţul Ciuc *(în Secuime)*

După datele oficiale ale Serviciului silvic din Transilvania. In raport n'am găsit suprafeţele atacate; cifrele ce anexez mi-au fost furnizate de Dl. Ing. Insp. Balu Crăciun pe cale particulară.

A) In ocolul silvic *Joseni:*

Supraf. totală 2500 ha, din cari vr'o 6300 atacate.

a) în pădurile composesoratului din comuna Gyerhyojoseni.
b) „ „ „ „ „ Sarhegy
c) „ „ „ „ „ Ditrău
d) „ „ comunei Ditrău
e) „ „ „ Sarhegy
f) „ „ Şcoalei comunale din Sarhegy
g) „ „ Schitului Ordinului Franciscanilor

B) In ocolul silvic *Gheorgheni*:

Suprafaţa totală 20000 ha. din care 5000 atacate.

a) în pădurile composesoratului din St. Nicolae Gheorghieni.
b) „ „ oraşului St. Nicolae Gheorghieni
c) „ pădurea şcoalei comunale din St. Nicolae Gheorghieni.
d) „ „ composesoratului din Valea Tekero
e) „ „ „ „ satul Kilieni
f) „ „ comunală din Kilieni

C) în ocolul silvic *Tulgheş.*

Suprafaţa totală 30000 ha. din cari 6000 atacate.

a) în pădurea comunei Valea Tekeri
b) „ „ composesoratului din Valea Tekeri
c) „ pădurile domeniilor private ale judeţului Ciuc.

D) în ocolul silvic *St. Martin-Ciuc.*

Suprafaţa totală 40000 ha din cari 13000 atacate

a) în pădurea composesoratului din Ciucmenezag
b) în regiunea Harghita:

In pădurea şcoalei din Ciuc-Păsărei.

E) Ocolul silvic *Mercurea-Ciuc*

Suprafaţa totală 12000 ha. din cari 4000 atacate

2. Jud. Mureş-Turda

Compus din păduri mari particulare şi composesorale. Are 3 ocoale silvice. D-l Inginer Insp. Gugiuianu semnalează bostrichizi în munţii Gurghiului. Nici o dată oficială.

c) Jud. Bistrița Năsăud

Sunt pădurile foștilor grăniceri, administrate de Stat în baza unei legi speciale (după D-nul Gugoianu). Are vr'o 11 ocoale din cari câteva părți sunt atacate, dar într'o mică măsură. Nici o dată oficială.

d) Jud. Maramureș

Nici o dată oficială ; se vorbește despre Sighetul Marmației fără a se specifica proporția atacului. După D l Gugoianu sunt vr'o 2000 ha. atacate, în zona frontului, mai ales la punctele Poenile de sub munte și Râul. Cele mai multe păduri sunt proprietatea Statului.

e) Jud. Turda-Arieș

Ocolul silvic Câmpeni, în munții Apuseni. Nici o dată oficială.

f) Județul Trei-Scaune și părțile limitrofe ale Buzăului.

Teritoriul dintre râurile Buzău și Bâsca, întinzându-se din Transilvania în jud. Buzău în regiunea Penteleului. N'am nici o dată oficială.

Asupra județelor Brașov, Făgăraș, Sibiu, Hunedoara și Caraș-Severin, enumerate numai în raportul oficial, nu avem absolut nici o dată. Pe cale particulară am numai o comunicare de la Dl. Ing. Căzănescu, șeful ocolului Gotul din regiunea silvică Sebeșul săsesc, între orașul cu același nume și Sibiu: sunt în acel ocol vr'o 4 ochiuri à vr'o 2 ha molift atacate.

N. A. Iacobescu
Profesor la Școala superioară de Silvicultură din București

Cuvântarea d-lui Aureliu M. Eliescu

delegatul Societății «Progresul silvic»

la ședința de inaugurare a Congresului agronomilor

Domnule Președinte, Domnilor,

Sunt fericit că în numele societății „Progresul silvic" sunt desemnat să asist la lucrările primului congres al agronomilor din România întregită.

Fericit, fiindcă în haosul general în care ne-au aruncat împrejurările prin care am trecut, în atmosfera asta ge-

nerală, care umple de grijă pe toţi acei ce au grijă de viitorul acestei ţări, în goana bolnăvicioasă după îmbogăţire, în cearta pentru chestiuni de precădere personală. Îmi este dat să văd adunându-se aci oameni pricepuţi şi harnici, care să găsească mijloacele cele mai sigure, pentru a menţine şi ridica producţia agricolă, aşa de grav compromisă prin radicala transformare, ce se operează în regimul proprietăţei.

Domnilor, totdeauna am avut credinţă în steaua bună a ţării şi neamului nostru.

Şi dacă, de multe ori, această credinţă a fost turburată, evenimentele au venit să mi-o întărească din nou. Sunt forţele hotărâte ale energiei naţionale care reacţionează la timp; şi acest congres este manifestarea tocmai a acestei energii (aplauze)

Căci ce vroiţi D-voastră, să fie mai important într'o ţară agricolă ca a noastră, decât un congres ca acel al agronomilor, adunaţi ca să discute tocmai măsurile cele mai proprii, spre a îmbunătăţi cultura în momentul când ea pare ameninţată? (aplauze).

Dar sunt fericit domnilor, fiindcă, rămas în suflet cu pasiunea pădurei, eu văd în domeniul forestier nu numai un isvor de bogăţie, de sănătate un regulatoriu al regimului apelor, dar o bază a existenţei noastre chiar.

Privind istoria trecutului şi urmărind-o pe hartă, vedem civilizaţiunile mergând dela răsărit spre apus, viaţa, ştiinţele, artele desvoltându-se atâta vreme cât popoarele au ştiut să'şi păstreze masivele pădureşti; îndată ce pădurile au dispărut deşertul a înlocuit prosperitatea de alt'dată.

Sunt fericit, fiindcă am văzut cu bucurie în programul D-v. de lucrări, că sunteţi preocupaţi de raportul ce trebue să existe între pădure şi cultura agricolă.

Nu este rău să vă atrag atenţiunea că, fie din neştiinţă, fie dintr'o grabă impusă de lipsa prea mare a lemnului, se luaseră unele măsuri, care puteau duce la distrugerea masivelor pădureşti.

D voastră, agronomii, oameni de ştiinţă, trebuie să vă uniţi cu noi, ca să spuneţi tutulor, că agricultura nu

numai că nu va mai progresa, dar din contra nu se va putea face de loc, dacă nu se păstreaza pădurea.

D-voastră, oameni de ştiinţă, veţi spune tutulor marele pericol ce ameninţă însă-şi existenţa ţării, prin despăduriri cu caracter general.

D-voastră veţi spune că agricultura raţională se face neapărat cu cultura sistematică a pădurei.

Fericit că vă văd preocupaţi de interesele cele mari şi reale ale ţării, şi că, numai mânaţi de dorul de a fi folositori ţării, aţi pornit la lucru, în numele Societăţei «*Progresul Silvic*» şi al meu personal, împreună cu salutul, ce vă adresez, vă rog să primiţi urările cele mai sincere pentru bunul succes al lucrărilor congresului D-vs. (aplauze prelungite).

---

† Ioan S. Ionescu I-iu

Inginer Şef Silvic cl. II
Şeful Ocolului silvic Silistra

Incercăm încă o pierdere din pleiada acelor tineri inimoşi, în care-şi punea speranţele serviciul silvic.

Fire aleasă, suflet bun şi loial, a ştiut ca în viaţă să-şi facă numai prieteni. Era unul din cei mai simpatici colegi.

A făcut parte din acea frumoasă pleiadă de bacalaureaţi din 1902, cari au pus umărul pentru ridicarea nivelului şcoalei noastre de Silvicultură dela Brăneşti.

Azi promoţia X-a, după dispariţia lui Popescu G. Ploeşti (mort în răsboi), încearcă încă o pierdere!

E destul de dureros pentru un Corp tânăr ca al nostru, că se pierd din elementele de energie, *de care ţara acum are nevoie mai mult ca ori când!*

In şcoală a fost student distins, fiind printre fruntaşi.

In viaţa socială a fost în orice ocazie la înălţime.

In toate actele sale a predominat cinstea.

Activitatea sa de forestier şi-a desvoltat-o la Nicoliţel (Dobrogea) şi apoi la Silistra (Cadrilater).

Ca militar s'a distins atât în campania din 1913, *cât şi* în războiul pentru întregirea Neamului. *Pentru toate actele sale a fost recompensat cu multe distincţii civile şi militare.*

A murit la 22 Ianuarie a. c., tânăr; avea 38 ani.

A fost înmormântat în comuna sa natală Chiojdeanca din judeţul Prahova, Marţi 25 Ianuarie.

Ridicat de jos din popor, a muncit şi s'a afirmat numai prin propriele sale forţe.

A ştiut a ne lăsa o urmă pozitivă de individualitatea sa.

Ne doare mult lipsa lui dintre noi *şi ne vom aduce aminte cu duioşie de frumoşii ani ai tinereţei sale petrecute la un loc, fie ca studenţi la Braneşti, fie ca colegi în serviciu, fie în fine ca ostaşi pe front la cea mai sublimă din datorii.*

Şi-a făcut astfel cu prisosinţă datoria pe acest pământ şi de Bun coleg *şi de* Bun român

Şi în Cartea de aur *a acelor ce au muncit cinstit pe front pentru Măririea Neamului, vom şti a ne face datoria şi faţă de dânsul, rezervându-i o pagină bine meritată.*

In numele camarazilor, exprim regretul pentru pierderea prea de timpurie a unui membru distins şi coleg de elită.

M. P. Florescu
Inginer şef silvic

Casa de economie a corpului silvic

In anul 1912 am publicat în revista „*Pădurea*" un articol prin care propuneam crearea unei case de economie a corpului silvic.

Mulţi dintre colegi, fiind pătrunşi de adevărul celor semnalate atunci, au aderat la înfiinţarea unei asemenea instituţiuni financiare,—care pe lângă crearea unor capitaluri apreciabile, putea oferi în acelaş timp ajutorul solicitat în condiţiuni avantajoase membrilor ei.

Vremuri grele am trăit cu toţii de atunci şi unii dintre susţinătorii acestei idei nu mai sunt printre noi!

Situaţia precară, în care se găsesc toţi salariaţii statului, m'a determinat a releva din nou avantajele pe cari le prezintă, pentru orice categorie de funcţionari, solidaritatea cât mai mare între membrii aceluiaş corp.

Zilele prezentului şi poate încă prea multe în viitor, sunt şi vor fi destul de grele, pentru cei cari nu au alte resurse de cât un salariu lunar, cu care legiuitorul socoteşte că echivalează munca intelectuală a individului primitor şi cu care acesta să facă faţă tuturor cerinţelor sociale.

Creşterea salariilor muncitorilor manuali sau conducătorilor technici industriali a fost proporţională cu creşterea preţurilor obiectelor produse şi deci cu scumpetea traiului; pe când sporul salariilor acordat funcţionarilor statului s'a făcut într'o proporţie, care nu poate fi reportată—ori câtă bună voinţă am avea—la ascensiunea preţului obiectelor de consumaţie.

Trebue să recunoaştem că statul se găseşte în aşa situaţiune financiară în cât este necesar a se face multă vreme sacrificii din partea tutulor cetăţenilor; dar şi legiuitorul este obligat să recunoască la rândul său, că nu a păstrat aceiaş măsură în repartizarea sacrificiilor impuse tutulor categoriilor de slujbaşi.

Astfel, prin legea de organizare a Corpului silvic, fixându-se leafa iniţială de 540 lei şi cea maximă de 2000 lei—la care foarte puţini vor fi chemaţi să ajungă—, este clar că viitorul nu ne prea surâde.

Este aşa dar necesar ca prin noi înşine să ne asigurăm zilele de mâine, spre a nu fi nevoiţi să gustăm prea mult din amărâciunea unei pensii insuficiente.

Dacă comparăm salariile acordate conform legei de organizare cu cele din anul 1916—1917, vedem că raportul sporirei variază între 1.93—2.70; sau făcându-se media tutulor coeficenţilor de sporire avem o medie de *2,27*.

Pentru personalul inferior sporul variază între 2,00—2,30 sau în termen mediu 2,09.

Din examinarea «*Tabloului comparativ al retribuţiunilor*» se vede că minimum de spor este acordat tocmai acelor clase — de ingineri şefi — peste care imensa majoritate a membrilor

Tabloul comparativ al retribuțiunilor personalului silvic pentru vechiul regat

No. curent	NUMIREA FUNCȚIUNILOR	No. personalului	RETRIBUȚIUNI LUNARE 1916—1919 Leafă Lei	B.	Diurnă Lei	B.	RETRIBUȚIUNI LUNARE 1920—1921 Leafă Lei	B.	Diurnă Lei	B.	Raportul sporirei Leafa	Diurna	Sume anuale Lei	B.	TOTAL General Lei	B	Cota anuală a economiilor Lei	B.
	I. PERSONALUL SILVIC SUPERIOR																	
1	Consilier silvic	2	—	—	—	—	2000	—	—	—	—	—	48.000	—				
2	Ing. Insp. gen. silvic cl. I	4	900	—	100	—	1700	—	—	—	2.12	—	81.600	—				
3	" " " " cl. II		800	—	100	—												
4	Ing. Inspector silvic cl. I	9	650	—	150	—	1500	—	—	—	2.80	—	162.000	—				
5	" " " cl. II	13	550	—	150	—	1315	—	—	—	2.39	—	205.140	—				
6	Inginer şef silvic cl. I	21	500	—	100	—	965	—	—	—	1.93	—	243.180	—				
7	" " " cl. II	37	450	—	100	—	895	—	—	—	1.98	—	322.940	—				
8	" " " cl. III	42	400	—	100	—	825	—	—	—	2.06	—	415.800	—				
9	Inginer silvic cl. I	29	300	—	100	—	755	—	—	—	2.51	—	262.740	—				
10	" " cl. II	27	250	—	100	—	615	—	—	—	2.46	—	199.260	—				
11	Inginer silvic stagiar	30	200	—	100	—	540	—	—	—	2.70	—	194.400	—				
															2.135.060	—	213.506	—
	II. PERSONALUL SILVIC INFERIOR																	
12	Brigadier silvic cl. I	80	95	—	—	—	200	—	—	—	2.10	—	192.000	—				
13	" " cl. II	100	80	—	—	—	175	—	—	—	2.18	—	210.000	—				
14	" " cl. III	120	65	—	—	—	150	—	—	—	2.30	—	216.000	—				
15	Pădurar călăreț	120	—	—	—	—	1 0	—	—	—	—	—	172.800	—				
16	Pădurar cl. I	500	40	—	—	—	80	—	—	—	2.00	—	480.000	—				
17	" cl. II	700	30	—	—	—	60	—	—	—	2.00	—	504.000	—				
18	" cl. III	1800	20	—	—	—	40	—	—	—	2.00	—	864.000	—				
															2.638.800	—	131.940	—

acestui corp nu va depăşi şi de acele salarii minime se vor bucura pensionari pentru asigurarea bătrâneţelor.

Acest venit este departe de a da unui funcţionar posibilitatea de a trăi în mod demn şi corespunzător situaţiei ce ocupă în stat; căci dacă salariile ni s'au mărit în termen mediu de două ori şi un sfert faţă de cele din timpurile normale, obiectele de prima necesitate au ajuns la preţuri fabuloase, cele mai ieftine reprezentând înzecitul preţului dinaintea războiului.

Lefurile, ce ni s'au dat de către legiuitor, nu sunt echitabile şi deci aceste lefuri sunt prea mici chiar pentru clasele la care vor ajunge cei mai favorizaţi.

Singurul mijloc de a fi la adăpostul lipsurilor viitoare, cari ni se vor părea şi mai grele de suportat din cauza micşorărei puterilor fizice, nu este decât economia forţată.

Creiarea unei case de economie a întregului corp silvic va avea ca rezultat producerea de capitaluri în aşa fel în cât pentru depunător anuităţile să nu fie o sarcină; iar pentru toţi asociaţii aceste depuneri să reprezinte un capital, care să le fie de folos în diverse împrejurări.

Admiţând că personalul superior ar depune lunar 10 la sută din salariul bugetar şi cel inferior 5 la suta, vom avea anual o economie de 213.506 lei la partida inginerilor silvici şi de 131.940 lei la partida brigadierilor şi pădurarilor, sau în total 345.446 lei.

Dacă această sumă depusă spre fructificare nu ar produce anual un venit net decât de 5 la sută, în timp de 10 ani vom dispune de un capital de 4.346.710 lei.

Cifrele prin sine însăşi sunt destul de elocvente şi cred că au darul de a convinge chiar şi pe cei mai puţin încrezători de rolul care l'ar avea, *din toate punctele de vedere*, în organizaţia noastră silvică, existenţa unei asemenea instituţiuni financiare puternice.

Presupunând că un coleg dintre noi depune 10 la sută din salariul lunar timp de 30 ani cât ar fi în serviciul Statului—căci 35 ani nu ştiu dacă se vor găsi prea mulţi să servească, având în vedere condiţiunile de admisibilitate şi prevederei legei pensiilor—şi admiţând că în acel interval obţine gradele ierarhice la intervalele cerute, se va vedea după timpul arătat posesorul unui capital de peste 70.000 lei, pentru a cărui producere nu a depus decât suma de 36.000 lei.

TABLOUL

creşterei sumelor depuse cu dobânda compusă, pe timp de 1—30 ani, cu procentul de 5% pe an.

No. curent	SPECIFICAREA GRADELOR	Suma depusă anual	No. anilor	Coeficentul creşterei	Suma produsă		No. anilor	Coeficentul creşterei	Suma produsă		No. anilor	Coeficentul creşterei	Suma produsă	
		Lei			Lei	B.			Lei	B.			Lei	B.
1	Inginer stagiar	648	29	4.12	2669	76	19	2.53	1639	44	9	1.55	1004	40
	"	648	28	3.93	2546	64	18	2.41	1561	68	8	1.48	959	04
	"	648	27	3.73	2417	04	17	2.29	1483	92	7	1.41	913	68
2	Inginer cl. II	788	26	3.56	2627	28	16	2.18	1608	84	6	1.34	968	92
	"	738	25	3.39	2501	82	15	2.08	1535	04	5	1.28	944	64
	"	738	24	3.23	2383	74	14	1.99	1468	62	4	1.22	900	36
3	Inginer cl. I	906	23	3.07	2781	42	13	1.89	1712	34	3	1.16	1050	96
	"	906	22	2.94	2654	58	12	1.80	1630	80	2	1.10	996	60
	"	905	21	2.79	2527	74	11	1.70	1540	20	1	1.05	951	30
4	Inginer şef cl. III	990	20	2.65	2623	50	10	1.63	1613	70				
	"	990	19	2.53	2504	70	9	1.55	1534	50				
	"	993	18	2.41	2385	90	8	1.48	1465	20				
5	Inginer şef cl. II	1074	17	2.29	2459	46	7	1.41	1514	34				
	"	1074	16	2.16	2341	32	6	1.34	1439	16				
	"	1074	15	2.04	2238	92	5	1.28	1374	72				
6	Inginer şef cl. I	1158	14	1.99	2304	42	4	1.22	1412	76				
	"	1158	13	1.89	2188	62	3	1.16	1343	28				
	"	1158	12	1.80	2084	40	2	1.10	1273	80				
7	Inginer Insp. cl. II	1578	11	1.70	2682	60	1	1.05	1656	90				
	"	1578	10	1.63	2572	14								
	"	1578	9	1.55	2445	90								
	"	1578	8	1.48	2395	44								
8	Inginer Insp. cl. I	1800	7	1.41	2538	00								
	"	1800	6	1.34	2412	00								
	"	1800	5	1.28	2304	00								
	"	1800	4	1.22	2196	00								
9	Inginer Insp. G-ral	2040	3	1.16	2366	40								
	"	2040	2	1.10	2244	00								
	"	2040	1	1.05	2142	00								
	După 30 ani	36.174			70.474	75								
	După 20 ani	18.120							28.839	25				
	După 10 ani	6.876											8709	98

In „*Tabloul creşterei sumelor depuse*" se poate urmări în mod amănunţit valoarea anuităţilor în 1—30 ani, din cari rezultă cu prisosinţă avantajele apreciabile pe care le oferă casa de economie.

Membrii corpului didactic au de mult înfiinţată o asemenea casă de economie şi nu pot uita mulţumirea cu care îmi vorbea un profesor, despre capitalul pe care îl poseda după 10 ani, prin mici depuneri lunare.

Dar o asemenea instituţie financiară nu ar avea ca rezultat numai creiarea unui capital, ci şi punerea la dispoziţia membrilor ei a sumelor, ce le-ar fi necesare în diverse împrejurări.

Astfel de exemplu, clădirea unei case modeste şi confortabile pentru o familie obişnuită a trăi în bune condiţiuni, necesită o sumă, care depăşeşte o sută de mii lei, chiar în regiunile cele mai ferite de speculă ale ţărei.

Această sumă va fi oferită cu mai multă înlesnire unui membru de către societatea, la a cărei existenţă contribue prin sacrificiile făcute, decât ar putea fi găsită la alte instituţiuni de credit, care în primul rând urmăresc câştigul maxim.

* * *

Un corp bine organizat a fost întotdeauna însufleţit de un mare spirit de solidaritate şi aceasta s'a manifestat în primul rând prin ajutorul reciproc în toate împrejurările; iar organizaţiile particulare sau de stat, cari au avut la baza lor unirea, au ajuns cu mai multă înlesnire la realizarea scopului urmărit.

Crelarea casei de economie va contribui în cea mai mare măsură la desvoltarea acestei solidarităţi şi în corpul nostru silvic, de a cărei organizare nu putem spune că suntem mulţumiţi pe deplin.

Înfăptuirea acestei instituţii—care trebue să aibă un caracter de oficialitate—ar putea avea loc prin simpla voinţă a câtorva dintre noi, cari în urma unei consfătuiri am cere conducătorilor noştri să aducă la îndeplinire doleanţele unui corp, conştient de misiunea ce are în viitor.

Colegii cari vor aprecia seriozitatea celor relatate mai sus, au cuvântul.

Ioan S. Zăvoianu.

Ciclul conferinţelor Soc. „Progresul Silvic“

I

Sâmbătă 26 Martie a. c. a avut loc prima conferinţă a Soc. „Progresul Silvic“.

Asista: *D. Al. Constantinescu, preşedintele Soc. Progresul Silvic D-nii Inginerî silvici*: Antrei Eliescu, M. Tănăsescu, Moldoveanu (Orşova), C. P. Georgescu, Solacolu şi Bosoanca (Eforie), D. Bors, Sterba, Ofin, Vasiliu, Horia Lazăr, Stinghe, Drăcea, Petcuţ, Nedelcovici, Roşescu etc. şi numeroşi studenţi ai şcoalei superioare de Silvicultură.

D. Inginer inspector silvic Daniil Clain, a tratat subiectul: «*Politica Forestieră a Romănlei întregite*“, *ilustrând conferinţa* cu date şi citate istorice. D-sa doreşte o politică forestieră mai sănătoasa ca până acum, care să conducă *în primul loc la refacerea pădurilor*. Face elogii exploatărilor în regie a pădurilor din Transilvania, atât din punct de vedere comercial cât şi cultural forestier.

Azi, când s'a dat alarma de distrugerea pădurilor, se miră ca Ministerul de Domenii, a aprobat în August 1920 *tăerile rase* la pădurile Palanca şi Agăş din Jud. Bacău, proprietatea D-lui N. D. Ghica Comăneşti şi care păduri s'au vândut Soc. Goetz.

Azi nu ne mai e permis să forţăm posibilităţile pădurilor noastre; totuşi la o pădure din Ocolul Butoiu şi multe altele, pentru a se satisface interesele primăriei Capitalei, s'a forţat exploatarea până la 15—20 ori posibilitatea, chiar de către Administraţia Casei Pădurilor, trecându se peste avizul şefului de ocol şi al Regiunei Silvice, care au protestat.

Conferenţiarul se adresează tineretului forestier să lupte din răsputeri, de a crea o tradiţie sănătoasă, pentru refacerea şi conservarea avutului pădurăresc.

Dl. Al. Constantinescu, preşedintele Soc. „Progresul Silvic“, mulţumind d-lui Clain, în replică, emite o părere, că ar fi bine, chiar pentru cultura technică a pădurilor, *ca să se expropieze forţat de Stat toate pădurile particulare* şi să se constitue un *sindicat puternic*, divizat pe centre, în care ar intra fiecare proprietar de pădure cu aporturile respective ale pădurilor lor şi

aceste sindicate comercializând lemnul, uşor vor avea fondurile necesare pentru refacerea pădurilor. Cu politica actuală de stat e imposibil de a se face mai mult, neputându-se da fondurile cu atâta înlesnire.

Dl. Aureliu Eliescu înclină pentru o cercetare a pădurilor mai serioasă ca până acum. Asupra sindicalizării pădurilor propuse de dl. Al. Constantinescu rămâne să mai reflectăm pentru a nu înregistra ceeace suferim astăzi de pe urma obştiilor de păduri, care în loc să servească interesului obştesc, s'au transformat în negustori.

D-nul Drăcea cere a se face cultura masei poporului şi a păturei conducătoare în ce priveşte importanţa pădurilor. În această direcţie nu s'a făcut nimic în România, iar miniştrii, care au trecut pe la Domenii, au fost oameni streini de rostul pădurilor, aşa că n'au cunoscut pădurile decât prin prizma omului politic.

D-l Al. Constantinescu ridică şedinţa, anunţând pentru Sâmbătă 2 Aprilie 1921, ora 9 seara, în aceiaşi sală, conferinţa d-lui inginer inspector general silvic P. Antonescu.

II.

Conferinţa D-lui Profesor şi Inspector general silvic *P. Antonescu* tratând despre: *„Islazurile comunale şi problema silvico-pastorală la munte în special"*.

Asistă d-nii: Colonel Rădulescu, profesor G Maior, ingineri silvici: C. Sava Goiu, Al Angelin, Lazurian, Demetrescu Vergu, (Academia Română), D. Anastasescu, Bunescu Florescu, (Credit Technic), Turneanu (cooperative). Horia Lazăr, Drăcea, Stinghie, Dămăncianu, Marţian, Robănescu, Sclavu, Belu etc. şi numeroşi studenţi ai şcoalei Superioare de Silvicultură

D-l Antonescu începe cu câteva comunicări foarte interesante de cele văzute în Franţa şi în Germania în legătură cu cultura silvico-pastorală. Face studiul critic al islazurilor comunale şi al păşunelor alpine, creiate prin noua lege a islazurilor, care are foarte multe lacune.

Prin creierea acestor islazuri, soarta pădurilor e pusă la grea cumpănă. E de părere că nu la direcţia islazurilor din Ministerul Agriculturei ar trebui alipite aceste chestiuni, ci să se creieze un serviciu special pe lângă „Casa Pădurilor", cum e

în statele civilizate, unde deja s'a lucrat în această direcţie cu mult mai înainte.

D-sa nu are încredere în vre-un succes al islazurilor în folosul ţăranilor, dacă nu vom lua măsuri de rigoare, atât pentru cultura fânetelor artificiale, care la noi deabea sunt 1 la sută, pe când în străinătate au un procent de 20—30 la sută, cât şi pentru reglementarea păşunatului în munte şi îmbunătăţirea şi cruţarea florei montane în special.

D-sa citeşte câteva pasagii dintr'o scrisoare a regretatului Brezulescu, de la Novaci, cum se exploatează aceşti munţi şi se distrug pădurile chiar de moşneni.

In încheere face apel la toţi Inginerii silvici să fie solidari şi să apere din toate puterile pădurile ţărei, care acum sunt mai ameninţate ca ori când, în detrimentul însăşi al ţărei.

DEZBATERILE PARLAMENTARE DE INTERES FORESTIER

Chestiuni de însemnătate privitoare la economia noastră silvică vin dese ori în discuţiunile parlamentului şi credem de folos să le reproducem în revistă, fiindcă pe de o parte vom ţine pe cititori în curent cu problemele de vie actualitate în ramura noastră şi cu aspectul sub care ele sunt privite de reprezentanţii naţiunei, oglindind conştiinţa publică, iar pe de alta vor putea servi ca un material de valoare pentru cercetătorii de mai târziu, ce vor dori să cunoască mediul şi condiţiunile în care ne-am desvoltat.

Publicarea acestor desbateri nu va urmări nici un scop politic, ceiace nici nu şi-ar avea rost într'o revistă de specialitate şi se va face în genere după organul oficial „Desbaterile Parlamentare", *iar uneori prin rezumarea discuţiunilor, după însemnătate. Şi într'un caz şi într'altul vom păstra cea mai strictă obiectivitate.*

Revista Pădurilor, *înfiinţând această rubrică, rămâne în tradiţia sa fiindcă în trecut a publicat aceste dezbateri sub o formă sau alta şi dovadă stă bogata colecţie a celor 32 ani de existenţă, iar nouă este denumirea sa.*

Continuând astăzi, ea îşi va îndeplini rolul preţios de anale ale silviculturei româneşti, *tot astfel cum se făleşte şi intitulează în Franţa „La Revue des Eaux et forêts".*

In cele ce urmează redăm discuţiunile relative la Aprovizionarea cu lemne de foc a Capitalei pe iarna 1919—1920, *ce au avut loc pe cale de interpelare în* Senat, *în şedinţa din 9 Februarie 1920*). —continuând în numerele viitoare cu alte chestiuni.*

G. Turneanu

Aprovizionarea Capitalei cu lemne de foc

Dezvoltarea interpelării d-lui senator Emil Petrescu fost primar al Capitalei.—Răspunsul D-lui Mihalache, ministrul agriculturei şi domeniilor şi al D-lui Dr. N. Lupu ministru de interne.—Replica D-lui Emil Petrescu

D-l Emil Petrescu: D-lor senatori, în ceiace priveşte interpelarea mea, o făcusem unui domn ministru care era numai ad-interim la interne, astăzi fiind înlocuit prin d-l ministru Lupu. Era o interpelare făcută în ceiace priveşte lemnele cu cari trebuia aprovizionată Capitala şi în special cu cele 13 mii de vagoane de lemne pe cari eu ca primar, le-am cumpărat din Transilvania.

D-lor, d. ministru actual dela interne, când a instalat actuala comisiune interimară în locul vechiului consiliu comunal, a găsit de cuviinţă să blameze purtarea consiliului comunal, în locul căruia punea această comisie interimară. Înţelegeţi foarte bine că eu ca primar, ca acela care a fost ales cu întregul consiliu comunal în 1914, nu puteam lăsă să se zică că nu mi-am făcut datoria. Consiliu comunal a fost ales în Martie 1914.

In Iulie s'a declarat războiul mondial, şi atunci neapărat, neştiind ce ne rezervă viitorul, a trebuit să oprim toate lucrările şi să facem tot posibilul ca la un moment dat să avem fondurile, cari ne erau atât de trebuincioase.

In 1916 am intrat în războiu. In tot acest interval primăria, administraţiunea comunală nu a putut să se mai ocupe de lucrări de edilitate, şi a trebuit să se transforme într'o comisiune sau într'o instituţiune de aprovizionare, pentru ca să aducă cele necesare în Capitală. Atunci cele mai însemnate nevoi ale cetăţenilor erau ca şi acum: furnizarea lemnelor, furnizarea zahărului, furnizarea pâinei [1]).

*) *Dezbaterile Constituantei*; *Senatul* No. 25 din 15 Februarie 1920. Şedinţa dela 9 Februarie 1920.

[1]) Pag. 239.

Fiindcă este aci şi d. ministru de interne, am să-i expun obiectul interpelării mele care-l priveşte.

Primăria, sau eu ca primar, am vrut ca să dau cetăţenilor din Bucuresti, cel puţin căldură.

Am făcut apel la d. ministru de domenii de atunci.

S'a format o comisiune cu directorul căilor ferate si la 18 Iulie 1919 s'a cumpărat dela o societate din Transilvania 13.000 vagoane cu lemne, considerând că, fiind depuse în apropiere de căile ferate din Transilvania, vor fi cu uşurinţă aduse în Bucureşti.

Atât d. ministru Vlad cât şi comisiunea interimară ne-au făcut nouă încriminări în privinta aceasta.

Vagoanele acestea de lemne, 13.000 n'au fost aduse nici astăzi şi atunci imputările făcute fostului consiliu comunal sunt nedrepte şi întreb pe d. ministru de interne de ce nu a adus aceste lemne ?.

Eu, interpelarea am făcut-o de două luni şi prin urmare a avut tot timpul să le aducă şi nu numai că nu le-a adus, dar aceste societăţi au vândut la alţi amatori aceste 13.000 de vagoane.

Aştept să mi se răspundă şi în urmă voiu vedea dacă mai am ceva de adăogat.

D-l I. Mihalache, ministrul agriculturei şi domeniilor: Să mă ierte d. Emil Petrescu, care a vorbit de sinceritate, când vine şi aruncă invinuiri pe chestia lemnelor d-lui ministru de interne, când d-sa poartă o mare răspundere în ţară pe această chestie.

D-sa, şi acesta este cuvântul pe care vream să il spun adineaurea, ca primar al Capitalei nu s'a folosit de drepturile ce'i da o lege din 1910 şi a isbutit, în cursul anului trecut, să ia dela Casa Pădurilor, fără licitaţie, 1.051.000 metri cubi de lemne, care au fost concesionaţi de primăria Capitalei, nu cooperativelor sătesti, ci unor societăţi şi persoane străine (Aplauze) şi anume lui Zwiebel, Rosenberg, Băncii Ilfov, societatea Sinaia, lui Lazăr Goldştein, societăţilor Silva, Argeş şi unor favoriţi politici: Alimanişteanu, etc.

Lemnele acestea au fost luate în condiţiunile cele mai avantajoase, dela 6 lei sterul în picioare, până la 12 lei jumătate tăete.

S'au prezentat cooperative şi primarul Capitalei le-a respins.

Una dintre acestea a fost cooperativa „RÂul Târgului" din județul Muscel, care mânuește câteva milioane de lei; ea a luat în concesiune aprovizionarea unei cantități de lemne, însă nu dela primărie, ci dela o societate străină.

Pentru demnitatea noastră, ceream să le luăm direct dela Stat sau dela primarul Capitalei.

Și cum credeți d-voastră că sunt sufletele acelor țărani, carî și-au apărat acei munți întotdeauna când s'a pomenit cu acele societăți străine acolo, unde nu se văzuse picior de străin până atunci?

Această este opera pe care o apărați d-stră, d-le Petrescu!

Dar cel puțin acei străini au putut aduce lemnele în Capitală, așa ca să satisfacă nevoile populațiunii?

Auziți: acei străini erau obligați să aducă: una din societăți 10 vagoane, alta 10 vagoane, alta 6 vagoane, alta 10 vagoane.

Câte din aceste vagoane s'au adus? Se zice: nu s'au putut aduce din cauza imposibilității de a se transporta lipsind vagoane, chestiune care nici până astăzi nu s'a rezolvat.

Apoi dacă este așa, cum veniți astăzi să acuzați pe d-l ministru de interne că nu a putut aduce lemne, nu din munții Muscelului ci din Transilvania?

Sunt pentru Transilvania mai multe vagoane?

E adevărat d-lor, că lemne nu s'au adus în Capitală, dar, ce e curios, lemnele concesionate de primărie acelor străini sau ridicat. (Mișcare.)

Ministerul e în posesiunea unor acte, prin care se dovedește că acești străini au vândut lemnele, ce li s'au concesionat din din pădurile Statului, în altă parte și ca să acopere acest lucru au cumpărat lemne de esență inferioară din zăvoaie, lemne de anin și de salcie, pe care le-au adus primăriei Capitalei, iar cele bune le-au oprit ei pentru speculă.

Când am întrebat pe noul primar al Capitalei despre acest lucru, mi-a răspuns că nu se găsește în arhiva primăriei Capitalei, contractul dintre primărie și acești comercianți, și mi-a prezentat niște copii. Firește că a trebuit să numim o anchetă, ancheta este în curs și, oricari vor fi sentimentele noastre pentru împăciuire, în asemenea chestiuni se vor lua măsurile de rigoare (Aplauze)*.

*) Pag. 236.

D-l Dr. N. Lupu, ministru de interne: D-l Emil Petrescu a ridicat aci un colţişor foarte mic din marea chestiune a aprovizionărei Capitalei, şi a vorbit numai despre cele ce i s'au părut d-sa'e mai avantajos pentru d sa, anume despre chestiunea privitoare la cele 13.000 de vagoane lemne cumpărate din Ardeal. Chestiunea însă nu se pune aşà, ci trebue pusă în întregimea ei. D-lor s'au gândit, natural, din vară, să aprovizioneze Capitala cu lemne, şi au făcut acel contract, prin care se dă primăriei Capitalei un milion metri cubi de lemne din pădurile Statului din vechiul regat.

D-l ministru Mihalache, v'a arătat cum s'a lucrat în pădurile Statului; a uitat însă să vă spună că întreaga lucrare în pădure se făceà cu prizonierii din războiu, plătiţi cu 7 lei pe zi cu mâncare cu tot, şi că lemnele au fost aranjate pe preţul de 6 lei în picioare şi 12 tăete, că costau aduse 40 lei metrul, iar ceiace bruma se aducea şi se vindeà în Capitală, se vindeà cu 90 lei în numele primăriei şi cu 400 lei mc. în numele negustorului—deşi erau tot lemnele primăriei! Diferenţa aceasta enormă dintre cost şi preţul de vânzare intra în punga exploatatorilor şi a plătiţilor lor.

Eu las chestiunea din pădure şi vin în Capitală. Cum a împărţit d-lui aceste lemne aduse cu trudă şi greutate în Capitală?

D-lor, eu n'am vrut să cred când am aflat de acest fapt. Fără niciun contract în regulă, o singură învoială făcută de un subaltern al d-sale şi trecând peste autoritatea primarului şi neconsultând pe directorul aprovizionării primăriei, un om priceput şi capabil, s'au dat aceste lemne la diferite depozite particulare pe favoare şi s'au cărat aceste lemne destinate primăriei, în niste depozite de unde se vindea particularilor. In aceiaş curte, unele lângă altele erau lemnele şi ale primăriei şi cele particulare ale depozitarului! Pricepeţi d tră ce confuzione s'a făcut între averea publică şi averea particulară şi dacă mai erau sau nu lemne pentru Capitală în aceste condiţii. Pot să vă spun că, din întreaga cantitate de lemne pe care a luat-o din păduri, la fiecare concesionare a d-tale, sunt 200 de vagoane lipsă între ceiace a luat şi ceeace a împărţit în comptul primăriei. Unde sunt aceste 200 de vagoane furnizate pentru primărie, cărate de străini, tăiate de prizonieri cu cazmă mare?

Am avut sau nu dreptate să ridic această chestiune? (Aplauze).

Mai departe. Evident că cu acest sistem încercat, nu ajungeți niciodată ca să aprovizionați Capitala. Și cumpărarea acestei cantități de lemne a pornit nu din inițiativa d-tale proprie, ci d. ministru Duca te-a sesizat pe d-ta și a spus că sunt lemne în Ardeal și d-ta să mergi să iei lemne de acolo. Nenorocire! D-l ministru Duca fiind partizanul d-tale politic și al consiliului comunal, te-a crezut în stare a face un contract ca să aveți lemne și nu a mai urmărit mai departe propunerea d-lui. Și atunci s'a adresat consiliului dirigent? Consiliul dirigent era foarte ocupat atunci ca și acum cu foarte variate chestiuni și a dat chestiunea la băncile particulare, la banca Centrală. Și atunci s'a încheiat un contract între primăria Capitalei și o bancă particulară, în care clauzele esențiale de îndeplinire a contractului interesează pe un al treilea, care nu și-a dat consimțământul și care nu fusese consultat, anume pe C. F. R.

Prin acest contract, primăria se obligă ca să procure ea cîte 10 vagoane pe zi pentru transportul lemnelor cumpărate. Și nu există d-lor, în nici o arhivă, nicăeri, nici cea mai mică învoială a primăriei cu căile ferate în această privință. Prin urmare acestei bănci, primăria spune că îi va pune vagoane la dispoziție, fără să se asigure mai dinainte dacă ar putea îndeplini o asemenea obligație. Iată ce fel de acte a făcut, știind perfect că vagoane nu se pot pune la dispoziție și ce fel de contract, dispunînd de căile ferate fără să le consulte! Aceasta este serios? Și vă întreb: ați făcut vreodată în viață pe contul d-voastre propriu un asemenea contract a cărui aducere la îndeplinire să depindă de un al treilea, care habar n'are, pe cari nimeni nu l-a întrebat! De sigur că nu!

De aceia am ajuns în halul acesta. Și atunci s'a întîmplat că aceste 13.000 vagoane de lemne au dat naștere la o corespondență de 7000 de adrese, trimise prin nu știu cîte sute de emisari în Transilvania, astfel în cît mă tem că costă acești emisari mai mult decît toate lemnele.

Mă puteți face d-voastră pe mine vinovat de acest lucru? Ar fi ceva naiv și ridicol. (Aplause).

Mai departe:

Presupuneți că ar fi ajuns în Capitală aceste lemne; dacă se

continuă să se dea lemnele tot celor 12 antreprenori proprii ai d-voastre pentru ca ei să le vândă, tot nimic nu se făceà.

Sper că cu aceste detalii am dovedit cum stă chestiunea cu aprovizionarea lemnelor *)

D l Emil Petrescu: D. Ministru al domeniilor şi d. Ministru de interne zic că eu am dat lemnele la antreprenori fără nici un contract.

D-lor, nu este exact, contractele există, sunt în arhiva primăriei, afară numai dacă nu s'or fi ascuns.

Chestiunea este foarte limpede.

Există sau nu există contractele? Dacă există contractele, înţelegeţi tupeul pe care l-a avut banca ministerială ca să spună că nu există.

D-lor senatori, eu eram gonit în străinătate de germâni, de aci din Bucureşti în Iunie 1918 si nu m'am putut reîntoarce decît în Martie 1919, cînd am găsit contractele făcute cu depozitari din Bucureşti, astfel încît m'aş putea degaja lesne de această răspundere. Dar trebue să constat că am făcut tot posibilul pentru a îndestula Capitala cu lemne.

D. ministru al domeniilor a spus că eu am dat lemnele luate dela ministerul domeniilor la nişte evrei, cari sînt depozitari în Bucureşti.

D-lor, deşi acţiunea aceasta nu este a mea şi nu este făcută de mine, şi prin urmare nu pot fi făcut răspunzător de ea, cu toate acestea trebue să arăt cum ştiţi d-voastre să spuneţi adevărul. Cînd am venit la primărie m'am interesat de cea ce era mai esenţial, adică de suferinţele cetăţenilor din Bucureşti şi printre ele am văzut că era şi chestiunea lemnelor.

Este foarte adevărat, nu că d-l ministru al domeniilor, dar d-nul ministru preşedinte Ionel Brătianu, şeful partidului liberal, s'a gîndit de atunci. Contractul meu cu lemnele este făcut în Iunie, prin urmare, înainte de Iulie, în Iunie sau chiar în Mâi, d-sa s'a gîndit la suferinţele populaţiunii pentru lemne, fiindcă fusese aci în iarna anului 1918-1919 şi văzuse care sunt aceste suferinţe. Şi atunci m'a chemat şi pe mine şi pe d. director general al căilor ferate şi ne-a spus că nu trebue ca populaţiunea să rămînă fără lemne în iarna anului 1919-1920.

*) Pag. 238.

O voce : Totuşi a rămas.

D. Emil Petrescu: A rămas, şi a rămas cu toate măsurile pe cari le-am luat. Şi vedeţi că aci este contrazicerea, că d-voastre ziceţi: a rămas a rămas. Atunci unde este pungăşia mea cu antreprenorii de aci? Cum s'au dat lemnele pe mîna antreprenorilor, dacă nu s'au adus lemne?

D. I. Mihalache, ministru agriculturii şi domeniilor: De ce nu aţi preferat cooperativele, care v'a făcut cererea şi aţi preferat partizani politici şi în special societăţi cu capitaluri străine? [1])

D. Emil Petrescu: Să răspund la ceace m'a întrebat d. ministru de domenii şi de care îmi face învinuire, că eu aş fi dat lemnele unor antreprenori ovrei.

D. I. Mihalache ministrul agriculturii şi domeniilor: Le-aţi dat, iar nu că le-aţi fi dat.

D. Emil Petrescu: V'am spus aşa, pentrucă nu eu le-am dat, de oarece eu eram pe atunci în străinătate.

Cu toate acestea, fiindcă eu m'am ocupat de această chestiune ştiu cum stă. De acea am interpelat pe d. ministru de interne şi întreb: pentru ce lemnele pe cari le am cumpărat n'au venit nici pînă acum.

Să presupunem că s'a găsit la primărie o stare de dezordine şi mari nereguli. Ei bine, sunt două luni de cînd aţi venit, de ce nu aţi adus lemnele.

De ce d. ministru, atunci, cînd a vrut să atace consiliul comunal, preşedintele comisiunii interimare, pe care l-aţi pus în slujbă, v'a ripostat şi v'a spus: Nu a fost rea voinţă, nu este nici o greşeală din partea consiliului comunal, dar a fost imposibilitatea în care s'au găsit aceşti oameni, ca să-şi facă datoria, aşa cum trebuia să şi-o facă.

D lor, a venit în Septembrie un număr de ţărani din judeţul Muscel, şi mi se pare că d. ministru al domeniilor e din Muscel.

D. I. Mihalache, ministrul agriculturii şi domeniilor: Da!

D. Emil Petrescu: Şi atunci ar trebui să ştie ce s'a întîmplat cu aceşti locuitori din Muscel. Şi deaceia am făcut apel la sinceritatea d-sale.

Eu i-am primit foarte bine, am chemat pe advocatul meu de la comună, căutînd să le dau o satisfacţie dându-le lor lemnele. Este adevărat că ministerul de domenii ne-a dat nouă, prima-

[1]) Pag. 239.

riei, un număr de păduri să le tăiem, cu un preţ foarte mic, dar deşi am făcut apel în toate părţile, făcusem apel la ministerul de războiu, nimeni nu ne-a dat oameni cu care să putem tăia aceste lemne. Am făcut apel şi la obşte, am făcut apel la toţi cei ce credeam că pot să pue lemnele în tăiere ca să pot să le aduc la Bucureşti şi numai cînd n'am putut realiza nimic am dat lemnele la aceşti depozitari.

Am căutat să mulţumesc pe toţi şi am intrat în conflict cu brutarii, cu măcelarii, cu depozitarii de lemne, dar nu mi-a fost posibil să îndestulez cît aş fi vrut populaţia Capitalei. Vedeţi, d. ministru de domenii a spus: vom lua cutare măsură pe cît va fi posibil. Atunci cum pretindeţi de la noi să fi făcut mai mult în epoca cînd aveam lupte împotriva ungurilor şi celorlalţi. Am dorit din tot sufletul să mulţumesc pe locuitorii din Muşcel, dar pentrucă eram angajat prin contract care există la primărie, nu am putut să le satisfac dorinţa lor fără să expue comuna la daune.

D. Dr. N. Lupu, ministru de interne: Depozitarii grozav au respectat contractele.

D. Emil Petrescu: Credeţi că uşor se înfiinţează depozitele de lemne?

D. Dr. Lupu, ministru de interne: Ba bine că nu! Foarte uşor. De două luni am adus cîte 20 vagoane pe zi, pe cînd d-ta n'ai făcut acest lucru [1]).

INFORMAŢII

Prin jurnalul consiliului de miniştri No. 147 încheiat în ziua de 2 Februarie 1921 s'a autorizat ca d-l Ministru al Agriculturii şi Domeniilor să strămute direcţiile silvice din Cluj, Cernăuţi şi Chişinău în Administraţia Centrală a Casei Pădurilor pe ziua de 1 Martie a. c.

Astfel unul din desideratele corpului silvic, exprimat întâia oară în congresul său din 1919, s'a realizat.

Aşteptăm însă ziua unificăreiI de fapt, pe care unele consideraţiuni regionale o întârziază.

* * *

[1]) Pag. 240.

S'a scindat Ministerul de Agricultură şi Domenii în două. Pădurile cadrează în Ministerul Domeniilor, la care s'a mai ataşat direcţia Pescăriilor şi direcţia Zootechnică.

* * *

S'a aprobat o sumă de 300.000 lei, ca fond pentru lucrările de amenajare a pădurilor statului în campania anului în curs.

* * *

Consiliul Technic al pădurilor şi-a dat avizul în ceace priveşte încadrarea inginerilor silvici din Ardeal, Basarabia Bucovina din serviciile Statului, conform prevederilor legei de organizare a corpului silvic.

Tablourile nominale de întreg personalul superior silvic din ţinuturile alipite s'au întocmit, încadrându-se fiecare inginer silvic pe baza vechimei în grad, în serviciu, şi salariul ce avea în 1918 şi ultimul timp.

Acest avis a fost aprobat prin decisie ministerială din 14 Febr. c.

Conform acestor tablouri, se încadrează:

Inginerii silvici din **Transilvania**

Inginer silvic clasa IV cu gradul de Consilior silvic

„ „ „ V_1 „ „ „ Insp. G-ral silvic
„ „ „ VI_1 „ „ „ Inspector silvic
„ „ „ VI_2 „ „ „ Ing. şef silvic cl. I
„ „ „ VI_3 „ „ „ „ „ „ cl. II
„ „ „ VII_1 „ „ „ „ „ „ cl. III
„ „ „ VII_2 „ „ „ „ silvic cl. I
„ „ „ VII_3 „ „ „ „ „ cl. II
„ „ „ VIII_1 „ „ „ „ „ stagiar

Clasele de salarizare sunt cele de la alipire.

Bucovina. Serviciul silvic Cernăuţi:

Insp. g-ral silvic şi insp. silvic judeţean Cl. I se încadrează ca ing. insp silv. cl. II. Referentul silvic ca ing. şef cl. I. şi insp. silvic judeţean cl. II şi cl. III ca ing. şef silvic cl. II.

Basarabia. Şeful serviciului are gradul cu care a fost trimis din vechiul Regat.

Ceilalţi se încadrează:

1 cu gradul de inginer şef silvic cl. I
1 „ „ „ „ „ „ cl. II
4 „ „ „ „ „ „ cl. III

4 cu gradul de inginer silvic · cl. I
4 „ „ „ „ „ cl. II
1 „ „ „ „ „ stagiar

Dăm sub rezervă aceste încadrări care posibil să sufere modificări.

* * *

— *Domnul Inginer Şef N. Saegiu, Director al Şcoalei Superioare de Silvicultură din Bucureşti, a demisionat din această funcţiune. Demisia i-a fost primită pe ziua de 1 Ianuarie 1921.*

D. inginer inspector silvic C. Sava Goiu, sub-administratorul Casei Pădurilor şi profesor la şc. sup. de silvicultură, a fost numit director în locul D-niei Sale.

* * *

— D-nii ingineri silvici G. Ştefănescu Gună şi Eugeniu Vălceanu, admişi în Corpul silvic al Statului, nepresentându-se la post, au fost înlocuiţi.

D-nii ingineri silvici Ştefan Gheorghiu, Al. Ştefanopol admişi în Corpul silvic, au fost ataşaţi în mod provisoriu Administraţiei Centrale a Casei Pădurilor.

* * *

— *Societatea „Progresul silvic" a inginerilor silvici din România mulţumeşte Onor. Consiliului de Administraţie al Soc. „Creditul Technic" care a binevoit a dona 1000 (una mie lei) pentru „Revista Pădurilor".*

* * *

— D. deputat Jormescu a cerut guvernului în şedinţa din 2 Februarie c, să ia măsuri în vederea aprovisionărei populaţiei rurale cu lemne şi în aceeaş vreme să se îngrijească de cultura pădurilor, primejduite în mod serios de o neraţională exploatare. Cooperativele trebuesc preferate, a spus d-sa, la exploatarea pădurilor, în locul particularilor, care s'au dovedit animaţi numai de dorinţa căştigului.

D. Ministru Cudalbu a răspuns, că guvernul a luat toate măsurile, spre a remedia un rău constatat de multă vreme şi arată că sistemul de exploatare în regie s'a dovedit mult mai avantajos, cu ajutorul cooperativelor, care au şi fost preferate într'o largă măsură, în locul antreprenorilor speculatori.

— In consiliul de miniştri din 8 Februarie s'a discutat chestiunea şcoalelor speciale, care depind în present de diferite ministere. Ea a fost ridicată de d. Ministru al Instrucţiei Negulescu. Consiliul a decis ca şcolile speciale să continue a funcţiona sub controlul ministerelor respective. Se va înfiinţa însă la Ministerul Instrucţiunei o comisiune, care să efectueze unitatea de conducere a acestor şcoli. In ultimul moment luăm cunoştinţă că această comisiune a luat fiinţă.

* * *

Serviciul silvic din Cluj.— Din situaţia personalului silvic superior din Ardeal reese că numărul inginerilor silvici români la ocoale şi regiuni este de 64; restul de 149 sunt de naţionalitate străină; sau în procent 30% sunt români, iar 70% străini.

* * *

Direcţia pădurilor din Cluj a făcut propunerea ca 15 din inginerii silvici, de naţionalitate maghiară, în urma ofertei ce au făcut, să fie primiţi în serviciul silvic din vechiul regat, urmând ca în locul acestora să treacă în Ardeal 15 ingineri silvici, pe cari îi va desemna Casa Pădurilor.

Această chestiune n'a fost încă soluţionată.

* * *

D l ministru Cadalbu, faţă de necesitatea de personal silvic superior în Transilvania, în vederea unificărei şi romanizărei serviciului a sezizat Consiliul Technic al Casei Pădurilor ca să avizeze asupra transferările de ingineri silvici, ce se impun.

Urmează a se transfera 15—20 ingineri silvici din toate gradele superioare.

In acest scop se vorbeşte de desfiinţarea mai multor ocoale silvice din vechiul regat.

Consiliul Technic însă a opinat ca această mişcare de personal să nu se efectueze decât după unificarea de fapt a diferitelor servicii silvice din ţinuturile româneşti alipite, când se va putea cunoaşte împărţirea administrativă şi în consecinţă posturile vacante; numai atunci se va putea luă măsuri, care vor fi generalizate asupra întregei ţări.

* * *

Serviciul silvic din Bucovina.— Pe ziua de 1 Ianuarie 1921 a încetat delegaţia dată d-lui inginer silvic V. Mironovici, de a conduce Direcţiunea Generală a fondului bisericesc ort. ov. din Bucovina, delegându-se cu conducerea Direcţiunei pe aceeaş zi, d-l inginer silvic D. Ţurcan.

* * *

D-l Inginer silvic Alex. Sbiera, inspector silvic judeţian, fost titular al serviciului silvic judeţean din C. Lung (Bucovina), care demisionase cu ocasia candidaturei sale la alegerile de Senat, ce s'au efectuat în Maiu 1920, a fost reprimit în serviciu pe ziua de 1 Ianuarie 1921.

* * *

D-l Inginer şef silvic cl. II N. Puscariu detaşat în serviciul silvic din Transilvania a fost încadrat definitiv în Direcţia centrală a pădurilor din Cluj, în clasa de salarizare VI/6 gradaţia a doua

* * *

La examenul de inginer şef silvic ce s'a ţinut în cursul lunei Decembrie 1920 la C. Pădurilor, conform legei de organizare a Corpului Technic Silvic, votată în sesiunea trecută a parlamentului, s'au prezentat 11 ingineri silvici din serviciul silvic al statului, din care au reuşit 3: D-nii Victor Ivănceanu, V. Priboianu şi G. Condrea.

Un nou examen pentru gradul de inginer şef s'a fixat la 1 Aprilie 1921.

* * *

Societatea „Creditul Technic" a donat soc. studenţilor în Silvicultură 2000 lei, din care 1000 s'au afectat pentru cercetările ştiinţifice ale D-lui Iacobescu, profesor de botanică la Şc. de Silvicultură, iar 1000 lei sau destinat refacerei bibliotecei studenţilor.

* * *

Soc. „Argeş", exploatatoare de păduri, a donat Revistei Pădurilor 500 lei. Comitetul de redacţie i-aduce prin aceasta mulţumirile sale.

* * *

Au fost scoşi la pensie pe ziua de 1 Aprilie 1921 următorii ingineri silvici ai statului:

C. I. Ionescu, consilier silvic; Al Angeliu, inspector general silvic; Daniel Klain inspector silvic; C. Pop. Bancheriu, insp. silvic.

Pe bugetul în curs aceste posturi a fost reduse.

* * *

D-nii ingineri silvici stagiări: Cormoş Procopiu, F. Enescu şi G. Tudoraş, au fost primiţi în corpul silbic al statului pe ziua de 1 Martie 1920.

* * *

D-l G. Golgoteanu, inginer inspector general cl. I de la 1 Aprilie 1916, a fost înaintat la gradul de Consilier silvic, cu titlu onorific pe ziua de 1 Februarie a. c.

* * *

Din serviciul silvic al Transilvaniei s'au pus în disponibilitate 60 funcţionari de origină străină, din care 13 ingineri silvici neutilizabili serviciului.

* * *

D-l N. Falon inginer şef silvic, fost şef al Ocolului silvic Buhalniţa a demisionat din Corp pe ziua de 1 Aprilie 1921, fiind numit la Domeniul Regal Broşteni.

* * *

D-l Inginer şef silvic V. Mihălcescu şeful ocolului silvic Tătăruşi (Suceava) demisionând din corpul silvic al Statului pe ziua de 15 Aprilie a. c. a fost numit director al exploatorilor pădurilor dela Curtea de Argeş, proprietatea Societăţei (A.R.E.F.) de sub direcţia Creditului Technic din Bucureşti.

* * *

In urma hotărârei consiliului de administraţie al Soc. „Progresul silvic" Revista Pădurilor urmează să apară lunar.

Abonamentul anual s'a ridicat la 120 lei anual sau 10 lei pe lună.

Consiliul a mai hotărât ca congresul, conform desideratului exprimat anul trecut, să se ţină în Transilvania, în cursul lunei Iunie într'o localitate, pe care o vor fixa colegii de acolo.

D-l inginer şef Florescu i s'a dat delegaţia, ca să ia contact cu inginerii silvici de la Cluj, pentru aranjarea acestui congres

* * *

La examenul de inginer şef silvic din Aprilie c. s'au presentat 4 candidaţi.

D-nii I. Sclavu şeful ocolului Brăila, N. Marţ au şeful ocolului Schitu-Greci, Enache Dămăceanu şeful ocolului Furceni şi M. Ştefănescu Suhăţeanu din serv. Ridicărilor în Plan. Au reuşit toţi candidaţii.

* * *

S'au stins din viaţă inspectorii silvici Al. Luchian şi Em Obogeanu.

* * *

D-nii ingineri silvici stagiari Niculae Ion şi Ghica au fost detaşaţi la domeniul regal Broşteni, pentru lucrările de combaterea insectelor.

D-l Popescu Salcie, inginer stagiar, s'a delegat de C. Pădurilor la combaterea insectelor pentru Cooperativa Albina (jud. Neamţ).

D-nii Ungureanu, inginer cl. II, Popescu Ruse şi Gorcea, ing. stagiari, în Bucovina.

I. Băleanu ing. cl. II, în Transilvania (Sighetul Marmaţiei).

* * *

La Ministerul de Domenii se întocmeşte un proect de lege pentru reorganizarea şcoalei superioare de Silvicultură.

In linii generale proectul prevede:

Fosta şcoală dela Brăneşti trece la Bucureşti, putând fi mutată în oricare alt oraş, în apropiere de pădure dacă se va găsi necesar.

Are patru ani de studii; actualii studenţi trec în anii corespunzători situaţiei pe care o aveau în fosta şcoală.

Titlu acordat absolvenţilor este de inginer silvic, putându-se decerna şi doctoratul, după doi ani de la absolvire în urma unui examen special.

* * *

Domnul inginer şef G. Năstăsescu actual şef al Regiunei IV-a Buzău a fost numit pe ziua de 1 Aprilie 1921 şef al serviciului silvic din Basàrabia.

* * *

In urma cererei secretariatului g-ral al Agriculturei şi Domeniilor din Basarabia s'au detaşat p r o v i z o r i u, pentru

verificarea elementelor de evaluare, adunate de subcomisiunile însărcinate cu lucrările de expropierea pădurilor particulare din Basarabia, următorii șase ingineri silvici din vechiul regat:

C. Bunescu de la regiunea silvică R.-Vâlcea.
I. S Zăvoianu, șeful ocolului siluic Jiblea.
M. Georgescu » » » C. Lung.
G. Păiș » » » Focșani.
V. Ivănceanu » » » Pogoanele
I. I. Goga » » » Valea Rea

* * *

In vederea campaniei de amenajări, lucrărilor de expertizarea pădurilor particulare expropiate și măsurilor pentru combaterea insectelor din regiunea Tarcăului și Buzăului, din vechiul regat, precum și a regiunilor contaminate din Bucovina și Transilvania, consiliul technic a dat un avis, prin care 11 ocoale se contopesc provizoriu.

Aceste ocoale sunt:

Malovăț trece la Vânju mare, Băbeni la R. Vâlcea, Polovragi la Cărbunești, Rucăr la C. Lung, Giurgiu la Comana, Cadâna la Slobozia, Pogoanele la Tisău, Casimcea la Babadag, Ciucurova la Nicolițel, Vaduri la Almaș, Tătaruș la Dolhasca.

Nu s'a dat încă o decisie pe acest avis, lucrările fiind în legătură cu votarea noului buget.

* * *

Domnul inginer șef silvic Th. Grigoraș, de la Regiunea XI-a silvică Piatra N. a demisionat din corp, pe ziua de 1 Aprilie 1921, fiind numit Director la exploatarea pădurei Uzu (Apa Roșie din jud. Bacău) a „Industriei Forestiere".

* * *

O constatare la finele anului 1920.

Din 500 abonați care citesc „Revista Pădurilor" și-au plătit abonamentul numai 100; de la ceilalți suntem încă în așteptarea achitărei lor.

Greutăţile de astăzi pentru întreţinerea unei reviste şi mai ales scumpetea tiparului şi hârtiei, sunt prea cunoscute tuturor.

Facem un ultim apel celor întârziaţi de a trimite pe adresa d-lui Insp. silvic T. Spirescu, casierul Soc. Progresul Silvic str. Martirului No. 14 Bucureşti, sau pe numele Administraţiei Revistei din Casa Pădurilor Bucureşti, costul abonamentului pe anul trecut, care este de 50 lei. Membrii Soc. „Progresul Silvic" vor trebui să achite şi cotisaţia de 36 lei la societate pe 1920—1921.

* * *

Vineri seara, 8 Aprilie a. c., d. inginer şef silvic V. N. Stinghe, profesor la şcoala superioară de silvicultură, a vorbit la Cercul de Studii Forestiere despre Pădurile şi noua lege a islazurilor, arătând că, dacă Franţa cu un procent de 20 la sută păduri continentale şi imense rezerve de păduri coloniale şi Germania cu 26 la sută păduri sunt nemulţumite cu procentul ce-l au, cu atât mai mult România cu 18 la sută trebuie să fie preocupată de tendinţele despăduririlor, găsind că e timpul de a se întroua procedee mai conservative.

* * *

Duminică 10 Aprilie 1920, din iniţiativa d-lui inspector silvic Daniil Clain, a avut loc la Ploeşti *„Serbarea Sădirei Arborilor"* cu o deosebită solemnitate. Darea de seamă va apare în numărul viitor al *„Revistei Pădurilor"*.

* * *

D-l inginer şef silvic M. P. Florescu a fost admis membru activ al *„Societăţei Politechnice"* din Bucureşti.

* * *

Ingineri silvici!

Răspândiţi în toate straturile sociale **Revista Pădurilor şi Economia Forestieră.**

Interesaţi pe intelectuali la problemele de domeniu forestier şi faceţi să pătrundă până în straturile cele mai de jos conştiinţa forestieră.

Luptaţi cu scrisul şi cu vorba pentru ocrotirea pădurilor şi ridicarea prestigiului ştiinţei silvice naţionale.

„CREDITUL TECHNIC"

Prima Soc. Română pentru Încurajarea Întreprinderilor Tehnice şi Industriale
Capital Social 35 Milioane Lei deplin vărsat

Preşedinte al Consiliului de Administraţie:
Inginer N. P. ŞTEFANESCU, Dir. Băncei Româneşti
Vice-Preşedinte al Consiliului de Administraţie:
Ing. C. P. BRATAŞANU, mare industriaş proprietar

ADMINISTRATORI DELEGAŢI:
Inginer **G. BALŞ**, mare proprietar,
Inginer **TIBERIU EREMIE**, mare antreprenor

CONSILIERI:

D. D. BRAGADIRU, mare industriaş.
Ing. C. BUŞILĂ, Profesor la şcoala de Poduri şi şosele.
EMIL BRANCOVICI, Directorul Societăţii „Agricola".
Ing. Inspect. General TANCRED CONSTANTINESCU.
GR. GOLESCU, Directorul Băncei „Agricola".
ION LUCA NICULESCU, mare comerciant şi industriaş.
Ing. CH. PENESCU-KERTCHI, Dir. gen. al Soc. Română de automob.
Ing. E. WOLFF, mare industriaş.
Ing. P. ZLATCU.

Director general: C. BĂLTEANU
Director technic: Ing. M. CIOC. Director comercial GH. CIOFLEC

1. Dă consultaţiuni şi referinţe asupra întreprinderilor technice şi industriale din ţară; condiţii generale, condiţii locale, materie primă, combustibil, mijloace de transport, organizarea mijloacelor de fabricaţie, maşini, personal, producţie, debuşeu.

2. Procură urgent dela case mari străine sau specialişti reputaţi referinţe asupra diferitelor chestiuni technice-industriale ce se propun.

3. Studiază afaceri technice-industriale existente în ţară, ajută organizarea lor pe baze ştiinţifice. Participă cu capital şi ia parte la conducerea lor în vederea remedierei viciilor constatate. Dă consultaţii în acest sens.

4. Studiază mijloace de punere în valoare a diferitelor bunuri. *Creiază întreprinderi noi technice sau industriale.* Plasează personal technic, după cunoştinţi şi aptitudini.

5. Încurajează susţinând munca technică-industrială a începătorilor capacităţi în aceste ramuri de activitate.

6. Încurajează şi pune în valoare inventiile technico-industriale româneşti.

7. Aprovizionează cu materii prime şi semifabricate din ţară sau străinătate, întreprinderile technice sau industriale.

8. Introduce articole technice străine dela diferite case specialiste. Ajută înfiinţarea mijloacelor de producere a lor în ţară în limitele admisibile economiceşte.

9, Finanţează întreprinderi technice privitoare la industrie, transporturi, construcţii, agricultură etc.

10. Face orice operaţiuni de bancă în legătură cu cele de mai sus.

Sediul în Bucureşti, str. Marconi No. 3, Telefon 2/91, (Palatul Soc. de asigurare „Agricola").

TELEFON
No. 5 41

CULTURA NEAMULUI ROMÂNESC

SOCIETATE ANONIMĂ PE ACȚIUNI
CAPITAL: 1.500.000 LEI

⊙

TIPOGRAFIE
LEGĂTORIE
CARTONAGE
STERIOTIPIE

⊙

Execută:

Tese, Broşuri, Registre de Contabilitate, Hotărnicii, Cataloage, Reviste, Ziare, Preţuri curente, Circulări Acţiuni pentru Societăţi, Plicuri, Invitaţii de nuntă, Cărţi poştale, Programe, Afişe, Cărţi de visită, etc.

⊙

INSTALAȚIE
: MODERNĂ :

BUCUREȘTI
STRADA LIPSCANII-NOUI No. 12.

Stătescu Basile, insp. silvic

Anul XXXIII APRILIE 1921 No. 4.

REVISTA PĂDURILOR

ORGANUL SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC"

Fondată în 1886

și recunoscută persoană morală prin Decretul Regal No. 1630 dela 18 Aprilie 1904, cu sediul în palatul Ministerului de Domenii

Apare sub conducerea unui comitet de redacție, format din d-nii: M. Tănăsescu, C. Opran și N Iacobescu

ABONAMENTUL 120 LEI PE AN

SUMARUL

Izlazurile comunale și Problema silvico-pastorală la munte în special . **Petre Antonescu**

Pădurile și Problema forestieră . . . **Al. Ștefănescu**

Exploatarea în regie a pădurilor Statului . . . . . **Ion S. Zăvoianu**

Din bogăția vânatului Ardealului . **M. P. Florescu**

Pădurile . . . . . **Emil Isac**

Chestiunea salariilor . . . .

Pro Memoria . . . . . .

Informațiuni . . . . .

BUCUREȘTI

TIPOGRAFIA GUTENBERG, SOCIETATE ANONIMA

21, STR. PARIS, 20.

1921

„REVISTA PĂDURILOR"

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

CASA PĂDURILOR

Colaboratorii „Revistei Pădurilor", sunt rugați a trimite articolele d-lor: M. Tănăsescu, Bul. Carol 61, C. Opran Calea Călărașilor No. 115 și N. Iacobescu, Str. Anton Pan No. 41, București.

Ele vor fi scrise cât se poate de ingrijit și numai pe o pagina a coalei de hârtie.

Abonamentele se vor plăti prin d-l Th. Spirescu casierul societății „Progresul Silvic", Str. Martirului No. 14 București.

Corespondența privitoare la chestiuni de administrație, se va adresa pe numele revistei la Casa Pădurilor, București.

REVISTA PĂDURILOR

ISLAZURILE COMUNALE[1]

Şi problema silvo-pastorală la munte în special

Date statistice şi consideraţiuni asupra legei izlazurilor

Suntem o ţară săracă în păşuni (islazuri, suhaturi sau imaşuri cum li se mai zice), în fâneţe naturale şi fâneţe artificiale.

Datele relative la *repartiţiunea pământului României din punctul de vedere agricol* publicate în 1905 de serviciul statisticei generale de pe lângă ministerul agriculturei şi al domeniilor, precum şi cele conţinute în lucrarea d-lui agronom Valeriu D. Popa: Statistica păşunilor din România în anul 1910, ne învederează aceasta cu prisosinţă.

In adevăr, suprafaţa păşunelor permanente la această din urmă epocă în vechiul Regat, exclusiv Cadrilaterul, era de 1.179.389 hectare, reprezintând o proporţie de 9.06% comparativ cu întreaga întindere teritorială a ţării, care atunci era de 13.017.700 hectare, pe când a fâneţelor şi a plantelor furajere la un loc era numai de 531.067 ha sau de 4.08‰, astfel că, suprafaţa păşunilor inclusiv fâneţele naturale, a celor artificiale şi a plantelor furajere, forma un total de 1.710.456 ha sau 13.14% din teritoriul vechiului Regat.

Această din urmă proporţie este absolut insuficientă, dacă ne referim la alte ţări cum de exemplu la Germania cu 22.12%; la Belgia cu 27 20% din care 15.86% livezi naturale şi artificiale; la Ungaria cu 27.21% din care 14.66% fâneţe de diferite soiuri; la Franţa unde păşunele, fâneţele naturale, cele artificiale, precum şi plantele furajere reprezintă un procent de 28.58 dintre cari păşunele 9.82‰ iar fâneţele 18.76‰; la Austria cu un procent de 30.58 din care livezile naturale şi artificiale alcătuesc 16.92%; la Anglia

[1]) Conferinţă ţinută la Soc. «Progresul silvic», în ziua de 2 Aprilie 1921.

cu 46.82%, fâneţele ocupând pròporţia de 14.73%, pe când păşunele statornice 32.09% şi în fine la Elveţia cu un procent total de 62.79, din care fâneţele naturale, artificiale, precum şi plantele furajere reprezintă proporţia de 31.24%, adică cu 27.16% mai mult decât ţara noastră.

Până şi Bulgaria, unde păşunele şi fâneţele acopereau, înainte de războiul mondial, o suprafaţă de 1.209.697 ha, sau 12.56% din întregul său teritoriu de pe atunci, adică poseda cu 0.58% mai puţin ca noi, totuşi întinderea ocupată de fâneţele artificiale şi plantele furajere era de 160.107 ha sau de 1.66%, pe când noi nu dispuneam în 1910 decât de 135.407 ha, ceea ce reprezintă o proporţie abia de 1.03%.

In această ordine de idei, luând de bază datele statistice din 1910, am calculat, pentru diferite ţări, procentul ce-l forma atunci suprafaţa fâneţelor artificiale şi al plantelor furajere raportată la întinderea teritorială.

Ca să încep cu cele cari poseda cel mai mic procent, care până astăzi, afară de Statele ale căror teritorii au fost mărite sau micşorate în urma războiului mondial, după toată probabilitatea a rămas aproape neschimbat, rezultatul calculului în chestiune este:

In România (vechiul Regat) fără Cadrilater procentul era . . . . . de 1.03

In Bulgaria . . . . . » 1.66
» Austria. . . . . » 6.41
» Anglia . . . . . » 6.74
» Franţa . . . . . » 9.65
» Ungaria. . . . . » 10.86

In această din urmă cifră intră negreşit şi fâneţele artificiale din ţările de dincolo de Carpaţi alipite la patria mumă.

In Bucovina în ultimele decenii ale secolului trecut agricultura a luat o mare desvoltare, ceeace se explică şi prin faptul că suprafaţa semănată a plantelor de nutreţ s'a urcat, dela începutul anului 1889 şi până la 1898, dela 4.2% la 12.2% din terenul său cultivabil socotit la 557.353 ha.

«Până la începutul anului 1880 trifoiul a fost semănat pe moşia herghelei Rădăuţi şi de unii proprietari mari; de atunci încoace semănatul trifoiului, a lucernei şi a ierburilor de hrană a fost îmbrăţişată şi de populaţiunea rurală,

aşa în cât cultivarea acestor plante ocupă în părţile Nistrului 14%, în văile Siretului, pe cumpăna apelor între Prut şi Siret, în valea mijlocie a Sucevei 12%; în celelalte părţi ale ţării cu excepţie a părţilor muntoase din Nordost şi Sud 10% din suprafaţa câmpului». (1)

Dacă în Bucovina, unde cantitatea precipitaţiunilor atmosferice este relativ mai însemnată ca la noi, unde repartiţia lor în diferitele anotimpuri este mai uniformă, unde climatul în general este mai umed şi totuşi s'a căutat în ultimul timp a se da culturei fâneţelor artificiale şi a planteloi furajere o mai mare atenţiune ca în trecut, ce trebue să zicem despre starea lucrurilor din ţara noastră, unde condiţiunile climaterice sunt mult mai excesive, unde secetele prelungite se repetă des şi unde producţiunea izlazurilor permanente, pe care comptăm ca principalul mijloc de a putea spori hrana vitelor, se reduce, în unii, ani la cea mai simplă expresiune.

Cultura vitelor este înfloritoare pretutindeni acolo unde păşunele — şi în special livezile naturale şi artificiale — ocupă o întindere destul de mare comparativ cu cea destinată culturii cerealelor, astfel că se explică pentru ce vechiul Regat stă aşa de rău în această privinţă atât ca număr de vite cât şi ca calitate.

Nu trebuie asemenea să ne mire că Elveţia, unde creşterea vitelor formează ocupaţiunea de căpetenie a locuitorilor, dat fiind condiţiunile fizice speciale ale acestei ţări,— dar care nu a neglijat de a face toate sacrificiile posibile pentru a da acestei ramuri de producţiune naţională cea mai mare desvoltare — şi-a constituit din exportul vitelor şi a produselor lor un important isvor de venituri.

Acelaşi lucru se poate spune de Anglia, de Franţa, de Belgia, etc.

In ceea ce ne priveşte, cam dela a doua jumătate a secolului trecut, dar mai cu seamă dela aşa numitul războiu vamal cu Austria din 1886, noi am inaugurat o politică agricolă diametral opusă celei din trecut, dând culturii cerealelor cea mai mare extensiune în detrimentul păşunelor şi al fâncţelor, a căror întindere s'a micşorat aşa de mult, în

[1]) Desvoltarea agriculturei şi economiei silvice cu industriile, cât şi vânatului şi pescăritului în ducatul Bucovina de la anul 1848, în deosebi cu privire la exploatarea economică a bunurilor fondului religionar gr. ort. bucovinean.

cât nutrirea stocului nostru de vite necesar pentru tracţiune, pentru industria fabricaţiunii brânzeturilor, a pieilor de tăbăcit, a postavurilor, pentru producţiunea laptelui şi a cărnei trebuitoare alimentaţiunei populaţiunei, de multe ori, dar mai cu seamă în anii secetoşi, devine o problemă arzătoare, care se rezolvă în parte prin acordarea dreptului de a păşuna în păduri, practică care caracterizează ţările înapoiate în agricultură şi care nu este nici în folosul creşterei vitelor şi nici al producţiunei forestiere.

Trebuie totuşi să recunoaştem că starea prosperă la care, din punctul de vedere economic, ajunsese ţara noastră, în timpul care a precedat declararea războiului mondial, s a datorit în bună parte intensificării culturei cerealelor, cari au găsit în pământul nostru fertil şi în clima noastră, care se distinge printr'un mare grad de căldură şi lumină solară tocmai în timpul maturităţii, a formaţiunii şi coacerii semînţelor, condiţiuni extrem de favorabile pentru producţiunea grâului în special, foarte bogat în materii proteice, ceeace explică preferinţa ce i se dă în industria morăritului de către ţările importătoare.

Cu toate acestea un progres agricol temeinic fără vite bune, corespunzătoare diverselor lor destinaţiuni, toată lumea este de acord în a recunoaşte că nu este cu putinţă.

Numai cu ajutorul lor în adevăr şi cu o bună organizaţie tehnică vom putea să obţinem din rodnicia proverbială a pământului nostru arabil recolte îmbelşugate şi relativ cu minimum de chieltueli.

Puterea lui de producţiune are însă o limită; printr'o cultură istovitoare ea se micşorează din ce în ce, astfel că întrebuinţarea îngrăşămintelor animale sau minerale poate deveni şi pentru noi, dacă nu a devenit deja în multe locuri, o necesitate absolută.

Dar pentru ca să avem vite la înălţimea cerinţelor zootechnice moderne, se cere neapărat ca ele să fie bine hrănite.

In ce priveşte păşunele şi fâneţele naturale, elementul suprafaţă nu este singurul criteriu, pentru a ne da seama dacă putem asigura sau nu vitelor hrana necesară, căci cantitatea de iarbă ce se poate recolta la unitatea de suprafaţă şi calitatea sa, afară de compoziţiunea chimico-mineralogică şi proprietăţile fizice ale terenurilor în chestiune, de-

pinde şi de climă, de expoziţiune, altitudine, etc., cu un cuvânt de factorii staţiunei precum şi de flora locală.

In această privinţă iată cum erau repartizate în 1910, după situaţiunea lor, cele 1.179.389 ha de păşuni.

1) Pe şesuri se aflau 522.925 ha, adică 44.3% din întinderea totală a păşunelor.

2) In poenile de prin păduri 101.586 ha, adică 8.6% din total.

3) In luncile râurilor 86.447 ha, adică 7.3% din suprafaţa totală a păşunelor.

4) Pe locurile ponorâte şi râpoase 80.007 ha, adică 6.8% din total.

5) In prundişuri, bălţi, mlaştine şi păduri de baltă 236.029 ha, adică 20.1% din totalul păşunelor.

6) In munţi fără păduri 151.495 ha, adică 12.1% din întinderea totală a păşunelor.

Cu privire la calitatea lor, iată cum se exprimă autorul statisticei păşunelor din România în 1910 referitor la cele 522.925 hectare păşuni situate pe şesuri şi coaste:

«In ţara noastră, în general, aceste păşuni nu sunt de calitate superioară. De obiceiu ele ocupă terenurile cari din diferite împrejurări n'au putut fi arate. Iarba produsă pe aceste locuri, atât calitativ cât şi cantitativ e mediocră. Cu deosebire cele dela şes sunt mult expuse la secetă, din care cauză vitele nu găsesc hrană suficientă».

Iar relativ la păşunele de prin păduri a căror suprafaţă este de 101.586 hectare:

«Păşunele de pe aceste locuri le putem clasifica în păşuni bune şi păşuni slabe».

«In poenile mici, iarba conţine puţine materii nutritive, astfel că din punctul de vedere calitativ, ea este inferioară. In poenile mari însă, ea este mai aromatică, mai bogată în materii nutritive, astfel, că vitele găsesc întotdeauna o hrană excelentă».

Autorul însă nu precizează care este întinderea poenilor mari, care a celor mici, deci nu se poate stabili în ce raport stau suprafeţele acestor două feluri de păşune. Cât despre păşunile de luncă acoperind 86.447 ha, d-l Valeriu D. Popa afirmă că: «nu numai cantitativ, dar şi calitativ ele ocupă un loc de frunte»; iar despre cele 80.007 ha păşuni aflătoare pe locuri ponorâte şi râpoase

că: «In acestea nu intră decât locurile cu prăvăliş foarte iute, din care cauză pământul este săpat de şiroacle ploilor. Ele constau mai mult din burueni, şi de multeori lipsesc şi acestea, de aceea ele sunt cele mai inferioare şi nu au nici o importanţă din punctul de vedere al hranei vitelor».

«Păşunile din prundişuri, din baltă, mlaştini şi păduri de baltă, a căror suprafaţă din cauza revărsărilor apelor era în 1910 de 236.929 ha, sunt—zice autorul în chestiune—de o fertilitate excepţională, vegetaţiunea pe aceste locuri este atât de înbelşugată încât asigură hrana vitelor chiar şi în timpul iernei. Cirezi întregi de vite mari şi mici păşunează aproape întreg anul pe aceste terenuri şi nu sunt scoase decât atunci, când sunt ameninţate de revărsarea apelor».

«In păşunile din munţi fără păduri, având o suprafaţă în ţară întreagă de 151.495 ha creşte o iarbă mărunţă, delicată şi foarte aromatică, astfel că vitele mănâncă cu multă plăcere».

Observăm aşa dar că din punctul de vedere al calităţii, păşunele noastre, în general, lasă mult de dorit.

Cele mai rele, cari pot fi considerate că au o valoare aproape nulă, sunt cele de pe locurile ponorâte şi răpoase. Aceste locuri îşi măresc din nenorocire suprafaţa în fiecare an în detrimentul solului cultivabil al ţării.

După natura proprietarilor cărora aparţin aceste din urmă păşuni, ele sunt astfel repartizate:

Obştea ţăranilor foşti clăcaşi cu 771 izlazuri din totalul de 134.004 hectare păşune ce posedă, 14.009 ha se găsesc pe locuri răpoase, ponorâte.

Obştea moşnenilor sau răzeşilor cu 349 izlazuri în suprafaţă totală de 86.434 ha, 18.976 ha le are pe locuri răpoase.

In întinderea de 41.025 ha izlazuri comunale ce existau înainte de 1907 (164) 2.568 ha se găsesc pe locuri ponorâte.

Statul, care poseda atunci 484 izlazuri cu o întindere de 220.241 ha stăpânea 8.190 ha păşuni pe locuri răpoase.

Aşezămintele de binefacere şi culturale, cu 329 izlazuri având o suprafaţă de 55.383 ha poseda 230 ha pe locuri ponorâte.

In cele 3.666 izlazuri a căror întindere era de 534.813 ha

aparţinând altor proprietăţi particulare, 29.028 ha se afla pe locuri râpoase.

Iar din 27.721 ha păşuni ce aparţineau ţăranilor, 3.979 ha se aflau pe locuri râpoase şi ponorâte.

Din totalul de 6.217 izlazuri a căror suprafaţă era în 1910 de 1.179.389 ha, 80.007 hectare se găseau, prin urmare pe locuri râpoase şi ponorâte.

Din cele ce preced rezultă aşa dar, că chiar cu ocaziunea aplicării legii pentru înfiinţarea de islazuri comunale din 1907 s'a dat sătenilor ca islazuri pe locuri ponorâte şi râpoase o întindere de 937 hectare.

Este adevărat însă că în schimb, în judeţele din regiunea de câmpie, s'a acordat, în multe locuri, terenuri agricole de cea mai bună calitate în scop de a se constitui izlazuri comunale.

Intenţiunea legiuitorului din 1907 de a se da cea mai mare extensiune culturei furajelor artificiale, trifoiului şi lucernei în special, cari prin rădăcinele lor pivotante asigură o producţiune abundentă în timpurile cele mai secetoase n'a fost realizată din cauza lipsei de organizare technică, din neaplicarea cu toată severitatea a dispoziţiunilor legei şi a regulamentului său de aplicaţiune, din consideraţiuni politice si electorale etc. Faptul incontestabil este că aceste izlazuri alcătuite din păşuni naturale, multe dintr'însele provenite din pârloage, terenuri arabile lăsate nelucrate şi neînsemânţate cu ierburi utile, dat fiind pe de altă parte clima continentală a ţării noastre cu arsiţe mari în timpul verei, cu călduri caniculare care trec peste 35° centigrade la umbră, când păşunele sunt arse de soare, astfel că în lipsă de iarbă îndestulătoare vitele ajung într'o stare de slăbiciune, cum numai la noi se poate vedea, nu numai că nu au corespuns scopului pentru cari au fost create, dar reprezintă, ori ce s'ar zice, o pagubă însemnată pentru producţiunea noastră agricolă, o greşală economică, un adevărat anachronism.

Cu privire la izlazurile din Bucovina constituite în timpul administraţiunei austriace, iată ce cetim în darea de seamă din 1898 asupra stărei agro-silvice din Bucovina: «o rămăşiţă avitică ce nu foloseşte de loc agriculturei noastre spre onoare, ci o împedică în desvoltarea ei sunt imaşurile cari, dacă substragem rotund 25.000 hectare de păscătoare de munte, formează o suprafaţă de neto 104.000 ha. Aceste sunt

cu semințe de iarbă bună. Pe aceste locuri până ce iarba nu se întărește, nu este iertat a mâna vite la păşune. Comunele trebue să grijiască de fântâni ca vitele să aibă apă bună. Cine va călca regulele stabilite va fi pedepsit până la suma de 2000 coroane. Acest proiect va fi spre folosul sarcinelor fonciare. Ele formează chiar în părțile țării mai des populate şi cu pământ cât se poate de favorabil ca pe platoul Nistrului, în valea Prutului, în valea de mijloc şi cea de jos a Sucevei, încă 4—8% din suprafața totală a pământului».

«Deşi unele comune, în ultimii ani, au parcelat imaşurile lor, vânzând o parte din ele locuitorilor din comună sau arendându-le acestora, lucru prin care fură transformate în teren de cultură, totuşi rămâne încă foarte mult pământ părăginit, pământ bun şi gras, care nu se întrebuințează azi de cât ca loc de isbeliște, pe care creşte o ierbuşoară închircită, păscută de vite, în cari nu lipsesce porcii şi gânşcele. Abia în ultimii ani administrația autonomă a țării şi reprezentanța ei au început a se ocupa cu chestiunea regulării pe cale legislativă a folosirei şi a unei exploatări mai rentabile şi bune a imaşurilor comunale, cari sunt expuse atacurilor şi uzurpațiunilor necontenite din partea locuitorilor mărginaşi cu dânsele».

Cine a auzit la noi vorbindu-se de luarea de măsuri legislative pentru o exploatare rațională a islazurilor?

În Ardeal de mult administrația ungară s'a ocupat de această importantă chestiune.

Iată ce cetim în revista «Economia» din 1907 din Caransebeş scrisă pe înțelesul poporului de d-l Al. Diaconovici:

«Ministrul de agricultură a compus un proiect de regulare a locurilor comunale de păşune. Scopul acestui proiect este ca să reguleze izlazurile comunelor astfel ca vitele să aibă păşune mai bună şi mai multă. Conform acestui proiect locurile comunale de păşune pot fi întrebuințate numai pentru păşune, a se întrebuința în parte sau peste tot spre alte scopuri nu va fi permis în viitor. Se va statori teritoriele pe cari vor paşte diferitele soiuri de vite; vitele cornute, oile şi rămătorii nu vor putea umbla pe acelaşi teritor, ci fiecare separat. Comunele vor trebui să grijască în viitor, ca toate locurile din izlaz să fie acoperite de iarbă. Unde pământul e gol sau iarba rară, acesta trebue arat şi semănat

aproape fără excepţie proprietatea comunelor, cari le-au primit drept echivalente de desdăunare la desrădicarea şi regularea economilor mici de oarece acum, când aceştia se ocupă în număr destul de mare cu creşterea vitelor, lipsa de păşune e tot mai simţită. Proiectul ministrului de agricultură ţinteşte îndreptarea stării de acum şi sprijinirea economilor mici în năzuinţele lor de a creşte vite mai alese şi mai multe».

Iată un întreg program de lucru pentru Direcţia izlazurilor din Ministerul nostru de agricultură.

Conform legii din 1907 suprafaţa totală a izlazurilor cari ar fi trebuit să fie date sătenilor era, după datele din tabloul X ce însoţeşte expunerea de motive a recentului proiect de lege pentru reforma agrară al d-lui preşedinte al comitetului agrar membru de stat Const. Garoflid, de 417.354 ha, pe când întinderea izlazurilor constituite şi luate până azi în posesie de ţărani este numai de 179.558 ha, iar a celor cari ar trebui să se constitue dacă s'ar aplica pretutindeni, pe toate proprietăţile dela 150 ha în sus dispoziţiile legii învoelilor agricole, de 240.854 ha.

Astfel că dacă la cele 1.179.389 ha păşuni arătate în statistica din 1910 adăogăm încă 259.781 ha şi anume 179.585 ha ce s'au luat în posesie, plus 150.000 ha ce se proiectează a se expropria, minus 69.768 ha ce sunt trecute în statistica din 1910 ca fiind expropriate şi date în primirea obştiilor locuitorilor, ajungem la o suprafaţă totală de păşuni — indiferent de calitatea lor — în vechiul Regat de 1.439.178 ha, ceeace raportată la teritoriul din 1916 revine de abia la 11 %.

După legea pentru înfiinţarea de păşuni comunale publicată în Monitorul Oficial No: 138 din 24 Sept. 1920 se socoteşte, după cum am arătat, că se vor expropria pentru izlazuri din moşiile particulare cel puţin 150.000 ha pământ cultivabil.

Această lege stabileşte modalităţile cum se vor constitui izlazurile comunale la şes, la munte şi la deal, cum se va calcula suprafaţa de expropriat în fiecare din aceste regiuni, cum se va calcula suprafaţa păşunei şi în care anume împrejurări se va recurge la exproprierea păşunelor alpine, precum şi acelor din regiunile inundabile ale Dunării şi ale Prutului, etc.

Nu intră în intenţiunea mea de a analiza în toate amănuntele sale mecanismul acestei legi.

Ceeace interesează însă în primul rând pe silvicultori şi pe toţi proprietarii de păduri, sunt dispoziţiunile din art. 8 din legea respectivă de a se expropria, pentru constituire de izlazuri comunale, poenile mai mari de 20 ha cari sunt în apropiere de marginile pădurilor şi de sat, precum şi marginele de păduri cari serveau înainte ca păşune —, cu rezerva suprafeţei necesară vitelor personalului silvic.

«În regiunea de deal intrând şi dealurile împădurite din centrul Moldovei, nu se vor expropria atari poeni pentru izlaz ori pentru fâneaţă, dacă vor fi situate la o depărtare de satul respectiv mai mare de 4 Km.» ne spune instrucţiunile comitetului agrar referitoare la aplicarea legei pentru înfiinţarea păşunelor comunale.

Marginele de păduri nu servesc însă numai ca păşune, ci şi ca locuri pentru scoaterea lemnelor din pădure până la un drum sau cale de comunicaţie, pentru depozitarea lemnelor, pentru construcţiuni de case de locuinţe pentru personalul de pază, eventual pentru înfiinţări de pepiniere, pentru instalaţiuni destinate debitului lemnului etc.

Acele margini dau posibilitatea, pe de altă parte, de a se crea un perimetru regulat pădurilor în chestiune înlesnind astfel supravegherea; fac cu putinţă micşorarea cheltuielilor necesare pentru fixarea limitelor prin semne de hotar şi sporesc rezistenţa masivelor în contra curenţilor aeriani cari fac ravagii însemnate în părţile intrânde ale perimetrului pădurilor, când el nu este format din linii drepte şi lungi, ci alcătuesce unghiuri ascuţite, în care înfundându-se vânturile provoacă însemnate doborîri de arbori.

Dacă până acum numai puţini proprietari de păduri au dat importanţa cuvenită domeniului silvic ce le aparţinea se datoreşte poate şi faptului că agricultura alcătuia exclusiva lor ocupaţiune, iar lemnele de lucru şi de foc nu aveau o prea mare valoare, astfel că cheltuielile necesare pentru inaugurarea unei exploataţiuni forestiere raţionale erau considerate ca fiind disproporţionate faţă cu veniturile ce ar fi putut realiza.

Astăzi condiţiunile economice s'au schimbat cu totul, substanţa lemn a devenit o materie primă atât de preţioasă, încât însemnatele capitale ce vor deveni lichide prin faptul exproprierei, se vor plasa cu siguranţă în întreprinderi forestiere, cari, graţie noilor modificări ale legii silvice, se vor

exploata cu ordine şi cu măsură, pentru că numai astfel generaţiile viitoare vor putea şi ele să profite de economiile acumulate prin neexploatarea la timp a pădurilor, cari totuşi numai pe alocurea se mai găsesc încă în stare virgină.

In tot cazul nu este rezonabil ca să se continue cu starea de neglijenţă din trecut, de a se nesocoti interesele noastre cele mai vitale, făcând printr'o exploatare iraţională imposibilă pentru viitor reconstituirea domeniului nostru silvic, care a suferit atât demult din cauza recentelor evenimente, precum şi din partea elementelor rele ale satelor rămase în teritoriul fost ocupat, care, încurajate de administraţia militară germană, se năpustise asupra pădurilor, ca asupra unei averi care nu ar fi aparţinut nimănui. Această reconstituire va necesita sume însemnate, dat fiind că întinse suprafeţe de păduri s'au tăiat pentru aşa zisele trebuinţe militare de către trupele duşmanilor noştri, de către armatele române, precum şi de cele ruseşti, s'au distrus de gloanţe şi de obuze în timpul luptelor ce pe fronturi, precum şi din cauză că preţul semînţelor forestiere şi al mânei de lucru s'au scumpit enorm.

Afară de aceasta nu se poate inaugura o exploatare sistematică de păduri, dacă se creiază enclave (înfundături) proprietăţi streine în mijlocul lor, cum va fi cazul dacă se vor expropria la munte şi la deal poenile mai mari de 20 ha. din apropiere de marginele de păduri, sau de sat, pentru a se constitui păşuni comunale, după cum prevede art. 8 din legea mai sus citată, precum şi dacă se va expropria poenile dela 10 ha. în sus din mijlocul pădurilor cum şi cele mai mici de 20 ha. din marginele lor, proprii pentru fâneţe, spre a se vinde în proprietate individuală celor îndreptăţiţi conform decretelor legi No. 1407 şi No. 2027 din 1920, după cum se stipulează prin art. 9 din susmenţionata lege.

Art. 8 din lege se referă la poenile mai mari de 20 ha. proprii pentru izlazuri comunale aflătoare în marginele de păduri şi de sat, pe când prin instrucţiunile direcţiunei izlazurilor de pe lângă comitetul agrar .relative la aplicarea legei pentru înfiinţarea păşunelor comunale se precizează că atari poeni, precum şi cele dela 10 ha. în sus, se vor putea expropria, dacă vor fi situate la o depărtare mai mică de 4 km. de sat.

La deal şi la poalele munţilor satele se găsesc de

ordinar în preajma pădurilor, deci multe poieni aflătoare nu în marginea, ci în mijlocul lor, vor putea fi expropriate după instrucţiunile în chestiune.

Această dispoziţiune contravine în mod absolut principiilor celor mai elementare de conservare a pădurilor, şi va avea — nu mai încape îndoială — consecinţe funeste covârşitoare în viitor.

Toate Statele civilizate, conştiente de însemnătatea pădurilor au făcut sacrificii mari, pentru stingerea drepturilor de servituţi acolo unde acestea existau din vechime, precum şi pentru răscumpărarea locurilor în fundate (enclave), pe câtă vreme noi, după ceam făcut greşeala cu ocazia împroprietăririi exclăcaşilor din 1864 precum şi a împroprietăririlor ulterioare de a da ţăranilor pământurile ce li se cuvenia, în multe locuri în poenile de prin păduri, ceeace a avut drept de efect, ca să se înmulţească, în mod extraordinar, numărul delictelor silvice şi să să zădărnicească orice început de exploatări raţionale de către proprietarii respectivi, inclusiv Statul şi persoanele morale, cari au fost stânjeniţi în libertatea lor de acţiune, noi repetăm şi de astă dată enorma greşeală iniţială fără să fi tras nici un profit din experienţa altora şi nici din a noastră proprie chiar.

Patrimoniul forestier al ţării, indiferent de natura proprietarilor cărora el aparţine, ar fi meritat ce-i drept ca să fie mai ocrotit şi aceasta cu atât mai mult, cu cât în timpul inundaţiilor şi a anilor secetoşi, nimeni nu a respins cererile justificate ale sătenilor de a li se permite păşunatul în poeni şi în pădure chiar deşi prin art. 15 din codicele silvice el este cu desăvârşire oprit în pădurile Statului, ale stabilimentelor publice, ale aşezămintelor de binefacere, iar în cele particulare supuse şi nesupuse regimului silvic, el nu este permis decât dela o anumită vârstă în sus şi aceasta numai în scopul de a veni în ajutorul proprietarilor ale căror vite erau ameninţate de a peri de foame.

Dar altceva este o păsuire, o îngăduială vremelnică în vederea unui caz de forţă majoră, care a provocat o lipsă totală de nutreţ, când, întotdeauna pădurea a pus la dispoziţiunea vitelor, sub formă de păşune sau de frunzare, o qrană mai mult sau mai puţin substanţială şi altceva este de a introduce în casa ta cuiul lui Pepelea.

În adevăr, cine poate împiedeca pe proprietarii vitelor,

al căror izlaz este constituit în poenile mai mari de 20 ha. şi pe cei împroprietăriţi individual în poenile dela 10 ha. în sus situate. după instrucţiunile comitetului agrar, la o depărtare mai mică de 4 km. de sate, ca să nu-şi creeze şi alte drumuri prin pădure, de cât cele cari duc la aceste poieni sau până la adăpători etc. ştiut fiind cât de puţin se respectează la noi bunul altuia şi cât de uşor se calcă atât legile cât şi regulamentele lor de aplicaţiune? Afară de aceasta personalul de pază, spre a putea stăvili delictele şi abuzurile de tot felul, va trebui să fie foarte numeros şi deci bugetul se va încarca cu noi cheltuieli.

Spre a scăpa de asemenea intruşi, cari împiedică introducerea bunei orânduieli în exploataţiunea pădurilor, legiuitorul din alte State a găsit mai preferabil ca în schimbul drepturilor de servituţi, sau a proprietăţilor străine din interiorul perimetrului pădurilor,să li-se dea câte o suprafaţă păduroasă echivalentă, delimitată pe teren prin linii cât mai lungi şi cât mai drepte, ori determinate prin linii naturale ca culmi, funduri de văi, mătci de râuri, etc.

Numai când cineva este stăpân absolut în proprietatea sa, poate să facă o gospodărie corespunzătoare unei bune politice forestiere, iar dacă este vorba de păduri supuse regimului silvic, cum sunt mai toate din regiunea dealurilor şi a munţilor, numai în asemenea condiţiuni se poate aduce la îndeplinire regulamentele de exploatare sau amenajamentele întocmite de specialişti.

In monografia publicată în 1901 şi distribuită cu ocaziunea jubileului din 1901, de 40 ani de domnie a defunctului rege Carol I, intitulată: «Desvoltarea agriculturei şi economiei silvice cu industriele lor, cât şi a vânatului şi pescăritului,în ducatul Bucovina, dela anul 1848 şi până în anul 1898, deja amintită mai sus, unde se vorbeşte despre măsurile luate pentru stingerea drepturilor de servituţi, despre «purificarea terenului silvic de enclave străine în baza legei austriace din 7 Iunie 1883, precum şi despre perimetrarea (rotunjirea) proprietăţei silvice de către administraţia fondului relegionar gr. ort. la pag. 61 citim:

«Se înţelege că fondul religionar, a trebuit să aducă în schimb sacrificii foarte mari şi anume 80.500 ha. pădure şi un capital de 230.000 fiorini».

Iar mai departe pag. 62 şi 63:

«De asemenea au o influenţă rea numeroasele enclave (proprietăţi mici particulare, înconjurate de proprietatea fondului), cari se află în pădurile fondului, mai ales fânaţe, terenuri agricole şi locuri de păşunat, aşa numitele poeni».

«Administraţia pădurilor fondului religionar, profită însă de ori ce ocaziune, spre a introduce în această privinţă, necesarele ameliorări. Astfel au fost de fondul religionar parte cumpărate, parte câştigate prin schimb, cu scop de rotunjire şi delăturare a enclavelor în anii 1894—1898, locuri în întindere de circa 820 hectare.

«O acţiune mai mare începută cu scopul de a purifica cu totul două ocoale silvice (Milcovul de sus şi Frătăuţi) de numeroase enclave, e pe cale de a fi terminată la 1898, iar alte tratative de aceiaşi natură, precum şi cu scop de rotunjire şi comasare a unor părţi de păduri, situate singuratice în diferitele ocoale, se află într'un stadiu înaintat.

Iar mai departe:

«O acţiune considerabilă în acest sens s'a întreprins la Breaza la 1898. Tratative de felul acesta au fost făcute la Poiana-Micului, Glit, Marginea, precum şi la Freudenthal, Eisenau şi Maidan, cari au avut un succes relativ bun.

«Întregul câmp de operaţiune se estinde asupra unei suprafeţe de aproape 15.000 ha., din care dacă vor fi executate acele proecte cam o jumătate este menită spre a fi cedată, iar cea-laltă va rămânea fondului sau va trece în proprietatea lui».

Iată o pildă pe care ar fi bine să o imităm şi noi întocmai.

Prin art. 11 din legea pentru înfiinţarea păşunelor comunale Statul este autorizat să cumpere, prin bună învoială, pământuri proprii pentru păşunat din moşiele sub 50 ha pământ cultivabil, acolo unde terenul destinat unor asemenea păşuni comunale n'ar fi îndestulător, iar prin art. 12 din acecaşi lege se prevede că dacă nici pe această cale nu se va putea constitui islazul cuvenit se va expropria în acest scop şi din păduri.

«Această expropriere se face acolo unde schimbarea destinată nu vatămă un interes general după avizul consiliului tehnic al casei pădurilor, zice autorul instrucţiunilor în chestiune.

Domeniul nostru forestier redus şi aproape ruinat cu desăvârşire în urma evenimentelor războiului şi a exploa-

tărilor barbare din trecut, a defrişerilor făcute pe suprafeţe considerabile a pădurilor din regiunea de dealuri, supuse regimului silvic, oferite de marii proprietari pentru constituire de islazuri comunale în baza legei din 1907, de regulă pe locuri râpoase, neproductive, deşi codul nostru silvic nu permite asemenea defrişări, de astădată el este vizat în mod direct şi aşa fiind întrebarea care'mi-o pun este, puteava oare ministrul respectiv rezista presiunei formidabile ce se va face în numele principiului de expitate pe care toată lumea se grăbesce a'l recunoaşte astăzi de a se îmbunătăţi cât mai mult starea materială a ţăranilor, a celor de la munte în special, a căror ocupaţiune exclusivă este creşterea vitelor, de a nu se reduce şi mai mult suprafaţa actuală a pădurilor din vechiul Regat, ajunsă deja la cea mai simplă expresiune?

Orice împotrivire din partea corpului technic silvic în contra acestei nefaste tendinţe va fi interpretată desigur ca o rea voinţă patentă, ca un act nepatriotic, ca o procedare necorespunzătoare timpului prin care trecem, când toate dorinţele mulţimei se caută neapărat a fi satisfăcute, chiar când acestea nu cadrează cu interesul general al ţării şi a unei bune economii naţionale.

Vom dovedi în cele ce vor urma, că se poate foarte bine veni în ajutorul economilor de vite fără a se desfiinţa pădurile, ci din potrivă li-se poate pune la dispoziţie o păşune bună, abondentă, cu resursele actuale, numai să ştim să le punem în valoare, de oarece este infinit mai preferabil de a dispune de întinderi mici de păşune, dar producând o iarbă de bună calitate şi în cantitate îndestulătoare, decât de a avea islazuri acoperind suprafeţe imense, dar în cari să nu se poată găsi nici măcar hrana strict necesară.

In instrucţiunile Direcţiunei izlazurilor relative la aplicarea legii pentru înfiinţarea păşunelor comunale, în capitolul referitor la «Exproprieri din păduri» găsim următoarele:

«In toate cazurile, când va fi nevoe de a expropria din păduri, se va avea în vedere în prima linie pădurile Statului, apoi ale persoanelor juridice şi în rândul al treilea ale proprietarilor».

Pentruce se dă o asemenea preferinţă pe altarul de sacrificiu unora faţă de altele, când prin lege nu se face o asemenea distincţiune? Cum, pădurile Statului şi ale stabili-

mentelor publice, singurele cari sunt administrate de un timp îndelungat de ingineri silvici, cari şi-au făcut studiile în ţară ori în străinătate şi în cari păduri, se mai găseşte încă o proporţie oarecare de lemn de lucru de dimensiuni mari, pe câtă vreme cele particulare — excepţie de câţiva mari proprietari — au fost de mult exploatate, sau nu cuprind în cea mai mare parte decât lemne de foc, ori constitue întinse tufărişuri înpoenite graţie unui păşunat abuziv, nu merită oare să fie mai ocrotite ca cele ale proprietarilor particulari?

Este destul a pune numai această întrebare pentruca răspunsul să se impună dela sine şi aceasta cu atât mai mult, cu cât proprietarii de păduri particulare, au considerat şi consideră încă ca draconică dispoziţiunea codului silvic de a se interzice în anumite epoci păşunatul în păduri şi marea lor majoritate cel puţin, prin nimic nu au dovedit că poartă vre-un interes conservării pădurilor.

Nu natura proprietarilor respectivi trebuia să fie luată ca normă când e vorba de a decide asupra defrişărilor de păduri, ci după cum acestea sunt mai rău îngrijite sau mai sdrenţuite de poeni.

Tot în capitolul referitor la exproprieri de păduri în menţionatele instrucţiuni se stipulează: «propunerile exproprierilor de păduri se va face cu cea mai mare scrupulozitate şi numai în cazuri de absolută nevoe, când în nici într'alt chip nu s'ar putea satisface nevoia de păşune».

«Ele se vor face în mod escepţional şi numai acolo unde schimbând destinaţiunea pădurei, adică transformând'o în păşune, nu se vatămă un interes general, cum de exemplu nu s'ar cauza prăbuşirea pantelor şi a dealurilor prin despădurirea lor, formarea de eroziuni, de râpe, devastări de torenţi, înpotmolirea văilor, etc».

Este bine că se precizează în instrucţiuni cazurile anume când pădurile nu pot fi propuse în nici un chip spre defrişare.

Totuşi, pe când în art. 12 din lege se spune că exproprierea de păduri nu se poate face decât dacă, după avizul consiliului technic al pădurilor, prin schimbarea destinaţiei lor în islaz nu se vatămă un interes general, în instrucţiuni se specifică însă că: «comisiunile locale de expropriere îşi vor formula numai avizul de oarece exproprierea de păduri nu se va putea face decât după ce consiliul technic al

casei pădurilor va esamina propunerea și după aprobarea ei de către comitetul agrar».

Avizul consiliului technic nu este obligator, ci numai consultativ *examinarea propunerilor,* dar aceasta nu rezultă din textul categoric al legii.

Și în acest caz, mă întreb ce noimă mai are luarea avizului consiliului technic, care depinde de Ministerul Domeniilor, pe câtă vreme toate chestiunile agrare se rezolvă la noul Minister de Agricultură care a luat ființă pe ziua de 1 Aprilie a. c.

Nu se vor ivi oare, după cum este și firesc până la un oarecare grad de altminteri, între aceste două ministere conflicte de atribuțiuni, și așa fiind nu era mai indicat să se fi exclus pădurile de la expropriorea pentru constituiri de izlazuri comunale, rămânând să se reguleze aceasta în urmă și anume cu ocaziunea votărei unei legi speciale care trebue neapărat să ia ființă sub numirea de legea restaurațiunei si conservărei terenurilor dela munte, care există în Franța de la 4 Aprilie 1882, în Elveția precum și în alte țări.

Prin art. 14 și 15 din legea pentru înființarea pășunelor comunale se prevede, că pentru a se putea constitui pășuni îndestulătoare pentru vitele locuitorilor din comunele care se găsesc într'o rază până la 80 km. la munte, se va expropria treptat toate golurile de munți, (pășunele alpine), cari conform art. 28 din lege vor deveni proprietatea Statului, pe când celelalte sunt și rămân proprietatea comunelor respective în conformitate cu art. XI, alin. 3 din instrucțiuni, unde se vorbește de atari pășuni comunale denumite și *pașuni de rezerve* (alpine), spre deosebire de celelalte cari «constituesc de îndată pentru folosul satelor din localitate, cari pășuni de rezervă se vor constitui pentru necesitățile satelor și comunelor depărtate cari nu au putința a li-se înființa mai în apropiere pășuni comunale».

Iar mai departe:

«Aceste pășuni vor fi utilizate pentru vite sterpe și pentru oi, expropriindu-se în acest scop treptat și pe măsură ce se vor constata nevoile, pășunile din baltă, precum și pășunile și golurile de munți stăpânite de obștile moșnenești «dacă fiecare moșnean are un drept indiviz mai mare de 50 ha».

Această restricțiune de a nu se expropria decât golurile stăpânite de obștiile moșnenești, cari, după cum am arătat mai sus, din totalitatea de 6247 izlazuri ce existau în 1910 nu sunt decât 340, adică abia 5,6%, nu este prevăzută în legea pentru înființarea de pășuni comunale din 1920 și nici ca golurile de munți din obștiile moșnenești să nu se exproprieze, dacă fiecare moșnean va avea un drept indiviz mai mare de 50ha.

In adevăr art. 11 din capitolul IV relativ la pășunele de munte și acele din regiunile inundabile ale Dunării și ale Prutului din legea referitoare este astfel formulat:

«Dacă pe căile arătate până aci nu se va constitui pășune indestulătoare pentru toate necesitățile comunei, fie la câmp fie la munte, fie la deal, pășunea astfel constituită va servi numai pentru primăvărat și pentru vacile de lâpte, iar oile și vitele sterpe urmează a fi pășunate în pășunele de munte și de baltă».

Iar art. 15. «In acest scop și pentru favorizarea creșterei vitelor se expropriază treptat toate golurile de munte (pășunele alpine) și pășunile din regiunile inundabile ale Dunării și ale Prutului».

Observăm că este vorba de a se expropria toate golurile de munți, iar nu numai cele cari aparțin obștiilor moșnenilor.

Afară de aceasta după cum se știe de toți acei cari sunt în curent cu modul cum sunt constituite obștiile moșnești, rar, foarte rar, se găsesc atari obștii în care fiecare moșnean sau răzaș să aibă un drept indiviz mai mare de 50 ha

Afară de aceasta proprietățile în chestiune nefiind măsurate, moșneanul sau răzeșul nu cunoaște ce anume suprafață corespunde dreptului său indiviz, care se exprimă în diferite unități de măsură ca: lei, parale, stânjeni, părți, funii, ocale, dramuri etc. care unități variază ca dimensiune dela un munte la altul.

Deci cum are să se constate dacă fiecare moșnean are sau nu un drept indiviz mai mare de 50ha?

Muntele Mocirlele al moșnenilor Crâșmari din județul Gorj de pildă este proprietatea a 67 moșneni. Pareși Ghiță și Ștefan Crâșmariu au 50 stânjini, pe când Ioniță St. Duca numai 2 stânjini și 2 cirte (o cirtă = $\frac{1}{4}$ dintr'un stânjin.

La ce anume suprafață corespunde însă un stânjin nimeni nu poate ști.

Pe această bază, deci, a suprafeței exproprierea golurilor de munți nu se va putea face.

O altă nepotrivire, între stipulațiunile legei și între ceeace se coprinde în instrucțiuni, este, că pe câtă vreme prin art. 11 din lege, reprodus mai sus, se precizează că exproprierile pășunilor de munte și de baltă se vor face în scopul de a se constitui pășuni îndestulătoare pentru toate necesitățile comunei fie la câmp fie la munte, fie la deal, — după instrucțiunile în chestiune pășunele de rezervă (alpine) și de baltă se vor constitui pentru necesitățile satelor și comunelor depărtate, pentru care nu a fost cu putință a li-se înființa mai în apropiere pășuni comunale, ceeace nu este acelaș lucru.

Legiuitorul a voit, fără îndoială, ca în timpul când holdele sunt acoperite cu bucate, de oarece iarba la câmpie, pe dealuri și chiar în regiunile inferioare dela munte din cauza arșiței solare de multeori se usucă cu desăvârșire să poată fi duse vara, vitele și în special oile, cari în timpul primăverii au păscut în izlazurile locale, în golurile de munte și anume numai pentru câteva luni, iar nu a se constitui izlazuri permanente pentru satele «pentru care nu a fost cu putință a li-se înființa mai în apropiere pășuni comunale».

De altminteri aceasta rezultă și din redacțiunea art. 1 din instrucțiuni în cari se zice:

«Pășunele comunale și rurale servesc pentru toate necesitățile locale, sau dacă sunt neîndestulatoare numai pentru primăvărat și pentru vacile cu lapte, iar vitele sterpe și oile vor fi trimise a pășuna la pășunile comunale de munte, (alpine) sau acelea din baltă, acolo unde se pot constitui asemenea pășuni» (art. 11).

Cu alte vorbe pășunele de munte sunt destinate a servi numai ca complectare a pășunatului de primăvară a vitelor sterpe și al oilor, după cum este și firesc, iar nu spre a satisface cu izlazuri necesitatea satelor și comunelor, cărora nu li s'ar fi putut înființa mai în apropiere pășuni comunale, (vezi paragraful XI alin. 2 din instrucțiuni).

Ar fi și logic și practic ca în acele sate și comune, unde, utilizând toate căile prevăzute de legea respectivă, nu se va putea îndestula în întregime toate necesitățile pentru formare de izlazuri comunale locale, din lipsă de teren suficient, în calculul suprafeței pășunei necesar vitelor locuitorilor socotite după numărul vitelor la hectar și al capetelor de

familie (art. 17) să se țină seamă de timpul când aceste vite vor fi ținute la pășune în golurile de munte, adică ca suprafața menționatelor izlazuri să se micșoreze proporțional cu acest timp.

O inovațiune în politica noastră agrară este dispoziținea înscrisă în art. 29 din legea pășunilor comunale din 1920, prin care se prevede înființarea la direcțiunea izlazurilor dela Casa centrală a Inproprietăririi și Cooperației a serviciului îmbunătățirilor pastorale, în scop de a se organiza și de a se asigura pășunelor comunale, prin crearea de pășuni și fânețe permanente, de nutrețuri și livezi artificiale și de pășuni împădurite, o exploatare rațională, precum și de a se efectua lucrările necesare spre a se opri degradarea terenului precum și a le întreține în bună stare de producțiune.

Acest serviciu dacă va fi condus cu competință și va fi dotat cu fonduri suficiente, va da rezultate fecunde din punctul de vedere al progresului agriculturei al creșterii vitelor și a conservării pădurilor din regiunea muntoasă a țării în general și a celor de pe lângă golurile munților în special, al căror existență este absolut necesară pentru restaurarea munților, precum și pentru îmbunătățirea pășunelor alpine și evitarea consecințelor dezastroase a ravenelor și a torenților atât de numeroși în vechiul Regat.

In cele ce vor urma, după ce voiu descrie în ce stare se găsește actualmente economia noastră alpină, datorită ignoranței păstorilor de vite și a unor rele deprinderi, în contra cărora până acum nimeni nu a reacționat; după ce voiu arăta care este cauza că pe alocurea suprafața pășunelor de munte s'a mărit, fără ca prin aceasta să fi sporit în mod proporțional cantitatea și calitatea ierbei, ba în multe locuri dimpotrivă; după ce voiu indica pentruce limita de vegetație a pădurilor s'a coborât în altitudine, mă voi sili să dovedesc ce mari bogății naturale rezidă în așa zisele pășuni alpine, prin ce anume organizațiune technică se poate îmbunătăți flora și producția lor în iarbă de bună calitate și cum ar trebui să procedăm ca pe o suprafață relativ mică, să putem crește un mai mare număr de vite, procurându-le o hrană substanțială și îndestulătoare pentru binele proprietarilor respectivi precum și al propășirei economiei generale a țării.

Petre Antonescu

PĂDURILE
şi problema forestieră din Basarabia

E în deobşte cunoscut, ca Basarabia în privinţa avuţiei forestiere stă mult în urmă faţă de toate celelalte provincii româneşti, posedând numai 252.000 h. a. paduri, din care 62.000 h. a. ale Statului şi 190.000 h. a. paduri particulare (marii proprietari, mânăstiri şi razeşi), ceeace faţa de întregul teritoriu al său (44.422 km.²), revine la un procent păduros de 5%, iar faţă de suprafaţa păduroasă a întregei ţări (7.310.000 h. a.), la 3.5%.

Judeţele cele mai populate în paduri sunt în ordine descrescândă: Chişinău, Hotin şi Tighina, iar printre cele mai sărace, în primul rând Ismail, aproape complect lipsit de păduri, apoi Bălţi, Cetatea-Albă şi Cahul.

Padurile Statului sunt repartizate la 14 ocoale raspândite în 8 judeţe, cuprinzând fiecare ocol suprafeţe de 2.000 până la 10.000 h. a., având reşedinţe departate uneori de paduri mai izolate cu 70—100 km. Drumurile fiind neşoseluite, deplasările sunt cu desavârşire anevoioase, mai ales în timpul noroaielor mari, care în mod normal durează 3—4 luni anual.

Personalul acestor ocoale, se compune în majoritatea cazurilor din: un inginer silvic şef, (fara a poseda totdeauna diploma unei şcoli superioare), unul sau mai multe ajutoare (subşefi) cu şcoli medii, agro-silvice sau de conductori 3—8 brigadieri şi 12—30 pădurari, din care unii fără ştiinţă de carte. Pe lângă fiecare ocol funcţionează un impiegat numai pentru cancelarie şi arhivă.

Personalul central, ce constitue serviciul silvic de pe lângă Secretariatul general al Agriculturii, e compus din: un inspector silvic şef şi 2 sau 3 ingineri silvici ca ajutoare, îndeplinind şi atribuţiunile de agenţi de control. Pe lângă acest serviciu, există şi un *comitet al conservării padurilor* (după denumirea rusească), un fel de consiliu technic, ocupându-se exclusiv de tot ceeace se refera la controlul pădurilor particulare. Lucrările curente ale acestui comitet sunt îndeplinite de un singur specialist — până la 1 Iulie 1920 se împlineau de un profan în ştiinţa silvica, — iar deciziunile se iau cu

colaborarea întregului servicin silvic, în şedinţe prezidate de regula de secretarul general. Personalul central în parte şi exterior aproape în întregime e alcătuit din elemente autochtone, din care unele încă nu cunosc bine limba română şi numai 7 ingineri silvici detaşaţi de Casa Pădurilor.

Pădurile Basarabiei sunt constituite în cea mai mare parte din esenţe şi specii amestecate. Atât flora arborescentă, cât şi subarborescentă, este foarte bogată, întâlnindu-se toate speciile de foioase caracteristice florei continentale. Masive pure nu există decât în mică parte, de fag şi ştejar. Răşinoase în stare spontană nu se întâlnesc. În genere, proporţia speciilor e cam următoarea: 30% carpen, 25% ştejar, 15% frasin, 15% tei, 10% fag, 5% ulm şi diverse. Etatea predominantă 30—35 ani. Din întreaga suprafaţă, cam $^1/_3$ constitue pădure exploatabilă şi $^2/_3$ exploatată.

Terenul e deluros, de altitudine 100—300^m deasupra nivelului mării. Această mică diferenţă între minimum şi maximum, explică continuitatea podişului Moldovei în Basarabia, unde acest podiş, în general, se prezintă astfel: punctul cel mai înalt fiind dealul *Măgura* (la 15 km. Est de Ungheni şi de valea Prutului), colinele se răspândesc în mod aproape uniform pe un sistem de văi cu direcţiunea cam dela Est la Vest, spre Nord de valea dealungul căreia trece linia ferată Iaşi-Tighina, iar către Sud sistemul deviază în mod neregulat, până la direcţiunea aproape perpendiculară, cu deosebire spre câmpia Bugeacului. Se remarcă abundenţa extraordinară a ravenelor şi coastelor alunecătoare, ca consecinţă a defrişerilor şi a paşunatului abuziv. Aci setea de câştig şi numai în parte nevoia de terenuri arabile, din care o bună parte s'au plantat cu pomi fructiferi şi vii, determinând despăduririle în masă, a dat naştere la o situaţie extrem de precară. Încotro se îndreaptă privirile, cu deosebire în judeţele Chişinău, Orhei şi Tighina, întâlnim râpi de adâncimi uneori surprinzător de mari, pe coastele cărora nu vegetează aproape nimic.

Solul e argilo-nisipos, bogat în substanţe nutritive, mai ales spre Nord, conţinând pe alocurea calcar (jud. Soroca); subsolul mai mult nisipos, uneori calcaros, cuprinzând şi straturi de cărbuni de pământ şi gips (jud. Bălţi). Izvoare sunt puţine. Vântul predominant e Crivăţul; foarte adesea

bântue însa şi Austrul. In Basarabia ca şi în Dobrogea vânturile rarcori contenesc.

La pădurile Statului, în timpul dominaţiei ruse, s'au aplicat aproape exclusiv exploatările în crâng simplu, cu revoluţiunea 30—40 ani şi numai în anumite cazuri codrul cu tăieri succesive, cu revoluţiuni de 80—100 ani. La crângul simplu, regula era sistemul de exploatare în bande alterne sau succesive, cu lăsare de arbori proprii pentru construcţie, destinaţi a se tăia pe măsura nevoilor. In anul trecut s'au inaugurat exploatările în crâng cu rezerve numeroase, în proporţie variabilă, după starea concretă a masivelor, tinzându-se la conversiunea în codru.

Amenajamentele se faceau de echipe speciale de amenajişti, taxatori şi subtaxatori, după norme elaborate de o comisiune permanentă pe lângă Departamentul Pădurilor din Petrograd. Aceste amenajamente nu s'au mai respectat din anul 1914, din cauze fortuite, determinate de necesităţile războiului cu consecinţa lui locală: revoluţia socială dela finele anului 1917, aşa numita «*sloboda*», când autoritatea fiind abolită, fiecare a socotit pădurea ca un «*res omnium*» şi mai ales ţăranii au tăiat în mod sălbatec tot ce era mai bun şi mai la îndemâna din speciile preţioase, distrugând şi brăcuind o bună parte din avuţia forestieră a provinciei. N'au fost cruţate nici plantaţiile, care se făcuse pe scară destul de întinsă.

Pe de altă parte, amenajamentele n'au fost respectate cu stricteţe în partea referitoare la chestiunile de selecţiune şi ameliorare a speciilor şi de punere în valoare a pădurilor.

Norma era arendarea, iar supravegherea şi măsurile de rigoare în caz de nerespectarea contractelor fiind indulgente, relele exploatări au dat naştere la o stare ce lăsa mult de dorit: regenerările anevoioase, diminuarea proporţiei de esenţe preţioase, apariţia golurilor, favorizarea dezvoltării maladiilor, diformităţilor, insectelor, etc., fapte care au determinat cu precădere actuala stare de plâns a pădurilor din Basarabia. La aceasta se mai adaoga:

1. Prerogativele primăriilor oraşelor mari, în primul rând Chişinău, care cu concursul politicianilor locali şi sub motivul aprovizionarii populaţiunii urbane, au forţat şi forţează în fiecare an serviciul silvic să-i arendeze parchete în astfel de condiţiuni şi eludând controlul din partea ocoale-

lor, încât s'a răspândit zicătoarea, din nefericire adevărată, că *«unde taie Primăria, răsar spinii»*.

2. Necesităţile colosale de combustibil şi traverse pentru căile ferate precum şi cererile crescânde şi imperioase ale întregei populaţiuni pentru material de foc şi de lucru, cel din urmă cu deosebire pentru populaţiunea rurală, care se adresează exclusiv Statului, singurul depozitar mai bogat în material de acest fel şi mai omenos în ceeace priveşte preţurile [1]).

In prezent se mai adaogă următoarele cauze:

3. Insuficienţa numărului de specialişti care să cunoască bine limba română, reaua voinţă şi obstrucţionismul tacit şi metodic al unora dintre elementele străine de neam, precum şi insuficienţa totală de pregătire a personalului inferior — brigadieri şi pădurari — care, deşi români, nu ştiu decât în intimă parte să citească şi să scrie românește şi cu atât mai puţin să înţeleagă ordinele superiorilor într'o limbă ce adesea aceştia însă-şi n'o posed.

4. Lipsa unei organizaţii temeinice, lipsă care deşi caracteristică situaţiei noi în care ne aflăm cu toţii, români din vechiul regat şi români din provinciile alipite, mai are şi alte cauze, care nu se pot tăgădui. Acestea constau în slaba atenţie şi lipsa de interes a tuturor iubitorilor de păduri şi a guvernului, faţă de tot ceeace interesează această provincie cu privire la progresul silviculturei. De asemenea au fost rău venite şi lipsa de unitate de vederi şi procedee ale diferiţilor conducători ai serviciului silvic local, precum şi zelul de a se înlătura unele lucruri izvorâte din spiritul larg şi practic al organizaţiei ruse, spre a se înlocui cu altele inferioare sub acest raport. E bine să se ştie, că organizaţia rusă, mentalitatea, ce domnea în felul de administraţie şi aplicare a regulamentelor — abstracţie făcând de cazuri când

1. Ca un exemplu viu al raritătii materialului lemnos dăm următoarele cifre de preţuri actuale pe piaţă: In judeţele Cetatea Albă şi Ismail, 180 lei sterul (10 lei pudul) lemn de salcie. In judeţele Chişinău, Tighina şi Bălţi 250—300 lei sterul (8—10 lei pudul) lemn de esenţe tari, iar în celelalte judeţe 150—250 lei, pe când Statul vinde sterul în pădure tăiat şi fasonat 28—45 lei, iar lemnul de construcţie în picioare 80—200 lei metrul cub. La Cetatea Albă, 4 obezi de frasin se vând cu 1000 lei. Faţă de Stat, preţurile la pădurile particulare sunt de 3, 4 şi 5 ori mai mari.

interese pur ruseşti erau împotrivă — au, în unele privinţe, superiorităţi incontestabile şi demne de imitat.

* * *

In ceeace priveşte pădurile particulare, lucrurile stau astfel: Aceste păduri, care se exploatează prin regulamente de exploatare foarte sumare, sunt supuse exproprierii în folosul Statului — în afară de cele răzăşeşti, — conform legii de reformă agrară promulgată în Martie 1920. După aproape un an însă, abia acum e vorba să se treacă dela vorbe la fapte şi trecerea definitivă la Stat se va târâgăni desigur până la vară, în care răstimp proprietarii şi exploatatorii vor mai avaa încă răgaz să-şi taie porţiunile admise de comitetul conservării pădurilor, care porţiuni pentru acest an, în mod excepţional întrec de 2 şi 3 ori posibilitatea normală.

In privinţa principiului şi dreptului de a se expropria aceste păduri, s'au ridicat un tumult şi un strigăt de protestare general din partea celor interesaţi. Nu se ştie dacă graţie acestui strigăt sau a lipsei de dispoziţie şi pregătire din partea organelor superioare de administraţie locală pentru a se aplica o lege, pe care însă-şi reprezentanţii Basarabiei au pregătit-o grăbind votarea ei, se datoreşte faptul că până în prezent legea încă nu s'a aplicat. E firesc să se întrebe oricine, de ce guvernul din moment, ce s'a declarat exproprierea pădurilor, n'a luat implicit şi măsurile necesare pentru imediata aducere la îndeplinire a legei ?.....

De altfel cine cunoaşte cât de puţin chestiunea pădurilor particulare din Basarabia, îngrijirea, exploatarea, specula ce se face cu produsele, etc., nu poate avea decât cuvinte de lauda pentru aceia, care au emis ideea acestei exproprieri In primul rând, se numără pe degete cazurile când proprietarii însă-şi exploatează vânzând produsele direct fără intermediari. Imensa majoritate şi-au vândut parchetele anuul sau pentru mai mulţi ani evreilor, aşa zişilor «procuriştii», care, pe spesele lor, fac intervenţiile pe lângă comitet, planurile, regulamentele de exploatare, etc. Mulţi dintre proprietari, lăsând un procurator cu procură generală, au mers în străinătate, unde trăesc de ani de zile, fără a se interesa decât în treacăt de gestiunea averii lor.

Citâm cazul pădurei *Hânceşti* din jud. Chişinău, în suprafaţă de 5.500 h. a., care a fost administrată până mai

deunăzi de un evreu procurator general substituit complect în rolul proprietarului, care în ultimul timp interesându-se mai deaproape şi văzându-se amăgit, l'a îndepărtat. Pădurea pentru care din toate punctele de vedere se impunea regimul codrului, se exploatează în crâng simplu cu revoluţiunea 35 ani, în baza unui regulament de exploatare, întocmit de altfel de un bun specialist, care a interpretat dorinţele şi nevoile procuratorului. Acesta a vândut rând pe rând, pe preţuri derizorii, altor tovarăşi de-ai săi toate porţiunile de mare valoare. Modul cum s'a exploatat, s'ar putea numi sălbatic, iar specula ce s'a făcut şi se face cu produsele, nu e mai prejos. Unii din aceşti antreprenori au contractat exploatări mai întinse decât au putut face faţă şi în prezent fiind în urmă cu tăierile anuale, de teama apropiatei treceri la Stat şi a anulării contractelor, au angajat lucrători numai pentru doborât, plătind 2—3 lei pentru un singur arbore ca să fie tăiat şi lăsat pe loc, de oarece se spera că în cazul anulării contractelor, tot ceeace e tăiat să rămână antreprenorului. Ceeace se constată e că pe alocurea pădurea n'a mai crescut din cauza tăierilor viciose, a păşunatului, nescoaterii la timp a produselor etc.: suprafeţe întinse sunt reduse la starea de pădure chircită, asemănătoare aşa ziselor «mişelicuri» din Dobrogea. La fel s'a petrecut şi cu alte păduri.

La unele, exploatatori mai «omenoşi» au lăsat 50—60 seminceri pe desetină, fie că regulamentul îi obliga, fie din proprie iniţiativă, de ochii lumei, dar nu cunosc un singur caz unde aceşti seminceri *să nu fie aleşi din speciile secundare* — carpen, tei, cireş — *şi din arborii cei mai subţiri, mai strâmbi şi mai răi.* Aspectul lor provoacă râsul chiar al profanilor. Mai există un caz cunoscut — al pădurei *Bozieni* din judeţul Chişinău, care după ce a fost maltratată de exploatatori sub privirile indiferente ale proprietarului, comuna apropiată în frunte cu primarul a luat asupră-şi paza pădurei, deoarece proprietarul a lăsat-o cu totul în părăsire, după ce s'a terminat cu sălbăticiile exploatatorilor, nemai fiind văzut de nimeni prin localitate.

Actualmente se depune atâta străduinţă şi graba înfrigurată de către interesaţi, pentru a obţine aprobări de exploatări forţate şi a termina cu tăierile întârziate, topoarele şi ferăstraiele nemiloase lucrează cu atâta activitate febrilă, încât se

pare că a sosit ceasul din urmă al ultimelor resturi din frumoşii codrii de odinioară ai Basarabiei. Nenumărate sunt cazurile când, acum în ultimul timp, în apropierea primăverei, se tratează cumpărări de păduri, în speranţa că se va obţine doritul permis de tăiere până mai e încă vreme şi nu odată s'a prezintat la comitet exploatatorul cu un regulament de o pagină, copiat după altele şi semnat de el însuşi; ca să nu piarda timp, a renunţat şi la serviciile unui specialist.

Dealtfel însă şi aceşti *«specialişti»* se găsesc în număr foarte abudent, de toate nuanţele şi credem că ar fi locul să se ia măsuri pentru stabilirea competinţei lor.

Încă un fapt de o gravitate excepţională se adaogă la adâncirea răului în pădurile particulare. De câtva timp violările delicvenţilor, carè lucrează în bande, posedând arme, pe care le ţin ascunse prin păduri, au luat proporţii asemănătoare acelor din timpul «slobodei». *Sute de hectare se devastează în timpul nopţii şi chiar al zilei sub privirile neputincioase ale autorităţilor dela sate şi ale padurarilor însărcinaţi provizoriu de Stat cu paza acestor păduri.* Aceşti pădurari fiind angajaţi din luna August 1920, când era la ordinea zilei trecerea la Stat a pădurilor particulare, până în prezent n'au fost nici plătiţi, nici concediaţi, creându-se astfel o atmosferă de neîncredere generală, că exproprierea ar fi un fapt serios. Pe dealtă parte, nefiind înarmaţi îşi riscă viaţa la prima întâlnire cu delicuenţii, care nu se sfiesc să-i ameninţe la fiecare pas, batjocorindu-i şi sfătuindu-i să se odihnească acasă, deoarce este iar *«slobodă»*.

. . . . . Astfel de pe urma unei Legi cu intenţii foarte bune, rezultatul imediat e că Statul va intra în posesiunea unei averi simţitor diminuate, din cauză că n'a existat curajul aplicării prompte a acestei Legi. Şi cine ştie ce ne rezervă viitorul?. . . . . .

. . . . . .

Rămâne să ne întrebăm, ce-ar fi de facut in primul rând pentru remedierea acestei dificile situaţii, în care se găsesc pădurile în Basarabia, de oarace tot ceeace trebue, va fi operă de mulţi ani şi mai ales de mulţi bani.

E lucru cert, că inceputul nu poate fi făcut de cât pe cale oficială, din iniţiativa guvernului, şi anume:

1) Scoaterea imediată a serviciului silvic de sub tutela Secretariatului de Agricultură, care nu-i poate fi decât nefastă,

Cu privire la aceasta ar fi mai multe de spus; dealtfel, în general, sunt cunoscute de oficialităţile centrale motivele acestei scoateri, precum şi relele ce decurg din lăsarea mai departe a soartei pădurilor din Basarabia la discreţia jocurilor politice locale.

2) Organizarea serviciului silvic din Basarabia de acord cu modul de organizare al serviciului din vechiul Regat; concomitent cu aceasta, detaşarea a încă 3—4 ingineri silvici cu şcoală românească şi a unui număr cât mai mare de brigadieri şi padurari, însă nu din elementele mediocre, ci din cele mai bune. Camarazii din vechiul Regat, care fac rezerve în privinţa grabei de a veni aici, invocând felurite motive pentru a se sustrage ordinelor de detaşare ale Ministerului, cum s'a întâmplat în primăvara anului 1919 când din 9 înscrişi pentru a merge în Basarabia s'au prezentat numai 5, să ia cunoştinţă, că Basarabia nu e o ţară atât de ingrata cum poate îşi închipuesc şi în actualele momente nu e locul să se dea precădere intereselor personale faţă de altele mai mari şi patriotice.

3) Revizuirea amenajamentelor tuturor padurilor Statului, iar *în privinţa celor particulare să se facă măcar primul pas, începându-se cu sistemul tergiversărilor.* Nu e deajuns ca o lege să rămână numai un monument abstract de înaltă concepţie, fără a se lua şi măsurile apropiate pentru aplicarea ei.

4) Înfiinţarea imediată a unei şcoli regionale la Chişinău, de brigadieri şi pădurari, unde să se predea în lunile de vară, de cei câţiva ingineri silvici de la centru şi din apropiere, primele noţiuni elementare de tot ceeace se referă la datoriile şi atribuţiunile lor: paza şi poliţia pădurilor, măsurători, lucrări de îngrijirea şi protecţia masivelor, etc.

5) Acordarea de fonduri băneşti pentru reînfiinţarea pepinierilor, din care multe deja existente trebuesc numai ameliorate, pentru executarea plantaţiilor şi însemânţărilor pe scară întinsa. Să se aibă în vedere că economia, care se crede ca se face desfiinţându-se ocoale, ca de ex. ocolul Ismail,—pe motivul că pădurile din cuprinsul lor nu dau venitul care să acopere cheltuelile, din care cauză se înlătură putinţa plantaţiilor, acolo unde lemnul e obiect de lux, aceste economii, în realitate înseamnă pierderi. Înseamnă a se neglija viitorul, deoarece pe Stat nu trebue sa-l preocupe

prezentul decât în vederea pregătirii şi asigurării viitorului: într'un cuvânt *înseamnă regres.*

Problema silvică în Basarabia e una din cele mai dificile, de rezolvarea căreia însă depinde asigurarea unei părţi însemnate din avuţia naţională a Ţării. *Totul e de făcut şi dacă indiferenţa şi lipsa de tragere de inimă vor continua, iar cei ce conduc destinele Patriei şi ale pădurilor nu vor înţelege, că e timpul ca prin măsuri drastice să se curme o stare de lucruri, care duce la ruina unei întregi provincii, nu vom putea să revendicăm meritul de oameni în stare să ducă la bun sfârşit o operă începută cu avânt şi entuziasm adevărat.*

Al. Ştefănescu.
Inginer silvic
Lozova (Basarabia)

29 Ianuarie 1921.

Exploatarea în regie a pădurilor Statului

Cultura pădurilor necesitând un timp destul de îndelungat până să se poată vedea rezultatul diverselor operaţiuni prescrise de sylvicultură, este clar că munca depusă nu va fi producătoare de venituri imediate şi apreciabile, pe care orice proprietar este îndreptăţit să le aştepte dela imobilul care îi aparţine.

Necesităţile fiecărui proprietar particular de păduri fiind multiple, acesta va căuta să şi le satisfacă în aşa fel încât pe deoparte pădurea să-i producă venitul de care ar avea nevoie momentan sau într'un viitor apropiat; iar pe de alta parte să dea aparenţa unei exploatări, care respectă dispoziţiunile silvice legale, prin obţinerea unui amenajament, la a cărui întocmire se cerea tocmai arta de a eluda prescripţiunile impuse de o cultură raţională.

Trebuie să avem curajul şi să mărturisim, că devastarea multor păduri a fost favorabilă atât prin felul întocmirei amenajamentelor, cât şi prin maleabilitatea autorităţilor superioare, cari erau chiemate să dea sancţiunile cuvenite.

Dar nu numai proprietarii particulari aveau în vedere în primul rând producţiunea veniturilor, ci nu de multă vreme şi în administraţia silvică a Statului pădurile nu formau un

obiect de cultură, ele fiind supuse numai la contribuţia mărirei veniturilor anuale, spre a corespunde prevederilor bugetare.

Amenajamentele pentru pădurile Statului ca şi pentru padurile particulare nu erau decât o amăgire voluntară de respectare a ştiinţei şi în practică nu se traduceau decât prin exterminarea acelor codrii seculari, cari astăzi ar constitui pentru ţară o avuţie uriaşă.

Prin continuarea exploatărilor făcute numai cu caracter de fiscalitate s'a ajuns, într'un timp relativ scurt, la consumarea aproape în întregime a materialului lemnos aflat în regiunile accesibile.

Rezultatul acestei supraconsumaţii lemnoase a fost declararea crizei regionale a lemnului; iar pentru evitarea crizei generale viitoare, o altă soluţie nu este decât aplicarea strictă a regulelor pur ştiinţifice, acomodate bine înţeles pentru fie care pădure, cu starea reală a arboretelor.

In cultura forestieră fiind o legătură intimă între partea ştiinţifică şi cea artistică, rezultă că executorul prescripţiunilor cuprinse într'un studiu general economic şi ştiinţific, pe care îl numim amenajament, nu poate fi o persoană interesată numai din punctul de vedere financiar; iar exploatatorilor, cari caută să'şi plaseze în condiţiuni avantajoase capitalurile, nu le putem pretinde a face în primul rând cultura forestieră.

Cultura forestieră va necesita la început pentru mulţi ani sacrificii băneşti însemnate; iar pădurile în regiunile rămase neexploatate având o vârstă înaintată, aplicarea metodelor ştiinţifice va cere examinarea amănunţită a arboretelor în fiecare loc.

Aplicarea prescripţiunilor din amenajament, acomodarea lor cu cerinţele artei, precum şi realizarea unor venituri raţionale, nu vor putea fi aduse la îndeplinire decât *prin exploatarea pădurilor în regie.*

Dacă pentru marii proprietari particulari de păduri acest mod de exploatare ar fi recomandabil, pentru Stat, este singurul care trebuie aplicat.

(Va urma)

24 Ianuarie 1920. Jibleu **Ioan S. Zăvoianu**

Din bogăţia vânatului Ardealului

Cu prilejul unor studii economice forestiere întreprinse pe Valea Mureşului, am înregistrat, pe cale de informaţii cel mai frumos record al vânătoarei de urşi în munţi de până acum.

Prin Octombrie 1920 s'a întreprins de o societate de vânători amatori din Ardeal, în munţii dela Deda-Bistra de pe Valea Mureşului, o vânătoare la urşi. La această vânătoare au luat parte D-l Goodwin, consulul englez de la Cluj, D-l John D. Patton, un englez amator al vânatului, Contele Teleki şi mulţi invitaţi, forestieri, etc.

Intr'o singură zi s'au făcut 3 bătăi (goane) şi s'au împuşcat 15 urşi, din care Contele Teleki a împuşcat 4 urşi şi D-l John. D. Patton a împuşcat 3 urşi.

E cel mai frumos succes al vânătoarei, care s'a înregistrat până acum în munţii Carpaţi, şi de aceea merită a fi ştiut şi de inginerii silvici. Fotografia aci alăturată din care se poate vedea succesul vânătoarei, mi-a fost procurată de D-l George Heiter din Reghinul Săsesc, fotograful Curţei Regale.

M. P. Florescu
Inginer şef silvic

Notiţele mele

PĂDURILE

Padurile.

Ah, de câte ori am oftat, plimbându-ne prin cărările ei. In pârâiaşul de munte să scalda infinitul, în fâşâitul frunzelor sa mişcă taina. In plânsul ramurilor de fagi este trecutul. O, păduri cu locuri tăcute, cu floarea mor.ei în mijlocul lor şi în fundul pietros, cu diamantul întunecimei, pe care nu-l poate ridica nimeni!... O, păduri, cu colibe hătrâne, cu păstori moşnegi, în al caror fluer e cântarea veşnic tânără. O, cerbi blânzi, speriaţi de ochii noştri, de privirile noastre lumeşti, în care s'a întunecat iubirea.

Ah, pădurile.

Jertfele războiului — fagii tăcuţi, cu trunchiul chinuit: au căzut siragurile de lemne, subt dese lovituri de săcuri şi bice de foc. Brazii au căzut morţi, cu cununa lor verde şi paltinii, ca şi mesteacanii au murit.

Am revăzut coasta Carpaţilor, unde, pe stânci să usucă şi azi sânge de soldat. Şi câtă moarte şi părăsire pretutindeni! Par'că şi azi s'au înfipt în pământul de munte, roţile carului de tun.

Câte păduri virgine — s'au deflorat. Şi câte altare s'au clădit lui Marte.

Cine va readuce apele curate, curse în sânge — cine va readuce fagii căzuţi, lemne şi oameni căzuţi supt săcure şi biciu de foc?

Şi parcă rătăcesc în ceaţa de opal a dimineţii umbre. Sânt sufletele pădurilor moarte, ori sufletele celor morţi în război?

Pădurile Carpaţilor....

«Dimineaţa» 11 Maiu, 1921.

EMIL ISAC

CHESTIUNEA SALARIILOR

Lefurile prevăzute în bugetul întocmit pentru exerciţiul 1921—1922 n'au mulţumit pe inginerii silvici, ele fiind cu totul insuficiente, pentru a asigura minimum de existenţă onorabilă.

O luptă stăruitoare se dă în această privinţă, susţinută de inginerii silvici ai Serviciului Central al Casei Pădurilor, ca salariile inginerilor silvici să se echivaleze cu cele ale inginerilor de alte specialităţi dela Ministerul Lucrărilor Publice.

După un calcul făcut, suma necesară acestei echivalări nu depăşeşte 4 milioane lei.

Aflăm în ultimul moment că în subcomisia bugetară a Camerei, cu încuviinţarea d-lui ministru al domeniilor, s'a obţinut din această sumă numai 800 000 lei, mărindu-se leafa inginerilor silvici stagiari la 800 lei lunar.

In aceeaşi ordine de idei însă, la budgetul Ministerului de Războiu, s'au mărit soldele ofiţerilor, alocându-se pentru aceasta un plus de 141 milioane lei. Un sublocotenent primeşte 800 lei leafă bugetară, 400 lei indemnizaţie de activitate, 400 spor de scumpete, plus indemnizaţia de chirie. Această solda echivalează cu solda de razboiu, ce au primit-o ofiţerii până la 1 Aprilie a. c., şi care s'a transformat în solda de timp de pace. Ea a şi fost plătită ofiţerilor începând cu această dată.

Evidenta nedreptate ce se creiază funcţionarilor superiori tehnici a revoltat spiritele cele mai paşnice.

Statutul funcţionarilor se impune astfel astăzi ca o necesitate imperioasă.

Inginerii silvici continuă lupta pentru realizarea doleanţelor lor. Dăm în cele ce urmează ultimul memoriu întocmit şi care va fi înaintat şi Corpurilor Legiuitoare, spre a fi cunoscut de toţi colegii noştri din exterior.

Trebue menţionat ca cererile inginerilor silvici au avut până în prezent un sprijin preţios în Administratorul Casei Pădurilor:

Domnule Ministru,

Este de notorietate publică, ca Asociaţia generală a inginerilor din România (A. G. I. R.) chiar prin art. 1 din Regulamentul de aplicare al Statutelor ei, recunoaşte că singurele şcoli tehnice de egală valoare din ţară sunt: *Şcoala de Poduri şi Şoşele (azi Polytehnică)* şi *Şc. Superioară de Silvicultură* şi ca atare toţi inginerii-silvici din ţară fac parte din această societate.

Este dar natural că inginerii silvici, socotiţi egali în cunoştinţe cu camarazii lor din celelalte specialităţi, să fie recunoscuţi de Stat, pentru serviciile ce prestează în mod egal.

Cincizeci de ani inginerii silvici au luptat pentru a obţine Legea de organizare a Corpului Silvic din Septembrie 1920, alcătuită pe aceleaş baze ca şi a corpului Technic şi în care s'a prevăzut aceleaş grade, clase şi salarii ca ale inginerilor de celelalte specialităţi.

Dezorganizarea economiei naţionale de după război şi scumpetea enormă a vieţii au făcut ca salariile, prevăzute în legile organice ale diferitelor categorii de funcţionari din ţară—să nu mai fie suficiente unei existenţe cât de modeste şi ca urmare în proectul bugetului pe 1921—922 ele au fost mărite, însă nu pentru toate categoriile de ingineri în acelaşi măsură

Astfel pentru inginerii din celelalte specialităţi, în bugetul Ministerului de Lucrări Publice pe 1921/922 s'au prevăzut salarii mărite, ce cu drept li se cuvin, pe care punându-le în comparaţie cu cele prevăzute pentru inginerii silvici în bugetul Ministerului de Domenii, ne dă o idee elocventă, cât au fost de nedreptăţiţi inginerii silvici.

Menţionăm din bugetul Ministerului de Lucrări Publice numai extremele:

a. Ing. ordinar *1250 lei* salariu lunar.
Ing. Insp. g-ral cl. I. *3250 salar* lunar.
În bugetul Ministerului de Domenii:

b. Inginer stagiar silvic *650* lei lunar.
Ing. Inspector g-ral cl. I. (consilier) *2400* lei lunar.

Diferenţa este atât de izbitoare şi nedreaptă că ne oprim de la orice comentar.

Natural că toate specialităţile de ingineri îşi au importanţa lor în viaţa economică a unui Stat şi nu vedem cum şi de ce s'ar putea găsi că inginerii silvici nu merită acelaş tratament.

Credem din contră, că această specialitate—aşa zisa frumoasă—este una din cele mai grele şi mai pline de răspundere; şi tocmai din cauza că nu i s'a dat importanţa cuvenită la timp, se datoreşte faptul, că pădurile munţilor ţării, au intrat în mâna speculatorilor şi că o bună parte din aceşti munţi au rămas despăduriţi, despuiaţi fiind atât de podoaba lor negrăit de frumoasă, cât şi de valoarea considerabilei cantităţi de materiale, ce conţineau.

Din fericire însă România Mare are încă numeroase păduri, peste 7.000.000 hectare, care prezintă un capital de peste 30 miliarde lei şi este un non-sens ca tocmai funcţionarii, care administrează această enormă bogăţie naţională, să nu aibă asigurată nici existenţa de toate zilele şi tocmai ei să fie expuşi la toate vicisitudinile şi tentaţiunile unei vieţi de mizerie.

Inginerii silvici pe lângă meseria lor de technicieni, nu sunt şi administratori producători de venituri însemnate şi este un non-sens ca atunci când se găsesc mijloace să se ameloreze salariile inginerilor de alte specialităţi, profesorilor, magistraţilor, ofiţerilor, învăţătorilor, etc. etc. să nu se găsească fonduri şi pentru ameliorarea situaţiunei lor.

Această situaţie de nedreaptă inferioritate, ce s'a creat inginerilor silvici, a făcut pe mulţi dintre ei să părăsească serviciul Statului, aşa că suntem intraţi în plină desorganizare; este în interesul general ca exodiul şi desorganizare să se oprească la timp, altfel imensa bogăţie naţională reprezentată prin păduri este ameninţată a rămâne pe mâinile străinilor de meserie, care nu numai că nu vor avea putinţa de a reface pădurile distruse de război, dar nici nu vor conserva, ce ne-a mai rămas.

Pentru convingerea Dv., alăturăm la aceasta Statutele A. G. I. R. şi un tablou comparativ de salariile prevăzute inginerilor silvici şi celorlalaţi funcţionari, în favoarea cărora s'a făcut ceva, rugându-vă să puneţi greutatea cuvântului D-voastră, pentru a fi puşi pe acelaş picior de egalitate cu camarazii noştri din Corpul Technic, la care avem drept, atât prin nevoile egale ale traiului cât şi prin cultura noastră de specialitate.

Inginerii din Corpul silvic al Statului

TABLOU COMPARATIV DE SALARIZARE

Proect de buget 1921 922

Ingineri dela Lucrări Publice	Clasa	Salariu lunar prevăzut pe 1921 922 Lei	B	Ingineri Silvici	Clasa	Salariu lunar prevăzut pe 1921 922 Lei	B	Arhitecţii	Clasa	Salariu lunar prevăzut pe 1921 929 Lei	B	Ofiţeri	Salariu lunar prevăzut pe 1921 922 Lei	B	Magistraţii	Salariu lunar prevăzut pe 1921 922 Lei	B	Profesorii	Salariu lunar prevăzut pe 1921 922 Lei	B
Ing. insp. g-	I	3250	—	Ing. consilier		2400	—	Ing arh.ins.g	I	3250	—	Gl-corp arm.	4700	—	Prim-Preş. C	4500	—	VI-a gradaţie	1296	—
„ „ „	II	3000	—	Ing. insp. g-l		1800	—	„ „ „ „	II	3000	—	Gen. divizie	4300	—	Preşedinte „	4000	—	V-a „	3357	—
Inginer şef	I	2400	—	Ing.inspecto	I	1500	—	Ing. arh. şef	I	2400	—	„ brigadă	3700	—	Consilier „	3700	—	IV-a „	2686	—
„ „	II	2000	—	„ „	II	1350	—	„ „ „	II	2000	—	Colonel	2650	—	Pr. Preş. C A.	3700	—	III-a „	2149	—
Ing. ordinar	I	1650	—	„ şef	I	1150	—	Ing. arh. ord.	I	1650	—	Lt Colonel	2300	—	Preşedinte „	3500	—	II-a „	1719	—
„ „	II	1500	—	„ „	II	1110	—	„ „ „	II	1500	—	Maior	1900	—	Consilier „	3200	—	I-a „	1375	—
„ „	III	1350	—	„ „	III	1050	—	„ „ „	III	1350	—	Căpitan	1550	—	Pr.Preş. Trib.	3200	—	Profesor	1100	—
Ing. stagiar		1250	—	Ing. silvic	I	850	—	Ing. arh. stag.		1250	—	Locotenent	1300	—	Preşedinte „	2500	—			
				„ „	II	750	—					Sub-locot.	1200	—	Jude instruc.	2000	—			
				Ing. stagiar	—	650	—							—	Jude ocol	1900	—			
															„ stagiar	1100	—			

PRO MEMORIA

„VASILE A. GOLESCU“

ACT DE DONAŢIUNE

Subscrisa *Maria V. Golescu*, domiciliată în Bucureşti, str. Romană No. 30, declar prin prezentul act, că donez Societăţei „Progresul Silvic“ cu sediul în Bucureşti, la Ministerul de Domenii, o sumă de lei 5000 valoare nominală, într'un titlu al împrumutului naţional 5% din 1916 No. 245489, având ataşat cuponul de 1 Octombrie 1920, cuprins în recipisa Casei de Depuneri şi Consemnaţiuni No. 4.299 în scopul creerii unui fond denumit: *„Fondul Vasile A. Golescu“*, în memoria iubitului meu soţ decedat.

Venitul acestui fond se va întrebuinţa de către Societatea donatară pentru decernarea unui premiu anual, fie elevilor distinşi ai şcoalei din Brăneşti, fie inginerilor silvici, pentru lucrări meritorii de Botanică sau Silvicultură, în condiţiunile ce se vor stabili de către Societate.

Acest fond îl voi alimenta, fără îndeplinirea altor forme, după împrejurări şi posibilităţi, iară destinaţiunea şi natura valorilor şi sumelor, cu care s'a alimentat fondul, nu va putea fi schimbată. In cazul tragerei la sorţi a vreunui titlu destinat acestui fond, el se va înlocui cu altul de aceiaşi natură.

Subscrisa Societate „Progresul Silvic“ reprezentată prin Domnii P. Roşescu şi M. P. Florescu în calitate de membrii în Consiliul de Administraţie al Societăţei „Progresul Silvic“, în baza încheerei din 30 Noembrie 1920 şi 25 Februarie 1921 a Consiliului de Administraţie, declară că primeşte cu mulţumire donaţiunea D-nei Maria V. Golescu şi luând în primire recipisa cu No. 4.299/920 a Casei de Depuneri şi Consemnaţiuni, se obligă ca sumele primite, sau ce va mai primi pentru alimentarea fondului „Vasile V. Golescu“, să le întrebuinţeze numai în scop cultural, decernând din venitul lor un premiu anual, fie elevilor, fie inginerilor silvici, pentru lucrări meritorii.

Drept care am semnat prezentul act în două asemenea exemplare, câte unul pentru fiecare parte, în Bucureşti, astăzi 27 Aprilie 1921.

Donatoare
(ss) **M. V. Golescu**

Donatara:
Soc. „Progresul Silvic"
(ss) **Ing. M P. Florescu**
(ss) „ **P. Roşescu**

INFORMAŢII

S'au facut urmatoarele avansari în corpul silvic:

Pe ziua de 1 Octombrie 1920

D-nii ing. şefi cl. II P. Dumitrescu şi Al. Popescu s'au avansat ing. şefi cl. I.

D-nii ing. silvici cl. I V. Priboianu, G. Condrea şi V. Ivănceanu s'au înaintat la gradul de ing. şefi cl. III.

D-nii ing. silv. cl. II D. Bucur, N. Nedelcovici şi M. Petcut, s'au înaintat ing. silv. cl. I.

Pe ziua de 1 Aprilie 1921

D-nii ing. şefi silvici cl. I Florea Voicu şi G. Năstăsescu, s'au înaintat inspectori silvici clasa II.

D-nii ing. şefi cl. II I. D. Ivanescu, I. Stătescu, M. Manoilescu, N. Ionescu, C. G. Demetrescu, D. Danielopol, Leon Vasiliu, M. Niculescu, M. Păcescu, D. Drâmbă, C. M. Bunescu şi M. Popescu s'au avansat ing. şefi cl. I.

D-nii ing. şefi cl. III G. Petrescu, C. Marinescu, G. Botescu, C. D. Ivanovici, G. Lupaşcu, Ştef. Predescu, I. Şterba, I. Nistor Vălcanu, I. Ionescu, G. Costea, G. Teodoreanu şi N. B. Popescu s'au înaintat ing. şefi cl. II.

D-nii ing. silvici cl. I I. P. Sclavu, N. Marţian şi M. Ştefănescu-Sulhăţeanu s'au avansat ing. şefi cl. III.

D-nii ing. silvici cl. II M. Fiera, I. Florescu, St. Rodoteatu, M. Pandrea, V. Molescu, A. Bratu, I. V. Iliescu şi I. Baleanu s'au înaintat ing. silvici cl. I.

* * *

D-ţia Fondului Religionar din Cernăuţi a trecut pe ziua de 1 Aprilie c. la Casa Bisericei dela Ministerul Cultelor.

* * *

D-l ing. şef Coman Marinescu dela serv. silvic din Cluj, s'a transferat provisoriu la Regiunea 6-a Bucureşti pe ziua de 18 Aprilie c.

* * *

In vederea campaniei de amenajări din anul în curs s'au întocmit 3 comisiuni, după cum urmează:

Comisia I compusă din D-nii:

Insp. g-ral silvic D. Ionescu Zane, şeful comisiei.

Ing. şef silvic cl. I D. Robănescu.

Ing. silvic cl. II I. Stănescu.

Comisia va lucra revizuirea amenajamentului pădurei Costeşti-Romani din judeţul Vâlcea.

Comisia II compusă din D-nii:

Ing. şef silvic cl. I M. Manoilescu, şeful comisiei.

» » » cl. III Nistor Văleanu.

Ing. silvic cl. II P. Roşescu.

» » stagiar Al. Ştefanopol.

Comisiunea va lucra revisuirea amenajamentelor pădurilor: Tarcău, Tarcău-Vaduri, Lucăceşti, M-rea Caşin, Bogdăneşti, Râşca şi Soveja.

Comisia III compusă din D-nii:

Ing. şef silvic cl. I Stan Stănescu, şeful comisiei.

» silvic cl. II Ştefan Gheorghiu.

» » stagiar Popescu Sinaia.

Comisia va lucra revisuirea amenajamentului pădurei Muşa-Mica (Buzău) şi din nou amenajamentul pădurei Berevoeşti (Muscel).

Lucrările vor începe după sărbătorile Paştelui.

* * *

Campania pentru combaterea calamităţei insectei: «Bostrichus Typographus» continuă cu intensitate.

Din corpul silvic s'a detaşat următorul personal superior pentru organisarea şi controlul lucrărilor necesare.

Pentru padurile din Transilvania

Regiunea silvică (Sighetul Marmaţiei).

D-nii ing. şefi silvici T. Popov, N. Teodorescu şi Sfetcovici şi ing. silvici I. Băleanu, V. Stănescu, Murgu Visante.

Pentru pădurile din Bucovina

D-nii ing. silvici Ruse Popescu, I. Ungureanu şi Anton Gorcea.

Pentru pădurile din Moldova şi Muntenia

D-l insp. silvic, D. Borş, pentru controlul general al lucrărilor.

D-l ing. şef *Belinschi* va lucra la ocolul Soveja şi controlul la ocolul Boloteşti.

D-l ing. şef *Costea* la ocolul Boloteşti.

» » silvic *Maior* la » Taslău.

» » şef *Broşteanu* la ocolul M-rea Caşin şi controlul la ocoalele Taslău şi Tg.-Ocna.

D-l ing. şef *Teodoreanu* la ocolul Tg.-Ocna.

» » silvic *I. Caraminu* la ocolul Schitu Frumoasa.

» » » *Ghimicescu* » » Neamţ.

D-nii ing. şefi *Ionescu* la Văratec, *Teodorescu* la Râşca şi controlul la Galu, *Văleanu* la Tarcău, *Şterba* la Vaduri, *Creţescu* la Tarcău, *Jianu* la Tg.-Neamţ şi controlul la Pipirig, *Iftodor* la Galu.

D-nii ing. silvici *Pruteanu* la Pipirig, *I. Iliescu*, *Dămăceanu*, *Iustinian Ionescu*, *Tudoraş*, *Cormos* şi *I. Pepescu Salcie* la Tarcau.

D-l ing. silvic *Cesar Cristea* la Galu.

* * *

Prin jurnalul No. 207|921, consiliul de miniştrii a fixat după cum urmează diurnele, ce se vor plăti funcţionarilor, când se deplasează în interesul serviciului:

Personal inferior 30 lei pe zi,

» » de specialitate 40 lei pe zi.

Funcţionarilor cu salarii până la 500 lei lunar, lei 50 pe zi.

Funcţionarilor cu salarii până la 1000 lei lunar, lei 75 pe zi.

Funcţionarilor cu salarii până la 1500 lei lunar, 100 lei pe zi.

Funcţionarilor cu salarii peste 1500 lei lunar, 125 lei pe zi.

Dacă deplasarea durează mai mult de 30 de zile *în aceeaşi localitate*, suma se reduce cu 25% pentru a doua luna şi următoarele.

* * *

D-l inginer inspector silvic Daniil Clain, a fost reprimit în corpul silvic pe ziua de 28 Aprilie c. şi numit Directorul şcoalei de brigadieri silvici dela Brăneşti (Ilfov).

Serviciul Comptabilităţei Casei Pădurilor şi Registratura generală din această administraţiune se desfiinţează pe ziua de 1 Aprilie a. c. Atribuţiile acestor servicii trec la Administraţia Comptabilităţei şi Registratura generală a Ministerului de Domenii, ce a luat fiinţă pe aceeaşi zi, scindându-se de Ministerul agriculturei.

* * *

D-l ing. şef silvic cl. I., *Const. M. Bunescu* dela Regiunea silvică, R.-Vâlcea, demisionând din serviciul silvic al Statului, a fost numit A-tor delegat al Băncei Româneşti şi membru în consiliu de A-ţie al acestei Bănci, pentru exploatarea pădurilor din Bucovina cu reşedinţa în Cernăuţi.

* * *

S'a format o comisiune în vederea stabilirei gradelor, ce urmează a se da inginerilor silvici din provinciile alipite, compusă din câte doi ingineri silvici superiori din ţinuturile alipite şi doi din vechiul regat, presidată de Administratorul Casei Pădurilor.

Din Ardel figurează d-nii Liviu Marţian şi Buhescu.

Din Bucovina, d-nii Boldur şi Mironovici.

Din Basarabia, d-nii G. Năstăsescu şi Psemischi, iar din vechiul Regat, d-nii G. Golgoteanu, consilier silvic, şi C-tin Sava Goiu, inspector şi directorul şcoalei superioare de silvicultură.

Comisia este convocată în ziua de 9 Maiu c.

* * *

In ziua de 5 Maiu a. c., în localul Fundaţiei Universitare din Bucureşti, a avut loc *congresul Corpului didactic primar.—D-l ing. inspector silvic Daniil Clain, membru al Soc. «Progresul Silvic»* a adresat Congresului o preîntâmpinare cu privire la Serbarea Sădirei Arborilor, de către şcolile primare, sărbătoare prevăzută în programul şcolilor şi introdusă de regretatul ministru Spiru Haret.—D-l Clain fiind invitat a lua cuvântul, a expus în mod documentat, necesitatea acestor serbări, făcând apel la corpul didactic, spre a ne da un ajutor în propaganda refacerei pădurilor, care are un rol covârşitor în economia naţională. Congresul a luat act de expunerile d-lui Clain.

„CREDITUL TECHNIC"

Prima Soc. Română pentru încurajarea întreprinderilor Tehnice și Industriale

Capital Social 10 Milioane Lei deplin vărsat

Președinte al Consiliului de Administrație:

Inginer N. P. ȘTEFĂNESCU. Dir. Băncei Românești

Vice-Președinte al Consiliului de Administrație:

Inginer C. P. BRĂTAȘANU, mare industriaș și proprietar

ADMINISTRATORI DELEGAȚI:

Inginer **G. BALȘ**, mare proprietar,

Inginer **TIBERIU EREMIE**, mare antreprenor

CONSILIERI.

D. D. BRAGADIRU, mare industriaș.
Ing. C. BUȘILĂ, Profesor la școala de Poduri și șosele.
EMIL BRANCOVICI, Directorul Societății „Agricola".
Ing. Inspect General TANCRED CONSTANTINESCU.
GR. GOLESCU Directorul Băncei „Agricola".
ON LUCA NICULESCU, mare comerciant și industriaș
Ing. CH. PENESCU-KERTCHU, Dir. gen. al Soc. Română de automobi
Ing. E. WOLFF, mare industriaș.
Ing. P. ZLATCU.

Direct. tehnic: Ing M. CIOC Dir. Comercial: GH. CIOFLEC

Dă consultațiuni și referințe asupra întreprinderilor tehnice și industriele din țară; condiții generale, condiții locale, materiă primă, combustibil, mijloace de transport, organizarea mijloacelor de fabricație, mașini personal, producție, debușeu.

Sediul în București, str. Marconi No. 3, Telefon 2/91, (Palatul Soc de asigurare „Agricola".

CARȚI NOI

Călăuza teoretică și practică a estimatorului de păduri, de *Gh. Teodorescu*, inginer șef silvic.

Observațiuni și învățăminte trase din lucrările de combaterea insectei „Bostrychus typographus" în campania anului 1920, de *Th. Grigoraș*, inginer șef silvic.

Rezerva lemnoasă a țărei, de *V. N. Stinghe*, inginer șef silvic.

Indemn la o reformă silvică în România, de *Gh. Bercuțan*.

Studii entomologice și botanice în pădurile atacate de Bistrichizi, de *N. Iacobescu*, Profesor la școala superioară de silvicultură.

Elemente de Botanică, de *N. Iacobescu*.

Relațiuni între exploatarea agricolă și cea forestieră, de *M. Drăcea*, inginer șef silvic.

6239

Anul XXXIII MAI—IUNIE 1921 No. 5—6

REVISTA PĂDURILOR

ORGANUL SOCIETĂŢEI „PROGRESUL SILVIC"

Fondată în 1886

şi recunoscută persoană morală prin Decretul Regal No. 1630 dela 28 Aprilie 1904, cu sediul în palatul Ministerului de Domenii

Apare sub conducerea unui comitet de redacţie, format din d-nii: M. Tănăsescu, C. Opran şi N. Iacobescu

ABONAMENTUL 120 LEI PE AN

SUMARUL

Islazurile comunale şi Problema silvico-pastorală la munte în special . **Petre Antonescu**

Exploatarea în regie a pădurilor Statului . . . . . **Ion S. Zăvoianu**

Serbarea sădirei arborilor din Ploeşti . **M. P. Florescu**

Propăşirea economiei forestiere sub guvernul lui Ion C. Brătianu (1876—1888) . . . . . **Daniil Clain**

Politica de Stat în chestia lemnului . . .

Procesele-verbale ale şedinţelor societ. «Progresul Silvic» . . . .

Şcoala noastră superioară de silvicultură la politechnică . . . . . **P. Antonescu**

Informaţiuni . . . . . .

BUCUREŞTI

TIPOGRAFIA GUTENBERG, SOCIETATE ANONIMĂ

20, STR. PARIS, 20.

1921

„REVISTA PĂDURILOR"

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
CASA PĂDURILOR

Colaboratorii „Revistei Pădurilor", sunt rugați a trimite articolele d-lor: M. Tănăsescu, Bul. Carol 61, C. Opran Calea Călărașilor No. 115 și N. Iacobescu Str. Anton Pan No. 41, București.

Ele vor fi scrise cât se poate de îngrijit și numai pe o pagină a coalei de hârtie.

Abonamentele se vor plăti prin d-l Th. Spirescu casierul societății „Progresul Silvic", Str. Martirului No. 14 București.

Corespondența privitoare la chestiuni de administrație, se va adresa pe numele revistei la Casa Pădurilor, București.

6239

Anul XXXIII MAI—IUNIE 1921 No. 5—6

REVISTA PĂDURILOR

ISLAZURILE COMUNALE[1]

şi problema silvo-pastorală la munte în special

II

Starea actuală a economiei noastre alpestre

Pe câtă vreme vitele duse vara să păşuneze în golurile munţilor noştri erau relativ puţin numeroase, ele puteau găsi hrana necesară pe întinsele suprafeţe de păşune, cari le erau puse la dispoziţiune.

Treptat însă cu înmulţirea populaţiunii şi prin urmare a vitelor, aceste păşuni deveniră din ce în ce mai neîndestulătoare, astfel că la un moment dat, după cum era şi firesc de altminteri, păstorul de vite, ciobanul, cu mentalitatea şi starea lui de cultură primitivă, a început să dea foc pădurii vecine, să taie arborii sau pâlcurile de pădure de prin goluri, să introducă în însămânţişuri şi plantaţiuni tinere, oi şi mai ales capre, devenind astfel un formidabil instrument de destrucţiune.

Singurul lui scop nu era altul, decât de a mări suprafeţele golurilor de munte şi prin urmare a păşunei.

De la această operă de nimicire a unui bun natural pentru a cărui reconstituire se cere un timp foarte îndelungat, ce depăşeşte cu mult viaţa unui om şi care la altitudinile mari îndeplineşte un rol de protecţie de mare utilitate publică, economul de vite n'a fost împiedicat de nimeni, nici măcar de către proprietarii respectivi; ba din potrivă de multe ori aceştia, moşnenii sau răzeşii, în ignoranţa lor, erau satisfăcuţi că prin distrugerea pădurii vor putea să introducă la păşune mai multe vite şi prin urmare ca arenda să sporească golului de munte în caz când nu-l vor utiliza pentru trebuinţele lor personale.

[1]) Conferinţă ţinută la Soc. «Progresul silvic», în ziua de 2 Aprilie 1921.

Institutul Forestier ... N

Drepturile indivize ale moşnenilor sau răzeşilor nefiind stabilite, operaţiune ce n'a început să se efectueze decât în urma promulgării codicelui silvic din 1910, cei cu mai puţine drepturi trimeteau de regulă la păşune un mai mare număr de vite ca ceilalţi codevălmaşi, iar cei mai săraci, cari nu aveau vite, nu primeau în schimbul drepturilor lor absolut nici un ban.

Iar când suprafaţa păşunei permitea să se învoiască şi alte vite străine, plata ierbăritului de către proprietarii acestora servea la achitarea salariului personalului însărcinat cu paza în comun a vitelor.

Cea mai mare parte a golurilor din munţii noştri stăpânite în devălmăşie s'a arendat în totdeauna şi se arendează şi astăzi economilor de vite de origină din vechiul Regat sau din Transilvania.

Aceştia din urmă de ordinar au fost şi sunt cei mai numeroşi. Astfel, ca să dau un singur exemplu, voiu aminti că în anul 1904, dintr'un număr de 40 goluri de munte din judeţul Gorj, aflate în devălmăşie, au fost arendate pentru păşune 37 şi anume: economilor de vite din vechiul Regat 17, iar celor din Ardeal 30. Numărul vitelor aduse la păşune de către ardeleni au fost atunci de 46.072 oi şi 1116 cai, pentru cari au plătit o arendă anuală de 29.000 lei, ceiace revine a 0,65 lei de cap de vită.

Iată cum se făceau în trecut, şi pe alocuri se fac şi astăzi, arendările munţilor moşneneşti, după regretatul Dumitru Brezulescu, fostul director al băncii Gilortul, Novaci [1]).

«Un econom de vite oarecare, amator să ia în arendă un munte, vine în satul cu ceata de moşneni, proprietari ai acelui munte. Vorbeşte cu 2—3 inşi dintre moşneni, şi anume cu cei mai chiaburi, cari prin cumpărări, uzurpări, etc., au şi părţile cele mai mari în munte şi dacă economul s'a înţeles cu aceştia, lucrul e ca şi isprăvit.

«Înţelegerea cu ei se face de obicei aşa:

«Amatorul de arendare nu vine niciodată «cu mâna goală» la chiaburii cetei, şi, până să sfârşească afacerea, trebue mereu să-i cinstească. Apoi spre a conveni la facerea contractului amatorul de arendare trebue să făgăduiască fie-

[1]) Contribuţiuni la studiul proprietăţii în devălmăşie a munţilor noştrii. Bucureşti, 1905.

căruia din chiaburi diferite sume, pe cari el le va plăti «pe sub mână» odată cu plata arenzii, după contract.

«Muntele în devălmăşie arendat, iată cum se face distribuirea între cocetaşi a arenzii anuale, care, în partea locului, se face în ziua de Sf. Ilie.

«In ziua venirii în sat «*a ungureanului cu datul*», tot satul e în mişcare, deşi cei mai mulţi dintre cocetaşi iau fiecare mai puţin de 2 lei arendă anuală.

«Cu toate cinsturile făcute celor mai colţaţi dintre moşneni, cu toate plăţile ce el face peste suma din contract, abia după 2—3 zile de certuri sălbatice cu sătenii, cari veneau cu fel de fel de pretenţiuni — juste sau injuste, — isprăvea arendaşul adeseaori bătut din sat».

In ce priveşte modul de exploatare al pădurilor moşneneşti, reproducem din menţionata scriere următoarele:

«Exploatarea acestor avuturi, se face şi anarhic şi sălbatic.

«Nu acei ce au drepturi într'un munte în devălmăşie, tae lemne din păduri, ori fac şiţă într'însele, ci acei ce vor şi pot. Chiar acei ce au drepturi în devălmăşie, nu taie arbori, ori exploatează piatră, în raport cu drepturile lor, ci fiecare cât vrea şi poate.

«Mulţi dintre moşnenii cari au oarecari drepturi în devălmăşie, şi în schimb, celor cari îi învoesc, le dă prea puţin lucru, 2—3 lei pe an, ori prestarea unui neînsemnat serviciu, etc. Foarte adeseori străinii de ceată tae lemne în pădurea în devălmăşie, fără să dea cuiva şi puţinul acesta sub cuvânt că are oarecari drepturi: de moştenire sau de stăpânire, mai totdeauna închipuite.

«Fiecare din cei ce exploatează tae în pădure oriunde şi ce-i place. Se văd mai totdeauna lemne de adevărată construcţie, tăiate pentru foc; se văd mii de copaci încercaţi pentru şiţă, cari, neplăcând cât de puţin, sunt lăsaţi să se usuce.... Intr'un cuvânt este o pornire năpraznică, care, în puţină vreme, va pleşuvi devălmăşiile moşneneşti dela poalele munţilor, sărăcind pe moşneni, înrăurind în rău clima şi primejduind satele prin năruirea coastelor descoperite de păduri.

«Datorit unor exploatări, ca cele descrise mai sus, făcute în pădurile devălmaşe de brad, aşezate în apropierea satelor, şi vânzărilor pădurilor de brad de pe munţii moş-

neneşti mai depărtaţi, scânduri de brad, cari aduceau până mai acum 10 ani atâţia bani moşnenilor noştrii, mai nu se mai văd pe la puţinele lor ferăstrae ce le-au mai rămas.

«Au început să taie scânduri de fag, cu mult mai puţin profit pentru ei însă. Cu exploatarea arătată mai sus, şi acest isvor de venit al munţilor noştri va seca şi sărăcirea lor se va mări».

In asemenea condiţiuni unde egoismul, lăcomia şi ne priceperea iese în evidenţă, se mai poate mira cineva de starea deplorabilă a celor mai multe păduri stăpânite de moşneni sau de răzeşi în devălmăşie; se mai poate oare îndoi cineva de starea de degradare, de ruină completă, în care se găsesc mai toate păşunile din golurile munţilor noştrii?...

Cine a avut prilejul să suie coamele acestor munţi, a putut să constate cu uşurinţă că pe măsura despăduririi practicate în jurul acestor goluri şi deci a sporirii întinderii păşunilor de odinioară, numărul vitelor ce puteau fi hrănite pe aceste suprafete s'a micşorat, ceeace ar părea paradoxal la prima vedere.

In realitate lucrul este perfect explicabil. In adevăr, prin tăerea nesocotită a arborilor, pajiştea de iarbă ne mai fiind apărată în contra vânturilor reci şi uscate, în contra arşiţei solare, care, în timpul verii, din cauza rarefierii aerului, fiind mult mai intensă la munte; ne mai existând în fine, vegetalele lemnoase de mai nainte, cari, pe cale de transpiraţiune vărsă în aer cantităţi notabile de vapori de apă, iar prin umbra frunzişului lor oferau frescheţea atât de necesară ierbei, tocmai când ea aveu nevoe de mai multă protecţie, şi-a pierdut din puterea ei de producţiune, ne mai putând deci hrăni decât un număr de vite din ce în ce mai mic la unitatea de suprafaţă.

Dacă mai adăogăm apoi supra încărcarea păşunilor de munte cu un număr de vite din ce în ce mai mare şi dacă ţinem socoteala că, din această cauză, speciile bune de iarbă se împuţinează prin practicarea unui păşunat nereglementat, iar speciele inutile sau rele se înmulţesc peste măsură în detrimentul celor dintâi, ale căror frunze imediat ce se ivesc sunt devorate de vite, astfel că ne mai dispunând de organe de asimilaţiune aeriane cu ajutorul cărora să-şi poată reconstitui materiele de rezervă epuizate, cad foarte

adesceori victimă luptei pentru existență, se împuținează din ce în ce și nu arareori dispar cu desăvârșire.

Condițiunile naturale la altitudinele mari sunt, o știm aceasta, mult mai puțin proprii vieței vegetale, iar anotimpul de vegetațiune fiind scurt, numai de câteva luni și creșterea este mică, așa că orice acțiune care nu numai că nu ține seama de asemenea împrejurări, dar conduce tocmai la înrăutățirea lor, nu poate decât să aibă un rezultat funest și în tot cazul diametral opus intereselor adevărate ale proprietarilor golurilor de munte și ale țărei în general.

Nu trebue de asemenea să ne scape din vedere că, pe câtă vreme în Alpii din Europa centrală și chiar în munții Transilvaniei păşunatul în goluri, durează vara 110–120 de zile și chiar mai mult, adică dela mijlocul sau finele lui Maiu până la jumătatea lunei Septembre, și câte odată chiar până la 1 Octombre, — în Carpații vechiului Regat nu ține decât 2½—3 luni, adică 75—90 zile cel mult.

Iată ce ne spune în această chestiune. D. Emmanuele de Martonne, un bun cunoscător al munților noștri, în excelenta sa lucrare «La Valachie», pag. 90-101, referindu-se la flora din zona alpină — care, după d-sa, este compusă din diverse graminee ca Phleum alpinum, Poa alpina, Poa hybrida. Nardus stricta, Sedum carpathicum, Anemone alba, Ranunculus gracialis, alpestris, crenatus, Crocus banaticus, Viola alpina, Silene acaulis, divarica, pumilio, Gentiana excisa, orbicularis, aestiva, Ranunculus scutatus, montanus, aureus, Aquilegia transylvanica, Papaver pyrenaicum, Viola biflora, Eritrichium Hocquetti, iar după Greescu citat de d-l de Martonne: Ranunculus crenatus, Potentilla Haynaldiana, Crysocraspida, Hieracium petraeum, Gentiana bulgarica, Poa ursina, Sesleria caerulens, ultimele aflându-se și în Balcani, iar între arbori: Juniperus nana, Pinus pumilio, Rhododendron myrtifolium, Bruchenthalia spiculifolia, Vaccinium myrtillus, Vaccinium vitis idaea, Salix retuza, Azalea Bruckenthalia, Gnaphalium Leontopodium (Floarea reginei) etc.

«Toată această frumoasă vegetație alpină, nu împodobește Carpații decât una, sau două luni cel mult; florile sunt aproape toate vestejite la finele lui Iulie: în August, iarba uscată formează o pajiște alunecoasă, periculoasă pe pantele repezi. Nimic mai trist și mai monoton nu s'ar putea închipui, ca vârfurile goale și pleșuve ale acestor

munţi. Aceasta este, în adevăr, o lume aparte, care nu se aseamănă nici cu Alpii, nici cu Pirineii, nici cu Jura, orice viaţă pare că a dispărut. Ultimile stâne sunt aproape de limita pădurii, turmele de oi pasc în circurile existente, nimic nu animează vârfurile decât sborul unui vultur planând deasupra văilor, sau saltul căprioarei, pe creste, din piatră în piatră».

Într'adevăr, distrugându-se pădurea au dispărut însemnatele proviziuni de humus de odinioară, a căror putere de reţenţiune servia la înmagazinarea a importante cantităţi de apă, la alimentarea izvoarelor, putând pune la dispoziţia industriei naţionale forţe hidraulice considerabile la timpul oportun.

Golurile de munte de veacuri nu au avut decât o singură utilizare: industria pastorală, care s'a exercitat în mod desordonat, astfel că din cauza abuzului păşunatului, a lipsei totale de orice îngrijire, precum şi a unei exploatăţiuni barbare, pe alocurea aceste goluri s'au umplut de arbuşti, ca ienuperul pitic, aninul verde, pinul tîrîtor, jneapănul, afinii, etc. cari, formând dese şi neîntrerupte tufărişuri, au contribuit la micşorarea suprafeţii păşunilor productive, iar în alte părţi prin scurgerea precipitată a apelor de ploi pe coastele repezi şi stâncoase, acestea au fost spălate de pământul vegetal, lăsând să apară la suprafaţă baza mineralogică, iar acolo unde terenul a fost mai puţin rezistent, pajiştea de iarbă fiind spintecată de forţa dinamică a apelor în descindere, s'au produs eroziuni, neînsemnate la început, dar cari cu timpul s'au adâncit din ce în ce, s'au multiplicat sub influenţa aceloraş cauze, astfel că aspectul grozav de dezolaţiune ce prezintă marea majoritate a munţilor noştri din cauza râpelor, ravenelor şi torenţilor cari s'au format, ne înfăţişează, în hidoasa lor goliciune, consecinţele unei incurii condamnabile, de care sunt vinovate mai multe generaţiuni consecutive.

Vina noastră însă va fi şi mai mare, dacă, cunoscând răul, nu ne vom grăbi de a luă măsuri corespunzătoare pentru a vindecă asemenea răni, cari, ca o adevărată lepră se întinde tot mai mult în detrimentul forţelor productive ale teritorului ţărei.

Este nevoe, o repet, de o lege pentru restaurarea şi conservarea terenurilor din regiunea noastră muntoasă şi aceasta cât mai curând, fără a mai pierde timpul, spre a se puteă

începe şi la noi lucrările cari au de scop pe lângă o raţională cultură silvo-pastorală şi stabilirea unui regim normal al apelor, fără de care nu vor fi cu putinţă canalizările de râuri, regularizarea cursurilor de apă, întrebuinţarea în diversele industrii a cărbunelui alb şi irigaţiunile ce se proectează a se face în stil mare etc. Proiectul de lege al apelor, care a fost supus discuţiunei corpurilor legiuitoare în timpul din urmă de d-l Ministru al Lucrărilor Publice, ar fi trebuit să fie studiat în mod prealabil şi de organele competinte ale Ministerului Domeniilor, spre a se putea făuri o operă cât mai complectă şi cât mai desăvârşită.

Prin războiul de exterminare a vegetaţiunii forestiere, dus cu cerbicie de către ciobanul refractar şi cu obiceiuri patriarhale, timp de decenii şi chiar de veacuri întregi, precum şi din cauza exploatărilor nechibzuite, fără ordine şi fără măsură, a incendiilor voluntare, etc., limita superioară a pădurii reprezentată de obiceiu prin arbori izolaţi, sau prin arborete cu aspectul caracteristic al altitudinilor mari, s'a coborît în mod notabil.

Aceasta ne-o dovedeşte concavitatea marginelor pădurilor despre partea stânelor, aşezate de obiceiu în preajma masivelor, pe cari acţiunea inconştientă a ciobanului le sileşte să bată în retragere, pentru ca tot el să facă apel la protecţia şi la produsele lor, ori de câte ori se găseşte într'o situaţie disperată.

Că pădurea odinioară escaladase coamele şi piscurile cele mai înalte ale Carpaţilor, că limita sa de vegetaţiune se găsea în tot cazul la o mai mare altitudine decât cea actuală, ne dovedesc resturile stânelor, cari, deşi construite odinioară tot lângă pădure, au rămas totuşi stinghere în mijlocul golurilor şi anume la distanţe de sute de metri şi chiar de kilometri de confiniele sale de astăzi; ne dovedesc asemenea numeroasele proeminenţe, movilile ce se observă pe suprafaţa terenurilor altă dată împădurite datorite detaşărilor de pământ din jurul tulpinelor arborilor doborîţi de violenţa vânturilor de la altitudinile mari.

Proeminenţele mai mici, dar cari contribuie şi ele la neregularitatea suprafeţei terenului, sunt cele formate de muşuroaiele de cârtiţe şi de furnici, cari sunt cu atât mai nume-

roase cu cât solul este mai sărac, cu cât păşunea este mai istovită.

Această descindere a limitei forestiere, care ar merita să formeze obiectul unui studiu special, având o mare importanţă atât din punctul de vedere pur forestier cât şi sciinţific, depinde atât de altitudine, temperatură, insolaţiune, orografiea terenului, de cantitatea precipitaţiunilor atmosferice, cât şi de intenzitatea curenţilor aerieni.

Astfel în Carpaţii meridionali, pe câtă vreme pe versanţii lor expuşi spre Est şi Sud, unde plouă mai mult, limita forestieră se coboară până la 1500 metri, pe acei a căror expoziţie generală este nordică şi nord-vestică ea se urcă până la 1700 metrii.

Vântul dominant, Crivăţul, care bate despre Nord, Nord-Est, fiind cel mai rece şi cel mai violent, este în acelaş timp şi cel mai puţin favorabil vegetaţiunii lemnoase, la munte în special, fapt ce explică pentru ce pe versanţii despre acest punct cardinal, limita inferioară medie a pădurei este mai joasă ca pe celelalte expoziţiuni.

Această limită este influenţată afară de aceasta şi de altitudinea absolută şi relativă a munţilor respectivi. In adevăr pe cei cari nu sunt prea înalţi pădurile se opresc la o altitudine mai mică şi din potrivă cu cât altitudinea lor este mai mare cu atât limita vegetaţiunei forestiere se urcă mai sus. Acest fapt s'a constatat atât la noi cât şi în alte ţări.

In ce priveşte gospodăria economilor de vite atât a stăpânilor cât şi a ciobanilor cari trăiesc în mijlocul naturei, a obiceiurile lor şi a vieţei pe care o duc, ar fi foarte mult de spus. Ceeace te isbeşte însă mai mult, este sobrietatea şi lipsa totală de confort în care ei trăesc. Stâna, de pildă, în majoritatea cazurilor constă din o construcţiune simplă ai căror pereţi sunt formaţi din trunchiuri de brad sau de molid aşezate unele peste altele, lăsând goluri între dânsele care mai în tot da-una nu sunt astupate cu muşchi spre a se împedica pătrunderea vântului. Ea este învelită cu şindrilă, este întunecoasă neavând aproape nici o fereastră, iar fumul strecurându-se numai cu greutate prin crăpăturile acoperişului lipsit de coşuri, cel care are nenorocirea să se adăpostească într'o stână, ţine minte multă vreme de chinul la care a fost supus.

In interiorul stânei domneşte de regulă o mare neorînduială şi o completă necurăţenie. In prejurul ei mai tot

d'auna se află o mocirlă de noroi, amestecată cu urina vitelor, care nu se usucă decât în timpul secetelor prelungite.

În apropierea lor, unde de ordinar se află şi târla oilor, pământul fiind foarte gras, se umple în curând de o exuberantă vegetaţiune erbacee, formată de plante zise amoniacale, de buruieni ca ştevia (Rumex alpina) etc. cari, prin foile lor mari, copleşesc erburile bune, făcându-le să dispară. Adăpătorile, cari constau din jghiaburi rudimentare fiind nedestulătoare pentru un număr mare de vite, acestea se îngrămădesc multe la o laltă, berbecii şi boii se împung, sar cu picioarele în jghiaburi, iar pământul dimprejur este transformat într'o adevărată băltoacă noroioasă, de care mai târziu cu greu se pot apropia atât vitele cât şi păzitorii lor.

În locurile unde au fost târle de vite, din cauza şederii lor prelungite în timpul odihnei, a excesivei îngrăşări a terenului şi a urinei concentrate, gunoiul acumulat atingând uneori un strat destul de gros, iarba dispare de pe dânsele, aşa că suprafaţa păşunei utilizabilă se micşorează şi mai mult.

Atari locuri, dacă nu se iau măsuri corespunzătoare devin un mediu de propagaţiune a larvelor, insectelor şi a diferitelor boli microbiene.

Cât pentru încăperi de locuinţă pentru adăpostirea ciobanilor, a vitelor mari şi mici, a taurilor, a vacilor, în contra intemperiilor atmosferice, etc., a celor bolnave, cari au nevoe de anumite îngrijiri, nici nu se pomeneşte.

Păşunatul propriu zis se practică fără nici o regulă: vitele flămânde cum sunt scoase la munte sunt lăsate libere, sau sunt conduse de ciobani cele mai de multe ori fără dinstincţiune de specii, de etate, de felul destinaţiunii, sau al conformaţiunei lor organice, în locurile unde iarba este de prima calitate şi terenul mai uşor de umblat şi după ce se sfârşeşte cu aceasta, ele aleargă de colo până colo, parcurgând adeseori suprafeţe întinse pentru a găsi un firişor de iarbă mai bună, cum sunt în locurile mai ferite, petroase, coastele puţin accesibile, astfel că hrana, agonisită cu atâta trudă, în loc să fie transformată în grăsime, carne şi lapte, printr'o digestiune liniştită în timpul lor de repaos, este consumată, prin cheltuiala forţei necesare transportului corpului lor propriu, aflat mereu în mişcare.

In depresiunile, cu un teren impermeabil, unde apele de ploi stagnează mai mult timp, nu creşte decât rogoz, pipirig, şi alte plante de baltă, iar în pământurile cele mai sărace, se instalează iarba neagră, (Calluna vulgaris, Salisb.), ori sunt acoperite cu un tapet neîntrerupt de muşchi, pe câtă vreme în părţile expuse mai mult la soare, cum sunt pantele superioare ale coastelor înclinate spre Sud şi Vest, specia de graminee cunoscută sub numirea botanică de Nardus stricta, ce i se mai zice şi *părul cerbului*, ori *părul porcului*, care, din cauza puţinei sale valori nutritive, nu este mâncată de vite decât cel mult în primele zile după topirea zăpezei, când ea este ceva mai suculentă, poate să ajungă la maturitate, să fructifice, să-şi împrăştie sămânţa, astfel că cu timpul această plantă cucereşte întregul domeniu al ierburilor utile.

In acest stadiu clobanul, care ghiceşte prin instinctul său natural suferinţa vitelor înflămânzite, impresionat de privirile lor implorătoare, caută să găsească un mijloc oare care spre a le veni în ajutor, spre a le procura hrana de care au nevoe.

In spiritul lui se înfăţişează atunci, ca o ultimă salvare, pădurea cu resursele ei, pe care o taie, o incendiază, o distruge spre a avea o cât mai mare suprafaţă de păşune. In ignoranţa sa nu-şi dă seama de răul ce face, el nu ştie sărmanul că arborele, pădurea este prietenul său cel mai bun, care apără păşunele alpine în contra vânturilor reci sau a celor arzătoare, care oferă vitelor un loc de adăpost, de refugiu, în timpul vijeliilor, iar prin frunzele arborilor împrăştiate de vânt pe pajiştea de iarbă aceasta procură materia organică fertilizătoare, care permite speciilor bune de a se înmulţi, iar pe cele rele le sileşte de a se împuţina, făcând-o astfel capabilă de o producţiune mai mare şi de mai bună calitate.

Există, după cum vedem, un cerc vicios, din care nu se poate eşi, decât aplicând preceptele unei economii alpestre raţionale.

Insemnătatea păşunelor de munte şi măsuri pentru îmbunătăţirea lor

Preţul cărnii, al lânei, al laptelui, al diverselor produse, în fine, ce ne procură vitele, în raport cu starea lucrurilor de dinaintea războiului, s'a mărit într'o astfel de pro-

porţie, încât datori suntem a lua toate măsurile necesare pentru a le înmulţi, a le asigura condiţiunile de existenţă şi a le ameliora rasa în vederea satisfacerei atât a trebuinţelor noastre interne cât şi a posibilităţei de a alimenta un activ comerţ de exportaţiune.

In această privinţă nu poate să existe nici o divergenţă de păreri. Noi silvicultorii facem, însă, o singură restricţiune şi anume ca prin desvoltarea ce trebuie neapărat să se dea creşterei vitelor, domeniul nostru forestier, a cărei existenţă este atât de necesară în regiunea munţilor înalţi mai cu seamă, să nu fie atins în integritatea lui.

Şi aceasta este cu putinţă graţie solidarităţei şi armoniei ce trebue să existe între cele două ramuri de producţiune ale ţării: agricultura şi silvicultura.

Trebuie să se înţeleagă odată, că noi nu cerem ca pădurea să cucerească terenurile, cari, prin natura şi situaţiunea lor, sunt destinate a înlesni traiul populaţiunei rurale din regiunea muntoasă a ţării, a cărei ocupaţiune exclusivă este creşterea vitelor, dar pretindem tocmai în interesul îmbunătăţirei stării economice a acestei populaţiuni, ca să înceteze o dată modul de exploatare al păşunilor în general şi a celor de munte în special, astfel după cum s'a practicat până acum şi a se da precădere procedeurilor întrebuinţate în ţările mai bătrâne în civilizaţiune ca noi, cu ajutorul cărora vom putea să hrănim şi prin urmare să creştem de două, ori de trei ori mai multe vite ca astăzi, fără a fi nevoe totuşi de a se distruge pădurile în scopul sporirei întinderei păşunilor în chestiune.

După datele statistice din Tirolul de Nord rezultă că în această ţară se găsesc 9482 alpe (goluri de munte) a căror valoare în 1880 se socotea la 756 milioane lei producând un venit anual de 1.500.000 lei. Pe aceste alpe păşunau în acel an 322.000 vite, ceeace revine la 163.000 vite cornute normale a 400 kg. greutate vie, admiţându-se că o vită normală = 1 vacă = 1 taur = 1 bou = $\frac{3}{4}$ cal = 2 viţei până la vârsta de 1 an = 10 oi sau capre.

Păşunatul durează dat fiind marea altitudine a munţilor respectivi, de regulă 90 zile, iar cantitatea minimă de hrană necesară pe zi unei vite este de 10 kg. fân. Cele 2482 alpe produc într'o vară 1.467.000 kr. de fân, ceeace revine la 2 chintale de hectar adică este nevoe de 4 ha de păşune pentru hrana unei vite nor-

male. După experienţele făcute atât de Dr. T. G. Stebler la staţiunea alpină de pe muntele Fürstenalpe (Elveţia) aflător la o altitudine de 1876 m. precum şi de dr. Theodor cavaler de Weinzierl la staţiunea de experienţe asupra semînţelor şi culturei fâneţelor de pe muntele Vorder-Sandlingalpe de lângă Aussee (Austria) situat la o altitudine de 1400 metri d'asupra nivelului mării, pe care am vizitat-o in 1894, în terenurile fertile fâneţele artificiale produc în termen mediu 40 chintale la ha, astfel că dacă numai 1 la % din suprafaţa menţionatelor alpe s'ar rezerva în acest scop, iar restul lor s'ar îmbunătăţi prin sămânarea de ierburi utile şi prin gunoire, producţiunea lor s'ar putea spori la 4.686.000 q. şi prin urmare numărul vitelor cornute normale s'ar putea spori dela 163.000 la 520.000, adică s'ar putea creşte de 3 ori mai multe [1]).

Suprafaţa păşunilor de munte (alpine), din Europa centrală trece peste 3 mil. hectare. Astfel, după datele statistice ce posedăm relativ la starea lucrurilor de dinainte de războiu, dispuneau:

Austria de	. . . .	1.339.780 ha.
Elveţia	»	1.168.800 »
Franţa	»	400.000 »
Bavaria	»	118.000 »
Principatul Liechtenstein de		4.151 »
	Total . . .	3.030.731 ha.

In această cifră nu intră însă întinderea alpelor din Italia de Nord.

In vechiul Regat se poate socoti la cel puţin 150.000 ha suprafaţa golurilor de munte situate d'asupra limitei actuale a vegetaţiunei forestiere . . . . .

In pădurile de munte ale Statului din Transilvania, Banat şi părţile ungurene circa . . . . 60.000 »

In celel'alte păduri aparţinând comunelor, particularilor, precum şi cele din Bucovina se poate evalua la circa . . . . . 120.000 »

Total, aşa dar, ca . . . 330.000 ha

Aceste păşuni producând o iarbă substanţială, aromatică, uşor de digerat, procură un furaj excelent, bogat în sub-

[1]) Ludwig Graf: Statistik der Alpen von Deutsch-Tirol II Vol. Innsbruck 1880 şi dr. Theodor Ritter v. Weinzierl Der alpine Versuchsgarten auf der Vorder-Sandlingalpe bei Aussee, Berlin 1891, pag. 45.

stanţe azotoase şi în fosfat de calce. Afară de aceasta ele permit vitelor de a se mişca în toată libertatea într'un aer curat, sănătos, aşa că devin mult mai rezistente în contra maladiilor microbiane şi contagioase ca cele crescute sub regimul stabulaţiunei, în care, ori câte îngrijiri li s'ar da, ori câte măsuri de poliţie veterinară s'ar lua, totuşi ele cad victimă într'o proporţie însemnată, teribilului flagel care bântuie regnul animal: tu erculoza.

În aerul fortificant al marilor altitudini vitele, cele tinere mai cu seamă, găsesc cel mai prielnic mediu de desvoltare, care le asigură forţa, sănătatea şi un mare grad de vitalitate.

Nicăiri nu se poate forma rase de vite mai bune, dotate cu aparate de locomoţiune, de respiraţiune şi de digestiune mai normal constituite, decât în zonele privilejate în cari se află păşunile despre care vorbim, cari sunt tot aşa de utile din punctul de vedere al reconfortărei ca şi staţiunile climaterice pentru persoanele ale căror organisme sunt slăbite din cauza unor prea mari încordări fizice, sau intelectuale.

Vitele cari au stau toată vara la păşune în golurile de munte, profitând de acţiunea luminei solare, care, sub influenţa aerului rarefiat, lipsit de praf, de micro organisme şi a unei alimentaţiuni mai nutritive şi mai variate, lucrează mai energic la multiplicarea globulelor roşii ale sângelui şi a hemoglobinei, se pot obicinui mai uşor cu o altă climă, sau cu alte condiţiuni de traiu.

Din cauza aceasta mai pretutindeni, pentru regenerarea stockului lor de vite, debilitate printr'o lungă stabulaţiune, marii crescători se aprovizionează cu animalele reproducătoare de cari au trebuinţă cu preferinţă din regiunile de munte şi cu deosebire din acele ţări cari, prin continue sacrificii, au reuşit să-şi creieze cele mai corespunzătoare rase pentru întrebuinţările la cari sunt destinate.

În această privinţă Elveţia poate fi luată ca model.

Astfel, prin legea din 1861 relativ la construcţiunea de grajduri în alpe şi prin legea din 1861 privitoare la utilizarea păşunilor alpine din cantonul Glarus se obligă prin cea dintâiu proprietarii particulari, cât şi persoanele morale oricare ar fi natura lor, de a construi grajduri în golurile de munte, iar prin cea din urmă lege se prescrie revizuirea aşa numitului «Urbar al alpelor» prin care se statorniceşte nu-

mărul de vite ce pot găsi hrana îndestulătoare în golurile de munte, la fiecare 20 ani; de a se curăţi păşunele de pietre, etc. întrebuinţând câte 2 zile de muncă pentru fiecare 10 vite normale; de a se opri transportul la gospodăriile lor din vale a ierbei, a fânului sau a gunoiului şi se fixează ca cel mai târziu termen pentru coborârea vitelor dela munte ziua de 5 Octombre.

Legea alpelor din 1873, care conţine numai 4 articole, se referă la păşunele alpine aparţinând comunelor, sindicatelor şi corporaţiunilor cu caracter public, iar nicidecum ale proprietarilor particulari, sau ale celor în devălmăşie (art. 1).

Proprietarii (corporaţiunile) sunt obligaţi de a construi grajduri încăpătoare, de a se îngriji de apă de băut sănătoasă şi în cantitate îndestulătoare, de a angaja păstori în număr corespunzător pentru a asigura paza bună a vitelor, de a nu supraîncărca păşunele cu un prea mare număr de vite comparativ cu puterea lor de producţiune, de a lua măsuri pentru ocrotirea şi apărarea păşunelor utilizabile în contra cauzelor de degradare, precum şi pentru cea mai mare cruţare a pădurilor şi în special a arborilor şi arboretelor de pe lângă golurile aflătoare la limita vegetaţiunei forestiere (Art. 2 şi 3).

Consiliul guvernamental nu poate da aprobarea sa, decât acelor aşezăminte cari vor coprinde dispoziţiunile legale de mai sus (art. 4).

Pentru alcătuirea unor asemenea aşezăminte pentru trebuinţele proprietarilor devălmaşi servesc regulamentele tip din 1875, prin care se dispune revizuirea într'un timp de un an a tuturor aşezămintelor anterioare, după care termene ele devin nule şi neavenite.

Prin legea alpelor din cantonul Wallis (1878) se prevede, după exemplul cantonului Glarus, nu numai obligaţiunea pentru toate categoriele de proprietari de a construi grajduri pentru adăpostirea vitelor în golurile de munţi, dar şi cum trebuie să fie exploatate alpele, lăptăriele şi instalaţiunile pentru fabricaţiunea brânzeturilor etc.

Pentru favorizarea industriei păstorale, în urma votărei legei din 1893, consiliul federal al Elveţiei cheltueşte anual, sub formă de subvenţiuni pentru lucrări de ameliorăţiunea păşunelor alpine, 500.000 lei, iar diferitele cantoane o sumă cel puţin echivalentă, adică în total peste un milion de franci, pe fiecare an.

In cererile de subvenţiuni trebue să se indice numele proprietarului, suprafaţa şi situaţia golului de munte, ce anume lucrări voeşte să facă, cu ce sumă solicitatorul este dispus á contribui la lucrările în chestiune şi cui trebue să se adreseze, în caz de necesitate, expertul însărcinat de Consiliul federal spre a examina proiectele lucrărilor, precum şi spre a i se da informaţiunile de cari ar avea nevoie.

Aceste cereri trebuiesc, afară de aceasta, să fie însoţite de planul de situaţie al proprietăţei, al construcţiunilor proiectate, precum şi de divizul acestora.

In caz de aprobarea subvenţiunei solicitate autoritatea cantonală respectivă îşi ia îndatorirea de a supraveghea, prin oamenii săi technici, modul de executare al lucrărilor, precum şi de a suporta viitoarele cheltueli de întreţinerea lor.

Societatea de economie alpină din Elveţia, în special, prin energia şi perseverenţa desvoltată de un timp îndelungat, şi-a câştigat merite neperitoare ,pentru progresele uimitoare realizate în această ţară.

In adevăr, această societate organizează ţinerea de conferinţe şi de cursuri ambulante în diferite localităţi asupra importanţei păşunelor de munte şi a îmbunătăţirilor de cari au nevoie. Ia măsuri pentru inspectarea lor şi întocmirea de date statistice exacte. Publică şi distribuie broşuri pentru vulgarizarea cunoştinţelor referitoare la creşterea vitelor şi la conservarea, precum şi la restaurarea terenurilor degradate din regiunea muntoasă a ţării. Întreţine pe propria sa cheltuială o staţie de experimentaţie alpină în vederea recoltărei de seminţe şi multiplicărei speciilor celor mai productive în iarbă de bună calitate, pentru stabilirea celui mai avantajos al lor amestec, precum şi spre a se face încercări de naturalizare cu specii crescute la altitudini diferite provenite fie din Europa, fie din alte continente. Distribuie premii şi diplome de onoare prin care se evidenţiază meritele acelora cari s'au distins din punctul de vedere al ameliorăţiunelor păstorale etc.

In Austria prin legea din 1884 relativ la corecţiunea şi stingerea torenţilor se prevede oarecari dispoziţiuni în legătură cu exploatarea pădurilor, a păşunilor alpine, precum şi cu transportul lemnelor din bazinele sau perime-

trele torenţilor. O lege propriu zisă în interesul promovărei unei economie alpine raţionale nu există însă.

In Carintia, totuşi, în timp de 5 ani şi anume din 1901 până la finele anului 1905, s'a cheltuit pentru construcţiuni de grajduri, adăpători de vite etc. 100.000 coroane. Un articol bugetar pentru asemenea lucrări de ameliorăţiune pastorale n'a fost înscris în Austria decât cu începere din 1905. In anul următor fusese prevăzut în buget 110.000 coroane.

Subvenţiunile aici se acordă de regulă numai proprietarilor păşunilor de munte aflaţi în indiviziune şi anume în urma stabilirei definitive a drepturilor fiecărui devălmaş, cu condiţiune însă ca aceştia să contribue şi ei în bani, sau sub formă de prestaţii în natură, cu 25% iar la lucrări de o mai mare importanţă până la 40% din valoarea lor.

Cererile de subvenţiuni, prin care se arată natura lucrărilor proiectate, suma cu care se obligă de a contribui la cheltuelile de execuţiune şi de întreţinere a lucrărilor, se încuviinţează numai în urma avizului aşa zisului Consiliu al alpelor.

Deosebirea principală faţă cu procedeul uzitat în Elveţia constă în faptul că pe câtă vreme aici proprietarul golului de munte face el însuşi lucrarea, după care numai Statul plăteşte quota parte cuvenită, în Austria lucrările de ameliorăţiuni pastorale se făceau, cel puţin în epoca care a precedat războiul mondial, de însăşi organele technice ale Statului, negreşit după o prealabilă înţelegere cu proprietarul respectiv.

In Franţa prin legea din 4 Aprilie 1882 titlul al II-lea, unde se tratează despre conservarea terenurilor dela munte, Statul este autorizat, după îndeplinirea a numeroase formalităţi, de a interzice păşunatul pe timp cel mult de 10 ani, dar numai în locurile ajunse într'o stare înaintată de degradare, precum şi de a întreprinde lucrări de consolidare şi de restaurarea acestor terenuri fără dreptul însă de a cere vr'o despăgubire proprietarului situaţiunei bunului, ci din potrivă acordându-i o mică desdăunare pentru lipsa sa de folosinţă în termenul de mai sus. Iar prin art. 5 se stipulează că pentru îmbunătăţirile făcute păşunelor de munte, aflătoare în afară de perimetrele destinate a fi restaurate, se acordă proprietarilor subvenţiuni în bani ori în natură.

Această lege nu s'a aplicat cu toată rigoarea, din care cauză rezultatele obţinute n'au corespuns aşteptărilor, aşa

că fostul ministru președinte și ministru de agricultură Jules Mèline prin decretul din 30 Decembrie 1897 a înființat pe lângă Direcțiunea generală a apelor și pădurilor, iar nu pe lângă Direcțiunea agriculturei sau a împroprietăririi și cooperației, cum s'a făcut la noi, un serviciu pentru ameliorațiuni pastorale, în care scop s'a prevăzut în bugetul respectiv suma derizorie de 14000 lei, care după 16 ani adică în 1913, atinsese abia cifra de 145.000 lei.

Nu trebue să uităm totuși că Franța a cheltuit până acum aproape 100 milioane lei și în bugetul respectiv se prevede de un timp îndelungat, pe fiecare an câte 3 milioane de franci pentru corecțiuni de torenți, precum și pentru împădurirea și gazonarea munților.

În tot cazul ce mare diferență în raport cu sacrificiile ce voluntar și-a impus mica Elveție pentru lucrări de ameliorațiuni pastorale propriu zise!

Amenajamentele pastorale

Lucrări de ameliorațiune

Prin supraîncărcarea golurilor de munte cu un număr de vite disproporționat cu puterea lor de producțiune, prin exercițiul desordonat și abusiv al pășunatului într'o regiune expusă rigorilor unui climat cu variațiuni brusce de temperatură chiar în timpul verei și unde curgerea apelor de ploi pe pantele repezi ale coastelor dă ușor naștere la erosiuni, pajiștea de iarbă, care de ordinar formează un tapet continuu, începe a prezinta mici vetre de locuri goale la început, dar cari se măresc din ce în ce cu timpul, stratul de pământ vegetal străbătut de rădăcinile plantelor, prin levigațiune, se sărăcește de materiile minerale cele mai prețioase cum sunt acidul fosforic, calcea și potasa, iar acțiunile nitrificante, cari 'i întreținea fertilitatea, sunt reduse la cea mai simplă expresiune.

Sterilitatea și ruina se întronează acolo, unde fecunditatea solului asigura proprietarului mijloace de trai îndestulătoare.

Și pentru că totd'auna și pretutindeni pădurea a căzut cea dântâi victima neprevederei omului, este necesar în interesul conservărei sale, mai cu seamă în acele situațiuni

unde lupta pentru existență este așa de aprigă, să se ia măsurile cuvenite și cât mai urgent posibil pentru ca ciobanul, adversarul implacabil al masivelor forestiere, să nu mai aibă pentru ce să le dea un asalt așa de înverșunat, după cum tradiția și rezultatul acțiunei sale inconștiente ne arată că face de decenii și chiar de sute de ani.

In acest scop este bine să facem uz de așa numitele amenajamente pastorale, cari nu sunt altceva de cât niște programe de lucru, niște planuri de exploatare stabilite pentru un timp determinat, de ordinar 10 ani, cari coprind un complex de operațiuni, cu ajutorul cărora se poate asigura conservarea, precum și restaurarea pășunelor de munte ruinate, sporirea producțiunei lor putându-se astfel procura hrana necesară unui mai mare număr de vite ca în trecut, restabilirea unui just echilibru între economia agricolă și cea forestieră prin cedarea reciprocă de porțiuni de terenuri cari convine mai bine unuia decât celuilalt gen de cultură, fără a uita un moment măcar că rolul de protecție ce l îndeplinește pădurile la altitudinele mari este de o extremă importanță și în fine se face cu putință ca fiecare din aceste două exploatațiuni rurale să devină cât mai rentabile, cât mai producătoare de venituri pentru proprietarul respetiv. In asemenea amenajamente trebue să se indice numele proprietarului golului al muntelui pe care se află situat, limitele golului, suprafața sa a pădurei precum și a terenului improductiv străbătut de râpe, ponorat, sau acoperit cu tufărișuri alpine ca pinul târâtor, aninul verde, afinul, etc. configurația terenului, expoziția, declivitatea, altitudinea minimă și maximă, particularitățile climei, formațiunea geologică și compositiunea mineralogică a solului, flora locală, posibilitatea actuală în iarbă a diverselor porțiuni sau parcele din care este constituită pășunea și prin urmare determinarea numărului de vite corespunzător puterei sale de producțiune Mai departe: cari anume locuri din cauza prea marei lor declivități ar trebui împădurite, adică cedate domeniului forestier și din potrivă cari anume porțiuni din pădure situate pe platouri sau pe coaste cu pante puțin repezi și pe soluri reavăne, profunde și fertile, pot să fie defrișate și transformate în pășuni alpine, oprindu-se un număr de

Legea asigurărei muncitorilor din 27 Ianuarie 1912 prevede prin articolul 140 că, sunt supuse asigurărei contra accidentelor exploatările de păduri fie că sunt ale Statului, județelor, comunelor, fie că sunt particulare; iar prin articolul 148 se prevede că, Statul este asigurătorul lucrătorilor în întreprinderile sale în marginele fixate de lege, plătind în caz de accident rentele fixate prin lege, fără a se cerceta daca accidentul provine din forță majoră sau din greșeala victimei.

Cum diversele lucrări din pădure, ca studiile de punere în exploatare, exploatările, plantațiunile, măsurătorile, etc. se fac în condițiuni extrem de grele, în care muncitorul și conducătorul tehnic sunt expuși în orice moment la accidente, dispozițiunile legale trebuesc respectate mai ales de către Stat, care are obligațiunea morala de a da exemplul îngrijirei tutulor cetățenilor; iar în cazul special al silvicultorilor și al celorlalți funcționari subalterni, prevederile articolului 3 din legea pensiilor din 27 Martie 1909 trebuesc revizuite și modificate în așa fel ca să nu dea naștere la interpretări prea elastice, care ar face ajutorul cuvenit derizoriu sau l'ar reduce cu totul sub pretextul neîndeplinirei unor termene fatale.

E cunoscut accidentul nenorocit din pădurea Tarcău, județul Neamțu, din anul 1906, când în timpul lucrărilor de plantațiuni un fag năpraznic prăvălindu-se de pe coaste a răpus viața mai multor pădurari și lucrători, ale căror familii au rămas fără nici un ajutor din cauza unor omisiuni legale.

Ar fi destul de trist să se mai întâmple asemenea cazuri, când personalul silvic este așa de muncitor încât administrația superioară a putut conta pe un venit de aproape 24 milioane din exploatările în regie pe anul 1919—1920, dar în schimb nu a prevăzut nici o sumă pentru asigurarea și asistența medicală a tutulor lucrătorilor.

* * *

In urma celor arătate mai sus, conducătorii au cuvântul să hotărască asupra eficacității măsurilor propuse; iar cei interesați direct au obligațiunea morală să-și susțină drepturile ce li se cuvin în schimbul muncei și abnegațiunei, de care au dat dovadă până în prezent.

Ioan S. Zăvoianu

Serbarea sădirei arborilor din Ploești

Duminică 10 Aprilie s. c., pentru a 3-a oară în orașul Ploești s'a serbat «*Sădirea Arborilor*» cu un deosebit entusiasm, din inițiativa d-lui Inginer Inspector-silvic Daniil Clain și cu concursul autorităților militare, școlare și administrative.

La ora 11 a. m. la «*Monumentul Vânătorilor*» de pe Bulevardul Gării, erau așezați în careu elevii și elevele tuturor școlilor din Ploești și toată trupa din garnizoana Ploești, a asistat toate autoritățile civile și militare și corpul didactic de toate gradele.

S'a oficiat un tedeum, conform tradiției pentru reușita plantației.

După tedeum d-l Inginer Inspector-silvic *Daniil Clain* a rostit următoarea cuvântare:

Iubiți concetățeni,

Luați parte pentru a 3-a oară la serbarea «Sădirii Pomilor», serbare menită a populariza foloasele ce ne aduc arborii și pădurile.

In toate țările de pe lume unde cultura a pătruns în masa poporului și unde cetățenii sunt conștienți de drepturile și datoriile lor, — la o anumită zi pe an, primăvara, orășanul ca și țăranul, bogatul ca și săracul, nobilul ca și cel din urmă locuitor, toți cetățenii, fără osebire de avere sau clasă socială, merg alături cu Șeful Statului — numească-se acel Șef, împărat, rege sau președinte de republică și plantează arbori. In acele țări serbarea sădirii pomilor cimentează înfrățirea și solidaritatea claselor sociale prin muncă și cultură.

In România serbarea sadirii pomilor a fost introdusă după statutile noastre, în 1902 de către răposatul Spiru Haret, fost ministru al instrucțiunii publice.

Un regulament prevedea cum să se facă acea serbare de către școlile publice precum și înființarea de pepiniere de arbori fructifieri și forestieri pe lângă fiecare școală, pepiniere care trebuiau să fie lucrate cu elevii școalelor. Spiru Haret ne mai fiind ministru, măsura luată de el n'a mai fost executată.

Trist dar adevărat.

Fiindcă la începutul cuvântării mele vă spusei de foloasele ce aduc arborii şi pădurile, este locul să ne întrebăm: oare pădurile n'au adus şi nu aduc nici un folos Neamului românesc?

Fără îndoială că: da.

In adevăr pădurile seculare care sunt cea mai frumoasă podoabă a ţarii au servit timp de veacuri ca adăpost al Naţionalităţii noastre.

Voevodii cei mari ai Neamului au avut în codrii Ţarilor surori un puternic aliat în contra duşmanilor. Luptele de la Rovine, Călugăreni, Codrul Cosminului, Războeni sunt dovezi în sprijinul celor ce vă spun. In timpul războiului pentru întregirea Neamului, Codrii de la Mănăstirea Caşinului, locaş zidit de Ştefăniţă Voda au ajutat pe oştenii noştri să se împotrivească contra duşmanilor care erau mult mai numeroşi. In urma acestor cuvinte veţi înţelege de ce toate cântecele populare încep cu vorba: *frunză verde*; veţi înţelege rostul zicătoarei populare: *codrul este frate cu Românul.*

Pădurile sunt necesare şi în timp de pace.

Din pădure 'şi ia or ce gospodar bunul de care are nevoe pentru casă, grajd, coşar, hambar, gard etc. Din lemn sunt făcute aproape toate uneltele de care se serveşte ţăranul la munca câmpului precum: car, plug, furcă, greblă etc. Lemnul ne este trebuitor pentru încălzitul casei şi pregătitul hranei. In leagăn făcut din lemn ne-au culcat mamele noastre, din lemn sunt făcute furca şi războiul atât de necesare or cărei gospodine. Până azi la căile ferate traversele de lemn n'au putut fi înlocuite cu succes cu altceva. Din lemn se face hârtia de scris şi de tipar. Din lemn se face crucea pe care o punem pe mormintele alor noştri.

In afară de aceste foloase pipăite trebuie să nu uităm că pădurile au chemarea să cureţe aerul de miresmele vătămătoare sănătăţii, să adăpostească satele de vânturi, să modereze asprimea ernei, să oprească topirea repede a zăpezilor împedicând inundaţiile, să păstreze isvoarele râurilor care brăzdează ţara, să apere câmpiile mănoase ale ţării de secetă, să oprească prăbuşirea dealurilor şi munţilor împedicând formarea torenţilor.

Seceta din toamna trecută şi din primăvara aceasta 'şi are obârşia în despădurirea munţilor. Mergând cu trenul observaţi dealurile şi munţii de pe Valea Prahovei care se

surpă acolo unde pădurea a fost tăiată. In faţa gărei de la Sinaia prăbuşirea muntelui Piscul Câinelui a fost oprită prin împădurire de către inginerii silvici.

Din cele ce vă spusei reese că starea noastră socială şi economică – în deosebi cultura plantelor agricole – este strâns legată de existenţa codrilor aceste ţari.

Este o sfântă datorie prin urmare pentru noi, să aparăm, să păstrăm, să îmbunătăţim şi să refacem pădurile şi arborii distruşi.

Din iniţiativa societăţilor noastre s'a început în primăvara anului 1919 această refacere plantând în parcul oraşului Ploeşti de pe bulevardul independenţi brazi în locul celor tăiaţi de duşmani în timpul ocupaţii.

Am ţinut ca această lucrare să se facă de elevii şcoalelor publice pentru ca ei să'şi aducă aminte de vremurile prin care am trecut şi trecem. Am continuat această lucrare în anii 1920 şi 1921 căci voim ca parcul oraşului Ploeşti să devie cu timpul o mică pădure de brazi care, vara, prin mirosul de răşină ce se va produce prin căldură să cureţe aerul de miasme iar în timpul ernii prin frunzişul cel verde să înveselească pe trecători.

Fiindcă v'am spus că trebuie să refacem pădurile distruse, ţiu să ştiţi că eu şi colegii mei — inginerii silvici — vom căuta ca refacerea pădurilor ţării să aibă loc în deosebi în munţii din Vrancea, Valea Buzăului, Valea Lotrului pretu indeni în fine unde pădurile au fost nimicite prin exploatări neraţionale de către societăţile streine care s'au dovedit în timpul ultimului războiu ca au fost cuiburi de spioni.

Această lucrare necesită munca a câtorva zecimi de ani.

Vom căuta să înfiinţăm obştii de împădurire după cum există în Franţa «Asociaţiunile şcolare forestiere», care nu sunt altceva decât societăţi formate din elevii şcoalelor primare rurale şi care în interval dela 1899 până la 1910 adică în 11 ani, existând numai în câteva judeţe, au împădurit 70 mii pogoane, au pus în pământ 132 milioane pomi iar lucrările acestea erau evaluate în 1910 la 5 milioane franci

Ne dăm perfect seama de greutăţile ce vom întâmpina. Vom străbate ţara în toate direcţiunile ca să convingem pe oricine că o ţară fără păduri este destinată să piară şi vom cere cu insistenţă să ni să pună la dispoziţie mijloacele necesare pentru refacerea pădurilor ţării.

Iubiți concetățeni

Peneș Curcanul și tovarășii lui pe care i-a trecut la nemurire poetul V. Alexandri ne-au dat neatârnarea țării și o mândră coroană de oțel. Fii lui Peneș Curcanul ne-au dat întregirea neamului. Nepoții lui Peneș Curcanul au sfânta datorie de a păstra și apăra România-Mare.

Astfel fiind serbarea de azi care este sărbătoarea muncitorilor intelectuali are chemarea să spună lumii întregi că pătura cultă din România întregită voește ca edificiul nostru național să fie așezat pe o temelie solida pe care să fie scris: *muncă, cinste, solidaritate socială, patriotism.*

Am zis muncă și cinste căci munca cinstită este izvorul dătător de viață pentru indivizi și pentru popoare. Munca cinstită înalță și înobilează pe om; ea îi dă puterea de a lupta și trăi în viață; ea îl face să fie independent. Istoria din toate veacurile ne spune că popoarele trândave și destrăbălate au pierit.

Aceasta să se servească ca pildă. Dacă nu vom fi muncitori și cinstiți, ne va pedepsi Dumnezeu trimițând alte neamuri să stăpânească pământul pe care el ni l'a hărăzit.

Am zis că la temelia patriei noastre să fie solidaritate socială și patriotism căci toate clasele sociale trebue să lucreze în completă armonie pentru înălțarea culturală și economică a neamului românesc, pentru întărirea țării înăuntru și respectarea ei în afară.

România întregită trebue să fie un centru de cultură și civilizație dela care să capete lumina celelalte popoare din împrejur.

Fără întârziere dar trebue să ne punem pe lucru. Trebue sa ne punem pe lucru, trebue su refacem mai întâi pierderile suferite din cauza războiului și ocupații dușmane.

Iubiți copii,

Modesta voastră lucrare este un început care trebue dus mai departe.

Sădirea pomilor de către voi trebue să fie o pildă pentru toată lumea.

Brazii pe care voi îi plantați azi vor fi o amintire a zilelor prin care am trecut. Ei vor spune ori cărui trecător că stricăciunile făcute de dușman în acest parc au fost re-

parate de voi. Brazii pe cari i-aţi plantat anii trecuţi şi cei cari 'i plantaţi azi, vor fi cel dintâi monument ce se înalţă în acest oraş pentru a comemora întregirea neamului românesc.

Elevii şcolii normale părăsind şcoala vor duce în mijlocul poporului respectul de pădure.

Elevele şcolii normale să nu uite că au chemarea de a forma mintea şi sufletul fiilor ţării.

«Căci să ştiţi cu toţii că un neam se face mare sau se pierde cum feme 'i place».

Părăsind şcoala elevele să caute a face pe săteni să cultive arbori fructiferi şi în deosebi duzi căci cultura duzilor este strâns legată de creşterea vermilor de mătase. Crescând viermii de mătase ţăranii pe lângă câştigul banesc vor căuta să aibă locuinţă curată şi sănătoasă căci viermele de mătase nu trăeşte acolo unde este murdărie.

In Franţa şi Italia cultura duzilor şi viermilor de mătase a adus belşug şi sănătate în multe localităţi.

Să luăm dar pildă dela aceste surori ale ţarii noastre.

Iubiţi copii,

Nu este de ajuns sa plantaţi pomi, trebue să veniţi să'i îngrijiţi şi să vegheaţi, ca să nu-i strice rău făcătorii.

Am ţinut ca la această serbare să asiste şi delegaţii trupelor cari au luptat pentru înfăptuirea idealului naţional ca să vază ca opera lor este complectată prin refacerea pierderilor suferite din cauza războiului şi ocupaţii streine.

Delegaţii trupelor vor avea mulţumirea sufletească să vază că voi duceţi mai departe opera înfăptuită de ei.

Azi vor planta şi soldaţii căci în timp de pace armata are rolul de a colabora cu celelalte instituţii la propăşirea ţării.

Domnule Primar.

Luând în primire plantaţia facută; vă rog a lua măsuri ca opera copiilor acestui oraş, operă frumoasă şi înălţătoare să fie repetată de public şi în deosebi de cei cari vin în treacăt prin Ploeşti, trebue să se ştie de ori cine că art. 61 şi 62 codul silvic pedepseşte aspru pe cei cari strică arborii plantaţi.

Iubiți concetățeni,

In aceste momente de sărbătoare mintea noastră să îndreaptă către cel care este augustul protector al pădurilor către cel care pe câmpul de luptă a condus la glorie armata și care în timp de pace veghiază la prosperarea țării și a neamului.

Mintea noastră se îndreaptă către Augusta lui Familie care în timpul războiului a îngrijit și alinat suferințele răniților. Grupați în jurul steagului tricolor pe care stă scris: «Unire» să zicem: Trăiască națiunea română, una și nedespărțită,

Trăiască M. S. Regele tuturor Românilor,

Trăiască Augusta Dinastie a întregului neam românesc,

Trăiască armata română,

Trăiască, înflorească școala românească.

Apoi d-l *Obrocea*, președintele comisiunei interimare din Ploești, a rostit:

Domnule General,
Doamnelor și Domnilor,
Iubiți ostași, dragi copii,

Exprim la această solemnitate nu numai gândul și sentimentele mele ci și ale d-lui Colonel Prasa, prefectul județului, care plecând la țară pentru treburile obștești, m'a însărcinat să fiu aci și purtătorul de cuvânt al d-sale.

Această frumoase sărbătoare a sădirii pomilor înseamnă, între altele și următoarele:

1) Respect pentru vechile noastre tradiții,
2) Desvoltarea simțimântului de prevedere,
3) Iubire de munca,
4) Iubire de neam și
5) Iubire de *natură*.

Păstrarea datoriilor străbune este cea d'întâi datorie a unui popor, în p'ină evoluție de progres, în istoria omenirii. Prin aceasta, noi, Românți, vom vorbi tuturor de ființa noastră și vom arăta că, în suflet, ne este înrădăcinat sentimentul recunoștinței față de strabuni, cari au saterit năvăliri, cotropiri, jefuiri, dar n'au pierdut limba și obiceiurile.

Sadind pomi, vom desvolta prevederea, adică datoria ce avem de a lucra și pentru viitor. Din această prevederei re-

zultă dragostea de muncă, cea d'întâi obligaţiune impusă de Creator oamenilor ca, din sudoarea feţei, s -şi câştige hrana şi din care, Romanii, strămoşii noştri, trăgeau principiul călăuzitor al vieţii «labor impoluc omnia vincit.

Din păstrarea tradiţiunii, din prevedere şi din muncă reese alipirea de locul unde trăim şi de poporul din care am ieşit, deci iubire de ţară.

Cei cari am avut fericirea sa trăim şi să vedem zilele mari ale unităţii naţionale, trebuie, mai mult ca oricând, să nu uităm ca principala noastra datorie de îndeplinit este *datoria tuturor* de a munci fără preget pentru înălţarea neamului. Avem cea mai frumoasă ţară, bogată în toate, se cuvine deci sa şi o administrăm bine şi zi cu zi, muncind, să ajungem să întrecem vecinii şi să-i transformăm, ţării noastre nobile în renume, poseda de «Belgie a orientului».

Şi, acum, pornind la să lire, pentru a complecta locurile arborilor tăiaţi de trupele de ocupaţie, pentru pomul lor de Crăciun, să vă aduceţi aminte de aceste învăţături şi ori de câte ori, veţi trece pe lângă arborii ce sădiţi azi, nu uitaţi distrngerea duşmanului şi, mai ales, datoria ce avem de a ne sacrifica pentru neam,. ca, nici odată, în viitor, să nu mai îndurăm umilirea dealtădată, ca, niciodată, duşmanul să nu mai calce pământul sfânt al patriei.

Nu uitaţi însă, şi pe cei cari zac în ţărână, jerfiţi pentru ţara; nu uitaţi pe dragii noştri morţi; nu uitaţi că jertfa lor ne-a asigurat ceeace avem azi: o ţară mare şi frumoasa, pe care voi, copii, o veţi avea şi mai puternică şi mai măreaţă. Sadirea de azi socătiţi-o şi ca o floare pe mormântul celor bravi, ca un semn slab de recunoştinţă, şi ca o fagaduinţa solemnă ca veţi la înălţimea sacrificiilui lor, că veţi fi vrednici urmaşi ai lor.

Sa dea Domnul ca voi, generaţiile tinere, să înţelegeţi greutăţile ce am străbătut şi străbatem noi; să desăvârşiţi opera generaţiunii de astăzi pentru fericirea şi măreţia neamului nostru.

Şi, în acest moment solemn, înainte de a încheea, gândul nostru se îndreaptă către principalul făuritor al României Mari, către M. S. Regele, M. Sa Regina şi augusta Sa domnie.

Să trăiască cârmuitorii, cari muncesc din greu, pentru refacerea ţării şi stabilirea armoniei sociale; să trăiţi Dv., D-le General, pilda vie a vitejiei româneşti; să trăiască

corpul ofiţeresc şi voi bravi ostaşi, chezaşi ai censului de faţă şi siguranţa zilei de mâine, să trăiţi copii, speranţa şi mândria neamului pentru vremurile ce vor veni.

* * *

Apoi preotul *Burada*, în cuvinte bine simţite *arată ca cauza secetelor ce de câţiva ani bântue în ţara noastră sunt datorite despăduririlor* şi face un apel călduros pentru conservarea pădurilor.

* * *

Apoi *D-l General Popescu, comandantul Dieviziei 13-a* arată importanţa acestor serbări, şi convins că e un bine pentru economia forestieră a ţărei că imităm actele statelor civilizate promite că tot d'auna armata va da concursul său, pentru ca şi soldatul nostru care a luptat la Mărăşeşti pentru înfăptuirea idealului naţional, să contribue şi la refacerea pădurilor, atât de compromise după urma războiului, atunci când se va întoarce acasă ca cetăţean.

* * *

In fine subsemnatul din partea *Soc. «Progresul Silvic» şi a Cercului de «Studii forestiere»*, am mulţumit călduros şi representanţilor autorităţilor civile, militare şi şcolare că au răspuns la apelul representanţilor Societăţilor noastre forestiere din localitate, şi că fac o operă utilă pentru tineretul nostru care trebue educat şi în spiritul iubirei pădurilor.

După care s'a procedat la plantarea cu puieţi de molift aduşi din pepinările Statului din Sinaia, de către elevii şi elevele şcolilor din Ploeşti sub conducerea Inginerilor silvici şi a pădurarilor, în care timp muzica militară cânta diferite arii naţionale.

După terminarea plantărei, care s'a săvârşit în cea mai mare însufleţire printre elevi şi cetăţeni, a urmat defilarea şcoalelor şi trupei.

La aceasta serbare au dat tot concursul D-nii Ingineri şefi silvici *Vintilă Stinghe* şi *Ilie Dimoftache*, care nu bine voit a asista şi la serbare.

M. P. Florescu

Inginer şef silvic

arbori sau buchete de arbori necesari pentru protecţia acestor păşuni? Ce anume păraie sau isvoare se află în golul de munte, cari ar putea servi la adăpatul vitelor, sau eventual la irigaţiuni în timpul verilor secetoase? Cari sunt locurile umede sau smârcoase, unde cresc numai plante aquatice, precum şi diferite specii de carex, de muschi, rogoz etc. şi cari, prin drenarea lor, s'ar putea spori întinderea productivă a păşunei.

Pe ce anume drumuri se duc vitele la munte şi în ce stare se găsesc, dacă există ori nu construcţiuni în golul de munte şi în ce constă ele?

Câte vite şi ce anume soiuri au vărat într'ânsul în ultimul timp şi dacă păşunatul s'a exercitat ori nu după oarecare regulă? Câţi păstori au fost angajaţi şi în ce condiţiuni? Când se urcă şi când coboară vitele dela munte?

Cari au fost veniturile, cheltuelile şi beneficiul net?

După obţinerea acestor ştiinţe relative la păşunile în chestiune, cu ajutorul cărora se poate avea o noţiune precisă asupra lor şi a pădurei din preajma golurilor asupra căreia se vor întocmi de asemenea date statistice cât mai amănunţite, se procedează la întocmirea amenajamentului pastoral propriu zis, în care se va indica toate lucrările necesare pentru conservarea, protecţiunea şi ameliorarea producţiunei păşunelor de pe golul de munte respectiv şi anume:

1°) Consolidarea terenurilor expuse surpăturilor prin acţiunea erozibilă a apelor de ploi sau provenite din topirea zăpezilor prin construiri de baraje rustice, cleionaje, fascinaje (garduri de nuele sau de fascine) în canalele de scurgere ale ravenelor şi împădurirea bazinelor lor de recepţiune.

2°) Drenarea isvoarelor ascunse datorite apelor de infiltraţiune în terenurile argiloase mai cu osebire, cari prin umiditate îşi pierd coheziunea lor firească şi tind a se prăvăli, a se povărni şi provoca acele mari dislocaţiuni şi scufundări de terenuri cari impresionează aşa de trist pe orice vizitator.

3°) Crearea de păşuni împădurite, de buchete sau pâlcuri de arbori, isolaţi sau formând grupe de câte 3-4 exemplare, împrejurul cărora, ca nişte adevărate oaze, iarba creşte viguros în tot timpul verei, graţie însemnatelor provizii de umiditate ce vegetalele lemnoase absorb din pământ şi pe

cari le varsă prin transpiraţiune în atmosferă şi în imediata lor vecinătate, din care cauză speciile bune de iarbă găsesc condiţiuni prielnice de desvoltare şi de propagaţiune.

Aceste centre de vegetaţiune lemnoasă reţin o cantitate însemnată din percipitaţiunile atmosferice şi anume prin coronamentele lor cifrându-se, după datele staţiunei de experienţe forestiere din Mariabrunn, Austria, în masivele de fag până la 31.6%, în cele de stejar de 26,1%, în cele de paltin de 24,5% şi în fine în cele de molid de 61.2%, din care se pierde prin evaporaţiune, după determinările făcute la staţiunea din Zürich, într'o proporţie de 15% în arboretele de larice, de 23% în cele de molid şi de 10% în cele de fag.

Ele servesc, afară de aceasta, ca locuri pentru adăpostirea vitelor în timpul marilor arşiţe ale verei, sau ca refugiu în timpul intemperiilor atmosferice şi violenţei vânturilor, precum şi pentru a procura lemnul de foc şi de lucru de care are absolută nevoie economul de vite.

4°) Construcţiunea de drumuri sau de poteci pentru a se înlesni suirea şi scoborîrea vitelor la munte, transportul alimentelor necesare personalului gospodăriilor de pe goluri şi a diverselor produse ale stânelor, precum şi transportul îngrăşămintelor în diferite părţi ale păşunei, pentru ca printr'o gunoire judiţioasă să-i putem spori puterea sa de producţiune.

Acestor drumuri, cari pot servi pentru mai multe economii alpine şi deci pentru executarea lor, cel puţin pentru părţile dinspre vale, se pot întovărăşi mai mulţi propretari sau părţi interesate, li se dă o lărgime de la 2-2½ metri, fără însă ca panta lor să depăşească maximum de 12%, ceeace este posibil chiar dacă coastele sunt repezi, dacă li se dă forma de serpentine.

Celor destinate pentru căratul îngrăşămintelor li se dă o lărgime de 1-1½ m, iar celor pentru mergerea vitelor la adăpători de 0,60 m. Acestor din urmă, precum şi celor de legătură între drumurile cu pante moderate de pe goluri făcute în interesul exploatărei păşunei li se poate da o pantă care să ajungă până la 30%.

Cu cât drumurile, cari conduc la golurile de munţi sunt în stare mai îngrijită, sunt împietrite şi bine întreţinute, cu atât gestiunea şi exploatarea păşunilor alpine se poate face mai cu înlesnire, cu atât se măreşte afluxul vizi-

tatorilor în timpul verei, a turiştilor alergători după frumuseţile naturale ale Carpaţilor noştrii, care se desfăşoară în nuanţe infinite şi într'o incomparabilă splendoare mai la fiecare pas, cu atât pătrunde mai adânc şi în straturi mai largi sentimentul de iubire de ţară, de glie, de patrimoniul naţional.

3°) Crearea de adăpători sistematice pentru a se procura vitelor o apă proaspătă, curată, cu o temperatură convenabilă, căci cea stătută, stricată, ori prea rece (sub 10°) poate provoca turburări stomacale şi chiar periclita viaţa animalelor.

6° Construcţiuni de grajduri destinate a feri vitele în timpul nopţei mai cu osebire de variaţiunile brusce de temperatură să fie hrănite în zilele cu ploi torenţiale sau prelungite, în podul cărora să se păstreze proviziile de fân necesare, unde urmează a fi ţinute şi îngrijite vitele bolnave, precum şi reproductorii de rasă bovină sau cavalină; clădiri de adăposturi pentru oamenii de serviciu, de stâne simple dar dispunând de mai multe încăperi: una care să servească ca locuinţă baciului şi familiei sale, alta unde să se închiege şi să se încălzească laptele, să se fabrice untul şi brânza, lucrare care trebuie făcută sub cea mai mare curăţenie, una unde să se păstreze uneltele necesare şi produsele stânei respective până la căratul lor în vale şi în fine o cameră cel puţin cu mobilierul strict necesar pentru eventualii vizitatori; instalaţiuni în imediata apropiere a grajdurilor pentru strînsul gunoiului şi al urinei, cari să servească la timpul oportun pentru îngrăşarea păşunelor istovite.

7° Irigarea suprafeţelor unde iarba, din cauza căldurilor mari ale verei, ameninţă a se usca cu desăvârşire, utilizând în acest scop isvoarele existente, după prealabila lor captare, precum şi pârîiaşele cari străbat sau se găsesc în apropierea golurilor de munte, ale căror ape cu ajutorul stăvilarilor şi a canalelor de derivaţiune vor putea fi uşor conduse în direcţiunea voită, luându-se, în acelaşi timp, toate precauţiunile necesare pentru ca aceste ape, după îndeplinirea rolului lor, să se poată scurge repede spre fundul văilor colectoare, iar nu să rămână pe acele suprafeţe, înmuind terenul şi expunându-l a se nărui.

8° Curăţirea păşunilor de bolovani şi pietre provenite

din desagregarea rocelor, sau cari sunt aduse de ravene sau torenti şi întrebuinţarea lor pentru ziduri de susţinerea malurilor surpătoare, pentru construirea barajelor rustice, pentru împetruirea drumurilor, sau spre a servi ca material de construcţie pentru ecaretele menţionate mai sus. Îndepărtarea lemnelor şi altor obiecte cari împedică creşterea ierbei sau împedică de a putea fi păscută de vite.

9. Stârpirea buruienilor cu vegetaţiune exuberantă, cari se instalează în locurile cele mai grase din prejurul grajdurilor şi staulelor vitelor, ca s'evia, sau mărişul calului (Rumex alpinus), ca urzicele şi alte ierburi inutile sau rău făcătoare ca şovărful (Origanum vulgare L.) Clocoticiul (Rhinanthus alpinus Bmgt.) omagul omac, omeag (aconitum cernuum, Wulf. Aconitum Napellus L.) precum şi-a buruienilor veninoase ca Stirigoaia (Veratum album) din familia liliacee al cărui rizom poporul nostru îl întrebuinţează ca insecticid sau pentru a vindecă râia[1])

Multe din asemenea buruieni, cari la altitudinile mici se împrăştie prin sămânţă, în regiunea alpină se reproduc asexual (pe calea vegetativă) adică prin rizomi, bulbi, cepe, tuberculе sau rădăcini, unde se depun materiele de rezervă şi prin urmare se face cu putinţă conservarea şi perpetuarea specei respective, chiar acolo unde clima nu permite formarea şi maturitatea de seminţe fertile. *Poa alpina* varietatea *fructiferă* de exemplu este înlocuită încetul cu încetul prin *Poa alpina* varietatea *vivipara*. Diferitele specii de ierburi anuale ca Poa, Senecio, Viola, etc., în condiţiunile climaterice ale munţilor înalţi, îşi substituie fructul, în scopul conservărei specei, prin rizomi.

Atari buruieni perene sau vivace nu se stîrpesc prin plivirea sau scoaterea lor din pământ, pentru că se poate foarte bine ca prin fragmentarea organelor lor subterane să se înmulţească şi mai mult, ci numai prin cosirea lor repetată spre a nu avea timpul necesar ca să-şi reconstituie materiele lor de reserve, ceeace s'ar întâmpla dacă noile foi, ce se formează în urma cositului, ar fi lăsate să asimileze cu înbelşugare elementele de hrană ce ele şi le procură din atmosferă. Buruienile cari se propagă prin sămânţă nu

1) Plantele cunoscute de poporul român de Zach. C Panţu, Bucureşti 1906, pag. 284.

trebuie lăsate să fructifice, ci să fie cosite înainte de a înflori, căci la din contră ne fiind mâncate de vite ele fac sămânță în fiecare an și se înmulțesc cu o repreziciune extraordinară.

10°) Însămânțarea terenurilor pleșuvite dintr'o cauză oarecare, a așa numitelor vetre de locuri goale, care sunt indiciul cel mai sigur al exercițiului abusiv al pășunatului, cu un amestec rațional de ierburi de bună calitate, care, după Briot [1]) ar fi compus dintre următoarele graminee: *Ovăscior* (Avena elatior L.), Avena flavescens L.) *Golomăt* (Dactylis glomerata), *Păiuș* (Festuca pratense L.), Timoftică (Phleum pratensè L.), *Zizanie* (Lolium perenne L.), *Șuvar de munte* (Poa trivialis L.), *Firuță* (Poa pratensis L.), *Coada Vulpei* (Alopecurus pratensis L.), iar dintre leguminoase din: *Vătămătoare* (Anthyllis vulneraria L.), Lucernă (Medicago șativa L.), Trifoi-mărunt (Medicago lupulina L.), *Sparceta* (Onobrychis sativa Lam.), *Trifoiu roșu* (Trifolium pratense L.), *Trifoi alb* (Trifolium repens L.), *Trifoi bastard* (Trifolium hybridum), pe când după consilierul aulic R. v. Weinzierl [2]) cel mai bun amestec de ierburi pentru pășunele de munte situate la altitudini mari este cel format din: *Ghisdei* (Lotus corniculatus L.) 20 %, *Trifoi alb* (Trifolium repens L.) 10%, *Trifoi mărunt* (Medicago Lupulina L.) 10%, *Obsigă* (Bromus inermis) 20%, Ierbăluță (Phalaris arundinacea L.) 10%, *Ovăscior* sau *Roygras* franțuzesc (Arrhenatherum elatius Mert et Koch.) 10%. Timoftica lui Mihai (Pfleum Mychelii L.) 10 la %.

Ambele aceste amestecuri dau o producțiune anuală de fân de 7500 kilogr. «Dacă vrem să procedăm însă în mod «economic și simplu nu este decât un singur mijloc și anume «de a ameliora compoziția pășunelor ruinate: însemnând «locurile cu ierburile cele mai bune, lăsând acestea «să ajungă la maturitate, iar după cositul lor și uscarea fânului «să-l împrăștiăm pe locurile ce voim să le regenerăm. Cu mo-«dul acesta suntem siguri de a avea vegetale bine adaptate «solului și staținnei, deci rezistente și durabile» [4]).

---

1) Etudes sur l'économie alhestre. F. Briot. Paris, 1896.

2) Ueber die Zusammenstellung und den Anbau der Grassamen Mischungen de Dr. Teodor Ritter von Weinzierl. Viena 1897 și 1998.

3) Ueber die Zusamensetzung und den Anbau de Grassamen-Meischungen de acelaș autor. Viena 1900.

4) Le paturage en forêt. Alphonse Malhey. Besançon, 1900. pag. 137

11°) Îngărşarea cu gunoiul solid al vitelor strâns şi aşezat în platforme sau cu urina vitelor colectate în gropi sau cisterne betonate în comunicaţie cu grajdurile, dar nu prea concentrată, ci diluată cu apă, sau întrebuinţând amendamente sau îngrăşăminte minerale conţinând fosfate sau săruri potasice, al căror preţ este mic comparativ cu rezultatele ce se obţin.

Prin gunoirea făcută cu spirit de discernământ al păşunelor de munte nu numai că se măreşte în mod însemnat producţiunea lor ierbacee şi anume la îndoit şi chiar la întreit, ceea ce ne dă putinţa a creşte un număr de vite de diferite categorii în aceeaşi proporţie, dar prin această operaţiune facem să dispară unele specii de iarbă aproape inutilizabile cum sunt *Ţăpoşica* (Părul porcului, Părul cerbului, Iarbă-aspră, Păeşiţa, Nardus stricta L.) *Brebeneii* (Corydalis Marschalliana Pers.) Pipirigul (Equisetum hiemale L.) *Muschii*, etc, acestia din urmă indicându-ne că terenul este sărac, precum şi că are absolută nevoe de a fi gunoit.

12) *Alternarea păşunatului.*— Pentru a se lăsa timp ierbei să crească, după ce a fost odată păşunată de vite, este absolut necesar ca golul muntelui, mai cu seamă când acesta are o întindere mai mare, să fie împărţit în mai multe parcele distincte după fertilitatea terenului, situaţia lui topografică şi flora locală.

Astfel procedând se va putea destina fiecare parcelă spre a fi păşunată de un anumit soiu de vite, de sex şi de o vârstă determinată, cu alte cuvinte ca să se păstreze o rotaţie, o alternanţă, o periodicitate, în exerciţiul păşunatului.

In ordinea de succesiune a vitelor introduse în fiecare parcelă se va lua de normă ca vitele îndată ce ajung la munte să fie duse ca să păşuneze în acele părţi unde iarba este mai mult crescută, adică cari au fost în anul precedent gunoite, afară bine înţeles de cazul când ele au fost oprite încă dela început în scopul producţiunei fânului.

După aceasta trebuie să fie conduse vitele în parcelele populate exclusiv, sau în mare majoritate, cu Ţăpoşică sau Părul porcului, căci după ce trece un timp mai îndelungat această graminee se întăreşte şi nu mai poate fi mâncată de vite. Din potrivă acestea când ele sunt flămânde preferă locurile expuse spre Sud şi Vest ocupate cu iarba Nardus strictă, care deşi nu conţine multe materii nutritive, dar

totuşi o consuma. Numai în urmă să se lase vitele să păsuneze în locurile unde iarba este de mai bună calitate, cum sunt cele pietroase, etc.

In conducerea vitelor la păşune se va avea de normă că boul, vaca rup numai o parte a firului de iarbă, pe când calul şi oaia îl reteză din faţa pământului; fiecare parcelă, în care s'a devizat golul de munte, va fi păşunată aşadar mai întâi de primele soiuri de vite şi apoi de cele din urmă, căci dacă s'ar adopta o ordine de succesiune contrară, bovideele după cai şi oi nu vor găsi aproape nimic ce să mănânce.

Admiţând că ar fi rămas ceva iarbă, aceasta, din cauza mirosului greu al gunoiului de oaie, este evitată de către boi şi vaci.

In tot cazul este absolut necesar ca după păşunatul integral al unei parcele să se lase aceasta să se odihnească câteva săptămâni, pe de o parte pentru ca iarba să aibă timpul ca să crească din nou, iar pe de alta pentru ca să dispară mirosul gunoiului de oaie.

In regulamentarea păşunatului se va orândui ca vacile de lapte să păşuneze în anumite parcele, în general în cele situate mai în apropierea grajdurilor, adăposturilor sau a stânelor, şi unde pantele nu sunt prea repezi. Vitele sterpe mai bătrâne în alte parcele, cele tinere de regulă în cele mai depărtate şi în fine oile, cari se mulţumesc cu mai puţin, cari sunt mai frugale, în parcelele unde păşunea nu este de prima calitate.

Din parcelele destinate a fi păşunate de o anumită categorie de animale, sex şi vârstă în timpul unui sezon, se va constitui, prin analogie cu amenajamentul unui complex păduros, o serie de exploatare, unele fiind păşunate la început, altele mai târziu, iar altele sau porţiuni dintr'însele fiind rezervate numai pentru producţiunea fânului.

Procedând astfel vom putea trage maximum de profit din resursele actuale ale păşunelor noastre de munte, le vom îmbunătăţi în mod progresiv, de oarece pretutindeni lasă foarte mult de dorit şi ne vom îndruma, cu chipul acesta, către o exploatăţiune pastorală raţională, care ne va permite să creştem pe aceiaşi suprafaţă un mult mai mare număr de vite ca astăzi, să le hrănim mai bine, să

le ameliorăm rasa în vederea necesităţilor noastre economice şi să redăm domeniului forestier o parte din terenurile, cari nu sunt proprii decât pentru creşterea lemnoasă, fapt de care ne ţinând până acum nici o socoteală au avut consecinţe dezastroase din punctul de vedere agricol, forestier şi al regimului apelor.

13°) *Substituirea vacei în locul oaiei.* În ţările din apusul Europei, în Franţa în special, s'a ajuns la convingerea că este în interesul prosperităţei păstorale ca oaia, căreia se atribue ruina terenurilor de păşune din munţii Alpi, Pirinei şi Platoul Central, să fie substituită prin vaci şi boi, cari, prin starea de slăbiciune la cari ajung, arată numai decât oricui că iarba de care dispun nu le este îndestulătoare şi aşa fiind se poate lua măsurile corespunzătoare de îndreptare cu alte cuvinte în cazul acesta sufer ele iar nu se ruinează păşunea, pe câtă vreme când turma de oi a slăbit într'un gol de munte, aceasta însemnează că opera de destrucţiune a ajuns prea departe, că păşunea este ruinată cu desăvârşire.

Noi nu împărtăşim în totul acest mod de a vedea. Răul cel mare acolo nu este datorit numai animalelor în chestiune, ci faptului că s'au supraîncărcat păşunile alpine din timpuri imemoriale cu un prea mare număr de oi aduse din Italia, precum şi din Spania în acele păşuni alpine, cari, în cea mai mare majoritate a lor, aparţin comunelor din Franţa. Exercitat cu oarecare moderaţiune păşunatul şi anume numai de către oile de provenienţă locală rezultatul ar fi fost cu totul altul, decât cel ce se constată actualmente.

Asta nu va să zică însă că noi nu trebue să ne gândim serios la înmulţirea vitelor cornute şi la micşorarea în raport direct a celor mărunte şi în special a caprelor şi a oilor, cele d'întâiu procurându-ne alimentul indispensabil carnea, atât de căutată şi de scumpă astăzi, face cu putinţă tracţiunea animală şi ne procură foloase incomparabil mai preţioase ca vitele mărunte. Dar nici acestora nu trebue făcut un războiu de exterminare, şi ele îşi au raţiunea lor de a exista, de a forma obiectul preocupaţiunilor noastre, cu atât mai mult cu cât, dat fiind mentalitatea noastră şi greutatea de a schimba dela o zi la alta o veche tradiţie în ce priveşte creşterea vitelor şi a unor moravuri cari au pătruns adânc în conştiinţa crescătorilor noştrii de vite, este greu de a proceda în mod prea radical.

14°. *Fixarea posibilităţei* sau a cantităţei de iarbă ce poate produce golul de munte, pentru că numai dela aceasta depinde numărul de vite de diferite vârste şi categorii, ce poate fi introduse la păşune, într'un gol de munte.

In acest scop urmează mai întâiu să determinăm de câtă iarbă are nevoie în timpul cât durează de ordinar păşunatul la munte o vită mare bine desvoltată, zisă normală, ca să se hrănească în bune condiţiuni. In unele ţări se admite 2, 5—3 kg. fân pentru 100 kg. greutatea vie a unei vite normale socotită că, în termen mediu, cântăreşte 400 kg. Astfel fiind ea va avea nevoie de 10 sau de 12 kg. fân într'o zi şi o noapte, adică în 24 ore. Ţinând socoteală pe de altă parte că iarba cosită prin uscare îşi reduce greutatea sa la jumătate şi că prin călcarea ierbei de către vite se pierde cel puţin a cincea parte dintr'însa, resultă că cantitatea de iarbă necesară în timp de 24 ore pentru hrana unei vite mari, normal desvoltată, este de 24 până la 30 kg.

Pentru a şti câte vite pot fi admise la păşunat într'un gol de munte în limitele posibilităţei sale, n'avem decât să transformăm în vite normale diferitele soiuri de vite de cari dispunem şi apoi să împărţim cantitatea totală de iarbă, ce poate produce acel gol de munte, dat fiind fertilitatea terenului prin cantitatea de hrană admisă pentru o vită normală înmulţită cu numărul zilelor cât durează anotimpul de paşunat.

Dificultatea constă în determinarea producţiunei în chestiune ceeace nu se poate face cu preciziune, dat fiindcă această producţiune variază dela un an la altul, după cum timpul este mai ploios sau mai secetos. Trebue dar să ne mulţumim cu date medii sau cu determinări directe, cari nu pot avea decât o valoare aproximativă numai. In acest scop lăsăm într'o parte a golului de munte, unde socotim că fertilitatea terenului este mijlocie, să crească iarba până să ajungă la maturitate, fără a fi fost păşunată. Cantitatea de fân recoltată la hectar înmulţită cu suprafaţa golului ne va indică posibilitatea lui în iarbă.

In Ardeal se admite că 1 vită normală = 1 vacă, taur, bou, junincă trecută de 1 an = 2 viţei în etate dela ½ până la 2 ani = 4 viţei în vârstă mai mică de 1 an = 5 oi, berbeci sau cârlani = 10 miei = 2 porci mai bătrâni de ½ an = 4

purcei mai tineri de $^1/_2$ an = $^1/_2$ iapă cu mânzul său = 0.66 cal sau mânz mai bătrân de 1 an = 1 catâr ori un asin.

Mai înainte de a termina această expunere voiu spune că instrucţiunile traduse din limba ungară de către colegii noştri dela administraţia silvică regională din Cluj, pentru care merita toată recunoştinţa noastră, sunt cele mai complecte din cele din câte am cunoscut. Aceste instrucţii referitoare la administraţia şi exploatarea păşunelor de munte de pe proprietăţile Statului coprind următoarele capitole: Definiţiunea termenului păşune de munte, constituirea păşunei de munte. Puterea de nutriţiune a muntelui. Separarea animalelor de păşune după specie, sex şi etate.

Distribuţia munţilor între comune. Împărţirea economică a munţilor. Instalarea locurilor de adăpat. Instalarea de adăpătoare. Rezervele de fân, livezile de fân la munte. Durata timpului de păşunare. Exercitarea păşunatului. Folosirea grajdurilor de pe păşunile alpine. Păşunarea pădurilor vecine cu munţii şi administrarea acestor păduri. Curăţirea muntelui. Adunarea pietrelor şi nivelarea solului. Îmbunătăţirea fertilităţei muntelui. Construcţiuni. Liberarea bonurilor de păşune. Repartiţiunea munţilor şi prepararea înscrierii vitelor. Înscrierea vitelor cari trebuesc mânate la păşune. Angajarea personalului de pază şi îngrijirea vitelor duse la munte. Lăptăriele. Ducerea vitelor la munte. Respectarea ordinei în munte. Dispoziţii sanitare. Coborârea vitelor dela munte. Întocmirea statisticei de perderea vitelor.

Aceste instrucţiuni fiind trimise administraţiei Casei Pădurilor, aceasta luând avizul «Consiliului technic» a dispus şi foarte bine a făcut, ca să se imprime şi să se extraga într'o broşură a parte, ceeace în curând va fi un fapt îndeplinit şi va fi în folosul tezei ce susţinem prin studiul de faţă şi al ţărei noastre întregite, care, acum mai mult ca oricând, aşteaptă dela fii săi după puterea şi cunoştinţele fiecăruia, şi îndemnurile cuvenite pentru asigurarea prosperităţii pastorale, dela care depinde restaurarea munţilor, utilizarea intensivă a puterei de producţiune a păşunelor, posibilitatea de a creşte un stock cât mai numeros de vite sănătoase, rezistente şi capabile de a satisface di-

verselor cerinţe şi în fine de a contribui într'o însemnată măsură la îmbunătăţirea economică a populaţiunei noastre rurale din regiunea de munte, precum şi la conservarea pădurilor tocmai acolo unde existenţa lor este mai necesară, unde ele îndeplinesc un rol utilitar de cea mai mare importanţă.

P. Antonescu

Exploatarea în regie a pădurilor Statului

(Urmare)

Socotesc că şi conducătorii serviciului silvic, când au hotărât adoptarea exploatărilor în regie nu au fost călăuziţi în primul rând decât de aceleaşi principii; iar extinderea acestor operaţiuni la toate pădurile Statului exploatabile va depinde într'o largă măsură de rezultatele la care se va ajunge în locurile în care sunt astăzi aplicate.

Pentru ca exploatările de care ne ocupăm, făcute în prezent pe o scară restrânsă de experimentare, să dea rezultate determinate şi socotite ca singurele aplicabile în viitor, este nevoie ca dela început să fie conduse în aşa fel încât să se poată (evidenţia) cu uşurinţă avantajele ce le prezintă, fără să se resfrângă asupra metodelor ştiinţifice consecinţele erorilor provenite din neştiinţă, autoritarism sau biurocratism.

Având în vedere câmpul larg de activitate ce ar deschide pentru specialişti acest mod de exploatare, care singur le-ar putea oferi un vast laborator silvic, în care să'şi găsească aplicaţiune ştiinţa, care astăzi nu este decât teoretică în silvicultura română, va fi necesar ca experienţa unora unită cu spiritul de pătrundere al altora să stabilească directivele de urmat.

Consecvent celor arătate mai sus voi căuta să demonstrez că, principiile fundamentale ale unei exploatări raţionale în regie, ar fi următoarele:

I. — *Stabilirea iniţială a unui program general.*

II. — *Scopul urmărit să fie cel cultural, nu cel comercial*

III. — *Exploatările să se susţină prin ele însăşi.*

IV. — *Existenţa unui personal tehnic suficient şi specializat*

V. — *Asigurarea muncitorilor intelectuali şi manuali.*

* * *

1. — *Stabilirea unui program general este necesara atât din punctul de vedere economic cât şi cel cultural.*

In adevăr, exploatările trebuind a fi aplicate în toate pădurile devenite exploatabile sau trecute de vârsta exploatabilităţei — ceea ce va fi cazul aproape generic — vor trebui executate multiple şi variate lucrari în vederea tăierei şi transportului materialului lemnos.

Case pentru administraţie, colibe pentru lucrători, jilipuri, scocuri de apă, decovile, căi ferate, opusturi, etc, sunt lucrări cari necesită sume însemnate, iar o administraţie, condusa cu competinţă, trebue să ţină seama de la început de sumele cerute de asemenea lucrări.

Pentru fiecare padure, care urmează a se pune în exploatare, trebuiesc întocmite studiile şi devizele lucrărilor enunţate, astfel ca totul să fie cunoscut în amanunţime autorităţilor centrale.

La întocmirea acestor studii vor trebui conciliate necesităţile economice cu cele culturale, căci în orice întreprindere cu caracter financiar existând principiul amortizarei lucrarilor de artă, este logic ca în exploatarea pădurilor urmărind în primul rând rezultatele culturale, nu putem totuşi considera ca pierdute sumele însemnate angajate în scopul arătat.

Din punctul de vedere cultural stabilirea programului general se impune prin faptul că pădurile, în cări se va începe exploatarea şi al căror amenajamente va fi din timp întocmit, vor trebui astfel repartizate în întreaga ţară încât să se satisfacă cu înlesnire nevoile generale şi regionale, ţinându-se însă seama prin acest program, de posibilitatea totală a suprafeţei păduroase exploatabile a ţărei, astfel ca să nu se exploateze anual o suprafaţa totală mai mare, ceia ce ar avea ca rezultat final consumurea prea timpurie a disponibilităţilor lemnoase.

Amenajamentele ar fi astfel părţi integrante ale acestui program general, cari conţinând prescripţiunile necesare pentru pădurea de care se va ocupa, vor fi coordonate şi cu amenjamentele altor păduri vecine.

Cu un asemenea program nu se va întâmpla ca astăzi, ca în ţinuturi cu mari suprafeţe păduroase să se exploateze în regie câteva hectare; iar în acele regiuni în care criza lemnului este declarată să vedem tăindu-se mii de hectare

Astfel în anul 1919—1920 în regiunea silvică Bacău s'au exploatat în regie numai 85 ha. deşi suprafaţa pădurilor este de peste 90.000 Hectare, pe când în regiunea Bucureşti s'au exploatat 6039 Hectare din suprafaţa totală de 63739 hectare; cu toate că pădurile acestei regiuni au avut de suportat urgia ocupaţiunei inamice.

II.—*Scopul urmărit prin exploatările în regie trebue să fie în primul rând cel cultural, iar nici de cum cel comercial producător de venituri cât mai mari.*

Aceasta nu însemneaza că Statul trebuie să se dezintereseze de partea financiară a acestor operaţiuni; ci din contră luându-se toate măsurile necesare pentru a se asigura o rentabilitate proporţională cu toate sumele angajate, rezultatul final să fie executarea tutulor prescripţiunilor ştiinţifice cuprinse în angajamentele, cari vor fi aplicate, însă, preocupările pur comerciale să fie subordonate operaţiunilor culturale.

De asemenea nici satisfacerea unor trebuinţe momentane să nu se facă printr'o sacrificare continuă a pădurilor din acele regiuni, în care s'au depăşit cu mult posibilităţile, chiar în timpurile normale, încurajându-se astfel incuria şi neprevederea conducătorilor diverselor administraţii, cari nu sunt călăuzite în majoritatea cazurilor de un spirit de îndrumare spre o bună gospodărie, ci numai de interese pur personale.

Ori care ar fi rentabilitatea exploatărilor solicitate de asemenea edili, ele nu trebuiesc admise atâta timp cât cultura şi chiar existenţa padurilor sunt ameninţate.

Voi cita un singur exemplu, care cred că prin cifrele oficiale reproduse va avea darul a demonstra că modul de executare al exploatărilor în regie nu se deosibeşte întru nimic de acela al antreprenorilor, cari nu urmăresc de cât câştiguri enorme, fără a se interesa cătuşi de puţin de rezultatele culturale.

Regiunea VI-a silvică Bucureşti cuprinde pădurile din judeţele Vlaşca, Ilfov şi Ialomiţa cu o suprafaţă – după statistica din 1906 — de 68739 hectare, din care s'au exploatat în total 23549 ha. 85 până în anul 1905, adică 12881 ha. 60 până la 1899 şi 10.668 ha. 25 în periodul 1899—1905.

Este învederat că, suprafaţa exploatată între anii 1899—1905 este astăzi neexplotabilă fiind prea tânără; iar din

cea anterioară anului 1899 ca o treime este de asemenea neajunsă la vârsta exploatabilităţei. Aşa că aproximativ 15.000 hectare din pădurea tăiată până la 1905 au nevoe încă de o perioadă de aşteptare până la vârsta echivalentă revoluţiunei normale.

Admiţând că pădurile tratate în crâng au o suprafaţă de 50.000 ha. — ceea ce nu se poate deduce din menţionata statistică — rezultă că de la 1905 până la 1920 s'ar mai fi putut face exploatări pe suprafaţa de 35.000 ha.

Ori dacă s'a continuat cu exploatarea în aceeaş proporţie ca în trecut până la 1916; iar în timpul ocupaţiei se ştie că pădurile din această regiune au fost devastate, rezultă că suprafaţa disponibilă pentru anul 1919—1920 a fost redusă la extrem.

Te întrebi atunci, cari sunt principiile după care s'au călăuzit cei îndrept, cari sunt năzuinţele culturale şi ce resoluţiuni s'au adoptat, când numai în anul 1914—1920 s'au exploatat în regie 3693 ha. în crâng?

Pădurile tăiate au devenit ca prin farmec din nou exploatabile sau a fost o presiune de exterminare a ultimelor rezerve spre a satisface trebuinţele populaţiunei, salvându-se în acelaş timp aparenţele de buni gospodari ale unor politiciani, cari pentru aviditatea creierei unei aureole de tribuni ai poporului sacrifică interesele generaţiilor viitoare?!

Statul nu trebuie să admită aplicarea unor revoluţiuni tranzitorii de cât după o examinare amănunţită a tutulor circumstanţelor în care se găsesc pădurile şi în nici un caz aceste revoluţiuni să nu fie reduse în aşa proporţie în cât exploatarea să aibă caracterul unei devastări căci atunci se eludează cu totul principiul că Statul are obligaţiunea morală de a se îngriji de trebuinţele prezente şi viitoare ale supuşilor săi.

Rezultă aşa dar necesitatea fixărei unui plan general economic, în a cărui aplicaţiune să fie interesate toate administraţiunile, pentru ca lipsurile viitoare să fie cu totul înlăturate.

Am zis că Statul nu trebuie să neglijeze şi partea financiară a exploatărei, însă în nici un caz să nu se substitue comercianţilor şi industriaşilor, prin industrializarea materialului obţinut şi prin desfacerea lui în detaliu.

Activitatea personalului tehnic al Statului va înceta îme-

corpul ofiţeresc şi voi bravi ostaşi, chezaşi ai ceasului de faţă şi siguranţa zilei de mâine, să trăiţi copii, speranţa şi mândria neamului pentru vremurile ce vor veni.

* * *

Apoi preotul *Burada*, în cuvinte bine simţite *arată cu cauza secetelor ce de câţiva ani bântue în ţara noastră sunt datorite despăduririlor* şi face un apel călduros pentru conservarea pădurilor.

* * *

Apoi *D-l General Popescu, comandantul Dieviziei 13-a* arată importanţa acestor serbări, şi convins că e un bine pentru economia forestieră a ţărei că imităm actele statelor civilizate promite că tot d'auna armata va da concursul său, pentru ca şi soldatul nostru care a luptat la Mărăşeşti pentru înfăptuirea idealului naţional, să contribue şi la refacerea pădurilor, atât de compromise după urma războiului, atunci când se va întoarce acasă ca cetăţean.

* * *

In fine subsemnatul din partea *Soc. «Progresul Silvic» şi a Cercului de «Studii forestiere»*, am mulţumit călduros şi representanţilor autorităţilor civile, militare şi şcolare că au răspuns la apelul representanţilor Societăţilor noastre forestiere din localitate, şi că fac o operă utilă pentru tineretul nostru care trebue educat şi în spiritul iubirei pădurilor.

După care s'a procedat la plantarea cu pueţi de molift aduşi din pepinările Statului din Sinaia, de către elevii şi elevele şcolilor din Ploeşti sub conducerea Inginerilor silvici şi a pădurarilor, în care timp muzica militară cânta diferite arii naţionale.

După terminarea plantărei, care s'a săvârşit în cea mai mare însufleţire printre elevi şi cetăţeni, a urmat defilarea scoalelor şi trupei.

La aceasta serbare au dat tot concursul D-nii Ingineri şefi silvici *Vintilă Stinghe* şi *Ilie Dimoftache*, care au bine voit a asista şi la serbare.

M. P. Florescu
Inginer şef silvic

Propăşirea economiei forestiere sub guvernul lui Ion C. Brătianu (1876-1888).

In mijlocul preocupărilor multiple pe care le avea Ion Brătianu ca şef al guvernului, totuşi el a găsit timp ca să dea o atenţie deosebită propăşirii economiei forestiere. Adânc pătruns de rolul şi importanţa ce au pădurile în orice ţară şi mai ales într'o ţară agricolă, sub Ion Brătianu se alcătuieşte codicele silvic din 1881. In această lege es în relief două mari principii: 1) amenajarea pădurilor în vederea unor exploatări raţionale; 2) punerea sub regimul silvic a pădurilor situate în anumite localităţi pentru ca să se împedice despădurirea ţării şi să fim scutiţi de nenorocirile întâmplate aiurea unde, munţii fiind desbrăcaţi de păduri, ploile torenţiale au adus surparea munţilor şi dealurilor precum şi distrugerea satelor şi oraşelor din vale.

Călăuzit de idea că o ţară pe lângă neatârnarea politică pentru ca să poata exista trebue să aibă şi neatârnarea economică, Ion Brătianu, făuritorul neatârnării politice, s'a condus în toate actele sale de principiul: „*prin noi înşi-ne*".— El voeşte ca amenajarea şi exploatarea pădurilor ţării să se facă de către ingineri silvici români. Tot el a voit ca exploatarea căilor ferate să fie dirijată de ingineri români. In acest scop sub guvernul lui se completează codicele silvic din 1881 prin legea din 8 Iunie 1883.

Pe baza acestei legi se iau următoarele masuri: Se aduce din Franţa una din ilustraţiile acelei ţări — profesorul Broillard — pentru ca să arate lucrările ce trebuesc executate pentru propăşirea economiei forestiere. Sub guvernul lui se înfiinţează o şcoală specială de silvicultură în Bucureşti şi se trimit în ţările din apus tineri bacalaureaţi care să studieze la şcolile de silvicultură şi care întorşi în ţară unii să formeze corpul didactic al şcolii naţionale de silvicultură iar ceilalţi să rămână în corpul technic silvic al Statului.

Se înfiinţează în trei mari păduri exploatări în regie conduse de ingineri silvici români.

Se înfiinţează comisiile care fac amenajarea celor mai însemnate păduri ale ţării în vederea punerii în valoare a acestor avuţii.

Tot în acea lege se prevede „înființarea de pepiniere pentru împădurirea locurilor sterpe și munților despăduriți".

În timpul războiului dela 1877, Ion Brătianu care pe atunci era Ministru de războiu și care dese ori se afla în mijlocul soldaților, observă în regiunea Calafat Ciuperceni cum nisipurile sburătoare de pe malul Dunării duse de vânturi pătrund în interiorul țării și acoperă terenurile de cultură transformându-le în locuri neproductive. După terminarea războiului Ion Brătianu pune de se ia măsuri pentru împădurirea acelor nisipuri. Prin aceasta s'a adus două foloase: s'a oprit înaintarea nisipurilor, iar terenurile acoperi e de nisipuri au devenit productive prin exploatarea pădurilor înființate. Tot sub guvernul lui Ion Brătianu se iau măsuri pentru crearea de păduri în Bărăgan, la Lacul Sărat, în jurul orașului Brăila și în alte localități din țară.

Adânc cunoscător al nevoilor poporului, El nu pierde nici o ocasie pentru satisfacerea trebuințelor țăranilor. Astfel fiind el face ca legea din 3 Aprilie 1882 relativ la proprietatea imobiliară din Dobrogea să se prevadă că: acolo unde nu se află pădure se va alege și ceda gratuit o întindere de pământ pe care locuitorii comunei vor fi obligați s'o planteze sub direcția inginerilor silvici ai Statului. Sub nici un motiv nu se va schimba destinația acestor locuri".

Ușor se poate vedea foloasele ce decurg pentru țară și în deosebi pentru sătenii din Dobrogea din aplicarea acestei legi. Imediat după promulgarea acestei legi, corpul technic silvic al Statului, începe crearea plantațiilor comunale din Dobrogea. Din legile și măsurile luate sub guvernul lui Ion Brătianu se desprinde grija ce a avut'o el de a se alcătui un vast program de lucrări pentru propășirea economiei forestiere.

De înfăptuirea acestui program el a legat munca continuă a câtorva generații.

Daniel Clain
Inginer inspector silvic

POLITICA DE STAT IN CHESTIA LEMNULUI

CONFERINȚA D-LUI VINTILĂ I. BRĂTIANU LA SOC. „AMICII SILVICULTUREI"

Miercuri 25 Mai la ora 9 seara în sala soc. Politechnica d. Vintilă I. Brătianu și-a desvoltat conferința d-sale despre politica de stat în chestia lemnului, în urma invitației făcute de soc. «*Amicii Silviculturii*» și a studenților silvici.

In această conferinţă d-sa s'a ocupat cu cercetarea condiţiunilor economice ale producţiei şi folosirei lemnului arătând amănunţit caracterul producţiei forestiere, principiile economice cari trebuesc să conducă exploatarea pădurilor şi modul cum trebue să se purceadă la punerea în valoare a lemnului.

După ce arată importanţa celui de al treilea produs al economiei naţionale justifică cauza pentru care trebue să se facă intervenţia ocrotitoare a statului.

Această intervenţie se face pe baza marilor principii impuse de politica de stat în următoarele direcţiuni:

1) Să se asigure producţia şi conservarea lemnului.

2. Să intervină şi să ocrotească interesele factorilor naţionali economici, împiedicând formarea trusturilor cari încearcă acapararea pădurilor cu scopul de a specula publicul consumator.

3) Să satisfacă consumaţia internă şi numai surplusul să fie exportat.

4) Să dea o organizare economică financiară şi tehnică tuturor factorilor naţionali legaţi de producţia lemnului începând cu reorganizarea casei pădurilor şi a învăţământului silvic de toate gradele.

PROCESELE VERBALE
ALE ŞEDINŢELOR SOC. „PROGRESUL SILVIC"

Şedinţa dela 2 Aprilie 1920

Asistă d-nii: Al. Constantinescu, M. Tănăsescu, N. G. Popovici, C. M. Bunescu, Aurel Eliescu, C. Orăscu, C. Sava Goiu, M. P. Florescu.

1. Având în vedere că comitetul Societăţei compune din 27 membrii din care cea mai mare parte nu sunt cu reşedinţa în Bucureşti. Membrii întruniţi astăzi, constituesc biroul Societăţei şi i-au hotărârile necesare pentru bunul mers al societăţei, sub rezerva aprobărei comitetului întregit cu ocaziunea congresutui.

2. Se i-a act de demisia d-lui Şogorescu din membru în consiliu şi se cooptează d. M. P. Florescu.

3. Se i-a în discuţie alegerea comitetului de redacţie al «Revistei Pădurilor».

Avându-se în vedere ca şi profesorii şcoalei, trebuie să figureze în acest comitet, în unanimitate să hotărească a se face apel la d. profesor N. Iacobescu.

Pentru a face loc d-lui N. Iacobescu, care nu e încă membru în comitet. d. C. Sava Goiu, demisionează în favoarea d-lui profesor N. Iacobescu.

Comitetul de redacţie se constitue în mod provizoriu din d-nii M. Tănăsescu, N. Iacobescu şi C. Opran.

D. Florescu a propus şi susţinut candidatura d-lui M. Drăcea.

4. Se hotăreşte la comitet să se adune la 1 şi la 15 a fiecărei luni la ora 5 p. m. în sala consiliului Tehnic al pădurilor, — chiar dacă ar fi sărbătoare.

5. Se alege ca preşedinte d. Al. Constantinescu ; vicepreşedinţi d. C. Al. Orăscu şi Aurel Eliescu.

6. Se alege secretar general d. N. G. Popovici.

Se alege casier, d. Th. Spirescu.

Secretarul de redacţie al revistei şi al comitetului se v'a numi chiar şi în afară de comitet şi v'a fi plătit.

In şedinţa viitoare urmează a se hotărâ şi programul congresului din 1920.

Preşedinte, **Aurel Eliescu**

Secretar general, *N. G. Popovici*

Şedinţa dela 18 Aprilie 1920

Asistă d-nii: M. Tănăsescu, C. Al. Orăscu, Aurel Eliescu, N. Iacobescu şi M. P. Florescu.

Se citeşte procesul-verbal al şedinţei precedente din 2 Aprilie 1920 şi se aprobă.

1. In vederea adunărei generale dela 7, 8 şi 9 Mai, se hotăreşte a se cere din timp concediu Inginerilor tilvici din Casa Pădurilor şi dela celelalte instituţii publice, pentru timpul dela 5 - 12 Mai a. c.

2. Se va interveni la Direcţia generală a C. F. R. pentru liber parcus pe căile Ferate Române a membrilor Societăţei Progresul Silvic.

3. Pentru programul congresului se hotăreşte a se discuta următoarele :

a) Organizarea corpului silvic referent A. Eliescu ;

b) Continuarea discuţiei asupra învăţământului silvic N. Iacobescu ;

c) Problema refacerei Pădurior Ţărei, Daniel Clain.

4 Darea de semă se va face pe d. N. G. Popovici s'au de d. M. P. Florescu.

p. Preşedinte, **C. Al. Oreşcu**

p. Secretar general, *M. P. Florescu*

Şedinţa dela 3 Iulie 1920

Prezenţi d-nii: Al. Constantinescu, C. Al Orăscu, A. Elescu, N. G. Popovici, Dem. Ionescu Zane, N. Iacobescu, M. P. Florescu.

4. Faţă de preîntâmpinarea d-lui Daniel Clain, consiliul având în vedere că nici un articol din statutele Soc. «Progresul silvic» până acum, nu'l îndreptăţeşte să ia vreo decizie, în chestiuni de asemenea natură, trece la ordinea de zi.

2. Consiliul deleagă pe d. Inginer silvic Roşescu din Administraţia centrală a Casei Pădurilor cu funcţia de Bibliotecar şi ajutor al Casierului Societăţei, fixându-i o indemnizaţie de 150 lei lunar cu începere dela 1 Iulie 1920.

3. Se aprobă numirea d-lui Inginer silvic M. P. Florescu ca secretar al Societăţei şi secretar de Redacţie al «Revistei Pădurilor» şi întru cât d-sa a declarat că face acest serviciu gratuit, şi ţinând seamă că d-sa a ocupat şi în alte Direcţiuni cu caracter similar, consiliul deleagă şi pe d. inginer silvic Ionescu Andrei din Administraţia centrală a «Casei Pădurilor» ca ajutor al secretarului, fixându-se o indemnizaţie de 150 lei lunar cu începere dela 1 Iulie a. c.

4. *Consiliul* în dorinţa unificărei pentru o acţiune mai puternică a scopului pentru care toate cele 3 societăţi le urmăreşte, în interesul propăşirei silviculturei Române, exprimă dorinţa să aibă o şedinţă comună cu comitetele celor-l'alte 2 societăţi («Cercul de studiu şi Cercul silvicutor») pentru a se ajunge la realizarea votului exprimat de Marele Congres din Mai 1919.

5. Se aprobă că în numărul de pe Iulie, August al Revistei să se publice darea de seamă a congresului din

1920 în întregime; iar lucrările cu privire la învățământ (de d-nii Saegiu, Iacobescu și Florescu) separat în comptul societății.

Președinte, **Al. Constantinescu**

Secretar, *M. P. Florescu*

Ședința dela 30 Noembrie

Prezenți d-nii: Al. Constantinescu, Aurel Eliescu, C. Al. Orescu, N. G. Popovici, N. Iacobescu, Timoc, M. P. Florescu.

Se citește procesul-verbal al ședinței precedente și se aprobă.

1. Luându-se în discuție preîntâmpinarea d-nei Maria V. Golescu, care a instituit un fond cultural forestier V. A. Golescu de 5000 lei, pentru ca din venitul anual sau bi-nual să se decerne premii pentru cele mai bune lucrări cu caracter botanic forestier inginerilor silviei sau studenților forestieri. Consiliul în unanimitate acceptă cu recunoștință. Se deleagă d-nii: N. G. Popovici și Th. Spirescu a semna acceptarea în justiție și satisface orice formalități pentru validitatea donațiunei.

2. Luându-se în cercetare demisiunea d-lui C. Opran din membru în Consiliul de Administrație al societății și din comitetul de redacție al «Revistei Pădurilor», consiliul în unanimitate respinge demisiunea și hotărăște a se comunica d-lui Opran această rezoluție unanimă a comitetului.

3. În vederea invitării societății noastre la congresul agronomilor, consiliul deleagă pe d. vice-președinte Aurel Eliescu de a reprezenta societatea «Progresul Silvic».

4. Chestia eventuală a unificării «Revistei Pădurilor» cu cea a Economiei Forestiere se mai amână.

5. Asupra atitudinei ostile corpului silvic avute cu d-l senator Măgură în Parlament cu prilejul discuțiunei legei de organizare a corpului silvic și de care am fost sezizați de un membru al societății Progresul Silvic, consiliul având în vedere că în nici un articol din statutele noastre, nu se prevăd asemenea chestii, hotărăște a se clasa.

6. In vederea organizării învățământului silvic care urmează a se legifera cât de curând, consiliul în unanimitate decide a se face o nouă pretîntâmpinare Ministerului de Domenii cu moțiunea aprobată în Congresul din Mai 1920, prin care s'a stabilit ca învățământul silvic să facă parte dintr'un politechnicum, ca învățământ special.

7. Se hotărăște a se retipări statutele societății Progresul Silvic cu ultimile modificări din 1919 și a se trimite tuturor inginerilor silvici din teritoriile alipite și din vechiul Regat, care încă nu sunt membrii ai societății, cu rugare de a se înscrie ca membrii.

8 Chestia localului societății, din cauza lipsei de fonduri și scumpetea chiriilor se mai amână.

9. Se hotărăște ca rezumatul ședințelor consiliului de pe anul în curs să se publice în revistă, pentru ca și membrii să poată lua cunoștință.

Președinte, **Al. Constantinescu**

Secretar, *M. P. Florescu*

Ședința dela 25 Februarie 1921

Prezenți d-nii: M. Tănăsescu, N. Iacobescu, G. Spirescu, V. Stinghie și M. P. Florescu.

1. Se citește procesul-verbal al ședinței din 30 Noembrie 1920 și se aprobă.

2. Consiliul luând act de apelul și statutele Federalei Societății muncitorilor intelectuali (S. M. I.) deleagă pe d-nii Aurel Eliescu, M. Tănăsescu și Marin Drăcea să ne reprezinte în comitetul Federalei A. M. I.

Biroul va cere imediat cuvenitele încunoștințări.

3 Având în vedere scumpirea din ce în ce a tiparului și a hârtiei și pentru a se asigura apariția «Revistei Pădurilor», consiliul hotărăște sub reserva rectificării generale ca chiar dela 1 Ianuarie 1921, să se mărească costul abonamentului și a cotizațiilor la 120 lei anual, înțelegându-se în această sumă abonamentul și cotizația la un loc. Abonamentul pentru particulari se fixează la 60 lei.

Se va face comunicare în revistă în acest sens.

4. Să se intervină la Casa Pădurilor pentru a se detașa un funcționar din Administrația centrală care sub formă

de bibliotecar al şcoalei să stea şi la sediul Societăţei ajutând la lucrările curente ale biroului, revistei, încasărilor, etc.

5. Se roagă d-nul Casier ca în termen de 10 zile să depună Comitetului o situaţie a abonamentului la «Revista Pădurilor» cum şi a membrilor care nu sunt în curent cu plăţile, şi ce datorează fiecare, pentru ca şedinţa viitoare să-şi ia măsurile necesare de încasare întru cât lipseşte sumele necesare pentru imprimarea Revistei.

6. Conferinţele de Martie se vor ţine în localul Societăţei. (Şcoala superioară de silvicultură, Palatul Academiei Comerciale din calea Victoriei, vis-a-vis de palatul Regal etaj III). Sâmbătă 19 Martie ora 9 seara.

D-nul profesor Antonescu va vorbi despre problema silvo-pastorală.

Sâmbătă 26 Martie ora 9 seara.

D-nul Inginer inspector Clain va vorbi despre: politica Forestieră a României Mari.

7. Se deleagă d-nul M. P. Florescu (în locul d-lui Secretar general N. Popovici, plecat în Franţa) ca împreună cu d-nul casier T. Spirescu sau în lipsă cu d-l P. Roşescu, ajutorul casierului să ia parte la formele legale pentru primirea fondului cultural V. A. Golescu în sumă de 5000 lei.

Şedinţa se ridică la ora 7.30.

p. Preşedinte, **M. Tănăsescu**

Secretar, *M. P. Florescu*

Şedinţa din 6 Aprilie 1921, ora 6 p. m.

Asistă d-nii: Alex. Constantinescu, preşedinte, M. Tănăsescu, Dem. Ionescu Zane, Th. Spirescu, C. Opran, M. P. Florescu, M. Drăcea.

Se citeşte procesul-verbal al şedinţei precedente şi se aprobă.

Se respinge în unanimitate demisia d-lui Al. Anghelin.

Se hotărăşte ca Adunarea generală a societăţei şi Congresul Silvic, conform disederatului din anul trecut, să se ţină anul acesta în Transilvania şi într'o localitate ce se va fixa în înţelegere cu colegii dela Cluj.

Se deleagă d-l Secretor al societăţei, M. P. Florescu, ca să ia contact cu colegii dela Cluj asupra programului.

Se hotărăşte a se interveni pe lângă Administraţia Casei Pădurilor, cu rugare, de a ne da sprijinul pentru încasarea cotizaţiilor membrilor care sunt în corpul silvic al Statului.

Se hotărăşte ca din aceste încasări rămase în restanţă, să se acopere fondul de 30.000 lei destinat monumentului inginerului silvici căzuţi în războiu şi care ia parte a fost utilizat pentru plata revistei.

Se hotărăşte ca d-nul Casier al societăţei să efectueze încasările în restanţă pentru refacerea fondului de mai sus şi a ne prezenta o situaţie financiară la zi a societăţei.

Şedinţa se ridică la ora 7 şi jumătate.

Preşedinte, **Al. Constantinescu**

Secretar, *M. P. Florescu*

Şedinţa dela 24 Mai 1921

Prezenţi D-nii: Al. Constantinescu, C. Al. Orescu, Aureliu Eliescu, M. Tănăsescu, Dem. Ionescu Zane, J. Aleman, Ion Timoc, Marin Drăcea şi M. P. Florescu.

Se aprobă procesul-verbal dela 6 Aprilie 1921.

Se hotărăşte ca societăţei «A. M. I.» la care a aderat şi societatea «Progresul Silvic» să i se dea un avans de 500 lei, până la finele anului când vom da 5% din cotizaţi conform statutelor societăţei «A. M. I.».

Se hotărăşte în principiu a se tipări 100 extrase din conferinţa d-luí P. Antonescu, apărută în Revista Pădurilor, urmând a se prezenta un deviz de plata extrasului.

Se hotărăşte ca Adunarea generală şi Congresul Silvic să se ţină la Cluj în zilele de Duminică 28, Luni 29 şi Marţi 30 August, după care va urma şi o excursie de 2 zile la pădurea Ilva Mică de pe valea Someşului, Districtul Năsăud, proprietatea fondurilor Grănişăreşti. *Se fixează următorul program şi ordine de zi:*

PROGRAMUL ADUNĂREI GENERALE
A SOCIETĂŢEI „PROGRESUL SILVIC“ PE 1921

Ziua I-a

Duminică 28 August 1921

Dimineaţa

1. Tedeum la Biserica garnizoanei din Cluj.
2. Discursul de deschidere al Preşedintelui şi darea de

seamă de mersul şi activitatea Societăţei pe anul 1920 1921 (în localul Teatrului Naţional).

3. Răspunsul reprezentanţilor diverselor societăţi şi autorităţi.

4. Raportul Casierului, de gestiunea Societăţei pe anul 1920 1921.

5. Alegerea cenzorilor pentru verificarea gestiunei.

După amiază

Vizitarea oraşului, Universităţei, bibliotecelor, monumentelor istorice, diverselor instituţii culturale, Academia Agricolă, grădina botanică, etc.

Seara

Masa comună.

Ziua II-a

Luni 29 August 1921

Dimineaţa

1. Raportul cenzorilor pentru descărcarea gestiunei casierului şi a Consiliului de Administraţie.

2. Propuneri pentru modificarea statutelor soc. «Progresul Silvic» în vederea contopirei tuturor societăţilor silvice din România întregită.

După amiază

1. Continuarea discuţiunei modificărei statutelor societăţei «Progresul Silvic» şi aprobarea lor de către Adunarea Generală.

2. Alegerea membrilor Consiliului de Administraţie de către Adunarea Generală pe un period nou.

3. Fixarea ordinei discuţiunilor asupra comunicărilor sosite în termen Comitetului Congresului.

Seara

Banchet din partea Congresiştilor autorităţilor superioare civile şi militare din Cluj.

Ziua III-a

Marţi 30 August 1921

Dimineaţa

Continuarea discuţiunilor propunerilor anunţate în termen.

După amiază

1. Continuarea discuţiunilor.
2. Formularea dezideratelor şi
3. Cuvântul de închidere al Congresului a Preşedintelui.

Ziua IV-a

Miercuri 31 August 1921

Plecarea la ora 6 dimineaţa din Cluj, cu un tren special pe Valea Someşului pentru vizitarea exploatărilor şi lucrărilor de la Pădurea Ilva Mică (Ilva Les) proprietatea ţinuturilor Grăniţăreşti (a fostului district Năsăud).

Descrierea amănunţită a acestor păduri va fi tipărită într'o broşură specială de camarazii din Transilvania.

Continuarea excursiunei dela Ilva Mică la Ilva Mare pentru vizitarea lucrărilor şi instalaţiunilor.

Seara cantonament în Ilva Mică sau în Năsăud.

Ziua V-a

Joi 1 Septembrie 1921

Vizitarea împrejurimilor, Băile din Sin-George etc.

La prânz masa comună.

Plecarea cu tren special la ora 3 p. m. spre Cluj.

Plecarea în dimineaţa zilei de 2 Septembrie din Cluj spre Bucureşti.

Consiliul de Administraţie a hotărât ca:

1. Chestiunile ce vor fi tratate în acest Congres să se mărginească numai la: legea organizărei corpului silvic şi a unificărei legislaţiei silvice.

2. Comisia care se va ocupa cu unificarea statutelor societăţei «Progresul Silvic» se va compune din:

D-l M. Tănăsescu din partea Cercului Silvicultorilor
„ Aureliu Eliescu „ „ Soc. «Progresul Silvic»
„ Marin Drăcea „ „ Cercului de Studii Forestiere

pe lângă aceşti D-ni se va mai cere câte un delegat din Transilvania, Bucovina şi Basarabia care împreună cu D-l Inspector Silvic, Guguianu, vor întocmi proectul statutelor societăţei pentru a fi discutate şi votate de Congres.

3. Comunicările se vor trimite în rezumat de către D-nii membrii din Transilvania şi Bucovina D-lui Consilier Silvic, Liviu Marţian, la Cluj, iar D-nii membrii din Basa-

rabia şi vechiul Regat D-lui Ing. Şef Silvic, M. P. Florescu, secretarul societăţei, str. Alexandru Orescu No. 9 la Bucureşti, până la 25 Iunie a. c.

4. Termenul până se vor trimite comunicările se fixează până la 25 Iunie a. c.

5. D-nii membrii cari vor dori a lua parte la Congres sunt rugaţi a se înscrie până la 25 Iunie la Comitetele de mai sus pentru ca din vreme să se poată interveni la Direcţia CFR. pentru reduceri de plată.

6. Consiliul a fixat o taxă de 100 lei pentru fiecare membru participant spre a se putea acoperi cheltuelile ocazionate de congres.

7. Vor putea lua parte şi soţiile D-lor Ing. care se vor anunţă din timp spre a se putea face înlesnire de transport pe CFR.

8. Consiliul va lua măsuri pentru găzduirea Congresiştilor la Bucureşti cât şi la Cluj.

Pentru mesele dela Cluj cu concursul autorităţilor locale ni s'a promis că vom obţine tarife reduse pentru excursionişti şi Congresişti.

9. Pe măsura primirei adesiunilor se vor trimite D-lor membri biletele de legitimaţie pentru călătoria pe CFR. dela domiciliul respectiv până la Cluj şi cocardele de Congresist.

Preşedinte, **Al. Constantinescu**

Secretar, *M. P. Florescu*

Şcoala noastră superioară de silvicultură la politechnică

Chestiunea reorganizărei şcoalei superioare de silvicultură a fost pusă la ordinea zilei cu mult înainte de începerea războiului pentru întregirea neamului românesc.

In decursul acestui eveniment de o importanţă istorică localul şcoalei de silvicultură din Brăneşti, unde fosta administraţie militară germană, de tristă memorie, găsise de cuviinţă să instaleze un serviciu de etape, a fost incendiat împreună cu un bogat material didactic: colecţiuni de ştiinţe naturale, aparate de fizică, substanţe pentru laboratorul de chimie, in-

strumente de dendrometrie, de topografie, muzeul de seminţe forestiere, de industrii lemnoase, de miniaturi de poduri, podeţe şi alte construcţiuni forestiere, animale şi pasări împăiate, mai multe tablouri cu mugurii tuturor speciilor lemnoase cari cresc în ţară, o prea interesantă serie de miniaturi relativ la transportul plutelor pe rîul Bistriţa, relieful pădurei Tarcăul, al Piscului Cânelui etc. reprezintând o valoare considerabilă. precum şi munca sârguitoare de peste 20 de ani a profesorilor şi asistenţilor şcoalei, între cari unul dintre cei mai meritoşi, care promitea aşa de mult pentru viitorul silviculturei noastre, mult regretatul inginer-silvic Gh. Ionescu, a căzut jertfa iubirii şi datoriei sale pentru patrie ca ofiţer pe câmpul de onoare.

Dela mutarea şcoalei de silvicultură din Iaşi, unde se deschisese în mod vremelnic cursurile, la Bucureşti, ea a fost găzduită pe unde a putut în lipsă de un local al său propriu. In palatul Universităţii I s'a pus, în adevăr, la dispoziţie două săli de studii, iar la institutul de fisiologie o sală, graţie extremei bunei voinţe a d lui profesor Atanasiu, fostul rector al Universităţii. Pentru cancelaria şcoalei căreia i se destinase o cameră la al 3-lea etaj din localul Ministerului de Domenii, îi s'a destinat în ultimul timp 2 săli, dintre cari una pentru desen, în palatul unde funcţionează şi Academia de înalte studii comerciale şi unde se află instalată direcţia şcoalei noastre superioare de silvicultură.

Această stare de provizorat nu mai putea să dăinuiască, fără grave inconveniente pentru învăţământul superior silvic, care trebuie să fie neapărat organizat faţă cu importanţa domeniului nostru forestier întregit şi a noilor cerinţe ale timpului prin care trecem.

Ideile în ce priveşte dacă şcoala de silvicultură trebuie să aibă o administraţie a sa aparte ţinând tot de Ministerul Domeniilor, sau să treacă la Universitate ca o facultate de ştiinţe silvice, ori în fine să formeze una din secţiunile şcoalei politechnice din Bucureşti de curând înfiinţată, au fost foarte împărţite.

Chestiunea fiind adusă în discuţiunea marelui congres silvic din 1919 al României întregite, deschis cu o deosebită solemnitate de M. S. Regele, care a pronunţat atunci un memorabil discurs, la care pentru prima oară au luat parte şi fruntaşii silviculturii din ţările alipite, s'a votat cu o mare

majoritate moţiunea ca şcoala noastră să fie ataşată şcoalei politechnice spre a forma secţia inginerilor silvici.

In acest sens s'a pronunţat cu precădere şi comisiunea pentru unificarea învăţământului superior instituită în timpul din urmă de către Ministerul Instrucţiunei Publice.

D. Cudalbu, actualul Ministru al Domenilor ţinând seama de acest aviz, precum şi de dezideratul corpului technic silvic, a aprobat trecerea şcoalei superioare de silvicultură la politechnică şi a numit o comisiune compusă din d-nii Vasilescu Carpen, directorul şcoalei politechnice, Sava Ooiu, directorul şcoalei de silvicultură şi din cel ce scrie aceste rânduri, cu însărcinarea de a alcătui în acest sens un proect de lege şi de a introduce toate modificările propuse de comisiunea de unificare în proiectul care fusese trimis Ministerului Instrucţiunei şi în care atunci se prevedea trecerea şcoalei superioare de silvicultură la Universitatea din Bucureşti.

Conformându-ne acestei însărcinări, precum şi rezoluţiunei pusă de dl. ministru Cudalbu pe referatul directorului şcoalei de slivicultură, prin care se făcea cunoscut rezultatul lucrărilor comisiunei de unificare a învăţământului technic superior, din care a făcut şi d-sa parte, rezoluţiune prin care s'a luat o deciziune şi asupra situaţiunei profesorilor definitivi ai acestei şcoale în cazul trecerei sale ca secţie la şcoala politechnică, după mai multe şedinţe consecutive am redactat, în cel mai deplin acord, noul proiect de lege relativ la reorganizarea învăţământului silvic de toate gradele, care s'a şi depus d-lui ministru al domenilor. D-sa a ţinut să afirme din nou că va stărui din toate puterile pentru ca el să poată fi votat în chiar sesiunea actuală a corpurilor legiuitoare.

Corpul technic silvic şi corpul profesoral respectiv mulţumeşte cu recunoştinţă d-lui ministru Cudalbu pentru solicitudinea ce şi de astă dată a dovedit că poartă învăţământului nostru silvic, căruia, prin chiar textul legii, D-sa a prevăzut ca să i se pună la dispoziţiune mai multe păduri de ale Statului, situate în diferite regiuni ale ţării, pentru lucrările practice şi de aplicaţiunea cursurilor de specialitate, de care s'a simţit întotdeauna absolută trebuinţă.

Petre Antonescu

INFORMAȚII

In ziua de 6 și 7 Mai a. c. a avut loc în București, *congresul forestier a tuturor Industriașilor și exploatatorilor de păduri*, ce s'au constituit în o Uniune, — pentru a'și apăra interesele în special față de greutățile de transport pe C. F. R. a materialului lemnos debitat și care reprezintă valoare de sute de milioane lei, fără a putea fi pus în valoare.

La acest congres *Ministerul de Domenii*, a fost reprezentat prin d. *Inginer Inspector general silvic Dem. I. Zane*, care recunoscând greutățile actuale ale industriilor de păduri, în numele guvernului a promis tot concursul.

Societatea *Progresul silvic* și *Cercul de studii forestiere* a fost reprezentată prin d. Inginer șef silvic M. P. Florescu dela Creditul Technic, care față de durerea exploatatorilor de păduri care se plâng că nu'și pot transporta materialul lemnos, d-sa pe o altă latură paralelă se plânge că și exploatările în munți nu se face sistematic, făcând apel la toți reprezentanții industriei forestiere să dea *o atenție mai patriotică pentru cultura și exploatarea pădurilor, tocmai pentru asigura perpetuarea industriei forestiere române, aci în orient.*

Au mai asistat d-nii Inginori silvici: *Gheorghe Crăciunescu*, dela Silvica Română, *Iulius Moldovanu* dela Banca Românească și Creditul Rural *Theodor Spirescu* dela Cooperativele de păduri și *C. Pop Bancheriu.*

* * *

In ziua de 8 Mai a. c. la Brașov a avut loc congresul forestier, al industriașilor forestieri din Ardeal.

Ședința a fost deschisă de d. inginer șef silvic M. P. Florescu, dela Creditul Technic, care schițând în linii generale întreaga problemă a industriei lemnului din România Mare, face apel la toți congreștii pentru o unire cu cei din vechiul Regat, pentru a numai lupta despărțiți tocmai acum *în o Românie unită pe veci,* — în care scop congresul după îndemnul colegului Florescu a și trimes câte o telegramă M. S. Regelui și Miniștrilor respectivi de care atârnă punerea în valoare a bogățiilor pădurilor.

Din partea Ministerului de Domenii a luat parte d. Inspector Silvic, *Baiu Crăciun, șeful Regiunei silvice Sf. Gheorghe*, care în cuvinte documentate a arătat că cunoaște toate

greutăţile actuale ale industriei forestieri, şi că va fi un un intermediu puternic pe lângă organele indrituite de a salva industria forestieră — şi d-sa făcut apel tot la unirea tuturor industriaşilor din Ardeal cu cei din vechiul Regat.

* * *

La serbarea centenarului lui **Ion C. Brătianu** ce a avut loc la Florica, Duminică 22 Mai. Societatea «*Progresul Silvic*» a fost reprezentată prin d-ni: *Al. Constantinescu* preşedinte, *C. I. Ionescu*, consilier-silvic şi membru activ al societăţei şi *M. P. Florescu* inginer-şef silvic, secretarul societăţei.

* * *

Marţi 24 Mai a. c, a avut loc o şedinţă festivă a Academiei Române unde d-l profesor universitar *N. Iorga* a vorbit în memoria centenarului marelui bărbat de Stat *I. C. Brătianu*.

Societatea «Progresul silvic» a fost reprezentată prin d-l *Al. Constantinescu*, preşedinte;

D-l *P. Antonescu*, profesor şi inspector silvic;

Demetrescu Vergu, inspector silvic, şeful serviciului silvic al Academiei Române şi *M. P. Florescu*, inginer şef silvic, secretarul soc. «Progresul silvic»; iar Duminică 29 Mai la Bucureşti, s'a depus de Soc. «Progresul Silvic» prin D-l Insp. Clain o coroană de brad, lucrată de elevii brigadieri de la Brăneşti.

* * *

Prin noul buget, diferitele clase de pădurari şi brigadieri s'au desfiinţat, prevăzându-se o singură clasă, brigadierii fiind plătiţi cu 200 lei lunar, iar pădurarii cu 100 lei lunar.

* * *

In revista «*La Vie-Technique et industriele*» ce apare la Paris, N-rul din luna Martie a fost reservat special pentru *Bulgaria*, în care s'a descris toată viaţa technică şi economică a Bulgariei, între care şi un articol «*Pădurile în Bulgaria*» datorit *D-lui G. Petroff*, inspector general silvic.

N-rul pe Iulie va fi reservat *exclusiv Romăniei*, în care scop ni s'a reservat câte-va pagini şi pentru Padurile Romăniei. Indemnăm pe colegi a colabora la acest No. rezervat ţărei noastre.

* * *

In ziua de 23 Aprilie c., s'a stins din viaţă la Hangu (jud. Neamţ) *Paul Dobias*, fost elev al şcoalei speciale dela Brăneşti (din primele serii) şi fost elev al Şcoalei de Ape şi Păduri dela Nancy.—In timpul din urmă era ad-torul forestier al Domeniului Hangu (Neamţ), proprietatea d-lui M. D. Sturza.

* * *

Adunarea generala a soc. «Országos Erdészoti Egyesulet» s'a ocupat cu chestia plantarei cu arbori a şesului ungar (Alfold).—Pentru mărirea teritoriului silvic se intenţionează o acţiune specială şi o intervenţie legislativă tot în aceiaşi direcţie.

* * *

In revista *L'Amerique*, No. 4 Aprilie 1921, ce apare la *New-York*, găsim un articol datorit D-lui Franklin Brady, care tratează despre: *Cercetările de laboratoriu şi produsele pădurilor*, din care resultă că un biurou oficial special se ocupă în Statele Unite de a găsi întrebuinţările cele mai noi pentru industria lemnului, perfecţionarea metodelor industriale şi eliminarea perderilor în producţie. Cercetările întreprinse au ca rezultat să creeze noi industrii care să realizeze economii considerabile în materie lemnoasă.

* * *

INGINERII SILVICI DIN MAREA INDUSTRIE FORESTIERĂ

1. B. N. Pretorian, Ing. Insp. Gen. Silv., Directorul Exploatărilor Pădurilor, Soc. Drajna, Com. Măneci-Ungureni Jud. Prahova.

2. Gheorghe Crăciunescu, Administrator-Delegat şi Directorul General al Soc. An. Silvica-Română Str. Smârdan 4. Bucureşti.

3. Juliu Moldovanu, Ing. Insp. Silv. Directorul Exploatărilor Forestiere dela Pădurea Plaiul Lung a Băncei Românesti, Gara Gugeşti, Jud. R.-Sărat.

4. Const. M. Bunescu, Ing. Şef Silv. Administratorul-Delegat şi Membru în Consiliul de Administraţie al Băncei Românesti pentru Exploatările Pădurilor din Bucovina, Cernăuţi.

5. M. P. Florescu, Ing. Şef Silv., Şeful Secţiei Silvice din Direcţia Generală a Creditului Technic Bucureşti.

6. Niculae Brătescu, Ing. Şef Silv., Directorul Exploatărilor Pădurilor Soc. Argeş, Curtea de Argeş.

7. Vasile. C. Mihalcescu, Ing. Şef Silv. Directorul Expl. Pădurilor Soc. Arif-pendinte de Creditul Technic din Bucureşti, Cumpănă-Argeş.

8. Teodor Grigoraş, Ing. Şef Silv. Directorul Expl. Pădurilor Soc. Industria Forestieră, Valea Uzului (Apa Roşie) Gara Dărmăneşti Jud. Bacău.

9. Nicolae Fallon, Ing. Şef Silv. Şeful Expl. Pădurilor de pe Domeniul Regal Broşteni, Jud. Sucəava.

10. G. M. Vasiliu, Ing. Silv. Şeful Expl. mai multor Păduri particulare din Jud. Dolj, Calafat, str. I. C. Brătianu 3.

BIBLIOTECA
Institutul Forestier

„ARIF“

Societate Anonimă pentru Exploatarea de Păduri și Industria Lemnului

Capital social: Lei 30.000.000.— Deplin vărsați

Președinte al Consiliului de Administrație:
CONST. NEAMȚU

Vice-președinte al Consiliului de Administrație:
Inginer TIBERIU EREMIE

ADMINISTRATORI-DELEGAȚI:

Inginer CORNELIU BALTEANU
» C. ORGHIDAN și
ALEXANDRU ZANESCU

CONSILIERI:

Inginer GH. BALȘ, C. NEGRESCU,
I. PURCĂREANU, D. ROLIN și J. SELLECKAERS

DIRECTOR GENERAL:

Inginer-șef, M. N. RĂDULESCU

Director technic: Inginer, D. STOICA
Director comercial: L. CICONI
Director forestier: Inginer-șef silvic, V. MIHALCESCU

Are în exploatare păduri din munții Argeșului, de pe valea Argeșului. Posedă o fabrică cu 18 gatere în Curtea-de-Argeș. Vinde en gros și en detail lemne de foc și cherestea, predate la gara Curtea-de-Argeș. Posedă ateliere mecanice de tâmplărie, fabrică de lăzi, fabrică de parchete. Primește comenzi pentru cherestea și lemne de foc, tâmplărie, mobilier, parchete de șiejar și fag, lăzi și orice fel de ambalaje de lemn etc.

Sediul în BUCUREȘTI, STR. MARCONI No. 3, Telefon 2/91.

„CREDITUL TECHNIC"

Prima Soc. Română pentru încurajarea întreprinderilor Technice şi Industriale
Capital Social 35 Milioane Lei deplin vărsat

Preşedinte al Consiliului de Administraţie:
Inginer N. P. ŞTEFĂNESCU, Dir. Băncei Româneşti

Vice-Preşedinte al Consiliului de Administraţie:
Inginer C. P. BRĂTAŞANU, mare industriaş şi proprietar

ADMINISTRATORI DELEGAŢI:
Inginer **G. BALŞ**, mare proprietar,
Inginer **TIBERIU EREMIE**, mare antreprenor

CONSILIERI:

D. D. BRAGADIRU, mare industriaş.
Ing. C. BUŞILĂ, Profesor la şcoala de Poduri şi şosele.
EMIL BRANCOVICI, Directorul Societăţii „Agricola".
Ing. Inspect. General TANCRED CONSTANTINESCU.
GR. GOLESCU, Directorul Băncei „Agricola".
ON. LUCA NICULESCU, mare comerciant şi industriaş.
Ing. CH. PENESCU-KERTCHI, Dir. gen. al Soc. Română de automobi
Ing. E. WOLFF, mare industriaş.
Ing. P. ZLATCU.

Director general: Inginer. CORNELIU BALTEANU

Direct. technic: Ing. M. CIOC Dir. Comercial: GH. CIOFLEC

Dă consultaţiuni şi referinţe asupra întreprinderilor technice şi industriale din ţară: condiţii generale, condiţii locale, materiă primă, combustibil, mijloace de transport, organizarea mijloacelor de fabricaţie, maşini personal, producţie, dobuşeu.

Sediul în Bucureşti, str. Marconi No. 3, Telefon 2/91, (Palatul Soc. de asigurare „Agricola".

CARŢI NOI

Călăuza teoretică şi practică a estimatorului de păduri, de *Gh. Teodorescu*, inginer şef silvic.

Observaţiuni şi învăţăminte trase din lucrările de combaterea insectei „Bostrychus typographus" în campania anului 1920, de *Th. Grigoraş*, inginer şef silvic.

Rezerva lemnoasă a ţărei, de *V. N. Stinghe*, inginer şef silvic.

Indemn la o reformă silvică în România, de *Gh. Bercuţan.*

Studii entomologice şi botanice în pădurile atacate de Bistrichizi, de *N. Iacobescu*, Profesor la şcoala superioară de silvicultură.

Elemente de Botanică, de *N. Iacobescu.*

Relaţiuni între exploatarea agricolă şi cea forestieră, de *M. Drăcea.* inginer şef silvic.

6241 b
Iun-Sept 1921

Anul XXXIII. IULIE-AUGUST-SEPTEMBRIE 1921 No. 7-8-9

REVISTA PĂDURILOR

ORGANUL SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC"

Fondată în 1886

și recunoscută persoană morală prin Decretul Regal No. 1630 dela 28 Aprilie 1904, cu sediul în palatul Ministerului de Domenii

Apare sub conducerea comitetului de redacție sub Președinția d-lui Petre Antonescu

ABONAMENTUL 120 LEI PE AN

Combaterea ecstrichizilor din pădurea Statului Tarcău. . . . . Petre Antonescu
Reforma agrară pentru Transilvania și înființarea pădurilor și pășunilor comunale . . . I. Timoc
Exploatarea pădurilor în regie . . . . . Ion Moldovan Junior
Industria forestieră la o mare răspântie! . . . M. P. Florescu
Hibridația stejarului este o cauză de degenerare a speciei? . . . . . Const. C. Ballu
Din primele legături forestiere ale Ardealului. Ion Moldovan Junior
„Der Waldpoet" . . . . . Radu Crăciun
Din Monografia Domeniului Gurghiu . . . G. P. Antonescu
Împădurirea locurilor sărate și nisipoase . . Iuliu Predan
Stejarul pomenirei lui *Neagoe Vodă* . . . N. Mateescu
Recenzii . . . . . Andrei Ionescu
Deschiderea cursurilor școalei superioare de Silvicultură . . . . . .
Legea de reglementarea cumpărării de păduri destinate exploatării . . . . . .
Apelul pentru bustul D-rului Istrati . . . . .
Licitații de lemne . . . . . .
Informațiuni . . . . . .

BUCUREȘTI
TIPOGRAFIA „NAȚIONALA", JEAN IONESCU & Co.
STRADA BURSEI No. 1
1921

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

AL

SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC"

PE PERIODUL 1921—1925

Consilieri:

Ion Aleman	Ion Moldovanu
M. Boldur	Const. Opran
Al. Constantinescu	Const. Sava-Goiu
Aurelin Eliescu	Vintilă Stinghe
Mihail P. Florescu	M. Tănăsescu
Liviu Marțian	

Cenzori:

Ovidiu Crattero, C. P. Georgescu și Xenofon Sculy.

Cenzori Supleanți:

I. Comanici, Marin Drăcea și G. Turneanu.

Biroul Societății „PROGRESUL SILVIC"

Președinte: Al. Constantinescu

Vice-Președinți: Aurelin Eliescu, Liviu Marțian — *Secretar:* M. P. Florescu — *Casier:* N. Elefterescu

Ajutor de Secretar și Casier: N. Caragea

Comitetul de Redacție:

Președinte: P. Antonescu

Membrii:

M. Drăcea	D. Robănescu
M. P. Florescu	V. Stinghe
I. Guguianu	I. Timuc
N. Iacobescu	G. Turneanu
I. Paemisky	

6241

Faţă de greutăţile ce întâmpinăm cu imprimatul revistei vă rugăm să bine voiţi a ne trimite prin mandat poştal suma de lei 170 costul abonamentului pe anul 1942 și 1943 cu care sunteţi în întârziere.

Mandatele se va trimite pe adresa D. Hă-bănescu, ad-torul revistei la Casa Pădurilor, Bucureşti.

porţiunilor din pădurea Tarcău, ce i s'au vândut de către Stat.

Rezultatul, consemnat într'un proces-verbal semnat de câte şi trei membrii comisiunei, l'am depus ministerului în primele zile ale lunei August anul trecut. Prin o altă deciziune comunicată cu adresa No. 27585 din 12 August a administraţiei Casei Pădurilor ni s'a cerut să arătăm asemenea:

1. Care este efectul metoadelor aplicate pentru combaterea insectelor în pădurea Tarcău?

2. Dacă cooperativa «Albina» îşi execută obligaţiunile din contract în mod satisfăcător, astfel ca să nu contribuie la înmulţirea focarelor de insecte prin inacţiune sau prin lucrări rele?

Pentru că ni se cerea un răspuns de urgenţă şi D-nii Marţian şi Timoc se aflau la Cluj, iar eu în Bucureşti, atât cel ce semnează aceste rânduri, cât şi cei l'alţi 2 membrii ai comisiunei au înaintat fiecare ministerului de domenii câte un referat separat.

In interesul cu oaşterei mijloacelor întrebuinţate încă de la începutul lucrărilor pentru combaterea insectelor Bostrichus typographus şi Bostrichus sau Tomicus chalcographus, cari au apărut în masă în masivele de reşinoase din Moldova, pentru ca cei cari luptă şi astăzi chiar, cu o rivnă care onorează corpul technic silvic din care fac parte, în contra unor din inamicii pădurilor cei mai periculoşi din regnul animal, vor găsi poate în cele ce urmează oare-cari îndrumări utile, m'am hotărât a da publicităţei conţinutul referatului ce am prezentat.

6241

Anul XXXIII. IULIE-AUGUST-SEPTEMBRIE 1921 No. 7-8-9.

REVISTA PĂDURILOR

Combaterea bostrichizilor din pădurea Statului Tarcău

Prin deciziunea din luna Iulie 1920, d-l Th. Cudalbu, ministrul agriculturei şi al domeniilor, a instituit o comisiune compusă din d-nii ingineri consilieri şi inspectori generali silvici L. Marţian, Timoc şi subsemnatul, cu însărcinarea de a constata dacă societatea cooperativă «Albina» respectă dispoziţiile contractelor de vânzare ce i s'au vândut de către Stat.

Rezultatul, consemnat într'un proces-verbal semnat de câte şi trei membrii comisiunei, l'am depus ministerului în primele zile ale lunei August anul trecut. Prin o altă deciziune comunicată cu adresa No. 27585 din 12 August a administraţiei Casei Pădurilor ni s'a cerut să arătăm asemenea:

1. Care este efectul metoadelor aplicate pentru combaterea insectelor în pădurea Tarcău?

2. Dacă cooperativa «Albina» îşi execută obligaţiunile din contract în mod satisfăcător, astfel ca să nu contribuie la înmulţirea focarelor de insecte prin inacţiune sau prin lucrări rele?

Pentru că ni se cerea un răspuns de urgenţă şi D-nii Marţian şi Timoc se aflau la Cluj, iar eu în Bucureşti, atât cel ce semnează aceste rânduri, cât şi cei l'alţi 2 membrii ai comisiunei au înaintat fiecare ministerului de domenii câte un referat separat.

In interesul cu oaşterei mijloacelor întrebuinţate încă de la începutul lucrărilor pentru combaterea insectelor Bostrichus typographus şi Bostrichus sau Tomicus chalcographus, cari au apărut în masă în masivele de reşinoase din Moldova, pentru ca cei cari luptă şi astăzi chiar, cu o rivnă care onorează corpul technic silvic din care fac parte, în contra unor din inamicii pădurilor cei mai periculoşi din regnul animal, vor găsi poate în cele ce urmează oare-cari îndrumări utile, m'am hotărât a da publicităţei conţinutul referatului ce am prezentat.

Cunoştinţe preliminare

In urma uraganului care a avut loc în luna Decembrie 1915, cea mai mare parte a arborilor de specie molid de pe suprafaţa de circa 850 hectare din pădurea Tarcău, vândută în primăvara anului 1919 cooperativei «Albina», prin bună învoială, au fost doborâţi de vânturi.

Această porţiune de pădure se află situată la fundul pârîului Tarcău, limitându-se la Vest cu vechia frontieră a Transilvaniei, la Sud cu obcina Meilor şi plaiul Radovanului, la Est cu o linie sinuoasă care pleacă ceva mai sus de poiana Rădvanului şi trecând peste culmi şi păraie, coboară la confluienţa pârîului Ţapului cu pârîul Tarcăul, iar la Nord cu pârîului Ţapului, limita trecând peste piciorul Făgetului şi pârîul Tărcausul.

Relieful terenului este foarte accidentat, pantele sunt mari şi neregulate, iar pe alocurea prăpăstioase (abrupte). Expoziţiunile predominante sunt cele de Nord, Est şi Vest. Solul este destul de profund, iar pe alocurea superficial, bogat în humus, din care cauză îndată ce el este desgolit, se acopere cu o exuberantă vegetaţiune herbacee, de smeurişuri în special, de Epilobium, de Senecio etc., care vegetaţiune îngreunează extraordinar de mult plantaţiunile, mai cu seamă dacă trec mai mulţi ani dela desgolirea lui, în care caz le copleşesc şi le fac chiar să dispară, ori le ţin timp îndelungat sub nivelul înălţimei etajului superior al celor buruieni.

Pe suprafaţa de 850 hectare vândută cooperativei «Albina», arborii doborâţi de uraganul din Decembrie 1915 şi cei cari au căzut în urmă, reprezintă o proporţie de circa 80% iar a celor cari se găsesc şi azi în picioare, verzi sau uscaţi 20%. Aproape toţi aceşti arbori aparţin speciei molid. Spre a nu deveni un focar pentru înmulţirea lui Tomicus (Bostrichus), typographus, consiliul technic al pădurilor, din care faceam şi eu parte pe atunci, a propus, prin avizul său din primăvara anului 1916, ca aceşti arbori să fie imediat descojiţi ştiut fiind că această insectă îşi depune oulele în stratul liberian al arborilor doborâţi de vânturi mai cu seamă şi anume în cantitate de 20-80, (după observaţiile dela Tarcău însă de cel mult 50) într'o singură galerie, astfel că dacă admitem că numai jumătate din acest număr sunt femele, cari la rândul lor depun acelaşi număr de ouă în timpul celei de a 2-a generaţii (al 2-lea sbor), numărul insectelor se sporeşte în mod considerabil.

Arborii în chestiune, cât timp nu sunt uscaţi cu desăvârşire, servesc ca medii, ca puncte de atracţiune pentru insecte, nu se poate mai prielnice, în pădurile pure de molid, iar când numărul lor a devenit foarte mare, ele atacă mai întâi arborii din picioare, a căror activitate fisiologică d ntr'o cauză oare-care a diminuat, iar în lipsa acestora invadează chiar arborii din picioare verzi şi sănătoşi.

După ce însă arborii s'au uscat cu desăvârşire, insectele ne mai găsind hrana necesară, ele îi părăsesc numai decât pentru a-şi căuta aiurea alte locaşuri pentru îndeplinirea evoluţiunei lor organice.

Dispoziţiunea contractuală, prin care s'a pus cumpărătorului porţiunei de 850 hectare pădure obligaţiunea de a descoji toţi arborii de pe ace4stă suprafa.ă, cea mai mare parte doborâţi de uraganul din 1915, după cum am arătat mai sus, sau cari se află şi astăzi uscaţi în picioare, (1920) nu prezintă deci, din punctul de vedere al combaterei insectelor, absolut nici o utilitate, aceste insecte împrăştiindu-se în masivele ve:ine cu mult mai înainte de vânzarea pădurei, care a avut loc tocmai in anul 1919.

In anul următor 1920 s'a dispus a se pune în vânzare o nouă porţiune din pădurea Tarcău şi anume aproximativ 2050 hectare, formând 2 trupuri distincte la originea părîului Tarcău.

Aceste 2 din urmă trupuri de pădure vândute tot societăţii cooperative «Albina» prin contractul din luna Februarie 1920, cu dreptul de a le exploata prin tăieri rase în timp de cel mult 12 ani, se află situate unul pe versantul stâng şi drept al văei Tarcăului, iar cel de al 2-lea pe versantul stâng al părâului Tărcuţa, limitându-se cu porţiunea de circa 850 hectare vândută prin contractul din 1919.

Terenul aici este tăiat de diferite pâraie cu văi strimte şi adânci; coastele sunt repezi, iar pe alocuri prăpăstioase; culmele principale sunt în general ascuţite, astfel că se dă naştere unui relief foarte accidentat. Solul în general este fertil. compoziţiunea mineralogică argilo şi nisipo-argiloasă, stratul de humus foarte abondent, din care cauză el este expus inerbărei şi înăpădirei buruienilor înalte. Profund pe alocuri, superficial în alte părţi.

Expoziţiunile variază după direcţia văilor, cele sud-vestice predomină. Speciile ce compun arboretele sunt: molidul $^{8}/_{10}$, bradul $^{2}/_{10}$ şi fagul $^{2}/_{10}$. Ele se găsesc în stare de amestec, fie individual,

sau formând pâlcuri de mai multe hectare fiecare. Cea d'intâiu esență populează în special coastele sudice și cele de Sud, Vest și Est, spre culmi cu deosebire, afară de câteva excepțiuni cum de exemplu culmea de pe plaiul Făgețelul, unde se află aproape numai fag curat.

Arborii sunt de diverse vârste și dimensiuni, numărul lor variind la hectar dela 180 la 200 în termen mediu; cei bătrâni în etate de peste 200 ani, cu o grosime în diametru la înălțimea de 1,3 m. dela pământ au o grosime de peste 60 cm. în diametru. Aspectul general al masivelor din această porțiune de pădure, în suprafață aproximativă de 2050 hectare, precum și din restul de 3325 ha. pădure exploatabilă ce a mai rămas Statului, este al grădinăritului de forma ce caracterzează pădurile noastre virgine. Ca specific[1] pădurei Tarcău este, că într'însa se găsește un mare număr de arbori de diverse dimensiuni, cam dela 30 cm. în sus, atacați de criptogame, arbori cunoscuți în localitate sub numirea populară de *iscari*.

Arborii uscați în picioare din cauza atacului insectelor, a descojirei molizilor în timpul războiului pentru obținerea coajei necesare adăposturilor din preajma fronturilor de luptă, a gloanțelor de pușcă și a obuzelor, este de circa 20—25 %.

Această proporție se reduce în ce privește trupul de pe versantul văei Tărcuța la 10—15 %.

Cumpărătorul, societatea cooperativă «Albina», pe lângă alte obligațiuni, a fost îndatorat, prin art. 6 din condițiile speciale ale contractului, de a pune la dispoziținea Casei pădurilor lucrători cu instrumentele necesare, în număr suficient spre executarea la timp și conform instrucțiunilor stabilite pentru combaterea insecte'or.

Operațiunea de combatare. Metoada aplicată.

Operațiunea de combaterea insectelor de pe întreaga suprafață de 5375 hectare pădure neexploatată încă, s'a început din luna Decembrie 1919, continuându-se până la 1 Februarie 1920, în care timp s'au marcat 16669 arbori cursă, dintre cari aproape jumătate au fost iscari.

Sub numirea de iscari sunt cunoscuți în localitate molizii, a căror grosime la 1,3 m. dela suprafața solului trece de 30 cm. în diametru și cari prezintă din distanță în distanță în lungul trunchiu-

rilor lor nişte pete negricoase, de ordinar in locurile unde au fost crăci rupte, unde s'au cauzat răni şi alte traumatisme, cari pete nu sunt altceva, după d-l profesor N. Iacobescu, decât fructificaţiile ciupercei *Trametespini* [1]) cari contribue la deteriorarea calităţei lemnului prin intrarea lui în descompunere.

Marcarea arborilor, care a precedat vânzarea pădurei, s'a făcut in mod împrăştiat şi anume pe o suprafaţă de circa 1200 hectare, dintre care 700—800 hectare făcând parte din cele 3325 hectare exploatabile rămase Statului, iar restul de 400—500 hect. din porţiunea de circa 2050 hect. vândute societăţei «Albina» în primăvara anului 1920.

Din cauza lipsei unei organizări adequate, a zăpezei abondente care a durat până la 20 Martie 1920, a sărbătorilor Paştelui şi a intârzierei aprobărei devizului pentru combaterea insectelor, care a avut loc, după cum mi s'a afirmat de către personalul silvic din localitate, abia în cursul lunei Aprilie, continuarea marcărei arborilor curse pentru primul sbor al insectelor (1-a generaţie) s'a efectuat în centrul Ardeluţa, în 10 zile şi anume dela 4—15 Maiu, adică când sborul de primăvară al insectelor începuse deja. De rândul acesta s'au marcat şi tăiat un număr de 20.000 arbori dintr'un număr de 161 bande late de câte 40 metri şi situate cam la 200 metri depărtare una de alta, extrăgându-se cam $^1/_2$ din materialul lemnos aflător în fiecare din aceste bande sau fâşii de pădure.

Acestor fâşii li s'a dat, pe cât s'a putut, o direcţiune în sensul celei mari pante începând din văile diferitelor pârae principale şi ajungând până la culmile respective.

Din cauza tăerei prea târzie a acestor arbori curse, ei nu şi-au putut îndeplini în mod complect rolul lor, pentru că insectele din 1-iul sbor, nu şi-au depus ouăle pe dânşii, decât acele a căror sbor întârziat s'a făcut ulterior perioadei de maximum de intenzitatea al sborului în chestiune. În schimb arborii, cari fusese doboriţi de vânturi în cursul toamnei şi în iarna 1919 1921, ale căror rădăcini fiind acoperite în total sau în parte cu pământ, nu s'au putut uscă până la primul sbor, au servit ca cele mai bune curse, dovadă că, cu ocaziunea descojirei, s'au găsit pe dânşii un număr

1) Descrierea amănunţită a acestei criptogame se poate vedea în scrierea „Lehrbuch der Baumkraunkheiten", de dr. Robert Hartig, Berlin 1889, a 2-a ediţie, pag. 164 — 167.

considerabil de insecte sub formă de ouă, de larve, ori de nimfe sau păpuşe.

Al doilea sbor al insectelor (a 2-a generaţie) s'a început în primele zile ale lunei lulie 1920, atingând perioada maximă în zilele de 3, 4 şi 5 lulie st. n. continuându-se apoi în tot decursul acestei luni şi va dura, după toată probabilitatea şi în luna August.

Spre a se constata evoluţia desvoltărei insectei Tomicus, (Bostrichus) typographus, în ziua de 15 lulie 1920, s'a tăiat un număr de 150 — 200 arbori verzi din picioare atacaţi de insecte, lesne de recunoscut după înroşirea extermităţei ultimilor lujeri şi aplecarea lor în jos, cărora li s'a dat numele de *arbori curse naturali*; pădurarii şi lucrătorii îi cunosc sub numirea de *viermari*.

Cu ajutorul acestor arbori s'a putut constata că, pe circa 1/3 din lungimea trunchiurilor despre vârf, majoritatea nimfelor se transformase în insecte perfecte, dar cele mai multe din acestea sburase, rămânând numai puţine, nedeplin formate, de culoare cafenie deschisă şi prin urmare care nu erau încă în stare de a sbura. Cam pe 1/3 din lungimea trunchiurilor, partea din mijloc a arborilor cursă, insectele se aflau în stare de larve, cele mai multe însă ca nimfe şi numai prea puţine ca insecte nedeplin formate, iar pe restul trunchiurilor insectele în chestiune se aflau în stare de ouă, dar mai cu seamă de larve.

Din totalul de 36669 arbori curse, marcaţi şi tăiaţi până la finele lunei lulie 1920, data aflărei mele în localitate, se cojise un număr de 18511 şi se mai aflau în curs de descojire încă 8000—10,000 arbori, restul fiind destinaţi a servi ca curse pe tot timpul cât va mai dura al 2-lea sbor.

Cu ocaziunea operaţiunei de descojire s'a constatat că, din cauza netăierei lor la timpul oportun, numai un număr restrâns de insecte din 1-iul sbor îşi depusese oulele pe dânşii. Arborii cursă nu îşi au îndeplinit, prin urmare, după cum era de prevăzut de altminteri, decât prea puţin rolul lor. S'a constatat, în acelaşi timp, că cea mai mare parte din insectele cu cari erau încărcaţi, proveneau din sborul al 2-lea (a 2-a generaţie), dar din cauza temperaturei ridicate din timpul verei ele atinsese deja gradul de desvoltare al insectelor din 1-iul sbor, metamorphoza acestora fiind întârziată din cauza timpului ploios şi rece care avusese loc în lunile de primăvară.

Pe unul şi acelaş arbore s'au găsit deci insecte din ambele generaţii. Spre a servi ca arbori curse pentru sborul al 2-lea al insectelor s'au marcat şi tăiat, pe la sfârşitul lunei lunie, un număr numai de 2500 arbori, de astădată însă nu în bande şi nici în mod împrăştiat, pentrucă în acest din urmă caz s'a observat, că pe arborii cursă cari se găseau la umbră, precum şi pe coastele nordice, nu îşi depusese ouăle decât prea puţine insecte, ci în masivele dintre bandele în chestiune s'au deschis ochiuri având forma de ordinar drept unghiulară şi anume, latura cea lungă de 30 metri, în sensul celei mai mare pante, iar a celei mici de 20 metri, suprafaţa fiecăruia fiind aşa dar de circa 600 metri pătraţi.

Exploatarea arborilor din aceste ochiuri a fost făcută în mod ras.

Numărul arborilor marcaţi spre descojire de la începutul acestei operaţiuni, care a avut loc la 15 Mai 1920, şi a durat până la 31 Iulie, a celor descojiţi de fapt până la această dată, precum şi numărul zilnic de lucrători puşi la dispoziţiunea Casei Pădurilor de cooperativa «Albina» în săptămâna de la 19—24 Iulie, a variat, după afirmarea D-lui inspector silvic Borş, între 287—400.

După datele însă ce ni s'a prezintat de delegatul local al cooperativei, numărul lucrătorilor procurat organelor silvice ale Statului pentru combaterea insectelor din pădurea Tarcău a fost :

În luna Maiu 1920 de	1047	pe zi
„ „ Iunie „ „	837	„ „
„ „ Iulie „ „	480	„ „

Voind să compar arătările inginerilor noştrii silvici cu cele din registrele cooperativei «Albina», aceasta ne-a înmânat o situaţie, din care rezultă că pentru combaterea insectelor până la 1 August 1920 s'a doborât din porţiunea de 2050 hectare, 14849 arbori curse, s'a curmat 8060 butuci, s'au cepurit 3877 şi s'au cojit 10952.

Din porţiunea de 3325 ha s'au tăiat 29043 arbori curse, s'au curmat 12196 butuci, s'au cepurit 4092 şi s'au cojit 19129.

Zilele de lucru întrebuinţate pentru săvârşirea acestor lucrări au fost de 22,326, cari au costat 928,652 lei, ceeace revine, în termen mediu, la 41 lei şi 60 bani ziua de lucru.

Cum este organizată lucrarea de combatere?

Iată cum este organizat serviciul de combaterea insectelor în pădurea Tarcău. Suprafaţa de 5375 hectare din această pă-

dure, pentru care societatea Albina este obligată, conform art. 6 alin 2 din condițiunele speciale pentru vânzarea materialului lemnos de pe porțiunea aproximativă de 2050 ha, de a pune la dispoziția Casei pădurilor pentru combaterea insectelor în tot timpul duratei acestei lucrări cel puțin 1000 lucrători (fără a se preciza dacă trebuie socotiți pe zi, pe săptămână, pe lună, ori pe tot timpul duratei operațiunei) s'a împărțit în 8 sectoare, fiecare din acestea fiind încredințate conducerei unui domn silvicultor asistent.

Arborii curse mai întâiu se marchiază, după care se taie și se divizează în 4 părți, cumănd-se astfel trunchiurile lor în câte 4 butuci. Descojirea se face în mod treptat începându-se cu cei proveniți din partea despre vârful arborilor, pentru că aceștia sunt cei d'întâiu atacați de insecte și numai în urmă ceilalți butuci și anume pe măsura invadării lor de către insecte și transformărei ouelelor lor în larve.

Manipulațiunea din cauza aceasta este excesiv de greoale și costisitoare, pentru că lucrătorii sunt nevoiți a căuta prin pădure locurile unde sau doborât arborii pentru curse și odată găsiți ei trebue să cerceteze, cari anume butuci sunt proprii pentru descojit. In caz când nici unul nu este propriu pentru această operațiune, sau suntnumai butucii cei mai subțiri despre vârful arborilor, după descojirea acestora ei pleacă apoi în căutarea altora.

Lucrătorii schimbându-se des și fiind streini de localitate nu cunosc pădurea Tarcău și de oarece în general nu se desemnează fiecărei echipe de lucrători anumite porțiuni bine determinate, prin limite naturale de ex. ei pierd, d'împreună cu lucrătorii supraveghetori, un timp prețios cu căutarea altor arbori curse, dnpă ce într'un loc oarecare s'a terminat cu operațiunea descojitului.

Se obicinuiește asemenea, deși cea mai mare parte a domnilor silvicultori asistenți, șefi de sectoare, în urma constatărilor făcute pe teren, nu împărtășesc părerea că procedeul recomandat este eficace, ca arborilor cu un strat cortical mai gros, cum se întâmplă cu cei mai bătrâni, sau cu butucii cari provin din partea de jos a trunchiurilor, să li se răzuiască ritidomul mai înainte de descojire și anume până ce se zăresc larvele insectelor

Se pretinde de unii dintre șefii hierarhici conducători ai lucrărilor de combaterea insectelor din pădurea Tarcău, că procedând astfel sunt mai multe probabilități ca acestea să fie cu mai multă siguranță distruse, ouele și larvele venind în contact mai

direct cu agenţii naturali, cu lumina solară, cu ploaia etc, ca în cazul când descojirea nu este precedată de răzuire.

Pentru a se dovedi avantajul unei astfel de operaţiuni, cei cari o susţin, ar trebui să se bazeze pe un material de date experimentale, ceeace nu este cazul.

Ceeace însă este sigur, este faptul că o asemenea practică nu este cunoscută în literatura străină şi în cazuri de invaziuni similare de insecte n'a fost nicăieri aplicată, cheltuiala în schimb sporeşte în mod considerabil.

D-l silvicultor asistent Niculae Ion, căruia'i este încredinţat unul din sectoare, a afirmat comisiunei că în urma experienţei ce d-sa a făcut, reiese că este nevoe de un timp de 3 ori mai mare pentru ca, pe lângă descojirea unui arbore gros la înălţimea peptului de 50 cm. în diametru, să i se răzuiască şi retidomul (partea solzoază şi crăpată a coajei).

Un atare mod de procedare, a cărei absolută necesitate nu este dovedită, îndreptăţeşte cooperativa «Albina» să se plângă că se face experienţă pe socoteala sa, de oarece lucrătorii pentru combaterea insectelor sunt plătiţi cu 40 lei pe zi, iar în timpul din urmă cu 50 lei chiar, fără a putea fi găsiţi uşor.

Rezultatul metoadei aplicate pentru combaterea insectelor

Ţinând seamă de imperfecţiunile inerente ori cărui început, se poate afirma că la Tarcău s'a făcut un pas serios în lupta dusă în contra lui Bostrichus (Tomicus) typographus în special şi cu măsurile ce le propun mai la vale sunt încredinţat că se va ajunge la un rezultat mulţumitor în ce priveşte stârpirea lui.

Dacă în menţionata pădure răul n'a luat, până acum, proporţia unei adevărate calamităţi, prin întârzierea în combaterea acestei insecte, datorite neluărei la timp de măsuri prezervative, precum şi a evenimentelor războiului, este că masivele respective, din punctul de vedere al compoziţiunei lor, sunt fericit constituite, căci nu sunt compuse numai din molid curat, ci dintr'un amestec în care el intră într'o proporţie de $^{3}/_{10}$, restul fiind format dinbrad şi fag.

Păreri eronate şi diferitele faze ale atacului insectelor

De către unii silvicultori cam profani în chestiuni de entomologie forestieră, din fericire puţini la număr, se susţine că pentru combaterea

insectei Bostrichus typographus L. nu este nevoie de arbori curse, ci numai de a se scoate din mijlocul masivelor arborii uscați în picioare, cei doborâți de vânturi, precum și cei verzi în picioare, cari, în mod vizibil, se disting că sunt atacați de această insectă, cu alte vorbe a se întreține numai o bună higienă a pădurei.

A pune temei pe asemenea credințe greșite, este a fi cu totul străin de biologia insectei despre care ne preocupăm. sau a desprețui în mod suveran preceptele științifice și rezultatele unei lungi experiențe.

Se știe, în adevăr, că atât la arborii atacați de Tomicus typographus, considerați în mod individual, cât și la arboretele sau pădurile alcătuite dintr'o colectivitate de vegetale lemnoase, distingem 3 perioade de atac, caracterizate prin următoarele faze:

In I-a perioadă, atât la arbori cât și într'un masiv constituit în întregime de molid, atacul nu se poate distinge decât de către un ochiu foarte experimentat, de un specialist consumat, căci semnele distinctive sunt așa de puțin evidente, atât de neînsemnate, încât pot fi luate drept fenomene obicinuite ale vieței plantelor, fără să putem bănui câtuș de puțin că Tomicus typographus ar fi invadat pădurea noastră.

In a II-a perioadă, starea arborelui sau a arboretului este așa de schimbată în cât eminența pericolului, datorit invaziunei insectelor, nu poate scăpa decât unui om cu desăvârșire profan.

In a III-a perioadă, ni se înfățișează icoana destrucțiunei, arborele a încetat să vegeteze, iar pădurea este pe cale de a-l imita.

In I-a perioada omul poate cu ușurință pune stavilă răului, în a II-a numai desvoltând în scopul acesta o mare energie, iar în a III-a perioadă el se află aproape la limita puterilor sale.

Se naște acum în mod firesc întrebarea cum se pot distinge diferitele stadii de desvoltare ale atacului insectelor?

La aceasta respundem:

In prima perioadă se observă la câți-va arbori o ușoară stare maladivă, o slabă decolorare a frunzelor (a acelor) și o aplecare a lor în jos. Fire de rășină se întind pe trunchiuri în jos, iar pe scoarța arborilor se zărește un praf (rumeguș) de culoare brună ca a tabacului. Afară de aceasta spre partea inferioară a trunchiului, la o distanță de peste 2 metri dela pământ, se văd pe ici și colea pe coaje mici găuri ca de alice. După aspectul general al ar-

borilor în acest stadiu al atacu'ui, nici nu putem să bănuim că insecta de care ne temem şi a făcut deja apariţiunea.

In a II-a perioadă coloarea frunzelor (acelor) molidului a devenit brună roşiatică, fără însă să fi început să cază jos. Răşina se prezintă nu în forma de fire lungi, ci de picături, cari te stropesc, din când în când, când ridici faţa în sus, iar pe coaja trunchiurilor arborilor până la baza lor se observă o mai mare proporţie de răzătură de lemn (rumeguş).

In a III-a perioada, în fine, frunzele cad multe de o dată, san au căzut deja, iar scoarţa arborilor se desface sub formă de plăci, părţile desgolite ale trunchiurilor sunt pline cu un rumeguş de culoare negricioasă, seva sau mâzga fiind intrată în fermentaţie.

Dacă în prima perioadă a atacului tăiem un arbore, trebue să căutăm mult până să dăm peste insecte, căci la molid în acest stadiu se găsesc uumai dela vârful trunchiurilor şi până cam pe la mijlocul lor. In a II a perioadă insectele s'au înmulţit foarte mult şi s'au scoborât pe trunchiu în jos, ceea ce ne învederează marele număr al găurelor rotunde, ce străbat coaja arborilor. In a III-a perioadă insectele au părăsit deja arborii, cari nu e mai poate procura hrana necesară.

Când pădurea se găseşte în primul grad (perioadă) de atac al insectelor, ea coprinde numai câţiva arbori înprăştiaţi, aflători în a I-a şi a II-a perioadă, fără nici o legătură aparentă între dânşii. In al 2-lea stadiu al atacului se zăresc în pădure grupe de câte 4—6 arbori, unii dintr'înşii fiind şi în perioada a III-a de atac. O pădure aflătoare în al 3-lea grad de atac este caracterizată prin faptul, că arborii, din a III-a perioadă a atacului formează grupe sau păicuri mari, cari pe alocurea atingându-se dau naştere la făşii mai mult sau mai puţin lungi.

Aşa fiind rezultă că, pentru a pune stavilă unei invaziuni de Tomicus typographus, nu este de ajuns. după cum susţin unii, să ne mărginim de a extrage din interiorul masivelor numai arborii uscaţi, căci în cazul acesfa noi nu îndepărtăm din pădure, decât arborii aflători în a III-a perioadă a atacului şi cel mult o parte din a II-a perioadă. Acei însă cari se găsesc în I-a perioadă de atac şi o parte din cei din a II-a perioadă vor continua şi de aci înainte a servi ca mijloace de propagare a insecteior.

Concluziuni

Singurul mijloc util de combaterea insectei Tomicus typographus este intrebuinţarea arborilor cursă şi anume cât se poate de judiţios spre a se surprinde momentul când ouele se transfo mă în larve [1]).

[1]) C'est au moment ou l'on s'est assuré que la première ponte est en train de s'accomplir qu'il faut intervenir énergiquement et écorcer très soigneusement tout le trone pendant que les femelles sont encore à l'oeuvre, cachées dans la galerie maternelle. A l'aide d: haches et d'ecorçoir, on enlève les couches corticales; elles se détachent facilement et l'on bouleverse la plus grande partie des larves et des oeufs. Ceux-ci, exposée au soleil où à la pluie, ne peuvent y vivre, et l'on parvient à anéantir, avec le concours des éléments météorologiques, cette première générations surprise, en general, au moment dela metamorphose d'oeuf en larve. Traité d'entomologie forestière par A. Barbey 1913, pag. 57 şi 58.

Alţi autori sunt de altă părere în ce priveşte stadiul anume când trebuie făcută descojirea.

«Tous les Bostriches (à l état de larves et de nymphes) atteints par le soleil ou la pluie dans les écorces retournées, perissent.»

Les ravageurs des forets et des arbres d'alignement, par de la Blanchère. 1889, pag. 125.

«Es ist nämlich ein bekannter, eigenthümlicher Umstand, dass der noch nicht ausgebildete Käfer die freie Luft nicht vertragen kann und das Eier, Larve und Puppe durch die einfache Blosslegung der R nde zugrunde gehen.

Zu Fangbäume wählt man gerne unterdrückte Stämme, legt dieselben auf Unterlagen in sonnige Oerter und entrindet dieselben nach erreichten Zwecke zur Zeit, wo die Larve in das Stadium der Verpuppung uebertritt.

In traducere: este adică un fapt cunoscut, caracteristic, că insecta ne desvoltată nu poate suporta aerul liber şi că oul, larva şi crisalida sunt nimicite prin simpla expunere la soarea coajei. Arborii curse se aleg de preferinţă din cei dominaţi, ale căror trunchiuri se aşează pe lemne în locuri expuse soarelui, unde se descojesc, după ce şi-au atins scopul şi anume de obiceiu în momentul când larva trece în stadiul de crisalidă.

A se vedea instrucţiuni'e relativ la distrugerea insectelor vătămătoare pădurilor trimise de guvernul austriac diferitelor ţări de coroană. Gesetze betreffend das Forstwesen und den Feldschutz (Manzsche Gesetz-Ausgabe. Viena 1885. pag. 36).

Cu privire la pădurea Tarcău unde, din cauza întârzierei de a se lua la timp cuvenitele măsuri dă protecție, răul a luat proporție mari, nu însă astfel încât să nu se mai poată remedia. Propunerile ce urmează mai jos, dacă vor fi urmate cu punctualitate, am credința că o va feri de o adevărată calamitate, de oarece, după cum am menționat mai sus, masivele nu sunt compuse numai de molid, ci și de fag și brad formând un amestec intim, în grupe, sau pâlcuri.

Nu tot astfel se va întâmpla cu pădurile curate de molid din partea de sus a văei Bistrița, cu cele din județul Trei Scaune din Transilvania, pe care de asemenea am avut ocaziunea de a le observa în trecere, dacă nu se vor lua măsuri dictate de știință și practica forestieră pentru preîntâmpinarea pericolului, care amenință cu o ruină sigură pădurile de rășinoase ale țărei, reprezentând, din cauza scumpirei extraordinare a lemnului de lucru și de foc în timpul actual și probabil și în viitorul apropiat, o bogăție națională care se cifrează cu miliardele de lei.

Propuneri pentru combaterea insectei Tomicus typographus.

a) *Măsuri de ordin technic.*—1. Se va tăia, descoji și scoate din pădure toți arborii viționi, maladivi, deperisanți, iscarii, cei rupți și doborâți de vânturi, cei din etajul dominat, după ce vor fi utilizați ca arbori cursă, cari, după cum se știe, oferă diverselor soiuri de bostrichizi și în special lui Bostrichus typographus, un mediu favorabil spre a se putea înmulți și împrăștia și în masivele vecine sau chiar îndepărtate, după cum experiența ne dovedește.

2. Se vor dobori, descoji și curma în butuci, arborii uscați în picioare, ori cărei specii ar aparține, în scopul de a întreține buna higienă a pădurei Tarcău, cei neutilizabili pentru lemne de lucru sau de foc, se vor arde în pădure în locuri ferite de incendii.

«Cojirea arborilor cursă nu se va începe mai înainte, până ce ouele depuse nu au înviat toate. Dacă s'ar începe cojirea mai de vreme, atunci femelele, cari nu și-au terminat încă depunerea ouălelor, ar sbura, ducându-se să și depună restul ouelelor pe arborii în picioare».

3. Se va renunța de a se tăia arbori curse din așa zisele bande cari pleacă din fundul văilor și se continuă până la o culme principală, trecând adese ori peste văi, culmi secondare și peste coaste cu diferite expoziții inclusiv cele de Nord, Est și de Nord-Est, unde insecta în chestiune nu se grăbește a-și depune ouelele. Se va căuta asemenea de a nu se utiliza ca curse arborii din picioare, sănătoși, din etajul dominant proprii pentru lucru și construcțiuni, după cum am constatat că s'a procedat în trecut.

4. Se va renunța pe cât posibil la întrebuințarea arborilor curse prin împrăștiere, căci experiența locală și de aiurea a dovedit că din cauza lipsei de lumină solară și probabil și de căldură îndestulătoare, insectele evită de a își crea galerii materne în scoarța arborilor aflători în locuri prea umbrite, umede și răcoroase.

5. Se va creia în schimb ochiuri mai mari sau mai mici, după necesitate, în jurul arborilor uscați în picioare și a arborilor curse naturali, a așa zișilor viermari, arbori aflați în perioada a 2 a de atac, cari se disting după înroșirea extremităților ultimilor lujeri, după curgerea de rășină și a căderei mai abundente a prafului de rumeguș de culoarea tabacului, când lovim trunchiul arborilor cu toporul. Din aceste ochiuri se vor extrage molizii cu o grosime de peste 30 cm. în diametru și anume 1/3 sau chiar 1/2 din materialul lemnos existent la unitatea de suprafață, în forma unor tăieri de însămânțare foarte rare în cari arborii în picioare rămân izolați unii de alții.

6. Astfel de ochiuri se vor deschide și în jurul arborilor verzi din picioare, pe cari, după semnele exterioare despre care am menționat mai sus, suntem încredințați că se află în prima perioadă din punctul de vedere al intensității atacului de către insecte.

7. Arborii curse tăiați din ochiurile în chestiune în proporție de 1/3 sau 1/2 din volumul întregului material lemnos, vor fi că: mai mult expuși luminei solare și așezate extremitățile lor pe praguri de lemne uscate cari se găsesc cu ușurință în pădurile virgine. Cu chipul acesta nu va mai fi nevoe ca să fie curmate în 4 butuci, căci trunchiurile acestor arbori curse fiind expuse soarelui și căldurei vor fi înăpădite de insecte, cari își vor depune ouelele nu numai pe părțile de sus ale trunchiurilor, ci de jur împrejurul lor ne mai fiind astfel în contact cu umiditatea solului.

8. Pentru crearea de noi ochiuri pentru combaterea insectelor

se va da intotdeauna preferinţă expoziţiunilor calde, expuse soarelui şi căldurei (însorite după cum se zice în localitate) cum sunt cele de Sud, de Vest, de Sud Est şi de Sud Vest. Când invaziunea a luat proporţii mari, se va crea atari ochiuri şi pe alte versante, cât mai aproape de culmi şi de părţile superioare ale coastelor expuse cât mai mult luminei şi curenţilor aerlani.

9. Tăerea arborilor curse din ochiuri trebue să se facă ceva mai înainte de sborul insectelor, căci încetând orice activitatea vegetaţiunei ei se anemiează şi constitue astfel condiţiuni proprii pentru ca insectele să-şi formeze galerii caracteristice în stratul cortical al arborilor, unde larvele îşi depun ouăle.

Numărul şi suprafaţa ochiurilor nu trebue fixate mai dinainte, căci aceasta depinde de intensitatea invaziunei, care se apreciază de şeful de sector respectiv şi care hotărăşte proporţia şi ordinea de succesiune în care urmează a fi deschise.

10. Arborilor cursă nu li se va reteza vârfurile ci vor fi lăsaţi cu crăcile lor, când avem interesul să grăbim transpiraţiunea şi pierderea umidităţei din zona cambială şi din alburnul lemnului, sau când intenţiunea noastră este ca ei să servească ca curse nu numai pentru Tomicus typographus, ci şi pentru congenerul său Tomicus chalcographus, care după cum se ştie atacă de preferinţă crăcile, vârfurile arborilor şi uneori mlădiţii a căror coajă este mai subţire.

Din potrivă când voim să întârziăm uscarea arborilor, li se va reteza vârfurile imediat după doborârea lor, iar secţiunile extreme vor fi acoperite cu pământ. Cu modul acesta mulţi arbori vor putea servi drept curse nu numai pentru primul sbor al insectelor, ci chiar pentru cel de al doilea.

11. După retezarea vârfurilor arborilor ele nu vor fi ţinute la umbră sau acoperite cu alte crăci, căci pot servi foarte bine ca curse pentru diferitele soiuri de bostrichizi, dovadă mulţimea de ouă şi de larve ce am găsit pe aceste vârfuri şi coronamentul arborilor doborâţi cu ocaziunea aflărei mele în localitate.

12. Prin crearea de ochiuri bine luminate de soare şi bătute de vânt se va împedica, prin descojirea trunchiurilor lor şi repedea uscare a lemnului, ravagiile insectei xyloterus (Tomicus) liniatus.

13. Ochiurile despre care am vorbit, vor înlesni foarte mult

regenerarea naturală a masivelor, ceeace se recomandă cu tot dinadinsul pentru pădurea Tarcău.

b. Măsuri de ordin administrativ.— a). Pentru a se micşora actualele cheltueli ce se fac cu combaterea insectelor, cari sunt relativ enorme, este bine ca să se încredinţeze conducerea acestei lucrări regiunei silvice respective, care va da delegaţiune în mod special unui silvicultor şef, agent de control, a cărui competenţă, sârguinţă şi pricepere în combaterea insectelor este bine recunoscută.

Se va reduce la 2, cel mult 3, numărul actual al silvicultorilor asistenţi însărcinaţi cu combaterea insectelor în pădurea Tarcău, ceilalţi putând fi utilizaţi pentru lucrările de combaterea insectelor din pădurile de reşinoase cari fac parte din bazinul râului Bistriţa, cum de exemplu la pădurea Broşteni, proprietate particulară a M. S. Regelui, a cărei suprafaţă trece de 40.000 hectare, la pădurea Hangu a principelui Sturdza şi la alte păduri, unde, din lipsă de personal, nu se poate lucra nimic, din care cauză Bostrichizii se înmulţesc considerabil şi atacul lor se întinde pe o suprafaţă din ce în ce mai mare.

D. inspector silvic Borş, a cărui energie şi corectitudine în serviciu numai are nevoe de alte elogii, va avea conducerea generală a lucrărilor de combaterea insectelor din întreaga Moldova. D. profesor Iacobescu va continua studiile sale ştiinţifice.

b). Pentru a se forma elemente destoinice se va instrui un număr de lucrători permanenţi în ce priveşte măsurile de luat pentru combaterea insectelor, plătindu-li se un salariu mai mare ca celor lalţi.

Li se va da afară de aceasta câte una sau două perechi de bocanci. Ei vor îndeplini funcţiunea de supraveghetori de lucrări, suplinând într'o oarecare măsură absenţa actualilor silvicultori asistenţi cari vor fi utilizaţi aiurea.

Constatându-se în urma inspecţiunilor inopinate a silviculturului şef, conducătorul lucrărilor de combatere, că aceşti supraveghetori de lucrări îşi îndeplinesc cu conştiinciozitate datoria, li se va putea da, din când în când, câte o mică gratificaţie în bani sau în natură, drept încurajare şi stimulent. Cei neglijenţi vor fi amendaţi cu sume, cari se vor distribui la timp celor sârguitori.

Astăzi, când se simte atâta lipsă de personal silvic în vechiul Regat, în Transilvania şi în Bucovina, nu este bine ca să fie concentraţi prea mulţi silvicultori cu studii academice la o singură

pădurea Statului, când altele, deşi sunt tot atât de ameninţate de acelaş flagel, sunt lăsate în voia soartei.

c) Silvicultorilor asistenţi întrebuinţaţi pentru combaterea insectelor li se va plăti cel puţin o diurnă de 50 lei pe zi, căutând asemenea a li se înlesni cumpărarea cu preţuri reduse de încălţăminte şi alte efecte, pe cari le uzează foarte repede, dat fiind că sunt ţinuţi să umble în continuu în sectorul lor pe timpul ploilor şi altor intemperii, cari sunt atât de frecuente la munte.

d) Din lucrătorii întrebuinţaţi pentru combaterea insectelor la Tarcău se va forma mai multe echipe, cărora li se va încredinţa efectuarea lucrărilor din anumite părţi ale unui sector, astfel după cum se procedează în pădurea Statului Galu, după instrucţiunile d-lui silvicultor şef Th. Grigoraş cu foarte bune rezultate, atât din punctul de vedere technic cât şi financiar. In adevăr, pe câtă vreme în această localitate operaţiunea de combatere a lui Tomicus typographus şi calcographus costă în termen mediu 12 lei de m. c. în care intră doborâtul arborilor, cepuritul şi descojitul lor, fără a se practica însă procedeul dela Tarcău de a se curma trunchiul în 4 butuci, operaţiune considerată aici ca inutilă, la Tarcău cheltuelile se urcă la numai puţin de 30 lei de m. c. iar cooperativa «Albina» susţine că în realitate se atinge cifra de 40 lei de m. c.

De relevat asemenea este, că la Galu operatorii nu se mulţumesc de a expune soarelui şi ploilor partea internă a stratului cortical după descojirea trunchiurilor arborilor, ci coaja lor se arde în întregime, astfel că distrugerea insectelor, în oricare din faza transformărei lor evolutive s'ar afla, se face în mod mai sigur şi mai complect, fără ca să se fi înregistrat vreodată un singur caz de incendiu, argument principal invocat de cei cari nu admit această procedare, ceeace explică excelenta organizare a muncei, spiritul de prevedere şi măsurile de precauţiune ce se iau de personalul însărcinat cu combaterea insectelor la pădurea Statului Galu, precum şi la alte păduri de pe valea Bistriţei din Moldova.

Petre Antonescu.

Reforma agrară pentru Transilvania şi înfiinţarea pădurilor şi păşunilor comunale

Având în vedere, că legea pentru reforma agrară din Transilvania, Banat, Crişana şi Maramureş prevede creiarea şi complectarea păşunilor şi a pădurilor comunale, având în vedere că această lege de mare importanţă are de scop ridicarea bunei stări a populaţiunei şi mai având în vedere că dispoziţiunile legei, referitoare la creiarea păşunilor şi pădurilor comunale vor avea influenţă şi asupra administraţiei pădurilor, interesele economiei silvice ne impun să ne ocupăm cu modalităţile, pe baza cărora va trebui executată legea, pentru ca să poată corespunde scopurilor amintite şi pentru ca să se evite greşelile, cari ar putea fi în detrimentul fondului păduros.

Dispoziţiunile referitoare la complectarea şi creiarea păşunilor comunale sunt prevăzute în art. 24—31, iar cele referitoare la pădurile comunale în art. 32—37.

In baza art. 32 punctul a.) pentru înfiinţarea şi complectarea pădurilor comunale se vor expropria în primul rând pădurile enumerate în art. 6 a.), cari formează proprietatea corporaţiunilor, instituţiunilor, bisericilor, mănăstirilor, capitlurilor, universităţilor, şcoalelor, spitalelor, judeţelor şi a comunelor, cum şi pădurile statului.

Această dispoziţiune a legei atinge în prima linie tocmai acele păduri, cari în baza art. de lege XXXI din 1879, sunt supuse regimului silvic şi se administrează de ingineri silvici, conform regulelor stabilite în amenajamente.

Pădurile, cari formează proprietatea particularilor, conform art. 32 b.), se vor expropria numai în rândul al doilea şi numai în măsura lipsei, iar în pădurile composesorale şi urbariale în rândul al treilea

Deoarece pădurile particulare nu sunt supuse regimului silvic şi deoarece proprietarii acestor păduri se năzuesc să ajungă la cel mai mare venit punând în exploatare porţiuni mari de păduri fără să ţină seama de posibilitatea normală şi fără ca să se îngrijească de regenerarea pădurilor exploatate, — la executarea legei, fiecare om de specialitate trebuie să stăruiască, ca aceste păduri să se exproprieze în primul rând, pentruca devenind păduri comunale, în administraţia acestora să se introducă o economie corespunzătoare intereselor statului

In ce priveşte exproprierea pădurilor composesorale şi urba-

riale, trebue să cunoaştem, că deoarece art. 32 punctul c.), prevede exproprierea acestori păduri până la limita fixată de lege, această dispoziţiune va aduce schimbări în suprafaţa pădurilor composesorale şi urbariale, cum şi în proporţia drepturilor, ce le-au singuratici membri ai composesoratului în acestei păduri.

Limita pentru fiecare cap de familie s'a fixat în regiunile agricole, la 3 jug. cad., în regiunile unde pământul cultivabil este redus la 5 jug. cad., iar acolo unde pământul cultivabil lipseşte la 7 jug. cad. — Din această dispoziţiune a legei rezultă, că dela composesori, cari au drept la o parte mai mare din pădurea composesorală, decât cea fixată în lege, partea care întrece această limită, se va expropria pentru composesorii, cari au mai puţin şi pentru locuitorii din comună, cari nu au drept la pădurea composesorală, iar din părţile expropriate se va înfiinţa pădurea comunală.

Pentru clarificarea celor amintite aduc pilde următoare.

Un composesorat are o pădure cu o suprafaţă de 1000 jug. cad., la care au drept singuratici composesori în proporţia $^{1}/_{1000}$ $^{2}/_{1000}$ $^{3}/_{1000}$ $^{4}/_{1000}$ $^{5}/_{1000}$ $^{6}/_{1000}$ etc. In teritoriul de 1000 jug. cad. composesorul care are $^{1}/_{1000}$ parte i se cuvine din tot teritoriul de pădure $2^{1}/_{2}$ jug. cad., composesorului, care are $^{2}/_{1000}$ părţi 5 jug. cad., iar composesorului care are $^{3}/_{1000}$ părţi $7^{1}/_{2}$ jug. cad. etc.

Dacă luăm cazul, că pădurea aceasta este situată în un ţinut unde lipseşte pământul cultivabil şi în baza legei limită se fixează la 7 jug. cad, conform dispoziţiunile art. 32 punctul c.) composesori, cărora li se cuvine din tot teritoriul de pădure mai puţin de 7 jug. cad., vor primi partea ce le lipseşte dela aceia, cari au drept la pădure composesorală în proporţia de $^{1}/_{1000}$ $^{2}/_{1000}$ $^{3}/_{1000}$ etc.

Din dispoziţiunile legei rezultă că din părţile de pădure, ce se vor expropria dela membri composesoratului se va înfiinţa pădurea comunală, la care vor avea drept locuitori, cari nu au avut drept la pădurea composesorală cum şi unii membri ai composesoratului şi că administraţia economică de până acum va fi împărţită între comune şi composesorate urmând, ca administraţia economică locală a pădurilor comunale să se facă în baza art. de lege XVIII din 1871 şi XXII din 1886, referitoare la administrarea averilor comunale de către primăriile comunale, iar a celor composesorale în baza art. XIX din 1898 de adunările generale şi comitetele composesoratelor şi că administraţia technică a acestor păduri, care se va face de agenţi silvici ai statului va pretinde o muncă îndoită şi un personal mai mare.

In art. 34 se prevede dispoziţiunea că expropriereа pădurilor cât şi constituirea lor în păduri comunale se va face cu avizul şi sub direcţiunea serviciului silvic al statului.

Din această dispoziţiune rezultă, că la expropriarea pădurilor legea a asigurat autorităţilor silvice o parte activă şi că agenţii silvici ai statului au dreptul nunumai a-şi da avizul, ci şi a lua parte la executarea lucrărilor de expropriere. Şi această dispoziţiune este foarte importantă, de oarece serviciul silvic al statului este organul care poate aprecia nevoile populaţiunei şi care are datorinţa a ţinea seama şi de interesele economice silvice.

Deşi până la scrierea acestor rânduri încă nu cunoaştem regulamentul de executare a legei, având în vedere scopul ce l'au urmărit corpurile legiuitoare la creiarea acestei legi, aflu de lipsă a aminti pe scurt principiile în baza cărora va trebui executată legea referitoare la înfiinţarea pădurilor comunale.

La executarea legei trebue să se ţină în vedere următoarele.

1. Având în vedere că în urma războiului mondial s'au devastat teritorii mari de păduri şi că refacerea ţinuturilor devastate va avea ca urmare o exploatare mai intensivă îndată ce se vor îmbunătăţi mijloacele de comunicaţie şi circumstanţele de comerţ având în vedere că exploatările mai intensive se pot face numai pe teritorii mari şi la pădurile, cari au o administraţie bună şi un plan de exploatare bine stabilit, — *expropriereа trebue să se estindă în primul rând asupra teritoriilor de pădure nesupuse regimului silvic* şi numai în cazul dacă astfel de păduri nu s'ar găsi în ţinuturile unde se va face expropriereа şi necesitatea ar pretinde şi expropiarea pădurilor supuse regimului silvic în baza art. XXXI din 1879 şi enumerate în § 17, se va purcede la expropriereа acestor păduri ţinând seama, ca pădurile proprietatea statului să fie scutite de expropriere. Dacă se va purcede pe baza acestui principiu vom ajunge la rezultatul, că o mare parte din pădurile particulare vor fi administrate de agenţii silvici ai statului şi la aceste păduri se va introduce o economie ratională.

2. Teritoriul de pădure ce se va expropria trebue să fie accesibil şi să conţină masive, cari să poată asigura continuitatea exploatărei şi prevederea populaţiunei cu lemne de foc şi lemne de construcţie.

La expropriere trebue să se evite greşelile, ce s'au făcut în unele ţinuturi cu ocaziunea executărei art. de lege LIII din 1873 şi art. VII din 1908, când fie din rea voinţă, sau din neştiinţă, s'au dat în posesiunea foştilor iobagi păduri devastate, fără nici o va-

loare, din cari foştii iobagi nu şi-au putut acoperi nici barem nevoile de combustibul.

Experienţele câştigate din legile de segregare menţionate trebue să ne fie de folos şi trebue sa ne năzuim a face tot posibilul, pentruca reforma agrară să-şi ajungă întru adevăr scopul, pe care-l urmăreşte, adică ridicarea bunei stări a populaţiunei.

Legile de segregare, cari au avut de scop provederea foştilor iobagi cu lemne de foc şi lemne de construcţie, în măsura în care au beneficiat înainte de rescumpărarea dreptului de servitute, au fost aplicate în unele ţinuturi, în detrimentul foştilor iobagi, astfel, că pădurile ajunse în posesiunea lor nu au conţinut masive, cari ar fi putut asigura continuitatea posibilităţei anuale şi nu au putut satisface nevoilor populaţiunei. Şi de oarece creiarea pădurilor comunale va pretinde şi jertfe cari vor beneficia de aceste păduri, având să plătească preţul de expropriere, cheltuelile de administraţie şi pază, cum şi impozitele, este neapărat de lipsă ca aceste jertfe să aducă roadele dorite.

După cum am amintit limita pentru fiecare cap de familie s'a fixat în art. 33 la 3, 5 şi 7 jug. cad.

Să vedem aproximativ cât va face posibilitatea anuală socotită pe un cap de familie în diferitele ţinuturi?

In regiunile agricole se găsesc păduri cu masive de fag şi de stejar şi ici colea cu masive de mesteacăn şi plop. La aceste păduri, aplicând tratamentul crângului simplu, cu o rotaţiune de 40 ani şi socotind pe un jug. cad. la pădurile de fag şi de stejar la vârsta de 40 ani în mediu 50 m³, iar limita ce se va expropria la 3 jug. cad., un cap de familie va putea folosi pentru trebuinţele sale în continuu 3.75 m³ sau 5 metri steri lemne de foc şi de construcţie.

In ţinuturile unde pământul cultivabil este redus şi unde se găsesc păduri de foioase şi răşinoase supuse tratamentului codrului limita s'a fixat la 5 jug. cad. Dacă rotaţiunea acestor păduri o stabilim la vârsta de 80 ani şi dacă socotim în mediu pe jug. cad., la răşinoase 210 m³, iar la foioase 150 m³, un cap de familie va putea primi pentru trebuinţele sale în fiecare an din pădurile răşinoase 13 m³, sau din foioase 9—4 m³ lemne de foc şi de construcţie.

Aplicând tot tratamentul codrului, cu o revoluţiune de 80 ani la pădurile de fag şi de brad situate în ţinuturile unde lipseşte pământul cultivabil şi luând de bază limita de 7 jug. cad., fiecare cap de familie va primi anual din reşinoase 18.4 m³ iar din foioase 13.1 m³ lemne de foc şi construcţie.

Cluj la 16 Octombrie 1921 **I. Timoc**

Exploatarea pădurilor în regie

I.

România întregită ne-a pus şi pe noi forestierii în faţa unor noi probleme economice. Teritoriul păduros al ţării s'a mărit considerabil, astfel încât pădurile au ajuns să fie de o importanţă capitală în economia noastră naţională ; valoarea reală depinde însă de felul cum le vom şti chivernisi şi administra.

Din trecutul gospodăriei silvice putem înregistra, două sisteme principale de exploatări. Un sistem este valorizarea masivelor păduroase la tulpină ; adecă arendarea materialului lemnos de pe mii de jugăre pe mai mulţi ani, de obiciu pe 10—20 de ani urmând ca antreprenorul se folosească productele lemnoase în aceşti ani după bunul său plac şi lăsând operaţiunile culturale în grija organelor silvice ale proprietarilor. *Al doilea sistem exploatarea pădurilor în regie*, când proprietarul îşi prelucra produsele silvice punându-le an cu an în vânzare, în depozitele sale, în formă de buşteni, material semi fasonat sau fasonat gata pentru comerciu cum sunt traverse, doage, şindrile, şiţe, coajă de tăbăcărit, lemne de foc etc.

Metodul exploatărilor cu antrepenori datează de pe atunci când nici nu se pomenea de o economie forestieră raţională. Urmările nefaste al acestui sistem a fost devastarea sistematică a pădurilor, fapt care s'a constatat numai mai târziu, când a început a se organiza serviciul silvic al domeniilor de păduri. De atunci şi mai ales de când s'a enunţat în cercurile forestiere principiul tăierilor succesive cu însămânţări pe cale naturală s'a început o propagandă pentru exploatarea pădurilor în regie. Această propagandă au rupt firele tradiţiei, triumfând punctul de vedere al inginerilor silvici şi punând capăt monoperilor dezastroase ale oamenilor de afaceri, astfel încât în ziua de astăzi în cele mai multe ţări cu o cultură economică mai vastă forestierul singur leagă şi desleagă problemele silvice, el îşi exploteză pădurea, el şi-o regeneroasă.

Făcând aprecierea acestui fel de exploatare vom vedea, că nu numai motive de natură economică îl susţin, ci şi foloase financiare, sociale iar aci dincoace de Carpaţi chiar şi administrative.

Avantajul ce-l asigură exploatarea pădurilor în regie este în cea ce priveşte repopulările.

Esenţele principale, cari formează la noi masive compacte sunt bradul, molidul, pinus cembra dintre răşinoase, iar dintre foloase: gorunul, stejarul şi fagul cu excepţiunea molidului din pădurile pure de molid, tuturor celorlalte specii le prieşte metode tăierii succesive cu însămânţare pe cale naturală. Această metodă e a tăierii succesive cu însămânţare pe cale naturală. Această metodă de tăere este preconizată de toată lumea forestieră şi acolo unde însuşirile speciale ale esenţelor nu o exclud cum la molid s'a aplicat, cu rezultatele cele mai frumoase asigurând fără spese mari regenerarea pădurii; reclamă însă cunoştinţe temeinice atât teoretice cât şi practice căci numai un om versat în chestiuni de silvicultură este în stare a conduce diferitele tăieri cum sunt: cea întunecată, cea luminoasă şi cea definitivă şi a face o selecţiune norocoasă în privinţa semincerilor cari trebue lăsaţi pe teren pentru a săvârşi cu seminţele lor repopularea teritoriului în curs de exploatarea. Iar după ce s'a instalat subarboretul trebue ocrotit şi protejat contra razelor solare, frigului, vânturilor precipitatelor şi a altor factori climaterici, cari îi pot face stricăciune, cu un cuvânt prin măsura cu care se fac tăierile amintite i se aplică un tratament corespunzător însuşirii caracteristice a speciei.

Sub aceleaşi condiţii, ba mai grele se prezintă metoada de explotare numită grădinărit, care durează o rotaţiune întreagă estrăgând în fiecare an de pe teritoriul întreget serii de exploatare indivizi, cari au ajuns vârsta exploatabilităţii, sau se estinde asupra unei perioade de 10—20 ani săvârşind grădinăritul în grupă.

Atari proceduri, cari deodată cu exploatarea materialului lemnos au de scop şi reîmpădurirea parchetelor, nu pot fi executate cu succes, decât de oameni specialişti şi cu dragoste de pădure, cari prin alegerea direcţie de cădere al arborilor, al locului şi timpului de fasonare şi adunare, ştiu şi vreau să ia în apărare semincerii şi subarboratul rămas pe loc în pădure fără de a le cauza leziuni sau turtiri, cari i-ar altera în împlinirea rolului pentru care sunt menţinuţi şi în desvoltarea firească a lor.

In cursul creşterii şi desvoltării pădurei trebuie să mai ţinem seamă şi de trebuinţele vitale şi necesităţile culturale ale masivelor, nu le mai putem lăsa ca odinioară numai în grija naturi ci este necesar a ne amesteca şi noi în acţiunea naturei, accelerând prin operaţiuni corespunzătoare desvoltarea arboretelor şi favorizând indivizii viguroşi.

In cazul când s'ar da exploatarea pădurii în întreprindere tăierile aceste nu se pot săvârşi decât cu mari sacrificii băneşti. Din aceleaşi motive, nu se poate valoriza nici materialul lemnos din masive mai tinere bântuite de vânturi rămânând aceste locuri un chip permanent al insectelor, cari primejduiesc existenţa pădurilor răşinoase. Mai relevăm încă un moment de mare însemnătate în cultura pădurilor, acela al amestecului speciilor cari constituie arboretele; se impune această operaţiune din motive financiare pentru de a mări productivitatea calitativă sau cantitativă a masivelor sau fiindcă trebuinţele de ameliorare a solului şi necesităţile culturale ale pădurilor o pretind. Aceste lucrări sunt foarte anevoioase şi reclamă o temeinică cunoştinţa a însuşirilor caracteristice a esenţelor. Operaţiunile acestea cari constituie tot atâtea probleme dificile nu pot fi încredinţate antreprenorilor cari n'au nimic comun cu silvicultura, ci numai unui om expert şi cu cunoştinţă. Antreprenorul ar putea săvârşi şi el unele din lucrările amintite, după îndrumările serviciului silvic cum este tăierea succesivă, numai nu le savârşeşte aşa după-cum pretind principiile silviculturei; nu-şi bate el capul cu protecţia arboretelor rămase pe loc în pădure, nu estrage el arborii designaţi de forestier, ci pe aceia, cari îi convin mai bine fie că îi poate corhâni mai uşor, fie că reprezintă o valoare mai mare. Rar se întâmplă să se termine o exploatare condusă de antreprenor fără neînţelegeri şi procese cu propietarul provenite din cauza spiritului hrăpăreţ al antreprenorului.

Contractele de felul acesta stipulează ce e drept condiţii severe însă antreprenorul îşi alege din ele, pe acelea cari îi favorizează mai bine interesele sale financiare şi le execută corect, ne spus de corect, pe celealte cu o inventiozitate inepuizabilă le eludează făcând uz chiar şi de apucături meschine. Relevăm un caz tipic întâmplat în sfera de activitate a regiunei silvice Zagreb în Slavonia în anul 1913. Un antreprenor ovrei şi-a luat sarcina de a exploata din un masiv de gorun în vârstă înaintată, arborii atacaţi de *oidium quercinum* cari au fost marcaţi şi sigilaţi în regulă pe trunchi şi pe trupină. Acest antreprenor a dispus să se taie în forma de aschie cvadrat sigilul autorităţilor silvice aplicat la tulpina trunchiurilor nevoiaşe, cari trebuiau exploatate şi l'a strămutat pe indivizi viguroşi de prima calitate pentru de a realiza prin exploatarea acestora un venit îndoit.

Să ne exploatăm deci pădurile în regie, iar antreprenorii să rămână la industria şi comerciul lemnului căci acele sunt proprii firii şi preocupaţiunei lor.

II.

Motivul principal, care a determinat răspândirea rapidă a exploatărilor în regie a fost fără îndoială dorinţa vădită a oamenilor specialişti şi a proprietarilor de păduri de a pune capăt calamităţilor de repopulare cari însoţesc metoda primitivă a exploatării cu antreprenor.

Un efect poate chiar şi mai măgulitor a avut acest fel de exploatare prin foloasele materiale, prin profitul mai mare, ce-i asigură proprietarului de păduri.

Neajunsul valorizării pădurilor la tulpină este, că deodată se scot prea mari teritorii la licitaţie; cumpărarea materialului lemnos pus astfel în vânzare pretinde capital considerabil şi esclude de la licitaţie pe antrepenorii mai mici, cari nu dispun de fondurile băneşti necesare.

In chipul aceasta nu se poate desvolta concurenţa aceea sănătoasă care urcă preţurile materialului, ci proprietarul de voe de nevoe e silit a-şi valoriza productele sale aşa după cum îi dictează cutare mare antreprenor, care dominează regiunea aceea.

La exploatări în regie chestiunea se prezintă sub alt aspect; se schimbă relaţiile în favorul proprietarului, deoarece în cazul acesta se pun în vânzare numai cantităţi mici de material cel mult posibilitatea şi cantitatea aceasta de material lemnos se divizează în mai multe părţi fie după situaţia depozitelor, alese în centrul de gravitaţiune a unei păduri, a unei văi; fie după sortimente cum sunt buşteni, pentru cherestea, stâlpi de mine, araci de vie etc., formând fiecare câte o grupă separată valorizarea.

E uşor de înţeles, că la atari valorizări de material grupat în parţi mai mici, pot reflecta şi capitaluri mici; se prezintă mai mulţi cumpărători, cari licitând-se unul pe altul măresc preţul lemnului pus în vânzare şi în consecinţă şi valoarea materialului lemnos la tulpină.

Un factor important la exploatările în regie este posibilitatea de a ne valoriza produsele noastre puse'n vânzare întotdeauna conform referinţelor financiare economice şi ţinând seamă de preţurile de pe piaţa, Experienţele deceniilor din urmă ne învaţă, că acest

fapt trage bine în cumpănă în favorul domeniilor păduroase, cari au făcut regie câtă vreme ştim, că preţul lemnului în acest răstimp a fost în continua iar cel vândut la antreprenor cu zece-douăzeci de ani înainte are şi astăzi acelaş preţ la tulpină de 60—100 Lei pe jugăr cadastral, cum era pe atunci, o sumă derizorie, care nu ajunge azi nici pentru regenerarea unei cinci cincimi din teritoriu.

Să nu ne mire că păduri astfel exploatate nu se mai regenerează, ci sunt predestinate a forma imense terenuri sterile, cari aduc numai pagube economii naţionale a unei ţări.

Exploatarea pădurilor în regie mai mare şi alte avantage financiare pentru proprietar şi anume: dobânda de întreprindere a manoperei de realizare, transportul şi debitarea lemnului, care încă rămâne în fondul bănesc al domeniului şi astfel urcă rentabilitate păduri. In ordinea acestor idei să consultăm bilanţele anuale ale diferitele regiuni silvice cari au facut economie forestieră intensivă şi să cercetăm ce rezultate au putut ele produce din punct de vedere financiar.

In Ungaria de nord la occalele silvice de stat Dobrociu şi Caram cu exploatare în regie s'a obţinut în anul 1903-1907 pentru materialul lemnos de esenţa molid de pe un jugăr cadastral în termen mediu 3420 coroane, preţ la tulpină, până când în acelaşi timp şi sub acelaşi condiţiuni de debitare şi transport, s'au vândut lemnele de pe un jugăr cadastral pe loc în pădure, unui antreprenor cu 1655 coroane. Prin exploatare în regie s'a realizat deci un câştig de 1964 coroane.

In Maramureş la mai multe ocoale unde s'a făcut regie s'a valorizat în anii 1906-1919 materialul lemnos de pe un jugăr cadastral în termen mediu cu 3564 coroane, câtă vreme prin vânzarea la antreprenor nu s'a putut obţinea mai mult de 2000 coroane pe jugăr, o diferenţă şi aici de 1564 coroane. Ţinem să relevăm, că datele acestea comparative se referă la teritorii de aceeaşi fertilitate şi cu cantitate de material egal.

In felul acesta am putea înregistra un şir nesfârşit de cifre cari ne-ar putea arăta în mod neîndoielnic rezultatele financiare ale ambelor metoade de exploatare; să ne mulţumim însă cu datele de mai sus şi să socotim numai 1500 coroane venit după un jugăr cadastral, la un milion de jugăre câtă pădure de stat avem dincoace de Carpaţi, cu o rotaţiune de 100 de ani am dobândi 15 milioane coroane, ceeace în ziua de astăzi cu preţurile urcate ale lemnului ar face cel puţin 100 milioane coroane.

Un caz mai recent, din care reese în deosebi paguba ce o sufere proprietarul de păduri prin faptul, că la vânzarea materialului lemnos pe mai mulți ani la antreprenori, nu poate ține seama de oscilațiunile prețurilor în anii viitori putem înregistra la regiunea silvică Sebeșul-săsesc, unde în anul 1919 s'a obținut pentru un m³ lemn de molid la tulpina 60 Lei, iar în vara anului 1920 lemnul exploatat și transportat în regie în depozitul din Sebeșul-săsesc a ajuns la licitație publică un preț la tulpina de 110 Lei; s'a făcut astfel într-un singur an la m³ un câștig de 50 Lei și materialul lemnos întreg de 30.000 m³ posibilitatea anuală ale or două ocoale un milion și jumătate Lei. O sumă nebănuită, dar reală.

Să nu uităm, că la rezultatele acestea a ajuns economia forestieră atunci, când exploatarea în regie era în prima fasă, și administrația domeniilor păduroase ale statului avea să lupte cu greutățile începutului; cu puțină experiență a serviciului silvic, cu lipsa de mijloace de transport, cari trebuiau create succesiv în defavorul venitului curat, etc.

Ce rezultate frumoase am fi în stare să arătăm atunci, când lucrurile vor merge strună și nu va mai fi nevoie să dibuim în întuneric.

Să ne exploatăm deci noi pădurile și să nu mai tolerăm amestecul oamenilor de afaceri în chestiuni cu caracter curat economic, cum sunt exploatările pădurilor.

III

Exploatarea pădurilor în regie are o influiență binefăcătoare asupra societății, asupra publicului consumator.

Statul ca atare este condus în toate rosturile lui de un spirit de altruism, care deschide ori și ce tentație de a exploata cetățenii săi; baza tuturor operațiunilor lui este cinstea, întreprinderile lui trebue să fie solide, nu conduse de râvna după parale ca și cele ale persoanelor particulare. Astfel și productele ce le pune în vânzare sunt mai ieftine căci la derivarea prețurilor nu conlucră tendințe speculative, ci numai factorii reali, cari constituie valoarea cutărui articol de vândut, la lemne adică ar fi cheltuelile faptice ale manoperei de realizare și prețul lemnului la tulpină ceea ce este echivalat cu interesele capitalului investit în terenul împădurit.

In felul acesta statul mai înfrânează pofta de câștig a ghețeftarilor, făcându-le concurență.

Ca să nu pară, că facem numai teorie să amintim şi cazuri concrete. La regiunea silvică din Sebesul-săsesc s'a vândut în anul 1919 un metru ster lemne de foc la depozit, cu 52,75 coroane, câtă vreme în omerciul liber aceeaşi cantitate sub 150 coroane nu se află.

Statul prin exploatare în regie ar putea face publicului mari favoruri procurându-le lemne pe un preţ redus cu 100 % ceeace ar avea influienţă directă asupra ieftinirei traiului şi în consecinţă ar mări baza morală şi autoritatea statului înaintea cetăţenilor săi.

De aceea să ne bizuim ca şi pe terenul economiei noastre forestiere să adoptăm principiile acelea, cari s'au dovedit de cele mai bune şi din punct de vedere social.

Exploatările în regi aduc un folos real şi populaţiei obidite dela munte fiind statul în situaţia a le oferi în toate anîmpurile prilej de lucru şi a deprinde locuitorii la muncă productivă asigurându-le prin contribuţii la institute de asistenţa socială pe lângă un trai zilnic ticnit şi viitorul. *Nu însă în felul obştiilor din Regat care sunt mai speculatoare ca chiar străinii.*

Antreprenorii însă arareori lucră cu muncitori din nemijlocita apropiere a pădurilor; ei îşi au angajaţii şi lucrătorii lor recrutaţi din alte ţinuturi unde se resimte mai mult lipsa de carte şi în consecinţă pot face afaceri mai bune cu ei. Iar locuitorii băştinaşi sunt siliţi a-şi vedea de alte treburi îmbrăţişând alte ocupaţiuni (economia de vite industria de casă a lemnului) care în astfel de condiţiuni în cele mai multe cazuri sunt ostili principiului conservării pădurilor şi dau naştere la nemulţumiri faţă de statul proprietar, care nu este în stare a le da de lucru. Nu numai atât, dar chiar nici lemnele pentru trebuinţa casei lui nu şi le poate procura, decât din a doua mână nedispunând statul asupra produselor sale silvice.

Astfel statul prin exploatări cu antreprenor rupe cu voie fărul contractului direct cu cetăţenii săi tolerând, ca strelnii să picure otrava nemulţumirii în sufletele lor, mărindu-le duşmănia faţă de pădure şi faţă de proprietar; statul îşi înstrăinează astfel o sumă de elemente bune de muncitori harnici şi destoinici, la a căror sprijini ar putea apela întotdeauna.

Dacă problema muncitorească în general în faza ei de astăzi e de dată mai recentă, este una din urmările nefaste ale războiului mondial, greutăţile cu cari a avut să lupte gospodăria silvică

la procurarea de muncitori în regiunile muntoase datează de mai nainte de zeci de ani, de atunci de când s'a început cu exploatările în regie, căci forestierul trebuia să calce pe urma antreprenorilor cari au părăsit pădurile cu muncitorii cu tot.

Totul trebuia creat din nou, iar acolo unde locuitorii nu prea erau aplicați a lucra în pădure, se impunea o inovnție mai radicală, o opera mai vastă ; colonizare de muncitori.

Au răsărit ca din pământ sate frumușele, compacte așezate în creerii munților, cari adăposteau în căsuțele lor de bârne un capital de munca considerabilă pentru gospodăria forestieră. Acești lucrători de pădure au fost aduși de aiurea și așezați în nemijlocita apropiere a pădurilor, pentru a servi elementul muncii la exploatările în regie, li s'a făcut multe favoruri: li s'a dat teren de casă, lemne pentru casă, curte și grajduri, fânat, pășune, pământ pentru producte agricole, lemne de foc, și totul gratuit percepându-se numai pentru lemne o taxă minimală, ca uzufructul să nu devină servitute în sarcina statului.

O astfel de colonie de muncitori este și în Ungaria de nord în Dobrociu. Locuitori acestui sat sunt lucrători de pădure destoinici, crescuți de mici în pădure și se pricep la tot soiul de muncă ce se cere la debitarea lemnului, bărbații se îndeletnicesc cu lucrul de exploatare, copii și fetele împăduresc, iar nevestele se ocupă cu gospodaria casei și cu economia câmpului. Sunt mulți dintre ei cari se ocupă numai cu lucrări speciale, fac șițe și șindrile: alții se ocupă mai mult cu cărăușitul până la gară s. a. m. d

Statul nu exercitează nici o presiune asupra lor; toate contractele se făceau prin bună învoială cu grupe de muncitori fixându-se prețul în totdeauna în acord, astfel încât muncitorii au interes să presteze cât mai mult și fiind ei în continuu sub supravegherea unui brigadier silvic calificat și calitatea muncii este asigurată, pentru ilustrarea avantajului ce-l obțin muncitorii prin astfel de învoeli, țin să fac amintire, că un cărăuș cu doi cai și o căruță, cu cari transporta șindrile câștiga în vara anului 1912 la zi 25 coroane, ceeace pe timpurile acelea era o sumă fabuloasă.

Instituțiile de tot soiul ce se află pe teritoriul acestei colonii, dovedesc în deajuns grija ce o poartă Statul, ca proprietar de domenii păduroase și pentru satisfacerea trebuințelor sufletești și morale ale lucrătorilor săi; este biserica în comună clădită și susținută de erariul silvic, cu preoți dotați tot de el. Educația copiilor

se face într'o şcoală cu învăţător susţinut tot de stat; iar pentru ajutorarea muncitorilor în caz de boală sau neputinţă stă la îndemână un medic funcţionar, făcând parte din corpul silvic şi casa de asigurare a lucrătorilor.

In şcoală se dă o deosebită atenţie răspândirii cunoştinţelor elementare despre pădure, astfel încât copii acestor lucrători îndrăgesc pădurea din fragedă tinereţa.

Situaţia materială a acestor colonişti o promovă statul şi prin mijloace cari adeseori aserveau chiar şi interesele culturale ale pădurii, prin faptul că după exploatarea materialului lemnos i se ceda parchetul pe un an, doi pentru cultivarea cartofilor, ceea ce echivala în sine o pierdere în creştere fără de a fi răsplătită prin stârpirea buruenilor, căci epilobium (o buriană) năpădea şi'n astfel de parchete.

In schimb însă statul era rebonificat prin alte avantajii materiale şi culturale ale pădurilor.

Cu astfel de oameni pricepuţi în lucrările de pădure se debita material de prima calitate şi se putea face o sortare economică prin ceea ce se urca în mod considerabil preţul lemnului şi în consecinţă şi rentabilitatea exploatărilor.

Reţeaua deasă a mijloacelor de transport, precum şi faptul, că lucrătorii destoinici stau la îndemână permite administraţiei silvice a ţinea sama şi de necesităţile culturale ale masivelor păduroase; se face tăieri de lămurire şi degajare; ambele pentru a facilita desvoltarea mai viguroasă a porţiunilor de păduri mai tinere.

Tăierile de lămurire, chiar şi cele ce se instalau în masivele mai tinere de obiceiu în cele de 25 de ani se fac în condiţii financiare bune, aducând pe lângă folosul cultural al pădurii şi câştig bănesc. Cu aceeaşi desteritate şi uşurinţă cu care se achitau bărbaţii de lucrarile lor, îngrijiau femeile de pepiniere şi săvârşiau operaţiunile de regenerare fiind ele deprinse ani de a rândul cu astfel de lucrări.

Atari elemnete de muncă crescute în condiţii atât de prielnice intereselor noastre pădureşti dădeau posibilitatea unei exploatări intensive şi chivernisire ideală a pădurilor.

După cât ştim şi în teritoriul Ardealului alipit patriei mame am moştenit în Maramureş astfel de muncitori ai administraţiei silvice crariale şi ar fi bine, ca nici noi să nu părăsim terenul acesta atât de bogat în roade bune şi să 'ncercăm a introduce acest sistem pretutindenea unde bântue criza de muncitori.

La realizarea acestor feluri de planuri trebue să luăm în

considerare — bine înțeles — și ideile sociale avansate ale timpurilor în cari trăim făcând pe muncitori părtași la beneficiile ce le realizează Statul din exploatările de păduri săvârșite de ei.

Prin colonizări am putea ușura și traiul atâtor locuitori de munte persecutați de soartă sprijinindu-le chiar și aptitudinile lor pentru industria de casă a lemnului și curmând aspectul trist al pelerinajului munților noștri peste văi și munți la lucru în păduri departe de casă și de ai săi.

Cărarea pe care trebuie să apucăm întru chivernisirea pădurilor noastre de dincoace de Carpați ne o indică însuși rosturile economiei forestiere de aci. Înaintașii noștrii ne-au lăsat o moștenire frumoasă, care ne spune în mod elocvent că în Ardeal și celelalte provincii anexate din fostul Stat maghiar la România mamă numai atunci facem gospodărie silvică rațională, dacă ne exploatăm pădurile în regie. Este o datorință morală a noastră, ca să continuăm tradiția creată de generațiile de forestieri, cari ne-au precedat.

Statul ungar făcuse deja de decenii pregătiri temeinice pentru a asigura succesul deplin al exploatărilor în regie.

Când oamenii, cari erau puși în fruntea administrației silvice, au adoptat în principiu metodul exploatării intensive a pădurilor s'au bizuit a-și procura mijloacele trebuincioase la astfel de exploatări cât mai ușor și fără multe cheltueli; au desfășurat o activitate febrilă pentru asigurarea acestor mijloace chiar prin contractele prin cari se valorizau pădurile în picioare specificând toate instalațiunile ce trebuiau făcute de antreprenor, ca mai apoi la expirarea contractelor să treacă în mod gratuit în posesiunea statului.

Economia silvică s'a pomenit în felul acesta cu o mulțime de mijloace și instalațiuni cu ajutorul cărora s'a putut apuca ea însăși de exploatarea pădurilor sale. La început numai la unele regiuni, iar după ce s'a convins de foloasele economice și rentabilitatea acestui metod l'a introdus în aproape toate pădurile statului ameliorând cu capitalul realizat condițiile de transport și de debitare a lemnului așa fel încât la luarea în primire a imperiului în Transilvania administrația silvică de aci era în plină activitate având depozitele pline de diferite sortimente de material lemnos și dispunând de toate mijloacele pentru destuparea pădurilor.

Avem astăzi o rețea bogată de drumuri forestiere, peste 200 km. de căi ferate forestiere, locomotive, vagoane, răuri afectate pentru transportul de lemne în lungime totală de 200 km., mai avem șghiaburi, ulucuri uscate și de apă magazii pentru aprovizionarea muncitorilor, uzine industriale, cuptoare de var, fabrici de cherestea, asortate modern cu mașinării și ferestraie, cari fac posibilă utilizarea maximă a lemnului și o sortare avantajoasă din punct de vedere financiar. Toate acestea ne dovedesc că aci s'a muncit mult pe terenul acesta și că s'a urmat o politică forestieră sănătoasă, care a contribuit mult la integritatea terenurilor păduroase și la urcarea valorii pădurilor.

Serviciul silvic și-a crescut și personal corespunzător acestor exploatări începând cu ingineril specialiști până la ultimul brigadier toți erau deprinși și versați în chestiunile ce le reclama serviciul exploatărilor în regie.

Organizația personalului era astfel întocmită încât toate operațiunile atât technice cât și economice se săvârșeau de forestieri fără a mai recurge la ajutor s'răini la ingineri de alte specialități.

Amenajarea pădurilor, revizuirea amenajamentelor, ridicarea în plan, executarea diferitelor hărți economice sumare și pe ocoale, prescrierea parchetelor și evaluarea materialului lemnos o făcea serviciul taxației atașat fiecărui regiuni silvice.

Trasarea și clădirea drumurilor și al căilor ferate, planuirea tuturor mijloacelor de transport pe uscat și instalațiunilor de apă, a clădirilor de reședințe și locuințe, pentru agenții silvici superiori și inferiori era lăsată în grija serviciului architecturei, care dispunea nu numai de ingineri silvici specializați în operațiunile ce le conduceau ei și de personal silvic inferiori, maiștrii lemnari și zidari, cari aveau menirea de a executa planurile inginerilor lor.

Un serviciu de compturi coordonat regiunilor făcea la iuteală lichidarea diferitelor spese ce le reclama exploatarea în regie și în deosebi supravegherea, ca regiunile să se țină strict de devizele aprobate de minister, făcea controlă directa tuturor operațiunilor băneștl ale regiune: cu a căror efectuare erau concrezute casieriile regiunilor reprezentate de un casier și un controlor, forestieri și ei cari purtau socoteala de toate intratele și eșitele regiunei săvârșind alternativ toate plățile în fața șefilor de ocoale.

In felul acesta ocoalele silvice erau în situaţia de a se ocupa mai mult numai cu chestiuni economice şi administrative a exploatări, transporturi, regenerări de păduri, vânzări cu boruri, valorizări de păşunate etc.

Pe lângă organizaţia aceasta vastă atribuţiile largi şi mâna liberă acordată şefului regiunei silvice, asigurau bunul mers şi succesul deplin al exploatărilor în regie.

Prin felul acesta de exploatare inginerii silvici erau reîntegraţi de deplin în dreptul de a dispune singuri fără influenţe streine despre soarta pădurilor şi a deslega după buna lor chibzuială problemele multiple ale gospodăriei silvice, nu mai erau în situaţia precară creată de exploatările prin antreprenor când forestierul ieşa la pădure ca un strein şi era silit a vedea cu ochii cum se devastează pădurea fără a o putea salva decât prin procese îndelungate şi anevoioase, carî nu arareori se sfârşiau în mod problematic pentru el.

Succesele acestea ale economiei forestiere constitue răsplata unei munci asidue depusă de precedesorii noştrii — români şi unguri — ce ar fi fost. Nouă ne revine numai rolul de a călca pe urmele lor, de a continua tradiţia moştenită dela ei pentru a ne arăta demni de prestaţiunile lor frumoase şi a ne menţinea la nivelul prestigiului creat de ei.

Abandonarea exploatărilor în regie în pădurile de dincoace de Carpaţi ar însemna o desconsiderare desăvârşită a rezultatelor frumoase obţinute de generaţii întregi de silvicultori şi o nesocotire a intereselor vitale ale pădurilor noastre.

Iar dacă dificultăţi de ordin financiar ne-ar impune o revenire la valorizările pădurilor după teritoriu să nu ne legăm mâinile pe termene lungi, că mai apoi când situaţia pecuniară a ţării se va ameliora, să ne putem reîntoarce iarăşi la exploatările în regie.

Ion Moldovan, junior
Inginer silvic

Industria forestieră la o mare răspântie !

Deoparte şi alta a Carpaţilor, atât la obârşiele cât şi la gurile atâtor văi, existau încă înainte de războiu o sumedenie de exploatări şi fabrici care se ocupau cu industrializarea lemnului.

Inainte de declararea războiului mondial în 1914 tot stocul de lemne de cherestea ce se afla blocat în depozitele pădurilor, fabricelor s'a întrebuinţat pentru nevoile armatei, dar cea mai mare parte a rămas pe loc. Intre timp fabricele au continuat a lucra într'o proporţie redusă bine înţeles, dar făcând să se acumuleze mereu în depozite, materiale.

In 1916, intrând şi noi în acţiune, tot stocul aflător în depozite a rămas pe loc, iar armatele noastre intrând în Ardeal a pus stăpânire pe toate acele fabrici şi exploatări aflate în tot lungul Carpaţilor.

După retragerea noastră din iarna lui 1916 parte din industriile din inima Transilvaniei a continuat a funcţiona iarăşi.

Materialul s'a aglomerat continuu. La noi în vechiul regat după 1918 s'a început a se da o atenţie deosebită exploatărei pădurilor, poate chiar mai activă ca în timpurile normale.

Acei din noi care am studiat această chestie o ştim prea bine. S'au investit multe sute de milioane în exploatarea pădurilor, s,au creiat societăţi coperative noui, care toate au produs şi produc zilnic cantităţi enorme de lemn brut gata de a fi tăiat în ferestrău cât şi lemn fasonat. Mai toţi credeau că vor merge lucrurile bine, era chiar o lăcomie în exploatările forestiere din cauza preţului relativ ridicat ce se oferia, de unii şi de alţii aceasta a tentat pe mulţi de a-şi plasa economiile în exploatări de păduri. Cine va vizita valea Bistriţei, Bistricioarei, Trotuşului, cu arterele secondare, va vedea depozite imense de cherestea. Gările sunt pline. Fabricele fotuşi funcţionează !

* * *

In Ardeal pe valea Oltului, Mureşului, Tisei, am văzut depozite imense, am văzut cherestea chiar din 1914, rămase depozitate în fabricele din pădure.

Şi pe când se produce atâ: de mult consumul e foarte slab.

In ţară nu se fac aproape deloc construcţii cu toate că ţipăm că e lipsă de locuinţe.

Exportul e aproape redus pe departe din cauza războiului greco-Turc, pe de altă parte din cauza greutăţilor de transport c. f. r.

In acest scop toţi industriaşi de cherestea s'au mişcat, au ţinut congrese, au înfiinţat chiar şi o Uniune.

Miliarde sunt investite în industria forestieră. Sute de mii de oameni sunt întrebuinţaţi în aceste exploatări.

Chiar şi Statul are cele mai importante exploatări în regii în Ardeal şi şade cu materialul în depozit.

Faţă de aceste premise ce le avem înaintea noastră, ei drept să ne întrebăm, încotro mergem? Preţul a început a mai scădea, cum e şi normal: *oferta mare, cererea mică.*

Din nici o parte nici o speranţă de mai bine. Şi totuş fabricele funcţionează.

* * *

Acum în urmă un alt eveniment pe piaţa lemnului aci la noi se iveşte. Polonia, din cauza valutei scăzute, e dispusă se ne ofere mc. de cherestea chiar sub *250 lei românești.*

Faţă de Polonia suntem în situaţia comercială ca a statelor industriale din apus faţă de Germania şi Austria, *din pricina enor mei diferenţe valutare.*

Căci până mai dăunăzi o sută de mărci poloneze valora 8 lei şi 50 bani, azi o sută de mărci poloneze valorează chiar 6 şi 5 lei.

Înţelegem bine dezastrul!

In Polonia, din însăşi numele delegaţilor cari conduc aceste afaceri, rezultă că s'a făcut apel la tot felul de specialişti indiferent de naţionalitatea lor reală, care astăzi având toate vechile lor legătur cu ţările din care au făcut parte înainte, se folosesc atât de beneficiile ce pot rezulta din aceste legături cât şi de *necunoştinţa şi neprecătirea economică a organelor noastre conducătoare.*

Aceasta e încă o altă cauză a crizei prin care va trece lemnul nostru, dacă nu vom şti să parăm lovitura la timp.

Apoi legăturile internaţionale ale Poloniei, rezultând din însăşi structura economică a provinciilor care formează Polonia, faţă de zolarea noastră interesată, va fi o altă cauză care va lovi în industria lemnului.

Apoi trebue să mai ţinem seamă că Polonia va avea un avantagiu enorm resultând din faptul că trenurile poloneze pot merge spre Galaţi cu *plin, tonagiu*, pe când pentru lemnul ce s'ar scurge din Transilvania la Galaţi, am avea greutăţi enorme.

Chiar şi diferenţa la transporturi — căci transportul cel mai lung de parcurs pe C. F. R. pentru Polonia până la Galaţi, ar fi cu mult mai mic ca pentru lemnul provenit din Transilvania tot până la Galaţi.

Am în mână o scrisoare din Paris, a unui bun prieten care scrie unui cunoscut al său din Bucureşti, următoarele:

„In privinţa lemnului pare (după cele ce se spune pe aci) că Polonia din cauza valutei sale aşa scăzute, poate oferi lemnăria la Galaţi cu mai puţin de jumătatea preţului lemnului din România. Este adevărat?"

* * *

Când deci ne aflăm în faţa acestei conjecturi economice, e drept să ne întrebăm ce ne facem?

Căci scurgerea mărfurilor din Polonia prin România (fie prin transitare pe c. f. r. la Galaţi sau Brăila, fie pe Prut şi chiar pe Nistru până la coasta maritimă basarabeană) va avea o influenţă dezastruoasă asupra industriei noastre indigene forestiere, căci Polonia va avea posibilitatea a ne face în acest caz o concurenţă simţitoare după cum foarte bine spune confratele din „Monitorul Forestier".

Cum şi Statul e angajat în această chestie cu milioane căci are vaste exploatări în regie şi fabrici în Ardeal, cred că factori competenţi trebuie să fie atenţi în faţa dezastrului ce ne ameninţă pe toţi.

In numele Economiei Forestiere româneşti suntem datori de a atrage atenţia celor în drept şi le dăm chiar concursul în găsirea soluţiilor practice, pentru a salva industria forestieră a ţării, azi mai ameninţată ca ori când.

M. P. FLORESCU
Inginer şef silvic al Creditului
Technic din Bucureşti

Hibridaţia stejarului este o cauză de degenerare a speciei ?

O observare mai amănunţită făcută în pădurile noastre de foioase din regiunea de câmpie, fie în cele de şleau care au în amestec pedunculat şi cer, fie la pădurile mai aproplate de regiunea stepei, masive pure de cer şi gârniţă, — sau în regiunea intermediară, având toate aceste trei specii în amestec, — un observator mai atent zic, va găsi indivizi care să prezinte caractere intermediare mai mult sau mai puţin pronunţate acestor trei specii de stejari, — indivizi care sunt hibrizi a două din cele trei specii din ale căror caractere au împrumutat.

Nu s'a dat însă toată atenţia cuvenită acestui lucru, cu toate că specialistului îi incumbă datoria de a cerceta şi cunoaşte cauzele, efectele şi urmările, care duc la îmbunătăţirea sau degenerea dacă nu totală dar cel puţin parţială a speciilor care îl interesează, în urmărirea unui scop oarecare.

Pe noi în silviculturii nu varietatea ne-a interesat ci specia. — Pe noi ne interesează pădurea în sine ca sursă de materie primă în mare cantitate, aşa cum poate ea s'o dea. Selecţionarea individului plantă nu are ce căuta aici, ci cel mult la staţiunea de experienţă. El nu interesează de cât ca curiozitate ştiinţifică. De aici obiectul studiului de faţă poate să treacă la prima vedere ca fără importanţă în silvicultură.

Cu toate acestea, o plimbare făcută în pădurile judeţelor Ilfov şi Vlaşca, şi în general în toată regiunea de câmpie a Ţării, şi în special în mişilicurile Dobrogei vechi şi noi, ne va convinge despre aceasta. Mai ales mişilicurile acestea, pe care în treacăt fie zis le întâlnim şi la limita stepei în câmpia Munteniei, m'au întărit în convingerea că noi nu suntem încă bine edificaţi asupra numărului speciilor de stejari pe care îi avem în ţară, căci se pare că pe cale naturală s'au obţinut o serie de varietăţi, care trebuesc studiate.

Adanson spune că : «Sunt tot atâtea specii, câte forme de plante sunt", iar D-l L. Blaringhem în «Les Transformations brusques des êtres vivants», zice : „In mai puţin de 10 ani, am asistat la metamorfoza a mai mult de 20 de tipuri de plante şi, dacă n'am cules documente decisive asupra tuturor acestor mutaţii, cauza

e că mi-au lipsit numai timpul şi spaţiul necesar culturilor. Imi pare cu totul probat că nu raritatea mutaţiilor, ci mai ales dificultatea studiului lor, le-au făcut să fie neglijate de naturalişti".

(Mutaţiile sunt schimbări profunde în natura, distribuţia sau dimensiunile organelor, schimbări cari dau individului şi urmaşilor care es, un aspect nou, rătăcit ; ele sunt nete şi afectează caracterele cele mai constante ale speciei, genului şi chiar dacă îşi modifică caracterele fluctuante").

D-l Bateson crede însă, că variaţia bruscă a speciilor nu este de cât un caz particular al combinaţiilor şi separărei caracterelor în hibrizi.

Cum se vede deci, s'ar părea că naturaliştii în prezent obişnuesc să privească ca specii sau varietăţi noi, orice individ care prezintă caractere cât de puţin diferite de părinţi, cu condiţiunea ca el să se reproducă mai departe şi să-şi păstreze caracterele în progenitură, este logic ca caracterul pur al rasei să se păstreze atunci când încrucişarea se face cu indivizi asemenea, oul conţinând cromozomi masculi şi femeli în mod egal.

Caracterele viguroase ale rasei deci hereditatea, se păstrează şi se desvoltă numai prin aşa zisul metisaj, sau încrucişarea a două plante de sex diferit însă din aceeaşi specie, sau două flori de sex diferit ale aceleaşi plante, sau auto fecundaţie a florilor plantelor hermafrodite.

Când încrucişarea se face între indivizii de sexe diferite şi specii diferite, atunci avem hibridaţia. Aceasta se întâmplă în natură, mai ales la plantele unisexuate. In mod artificial aceasta este calea obişnuită de a căpăta noi varietăţi atât în cultura arborilor, cât şi a florilor.

Tot aşa de frecvent hibridaţiunea se face şi în mod natural în pădure. După Adanson însă, pentru ca acest lucru să se întâmple, trebue ca reproducţia să se facă prin sămânţă ; când s'ar face prin lăstăriri sau prin butăşiri, această multiplicare se pare că se opune la producţiunea de noi specii la plante. Acestea nu produc varietăţi ; ele nu fac de cât să continue individul de unde au fost luate.

Pe când prin sămânţă se obţin adesea un număr imens de varietăţi, câte odată atât de schimbate, încât pot trece ca specii noi, mai ales atunci când ele se reproduc de asemeni prin sămânţă.

Fixarea caracterelor la hibrizi însă, este mult mai dificilă ca

la metişi. Hibrizii prezintă un amestec de caractere vizibile asupra părinţilor, cele mai adeseaori transmise în toată vigoarea lor, dar sunt grupate diferit şi independent de origina bărbatului sau a femeei.

Câte odată caracterele hibrizilor sunt real combinate şi oferă o treaptă intermediară între treptele prezentate prin acelaş caracter, al părinţilor.

Regulele combinaţiunei caracterelor, hereditatea în hibridaţiuni sunt încă incomplect stabilite mai ales când este vorba de încrucişări între plante având caracterele diferenţiale destul de pronunţate.

In general hibridul este infecund, sau descedenţii lui păstrează în mod individual caracterele egale ale plantelor de origină.

Aceste mici explicaţiuni date, să revenim la subiectul nostru.

Stejarul, care a fost şi este prin excelenţă esenţa de elită a pădurilor noastre de câmp şi de coline, şi pentru a cărui regenerare sunt întocmite toate sforţările noastre şi care din pricina multiplelor întrebuinţări s'a împuţinat cu totul, este împreună cu salcia planta susceptibilă a se hibrida în cea mai mare măsură.

Şi atunci se pune întrebarea, dacă această hibridaţie a stejarului penduculat se face cu gârniţa sau cer, care din punct de vedere al calităţei lemnului sunt mult inferioare, nu constitue o degenerare a valorii lemnului după care cu toţii ţipăm şi pe care ne place să spunem că căutăm să-l menajem?

In exploatările în regie făcute la Ocolul Căscioarele, s'au tăiat stejari foarte frumoşi ca creştere, dar cari ca valoare de lemn pentru mobile a fost refuzat de specialiştii cunoscători, şi dat cel mult ca bun pentru micile construcţiuni. Cercetarea făcută mi cu atenţie m'a dus la convingerea că erau hibrizi de pedunculat cu cer.

Sunt păduri în care stejarul în amestec cu gârniţa şi cerul, a dispărut aproape cu totul; delictele, păşunatul, exploatarea fără rost, vor fi fost principalele cauze Dar gârniţa şi cerul persistă pe când stejarul nu.

Intrebarea aceasta, la care este aproape imposibil de răspuns din cauza lipsei de observaţiuni suficiente, de analize şi experienţe, care cer pe lângă cheltueli mari, personal competent şi timp foarte lung, câte odată 100 — 200 ani, întrebarea nu te face să crezi că stejarul pedunculat în amestecul acestor esenţe se hi-

bridează, degenerează şi pierde cu timpul odată cu puterea de fructificare şi deci de reproducţie, şi calităţile lui ca lemn de lucru, şi în acest caz numai regimul crângului simplu poate să ne asigure regenerarea lui ca lemn de foc, sau cel mult ca lemn bun pentru mici e construcţiuni.

Acolo unde stejarul este în stare pură sau amestecat în şleau, unde cerul şi gârniţa lipsesc sau sunt depărtate, calitatea lemnului este evidentă, iar metisajul ne asigură că în regenerare, calităţile arborilor părinţi se păstrează şi se măresc.

Chestiunea analizei şi controlului seminţelor forestiere, în special a esenţelor de elită, cu specialişti numai în această direcţiune, cu staţiunile de experienţă necesare acestor lucrări, cu prescripţiunile tehnice şi metodele de analiză, precum şi reglementarea lor, apar absolut evidente într'o ţară în care o cincime din avuţia naţională o formează pădurile, şi pentru care ori-ce sacrificiu nu va părea de prisos.

Aceasta face însă obiectul altui studiu.

Const. C. Bellu.
Şeful Oficiului silvic Căscioarele.

Din primele legături forestiere ale Ardealului

În viaţă rar se întâmplă unui om, ales unui amploiat să fie pe deplin mulţumit cu soarta sa. Diferenţa de vederi, de temperament, de concepţie dau naştere la continue frecări între oameni, cari deplnd unul de altul şi sunt în relaţii oficiale de suprapus şi supus. De aici provin neplăceri, critici, conflicte, ciocniri de interese de diferite soiuri. Acele neajunsuri ale serviciului sunt inerente firii omeneşti şi nu formează monopolul Ardealului, ele se află pretutindenea şi în toate ţările.

Colegii noştri din promoţia anului 1919, din vechiul Regat cari chemaţi cu insistenţă de nol au descălecat aci în Ardeal, ca să ne dea o mână de ajutor la românizarea serviciului silvic, nu au cunoscut din viaţa practică împreunată cu slujba de stat şi au pus în sarcina Ardealului orice mici neplăceri, ce le întâmpină în relaţiile oficiale de aici. Ori cu aceste incoveniente mărunte

ar fi avut de furcă şi în ţara mamă ca şi la noi şi atunci a cui ar fi fost vina?

Administraţia noastră silvică la descinderea în Ardeal a promoţiei 1919 din Regat era în complectă refacere. Ne căzneam din resputeri a introduce pe toate terenele limba română. Năzuinţa noastră însă era paralizată de insuficienţa personalului român. Eram puţini români şi mulţi străini, unii dintre ei aderenţi sinceri ai României mari, majoritatea însă rămaşi constrânşi de forţa împrejurărilor încă între noi.

Era firesc deci, ca elementele streine, să fie plasate pe la ocoale, iar colegii români, cari ne veneau din vechiul regat, să se oprească pe la direcţia din Cluj şi pe la regiuni, unde erau mai de folos şi-şi puteau desvolta cunoştinţele lor câştigate în şcoli româneşti în cercuri mai largi, puteau contribui în măsură mai mare la românizarea serviciului.

Să admitem însă cazul, că ungurii să fi rămas sau să fi fost transferaţi toţi la Direcţia Cluj şi pe la regiuni, iar colegii români să fi fost plasaţi pe la ocoale.

Ne întrebam, cum ar fi putut Direcţia da ordine româneşti şi cum ar fi putut face regiunile controlă şefilor de ocoale români, cu agenţi, cari nu posedau limba română.

Şi s'o spunem pe şleau la începutul prefacerilor politice ar fi putut avea acest agent de control ungur puterea morală de a controla agendele şefilor de ocoale români, cu cari mai până eri alaltăeri era în relaţii de cumplită duşmănie politică şi chiar de sentimente?

Oare şefii de ocoale români n'ar fi fost cu mult mai nemulţumiţi cu o astfel de stare a lucrurilor.

Şi ce se făceau acei şefi de servicii centrale fără personal român?

A fost deci o necesitate imperioasă, interesele bine pricepute ale serviciului silvic reclamau, ca toate forţele româneşti să fie concentrate la acele oficii cari erau chemate a conduce şi supraveghea lucrările de la ocoale şi a da directive cu privire la reorganizarea şi refacerea economiei forestiere de dincoace de Carpaţii Românilor s'au rezervat posturi de importanţă mai mare, posturi de încredere pe la Direcţiuni şi regiuni.

Şi aici nu s'a făcut deosebire între noi şi voi, între de dincoace şi de dincolo, ci s'a procedat în mod cu totul corect şi

sistematic, doar cu deosebirea, că noi avusesem deja un an de stagiu „detestabil" pe la Centre, când sosiseră colegii de dincolo.

Căci dacă răsfoim „Răspândirea inginerilor silvici" publicată în anul 1920 şi vom vedea, că dintre 37 ingineri silvici cu diplomă, originari de dincoace de Carpaţi, numai doi sunt trecuţi ca şefi de ocoale, ceilalţi toţi erau pe la centre şi cei mai mulţi suntem şi astăzi. Şi n'avem cuvânt să ne răsvrătim contra acestor dispoziţiuni fiind că suntem convinşi, că altfel nu se poate.

Pe noi generaţia mai tânără ne surprinde nemulţumirile unora dintre colegii noştri din vechiul regat, când ştim cu câtă dragoste au fost aşteptaţi şi cu câtă gratitudine au fost primiţi.

Unde s'a mai pomenit, ca unui forestier amploiat de Stat să i se dea vole a cutreera 15 regiuni silvice, pentru ca să-şi aleagă postul, care îi convine mai bine?

Şi mulţi colegi de dincolo au fost puşi în astfel de situaţii plăcute.

Iar noi cei preferiţi ne continuăm stagiul de 4—8 ani pe la centre atât de detestate de D-l coleg Cristea.

De altcum favoritismul şi sistemul de protecţie nu a stăpânit la administraţia silvică din Ardeal, se poate vedea şi din situaţia actuală. sunt 13 fraţi din regat şefi de ocoale şi 9 transilvăneni. Ocoalele cele mai frumoase: Gilău, Băile-Herculane, ocoalele de pe la Lypova sunt date celor de dincolo.

Dorinţa de a şterge de pe faţa pământului aceste reminiscenţe ale patriotismului local aparţine domeniului fantaziei. Decenii dearândul nu s'a putut elimina în vechiul regat numirea de moldovean, muntean şi oltean, bănăţean şi ardelean şi cu toate acestea nu s'a prăbuşit catapeteasma cerului.

Români suntem cu toţii şi dacă ne vom da silinţa să ne cunoaştem mai bine unul pe altul, atunci putem avea nădejde, că tradiţionala noastră colegialitate va săvârşi dorita unire sufletească dintre noi forestieri mai repede ca ori ce alte branşe.

Cluj, Iulie 1921

Ion Moldovan Junior
Inginer-silvic

„DER WALDPOET“ *)

— DE SUB COPACI —

Viena, totul Carnavalului 1910

...Poate aţi crede, că e vorba de poporul român. Căci în creerii pădurilor s'a desvoltat viaţa plină de bucurii şi amaruri a poporului nostru, în codru — leagănul moale al copilăriei noastre — ni s'au zămislit şi plămădit primele noastre visuri de viitor şi tot în codru şi-au alinat vrednicii noştri strămoşi adeseaori durerile în zilele de grea cumpănă, căutându-şi scut de adăpost în contra năprasnicilor horde barbare. Şi dacă viaţa poporului român a fost atât de strâns încleştată cu pădurea, ca a nici unui alt neam, ca amintire şi recunoştinţă, el a cântat şi cântă codrul în mişcătoarele lui balade şi doine de dor şi de jale, de vitejie şi voie bună, cu atâta căldură şi sentiment, aşa de gingaş şi dulos, ca poate nici un alt popor. Ear doina asta dulce, nespus de mângâietoare, tot el, fratele codru, ne-a învăţat s'o intonăm în toată bună vremea.

Despre poporul român ar trebui să grăesc aşa dară cu tot dreptul sub astă titulă, ce i-ar compete indiscutabil. Las însă această plăcută datorinţa pe seama altor fii ai acestui „neam de împărat“.

Mi-ar plăcea însă acum mult de tot să cânt niţel la acest loc pe un mare cântăreţ român şi să l numesc cu o deosebită satisfacţie sufletească şi mândrie „poet al codrului“... Hei dar.., Magna petis Phaeton.

Genialul nostru Eminescu m'ar fi mângâiat poate dacă ar fi mai vieţuit, sau şi cât a trăit dacă ar fi fost mai liniştit, mai puţin enervat. Cântat-a el codrul: „Codrule codruţule, ce mai faci drăguţule ?“ dar când cânta el mai cu foc, îl amulgeau valurile profane ale vieţii într'altă parte. Alexandri ne-a lăsat multe pastele fare drăguţe şi călătorii prin munţi. Coşbuc, a cântat şi el odată lupta unui codru cu furtuna, dar el rămâne tot poetul iubit al idilelor dela ţară. Vlăhuţă, dep'ângea mai deunăzi cu amare suspine înăbuşite în „Universul“ „ducerea păduri'or noastre“

*) Acest articol s'a publicat în «Gazeta Transilvaniei» No. $^{12}/_{14}$ din $^{19}/_{20}$ Ianuarie 1910.

Plânge frunza după ele. Unde este însă poetul, novelistul, romancierul nostru, care să fi individualisat în sine şi opera sa în toată gama simţemintelor, toată „duloşia sfintei iubiri seculare" a românului faţă de codru, dând astfel o expresie reală la „poetul codrului", ce s'ar chema „poporul român?" Poate Slavici în naraţiunile sale istorice? ori Zamfirescu, Gane, Crasescu cu pescăriile, Sadoveanu, Agârbiceanu, Brătescu-Voineşti, Gârleanu, Goruu Sandu Aldea... Goga ori Iosif? Nu, nici unul nu întrupează în sine şi arta lor această dragoste nelăţărită de codru; alte sbuciumări omeneşti mai... moderne îl să frământă sub geană. Pentru aşa ceva trebue să fii născut şi crescut: predispoziţie şi mediu potrivit trebue. Şi apoi cine ştie, dacă un astfel de poet ar fi întâmpinat cu interes şi însufleţire, când începem să ne modernisăm şi noi aşa de uşor în toate, în gusturi şi plăceri, chiar şi în inspiraţie. s. a. m. d...

Dar dacă nu-l găsim pe acest poet al codrului în tânăra noastră literatură, îl aflăm în vasta literatură germană modernă. El se chiamă Ludovic Ganghofer. Numele lui Ganghofer are în literatura beletristică germană un sunet melodios, plăcut. Romanele şi nuvelele lui se numără de mulţi ani între cele mai cetite lucrări ale artei narative din timpul nostru. N'avem decât să amintim romanele sale mai de seamă: „Castelul Hubertus", „Muntele fugar", Stavila lui Martin", „Vânătorul din castel", „Vederile înalte", „Tăcerea în pădure", „Apostolul statului", „Freamătul pădurii"; sau novelele: „Istorii din munţi", „Vânătorii", „Muntenii şi vânătorii", Aer de munte", „Cioplitorul lui Dumnezeu din Ammergau". „Vânătorul primejdult" s. a.

In toate aceste opuri mai ales pădurea şi vânătoria sunt idealisate şi preamărite mereu cu multilateralitate uimitoare într'un mod incomparabil de original, fidel naturei şi plin de poezie. Ganghofer ocupă cu Rosegger cel mai de frunte loc pe terenul acesta special al beletristicei germane.

Ca şi Creangă al nostru în amintirile sale din copilărie, îşi expune cu multă gingăşie şi „poetul pădurii" Ganghofer, în prima sa lucrare „Cursul vieţii unui optimist" sau „Cartea copilăriei" originea sa peripeţiile cele dintâi ale traiului său. Prin faptul, că poetul şi scriitorul Dr. Ludovic Ganghofer este fiu de forestier— tatăl său, August Ganghofer, era şef la administraţia forestieră din regatul Bavariei, — ne putem uşor explica iubirea nemărginită şi

intimitatea lui aşa de familiară cu pădurea şi vânatul. Mai bine reese însă aceasta din interesanta şi plăcuta „Carte a copilăriei" sale. Ganghofer nu este numai fiul consilierului ministerial silvic de odinioară din München, ci el e fiul unui silvicultor, care prin însăşi energia şi capacităţile sale s'a ridicat pe scara carierei silvice până la gradul cel mai culminant. Ludovic Ganghofer este crescut—aşa zicând—„ca un copil al codrului". Anii prunciei şi copilăriei sale cad tocmai pe vremea când părintele său era silvicultor de ocol în singurătatea verde a pădurei dela Adebieder. In liniştea binefăcătoare a satului de munte Welder îşi petrecu el tinereţea, împresurat de întunecimea misterioasă a codrilor de molift de acolo, „cari par'că nu mai volau să le dai capăt odată". Moşul lui Ganghofer—Anton Ganghofer—încă fusese magistru silvanal în Ottobeuren şi fratele tatălui său tot forestier era, iar strămoşul din partea mamei sale fusese consilier silvic la contele Erlach în Odenwald şi tatăl mamei sale era profesor la academia de silvicultură din Aschaffenburg şi publicase un op vânătoresc „Vânătorul călător". In sârgele său se amesteca aşa dară savantul, artistul şi vânătorul într'un spectru multicolor, zice Jul. Aug. Rembrandt.

Ludovic Ganghofer este deci descendent dintr'o porodiţă prin eminenţă iubitoare de pădure şi de vânat, aşa că era ca direct predestinat de a deveni „poetul pădurii". In chipul acesta acum putem pătrunde mai lesne taina pentru ce a idealisat Ganghofer în arta sa frumuseţea naturală a pădurii ca nimenea altul aşa de poetic, încât vrăjeşte par'că pe cititori în înţelesul cel mai nobil al cuvântului. O dragoste nespusă de vânat, un dor irezistibil de codru te cuprinde cetind opera lui sănătoasă. Par'că simţi cum te străbate uşurel până la inimă adierea dulce a vântului de codru şi vuetul fâşietor al frunzelor de pe copaci, vezi înainte, pipăi toată viaţa romantică a pădurii cu reveneala ei binefăcătoare, cu verdeaţa şi colorile ei vii armonioase, cu fascinătoarea ei muzică fără fals. Te crezi aevea transpus în mijloc de codru şi eterul pur al pădurii îl simţi cum te recreiază oţelindu-ţi trupul, cum îţi uşurează sufletul înălţându-te şi o dispoziţie ferecitoare devine stăpână dorită peste tine. Totalitatea nenumăratelor descrieri admirabile ale pădurii în mii de tablouri variate în opurile sale şi mai ales în „Freamăt de codru" îţi procură senzaţia unei simfonii neasemănate, ce preamăreşte frumuseţea eternă a pădurilor. Pădu-

rea este pentru Ganghofer «biserica veciuic verde a vieţii" ; în el înverzeşte pădurea—cum zice despre sine — şi într'adevăr lui, poetul codrului, e permis s'o zică.

Un exemplu pregnant este Ganghofer pentru adevărul nestrămutat al teoriei, că impresiile, ce le primeşte o personalitate marcantă în anii copilăriei, îşi exercită mai mult sau mai puţin efectul asupra respectivului şi muncei sale totdeauna peste toată viaţa. Impresiunile lui Ganghofer şi emoţiile excitate de farmecul codrului, veselele lui amintiri de copilandru, au înrădăcinat în sufletul şi fantesia lui pentru totdeauna frumuseţea pădurii, care străluceşte şi înfloreşte aşa de captivant oglindită în operile lui.

In „Cartea copilăriei" învie iară tinereţea lui Ganghofer; ne deplânge aşa de proaspăt, aşa de viu pe excelenţii săi părinţi şi bunici, aşa de fidel ne povesteşte de vremurile, de ţara şi oamenii înainte cu 50 de ani; descrie apoi regiunile pitoreşti ale comunei natale, satul cu locuitorii lui, casa părintească, anii săi când umbla la şcoala primară din sat, casa dăscălească şi cele vecine, pe soţii săi de joc, între cari pe cei 3 prieteni din sat, cari formau împreună cu el preţiosul trifoi în 4 foi: Mukl, Alfons, Domini şi Ludovic—strengăriile sale aventuroase de băiat sglobiu şi apoi iarăşi pădurea. Negrăită poesie şi iubire se revarsă atunci deodată:

„Şi pădurea! Tu verde fericire, ce veciuic freamăţi! Tu carte glăsuitoare a dorului de a mai fi şi a efemerului! Tu mister nepătruns, tu claritate surâzândă! Isvor a tot ce este sănătos! orice moarte în tine-i viaţa nouă.

„Mie nu mi-a fost frică ca băiat nici odată în pădure. Ea mi-era prietin intim deja înainte de a o fi cunoscut. Căci înainte de a-mi fi pus primul pas în liniştea ei înfloritoare şi aşi fi gustat zâmbind din fructele şi colorile ei, auzisem deja de sute de ori pe buzele dulcei mele mame vrăjitorul cuvânt: dragă pădure! Şi tata, deşi nu arăta o deosebită înclinare spre simţăminte atât de gingaşe, avea totdeauna pe buze ceva vesel şi blând, când vorbia despre draga sa pădure.

„Nu-mi mai pot aminti precis ziua, care mi-a oferit prima dată splendoarea pădurii, cred însă, ziua aceea mi-a procurat cel dintâi delir sufletesc, cel dintâi simţământ mai vibrant al vieţii mele: căci întrucât pot să-mi revoc copilăria şi claritatea conştiinţei mele, pădurea îmi stă de apururi, ca o sgudu're binefăcătoare în sânge, un chiot de veselie în grumaz, o fantasmă în ochi, un sen-

timent de deslănţuire al tuturor sensurilor, un vis sburător în întreaga mea viaţă. Şi asta mi-a rămas aşa din pruncie în decurs de o jumătate de veac. Astăzi, când călătoresc obosit şi bolnav după câteva luni petrecute în sgomotul gălăgios al oraşului, afară în singurătatea iubită a casei mele din pădure, colo în munţii stâncoşi şi păduroşi.—nu vă pot explica, ce este aceea, ce mă înviorează iară ca pe un copilandru. Pădurea este iarăşi ca o minune recreatoare, ca un isvor de puteri proaspete, ca o nouă încredere în tot ce se chiamă a fi, a trăi... In scumpa mea pădure devin iarăşi sănătos, iarăşi voios şi mulţămit.

„Draga mea pădure! Acest possesivum vrea să zică numai: o pădure ce o cunosc. Păduri nouă mi-s totdeauna oameni străini, al căror interni trebue să-i descoperim întâi—ca pe cărţile necetite, cari încă nu ne spun nimic. Pentru a cunoaşte o pădure, ca s'o pot numi „draga mea", am lipsa de îndelungă vreme".

Astfel de cuvinte dau expresiune simţirilor, ce le purtăm în suflet despre pădure.

După aceea ne conduce „Cartea copilăriei" în timpurile grele, când Ganghofer a trebuit să părăsească vatra părintească. Dela şcoala din sat merge la gimnasiu în seminarul din Neuburg Cu cuioşle îşi ia lăcrămând rămas bun dela camarazii săi de jocuri, dela toate uşile satului, mai ales dela casa „dascălului" şi a „pictorului", cari îl învăţară de copil cu multă afabilitate prietenească şi veselie să judece bine şi limpede despre lume şi oameni; îşi ia adio dela toate locurile lui favorite şi dela draga sa pădure. Descrie apoi timpul din seminar, dorul lui ne'ncătuşat după libertatea pădurei de acasă, pe profesorii, conşcolarii săi, între cari pe 4 „băeţi de silvicutor", ghiduşiile şi festele, ce le juca ca şcolar şi grijile sale naive Tractează apoi tot aşa de gingaş şi înţelept ca până aci eternul mister al copilăriei — metamorforza cum devine, om, bărbat, prin nejdiile şi furtunele erotice ale tinereţei şi atinge aşa în treacăt frumos pe apărătorul şi mentorul său nobil, un coleg de studii. Descrie patima şi nepotolita sa sete de a ceti necontenit, primele sale încercări de scriitor, ferile ce le aştepta an cu an cu atâta dor de ducă spre casă şi se înţelege, apoi iarăşi alergările lui pasionate şi sburdalnice prin pădure, contopirea lui totală cu ea, ziua când a împuşcat o prima căprioară şi toate acestea atât de fidel, de natural şi senin, că sufletu-ţi pluteşte par'că într'o feerie fericită. Cu primul său amor

de băiat se termină frumoasa „Carte a copilăriei“, la care şi sperează, că are să-i urmeze mai târziu „Cartea tinereţei“.

„Cartea copilăriei“ lui Ganghofer este un op, în care se reoglindeşte natura pădurii, în care liber de orice sentimentalism morbid, să preamăreşte iubitoarea lui mamă ca atare, precum şi ca nevasta credincioasă a unui forestier, o carte din care răsună atât de sonor nimerita apreciare a altruismului sincer, al unui forestier inteligent, în desăvârşita armonie cu respectul de tată, un op abundent în humor sănătos şi înţelepciune optimistă a vieţii şi în sânburele său totdeauna o carte de laudă şi valoare a pădurii, opul unui poet al pădurii binecuvântat de Domnul, op care în contrazicere cu timpul nostru şi cu slăbiciunile sale este aşa de purificator, încât orice om human nu poate dori mai mult decât să fie cetit şi rescetit de tânăr şi bătrân.

Balu Crăciun.

Din Monografia Domeniului Gurghiu

Domeniul Gurghiu este format din trei ocoale silvice având o suprafaţă de 76047.78 jughere cadastrale, din care:

	Pădure	Poieni	Total	
Ocolul silvic Lăpuşna	23776.60	1827.—	25603.60	j. c.
Ocolul silvic Isticeu	29321.90	2048.65	31370.55	j. c.
Ocolul silvic Ierbuş	16804.10	2269.53	19073.63	j. c.
Total:	69902.60	6145.18	76047.78	j. c.

A fost măsurat şi ridicat în plan prin triangulaţie în intervalul anilor 1886—1891.

Se mărgineşte la Nord cu proprietatea comunelor: Rus, Aluniş şi Topliţa; la Sud cu proprietatea comunelor: Remetea şi Sovata; la Est cu judeţul Ciuc, iar la Vest cu proprietatea baronului Kemény, şi cu comunile Clăjeria, Hodac, Ibăneşti şi Remetea.

Subsolul.—Formaţiunea geologică e terţiară. Roca fundamentală în părţile mai înalte este trachit, în părţile mai joase acesta este amestecat cu bazalt, iar Valea Gurghiului e formată din roci nisipoase şi argiloase tot din era terţiară.

Solul este argilo-nisipos, care, pe unele locuri, e foarte profund iar coastele repezi. Altitudinea cea mai mare este de 1777 m.: Muntele Saca.

Clima. — Este continentală : cu ierni reci şi lungi, iar verile scurte şi răcoroase, abundente în precipitaţiuni atmosferice. Bruma şi îngheţurile târzii sunt frecvente. Vânturile dominante sunt dela Est, dar în unele văi iau direcţia N. E. spre S. V. In anul 1915 a doborât in Drăguşa 90 jug. cat. pădure de molid.

Esenţele din care sunt compuse pădurile de pe acest domeniu sunt : molidul şi bradul dintre reşinoase, iar dintre foioase fagul şi stejarul.

Istoricul.—Prima amintire în istorie despre domeniul Gurghiu datează din timpul Huniazilor, când regele Ungariei, pentru meritele aduse în luptele în contra Turcilor, donează cetatea Gurghiu cu domeniul apărţinător, lui Ioan Huniadi.

In timpul principatului Ardealului cetatea Gurghiu cu domeniul respectiv a fost în posesiunea principilor, rudelor, sau favoriţilor, cari de câte ori se schimba principele, de atâtea ori devenea în posesiunea altuia.

Restaurarea cetăţei Gurghiu a fost făcută de Rakoczi, împreună cu celelalte din Ardeal, de teama Habsburgilor. Totuşi cetatea Gurghiul a fost ocupată de Habsburgi prin generalul Rabutin, care a fost de scurtă durată fiind scos de către generalul ardelean Pecri. Rabutin adunându-şi armata din nou vine şi cucereşte cetatea prin foamete.

Ajungând astfel Ardealul în mâna Habsburgilor cetatea a fost dărâmată, iar domeniul confiscat a fost arendat, în 1719, pentru serviciile aduse casei Habsburgilor cu ocazia predării Ardealului, vice cancelarului Casoni, care, mai târziu, a căpătat numele de baron Bornemissa, cu 25.000 florini pe timp de 99 de ani, cu condiţia ca la expirarea contractului Statul să restitue arendaşului toţi banii cheltuiţi pentru investiţiuni. Luarea în arendă de fapt s'a făcut numai în anul 1734, astfel că contractul a expirat în anul 1833.

Familia Bornemissa a făcut multe investiţii şi anume a construit: fabrica de sticlă din Clajerie, fabrica de porţelan din Gurghiu, mori de apă, ferestraie de apă, o fabrică de spirt, o fabrică de celuloză în Gurghiu, a amenajat un parc de vânat şi o seră renumită pe acele vremuri. In ultimul timp domeniul a fost sub arendat de către familia Bornemissa. Un astfel de sub arendaş a fost familia Macskasi Ferencz de origină română «Măciucă din Banat».

Predarea domeniului din cauza divergenţelor a durat din anul 1833 până la 1870, adică 37 de ani, de oarece arendaşul a pre-

tins ca despăgubire pentru investiri, conform contractului, sume fabuloase. In anul 1870 Statul a făcut o transacţie plătind ca despăgubire suma de 500.000 florini. Din acest an statul Ungar a înfiinţat oficii silvice pentru administrarea pădurei, iar pentru exploatarea pădurilor a făcut mari instalaţiuni de plutit, transportând anual 70.000—80.000 m³ în plute uriaşe lemne de reşinoase pe cari le valorifica în Ierbuş, de unde se transportau pe Mureş în jos. Acest sistem de transportare a durat până în anul 1904, când Statul văzând că prin plutit numai lemnele reşinoase le poate transporta şi valorifica, iar lemnele foioase rămân în parchet, s'a decis în acest an să construiască calea ferată îngustă care a fost terminată în 1905. Ecartamentul acestei căi ferate este de 76 cm. iar lungimea totală de 80 km. In anul 1906 Statul a arendat dreptul de exploatare a pădurilor pe baza amenajamentelor aprobate precum şi calea ferată firmei Goldfinger şi Toplanczki, (azi societatea Foresta) pe timp de 10 ani. Expirând contractul în 1916, Statul începe exploatarea în regie pe care o continuă şi astăzi Dela firma Goldfinger a rămas ferăstrăul dela Ierbuş cu 9 gatere, care a fost făcut numai pentru 10 ani. Din această cauză, împreună cu întreg materialul aflat în depozitul Ierbuş în valoare de 10,000,0 0 lei a fost destinat a se vinde, prin licitaţie publică, în ziua de 15 Noembrie a. c. rămânând calea ferată şi exploatarea pădurilor tot în regia Statului.

Vânatul din timpurile vechi a fost renumit în acest domeniu. Dumbrăvile erau bogate în zimbri, iar munţii în urşi, cerbi, porci mistreţi, căprioare etc.

Vechii posesori erau îndatoraţi a organiza anual o vânătoare de zimbri şi una de urşi în onoarea consulilor streini, primind dela Stat pentru aceasta suma de 100 florini.

In însemnările ultimului sub-arendaş Macskasi Ferencz se vede că în timp de 30 ani s'a împuşcat 300 urşi.

Din anul 1875 dreptul de vânat a fost arendat de contele Teleki Samu pentru 400 florini până la 1882.

Din anul 1882—1892 a fost donat principelui moştenitor al fostului imperiu austro-ungar Rudolf, iar după moartea acestuia, Casa domnitoare renunţând la acest drept, a fost arendat din nou contelui Teleki şi anume dela 1883—1916 când acesta a decedat.

Din 1916—1918 a fost arendat de arhiducele Iosif, iar acum dreptul de vânat este donat M. S. Regelui Ferdinand al României Mari.

Teritoriul respectiv este împărţit în 9 cantoane de vânat, peste care se află câte un păzitor, ce se ocupă cu ocrotirea vânatului nobil şi cu distrugerea celui răpitor, fiind plătiţi cu câte 200 lei lunar.

Există în timpul de faţă următorul vânat: cerbi, exemplare foarte frumoase, ţapi, porci mistreţi şi urşi în număr mare, vidre, pisici sălbatice, vulpi, jderi, viezuri, iepuri etc. râşi şi lupi, cari fac mare pagubă în vânatul nobil distrugând anual 25—30 cerboaice.

In contra acestora se pune hoituri inveninate cu strichnină dându-l-se păzitorilor de vânat pentru distrugerea lor premii în modul următor:

	Ucis	Împuşcat
1. Pentru un râs (felix lynx)	25 Lei	50 Lei
2. Pentru un lup (canis lupus)	20 »	40 »
3. Pentru o vulpe (canis vulpes) . . .	5 »	10 »
4. Pentru o vidră (lutra vulgaris) . .	10 »	20 »
5. Pentru o pisică sălbatică (felix catus)	5 »	10 »
6. Pentru un jder, dihor, nevăstuică, hermelin	2 »	10 »
7. Pentru un câine răsleţ	2 »	3 »
8. Pentru o pisică răsleaţă	—	80 »

Dintre vânatul cu pene avem cocoşul de munte (Tetrao urogallus), acest vânat se află sub muntele Seaca şi în poiana Tătarca şi dealul Tăuşor.

Cerbilor li se pune sare începând de cu primăvară până toamna târziu, fiind în proiect a se construi chiar în anul acesta fânare pentru a avea hrană în timpul iernei.

Pentru vânătoare există: castelul de vânat din Gurghiu, care este complect mobilat, o casă în poiana Largă şi una în apropiere de poiana Tigle, locuri unde se poate vâna cerbi fiind prevăzute şi cu posturi de pândă.

Locurile de vânat pentru urşi sunt (cantonul 5) Valea Tireului, Sirodul şi pădurile particulare din apropierea satelor Hodac şi Ibăneşti, iar pentru porci mistreţi Dosul (cantonul 5) şi Hocarul (cantonul 1).

Pescuitul. După încetarea plutitului s'a început creşterea păstrăvilor (salmo fario) pe cale artificială, cu care ocazie s'a înmulţit foarte mult în păraiele domeniului.

A existat două crescătoare de păstrăvi. Una în Lăpuşna şi alta în Fâncelul de sus. Aceste crescătoare au fost distruse în timpul revoluţiei din anul 1918, când li s'a furat şi toate aparatele necesare, distrugându-se şi mulţi păstrăvi.

In timpul de faţă nu există nici o crescătoare, iar pescuitul păstrăvilor este rezervat numai pentru M. S. Regele Ferdinand.

G. P. Antonescu.

Şeful ocolului Lăpuşna, Inginer Silvic

Impădurirea locurilor sărate şi nisipoase

Conferinţă ţinută de d. Iuliu Prodan, profesor la Academia de Agricultură din Cluj, cu ocazia congresului inginerilor silvici din 28–31 August 1921

Impădurirea, care preocupă astăzi lumea întreagă, întâmpină dificultăţi atât din cauza solului cât şi a climei.

Sunt improprii inpăduririi locurile sărate, ţinuturile acelea unde apa freatică e depărtată de rădăcinile arborilor, precum şi acele ţinuturi unde e insuficientă umiditatea atmosferică în timpul perioadei de vegetaţiune (stepa).

In locurile sărate sufăr arborii mai mult cât sunt tineri, de oarece sarea, după experienţele de astăzi, atacă cu deosebire firicelele radiculare tinere, împedecându-le de a absorbi apa.

Concentrarea apei sărate din sol, cât timp sunt tineri arborii, o putem micşora prin irigaţiuni, prin neutralizarea carbonatului de sodiu cu gips, care transformă cu încetul carbonatul în sulfat.

Pentru repopularea locurilor sărate se pot folosi următorii arbori şi arboraşi:

In locurile sărate umede dintre speciile de Salix mai bine merge Salix alba, mai departe Populus alba (plop), Fraxinus excelsior (frasin) şi Tamarix gallica (cătina roşie).

In locuiile mai uscate din sărături: Ulmus glabra, Ailanthus glandulosa (cenuşer), acesta se desvoltă repede şi devine un arbore robust, precum şi Sophora japonica. Tot în astfel de locuri se mai pot planta: Koelreuteria paniculata, Elaeagnus angustifolia (răchiţică), Paulownia imperialis, Gleditschia triacanthos (plătică), Syringa vulgaris (Liliac), Sambucus nigra (soc), Lycium (catina) şi Ribes aureum.

Dintre pomi, în locuri puţin umede merg destul de bine perii: Pirus comunnis, foarte bine, Cydonia vulgaris (gutuiul), Amygdalus communis (migdalul) şi Prunus armeniaca (caisul). Se poate încerca şi plantarea cu nuci (Juglans regia), cu vişini (pr. cerasus), în cazuri excepţionale chiar şi cu duzi, cari, în unele locuri, reuşesc destul de bine.

Atât despre locurile sărate.

Impădurirea locurilor nisipoase.

Exigenţele de apă ale arborilor forestieri şi ale plantelor erbacee, sunt diferite : pe când arborii au nevoe de o cantitate însemnată de apă în tot decursul anului, plantele erbacee au nevoe de ea numai până se desvoltă şi produc fructe. Pe când o parte însemnată din plantele erbacee din locurile nisipoase (stepe), vara îşi întrerup vegetaţia, tocmai în acest timp arborii evaporează mai mult.

Pentru restabilirea echilibrului dintre apa evaporată şi cea absorbită, arborilor nu le ajunge apa de ploaie, ci au nevoe şi de apa subterană-freatică.

Din cele expuse se poate constata, că numai acolo vor creşte păduri, unde arborii vor găsi cantitatea de apă necesară pentru alimentarea massei voluminoase a corpului lor. Cantitatea de apă necesară o găsesc numai acolo, unde rădăcinile arborilor sunt împedicate, să zicem, printr'un strat de pământ mai gros de argilă, sau de ardezie şi nu pot ajunge la apa freatică, atunci pot vegeta numai în cazul când locul amintit e situat mai jos, unde apele precipitaţiunilor se concentrează.

Atât în România cât şi în Ungaria s'a constatat, cu deosebire în părţile nisipoase de pe şesul Munteniei şi pe şesul dintre Dunăre şi Tisa, că unii arbori (salcâmi), după o vegetaţie mai scurtă se usucă, rămânând numai cu mlădiţele care apar la bază. Cu toate studiile chimice, fizice şi mineralogice ale nisipului nu s'a putut afla cauza adevărată a acestui fenomen şi în urmă numai studiile geologice au vărsat lumină asupra acestui fenomen curios, stabilind că adevărata cauză a uscărei arborilor amintiţi e scăderea apelor freatice din sol : cât timp apele freatice au avut înălţimea cerută şi au putut fi ajunse de rădăcinile arborilor, atâta timp aceştia au vegetat regulat ; îndată însă ce apele freatice din diferite cauze cunoscute (canalizare), sau necunoscute, s'au adâncit arborii au început a se usca, păstrându-se numai mlădiţele care cresc din trunchiu. Mlădiţele acestea care se nasc din trunchiu, primăvara, când apele freatice sunt mai înalte, înfrunzesc, iar vara, când apele freatice, din cauza căldurei prea mari, scad, se usucă.

Arborii tineri din această cauză (uscânduli-se tulpina principală şi născându-se an de an altele la bază) se prefac în tufe.

Prin sondagiul făcut în locurile nisipoase din şesul dintre Dunăre şi Tisa (Szabadka) s'a constatat, că primăvara nisipul e umed până la o adâncime de 2 metri, pe când toamna e uscat până la 5 m. adâncime (aşa de uscat ca nisipul din dune).

In ţinuturile dunelor litorale din nisipul Ungariei, unde solul e ondulat, arborii, cari ajung în valea ondulaţiunii, după un an sau 2 de vegetaţiune, se usucă, fiind despărţiţi de apa freatică.

In Ungaria stratul solid uscat de pământ, care inpedică ca arborii să ajungă apa freatică, e găurit (se sondează). Tot aici in ţinuturile din părţile dunărene, unde apele freatice sunt închise prin un strat de argilă, ardezie, sau margă, se procede în modul următor: după ce se sapă groapa arborilor, sau a pomilor, ca rădăcinile acestora să vină în contact direct cu apa freatică, se găureşte fundul groapei (stratul de argilă, ardesie, sau marga) şi se presară, cu puţin nisip.

Poziţia apelor freatice influenţează chiar şi productivitatea solului şi anume s'a constatat că, acolo unde aceste ape sunt înalte, prospereză mai bine bucatele, decât acolo unde sunt mai joase.

Din cauzele amintite trebue studiată influenţa apelor freatice, precum şi distribuirea, afunzimea lor în şesurile României şi în alte părţi ale ţării. După studiul acesta amănunţit, de ani de zile, făcut de secţiunea agro-geologică, se va putea constata, pe deoparte care sunt locurile mai favorabile pentru plantarea arborilor, pe de altă parte unde sunt apele freatice mai înalte şi mai statornice. In proporţie cu profunzimea apelor freatice se vor căuta arborii mai potriviţi. Astfel să nu se facă canalizare fără întrebarea geologilor, de oarece s'a constatat, că ori cât de folositoare ar fi conducerea (stoarcerea) apelor din mocirle, etc., tot atat de dăunătoare ar fi, dacă, prin canalizările prea dese, s'ar scurge şi apele freatice atât de folositoare. Canalizările prea dese micşorează fertilitatea pământului.

După ce am văzut condiţiunile diferite, care se cer pentru vegetaţia arborilor, trecând la impădurirea nisipurilor d n Regat, constatăm că aci lucrările de impădurire pentru a se fixa nisipurile mobile datează dela 1884, îndată după punerea în aplicare a codului silvic. Dintre esenţele care s'au întrebuinţat pentru împăduririle artificiale din vechiul Regat, a fost salcâmul. A eastă esenţă are o valoare nepreţuită, prin faptul că nu e te exigentă in privinţa *fertilităţii solului* şi mai înainte de toate prin rapiditatea cu care se desvoltă şi creşte. Lemnul salcâmului dă un combustibil excelent, care vine îndată după stejar, fag, carpen. Pe lângă toate aceste însuşiri bune, sus amintite, salcâmul nu poate satisface condiţiunile cerute, *adică nu îmbunătăţeşte pământul în gradul în care*

s'ar cere. Trebue să se ţie seama, că la inceput scopul principal a fost, ca nisipurile mobile să se fixeze in orice mod şi nu s'au putut lua in seamă alte considerări.

Astăzi insă se pune mare temei nu numai pe folosul esenţei, ci şi pe influenţa care o are esenta asupra pământului, adică intrucât contribue la inbunătăţirea acestuia. Din experienţă ştim că salcâmul inbunătăţeşte puţin pământul, dar şi inbunătăţirea aceasta e destulă pentru a cultiva cerealele.

O imbunătăţire esenţială aduce pământului arborele puţin cunoscut in pământurile României, pinul negru (Pinus nigra, austriaca). Esenţa aceasta, ca şi salcâmul, pe deoparte nu este exigentă in *privinţa fertilităţii solului,* iar pe de alta extrage nutrimentul şi din păturile mai adânci ale pământului, pe când salcâmul işi caută hrana mai mult lateral, decât in adâncime. Tot pinul inbunătăţeşte pământul, iar prin căderea frunzelor sale aciculare in decurs de câţiva ani, distruge plantele acelea care au impedicat creşterea salcâmului şi care nu s'au putut stârpi nici prin arături.

Ce e drept că pinul, faţă de salcâm, numai după 40—50 de ani formează masive exploatabile. Pământul unde a crescut pinul, după exploatare, se poate folosi spre orice scop, fiind foarte bogat in materii nutritoare. Cu esenţa aceasta ar trebui plantate dunele maritime din delta Dunărei. Pe marginea mării ar trebui să se facă incercare, plantându-se intâi arborii aclimatizaţi din deltă. Aceştia sunt următorii : Populus alba (plopul alb), P. nigra (plopul negru) Alnus glutinosa (arin) diverse specii de salcii: Salix alba, S. Triandra (salcia) S. cinerea, S. rosmarinifolia, Quercus pedunculata (stejar), Fraxinus oxyphilla, Fr. excelsior, (frasin). Tufele : Berberis vulgaris (dracila), Prunus spinosa (porumbar) Periploca graeca L. Hippophaë rhamnoides (cătina albă). Tamarix gallica (cătina roşie).

Dintre arborii şi arbuştii aceştia trebue aleşi aceia, cari sunt importanţi din punct de vedere forestier, aşa sunt Quercus pedunculata (stejar), Fraxinus oxyphylla, Fr. excelsior, Alnus glutinosa (anin negru). Acolo, unde aceştia nu ar rezista, ar trebui incercat cu salcâm şi cu pinul negru. In privinţa cultivărei acestor doi arbori, după experienţa ce am făcut-o in şesul Ungariei, voi da următoarele deslusiri forestiere.

Plantarea salcâmului se face in reţea pătrată de 2 m. Avantajul modului acesta de plantare e acela, că e eftin şi că, in timp

relativ scurt, dobândim trunchiuri bine desvoltate, cu coroane extinse. Plantarea mai depărtată e recomandabilă şi pentru aceea că salcâmul are însuşirea de a-şi întinde rădăcinile foarte departe în direcţiune orizontală spre a-şi câştiga nutrimentul necesar. Plantaţiunile de salcâmi în anii primi pot fi supuse culturilor agricole, până în momentul când lăstărirea esenţelor închide această cultură împreunându-se. Asolamentul cel mai potrivit de cultură e cartoful şi secara.

Dacă plantăm salcâmii mai aproape şi nu-i rărim la timpul cerut, atunci comitem una din cele mai mari erori. Salcâmii într'un sol mai bun se pot planta şi la distanţă de 1,5 m., indivizii aceştia însă la etat a de 10—12 ani trebuesc răriţi.

Pentru ca vlăstarii de salcâmi să prindă rădăcini mai în grabă, se întrebuinţează şi astăzi tăierea din faţa pământului. Ace stă procedare trebue să o părăsim, deoare.e prin tăierea vlăstarilor tineri, tocmai în partea cea mai groasă, se naşte o rană aşa de mare, încât deabia se vindecă fără a lăsa urme de putreziciune. Urmarea acestei tăieri este că o parte însemnată din salcâmi (aproape 50 %) sunt scorburoşi la bază. Aşa s'a constatat că în plantaţiunile de salcâmi, care stau sub supravegherea şcoalei de brigadieri din Kiralyhalma (Ungaria), din 129 de .ndivizi, 51 au fost în partea inferioară scorburoş:, putrezi, aşa că a trebuit să li se taie tocmai partea cea mai groasă, inferioară (1 m.), din cauza putreziciunei. In prezent la şcoala amintită, inspectorul de silvicultură Kissy nu întrebuinţează tăierea din faţa pământului a lăstarilor, ci el ciuntează vlăstarii (scurtează) la o înălţime de 50—60 cm. dela faţa pământului.

Operaţiunea aceasta are avantajul, că rana născută prin suprimare e aşa de mică, că în scurt timp se vindecă, iar vlăstarul fiind în aer mai liber, nu e supus într'atât putreziciunei. Deosebirea între operaţiuni apare atunci, când tăiem salcâmii pentru a-i întrebuinţa, numai atunci observăm diferenţa între exemplarele tăiate dela suprafaţă şi între cele ciuntite. La trunchiurile ciuntite mai sus nici nu se observă locul ciuntit, prin urmare nu are loc uscat, pe când la cele tăiate la suprafa a pământului, lemnul în partea inferioară e putred. Un alt avantaj este că iepurii cauzează mai puţină pagubă la tulpinile de 2 ani, decât la cele de 1 an, născute în urma tăierei dela suprafaţa pământului.

Regenerarea salcâmului se poate face deoparte prin rădăcini sau prin tulpini. Ambele moduri sunt bune. E de însemnat că ră-

dăcinile arborilor bătrâni sunt mai capabile de a produce vlăstari decât tulpinile lor, pe când la arborii tineri s'a observat contrarul.

Din cele expuse urmează că regenerarea prin rădăcini o vom folosi la salcâmii bătrâni, cu deosebire dacă pământul e destul de afânat. La cei mai tineri de 20 de ani numai acele tulpine le vom regenera prin rădăcini, carî au o grosime de 18—20 cm. De oarece succesul regenerărei prin rădăcini depinde de grosimea, de vigoarea rădăcinelor, trebue să ne îngrijim, ca atunci când se desrădăcinează tulpinele butucii), să se depărteze puţine rădăcini. Arborii mai tineri de 20 ani şi mai subţiri de 18—20 cm., se regenerează prin tulpini (butnci). Reînoirea prin rădăcini e foarte rentabilă din punct de vedere financiar.

Împădurir a cu pinul negru (Pinus austriaca), s'a făcut pe malul acoperit cu dune nisipoase al mării Nordice şi Baltice, care e asemenea cu cel din Dobrogea. Pinul prosperează foarte bine, din cauza umidităţii cerută şi a poziţiunei geografice.

Cam de trei decenii s'a făcut încercări de plantări şi în partea continentală a Ungariei şi anume pe şesul nisipos dintre Dunăre şi Tisa. Aici plantarea înaintează binişor, de când nu se folosesc vlăstari din străinătate, ci trec prin educaţiunea cerută de 1—2 ani şi de când s'a luat în considerare binefăcătoarea acţiune, ce o exercitează aerul şi soarele, expunându-i treptat acestor acţiuni.

S'a pus mare temeiu pe cerinţa principală a vlăstarilor de a prospera bine şi în umbra ce se datoreşte soţilor lor. Din cauza cerinţei din urmă e mai bine a se planta pini din aceia, cari au trecut prin o educaţiune de 2 ani. Cea mai mare parte din aceştia s'au prins (85—90 %) pe când cei de 1 an abia (40—45 %). O cauză principală a neprosperărei pinului negru e aceia, că cei mai mulţi pădurari l'au sădit în loc de tot umbros, pe când pinul negru iubeşte locul expus soarelui şi numai în umbra ce o face un vlăstar vecinului său, poate prospera.

Tot pentru a asigura prinderea vlăstarilor trebue să-i plantăm de timpuriu: în luna Februarie sau cel mult în partea primă a lunei Martie. Plantarea să se facă cu mâna. La scoaterea vlăstarilor trebue să punem mare greutate pe faptul că scoarţa subţire, ce acoperă rădădăcinile capilare, să nu se rupă, să nu rămână în pământ, pentru că de regulă rădăcinile despoiate putrezesc mai în grabă.

Iulius Prodan

Plantarea stejarului pentru pomenirea lui Neagoe Vodă
LA
Mănăstirea Curtea de Argeş

Cu solemnitate deosebită, la 8 Oct, în faţa reprezentanţilor Ministerului Cultelor, antorităţilor locale, elevilor tuturor şcoalelor din localitate şi unui numeros public din C. de Argeş şi împrejurimi, s'a sădit stejarul lui Neagoe Vodă în faţa catedralei C. de Argeş.

D-l ing. şef silvic Mateescu Nicolae, delegatul Soc. „Progresul Silvic", mulţumind organizatorilor sărbătoriri, a rostit următoarea cuvântare:

Prea sf. părinţi, d-le prefect, onorată adunare,

In numele Soc. „Progresul Silvic" mulţumesc respectuos organizatorilor serbarei pentru comemorarea celor 400 ani dela moartea voivodului Neagoe Basarab, cari au prevăzut în programul serbărei şi sădirea stejarului pentru pomenirea lui Neagoe Vodă.

Pădurile au servit de veacuri ca adăpost al neamului Românesc contra năvălitorilor.

Neagoe, după cum spune cronica, a fost, înainte de a fi ales Domn, „vătav de vânători", deci a iubit pădurea, iar mânăstirea Curtea de Argeş, reclădită în ultimii ani ai domniei sale, era înconjurată de întinşi codrii bătrâni de stejar.

Generaţia care trăeşte clipele înălţătoare de azi, are o sfântă datorie de a face şi îmbunătăţi, ceiace alţii n'au ştiut să păstreze.

Când P. S. S. Părintele Episcop Visarion mi-a cerut să caut pentru azi stejarul de plantat, am simţit o bucurie mare, gândind că elevii şcoalelor, generaţia de mâine, pe lângă că vor învăţa cum se sădeşte un arbore, dar îl vor iubi şi îşi vor aminti de nemuritoarele fapte ale lui Neagoe Vodă.

Această înălţătoare serbare va aprinde în sufletul elevilor dorinţa de a veni şi la serbarea „sădirei pomilor" dela primăvara viitoare, pentru ca fiecare să planteze stejari şi molifţi pe întinsul teren sterp din vecinătate, contribuind la refacerea dumbrăvei şi codrilor lui Neagoe.

Cu conlucrarea şcoalelor din localitate să putem arăta, că ştim să muncim în toate direcţiunile pentru propăşirea neamului şi al patriei noastre. Stejarul ce l'am plantat azi, ne va şopti cu sfinţenie numele şi faptele voivodului Neagoe în vecii vecilor.

RECENZII

„Réforme Administrative par l'autonomie et la responsabilité des fonctions" (Self-Administration) din care rezumăm:

Etatismul administrativ este concepţia teoretică politică care urmăreşte concentrarea gestiunei tuturor serviciilor cu un caracter public, în mâinile statului, iar etatismul economic urmăreşte transformarea activităţei economice şi a producţiunei industriale dintr'o ţară în servicii publice.

Şi unul ca şi celalt, sunt două viţii ce rod organismul social al statelor moderne. Etatismul administrativ dă naştere centralismului, care este anonim şi iresponsabil, care nu lasă cetăţenilor decât o infimă parte în participarea la gestiunea lucrului public, sub acest regim nimeni nu mai poate compta pe meritele, serviciile, drepturile sale fiecare este lăsat la discreţia arbitrară a favoritismului politic, a sistemului de clientelă politică, revenindu-se astfel la vechiul „Conmedatio" din timpul decăderei Romanilor.

Pe putregaiul etatismului administrativ se instalează cel mai sufocant cel mai formidabil tiran şi cel mai primejdios parazit social: *biurocratismul centralizat.*

Tot aşa de dăunător societăţei este şi etatismul economic, frate al celui dintâi, cu care se aseamănă ca doi gemeni; dacă astăzi statul este unul din cei mai mari industriaşi, este în acelaş timp însă şi cel mai rău administrator al afacerilor sale. In chestiunea întreprinderilor de stat lipseşte cu desăvârşire spiritul şi metoda ştiinţifică, a afacerilor; în legislaţia aşa zisă de reforme sociale, s'a nesocotit complectamente principiul că o lege este bună *în raport direct cu forţa ce ea conferă proletariatului şi în raport invers cu pomana ce ea distribue acestui proletariat,* iar legislaţia socială din ultimul timp are tocmai marele defect de a fi numai caritabilă fără să fie creatoare de forţă şi de viaţă.

In practica de toate zilele, etatismul exagerat actual are următoarele dezastruoase consecinţe:

1. O fiscalitate monstruoasă şi istovitoare.
2. O gestiune dezordonată a averei publice.

Cari sunt remediile de îndreptare? Este reîntoarcerea la individualismul doctrinar, suprimându-se funcţiunile sociale şi industriale ale statului modern care să fie redus la vechiul „stat

jandarm ?" Nu, căci statul în fenomenologia socială actuală ca factor dinamic joacă un rol important, continuu în creştere, atribuţiunile sale mărindu se din ce în ce. Este reforma electorală ? Nu, căci „politica nu face pe oameni, ci îi întrebuinţează aşa cum natura îi dă". Este reforma constituţională ? Nici aceasta, căci problema viitorului fiind cea a organizărei sociale, a echilibrărei forţelor de producţiune, va fi imposibil să se prevadă numai după forma constituţională a statelor, care va fi cea mai bună soluţie dată problemului social.

Singurul remediu pentru îndreptarea răului este *Descentralizarea* şi *industrializarea administraţiei* ; prin aceste două mari reforme se vor remedia viciile profunde şi organice ale administraţiei actuale :

Anonimatul,

Iresponsabilitatea.

Anti-industrialismul.

In fapt descentralizarea şi industrializarea administraţiei este ca fiecare ramură administrativă *să-şi ia asupră-şi sarcina capitalului său, să se desvolte în funcţie de acest capital, să amortizeze capitalul pe care îl deţine, de lanaţiune* şi în sfârşit *să dea acesteia beneficii reale şi nete*, stabilite prin compturi clare întocmite conform contabilităţei industriale.

Procedeul de mai sus de regenerare radicală a administraţiei şi a politicei însăşi, procedeu pe care autorul îl denumeşte „Self Administration", va face fiecare serviciu public *autonom* şi *responsabil* ; va descentraliza *nu în suprafaţă* cum se preconizează descentralizarea actuală, ci în *adâncime ;* va contribui efectiv la *amortizarea datoriei publice*; prin triplul instrument al împrumutului, amortismentului şi fondului de rezervă va industrializa pe un vast plan toate mijloacele de producţiune pe cari actualmente statul le deţine; va rezolva *problema funcţionarilor* ; va înlesni cetăţenilor să contribue direct şi precis la gestiunea averei publice şi va pune în ordine funcţiunile corpului social, devenind astfel un factor primordial al păcei sociale.

Autorul se ocupă în ultimul capitol al lucrărei sale cu aplicarea sistemului de „Self Administration" la diferite servicii publice din Franţa.

* * *

Dăm aci în traducere, pasagiile în care autorul arată felul

cum ar trebui să se organizeze serviciul pădurilor prin aplicarea sistemului de mai sus.

„Acest serviciu are actualmente o oarecare autonomie, nu de drept ci de fapt, iar technicitatea mare a operaţiunilor sale l'a apărat până în prezent de ingerinţele politice (în Franţa, dar la noi politica este factotum) Corpul forestier este remarcabil, se bucură de un just prestigiu şi administraţia este bună Dar acţiunea sa suferă de o gravă cauză de paralizie şi anume din cauza aplicărei uneia din regulile financiare de stat: anualitatea bugetară.

Toată lumea cunoaşte astăzi — graţie numeroaselor broşuri şi conferinţe de propagandă datorite oamenilor devotaţi şi în special „Towing-Club"-ului — secţiunea binefăcătoare a pădurei asupra regulărei regimului torenţial al apelor de munte, asupra regimului climateric general al unei ţări. Toată lumea ştie de asemenea că plantaţiunea forestieră este un bun plasament financiar pentru colectivitate, care are tot timpul să-i aştepte rezultatele. Toată lumea ştie în sfârşit că în Franţa sunt imense terenuri inculte şi părăsite, cari prin plantaţiune forestieră ar deveni productive. Singur serviciul forestier lucrând pentru stat sau comună, este capabil să se însărcineze cu o asemenea vastă întreprindere. Dar regula anualităţei bugetare i-o interzice formal. Pentru a se reîmpăduri normal Franţa, ar trebui puse la contribuţie câteva sute de milioane, dar bugetele anuale nu pot suporta această sarcină şi nu se va găsi nici un ministru de finanţe şi nici un Parlament care să o voteze. Şi pentru păduri ca şi pentru porturi şi toate marile lucrări necesare şi urgente, se procedează prin bucăţi ridicul de mici, eşalonându-se pe un secol, aceea ce s'ar putea face în 10 ani.

Numai sistemul de autonomie mai sus propus, cu facultatea de a emite obligaţiuni, ar putea rezolvă uşor această problemă. *Trebuesc 300 milioane anual pentru a se reconstitui în 30 ani definitiv pădurea franceză.* Este vorba de 300 milioane care să iasă în fiecare an dela publicul subscriitor, o bagatelă. Ce titlu ar fi garanţia generală a Statului şi garanţia particulară a unui domeniu aşa de bogat!

Să ne închipuim deci, administraţia forestieră înzestrată cu autonomie şi având capacitatea de a împrumută, ce măreţe perspective i-ar fi deschise! S'ar elabora un plan general de acţiune pe un period de timp potrivit: n'ar fi legată de nici o altă con-

sideraţiune decât aceea a maximului de rendement combinat cu interesul general al ţării; s'ar gândi chiar la frumos căci o pădure frumoasă este o podoabă preţioasă, o operă de artă, ce se prinde pe mant a patriei noastre!

Nu ţi se face milă oare când vezi că o ţară mare ca Franţa nu poate să-şi ofere luxul unui codru, care ar face Parisului o cunună de maiestate şi de mărire silvestră, dar ţi se oferă vederei mizerabilele crânguri Meudon, Viroflay etc şi pădurea Fontainebleau exploatată aşa de intensiv?

Autonomia administrativă şi financiară ar fi ca şi un ferment de viaţă şi de evoluţie pentru serviciul silvic, ferment ce ar funcţiona prin el însuşi. Diversele circonscripţii silvice ar putea să aibă o oarecare personalitate administrativă, ceeace ar determina, între ele concurenţa, ar da naştere unui fel de amor propriu regional. Personalul a cărui remuneraţie este actualmente insuficientă ar avea în mână ameliorarea soartei sale, căci autonomia financiară i-ar permite să profite de o parte din beneficiile datorite iniţiativei sale".

Dacă aşa stau lucrurile în Franţa, care pe vremuri a fost şi ea o ţară bogată în păduri, un cuvânt mai mult pentru noi de aci, de a învăţa din suferinţele altora, aceeace e demn şi merită a fi învăţat.

Trebue deci ca interesul economico-financiar să se resfrângă şi asupra intereselor Statului.

Generaţia silvică trebue să vegheze continuu la buna administraţie a acestor avuţii pe căi mai moderne, căci pădurea e a naţiunei nu a câtorva privilegiaţi.

Suntem deci pentru o administraţie civilizată în raport cu interesul cultural şi economic şi de perpetuare a pădurilor şi în spiritul celor relatate destul de clar în recenzia de mai sus.

Cei cari iubesc cu adevărat ţara şi pădurile şi vor a le da o nouă îndrumare sănătoasă, ar putea trage multe învăţăminte.

Andrei Ionescu
Inginer silvic

Deschiderea cursurilor scoalei superioare de silvicultură

In Palatul Universităţii din Bucureşti s'au deschis cursurile şcoalei superioare de silvicultură, în ziua de 1 Noembrie a. c.

Au asistat d-nii Th. Cudalbu, ministrul domeniilor; S. Predescu, secretar general Ţiţeica, decanul Facultăţii de ştiinţe; Sava Goiu, directorul şcoalei sup. de silvicultură cu toţi profesorii şcoalei. Inginerii silvici: D. Ionescu Zane, C. P. Georgescu, O. Cratero, Demetrescu Vergu, Francu, Sculy, Comanici, Aleman, Florescu, Robanescu, Horia Lazăr, N. Răpo escu şi alţi mulţi ingineri silvici veniţi din ţară şi peste 300 studenţi.

D. director Sava Goiu, a arătat că şcoala intră în al 27-lea an, a descris evoluţia şcolii, progresul realizat, situaţia şcolară pe 1 Noembrie, lipsurile de care suferă şcoala.

Mulţumeşte apoi tuturor cari au sprijinit cauza învăţământului, cât şi Universităţii din Bucureşti care a acordat ospitalitatea şcoalei; iar d-lui ministru, pentru ajutorul dat studenţilor lipsiţi de mijloace, cât şi d-lor profesori cari muncesc cu râvnă pentru progresul ştiinţei silvice.

Termină cu o frumoasă urare pentru familia Regală, după care declară deschise cursurile anului şcolar 1921.

Cuvântarea d-lui Ministru de Domenii

D. Th. Cudalbu, ministrul domeniilor mulţumeşte Corpului Profesoral pentru cinstea de a-l invita la o asemenea serbare şcolară. D-sa spune că e legat şi de Corpul silvic şi de şcoală prin activitatea ce a desfăşurat atât ca Administrator al Casei pădurilor cât şi ca Ministru, acum în urmă. Faţă de importanţa pădurilor în economia ţării, învăţământul silvic şi-a câştigat de mult locul în învăţământul superior, promiţând că va consfinţi prin lege caracterul învăţământului silvic ca învăţământ universitar.

Mulţumeşte profesorilor pentru munca lor neobosită şi îndeamnă tineretul de a munci cu folos pentru binele patriei şi al pădurilor, urându-le succes în frumoasa carieră ce şi au ales.

Alte cuvântări

D-l Ţiţeica, decanul Facultăţii de ştiinţe, în numele Rectoratului se simte măgulit că poate asista la deschiderea cursurilor şcoalei sup. de silvicultură. Face comparaţie între ştiinţele aplicate şi teoretice, înclinând în sensul că ştiinţa silvică e foarte legată de ştiinţele positive şi printr'un frumos paralelism arată rolul pădurei ca factor ponderator în viaţa socială.

Promite tot sprijinul şcoalei silvice urând spor la lucru atât profesorilor, cât şi elevilor.

D-l M. V. Fio escu, inginer şef silvic, delegatul promoţiei 1901 1906 aduce elogii profesorilor în viaţă şi apoteozează amintirea celor dispăruţi. Face istoricul evoluţiei învăţământului în ce 20 ani şi bilanţul promoţiei 1901 9. 6.

Face apel la studenţii forestieri pentru a munci cu râvnă pentru binele patriei şi a carierei frumoase de inginer silvic, ce şi-au ales-o.

D-l Petre Antonescu, inginer g-l inspector silvic, din partea corpului profesoral. mulţumeşte atât D-lui Ministru, cât şi D-lui Ţiţeica şi promoţiei 1901 1906 cari au asistat la o asemenea serbare şcolară. Face un scurt istoric al sacrificiului pădurilor, în special din timpul războiului şi în fine urează spor la muncă tineretului forestier.

LEGE

DE

Reglementarea cumpărării de păduri destinate exploatării

Art. 1. — Societăţile, altele decât cooperativele, precum şi particularii individual, personal sau prin orice interpuşi, nu pot cumpăra spre exploatare păduri cari, socotite la un loc, ori cu cele ce stăpânesc, au o suprafaţă mai mare de 5000 ha.

Asemenea proprietarii de păduri nu se pot asocia între ei sau cu societăţile forestiere aducând în societate ca aport pădurile lor, decât cu condiţie ca fondul păduros total să nu treacă de 5000 hectare.

Art. 2. — Când pădurea destinată vânzării face parte dintr'un singur masiv păduros, indiferent dacă el aparţine la unul sau mai mulţi proprietari, şi când este dovedit că e în interesul exploatării acestui masiv ca să existe o singură exploatare — acelaş cumpărător sau asociaţie poate cumpăra pădure până la suprafaţa de 8000 ha. — însă numai cu autorizarea ministerului de domenii, dată cu avizul conform al consiliului de administraţie al Casei pădurilor.

Ministerul va lua în prealabil avizul consiliului tecnic al pădurilor, dacă este în interesul exploatării pădurii a se vinde o suprafaţă mai mare decât cea prevăzută la art. 1.

Ministerul se va pronunţa cel mai târziu în trei luni dela data primirii cererii; nepronunţându-se în acest termen, cumpărătorul este în drept a cumpăra păduri până la 8000 ha. şi fără întârziere.

Art. 3. — Dacă cumpărătorul sau exploatatorul a tăiat cel puţin jumătate din suprafaţa de pădure cumpărată, prevăzută în articolele precedente şi dacă face dovada împăduririi complecte a porţiunii tăiate, cu esenţa de valoare, poate, cu autorizarea ministerului de domenii, să cumpere păduri în continuarea celora pe care le exploatează, sau aiurea, fără ca acestea adunate la un loc cu cele rămase netăiate să treacă de 5000 ha. în cazul prevăzut de art. 1 şi de 8000 ha. în cazul art. 2 din această lege.

Autorizarea va fi dată de minister, în condiţiunile fixate în art. 2.

Art. 4. — Cumpărările de păduri care se vor face peste limita fixată prin această lege vor fi nule de drept pentru suprafaţa de pădure cumpărată în plus; iar cumpărătorii, cum şi exploatatorii, cari cu ştiinţa lor vor contraveni dispoziţiunilor de mai sus, vor fi pedepsiţi cu amendă dela 2000—10000 lei de hectar, pentru tot ce s'a cumpărat în plus peste limitele fixate de lege.

Vânzătorul care va vinde din pădurea sa aceleiaş persoane sau aceleiaş societăţi o suprafaţă mai mare decât cea permisă de această lege, va fi pedepsit cu aceeaş judecată.

Art. 5. — Constatarea contravenţiunilor enumerate în articolele precedente se va face de agenţii silvici superiori ai Statului cu chemarea în scris a contravenienţilor. Procesul-verbal constatator al contravenţiunii va fi înaintat Casei Pădurilor, care va putea ordona verificarea lucrării, dacă contravenientul o va cere în acest caz verificarea se va face cu cheltuelile contravenientului.

Ministerul de domenii, constatând contravenţia, va sesiza justiţia, care va judeca conform dreptului comun penal.

Art. 6. — Ministerul de domenii când va constata abaterea dela art. 1 2 şi 3 ale acestei legi, va opri exploatarea porţiunii de pădure cumpărată peste limita legală.

Partea nemulţumită va putea face contestaţie la tribunalul situaţiunii pădurei contra deciziunii de oprirea exploatării. Judecata contestaţiei se va urma în camera de consiliu, de urgenţă.

Termenul de apel contra hotărârii tribunalului va fi de zece zile dela data pronunţării.

Apelul se va judeca ca şi contestaţia; ministerul domeniilor va fi apărat prin advocaţii Statului.

Art. 7. — Cumpărările de păduri peste limitele fixate la art. 1 din această lege, făcute cu contracte autentice anterior acestei legi, sunt valabile numai dacă sunt cu respectarea legii silvice.

Art. 8. — Toate societăţile exploatatoare de păduri în termen de şase luni dela data promulgării acestei legi sunt obligate a aduce la cunoştinţa Casei Pădurilor, în scris, suprafaţa pădurilor cumpărate, arătând totdeodată sumele vânzătorilor.

In caz când societăţile nu cunosc suprafaţa socotită în ha., ele vor înainta copii depe actele de cumpărare, certificate ca exacte cu originalul.

Neexecutarea acestei obigaţiuni, în termenul fixat, atrage pentru contravenient pedeapsa amendei de 5000 până la 50.000 lei.

Art. 9. — Societăţile de exploatare, în fiecare an, vor comunica Casei pădurilor, între 1 şi 15 Ianuarie, suprafaţa pădurilor cumpărate în cursul anului expirat, suprafaţa exploatată şi împădurită în urma exploatării.

Toţi exploatatorii de păduri, alţii decât societăţile forestiere arătate mai sus, cum şi proprietarii cari îşi exploatează singuri pădurile lor, sunt datori a comunica în fiecare an şefului de ocol silvic unde este situată pădurea, suprafaţa de pădure exploatată şi cea împădurită în urma exploatării.

Contravenirea la aceste îndatoriri atrage pedeapsa amendei dela 2000 până la 10.000 lei.

Art. 10. — Contravenţiunile la dispoziţiunile art. 8 şi 9 se vor constata de un agent silvic superior al Statului, iar procesele verbale se vor trimite justiţiei, care va judeca conform art. 5 şi 6.

Art. 11. — Procurorul va lua concluziuni la judecarea tuturor contravenţiunilor prevăzute de această lege.

Art. 12. – Toate amenzile incasate de Stat pe baza acestei legi vor forma un fond special de împădurire şi corectarea torenţilor.

Art. 13. — Prin regulament se vor fixa condiţiile de aplicarea acestei legi.

* * *

Această lege s'a votat de Adunarea deputaţilor în şedinţa dela 16 Mai anul 1921 şi s'a adoptat cu majoritate de una sută şapte voturi, contra patru.

Preşedinte (ss) **Duiliu Zamfirescu.**

Secretar, **Theodor Mulcă**

Această lege s'a votat de Senat în şedinţa dela 15 Iunie anul 1921 şi s'a adoptat cu majoritate de şaptezeci şi două voturi contra trei.

Vice-Preşediete (ss) **G. G. Mironescu**

Secretar, **E. Meidon**

Promulgăm această lege şi ordonăm ca ea să fie investită cu sigiliul Statului şi publicată prin Monitorul Oficial.

Dat în Bucureşti, la 14 Iulie 1921.

FERDINAND

Ministrul Agriculturei şi Domeniilor
(ss) **T. Cudalbu**

Ministrul Justiţiei
(ss) **M. Antonescu**

Apelul Comitetului Central al Expoziţiei-Târg
DIN SEPTEMVRIE
Pentru ridicarea unui monument D-rului Istrati

In învălmăşeala stârnită de frământarea neîncetată a chestiunilor actualităţei s'ar putea cu greu alege între atâtea mişcări

şi acţiuni deosebite care sunt acele menite *să rămână*, dar un deceniu sau două trecute lasă răgaz timpului să cearnă faptele tuturor după valoarea lor, păstrând în mintea şi în inima oamenilor, numai operile pozitive prin efectul lor şi desinteresate prin spiritul care le-a însufleţit.

O astfel de operă pe care abia acum ţara noastră le poate preţui îndeajuns, este Expoziţia Generală Română dela 1906 şi un om ale cărei merite abia acum le putem înţelege este creatorul ei Doctorul C. Istrati.

De aceea, *Comitetul central permanent al Expoziţiei şi târgului de mostre a industriei româneşti* care se va deschide la 11 Septembrie 1921, consideră că în clipa când pregăteşte această modestă manifestare a vieţei economice a României şi când pentru aceasta se serveşte de acel splendid cadru, care e Parcul Carol, ridicat din nimic printr'o sforţare grăbită şi uriaşă, este de datoria sa să închine cu acest prilej marelui său autor, dr. Istrati o amintire demnă de dânsul.

Şi de aceea comitetul adresează un călduros apel întregului public românesc să-şi dea o modestă contribuţie pentru ridicarea în incinta parcului a unui bust al aceluia care a fost nu numai un deschizător de drumuri noui, în multiplele domenii în care le-a condus marile lui puteri sufleteşti, dar a fost şi un mare organizator, un făuritor de sinteze naţionale, care a ştiu să cuprindă şi să exprime în formele precise ale scrisului său, în formele a totvorbitoare ale expoziţiilor, toată viaţa naţională şi economică a vechiului regat al României, iar în clipa expoziţiei din 1906 aproape a întregului român sm, chemat spre centrul luminos deschis în Bucureşti.

Desigur nici sprijinul oficial nu va lipsi pentru ridicarea acestui bust, şi în primul rând comisariatul general al expoziţiei-târg s'a înscris să contribue în acest scop, cu atât cât va fi necesar.

Ar fi însă un sens dureros, şi timpului nostru, dacă şi după integrarea noastră naţională înfăptuită după pregătire sufletească în care doctorul Istrati şi-a avut cu ani îndelungaţi înainte, partea sa, nu ar răsări din mijlocul masei poporului nostru, semnul curat şi nobil al recunoştinţei.

Subscrierile se trimit la Comisariatul expoziţiei-târg (Ministerul de Industrie).

Comitetul Central al Expoziţiei

Preşedinte **(ss) N. ZANE** Comisar General

(ss) Mihail Manoilescu

MEMBRII

Bibescu Valentin
Buşilă C.
Botez M.
Balasinovici
Butculescu N.
Casassovici C.
Catz Jaques
Chicos
Cihoschi
Emilian
Gheorghiu
Hălăceanu
Musceleanu
Osiceanu
Popescu Cezar
Samitca
Staicovici
Teodorescu I.
Topliceanu Al.
Weisengrun
Wolff E.

Licitaţie de lemne

In ziua de 15 luna Decemvrie 1921, ora 10 a. m., se va ţine în cancelaria Composesoratului Lăzarea din Comuna Lăzarea (Szárhegy) jud. Ciuc, licitaţie publică cu oferte orale şi inscris pentru vânzarea spre exploatare:

I. A lemnelor de molid verzi în picioare, aflătoare în pădurea Obcina-Dobreanu (de lângă Bilbor), în suprafaţă de circa 526 jug cat., aprobată, spre exploatare cu ord. No. 5817 I 1921 al Direcţiei Centrala pădurilor Cluj.

Cantitatea de material lemnos după măsurătoarea făcută de ocolul silvic Joseni, e de 83139 m³, netto evaluat la 2.327.900 lei ca preţ de strigare. Vadiul 10%, din preţul de strigare. Termenul de exploatare e de 5 ani.

Pădurea se află la 10 km. de comuna Bilbor şi la 32 km. de gara Topliţa-Română pe linia Braşov-T.-Mureş şi la 15 km. de linia industrială a soc. «Valea Mureşului» Topliţa.

II. A lemnelor de molid uscate în picioare, doborîte de vânt şi verzi din pădurea Borzont patak, Rocochiasul mic şi Rocochiasul mare în suprafaţă de circa 100 jug. cat.

Cantitatea de material, după măsurătoarea făcută e de 12982 m³. evaluat la 376.470 lei ca preţ de strigare. Vadiul e de 38.000 lei. Termenul de exploatare e de 18 luni. Pădurea se află la 4 km. de comuna Bilbor şi la 25 km. de gara Topliţa-Română lângă linia industrială a firmei «Valea Mureşului» Topliţa.

III. Şi pentru vânzarea a circa 3000 m³. lemne uscate în picioare doborîte de vânt şi verzi ce nu se mai pot ţine, din pădurea Rocochiasul mare (malul drept al Bistricioarei).

Vânzarea se face pe metru cub la predare. Preţul de strigare e 29 lei m³. Vadiul e de 9000 lei. Termenul de exploatare e de 1 an.

Pădurea se află la 27 km. de gara Topliţa-Română.

Condiţiile de licitaţie şi de contract asupra tuturor acestor vânzări se pot examina la cancelaria composesoratului Lăzarea şi la ocolul silvic Joseni din Gheorgheni în orele de oficiu.

Ofertele cari se abat dela condiţiile de licitaţie şi contract sau nu sunt prevăzute cu vadiul corespunzător nu se vor lua în considerare.

Post oferte şi oferte telegrafice nu se primesc. Ofertele scrise se vor adresa Composesoratului Lăzarea înainte de începerea licitaţiei verbale. Suma oferită se va scrie atât cu cifre cât şi cu litere şi oferentul va declara în ofertă că cunoaşte condiţii e de licitaţie şi contractuale şi se obligă a le respecta în totul.

Lăzarea la 14 Octombrie 1921.

Preşedintele composesoratului, (ss) **Páll Antal**

Secretar, (ss) **Ferencz Dénes**

† Simedroniu Păun

Student anul al III-lea în Silvicultură

Fiu de țăran, din Comuna Grădiștea, Județul Hunedioara. Venit să și facă cariera silvică în București — Trimis în lucrări în munți—s'a îmbolnăvit și a fost adus de colegi în București la Spitalul Filantropia, unde a încetat din viață Luni 19 Sept. ora 2 p. m.

Înmormântarea a avut loc Joi 22 Sep. ora 4 p. m. cortegiul plecând dela spitalul Filantropia spre cimitirul Sf. Vineri

Colegii aflători în București au luat parte la înmormântarea acestui coleg de peste munți.

Atât camarazii lui cât și corpul profesoral regret cu toții de pierderea încercată prin dispariția acestui tânăr care promitea mult prin calitățile sale pentru ridicarea prestigiului profesiunei ce și-o alesese.

† N. Torgaschev

Inginer Silvic, în etate de 52 ani

Născut din o familie de nobili ; Rudă prin căsătorie cu familia Bertrandt. A urmat cursurile Institutului superior silvic din Petrograd.

Căzut victima a atacului mișelesc din partea bandelor de bolșevici, chiar la reședința ocolului silvic Lipnic în ziua de 24 Iunie. A fost înmormântat în cimitirul satului din comuna **Lipnic**, *jud Hotin. La înmormântarea sa, a luat parte D-nii Ingineri silvici: Ion Bălcu, șef al ocolului Atake, și Ostian șeful ocolului Soroca.*

În luna Iulie a. c., s'a făcut un parastas sub îngrijirea colegului nostru Inginer Inspector silvic G. Nastasescu depunându-se flori pe mormântul lui Torgaschev, când D-sa a rostit și câteva cuvinte elogioase reamintind eroismul acestui coleg, care a murit la postul său. De și pensionar, totuși în lipsa de Ingineri silvici, a răspuns la apelul făcut de Ad-ția Forestieră de a continua serviciul, regretatul defunct a dat ascultare acestei chemări și din nenoroc re viața sa atât de utilă în actualele împrejurări, a fost răpusă în condițiuni foarte tragice.

Informaţiuni

Dela Congresul Inginerilor din Iaşi

Dela 9—12 Octomvrie a avut loc la Iaşi, primul congres al Inginerilor din România, ca un respect pentru Iaşi, căci acolo a luat fiinţă A. G. I. R.

La deschiderea *şedinţei solemne* ce a avut loc in sala Universităţii din Iaşi din partea Soc. «*Progresul silvic*» cât şi a *Administraţiei Casei Pădurilor*, a vorbit D-l Inginer Inspector silvic *Const. P. Georgescu* (cuvântarea D-sale va apare în broşură ce se tipăreşte de A. G. I. R.)

La *Problema Industrială* a intervenit în discuţie, colegul nostru *Andrei Ionescu*. In chestia *Invăţământului technic*, a intervenit în discuţie colegul nostru *Mihail P. Florescu*, iar Congresul în unanimitate a votat moţiunea, în care se specifică, că Invăţământul silvic superior să fie încadrat în politechnicum, ca secţie aparte.

La acest congres au luat parte la şedinţele din Iaşi, D-nii Ingineri silvici: *C. P. Georgescu, Ion Voroneanu, Xenofon Sculi*, (Bucovina) *M. P. Florescu, Mircea Manoilescu, M. Ştefănescu-Suhăţeanu, Andrei Ionescu, Ion Climescu-Vicol*, iar la excursia din Chişinău au ieşit în întâmpinare colegii din Basarabia *Gh. Năstăsescu, I. Damian, C. Negrescu, Nec. Bogdan, Georgescu, etc.*

In cuvântul de închiderea congresului D-l Preşedinte a adus mulţumiri Inginerilor silvici pentru participarea lor la congres şi s'a hotărât ca în viitorul congres al Inginerilor ce va avea loc la *Temişioara*, să se puie în dezbatere şi chestii de ordin silvic şi minier.

* * *

D-l Inginer inspector g-l silvic P. Antonescu profesor la Şcoala superioară de Silvicultură, a fost delegat de consiliul de administraţie al Soc. «Progresul silvic» în comitetul pentru fixarea programului lucrărilor congresului Inginerilor ce va avea loc la Temişioara, urmând a se discuta în comitetul nostru chestiunile ce trebuie a se propune.

* * *

Până la 1 Ianuarie 1922, atât Revista Pădurilor cât şi Economia Forestieră vor apare tot separat pentru a-ş complecta numerile anului curent. Dela acea dată urmează a se unifica într'o singură revistă.

* * *

S'a pus sub tipar şi va apare într'o broşură specială pentru Ianuarie «*Lucrările congresului silvic*» ce a avut loc anul acesta la Cluj, care se va plăti separat de fiecare membru.

* * *

D-nii colegi care au participat la Congresul dela Cluj şi ale căror Doamne s'au fotografiat în grup, li se face cunoscut că fotografiile se află la D-l M. P. Florescu de unde urmează a şi le ridica cu vre-o ocazie contra costului de 60 lei. Tabloul e foarte reuşit.

* * *

In ziua de 1 Noembrie a. c. promoţia 1901|906 a şcoalei superioare dela Brăneşti a serbat 20 ani dela intrarea în şcoală — odată cu solemnitatea deschiderei cursurilor anului şcolar, la Universitatea din Bucureşti.

S'a primit telegrame şi adesiuni din partea acelora care n'a putut lua parte ca : D-nii G. Nastasescu, C. M. Bunescu, şi Al. Popescu care au fost citite în şedinţă şi aplaudate de profesori şi studenţi.

D-l M. P. Florescu, delegatul promoţiei a făcut un scurt istoric al învăţământului în decursul acestor 20 ani şi bilanţul promoţiei 1901|906 terminând aducând laude profesorilor în viaţă pentru munca desfăşurată, şi apoteozând memoria profesorilor dispăruţi.

Seara s'a dat un banchet în cinstea profesorilor, la care au participat din promoţie D-nii Ingineri silvici : Horia Lazăr, Dem. Robănescu, M. P. Florescu, A. Boldescu, Ştefan Mantea iar din partea Profesorilor D-nii : N. G. Popovici, P. Antonescu, N. Saegiu N. Iacobescu, C. Sava Goiu, Marin Drăcea şi Vintilă Stinghie A 2-a zi s'a făcut un pelerinaj la Mormântului lui Th. Petrariu, dela mănăstirea Cernica, fost profesor al şcoalei speciale dela Brăneşti, unde s'a oficiat un parastas.

Din partea promoţiei a asistat D-nii Horia Lazăr şi M. P. Florescu, iar din partea corpului profesoral D-nii Petre Antonescu şi N. Iacobescu.

D-l Clain, Director al şcoalei silvice dela Bucureşti şi colegul Al. Iu'escu şeful ocolului silvic Brăneşti, au contribuit mult la reuşita serbării dela Brăneşti, pentru care promoţia 1901/906 le exprimă mulţumiri.

* * *

Până la tipărirea unei foi săptămânale cu caracter de vulgarisare a intereselor forestiere, de către Direcţia Ziarului «Dacia» ni s'a pus la dispoziţie, o coloană săptămânal, ca *Tribuna forestieră*, în mod gratuit.

Facem apel la toţi Inginerii silvici să ne trimită articole cu caracter de vulgarisare, pentru „*Tribuna Forestieră*" făcând o operă utilă pe asemenea vremuri când pădurile sunt atacate din toate părţile.

Rezultatul examenului de ingineri şefi silvici

În zilele de 1—4 Noembrie a. c., a avut loc la Casa Pădurilor, examenul inginerilor silvici aspiranţi la gradul de ingineri şefi silvici.

Textul probei scrise a fost:

„*Priviri generale asupra politicei de stat de până astăzi a Românlei faţă de păduri şi din ce ar consta o viitoare bună politică de stat*".

Acest subiect a fost tratat şi de d. Vintilă I. C. Brătianu la o conferinţă ţinută la soc. «Progresul silvic» pentru amicii silviculturei

După rezultatul probei practice şi orale, au reuşit d-nii: 1 Ivancea D.; 2) Pruteanu; 3) Petre Ion; 4) Calotescu St.; 5) Cojan; 6) Goga Ion; 7) Boldescu A.; 8) Constantinescu I.; 9) Petruţ I.; 10) Luţescu Gh.; 11) Belu C.; 12) Vasiliu Gh; 13) Comănescu N. şi 14) Iliescu D.

* * *

Odată cu venirea iernii, şi-au făcut apariţia şi cioclaşii.

Pe străzile Capitalei se zăresc zilnic d ferite căruţe cu lemne cari merg incet, foarte incet, într'adins, spre a se părea că ele sunt aşa de incărcate încât deabia le pot trage caii, cu intenţiunea de a induce lumea în eroare.

Cei neştiutori cad în cursă, dând 5—600 lei şi chiar mai mult pe o căruţă ce nu are nici 300 kgr. de lemne, la care mai adăugându-se şi costul tăiatului, e lesne de înţeles că ele devin extraordinar de scumpe.

O notă caracteristică: Aproape toţi cari nu vor să vânză lemnele cântărite, sunt cioclaşi.

Feriţi-vă deci de ei!

Din inițiativa studenților forestieri și ai profesorilor școalei superioare de Silvicultură, s'a făcut apel la D-nii Vintilă I. C. Brătianu și I. Simionescu profesor universitar, care au binevoit a ține câte o conferință în sala soc. Politechnice tratând cel dintâi despre: *Problema Forestieră de Stat în chestiunea pădurilor* iar cel de al doilea despre: *Cultul arborilor*. La ambele aceste conferințe au luat parte un numeros select auditor care a resplătit pe conferențiari cu repetate aplauze. In numărul viitor sperăm să dăm publicității detalii mai amănunțite asupra acestor conferințe.

* * *

Tot în numărul viitor al Revistei Pădurilor va apare un studiu succint asupra «Expoziții Târg» de mostre ce a avut loc la București în toamna a. c., cu privire la manifestarea industriei forestiere.

* * *

D-l Dr. I. Popescu Voiteşti, profesor universitar dela Universitatea din Cluj, a dat la lumină în ultimul timp «Geologia Generală» cu o privire asupra geologiei României, cu 351 figuri în text și o hartă geologică în culori apărută în Editura: Analelor Minelor din România.

Aceasta este una din scrierile de seamă ce a apărut în timpul din urmă din domeniul geologiei și o recomandăm cu tot dinadinsul cititorilor acestei reviste.

* * *

De asemenea a mai apărut sub auspiciile Ministerului Agriculturei și Domeniilor o importantă lucrare datorită D-lui Inginer-șef Ion. G. Vidrașcu, șeful serviciului Hidrografic, Directorul Pescăriilor Statului și profesor la Școala Politechnică intitulată: «Valorificarea regiunei inundabilă a Dunărei».

* * *

In vederea unificarei «Revistei Pădurilor» și «Economia Forestieră», comitetul de redacție, s'a adresat Studenților forestieri d'intre care unii sunt adevărați artiști să întocmească un proiect de copertă cu un caracter forestier. Acel din proiecte care va fi aprobat de consiliul de administrație, i se va decerne un premiu de 300 lei, iar numele autorului va fi înscris și pe copertă.

* * *

Dela contenciosul administrativ. D. I. Solacolu, inspector silvic, fusese pus în disponibilitate pe ziua de 1 Aprilie 1921, din postul de şef al serviciului silvic al Eforiei Spitalelor civile, pe motiv de economii.

Contra deciziunii Eforiei, d. Solacolu făcu recurs la Contenciosul Administrativ, cerând anularea ei, ca fiind dată cu călcarea legei silvice şi ca urmare solicitând reintegrarea sa.

D. avocat M. Demetrian din partea Eforiei a combătut recursul arătând că legea corpului silvic nu garantează stabilitatea decât funcţionarilor silvici din serviciul statului, nu şi acelora din serviciul unui aşezământ de utilitate publică.

Înalta Curte a respins recursul d-lui Solacolu. Vom reveni asupra acestui caz care nu asigură stabilitatea colegilor dela Eforie etc.

* * *

D-l Inginer silvic *Petre Ottin*, a fost numit Director-technic şi administrator pentru exploatarea pădurei „Baia" din jud. Suceava, proprietatea Băncei Laşilor.

* * *

D-l Inginer Inspector silvic Florea Voicu, demisionând din corpul silvic al Statului a fost numit Director al exploatării pădurei Telejenel din jud. Prahova

* * *

D-l Avocat Ion D. Neagu, din Focşani, a dat la lumină: *Codul Silvic* din 9 Aprilie 1910 adnotat, coprinzând şi *Legea modificătoare a Codului Silvic* publicată în Monitorul Oficial No. 131 920 precum şi regulamentul pentru aplicarea acestei legi, publicat în Monitorul Oficial No. 73 921 lucrare apărută în Editura «Putna» a D-lor Panaite Alexandrescu şi G. D. Mircea din str. Mare, No. 200 Focşani, pe preţul de 20 lei. Lucrarea fiind de interes g-l o recomandăm călduros tuturor Inginerilor silvic şi proprietarilor de păduri.

* * *

D-l *Paraschiv B. Chiriță*, deputat de Putna a tipărit o broșură sub titlul: *Prădarea moșnenilor*, coprinzând și cuvântarea rostită, cu ocaziunea discuției proectului de lege relativ la regulamentarea cumpărărei de păduri destinate exploatărei în ședințele camerei deputaților dela 18 Aprilie și 16 Mai 1921, cu *proiectul de lege de reglementarea cumpărărei de păduri* destinate exploatărei votat de adunarea deputaților.

Lucrarea, a apărut în Editura Tipografia: D. Apreotesei și V. Grabowski, din Râmnicu-Vâlcea, pe prețul de 6 lei.

Date fiind importanța desbaterilor avute în parlament **modul cum D-l Chiriță, a apărat pădurile și corpul silvic**, merită ca această lucrare să existe în biblioteca oricărui economist și specialist.

* * *

APEL

In vederea unificărei revistelor noastre de specialitate, Comitetul de redacție face un călduros apel la toți Economiștii și Inginerii Silvici, de a ne da grațiosul concurs, colaborând cu cât mai multe și variate articole de specialitate care să îmbrățișeze toate chestiunile de ordin: cultural, technic, economic, vulgarizare etc.

Cu această ocazie mai rugăm pe D-nii membrii a ne trimite și recensii după diferite lucrări de specialitate și tratate streine consultate precum chiar și informații locale care ar interesa și revista noastră.

Comitetul de redacție, exprimă, mulțumiri, tuturor acelora care vor voi a răspunde apelului nostru.

Comitetul de redacție.

„CARPATINA“

Société Anonyme Roumaine pour l'Industrie Forestière

CAPITAL SOCIAL: Lei 100.000.000

entièrement versés

Siège Principal: BUCAREST, 21, rue Paris

La Scierie Brezoi (Valcea) *effectue toute commande de bois de charpente de pin et de sapin.*

Section spéciale pour la fabrication de caisses d'emballage, executées sur commande.

Planches sabotées pour planchers.

Grosse production de bois de chauffage, de hêtre et briquettes.

Traverses de hêtre pour voie ferrée.

Les Scieries de Turnu-Măgurele et Stoeneşti *produisent:*

Tout matériel de bois de charpente. Planches rabinees, caisses d'emballage.

La Scierie, la Manuiserie mécanique et les Ateliers de parquets de Slatina *exécutent toute commande de:*

Toute sorte de matériel de bois de charpente;

Mobilier simple ou de luxe, de bois séché, coupé avant la guerre, en sapin, pin, chêne et autres essences.

Menuiserie pour constructions.

Parquet de chêne de toute dimension, en bois sèché.

Dépôts pour la vente en détail, dans les villes de:

Craiova: 15, Strada Stirbey-Voda,
Strada Amaradia,
Bariera Catargiu
Bariera Calafatului
Bariera Bucureşti

Alexandria (Teleorman)

Roşiori (Teleorman)

Drăgăşani (Vâlcea)

Râmnicu Vâlcea

Les commandes pourons etre faites tant aux succursales qu'à la Centrale de Bucarest 21, Strada Paris.

„ARIF" SOCIETATE ANONIMA

Pentru Exploatarea de Păduri şi Industria lemnului

Capital social: Lei 30.0000.000, deplin vărsaţi

Preşedinte al Consiliului de Administraţie

CONSTANTIN NEAMŢU

Vice-preşedinte al Consiliului de Administraţie

Inginer TIBERIU EREMIE

ADMINISTRATORI-DELEGAŢI

Ingineri **Corneliu Bălteanu, C. Orghidan şi Alexandru Zănescu**

CONSILIERI:

Ingineri **Gh. Balş, C. Negrescu, I. Purcăreanu, D. Rolin şi J. Selleckaers**

DIRECTOR GENERAL:

Inginer-şef, M. N. Rădulescu

Director technic: Inginer, **D. Stoica**

Director comercial: L. Ciconi

Director forestier: Inginer-şef silvic, **V. Mihălcescu**

Are în exploatare pădurile din munţii Arifului, de pe valea Argeşului. Posedă o fabrică cu 18 gatere în Curtea-de-Argeş Vinde en gros şi en detail, lemne de foc şi cherestea, predate la gara Curtea-de-Argeş. Posedă ateliere mecanice de tâmplărie, fabrică de lăzi, fabrică de parchete. Primeşte comenzi pentru cherestea şi lemne de foc, tâmplărie, mobilier, parchete de stejar şi fag, lăzi şi orice fel de ambalaje de lemn etc.

Sediul în BUCUREŞTI STR. MARCONI No. 3

Telefon 2 91

„CREDITUL TECHNIC“

Prima Societate Română pentru încurajarea întreprinderilor Technice și Industriale

Capital Social 35.000.000 lei, deplin vărsat

Președinte al Consiliului de Administrație:
Ing. N. P. ȘTEFĂNESCU Dir. Băncei Românești
Vice-Președinte al Consiliului de Administrație:
Ing. C. P. BRĂTĂȘANU, mare industriaș și propriet.

ADMINISTRATORI DELEGAȚI:
Inginer G. BALȘ, mare proprietar,
Inginer TIBERIU EREMIE, mare antreprenor

CONSILIERI:
D. D. BRAGADIRU, mare industriaș.
Inginer C. BUȘILĂ, Prof. la școala de Poduri și Șosele.
EMIL BRANCOVICI, Directorul Societății «Agricola».
Ing. Inspect. General TANCRED CONSTANTINESCU
GR. GOLESCU, Directorul Băncei «Agricola».
ION LUCA NICULESCU, mare comerciant și industriaș.
Inginer CH. PENESCU-KERTCHI, Directorul General al Societății Române de Automobile
Inginer E. WOLFF, mare industriaș.
Inginer P. ZLATCU.

Director General: **Inginer Corneliu Bălteanu**

Dir. tehnic: Ing. M. CIOC *Dir. Comercial: GH. CIOFLEC*

Dăm consultațiuni și referințe asupra întreprinderilor technice și industriale din țară; condiții generale, condiții locale, materie primă, combustibil, mijloace de transport, organizarea mijloacelor de fabricație, mașini personal, producție, debușeu.

Sediul în București, **Str. Marconi 3, Telefon 2 91**
(Palatul Soc. de Asigurare «Agricola»).

624.2

Anul XXXIII. OCTOMBRE-NOEMBRE-DECEMBRE 1921 No. 10-11-12

REVISTA PĂDURILOR

ORGANUL SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC"

Fondată în 1886

și recunoscută persoană morală prin Decretul Regal No. 1630 dela 28 Aprilie 1904, cu sediul în palatul Ministerului de Domenii

Apare sub conducerea comitetului de redacție sub Președinția d-lui Petre Antonescu

ABONAMENTUL 120 LEI PE AN

Amenajarea apelor în România pentru navigare, irigare și energie . . . . . N. Davidescu
Estimația în fond și suprafață a pădurei de pe moșia Cucii . . . . . Petre Antonescu
Din Expoziția de Mostre din București . . . N. N. Caragea
Incendierea Pădurilor din munții Gurghiului și calculul daunelor cauzate . . . . . George P. Antonescu
Instrucțiuni trimise de Adm Casei Pădurilor cu privire la extracțiunea și prepararea liberului de tei din pădurile Statului . . .
Păstoritul . . . . . .
Inimici și amici ai sălciilor . . . . . I. Florescu
Tendința de uscăciune a solului . . . . . N. N. Caragea
Necrolog . . . . . Petre Antonescu
Rezumat al Dării de seamă a comitetului de direcțiune asupra activității Institutului Economic Românesc . . . . . N. N. C.
Recenzii . . . . . P. Roșescu
Din Cărți și Reviste Străine . . . . . Petre Antonescu
Informații . . . . . .

BUCUREȘTI

Tipografia „NAȚIONALA" Jean Ionescu & Co.

No. 1. — Strada Bursei. — No. 1

1921

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

AL

SOCIETĂȚEI „PROGRESUL SILVIC"

PE PERIODUL 1921—1925

Consilieri:

Ion Aleman
M. Boldur
Al. Constantinescu
Aureliu Eliescu
Mihail P. Florescu
Liviu Marțian
Ion Moldovanu
Const. Opran
Const. Sava-Goiu
Vintilă Stinghe
M. Tănăsescu

Cenzori:

Ovidiu Crattero, C. P. Georgescu și Xenofon Sculy.

Cenzori Supleanți:

I. Comanici, Marin Drăcea și G. Turneanu.

Biroul Societății „PROGRESUL SILVIC"

Președinte: Al. Constantinescu

Vice-Președinți: Aureliu Eliescu, Liviu Marțian

Secretar M. P. Florescu

Casier: N. Elefterescu

Ajutor de Secretar și Casier N. Caragea

Comitetul de Redacție:

Președinte: P. Antonescu

Membrii:

M. Drăcea
M. P. Florescu
I. Gugulanu
N. Iacobescu
I. Psemisky
D. Robănescu
V. Stinghe
I. Timoc
G. Turneanu

6242

Anul XXXIII. OCTOMBRE-NOEMBRE DECEMBRE 1921 No. 10 11 12

REVISTA PĂDURILOR

AMENAJAREA APELOR IN ROMÂNIA
PENTRU
NAVIGARE, IRIGARE ŞI ENERGIE

Introducere

In Europa nici o ţară nu are condiţii naturale mai bune ca România pentru amenajarea apelor, pentru că:

Are o bună situaţie geografică, iar productivitatea pământului şi bogăţia subsolului ei sunt destul de mari.

Are câmpii mari traversate de ape suficiente şi condiţiile naturale sunt bune pentru captarea şi utilizarea apelor la navigare, irigare şi producere de energie.

Dar importanţa şi avantagiile resultatelor ce se pot obţine, depind în mare parte de climă şi de regimul apelor, pe care omul, prin acţiunile lui, le poate face să fie şi binefăcătoare şi răufăcătoare.

Istoria arată că omul a prefăcut deja şi preface şi acum multe paradisuri în stepe şi în deşerturi şi multe deşerturi şi stepe în paradisuri.

Cauza care face să fie răufăcătoare clima şi regimul apelor este:

Variaţia prea mare a temperaturii pentru că măreşte intenzitatea vânturilor şi a secetelor.

Dar pe pământul gol variaţia temperaturii e prea mare. Cu aceeaşi cantitate de căldură pământul gol se încălzeşte şi se răceşte prea mult şi prea curând, iar vânturile uscate îi răpeşte lesne, prin evaporare, umezeala ce conţine.

Stepa are clima aspră şi pământul mai steril din cauza lipsei de păduri. Pe stepă sunt, (meteorologul Han) vânturi mai mari şi mai dese, ploi mai rari şi mai torenţiale; frigul e mai timpuriu

Institutul Forestier

toamna, mai întârziat primăvara; vara sunt secete şi călduri mai mari. Dar dacă pe stepă se plantează păduri, clima şi regimul ploilor se fac mai bune.

Efectul bun al plantaţiilor se produce îndată ce arborii au prins bine rădăcini şi creşte împreună cu ei.

Pădurile cresc pe terenurile cele mai sterile şi le fertilizează cu frunzele lor, când putrezesc, pentru că din ele se formează humusul, care e fertil. Ele micşorează variaţia temperaturii şi a umezelei aerului, cu care fac clima bună, apa binefăcătoare şi aerul sănătos. Pădurile sunt rezervorii naturale de apă. Ele fac munţii să fie cele mai mari, mai bune şi mai sigure rezervorii de apă, care se alimentează singure, pentrucă înlesnesc căderea ploilor cu umezeala, cu răcoreala ce produc şi cu comprimarea aerului prin obstacolul ce opun la mişcarea lui.

Pădurile sunt izvoare de umezeală pentru aerul prea uscat şi mijloace de condensare pentru umezeala prea mare a aerului, aşa că ele iau apă din aer şi când nu plouă, dacă acesta e umed. Se ştie că aerul prea uscat şi prea umed nu e sănătos. Pădurea descompune acidul carbonic din aer în oxigen şi în carbon. Cu aceasta scade temperatura aerului cam cu două grade. Carbonul e fixat în lemn şi oxigenul e aruncat în aer, pe care îl asanează şi în pădure şi în câmpiile vecine. Pădurea asanează, îngraşă pământul din care creşte şi fac râurile mai populate cu peşte, iarba mai fragedă şi mai bună nutritoare. Argila şi humusul munţilor împăduriţi dau apelor materii fertile, cu care se îngraşă în modul cel mai perfect şi mai economic câmpiile pe care le udă.

Cu păduri se sting torenţii, care ruinează munţii şi fac râurile să producă inundări devastatoare. Cu amenajarea pădurilor se obţine equilibru între pământul împădurit şi cel arabil, care este indispensabil pentru prosperitatea agriculturii.

Cu amenajarea pădurilor:

Se creează paradisuri.

Clima şi regimul apelor se fac binefăcătoare. Se măresc sursele vieţei şi vigoarea populaţiei.

Se măresc producţiile şi calităţile lemnelor.

Se măresc producţitle şi calităţile culturilor agricole.

Se măresc avantagiile ce se obţin cu amenajarea apelor.

De păduri depinde toată importanţa, utilitatea şi economia lucrărilor artificiale pentru utilizarea apelor, pentru că sunt mărite

de un regim binefăcător al apelor, care face apele mici abundente şi fertilizante, iar pe cele mari cu inundări potolite şi fertilizante.

Pe munţii despăduriţi apele nu mai sunt reţinute de nici un obstacol, se scurg repede şi în cantităţe mare, pentru că intră o mică cantitate în pământ, spală, roade, pământul productiv şi acesta rămâne steril. Apele ce curg dupe ei sunt sterile şi torenţiale.

Munţii cu păduri reţin multă apă, întârzează scurgerea ei şi intră multă în pământ, în care îi înlesnesc intrarea rădăcinele lor, frunzele căzute şi humusul reţin şi ele multă apă; la suprafaţă se scurge puţină, nu roade pământul, nici nu se produc torenţi.

Cu munţii despăduriţi regimul apelor e răufăcător. Lucrările artificiale costă mai mult, pentru că trebue să reziste la ape mai mari şi mai violente, iar utilitatea lor e micşorată de scăderea prea mare a apelor mici, care sunt şi sterile.

Iată ce s'a constatat în Franţa :

10 Ha. împădurite au alimentat surse pe care abia le mai poate alimenta 100 ha. despădurite, iar sursele au ieşit mai la vale cu 5—30 km. Cu atât s'a scurtat râurile la sursele lor despădurite.

In America s'a constatat că:

Aceeaşi cantitate de ploae care umplea albia râurilor fără să debordeze, după despădurire a produs ape mari, cu inundări care au întrecut pe cele produse de potoape, când munţii erau împăduriţi, dar s'au scurs într'un timp mai scurt, încât apele mici au scăzut mai mult şi au durat un timp mai lung.

Câteva exemple de binefacerile pădurilor: In Gasconia 100 mii ha. dune de nisip plantate cu pini maritimi şi 100 mii ha. lande canalizate şi plantate sunt azi una din regiunile cele mai sănătoase şi mai prospere din Franţa. Inainte de plantare erau insalubre, sterile şi pustii.

In Bretania, Normandia şi Provence perdele de arbori apără culturile, care fac bogăţia acestor regiuni, de vânturile rele care le-ar distruge, dacă n'ar fi apărate.

In Alpii Francezi multe sate prospere s'au pustiit cu distrugerea pădurilor. Toată lumea era veselă în sate, când se distrugeau pădurile, pentru că creştea abundenţa, dar dupe distrugerea pădurilor, toate sursele vieţii au dispărut şi oamenii au fugit din sate.

Apa

Apa este cu Soarele chiar sursa vieţii. Când apa dispare omul dispare cu ea. Dar fără păduri nu e apă suficientă. Apa e principiul esenţial al existenţei noastre şi trebue conservată cu orice preţ.

Pentru conservarea apei trebue conservaţi arborii, mai întâi pe munţi şi al doilea în câmpii.

Apele şi pădurile sunt surse profunde de prosperitate şi de frumuseţe.

Apa creează oraşele şi popoarele, ea concentrează oamenii împrejurul ei. Isgonirea apei cu distrugerea pădurilor produce regimul torenţial, care răpeşte fertilitatea pământului şi măreşte secetele şi vânturile uscate.

Pădurile şi apele fac frumuseţile Elveţiei, pentru care streinii plătesc pe fiecare an mai multe sute de milioane franci, numai ca să le vadă; iar Elveţienii ştiu să le aprecieze şi să le conserve cu legi bune şi bine aplicate.

In rezumat:

Soarele fără apă e nimicitor. Apa fără păduri e torenţială şi devastatoare. Aerul fără păduri face clima rea şi seceloasă.

Pădurile adună de la Soare, dela apă şi de la aer sursele vieţii, le conservă, le combină şi le oferă oamenilor gratuit sub forma cea mai plăcută şi mai favorabilă ca:

Paradisuri, fecunditate, protecţiune, vigoare, sănătate şi tot felul de bogăţii.

Omul distrugând pădurile ca să fabrice jucării produce:

Stepe, deşerturi, sterilitate, slăbiciuni, boale şi tot felul de mizerii, care distrug pe om şi:

Jucării sunt tot ce fabrică omul, pe lângă binefacerile mari pe cari le oferă gratuit pădurea omului.

Concluzia este:

Pădurile trebuesc complectate şi exploatarea lor moderată, ca să nu se taie mai mult lemn, decât poate creşte.

Multe popoare mari şi civilizate au dispărut din cauza distrugerii pădurilor, cu care au produs, ruina, sterilitatea şi propria lor mizerie în ţările lor fertile, în care domnea fecunditatea şi bogăţia.

Colbert, unul din cei mai mari miniştri ai Franţei, cam pe la 1660 a spus:

La France perira faute des bois. A făcut însă şi legi bune pentru a le apăra.

Chateaubriand a constatat că: Les forêts precedent les peuples, les deserts les suivent.

Partout ou les arbres ont disparu l'homme a été puni de son imprevoyance. Adică: Popoarele au distrus pădurile, iar deşertul a distrus popoarele prin distrugerea agriculturei.

Tassy a avut impresia că: La vie des hommes est attaché à celle des arbres.

Alexandre Surell a constatat că: De la présence des forêts sur les montagnes dependent l'existence des cultures et la vie des populations.

Jean Labor recomandă:

Aimez et venerez, ne tuez pas les arbres
Un pays meurt, après que des grands bois sont morts
Aucun n'est protegé par les splendeurs des marbres
Et les abris perdu, les peuples sont moins forts

André Theuriet spune: Au plus profond de bois, la Patrie a son coeur. Un peuple sans forêts, est un peuple qui meurt etc.

E. Cardot: Aimer les arbres, c'est aimer la Patrie (Extrait du raport fait en l'an IV (1795) à la convention).

De la conservation des forêts dependent le succès de l'agriculture, du commerce, des manufactures etdes arts, la marine, la navigation interieure, les mines, toutes les comodites de la vie et notre existence même.

Baudrillart a constatat că: La destruction des forêts, est le signe precurseur de la decadence des nations.

Olivier de Serres: Forêts et prairies sont pour la region santé et richesse.

Paul Decombes: Si vous voulez de l'eau, faites des bois.

Cezanne: Les forêts ont pour effet de reguliser les regimes des cours d'eau, en ce sens que, si elles augment le debit d hiver elles augment plus encore le debit d'été.

Onesime Reclus:

Le salut de la montagne est dans le reboisement.
Le salut des plaines est dans le reboisement.
Le salut des rivières est dans le reboisement.

Le salut de la terre est dans le reboisement.

Cauza e că:

Fenomenele naturale au între ele relaţii foarte strânse; aşa că orice turburare adusă la manifestarea normală şi regulată la una din ele se repercută asupra celorlalte şi are ca urmare pentru rezultatul final de a compromite armonia generală, care trebue să domnească la suprafaţa pământului.

Regularitatea climei, a regimului ploilor, a debitelor surselor, a cursurilor de apă, pot fi grav influenţate cu distrugerea pădurilor.

Pădurile şi poenile munţilor sunt asemenea solidari, şi distrugerea unora aduce perderea şi ruina altora.

Ruina munţilor aduce la rândul lor devastarea şi ruina câmpiilor. Omul e solidar de aceste transformări. El e victima lor.

Culturile sale. Buna starea sa. Sănătatea sa. Existenţa sa chiar, sunt compromise sau ameninţate de ele.

Principiul amenajării trebue aplicat la toate bogăţiile naturale existente pe pământ, care sunt susceptibile de a se reproduce.

De aplicarea lui depinde chiar conservarea speţei umane.

Oamenii civilizaţi sunt obligaţi, sub pedeapsă de exil sau de moarte, de a limita, de a regula exploatarea pădurilor aşa ca ele să se reînoească singure, fără ca nici odată să fie slăbite, sau epuizate.

Ruina pădurilor produce şi ruina câmpiilor şi a satelor.

Ţara nu poate beneficia de toate elementele sale prin irigarea câmpiilor cultivabile, fără să reîmpădurească munţii şi platurile.

La conservation des forêts est l'un de premiers intérets des societés, et par consequent l'un des premiers devoirs des gouvernements. (De Martignac)

Le deboisement est un des fleaux les plus redoutables qui menace l'humanité. Ce n'est point assez dire, il est un peril pour la vie même de l'univers. (Pierre Baudin).

Formula de restaurare a munţilor:

Reboiser certaines versants. Metre en defens quelques autres. Ameliorez les conditions d'une exploatation pastorale qui actuellement provoque la ruine de montagnes, en même temps quelle engendre la misere de leurs habitants. Moyenannt quoi, la nature se chargera d'achever l'oeuvre de restauration.

In rezumat E. Cordol spune:

Arborele e bucuria şi fericirea pământului, căruia el îi dă apa de surse, care îl udă şi humusul care îl fecundează. El este sănătatea aerului, pe care verdeaţa lui îl purifică.

Un arbore frumos înveseleşte ochii şi mii de arbori fac pădurea; mantaua pământului. Aceasta e bogăţia unei ţări. O ţară fără păduri e o ţară finită.

Influenţa omului

Omul exercită o influenţă importantă asupra transformărilor succesive, ce se îndeplinesc la suprafaţa pământului, care importă să fie cunoscută.

Distrugând pădurile, el acţionează asupra climei, asupra pământului. asupra reliefului lui, asupra fecondităţii lui chiar. Omul poate produce seceta, poate creea deşertul, poate seca toate sursele vieţei la suprafaţa globului. Dacă se cercetează ruinele cetăţilor antice şi ale pământului, ce le înconjoară, se află că chiar omul e autorul acestor ruine şi că prin exploatări nemoderate a produs sterilitatea şi propria sa miserie, acolo unde domnea fecunditatea şi bogăţia.

Productivitatea pământului

E susceptibilă de o creştere şi de o scădere atât de mare, încât ţări celebre altă dată prin bogăţia lor agricolă, sunt azi reduse la starea dezertică sau de stepă cu distrugerea pădurilor. Se ştie că:

Popoarele care vor să dureze, trebue să aibă perpetuu în vedere scopul de a conserva şi de a mări fertilitatea pământului. Aceasta însă se obţine numai cu organizarea unui bun regim al pădurilor, prin care se obţine un bun regim al ploilor şi o bună climă. Cantitatea de apă necesară pentru fertilizarea pământului, extras din „Manuel de l'arbre“:

40 centim. ploi pe an căzute la timp ajung p. fertilizarea pământului
30 „ „ „ ajung la rigoare.
20 „ „ „ întreţine numai stepe sau savane şi sub
20 „ „ „ e dezert, numai oaze se poate întreţine.

Cu 15 zile de ploae pe an mai puţine. Montpelier în sudul Franţei ar fi dezert.

Cu 15 zile de ploae pe an mai multe Sahara ar putea avea crăşe mari.

Aceasta arată că: dacă apa dela munte e bine captată şi bine utilizată e suficientă chiar în anii secetoşi.. Dar cu stingerea torenţilor şi cu restaurarea munţilor se poate obţine mai multă apă şi mai fertilizantă.

Stingerea torenţilor din munţi însemnează transformarea celor mari în râuleţe inofensive cu apă abundentă şi bună pentru irigare şi dispariţia celor mici care se infiltrează complect în pământ.

Torenţii se formează pe munţii goi din scurgerea repede a ploaei, pe care nici un obstacol nu o reţine şi n'are timp să intre în pământ, de acea se scurge prea multă la suprafaţa munţilor, o spală, o roade şi o sterilizează.

Pământul productiv e format de păduri cu frunzele lor putrezite, e slab şi nu se poate conserva singur, dar şi stâncile sunt rupte de ape şi de variaţia temperaturii.

Pădurea însă are puterea şi mijloacele de a mări şi de a conserva pământul productiv.

Torenţii scurg toată ploaia într'un timp scurt.

Pădurile reţin, evaporează şi imagazinează multă apă în ele şi în pământul lor. La suprafaţă se scurge puţină, încet şi nu roade. Pe munţii împăduriţi nu sunt torenţi.

Stingerea torenţilor se face cu reîmpădurirea şi gazonarea munţilor. Demontzey, fost conservator de păduri în Franţa şi restaurator de munţi în tratatul său de reîmpădurirea şi gazonarea munţilor (prezentat Academiei de ştiinţe în şedinţa din 12 Mai 1879 de Hervé Maugon cu elogii foarte mari).

Iată ce spune de munţii, ce a restaurat:

In Alpii de sus restauraţi se poate vedea azi numeroase păduri reşinoase apropriate climei locale, protegând pentru totdeauna cu vegetaţia lor viguroasă bazinele torenţilor.

Torenţii redutabili altă dată au devenit râuleţe nu numai inofensive, dar cu atât mai preţioase cu cât procură agriculturii ape mai bune şi mai abundente pentru irigare.

Cu regenerarea pădurilor s'a potolit şi inundaţiile riurilor, pe care le produceau scurgerea repede a torenţilor pe un timp scurt şi în urmă secau.

Din vasta experienţă făcută în Alpi s'a degajat o serie de învăţăminte, din care s'a extras metodele cele mai practice, mai economice şi mai sigure pe care le poate sancţiona.

Regiunile restaurate prezintă toate gradele de climă succesive dela litoralul Mediteranian până la cea din urmă regiune fore-

stieră, 1800—3000 m. înălțime, coprinde naturele de pământ cele mai variate și colecția completă de tot felul de torenți ce se pot întâlni în Alpi, unite cu cea mai vastă întindere de munți ruinați ce se pot vedea.

Din punct de vedere al multiplicității faptelor este de observat că :

Diferințele ce se pot găsi într'o regiune oarecare, sunt mai mici ca cele din Alpi și e permis, fără temere de a fi contrazis, de a afirma că :

Ar fi dificil să se găsească în altă parte o reuniune atât de completă de condițiile cele mai defavorabile de pământ și de climă, unite cu o așa de mare varietate de torenți și de ruine.

Reîmpădurirea e cu atât mai dificilă cu cât se face în regiuni mai înalte.

Din punct de vedere forestier clima s'a împărțit în Franța în 4 mari regiuni.

1	Clima caldă dela nivelul mării	0 m.	— 600 m.
2	„ temperată dela înălțimea de	600 „	— 1000 „
3	„ rece	1000 „	— 1800 „
4	„ geroasă	1800 „	— 3000 „

In Romînia ar lipsi regiunea caldă și aproape toată regiunea geroasă, pentru că nefiind gheață și zăpezi eterne clima rece se ridică mai sus de 2000 m.

Demontzey arată că panta de echilibru pentru albia torenților e de 1% care nu e roasă de apa torenților și de 10 % panta de compensație cu care se poate apăra albia cu gărdulețe și plantații între baragii.

Cu panta de 1 % baragiile ar fi prea dese, 10 % este panta cea mai economică pentru stingerea torenților.

Funcțiunea baragiilor, dimensiile lor, modul lor de construcție și economia lor, împreună cu toate lucrările pentru stingerea torenților, sunt arătate în detaliu.

Amenajarea munților se face așa ca la poale să fie livezi de pășunat primăvara și toamna, pe coaste păduri mari și sus, unde pantele sunt mici, pășuni de vară.

In România restaurarea munților e mult mai ușoară, pentru că înălțimea Carpaților abia e pe jumătate ca a Alpilor, și torenții sunt mult mai mici.

O singură dată s'a răspândit credința că pădurile seacă isvoarele, pentru că la 1895 Olotsky a găsit în regiunea meridională a Rusiei că :

Apele suterane sunt cu 4—5 m. mai jos în pădure de cât în câmpii, cauza este că rădăcinele pădurii a coborât apele mai jos. nu le-a împuţinat. In România credinţa aceasta a durat mult timp.

Dar cercetări multe şi complecte au arătat curând că e greşită credinţa aceasta şi că din contra isvoarele scad, când se tae pădurea şi cresc împreună cu pădurea, iar pădurea consumă mult mai puţină apă ca plantele mai mici.

Din cele mai sus expuse adevăruri şi principii, majoritatea luate din Manuel de l'arbre, rezultă că:

Pădurile sunt cele mai mari şi mai principale bogăţii ale ţării.

Ele singure constitue principiul esenţial el existenţei noastre. Celelalte sunt toate secundari şi pier, sau se fac ruine fără păduri.

Din „Manuel de l'arbre" editate de Touring Cloub de France:

Binefacerile arborilor sunt: Arborii sunt primii hygienişti. Ei însănătoşesc pământul din care cresc, chiar dacă sunt depuse pe el materii animale. Ei purifică apa şi o fac abundentă. Arborii sunt aproape peste tot auxiliarii şi câte odată chiar indispensabilii protectori ai culturilor. Ei adăpostesc contra vânturilor, apără contra Soarelui. Sunt regulatori de umiditate în pământ şi furnizori de îngrăşăminte.

Arborii produc un adăpost şi o umbră preţioasă. Dimineaţa şi seara umbra lor se lungeşte şi întreţine răcoreala. Roua e mai abundentă şi se conservă mai mult timp. Vara se populează cu păsări mici, care protejează recoltele contra insectelor. Toamna foile uscate şi rămurelele pot nutri vitele şi sunt foarte plăcute pentru oi şi capre.

Binefacerile pădurei: Pădurea îngraşă pământul. E producătoare de recolte. Face clima mai bună. Cursul apelor mai regulat şi mai populat cu peşte. Iarba mai fragedă şi mai bună nutritoare. Muntele mai pitoresc. Câmpia mai rîzătoare. Asanează aerul şi pământul din pădure, asanează şi câmpiile vecine. Uneşte viaţa imobilă a rocelor cu viaţa mobilă a animalelor. Imbogăţeşte cultivatorul. Cere o mică îngrijire numai când e mică. Lasă moştenire lemnul ei, când e tăiată.

Omul distrugând pădurea, se distruge şi pe el.

Ploaia care cade în 10 minute pe pădure, se scurge în 20 ore dupe foi.

(Va urma) N. Davidescu (Iaşi)

Estimaţia în fond şi suprafaţă a pădurei de pe moşia Cucii

PARTEA I

Statistica Generală

Numele pădurei şi al proprietarului

Pădurea este situată pe moşia Cucii şi constă din două trupuri şi anume:

1. Trupul Cucii şi
2. Trupul Caracaş.

Aceste două trupuri de pădure sunt despărţite între dânsele prin pădurea Bozianca a Statului şi prin proprietatea D-nei Dornescu, care este în parte împădurită, iar în parte este transformată în terenuri de cultură. Ambele aceste două proprietăţi au forma unor curele (hlize) lungi de mai mulţi kilometri şi late numai de 60—80 metri.

In trupul de pădure Cucii distingem porţiunile «Pârlitura» (pe plan lit. A.). «Piscul din mijloc» (litera B.) «Lăstarul cu şi fără rezerve» şi aşa zisa «pădure mare» (litera C, D şi E) precum şi «Răriştea» (I). In perimetrul acestui trup de pădure se găsesc şi suprafeţele despădurite utilizate ca locuri de cultură agricolă, sau ca fâneţe pe plan lit. R. L. M. N. şi O).

Actualul proprietar al moşiei Cucii şi prin urmare al trupurilor de pădure în chestiune este d-na Adrienne A. Filliti soţia d-lui căpitan A. Filliti.

Situaţia geografică şi administrativă

Trupurile de pădure Cucii şi Caracaş se află situate între 24°, 35' şi 25° longitudine estică socotită dela meridianul ce trece prin Greenwich şi între 26° 17' şi 46' 20' latitudine nordică. Ele intră în raza comunei Bozieni, plasa Fundul, judeţul Roman şi fac parte din ocolul Roman, Regiunea II-a silvică Bacău.

Origina proprietăţii

După cum rezultă din titlurile de proprietate referitoare, pădurea Cucii a aparţinut cavalerului Chiril Komarniski, care a cum-

părat'o în anul 1857 dela D.—T. Cucu. El a donat-o apoi prin testamentul din 1879 fiicei sale Eufrosina Alcaz devenită, prin a 2-a căsătorie, Gottesmann.

Trupul Caracaş fostă proprietate a lui Iorgu Arghiropol, a Nataliei Burghele şi a Olimpiei Mironescu, a intrat în stăpânirea Eufrosinei Gottesmann prin ordonanţa de adjudecare din 10 Februarie 1881 a tribunalului Roman. Prin actul autentificat de acest tribunal la No. 596/1898 şi cu autorizaţia soţului său Eufrosina Gottesmann a vândut moşia Cucii fiicei sale Maria născută Alcaz, care pentru prima oară a fost căsătorită cu locot. Cezar Arghiropol, iar a 2-a oară cu actualul colonel M. Schina.

Din cea dintâiu căsătorie s'a născut un singur copil şi anume : Adrienne Eugenie Arghiropol care, în 1914, a luat ca soţ pe d-l căpitan A. Filliti, cu care ocazie a primit ca dotă dela doamna Maria Schina, cu autorizaţia soţului său, moşia Cucii d'împreună cu cele două trupuri de pădure.

Suprafaţa

Potrivit planului aci anexat ridicat în anul 1915 de către regretatul silvicultor-şef I. N. Droc, însărcinat cu această lucrare de proprietar, suprafaţa totală a trupurilor de pădure în chestiune este de 426,99 ha. astfel după cum se specifică în detaliu în următorul tablou:

No. curent	Numirea trupului de pădure	Litera după plan	SUPRAFAŢA																	
			Teren împădurit								Locuri arabile			Fânaţe			Defrişată			Totală
			Pădure cultivată			Pădure tăiată			Total											
			Ha.	m.	p.	Ha.	m.	p.	Ha.	m.	p.	Ha.	m.	p.	Ha.	m.	p.	Ha.	m.	p.	Ha. m. p.
1	CUCII																			
	a) Părlitura .	A.	38	6300		22	4500		61	0500		—	—		—			12	5010	73 5510
	b) Piscul din mijloc . . .	B.	94	2600		25	7400		120	—		—	—		4	0070		—	—	124 0070
	c) Lastărişul cu şi fără rezerve şi aşa zisa pădure şi mare . .	E.	106	0300		—	—		106	0300		—	—		8	0010		—	—	114 0310
	d) Răriştea .	N.	—	—		14	7100		14	7100		—	—		—	—		—	—	14 7100
	e) Poiana mare din Valea Băbuşa .	K.	—	—		—	—		—	—		10	—		17	2000		—	—	27 2000
	f) Defrişarea de lângă pădurea Bozianca . . .	M.	—	—		—	—		—	—		12	—		9	0910		—	—	21 0910
2	Caracaşul .	—	52	400		—	—		52	4000		—	—		—	—		—	—	52 4000
		—	291	29	10	62	9000		354	1900		22	—		38	2990		12	5010	426 9900

Se menţionează că în suprafaţa păduroasă de 61 ha 05, ce face parte din porţiunea «Pârlitura», se coprinde şi 12 ha. adică aprope jumătate din întinderea de 24 ha. 5000 m. p. care, în baza unui contract încheiat înainte de promulgarea actualului cod silvic, era destinată defrişărei şi din care până acum nu s'a defrişat decât restul de 12 ha. 5010 ha.

Limitele. Starea hotarelor.

Limitele despre pădurea Băceşti a Epitropiei Sf. Spiridon din Iaşi sunt determinate prin drumul „La Racova" zis şi al «Scaunelor», precum şi prin movile; iar despre moşia Racova din Jud. Vaslui numai prin movile.

Trupul de pădure Cucii se mărgineşte la Nord cu locurile arabile ale răzeşilor Băbuceni, cu pădurea clăcaşilor din comuna Cucii şi cu pământul proprietăţii, iar la Vest cu linia de hotar despre pădurea din delimitarea Cucenilor şi cu pădurea Statului Bozianca. Despre aceste proprietăţi limitele nu sunt fixate pretutindeni prin semne de hotar vizibile şi durabile, ci mai mult prin cioplaşi făcuţi pe arbori în picioare, precum şi prin fragmente de pietre, care se pot uşor deplasa.

Deşi moşia Cucii a fost hotărnicită în 1864, nu rezultă totuşi că hotărnicia a fost aplicată şi pe teren, căci hotarele despre aceste vecinătăţi sunt păstrate mai mult pe baza vechei stăpâniri. Acelaş lucru se poate zice şi despre trupul Caracaş, unde limitele sunt determinate numai prin bouri (cioplaşi) pe arbori, fără linii deschise pe faţa pământului despre pădurile vecine, proprietăţi ale D-nei Dornescu şi ale răzeşilor Cuceni.

Paza şi administraţia pădurei

Serviciul de pază se îndeplineşte de 2 pădurari, unul pentru trupul Cucii şi altul pentru trupul Caracaş.

Cel dintâiu locueşte într'un bordeiu făcut în pădure şi plătit anual cu 200 lei. El primeşte afară de aceasta o falce pământ de cultură, 40 prăjini fâneţe, are dreptul de păşune pentru 4 vite mari şi i se dă lemnele necesare pentru încălzitul locuinţei familiei sale.

Cel d'aldoilea pădurar are locuinţa în satul „Pustieţi" şi este plătit numai cu 100 lei anual.

Delicte. Sunt puţin numeroase.

Păşunatul. În trecut vitele erau învoite la păşune în pădure. De când însă proprietarul a intrat în tratative de a'şi vinde

pădurea Casei Rurale şi mai târziu direct Casei Pădurilor, păşunatul în pădure a fost oprit.

Prin contractul din 1912 antreprenorul pădurei are dreptul de păşune numai pentru vitele cărăuşilor angajaţi cu scoaterea materialului lemnos şi anume timp de 2 ani după exploatarea fiecărui parchet.

Tratamentul aplicat pădurei în trecut

Judecând după tulpinele vechi din pădure, după starea, vârsta, provenienţa şi compoziţia arboretelor, precum şi din informaţiile luate în localitate, tăierile în trecut s'au făcut în mod cu totul neregulat, neţinându-se nici o socoteală de cerinţele culturale ale masivelor; de oarece exploatatorii îşi alegeau însişi porţiunile de pădure, ce le conveneau.

Rezultatul acestui mod de procedare a fost sărăcirea pădurei de esenţe preţioase, cum este grounul ca lemn de lucru şi fagul ca lemn de foc şi substituirea lor în mu'te locuri cu tei şi plop, specii cari se reproduc cu înlesnire p in lăstari din rădăcină, precum şi cu iov (Salix capraea L.), care, în regiunea respectivă, se instalează cu uşurinţă în parchetele de curând exploatate.

Clima. Este cea caracteristică colinelor cu o altitudine, care variază în localitate dela 210 până la 430 metri.

Temperatura medie anuală, după cum rezultă din observaţiunile meteorologice dela staţiunea Pânceşti-Dragomireşti, nu departe de pădurea despre care vorbim, făcute într'o perioadă de 14 ani (1886—1900) este de + 8°.

Temperatura maximă înregistrată în luna August 1888 a fost de 35° 6, iar cea minimă de —35° şi anume în Ianuarie 1893. Zile de vară sunt într'un an 73, iar de îngheţ 187, din care 54 zile de iarnă.

Precipitaţiunile atmosferice anuale se urcă în termen mediu la 462 mm. Vântul dominant este cel despre Nord, care reprezintă o proporţie de 29% faţă cu cele cari suflă despre celelalte puncte cardinale.

Situaţiunea Orografică

Trupul de pădure Cucii se află situat pe coastele şi fundul văii Bâbuşa pe unde se scurge pârâul cu acelaş nume dimpreună cu cele 2 ramificaţiuni ale sale, cari, după ce delimitează la Est şi Vest porţiunea de pădure cunoscută sub numirea de «Piscul din

mijloc», se împreună în punctul de unde începe Fundul Băbuşei, mărginând astfel Piscul în chestiune, care nu este altceva decât un platou cu o înclinare generală spre Nord, terminându-se însă, în imediata apropiere a celor 2 afluenţi ai pârâului Băbuşei, prin coaste înguste şi repezi, uneori foarte repezi, panta atingând în acest din urmă caz până la 70 %, mai cu seamă în partea despre Vest.

Celelalte porţiuni ale trupului de pădure Cucil ocupă versantul vestic şi cel estic al prelungirei văei Băbuşa, coprinsă între dealurile pe care se află situate pădurile vecine «Băceşti» a Epitropiei Sf. Spiridon din Iaşi şi «Bozianca» a Statului.

Din această configuraţie caracteristică, care oferă aspectul general al unui circ, rezultă 3 expoziţiuni principale şi anume vestică pentru porţiunea de pădure Pârlitura, nordică în general pentru «Piscul din mijloc» şi estică pentru restul pădurei.

Pe coaste şi anume în vecinătatea culmelor dealurilor împrejmuitoare pantele sunt destul de repezi (10—20°) şi repezi în părţile lor inferioare variind dela 30—40° .

Trupul de pădure Caracaş se află pe coasta expusă spre Vest a dealului Boliac, care, spre capătul despre Sud al acestui trup, devine repede, iar pe alocurea chiar foarte repede. Spre extremitatea sa despre Nord pantele însă se reduc, iar pe distanţe mici se aseamănă cu nişte adevărate platouri uşor înclinate spre Vest.

Pentru a avea o noţiune exactă de configuraţia terenului în chestiune alăturăm la anexe un plan de situaţiune prevăzut cu cu be de nivel şi reprodus pe o scară mai mare $\left(\frac{1}{5.00}\right)$ după harta institutului nostru geografic ediţia aflată în comerţ şi lucrată pe scara $\frac{1}{50.000}$

Formaţiunea geologică şi compoziţiunea mineralogică a solului

Terenul aparţine sistemului terţiar şi anume etajului sarmatic caracterizat prin strate alternative de nisip, pietriş, marne, calcare şi gresii silicioase. Calcarele sunt bogate în conchilii fosilifere între care am observat multe specimene de Tapes Gregaria, Cardium Plicatum, Mactra Podolica etc.

Terţiarul la rândul său este acoperit cu depozite cuaternare

reprezentate prin loess, care constitue baza mineralogică a solului forestier, format fiind dintr'un amestec de argilă şi nisip fin.

Pe alocurea şi în special spre culmi loesul este uşor spălat de ape, astfel în cât nisipul sarmatic apare adeseori la suprafaţă.

Solul în părţile unde predomină argila este expus eroziunilor, surpăturilor şi alunecărilor, pe coastele despădurite mai cu seamă, după cum se observă lângă scursoarea de lângă bordeiul pădurarului din porţiunea de pădure numită «Răriştea» unde s'a produs o surpătură ce trece peste 1000 m. p. ca suprafaţă.

Descrierea arboretelor

Compoziţiunea masivelor din fiecare porţiune ce constitue trupurile de pădure Cucil şi Caracaş este următoarea :

I. Trupul Cucii

a) In «Pârlitura» arboretele sunt alcătuite dintr'un prăjiniş de gorun, printre care se află şi câţi-va arbori mai groşi formând masiv, care, pe alocurea, este întrerupt. In părţile de pe lângă hotarul despre pădurea vecină Băceşti s'a exploatat ras, în ultimii ani, o suprafaţă de 10 ha. 45 (pe plan literile F şi G), iar în anul 1903 din părţile unde pantele sunt mai puţin repede s'a tăiat spre a se defrişa o întindere păduroasă de 24 hectare.

Din această suprafaţă, după cum am arătat într'un capitol precedent, nu se poate considera ca defrişată în înţelesul strict al cuvântului de cât 12 ha 5010 m. p. căci de pe restul de 12 hectare, nescoţându-se tulpinele din pământ, acestea au lăstărit.

In partea despre proprietatea răzeşilor Băbuşeni exploatarea arborilor de gorun au caracterul unui crâng cu rezerve numeroase, cumpărătorul respectiv mărginându-se aici să extragă exemplarele cele mai bine constituite şi anume cele cu o proporţie relativ mai mare de lemn de lucru.

Rezultatul exploatărilor rase n'a fost mulţumitor, din cauză că tulpinele fiind bătrâne, iar tăierea arborilor nefăcându-se pieziş şi din faţa pământului, lăstărirea a lăsat de dorit. Actualmente predomină arbuştii ca cornul, alunul, etc , precum şi speciile fără valoare.

In părţile inferioare ale coastelor arboretele sunt compuse din gorun 5 10, în amestec cu fag 2 10 şi carpin 2 10. In unele locuri ele sunt formate numai din aceste din urmă două specii însoţite pe ici şi colo de plop, de salcie căprească (iov) etc.

Inălţimea arborilor variază dela 10—19 metri, iar vârsta lor medie este de 40 ani.

b) *„Piscul din mijloc"* Arboretele din această porțiune de pădure sunt compuse dintr'un amestec intim de fag (6 10), de carpin (2/10) și din diverse specii (2 10) în stare de prăjiniș în partea despre moșia vecină Racova; cu cât ne coborâm însă spre valea Băbușa cu atât teiul devine mai abondent, atingând pe alocurea proporția de 6 10, iar în imediata apropiere de punctul de întâlnire al afluenților pârâului Băbușei plopul înlocuește aproape cu desăvârșire teiul.

Vârsta medie a arborilor este de 35 ani, câți-va sunt însă și mai bătrâni. Proveniența lor este din lăstari. Trunchiurile sunt bine constituite, iar înălțimea lor medie este de 15 metri. Starea de vegetație activă.

Pe coasta expusă spre Vest a «Piscului din mijloc» și anume în vecinătatea afluentului stâng al Băbușei, masivul este format dintr'un păriș alcătuit în majoritate de plop (7/10) în amestec cu fag (3 10) având vârsta de 25 ani.

Înălțimea medie a arboretului este de 12 metri.

Din partea despre Sud-Est a porțiunei de pădure (pe plan lit. H) s'a exploatat, în ultimii 3 ani, în crâng simplu o suprafață de 25 hectare, 7000 m. p.

Fagul, care a predominat în amestec, a lăstărit în condițiuni nesatisfăcătoare, astfel că o parte din tulpini s'au uscat cu desăvârșire; în schimb însă teiul și carpenul au lăstărit cu vigoare, iar plopul tremurător și iova s'a instalat în mijlocul tinerilor arborete sub formă de pâlcuri.

c) Lăstarul cu și fără rezerve și așa zisă pădure bătrână.

Masiv strâns format din plop (6 10) fag și tei (2 10) carpin, ulm, iov, cireș (2 10) în stare de prăjiniș mărunt predominând diametrul de 10 cm. Înălțimea medie 12 metri. Proveniența din lăstari. Starea de vegetație activă. Se găsesc și câți-va arbori mai groși și anume până la 60 c.m. în diametru, mulți plopi și tei și foarte puține exemplare de gorun. Aceștia formează o lizieră despre pădurea Bozianca. Arborii în chestiune, cu excepțiunea gorunilor, sunt mai toți deperisanți, iar lemnul intrat de mult în descompunere. Vârsta medie a arboretelui este de 20 ani. Materialul lemnos ce se poate realiza din această porțiune, nu este bun decât pentru foc și acesta de o calitate inferioară, predominând speciile moi.

Lemn de lucru nu se va obține decât într'o infimă proporțiune și anume din cei câțiva goruni existenți, precum și din plopii a căror grosime în diametru nu trece peste 30 cm.

In această porțiune există o poiană în suprafață ca de 8 ha. servind ca loc de fâneață.

d) *Răriștea*. Porțiunea de pădure indicată pe plan cu această numire (lit. I) a fost exploatată acum 6 ani. Tratamentul aplicat a fost tăierea rasă.

Tulpinele fiind bătrâne și în majoritate de fag, o mare parte dintr'ânsele n'au mai lăstărit, astfel că actualmente nu se mai găsesc decât lăstari de carpen, tei și plop, precum și mulți arbuști, ca corn, alun, etc., cari, prin abondența lor, dau aspectul unui teren cuasi impădurit.

In realitate, pentru asigurarea regenerării, trebuie neapărat să se procedeze la complectări pe cale artificială. Înălțimea lăstarilor variază dela 1—2 m., ceeace dovedește că imediat după exploatare porțiunea în chestiune a fost păşunată de vite.

II. Trupul Caracaș

Arboretele ce constituie acest trup de pădure variază atât în ce privește speciele din care sunt formate, cât și din punctul de vedere al vârstei și al stării lor de desvoltare.

Astfel în partea despre Racova pe o întindere de circa 7 ha. masivul în stare de codrișor, provenit din sămânță și lăstar și cu un număr oarecare de arbori groși în diametru până la 60 cm., este format dintr'un amestec de fag (5 10,) carpen (3'10) și tei, ulm și gorun (2 10.) Înălțimea medie 18 metri.

Arborii în cea mai mare parte sunt sănătoși. Vârsta lor medie este de 45 ani, sunt însă o parte și mai bătrâni trecând peste 100 ani.

Pe o suprafață ca de 5 ha., arboretul este format din r'un păriș provenit din lăstari, în care predomină grosimea de 8—10 cm. în diametru și având o înălțime medie de 12 metri.

Speciile ce compun sunt fagul (2 10), iov (4 10), iar restul de 2 10 este format din plop, tei și câți-va cireși. Vârsta medie 18 ani.

Pe o întindere ca de 12 hectare arboretul este format dintr'un prăjiniș trecând spre codrișor compus din fag (8 10), gorun, (1 10) tei, cireș și paltin (1 10). Vârsta predominantă este de 45 ani, cu puțini arbori mai bătrâni și deci mai groși.

Proveniența din sămânță și lăstari. Arborii au triunchiurile bine constituite, drepte și lipsite de crăci pe o lungime însemnată.

înălţimea totală 18 metri. Starea de vegetaţiune activă. Masivul pe o suprafaţă de circa 6 hect., aflătoare cam la jumătatea lungimei acestui trup de pădure, este format din gorun (6 10) în amestec cu carpin (3 10) fag, tei, paltin şi frasin (1 10) formând un prăjiniş mare (stâlpiş) trecând spre codrişor; vârsta medie 45 ani cu câţiva arbori şi mai bătrâri (60—70 ani) atingând o grosime în diametru până la 45 cm., iar o înălţime până la 17 metri

Din această porţiune se poate obţine un procent relativ însemnat de lemn de lucru Restul ca de 22 hectare este constituit dintr'un prăjiniş mărunt de fag (5 10), carpin (2 10), plop, tei, ulm, (3 10), formând masiv strâns şi în plină vigoare de vegetaţie. Înălţimea medie a arboretelui, 15 metri.

Provenienţa din lăstari. Vârsta variază dela 30—35 ani.

Lemnul propriu numai pentru foc.

CAPITOLUL II
Fapte economice

Natura produselor.—Dat fiind speciile ce alcătuiesc arboretele din trupurile de pădure Cucii şi Caracaş, precum şi dimensiunile lor, materialul lemnos ce se va realiza prin faptul exploatărei, se va întrebuinţa aproape exclusiv ca lemn de foc. În acest scop în localitate se obicinueşte a se aşeza lemnele în forme geometrice având dimensiunea de 1 metru lungime, şi 1^m3—1^m4 lărgime. De ordinar lemnelor verzi se dă o supra înălţare de 10 cm.

Din gorun şi mai cu seamă din arborii aparţinând acestei specii aflători în trupul Caracaş se va putea obţine un număr oare care de doage, traverse de drum de fer, precum şi trunchiuri de 3, 4 şi 5 metri lungime. etc.

Din fagii mai groşi se poate scoate obezi, doage etc.

Lemnul de plop, cândeste sănătos, este cerut de fabrica de chibrituri din Bucureşti. Lemnul mărunt, mai subţire de 7 c. m. în diametru, se fasonează în grămezi de 1,3 m.—1,4 m. înălţime, de 1,3 m.—1,4 m. lăţime şi cu o lungime cât ţine craca.

Atari grămezi în localitate, poartă numirea de «ciovârte».

Păduri vecine în exploatare.—La depărtare de 6 kilometri se află pădurile *Dumeşti* şi *Băceşti* ale Epitropiei Sf. Spiridon din Iaşi, cari se exploatează de către antreprenorul Haimovici şi de firma Weismann et Marcovici. Aceasta din urmă a cumpărat 5 parchete din pădurea Dumeşti, tăindpe fiecare an câte 95 hectare, iar a distanţă ca de 8 km. de către asociaţia Wechsler et Silbermann din

Roman se exploatează din pădurea *Schineta, de* pe moşia cu acelaş nume a d-lui general Presan, câte 10 hectare anual. Suprafaţa totală vândută este de 50 ha, împărţită fiind într'un număr de 5 parchete.

In tăiere se mai află asemenea pădurea Statului Bozianca de lângă trupul de pădure Cucii şi Crăeştii a d-lui Vidraşcu, aceasta din urmă situată la o depărtare de gara Băceşti ca de 8 km. Din aceste păduri se obţine lemne de foc, precum şi lemne de lucru, doage şi funduri de doage, traverse de ştejar pentru căile ferate lungi de 2 m. 60, late de 25—30 c. m. şi groase de 15 16 cm., spiţe de ştejar, precum şi butuci de tei, plop, fag şi ştejar.

Locuri de consumaţie. Drumuri şi cheltueli de transport*)

In comunele vecine se desfac aproape numai lemnele de foc şi în special crăcile şi vârfurile mai subţiri de 7 cm. grosime în diametru.

Cele rotunde mai groase sau despicăturile numite «losbe», precum şi lemnele de lucru se aduc la gara Băceşti şi de aci se transportă cu calea ferată până în oraşul Vaslui depărtat de 40 km., plătindu-se 14—15 lei de vagon, în care intră 20 steri lemne de foc, în termen mijlociu, dacă sunt tăiate de cel puţin 6 luni. Până la Iaşi aflat la o distanţă de 65 K. m., costul transportului este de 22 lei de vagon. Cele mai importante locuri de desfacere pentru lemnele din localitate sunt însă: Oraşul Brăila la o depărtare de 250 km. via Tecuci-Barboşi, plătindu-se 52 lei de vagon şi Galaţii la 210 km., via Bârlad, transportul unui vagon costând 47 lei în timpul când preţul pe C. F. R. este redus ; la Constanţa, via Făurei, se desfac lemnele de ştejar, mai cu seamă, plătindu-se transportul 130 lei de vagon.

Inainte de construirea liniei ferate Buhăeşti-Băceşti, care s'a dat în circulaţiune în ziua 1 Iulie 1915, lemnele se transportau cu căruţele pe şoselele existente până la gara Buhăeşti de pe linia principală Vaslui-Iaşi aflată la o depărtare de Băceşti de 25 km. precum şi până în oraşul Roman la o distanţă de 30 km. plătindu-se pentru transportul unui ster 5 lei în termen mediu.

Linia Buhăeşti-Băceşti este destinată a fi prelungită până la Roman. In acest scop cu lucrarea de terasament s'a ajuns până în comuna Dăgâţa (13 km.) şi anume până la fabrica de spirt a

*) Această lucrare a fost alcătuită şi prezintată ministerului în 1916. preţurile privesc prin urmare starea lucrurilor de atunci, iar nu cele de astăzi.

d-lui Cantacuzino-Paşcanu. Pentru terminarea acestei linii până în oraşul Roman va fi nevoie să se construiască mai întâiu un tunel lung de 1200-1300 metri, care va necesita pe lângă un timp îndelungat şi multe cheltueli.

Până atunci oraşul Roman se aprovizionează cu lemne din alte centre de producţiune.

Pentru scoaterea şi transportul lemnelor din pădure până la gara Băceşti, aflată la o depărtare de 3 km. de trupul de pădure Cucii şi de 4 km. de Caracaş, servesc drumul natural al «Scaunelor» de pe lângă pădurea Băceşti, drumul de pe Bozianca şi cel ce limitează pe o lungime oarecare, iar în parte traversează trupul Caracaş.

Aceste două din urmă drumuri, precum şi cele naturale de pe valea Băbuşa nu sunt figurate în plan,

Ele dau în şoseaua Băceştii-Cucii şi în drumul împietrit, care leagă direct satul Băbuşa cu târguşorul Băceşti.

Totuşi pentru viitor este nevoie a se construi un drum forestier şoseluit în interesul exploatării şi al unei culturi raţionale a pădurii Cucii.

Preţul lucrului şi al materialului lemnos

Bărbaţilor vara li se plăteşte ziua de lucru cu braţele 3 lei plus mâncarea, femeilor 1-2 lei, iar copiilor 1 leu.

Iarna 2-2,50 lei bărbaţilor, 1-1,50 femeilor, iar copiilor, băeţi şi fete, câte 80 bani pe zi plus mâncarea.

Fasonatul unui ster lemne de foc, inclusiv aşezatul grămezilor de vârfuri şi de crăci, costă în termen mediu 1 leu.

Pentru transportul unui ster dela pădurea Cucii la gara Băceşti, se plăteşte, după distanţa la care el se află în pădure, cu 3-3,50 lei, socotindu-se 60-70 bani pentru 100 kg.

Cântăritul unui vagon costă 2 lei, ceiace revine la 20 bani de ster. Tot atât se plăteşte omului însărcinat cu primirea la gara Băceşti şi expedierea lemnelor la locul de destinaţie. Încărcatul unui vagon inclusiv plata fractului, din cauza lipsei unei rampe spaţioase, care să permită aşezarea materialului lemnos mai aproape de linia căei ferate, costă 4-6 lei.

In rezumat, toate aceste cheltueli se urcă în mijlociu la 5,30 lei de fiecare ster.

Un vagon lemne de foc de prima calitate consistând în cea

mai mare parte din despicături (losbe) sănătoase de fag, se vinde loco gara Băceşti cu 180—200 lei.

Lemne'e rotunde amestecate cu despicături cu 140-180 lei vagonul după specie şi calitatea lemnelor.

Direcţia generală a C. F. R a cumpărat în primăvara anului acesta din păduri particu'are 20.000 steri lemne de foc d: fag cu preţul de 7 lei şi 90 bani sterul, adică cu 158 lei vagonul, adus şi aşezat lângă rampa gării Băceşti.

Actualmente se oferă lemne de fag, ştejar şi carpen de foarte bună calitate cu 10 lei sterul, din cauza preţului transportului care are o tend nţă pronunţată spre urcare

Trunchiurile de lemn de teiu de 25-40 c. m. grosime în diametru se plăteşte loco gara Băceşti cu 240-280 lei vagonul.

Contractele de vânzarea pădurei încheiate în trecut.

Starea actuală a trupurilor de pădure Cucii şi Caracaş se datoreşte în mare parte exploatărilor efectuate în baza stipulaţiunilor contractelor încheiate în trecut.

Nu ne vom ocupa decât de ce'e încheiate dela 1903 încoace, căci în ce priveşte exploatările mai vechi nu ne-a fost cu putinţă a obţine date şi informaţiuni circumstanţiale precise.

In 1903 s'a vândut, în adevăr, spre tăere şi defrişare antreprenorului *Schubert* o suprafaţă de 24 hectare 5010 m. p. din trupul de pădure Cucii, porţiunea *Pârlitura* (pe plan litera L). In anul 1907 moşia Cucii s'a arendat unui anume *Buzatoff* zis şi *Buzatoiu* pe un period de 8 ani (19 8—1916) cu dreptul de a exploata din pădure câte o falce (1. ha. 4322) pe fiecare an, adică 8 fălci sau 11 ha. 4576 m. p. în total.

Arendaşul în chestiune în adăstarea unor preţuri mai ridicate, în timpul celor 5 ani cât a durat contractul, căci acesta s'a reziliat în anul 1912, a exploatat o întindere numai de 64 prăjini fălceşti adică 1 ha. 1456 m. p., căci dreptul său de a tăia şi restul de 6 ha. 1590 până la complectarea a 5 fălci de pădure, ce i se cuvenea, l'a vândut locuitorului Petrache Mănăţelu şi acesta la rândul său antreprenorului Avram Finkelstein, care în 1914 şi 1915 a exploatat această suprafaţă din porţiunea de pădure Pârlitura şi anume din partea populată cu gorun, pe plan litera F.

In anul 1910 s'a vândut din trupul de pădure Cucii porţiunea, pe plan indicată sub numirea de «Râriştea», o întindere de 13 ha.

1700 m. p. cumpărătorului Schubert, care a tăiat-o ras în exercițiul pădurar 1910 1911.

În anul următor (1911) s'a dat locuitorilor spre a fi cultivată cu porumb și a scoate buturugile din pământ, porțiunea de 24 ha. vândută în 1903 spre defrișare lui Schubert (pe plan litera L), despre care s'a făcut mențiune mai sus, plătindu-le câte 50 bani de prăjină.

Locuitorii în chestiune nu s'au achitat decât în parte de această obligațiune, căci nu au scos buturugile decât de pe jumătatea întinderei cultivate, adică de pe circa 12 ha. iar restul a rămas împădurit.

După rezilierea contractului cu Buzatoff sau Buzatolu, proprietarul respectiv a arendat în 1912 moșia Cucii obștei locuitorilor din cătunul Cucii, care poartă numirea de «obștea Chirilo-Komarnischi» și anume pe un period de 5 ani cu dreptul de a exploata din trupul Cucii pe fiecare an câte o falce de pădure, drept pe care obștea l'a transmis, prin act autentic, locuitorului Vasile Pruteanu din Comuna Băcești, cătunul Bâbușa, care în toamna anului 1915 a tăiat o suprafață de 4 ha. 2900. m. p.

Contractul de vânzarea pădurei de pe moșia Cucii, actualmente în vigoare

Prin contractul autentificat de tribunalul Roman sub No, 1425 912 și transcris sub No. 2344 912 încheiat în anul 1912. adică înainte ca moșia Cucii să fi fost constituită ca avere dotată d-nei Adrienne Filliti, d-na Maria Schina, cu consimțământul soțului său d-l colonel Schina, a vândut lui Elias Siegler, după cum se specifică la art. 1 din acest contract, «spre tăere și exploatare» 143 hectare 21 arii și 95 centiari pădure după moșia Cucii și anume porțiunile: *Pârlitura*, *Piscul din mijloc* și *Caracaș* cu suma de lei 61.000 pentru toată întinderea de 143 hectare, 21 arii și 95 centiari de pădure».

La art. 3 se prevede termenul pentru tăerea pădurei, care este de 10 ani începând dela 1 Septembrie 1912 și sfârșindu-se în luna Decembrie 1922, deosebit de 2 ani în plus pentru scoaterea materialului și lemnelor de foc aflate în pădure, în care timp cumpărătorul are dreptul de a introduce la pășune vitele cărăușilor în urma tăerei, dacă în acest interval nu se vor fi ridicat lemnele de pe porțiunea tăiată.

La art. 6 din contract se stipulează că proprietarul nu are dreptul de a mai vinde din pădurea rămasă pe moşia sa, afară de 8 fălci cedate spre tăere arendaşului pentru trebuinţele moşiei şi anume din porţiunea «Pârlitura» la hotarul acesteia cu Băceştii şi Bâbuşa.

La punctul No. 7 se specifică următoarele: «Măsurătoarea pădurei se va face după încheierea contractului, sau mai târziu la cererea cumpărătorului, când se va scădea din măsurătoare poenile, drumurile, precum şi hugeacurile, adică pădurea măruntă aflată prin trupurile pădurei vandută şi în caz când la măsurătoare va rezulta un plus, d-l cumpărător va plăti plusul proporţional cu suma de 61.000 lei arătată la art. 1, iar de va rezulta un minus d-na proprietară va fi obligată a compensa pădure în natură spre complectarea sumei de 143 hectare 21 arii şi 95 centiarii».

Din textul contractului în chestiune rezultă, deci, că nu se precizează câtuşi de puţin ordinea în care se va urma cu tăerea în porţiunile de pădure *Pârlitura, Piscul din mijloc* şi *Caracas* până la complectarea suprafeţei de 143 hectare 2195 m. p. vindută şi că odată începută exploatarea într'una din aceste porţiuni cumpărătorul nu poate fi obligat să continue, până ce fiecare dintr'însele vor fi terminate, astfel că în baza contractului el poate pretinde ca, după ce va tăia un număr oarecare de hectare şi anume din locurile cu arboretele cele mai bine constituite, să treacă în altă porţiune, de ex. în «Pârlitura», unde, după ce va tăia şi aici un număr oarecare de hectare şi anume acolo unde pădurea este mai bună, să continue cu tăerea în trupul Caracaş, alegându-şi părţile de pădure cu un mai mare volum la unitatea de suprafaţă şi cu un material lemnos de mai bună calitate, din care, negreşit, exploatatorul va putea să realizeze un beneficiu mai mare.

Mai mult decât atât, cumpărătorul sub diferite pretexte poate să întârzieze înadins ca să se facă măsurătoarea pădurei şi să se determine porţiunile anume cu care să se complecteze întinderea vândută de 143 hectare 2195 m. p., de oarece prin contract nu se fixează epoca când trebue să se facă măsurătoarea. Condiţiunea că această operaţiune să aibă loc după încheerea contractului, sau când se va cere de cumpărător fiind cu totul vagă, el poate, până la expirarea contractului, să exploateze câte şi trele porţiunile de pădure vândute şi anume Pârlitura, Piscul din mijloc şi Caracaş şi numai în urmă să ceară facerea măsurătorii,

în care caz dacă se constată un plus, antreprenorul este obligat să despăgubească pe proprietar proporţional cu valoarea de vânzare a pădurei.

O altă parte a contractului care de asemenea păcătueşte prin lipsa de claritate,—din care cauză până ce nu se vor înţelege între dânşii, proprietarul şi cumpărătorul, spre a se stabili pe teren limitele celor 143 hectare vândute, nu se poate şti cu siguranţă ce anume porţiune de pădure va mai rămâne neexploatată în urma executării contractului,— este clauza prevăzută prin contract de a se scădea la măsurătoare nu numai poenile şi drumurile din pădure, ci şi aşa zisele huciaguri sau pădurea măruntă aflată în părţile de pădure vândute.

Asupra ceeace se înţelege sub numirea de huciag sau pădure măruntă, după toate probabilităţile se va da naştere la interpretări după interesele părţilor în cauză, de unde un nou motiv de procese, de expertize la faţa locului etc.

O dovadă că în contractul, despre care s'a vorbit mai sus, se cuprinde şi trupul Caracaş, pe care ultima comisiune de expertiză l'a considerat ca nefiind vândut, este faptul că cumpărătorul din 1912 a ţinut, după cum se prevede prin art. 2 din acest contract, ca proprietarul să rescumpere mai întâiu cele 8 fălci pădure, pe care le-a avut Finkelstein în trupul de pădure Caracaş, obligându-se a-i achita suma de 6000 lei în ziua ultimă a lunei Septembrie 1912.

Contractul cu Elias Siegler fiind cezionat de acesta în anul 1912 lui Iosef Last din Fălticeni, printr'un act în regulă autentificat de tribunalul Roman sub No. 263 913, acesta a intrat în toate drepturile primului cumpărător şi a şi început exploatarea în porţiunea „Piscul din mijloc" tăind până acum circa 25 hectare 7.400 mp.

Mai înainte de a termina acest capitol ţin să relevez că prin contractul de vânzarea pădurei lui Siegler trecut asupra lui Last, se lasă deplină libertate cumpărătorului în ce priveşte modul de exploatare al pădurei, nefixându-i-se epoca când să înceapă şi când să termine cu tăerea în cursul anului, cum trebuie şi la ce înălţime de la pământ să se taie arborii, până când să se strângă lemnele în grămezi, sau să se fasoneze în steri, căci prin contract nu există nici o altă dispoziţiune, decât ultima frază a art. 3 şi anume că d-l cumpărător va face tăerea pădurei, după cum îl va povăţui interesele.

Restricţiuni legale. Trupurile de pădure de pe moşia Cucii a d-nei Adrienne A. Filliti n'au fost şi nu sunt supuse regimului silvic, deşi dat fiind coastele foarte repezi de pe lângă cele două ramificaţiuni principale ale pârâului Băbuşa, precum şi natura solului expus în aceste părţi surpăturilor, ele intră în prevederile art. 1 din codul silvic.

Aşa fiind, singura restricţiune legală la care aceste păduri sunt supuse, este cea prevăzută de art. 13 alin. a din codul silvic şi anume ca 1/4 din suprafaţa totală a moşiei Cucii să rămână acoperită cu pădure, adică să nu se defrişeze.

Din titlurile de proprietate prezintate de proprietar Casei Pădurilor şi examinate de d-l avocat N. Petrescu Comnen nu reese în mod clar, care este adevărata suprafaţă a moşiei Cucii.

Din certificatul No. 428 915 al Administraţiei financiare de Roman, despre care menţionează d-l avocat Comnen, se constată însă că întinderea totală a acestei moşii inclusiv pădurea, dar fără ceie 59 1 2 hectare cari s'au dat din moşie ca izlaz locuitorilor, este de 847 ha. 5000 m. p.

Pătrimea care nu se poate defrişa are, deci, o suprafaţă de 211 ha. 8750 m. p.

Pădurea propriu zisă din trupurile Cucii şi Caracaş, exclusiv poenile, după cum reese din planul aci anexat, este de 342 ha. 1900 m. p. la care adăogându-se şi 12 hectare, care deşi fac parte din cele 24 hectare 5010 m. p. destinate a fi transformate în locuri arabile, dar nedefrişându-se de fapt se pot deasemenea considera ca teren împădurit, ajungem la o întindere păduroasă de 354 ha. 1900 m. p.

Comparând această cifră cu pătrimea de 211 ha. 8750 m. p. ce trebue să rămână şi de aci înainte împădurită, observăm că proprietarul respectiv, după îndeplinirea formalităţilor prevăzute la art. 13 alin. a din c. s. are dreptul de a defrişa diferenţa între 354 ha. 1900 m. p. şi 211 ha. 8750, adică 142 hectare 3150 m. p.

PARTEA II

Estimaţiunea

Prin deciziunea d-lui ministru Alexandru Constantinescu dela jurnalul No. 23367/915 mi s'a cerut a arăta:

a) Suprafaţa şi valoarea terenului din pădurea Cucii oferită

de d-na Andrienne A. Filliti spre vânzare Casei Pădurilor, independent de materialul lemnos, atât teren cu pădure tăiată, destinată tăierei sau nu, precum şi a locurilor de cultură şi fânceaţă şi cu specificarea fiecărei categorii.

b) Valoarea actuală a materialului lemnos după porţiunile nedate în tăiere (nevândute).

c) Starea de regenerare a lăstarului din părţile tăiate şi valoarea lui.

d) Referinţe detaliate asupra porţiunilor destinate tăierei şi părerea dacă, faţă cu natura solului şi a condiţiunilor de tăere după contract, se poate prevedea o bună şi normală regenerare».

Răspuns la 1-a chestiune

I. Suprafaţa pădurei Cucii oferită spre vânzare Casei Pădurilor de d-na Adrienne A. Filliti, după cum rezultă din planul ridicat de silvicultorul şef J. N. Droc în anul 1915, care s'a avut de bază şi la precedenta expertiză, este de: 426.9900 ha.

Această întindere se repartizează astfel:

a) Pădure netăiată	Vândută . . . 117.4795 ha.	înainte de 1912		
	Nevândută . 173.81.5 „	291.2900 ha.		
b) „ tăiată	Înainte de 1912. ha. 37.1600			354.19.00 h. a.
	După 1912 în baza contractului în vigoare ha. 25.7400	= 62.9000 ha		
c) Pădure defrişată				12.5010
d) Locuri de cultură (pământ arabil)				22.0000
e) Fânețe				[illegible]
			Total ha.	426.9900

Pentru aflarea suprafeţei pământului arabil ne-am servit de indicaţiunile reprezentantului proprietarului, care ne-a însoţit în lucrare şi de acele ale locuitorilor învoiţi pe moşie, pe care le-am controlat pe teren. Iar pentru fâneţe am făcut diferenţa între întinderea poenilor coprinse în perimetrul pădurei, care este de 72 ha. 8000 m.p. şi între suprafaţa locurilor arabile (22 ha. plus întinderea pădurei defrişate (12 ha. 5010).

După planul în chestiune întinderea acestor poeni, pe cari le-am calculat şi eu cu planimetrul, este de 84 ha. 8000 m.p.; în aceasta intră însă şi cele 12 hectare, care fac parte din porţiunea destinată a fi defrişată (pe plan litera L.), dar care în realitate poate fi considerată ca împădurită.

Distribuirea diferitelor categorii de culturi după trupurile de pădure din care fac parte, se prevede în detaliu în tabloul prevăzut în capitolul referitor la suprafaţă.

Ţin să relevez că, după cum se specifică la punctul a de mai sus, actualul antreprenor Iosef Last în baza contractului din 1912, ce i s'a cezionat de Elias Siegler, mai are de exploatat până la finele anului 1922, când expiră acest contract, o întindere de 117 ha. 4795 m. p. care, dimpreună cu 25 ha. 7400 m. p. exploatate de numitul antreprenor până acum, formează totalul de 143 ha. 2195 m. p. vândute

2) *Valoarea.* Pentru aflarea valorei terenului din pădurea Cucii, tăiată, destinată tăerei, sau nu, precum şi a locurilor de cultură şi fâneaţă, a căror suprafaţă se arată mai sus, este necesar a ne reaminti că, după cum am arătat în capitolul „Restricţiuni legale", pădurea în chestiune fiind situată între Siret şi Prut a fost considerată ca făcând parte din regiunea de câmpie a ţărei şi ca atare ea nu a fost supusă regimului silvic nici în baza codicelui silvic din 1881 şi nici a celui din 1910 actualmente în vigoare.

Prin art. 13 alineatul a din această din urmă lege se exclude însă dela defrişare pădurile aflate pe moşiile de câmp, când rămâne cel puţin 1/4 din suprafaţa totală a moşiei acoperită cu pădure.

Întinderea moşiei Cucii, proprietate a d-nei Adriene A. Filliti, fiind de 847 ha. 5000, m. p. pătrimea supusă restricţiunei de a nu se putea defrişa este de 211 ha. 8750 m. p., pe când restului de 142 3150 m. p. din actuala suprafaţă împădurită de 354 ha. 1900 m. p. a trupurilor de pădure Cucii şi Caracaş oferite spre vânzare Casei Pădurilor, liber este proprietarul respectiv a-i da destinaţiunea ce voeşte.

In determinarea valorei terenului acoperit cu pădure este necesar, aşa dar, a se face o distincţiune fundamentală între partea care se poate şi partea care nu se poate defrişa.

Valoarea terenului de pe care pădurea se poate defrişa

După tabela B a preţurilor regionale maxime de arendarea pământurilor în bani către muncitori, valabile pentru cinci ani agricoli, începând dela 10 Martie 1912, stabilite pentru regiunea a 3-a

din județul Roman de către consiliul superior al agriculturei pentru comunele Băcești și Bozieni, din care fac parte satele Cucii și Băbușa, pe teritoriul cărora se află trupurile de pădure Cucii și Caracaș, arenda anuală pentru pământurile de cultură de calitatea a 2-a, identice cu cele din perimetrul acestor păduri și cu cele cari vor rezulta după defrișare, este de 28 lei, sumă care capitalizată cu procentul de 5%, admis pentru terenurile din localitate deși ar fi fost normal să se întrebuințeze un procent mai mic, obținem valoarea corespunzătoare a unui hectar, care este de 560 lei $\left(\frac{28\times100}{5}=\frac{2800}{5}=560\right)$

Din această valoare urmează însă a se scădea:

1) Cheltuiala necesară pentru scoaterea buturugilor din pământ care, dat fiind că în localitate prețul muncei este relativ ridicat și nevoile de lemne ale locuitorilor se satisfac cu înlesnire prin vânzarea crăcilor și celorlalte resturi din exploatarea numeroaselor păduri vecine, se urcă la 100 de lei de hectar, ceea ce revine la 1 leu pentru 100 de mp.

Suma de 100 lei corespunde, de altfel, cu prețul convenit cu locuitorii de către proprietarul moșiei Cucii cu ocazia defrișărei suprafeței de 12 ha. 5010 m. p. din porțiunea pe plan litera L.

S'a plătit, în adevăr, cu acest prilej locuitorilor învoiți câte 50 bani de prăjina fălcească, plus buturugile rezultate din defrișare, precum și dreptul de a cultiva gratuit terenul timp de 1 an, ceeace în total revine la ceva mai mult de 100 lei de hectar.

Valoarea de 560 lei se reduce așa dar la 460 lei.

2) Cheltuiala anuală pentru administrația paza și efectuarea lucrărilor de ameliorațiune, ce urmează a fi făcute în interesul imobilului, s'a socotit la unitatea de suprafață cu 2,86 lei, care s'a dedus, după cum se indică mai jos:

a) Plata salariului unui pădurar a 40 lei lunar . 480 lei pe an
b) Arenda a 3 hectare pământ agricol ce se dă pădurarului spre cultură ca loc pentru hrană 84 „ „ „
c) Dreptul de a păsuna 4 vite mari a 16 lei . . 60 „ „ „
d) Amortizarea în timp de 20 ani a capitalului trebuitor pentru construirea unui canton de pădurar în valoare de 2000 lei . . . . . 200 „ „ „

Această sumă de 200 lei constă:

Din valoarea amortismentu'ui (a) calculată cu ajutorul formulei respect ve care este :

$$a = \frac{C}{\frac{1}{0,op} \cdot \frac{1,op^n - 1}{1,op^n}} = C \frac{1}{\frac{1}{0,op} \cdot \frac{1,op^n - 1}{1,op^n}}$$

C. 0,80242=160,51 lei

în care C=capitalul de amortizat 2000 lei
p=procentul (5%) şi n=timpul (20 ani). } 200

precum şi din cheltuelile anuale necesare întreţinerei cantonului . . . . . 39.49 »

Total . . 824 lei

3. Cheltuelile de gestiune, serviciul de control, ridicarea în plan şi amenajarea pădurei, întreţinerea hotarelor, perimetrarea cu şanţuri întrerupte pecoaste, fixarea surpăturilor, construcţiuni de drumuri şi întreţinerea lor etc. . . . . 400 »

Total . . 1224 lei

Această sumă repartizată asupra celor 426,99 hectare oferite spre vânzare, cheltuiala anuală la hectar revine la 2,86 lei, care capitalizată cu procentul de 5% pentru terenurile agricole, ne dă 57,20 lei.

Scăzând această cifră din valoarea brută de 460 lei hectarul, obţinem ca valoare netă 402, 80 lei.

Aşa fiind, preţul celor 142 ha, 3150 m. p. după care pădurea se poate defrişa este de . . . . . 57324,48 lei.

4) Valoarea terenului de pe care pădurea nu se poate defrişa.

Având în vedere că restul de 211 ha, 8750 m. p. pădure ce, în conformitate cu art. 13, alin. *a* din codul silvic, nu se poate defrişa, se află situat în mare parte pe coaste repezi şi pe alocures chiar foarte repezi, astfel că prin despădurire terenul va fi expus surpăturilor devenind aproape improductiv şi ţinând socoteală de valoarea terenurilor din localitate de aceiaş calitate şi aflătoare în aceleaşi condiţiuni topografice, am estimat valoarea brută a solului absolut forestier cu 300 lei unitatea de suprafaţă.

La acelaş rezultat am ajuns prin determinarea valorei maxime a solului în funcţiune de venitul ce s'ar realiza în localitate la diferite vârste de exploatare, dacă arboretele ar fi normale.

In adevăr, prin cubaje directe am aflat volumul la hectar al

arboretelor din pădurea Cucii, carl, dat fiind conzistenţa şi compoziţiunea lor, puteau fi considerate ca aflate pe suprafeţe mici in stare normală, după care am aplicat preţul unitar corespunzător diferitelor categorii de materiale, ce se puteau obţine din aceste arborete, din care preţ am scăzut pe lângă cheltuelile despre care se tratează în capitolul „Preţul lemnelor şi al transportului" şi câte 50 bani de ster reprezentând beneficiul antreprenorului.

Astfel procedând şi după o prealabilă compensare cu ajutorul unei diagrame am găsit:

Că arboretele în vârstă de 18 ani valorează 270,08 lei hectarul
" " " " " 20 " " 422,08 " "
" " " " " 25 " " 444,77 " "
" " " " " 35 " " 581,35 " "
" " " " " 40 " " 854,80 " "
" " " " " 45 " " 1144,50 " "

Dacă arboretele în etatede 25 ani au un volum şi prin urmare o valoare, care diferă prea puţin de al celor în vârstă de 20 ani se explică prin faptul că ele se găsesc pe coasta vestică foarte repede a «Piscului din mijloc» unde vegetaţia este mai lâncedă. Cu ajutorul acestor valori şi admiţând un procent de 4 %, care este justificat pentru soluri e destinate a rămânea împădurite, dat fiind tratamentul aplicat pădurei Cucii, speciile ce o compun şi etatea puţin înaintată la care se exploatează, putem afla valoarea capitalului generator al acestor venituri periodice, adică valoarea fondului, servindu-ne de formula cunoscută a rentelor periodice perpetuie, care se exprimă prin:

$F = \frac{V}{1.\,op^n\,1}$ în care V veste venitul, adică valoarea materialului lemnos, plus cele alte venituri ce se pot incasa în timpul şi dimpreună cu interesele lor compuse şi minus toate cheltuelile, *p* este procentul admis, *n* este egal cu vârsta de exploatabilitate a arboretelui, iar F este fondul. Înlocuind literile prin cifrele corespunzătoare am găsit valoarea fondului la diferite epoci.

Astfel, la vârsta de 15 ani el are o valoare brută de 150 lei
" " " " 20 " " " " " " 257 "
" " " " 25 " " " " " " 300 "
" " " " 30 " " " " " " 270 "
" " " " 35 " " " " " " 220 "
" " " " 40 " " " " " " 200 "
" " " " 45 " " " " " " 180 "

Observăm, aşa dar, că valoarea sa maximă de 300 lei ha. se realizează în pădurea Cucii, tratată în crâng simplu, la vârsta de 25 ani.

Pentru a obține însă valoarea lui netă urmează negreșit să scădem, după cum am procedat și la aflarea valorei terenului după care pădurea se poate defrișa, 71,50 lei, reprezintând cheltueala anuală de 2,86 lei, capitalizată cu un procent de 4% admis pentru terenurile destinate culturei forestiere.

Valoarea netă a solului forestier se reduce, deci, la 228,50 lei hectarul, ceeace pentru cele 211ha. 8750 m. p. pădure, ce nu se poate defrișa, revine la 48.413,44 lei.

Valoarea locurilor de cultură

Admițând prețul de 28 lei arenda anuală prevăzută de consiliul superior al agriculturei pentru terenurile de a 2-a calitate din regiunea a 3-a a județului Roman, ca fiind de notorietate inferioare și pe care proprietarul nu cultivă grâu, după cum este cazul nostru concret și capitalizându-l cu procentul de 5 /-, aplicabil terenurilor agricole din localitate, obținem 560 lei de hectar.

Aceasta este valoarea lui brută. Pentru a avea însă valoarea sa netă trebue să scădem 57,20 lei, reprezentând capitalul din al cărui interese se va plăti cheltuelile anuale de administrație, pază etc. ceeace revine hectarul la 503,80 lei.

Suprafața acestor locuri de cultură, în care intră și cele 12 ha. 5010 m. p. defrișate, fiind de 34 ha 5010 m. p. valoarea lor netă este de 17.371,60 lei.

Valoarea locurilor destinate ca fânețe. În tabela B a prețurilor regionale maxime, despre care s'a făcut mențiune într'unul din capitolele precedente, aplicabile comunelor Bozieni și Băcești, nu se prevede pentru fânețe prețul arendei anuale la hectar. Speciile herbacee, ce compun livezile de fân din perimetrul trupului de pădure Cucii, fiind ghizdeiul (lotus corniculatus) trifoiul (trifolium pratense), păiușul (poa pratensis și festuca), lucerna (medicago sativa) drobul (genista tinctoria) etc. rezultă ca aceste livezi, afară de locurile unde pământul vegetal din cauza spălărei lui de către apa ploilor nu este prea subțire, produc un fân relativ de bună calitate. Considerând afară de aceasta că proprietarul respectiv, cu ocaziunea constituirei izlazului comunal a vândut, prin bună învoială, locuitorilor din satul Cucii 59 hectare pământ de foarte bună calitate, propriu pentru fânețe ba chiar pentru grădinărie, situat lângă valea Bozienilor, pe loc șes și lângă satul în chestiune, cu 700 lei hectarul, am admis și noi acest preț, din care scăzând 57,20 lei

valoarea capitalului corespunzător cheltuelilor anuale de făcut, obţinem ca valoare netă a solului respectiv 642.80 lei la hectar.

Intinderea totală a acestor locuri de fâneţe fiind de 38 ha. 2990 m.p. preţul lor se urcă la 24.618,60 lei.

In rezumat avem:

1. Valoarea terenului de pe care pădurea nu se poate defrişa . 142.3150 ha. este de 57.324,48 lei
2. Valoarea terenului de pe care pădurea se poate defrişa . . 211,8750 » » de 48.413,44 »
3. Valoarea locurilor de cultură . 34,5010 » » de 17.381,60 »
4. Valoarea fâneţei . . . . . 38,2990 » » de 24.618,60 »

Valoarea totală . . . 426,9900 ha. este de 147.738,12 »

de unde preţul mediu al fondului, sol împădurit şi neîmpădurit revine la 345,95 lei hectarul.

Răspuns la a II-a chestiune.

După cum am arătat în capitolul „contractele actualmente în vigoare" nu se poate şti cu siguranţă, cari sunt porţiunile de pădure vândute, pentru că nu s'a făcut încă măsurătoarea suprafeţei de 143 ha 2195 m. p. vândută „de către un om pus din partea proprietăţei şi unul din partea cumpărătorului scăzându-se din măsurătoare poenile şi drumurile precum şi hugiagurile, adică pădurea măruntă aflată prin trupurile pădurei vândută" după cum glăsueşte art. 7 din contractul actualmente în vigoare şi prin urmare nu se poate răspunde la întrebarea: «care este valoarea actuală a materialului lemnos după porţiunile nedate în tăere».

Cu ocazia aflărei mele în localitate d-l căpitan A. Filitti şi-a exprimat dorinţa să estimez şi pădurea de pe moşia Cucii neexploatată până acum; aceasta fie că în urma unei înţelegeri prealabile cu întreprenorul I. Last se va ajunge la fixarea pe teren a acelor 117 ha 4795 m. p. ce acesta mai are de exploatat în baza contractului din 1912, fie că prin rezilierea acestui contract proprietarul respectiv va putea să ofere spre vânzare Casei Pădurilor şi acest rest de pădure.

In vederea acestei din urmă eventualităţi am procedat la estimaţia materialului lemnos existent de pe întreaga suprafaţă păduroasă, cum se arată mai jos.

Prin numeroase locuri de încercare reprezintând tipul mediu

al masivelor în ce privește felul speciilor ce le compun, vârsta, consistența și starea lor de desvoltare, am determinat volumul materialului lemnos, ce conțin la unitatea de suprafață ca lemn plin (mai gros de 7 c m. în diametru), ca lemn mărunt (mai subțire de 7 c. m), precum și ca lemn de lucru, totul exprimat în metrii cubi sau transformați în steri.

Cunoscând volumul lemnos la hectar și prețul unitar brut și net al fiecărei categorii de material am aflat, apoi, valoarea de vânzare a pădurei de pe fiecare porțiune considerată, multiplicând volumul cu prețul în chestiune.

1. Trupul de pădure Cucii

a) In porțiunea «Pârlitura», a cărei suprafață împădurită este de 61 ha 0,500 m. p. dintre care 38, ha 6000 m. p. hectare neexploatate încă și 22 ha 4500 m. p. tăiate, am găsit la unitatea de suprafață, un volum de 121 m c. 350 din care 111, 350 m. c. lemn de foc, care transformați în steri (factorul de așezare fiind 1,5) fac 167,0 steri, restul de 10 m. c. reprezintând lemnul de lucru.

După constatările făcute în localitate vagonul lemne de foc, de calitatea celor care vor rezulta prin exploatarea acestei porțiuni de pădure, se vinde loco gară cu 180 lei vagonul, prețul unui ster este, deci, de 9 lei.

Din această cifră scăzând 5 lei și 80 bani: cheltuiala necesară pentru fasonat (1 leu), pentru transport (3,50 lei) pentru primit la gară și expediat (0 20 lei), p. cântărit (0,20 lei), încărcat în vagon (0,40 lei), și beneficiul antreprenorului (0,50 lei) în total așa dar 5 lei și 80 bani, găsim că prețul net al unui ster este de 3,2 lei (9 00,—5.80=3,20).

Această cifră multiplicată cu 167.0 steri, constatați în mediu la hectar, obținem valoarea de 534,4 lei.

La această sumă trebuie să mai adăogăm valoarea a 41,8 m. c. lemn mărunt, vârfuri și crăci, găsit la hectar, adică 125,40 lei, de oarece din experiențele locale rezultă că dintr'un metru cub iese 3 grămezi crăci, cari se pot vinde cu un leu grămada.

Socotind afară de aceasta cantitatea materialului lemnos ce va rezulta din arbori mai subțiri de 7 c. m. grosime în diametru măsurată la 1 m. 30 dela pământ la 10% din cantitatea materialului lemnos corespunzător arborilor mai groși de 7 c. m. ceea ce face 16,17 grămezi a 1 leu, precum și valoarea a 10 m. c. lemn de lucru, ce vom obține la unitatea de suprafață,

evaluat la 10 lei m. c, valoarea totală a materialului lemnos la hectar va fi de 778,15 lei. In adevăr, rezumând avem:

Lemn plin	167,5 st. à 3,20 lei	=	536.— lei
» mărunt . .	125, 4 grăm. » 1,— lei	=	125,40 lei
» din arbori subțiri .	16,75 » 1,— lei	=	16,75 lei
» de lucru . . .	10.m.c. »10,— lei	=	100, lei
	Total . . .		778,15 lei

Partea neexploatată din porțiunea de pădure «Părlitura» fiind de 38, ha 6000 m. p. valoarea sa este de 30,036,59 lei

In ce privește suprafața de 22 ha 4500 m. p. exploatată, ale căror tulpini au lăstărit în rele condițiuni, sau nu au lăstărit de loc și având în vedere că lăstarii produși sunt puțin desvoltați, am evaluat materialul lemnos, de pe un hectar cu 10 lei ceia ce în total face suma de 224,50 lei.

Valoarea deci totală a porțiunei de pădure cunoscută sub numirea de „Părlitura" este de 30,261,09 lei, (30,036,59+224,50 = 30 261,09).

b) In porțiunea «Piscul din mijloc», a cărei suprafață împădurită este de 120 hectare din care 25 ha 7400 m. p. tăiate și 94 ha 2600 m. p. neexploatată încă, cu ajutorul locurilor de încercare, am găsit în aceste masive un volum mediu, de 99,9 m. c. lemn de foc sau 149,85 steri la hectar. Valoarea vagonului lemne de foc, loco-gara Băcești de calitatea celor din porțiunea de pădure despre care vorbim, este de 170 lei. Așa fiind prețul brut al unui ster revine la 8,50 lei. Din această cifră scăzând 5,80 lei cheltueli de exploatare, costul transportului, beneficiul antreprenorului etc., obținem 2 lei 70 care este prețul net al sterului. Multiplicând acest preț unitar cu cei 149,85 steri, ce se găsesc în termen mediu la hectar, rezultă că valoarea unității de suprafață este de 404 lei și 60 bani.

La această sumă trebuie însă să mai adăogăm valoarea al 43,7 m. c. lemn mărunt găsit la hectar, adică 131,10 lei, deoarece, după cum am arătat deja s'a constatat că dintr'un m.c. lemn mărunt se obține 3 grămezi de crăci cu prețul de 1 leu fiecare, precum și 10% din numărul sterilor la hectar reprezintând cantitatea materialului lemnos rezultat din arborii mai subțiri de 7 cm. în diametru. Valoarea totală a materialului lemnos la unitatea de suprafață este prin urmare de 550,68 lei. In adevăr avem:

Lemn plin	149,85 steri à 2,7 lei	=	404,60 lei
» mărunt	131,1 grăm » 1 lei	=	131,10 lei
» din arb. subțiri	14,98 „ » 1 lei	=	14,98 lei
	Total . . .		550,68 lei

Valoarea pădurei neexploatate în suprafaţa de 94 ha. 2600 m. p. din porţiunea de pădure «Piscul din mijloc» este aşa dar de 51.907,10 lei.

Lăstarul de pe suprafaţa tăiată de 25 ha. 7400 m. p. din aceeaşi porţiune, din cauza stării în care se găseşte, nu i-am dat nicio valoare fiind prea tânăr şi coprinzând multe locuri goale.

c) In «Lăstărişul cu şi fără rezerve şi aşa zisa pădure mare», porţiune a cărei suprafaţă este de 106 hectare 0300 m. p. am s'a găsit cu ajutorul a 3 locuri de încercare 84.9 m. c. lemn plin la hectar, ceeace face 127,35 steri.

Valoarea unui vagon material de foc de felul celui ce va rezulta din exploatare vânzându-se loco gara Băceşti cu 160 lei, preţul brut al sterului revine la 8 lei. iar al celui net, scăzându se toate cheltuelile, care se urcă la 5,80 lei, la 2,20 lei.

Această cifră multiplicată cu cei 127,45 steri aflători în termen mijlociu la hectar obţinem 280 lei şi 39 bani.

La această sumă daca adăogăm valoarea celor 49,7 m. c. lemn mărunt, precum şi 10% din numărul sterilor la hectar, cari reprezintă cantitatea materialului lemnos rezultată din arborii mai subţiri de 7 cm. în diametru, găsim că valoarea totală a materialului lemnos din această porţiune de pădure este de 442,24 lei la unitatea de suprafaţă.

Lemnul plin este reprezentat prin 127,45 st. cari à 2,2 lei			=	280,39 lei
» mărunt	149,1	grăm. » 1 lei	=	149,10 »
» din arb. subţiri	12,75	» » 1 lei	=	12,75 »
		Total . . .		442,24 lei

Suprafaţa păduroasă a acestei porţiuni fiind de 106 ha. 0300 m. p. valoarea sa este de 46.890,70 lei.

d) In porţiunea de pădure „Răriştea", a cărei suprafaţă împădurită este de 14 ha. 7100, m. p., având în vedere că reproducerea tulpinilor rămase s'a făcut în urma tăerei în rele condiţiuni, am evaluat acest lăstar, actualmente în vârstă de 6 ani, cu 20 lei hectarul, ceia ce ne dă un total de 294 lei şi 20 bani.

Valoarea materialului lemnos din diferitele porţiuni ce constitue trupul de pădure Cucii este de:

a) Pârlitura	30.261,09
b) Piscul din mijloc	51.907,10
c) Lăstărişul cu şi fără rezerve şi aşa zisă pădure mare	46.890,70
d) Răriştea	294,20
Total . . .	129.353,09

2. Trupul Caracaş.

Pădurea de pe acest trup prezintă diferenţe de vârstă, de specii, de stări de desvoltare etc. din care cauză a fost nevoie să facem mai multe locuri de încercare al căror rezultat se specifică mai jos:

a) La capătul despre Rahova pe o suprafaţă de circa 6 hectare, unde am găsit un volum de 199,8 m. c. lemn plin la hectar sau 299,7 steri, vagonul de lemne de foc de calitatea celor cari vor rezulta din acest masiv se vinde loco — gara Băceşti cu 180 lei. Aşa fiind valoarea sterului revine la 7 lei, din care scăzând cheltuelile de 5 ei 80 bani obţinem preţul lui net care este de 3 lei 20

Această cifră multiplicată cu cei 299,7 steri aflători în mediu la hectar ne dă suma de 959,04 lei.

Adăogând şi valoarea a 40,7 m. c. lemn mărunt din care va rezulta 3 grămezi crăci a 1 leu, socotind cantitatea materialului lemnos rezultat din arborii mai subţiri de 7 c n. la 10% din numărul steriior proveniţi din arbori mai groşi de 7 cm. în diametru, găsim că valoarea totală a materialului lemnos la unitatea de suprafaţă este de 1111,11 lei şi anume:

	steri		lei	
Lemn plin	299, 7	à	3,2 =	959,04 lei
Lemn mărunt	122,10	»	1 =	122,10 „
Lemn din arbori subţiri . . .	29,97	»	1 =	29,97 „
			Total . . .	1111,11 lei

Întinderea porţiunei fiind de 6 hectare, valoarea materialului lemnos de pe această suprafaţă va fi, deci, de 6666,66 lei.

b) Pe suprafaţa de 5 hectare pădure tânără (în vârstă de 18 ani) din inventarierea locului de încercare respectiv s'a găsit 64, 5 m. c. lemn plin la hectar, cari, multiplicaţi cu factorul de aşezare 1,5 admis, fac 96,7 steri.

Vagonul de material de foc asemănător plătindu-se loco gara Băceşti cu 140 lei, preţul sterului revine la 7 lei, din care scăzând cheltuelile de 5,80 lei, rămâne ca preţ net al sterului 1,20 lei.

Această cifră înmulţită cu cei 96,75 steri, ce s'a găsit în mediu la hectar, obţinem suma de 116,10 lei.

Adăogând şi valoarea celor 48,3 m. c. lemn mărunt, precum şi 10% din numărul steriior de lemn plin reprezintând cantitatea de material lemnos rezultată din arborii mai subţiri de 7 c. m. în diametru, aflăm valoarea materialului lemnos la hectar, care este de 270,08 lei, astfel:

	steri			
Lemnul plin reprezintă	96,75	à	1,2	= 116,10 lei
» mărunt »	144,3	»	1	= 144,30 »
» din arbori subțiri	9,68	»	1	= 9,68 »
			Total . . .	270,08 lei

Multiplicând această cifră cu suprafața de 5 hectare obținem valoarea materialului lemnos de pe această porțiune (b), care este de 1350,40 lei.

c) Pe o porțiune în suprafață de 12 hectare am constatat că la hectar se găsește 156,1 m. c. lemn plin, sau 234,15 steri (a se vedea locul de încercare No. 13)

Vagonul de lemne de foc se vinde cu 180 lei loco gara Băceș i Așa fiind, prețul unui ster revine la 9 lei, din care scăzând cheltuelile, cari în total se urcă la 5,80 lei, rămâne ca preț net al sterului 3,20 lei

Înmulțind numărul sterilor la hectar (234,15) cu 3 20 lei găsim 749,28. Adăogând și valoarea celor 42,1 m. c. lemn mărunt, care după experiențele din localitate corespunde cu 126,3 grămezi crăci a 1 leu, precum și 10% din numărul sterilor, adică 23,41 grămezi care reprezintă cătățimea materialului lemnos, ce va rezulta din arborii mai subțiri de 7 c. m. în diametru, găsim că valoarea materialului lemnos la hectar revine la 898,99 lei. Astfel :

	ster.		lei		lei
Valoarea lemnului plin	234,15	à	3 2	=	749,28
» » mărunt . . .	126.5	„	1.	=	126,30
» » arb. subțiri .	23,41	„	1.	=	23.41
			Total		898.99

Pentru a avea valoarea celor 12 hectare pădure n'avem de cât să înmulțim această suprafață cu prețul unitar mediu astfel obținut.

Rezultatul este de 10.787,88 lei.

d) Pe o suprafață de 6 hect. în care predomină gorunul, cu ajutorul locului de încercare No. 14 am găsit la unitatea de suprafață 144,3 m. c. lemn plin, sau 216.45 steri.

Prețul de vânzare al unui ster lemn de foc, de calitatea celui ce se va obține din această porțiune transportat la gara Băcești, fiind de 9 lei, din care scăzând cheltuelile de 5 80 lei, reiese că valoarea loco pădure a unui ster este de 3,20 lei, care preț multiplicat cu cei 216,45 steri, obținem 692,64 lei.

Adăogând și valoarea a 46 mc. lemn mărunt, care corespunde cu 138 grămezi crăci a 1 leu, plus 10% din numărul sterilor de

lemn plin, adică 21,65 grămezi, care reprezintă cantitatea de material lemnos rezultată din arborii mai subțiri de 7 cm. în diametru precum și 20 metri cubi lemn de lucru de gorun ce am constatat la unitatea de suprafață à 15 lei metrul cub, arborii fiind ceva mai groși și mai bine constituiți ca în „Pârlitura", reiese că valoarea hectarului de pădure se urcă la 1152,20 lei, după cum se prevede mai jos:

Lemnul plin reprezintă	216,45 steri	à 3,2	=	692,64 lei
„ mărunt „	138. grăm	„ 1	=	138,00 „
„ arb. subțiri represintă . .	21,65 »	„ 1	=	21,65 „
„ de lucru (gorun)	20, mc.	„ 15	=	300,00 „
		Total		1152,29 lei

Multiplicând această cifră cu cele 6 hectare respective obținem valoarea acestei porțiuni care este de 6913,74 lei.

c) In ce privește restul din trupul de pădure Caracaș în suprafață de 22 hectare 4000 m. p. dat fiind natura speciilor, vârsta, consistența și dimensiunile arborilor, volumul, ce l-am constatat la hectar, este de 117,4 m. c. lemn plin, sau 176,1 steri.

Vagonul de lemne de aceiași calitate vânzându-se loco gara Băceștii cu 180 lei, prețul unui ster revine la 9 lei, din care scăzând 5,80 lei cheltuelile specificate mai sus, rezultă ca preț net pentru un ster 3,20 lei, care multiplicat cu cei 176,1 steri obținem suma de 563,52 lei.

Adăogând și cei 40,7 m. c. lemn mărunt ce va rezulta, echivalent cu 122,1 grămezi crăci a 1 leu una, precum și 10% din numărul sterilor de lemn plin la hectar, reiese că valoarea materialului lemnos la hectar este de 703,23 lei (563,52 + 122,10 + 17,61 = 703.23) și prin urmare a întregei suprafețe de 22 hect. 4000 m. p. este de 15752,35 lei. (22,4 ha. × 703,23 lei = 15752,35 lei).

In rezumat, valoarea materialului lemnos din diferitele porțiuni de pădure din trupul Caracaș este:

a) Valoarea porțiunei „Capătul despre Rahova" (6 hectare)	Lei	6666,66
b) Porțiunea de pădure tânără (5 hectare) . . .	„	1350,40
c) „ vecină (12 hectare)	„	10787,88
d) Porțiunea cu gorun (6 hect.)	„	6913,74
e) Restul suprafeței.... (22,4 hect.)	„	15752,35
	Lei	41471,03

Valoarea materialului lemnos din ambele trupuri de pădure este:

I. Trupul Cucii :

a) Pârlitura	61.500 ha.	Lei	30 261,09 lei
b) Piscul din mijloc	120.0000 »	„	51.907,10 »
c) Lăstărişul cu şi fără rezervă şi aşa zisă pădure mare . . .	106.0300 »	„	46.890,70 »
d) Răriştea	14.7100 »	„	294,20 »

II Trupul Caracaş :

Porţiunele de pădure a, b, c, d, şi e	52.4000 ha.		41.471 03 »
Total	354 1900 ha.		170.824,12 lei

Din suma de 170.824,12 lei trebuesc scăzute cheltuelile ce vor necesita repopulările pe cale artificială a celor 62 hectare 9000 m. p. exploatate până acum în crâng simplu, a căror regenerare în parte este compromisă, cari, socotite a 80 lei de hectar, se urcă la 5032 lei.

Această cifră scăzută din cea dântâi, aceasta se reduce la 165.792,12 ceia ce revine la 468,09 lei valoarea medie la hectar a materialului lemnos.

Recapitulaţie

Valoarea netă a materialului lemnos de pe suprafaţa de 354,19 h. a. este de	165.792,12 lei
Valoarea terenului inclusiv înrădăcinarea (fondul) de pe întinderea de 426 ha. 9 900 m. p. este de	147.738.12 „
Total lei	313.530,24 „

Valoarea pădurei Cucli oferită spre vânzare de d-na Adrienne A. Filitti în fond şi suprafaţă este, aşa dar, de trei sute treisprezece mii cinci sute trei zeci lei şi două zeci şi patru bani, ceia ce revine în mediu la 743.28 hectarul.

Răspuns la 3-a chestiune.

La descrierea arboretelor din porţiunile de pădure „Pârlitura" „Piscul de mijloc" şi „Răriştea" am arălat că suprafeţele exploatate in crâng simplu, lasă de dorit din punctul de vedere ai regenerărei.

In adevăr, tulpinele fiind bătrâne, tăerea lor făcându-se fără nici-o îngrijire, antreprenorii respectivi nefiind obligaţi la aceasta prin nici-o clauză din contract, multe dintr'însele au lăstărit în rele condiţiuni, iar o parte dintr'însele, mai cu seamă cele de fag, specie care lăstăreşte rău din tulpină, s'au uscat cu desăvârşire, substi-

tuindu-se în locul acestei specii preţioase din punctul de vedere al menţinerei productivităţei solurilor forestiere, teiul şi plopul tremurător, cari, după cum se ştie, drajonează, vlăstăresc, adică dă lăstari din rădăcină, precum şi salcia căprească (iov).

Efectele dezastroase ale exploatărilor făcute în ultimii 6 ani se observă mai cu osebire în porţiunea numită cu drept cuvânt „Răritura", pentru că aici predominând fagul, prin nelastărirea tulpinelor acestei specii arboretele s'au rărit aşa de mult, în cât pe alocurea, dacă nu ar exista diferiţi arbuşti ca cornul, sângerul, alunul, păducelul, porumbarul, enumăraţi în ordinea abondenţei lor şi oare cari lăstari de carpin şi de gorun, nici că ai crede că acolo a fost vreo dată pădure.

Această stare de lucruri se datoreşte, după toată probabilitatea, păşunatului vitelor şi în special al caprelor, despre care fostul inspector silvic N. C. Nădejde, în raportul său de expertiza pădurei din trupul Cucii, înaintat ministerului în ziua de 17 Noembrie 1909, se exprimă astfel:

„In teritoriul acestei păduri pe valea Băbuşa sunt instalate mai multe bordeie locuite de ţigani nomazi, cari având capre le păşunează în pădure iarna şi vara.

Partea din pădure în vecinătatea bordeelor fiind în stare proastă am lăsat-o la dispoziţia proprietarului putând servi ca izlaz".

In timpul din urmă păşunatul în pădure a fost oprit, consecinţele sale se simt însă un timp îndelungat, mai ales dacă el se practică când pădurea este tânără, adică tocmai atunci când ea are nevoe de mai multă linişte, de mai multă protecţiune.

Dacă Statul va deveni proprietarul pădurei Cucii, el va fi nevoit să cheltuiască în termen mediu 80 lei de hectar pentru asigurarea pe cale artificială, prin însămânţări sau plantaţiuni, a regenerării suprafeţelor exploatate rar, adică ceva mai puţin acolo unde în compoziţiunea arboretelor a intrat într'o proporţie mai însemnată gorunul, cum este cazul cu părţile din aşa zisa „Părlitura" despre pădurea Băceşti a Epitropiei Sf. Spiridon din Iaşi.

Cât pentru valoarea lăstarului din părţile tăiate aceasta se prevede în răspunsul ce l'am dat la chestiunea a 2-a.

Răspunsul la a 4-a chestiune.

Am arătat în capitolele precedente că actualul antreprenor I. Last a exploatat în ultimii 3 ani, în baza contractului din 1912

încheiat de d-na Maria Schina cu Elias Siegler, din porţiunea „Piscul de mijloc“ o suprafaţă de 25 ha. 7400 m. p.

Am arătat asemenea, că nu se ştie dacă, în ani următori, exploatarea se va urma până la terminarea pădurei din această porţiune, sau antreprenorul va cere ca să treacă cu tăerea în „Pârlitura“ sau în Caracaş şi anume în părţile unde pădurea fiind de calitate mai bună se găseşte la hectar un mai mare volum de material lemnos sau unde valoarea acestuia este mai însemnată.

Referinţe detaliate asupra porţiunilor destinate tăerei, după cum ni se cere, se coprind în mai toate capitolele precedente, dar în special la descrierea arboretelor, tratamentul aplicat în trecut, precum şi în răspunsul la a 3-a chestiune.

In tot cazul, judecând după rezultatul obţinut în cele 25 ha. 7400 m. p. exploatate, se poate susţine că, dat fiind condiţiunile relativ la tăierea arborilor, prevăzute prin contract, foarte defavorabile din punctul de vedere al conservărei pădurei, nu se poate compta pe viitor pe o bună şi normală regenerare.

Ca concluziune deci la cele expuse mai sus, părerea mea este că Administraţia Casei Pădurilor nu trebuie să intre în tratative pentru cumpărarea pădurei de pe moşia Cucii oferită spre vânzare de d-na Adrienne A. Filitti, de cât după ce se va fi reziliat contractul cu actualul antreprenor I. Last.

Numai în vederea acestei eventualităţi valorile stabilite prin prezentul studiu de estimaţie, pot servi ca bază pentru cumpărarea pădurei în chestiune.

Aceasta a fost şi motivul pentru ce, în estimaţiunea de mai sus, n'am mai crezut de cuviinţă să scad din valoarea totală de 313,530 lei şi 24 b. interesele acestui capital şi anume până la finele anului 1922, când expiră contractul de esploatarea pădurei cu numitul antreprenor, dreptul ţinând asemenea socoteală de 2 ani ce are pentru scoaterea şi transportul lemnelor din ultimul parchet, după care numai Statul va putea să intre în deplina şi întreaga stăpânire a pădurei cumpărate, pentru care calcul m'aşi fi servit negreşit de cunoscuta formulă a scontului. *).

Petre Antonescu

---

*). La acest studiu au fost arexate planul de situaţie al pădurei cu curbe de nivel, două diagrame şi mai multe tablouri cu rezultatul locurilor de încercare, cubajul arborilor tipi etc., cari nu s'au mai publicat din cauza costului imprimărei.

DIN EXPOZIȚIA DE MOSTRE DIN BUCUREȘTI

INDUSTRIA FORESTIERĂ

In mijlocul haosului economic şi al dezorientării generale, ce-a învăluit toate ramurile de activitate după războiu, Târgul de Mostre din Bucureşti a apărut ca un puternic far luminos.

Noi nu ne-am cunoscut niciodată în de-ajuns enormele resurse economice, de cari dispune mult îmbelşugatul nostru pământ. Noi nu ne-am dat seama, de ce-am fi putut face cu bogăţiile noastre şi-am aşteptat să năpădească străinii, cari, cu banii, experienţa şi spiritul speculativ al lor, sprijiniţi de tembelismul şi ignoranţa noastră, s'au făcut stăpâni pe cele mai de seamă bogăţii ale noastre.

Dar nici după aceasta nu ne-am trezit, n'am deschis ochii mari, să vedem ce se poate face în ţara asta, aşa de mult şi bine dăruită de Dumnezeu.

România s'a mărit, iar nouile provincii au venit cu o tradiţie industrială veche, dela un fost Imperiu, mult înaintat pe această cale, aducând cu ele noui izvoare de bogăţii. Şi, dacă complexul de împrejurări adverse, inerente perioadei ce urmează războiului, au împedecat activitatea industrială de odinioară să se producă în toată intensitatea ei, în Timişoara, la Reşiţa, Arad, Cluj, Oradea-Mare, Braşov, etc., se fabricau lucruri, de cari noi habar n'aveam.

A trebuit să vină în capul Direcţiunii Generale a Industriei un tânăr inimos şi cu dragoste de ţară, care înfruntând greutăţi enorme, să reuşească a organiza prima expoziţie de mostre în ţară, dovedind şi celor mai sceptici, că la noi se poate produce tot ce ne trebuie, dela ac şi până la locomotivă.

Cine a văzut elegantele vagoane, luxoasele autobuze, camioanele-automobile, motoarele de aeroplan etc., din Pavilionul Societăţii „Astra" dela Arad, tunurile şi obuzele de toate calibrele din Pavilionul Reşiţei, stofele dela Braşov, casele de bani şi pianele dela Timişoara (Pavilionul Banatului), mobilele de toate calităţile, dela lemnul de brad, până la mahon şi lămâi, minunea ţesăturilor noastre casnice din Regat, neîntrecute în toată Europa,

diferitele instrumente şi maşini agricole dela sapă şi până la maşina de treerat; cine a văzut în Pavilionul Industriei Metalurgice atâtea lucruri, cari se fabrică în Bucureştiul acesta, căruia nu-i cunoaştem decât suprafaţa şi mai ales cine-a căutat cu atenţie la sutele de fotografii, cari înfăţişau ce-au fost în stare să construiască Uzinele Wolf la Constanţa şi Galaţi, ce sunt în stare să facă Şantierele dela Dunăre, etc., etc., etc., nu mai poate spune cu seninătatea unui oarecare amic: „Nu-i mare lucru de văzut în expoziţie. Poţi bănui doar, ce s'ar putea produce în ţara noastră cu materiile prime, de cari dispunem".

Poveste banală, pe care o auzim des, o citim şi nu era nevoie de o expoziţie, ca s'o debităm din nou!

Expoziţia a fost şi utilă şi atractivă şi instructivă.

Intr'un pavilion, trecea neobservată o galerie, în mărime naturală, din Minele de Cărbuni dela Petroşani, cu toate instalaţiile şi dispozitivele din mină, modul cum se face comunicaţia cu exteriorul, sistemul de săpare, de transport, de iluminat, etc., iar în miniatură — făcută aidoma din straturile mineralogice de-acolo, întreaga regiune a Petroşanilor, cu suprafaţa şi adâncimea stratului de cărbuni, partea exploatată şi cea neexploatată, modul de aranjare şi construire a galeriilor, etc., etc.

Expoziţia-târg de mostre ne-a arătat că avem mult, că fabricăm mult şi că putem face foarte mult. Multe pavilioane au fost adevărate revelaţii şi D-l Ing. M. Manoilescu a făcut destul pentru a trece în istoria industriei române.

* * *

Dacă ne referim în special la reprezentarea industriei forestiere în expoziţie, am avea poate cuvinte să nu fim tocmai satisfăcuţi. Probabil, timpul scurt al organizării târgului n'a îngăduit o mai completă înfăţişare a industriei forestiere, care astăzi mai ales — constitue una din cele mai importante ramuri industriale la noi.

La dreptul vorbind, marile noastre Societăţi forestiere par a se îngriji mai mult de scoaterea lemnului din pădure şi exportul lui, decât de industrializare propriu zis.

Aşa se face, că o ţară, atât de bogată în lemn ca a noastră, a fost şi este tributară străinătăţii pentru lemnul industrializat.

Trecând în revistă diferitele pavilioane, ne vom opri numai asupra produselor lemnoase şi vom începe cu:

Pavilionul Băncii Marmorosch Blank et Co., unde au fost expuse toate produsele firmelor, finanţate de dânsa. Găsim aci, reprezentată prin câteva fotografii, trunchiuri de brad şi molid, *Societatea Anonimă, fostă Goetz*, cea mai veche societate forestieră dela noi—1883—care a dus lemnul nostru până'n Grecia, Italia, Asia-Mică, Africa de Nord, în Occident, şi care astăzi are'n exploatare 10 fabrici de cherestea, debitând aproximativ 1400 mc. material fasonat pe zi şi ocupând aproape 20.000 lucrători.

Numele acestei societăţi, care stăpânea înainte pieţele străine cu lemnul nostru, care-a tăiat în 30 ani *13.924.244 m. c.* lemn brut, nu ne este de loc simpatic şi ne apare totdeauna în minte, printr'o strânsă asociaţie de idei, cu exploatările abuzive, vandalice, ruinătoare ale domeniului nostru forestier.

In pavilion—cum am mai spus—mare lucru n'a arătat. Interesant e pavilionul prin el însuşi, fiind construit în stil românesc de „Societatea generală de construcţiuni şi lucrări publice", după *sistemul Hetzer*, indicat pentru construcţiuni cu deschideri mari, până la 50-60 metri. Fermele, construite după acest sistem, evită susţinerea prin stâlpi în interiorul clădirii.

Grinzile sunt constituite din fâşii de lemn de brad, lipite între ele cu o substanţă insolubilă în apă, şi se pot curba, luând orce formă.

Sistemul e recomandabil pentru fabrici, magazii, remize, hale, hangare, etc., etc.

In legătură cu industria lemnului, tot în acest pavilion mai expune şi *Fabrica de hârtie, fostă Eichler*, din P.-Neamţ, care produce zilnic 12.000 kgr. hârtie.

* * *

Mai atrăgător prin originalitatea construcţiei, ca aspect exterior, şi mai interesant prin cele expuse în interior este *Pavilionul Societăţii Foresta*, creaţiune de dată recentă şi care se pretinde a fi cea mai mare societate forestieră din Europa. Având 16 fabrici de cherestea, fabrici de mobile, antreprize de construcţii de case în lemn, posedând 360 km. cale ferată îngustă,

60 km. zeonifere, având controlul — în colaborare cu Societatea Goetz—asupra altor societăți forestiere, se consideră ca «*reprezentanta marei industrii forestiere organizată pe baze moderne și corespunzătoare cerințelor timpului*».

Noi credem mai de grabă că e un trust formidabil, care tinde să acapareze întreaga exploatare forestieră dela noi.

In pavilion expune: O hartă, reprezentând în relief localitățile, unde-și are instalațiile industriale, și foarte multe fotografii de pe-acolo; materiale de diferite dimensiuni, de brad și molid, mobile și case de lemn în miniatură. De altfel construcția caselor de lemn e o specialitate a *Forestei*, care, printr'un procedeu special, face lemnul aproape neinflamabil.

Interesante sunt și câteva mostre de placaje, făcute din plăci subțiri de câțiva milimetri, lipite și presate prin mașini speciale, căpătând omogenitate și rezistență. Se întrebuințează la construcția aeroplanelor, mobilelor, băncilor etc. Este o industrie nouă în România, înainte de războiu, aducându-se lemnul de placaje din Germania.

Mai atrag atenția două bucăți de lemn de *tisă* poleit și de o frumoasă culoare roșiatecă; o placă de paltin cu ochiuri, poleită; plăci de molid subțiri pentru cutii și site, lemn de drăniță și rezonanță; plăci de *rumegătură presată*, cari înlocuiesc cărămizile în construcții, și o colecție de lemne exotice.

In general pavilionul este interesant și plăcut.

* * *

Cel mai elegant și mai cu gust aranjat pavilion din expoziție este „*Pavilionul Băncii de Credit Român și Băncii Chrissoveloni*", în care sunt expuse multe din industriile finanțate de aceste bănci. Din industria forestieră expun: *Societatea Carpatină, România Forestieră* și *Societatea Americană Rahova Lack, Blau & Co.*

Propriu zis, primele nu prea expun mare lucru, ele fiind mai mult exploatatoare de păduri. Fabrica Rahova, expune, pe lângă un elegant dormitor de lămâi, un biurou și o sufragerie din lemn de stejar, câteva mobile de antreu din lemn curbat, parchete, scaune de grădină etc.

Este de altfel cea dintâi fabrică, care a introdus în țară la noi — în 1906— fabricațiunea din lemn curbat prin aburire și posedă chiar cea mai modernă instalație în acest scop.

* * *

In *Pavilionul Oradea Mare*, industria forestieră e reprezentată prin: *Societatea anonimă pentru exploatarea de păduri și lemnărie din Oradea Mare*, una din cele mai mari întreprinderi din localitate. Are fabrică de cherestea, de butoaie, de rotărie și mobile de grădină și expune aci butoaie de diferite mărimi, lăzi, mobile etc.

Fabrica C. Rimanoczy expune un dormitor distins, sculptat în lemn de nuc.

Alte fabrici expun mobile din lemn curbat, parchete, articole sculptate etc.

* * *

Pavilionul Industriei casnice e mult mai interesant. Aci industria lemnului e reprezentată printr'o mulțime de firme, cari expun dormitoare, saloane, sufragerii, cari de cari mai elegante, mai plăcute și mai fin lucrate.

Amintim dintre firme: *Societatea anonimă pentru industria lemnului Mestitz din Tg. Mureș*, care expune o tablă de parchete; *Uniunea industrială de mobile din Cluj; Arta Nouă în Interior din București; Emil Detruitin* din Sibiu c'un frumos dormitor de mahon etc etc. Interesante lucruri expune *Fabrica Strazabosky* din Comarnic, care posedă cea mai sistematică instalație de cuiu de lemn de fag, văcălii, butoaie de ciment, de halva etc.

Fabrica Papadopol din Galați expune calapoade, bastoane, cue etc. Apoi o mulțime de firme din *Codlea*, lângă Brașov, cari expun mobile curbate prin aburire, cărucioare de copii, scule de tâmplărie, requisite de școală și biurou etc.

Dintre cooperativele forestiere expune numai Cooperativa Albina dela Tarcău, care, având în vedere că este la începutul activității sale, nu se putea prezenta cu lucruri mari.— După câl arată însă — buluci de molid cu admirabile inele anuale, — excelent lemn de rezonanță, buluci, pe cari se pot înumăra până

la 400 cercuri anuale; exemplare, cari la acelaşi vârstă diferă în diametru, diferă în calitate, un butuc tăiat la gatter în mai multe bucăţi, lipite apoi la loc, arătând cum se poate obţine cea mai mare cantitate de material întrebuinţabil din el; un fund de plan fabricat la Straja, draniţă, şiţă etc. şi câteva fotografii, se văd preocupările omului specialist — inginerul silvic din fruntea acestei cooperative.

Regretăm lipsa Cooperativei „Râul Târgului" din Câmpulung, care ar fi fost mai indicată.

Tot în acest pavilion se mai văd fotografii, luate dela fabrica *Tălmaciu*, de lângă Sibiu, a firmei Fratelli Feltrinelli, care e cea mai mare fabrică de cherestea din ţară, având 27 de gattere.

In *Pavilionul Banatului* expun între altele, *Fabrica de calapoade Lugoşana*, cea mai de seamă fabrică de calapoade din ţară, producând anual până la 300.000 perechi calapoade şi 350.000 perechi tocuri de lemn.

Câteva piane, lucrate de fabrica *Ion Wonka*, din Timişoara, singura în ţară de acest fel, ne surprind. — Nu credeam că'n ţară la noi se fac şi piane, şi totuşi avem atâta lemn de rezonanţă şi de aşa bună calitate, că n'ar fi de loc greu să se dezvolte şi la noi o industrie a instrumentelor muzicale de rezonanţă, chiar pentru export.

•

Bucovina se prezintă în pavilionul său prin „*Societatea anonimă pentru industria lemnului, din Cernăuţi*", cu scânduri în lambă şi uluc, trunchiuri de molid etc. *Societatea Molidul* expune plăci de molid de rezonanţă.

•

In *Pavilionul Oficial*, la oficiul de vânzare a hârtiei, se expun produse dela fabricele din Petrifalău, Buşteni, Letea şi P.-Neamţ, cari produc împreună 80.000 kgr. hârtie zilnic, cel mai mare procent dându-l Buştenii. Fabrica de celuloză dela Zărneşti poate acoperi nevoile fabricelor de hârtie din ţară, exportând chiar 60 % din produs.

Şi totuşi, pentru noi specialiştii, cari vedem chestiunea valorificării pădurilor noastre, a lemnului nostru, printr'o altă prismă, decât acea a marilor societăţi exploatatoare, cu sute de milioane lei capital cu sute de gattere, cu strânse organizaţiuni pentru secă-

tuirea până la capăt a stocului lemnos din țara noastră, nu prea apare în roz expoziția industrială lemnoasă, așa cum s'a prezentat în Târgul de Mostre și cum este într'adevăr.

Da, ne fălim că producem milioane de metri cubi de lemn, cu cari stăpânim pieţele streine, că locomotivele șuieră prin adâncurile celor mai sălbatice văi, că funicularele străbat înfiorătoarele prăpastii, că sute de mii de oameni mănâncă pâine la rădăcina copacului, că sute de gatere spintecă uriașii molizi surpați de pe culmile frumoșilor noștrii munți, ne fălim, când suntem străini și ducem aurul codrilor peste hotare — ce ne pasă nouă, de ce va fi peste 20 — 50 100 de ani. „Après nous le déluge"? Ei bine, lucrând în atmosfera aceasta tradițională de „exploatare" în cel mai rău înțeles al cuvântului, fără nicio preocupare culturală de refacere a atâtor domenii rase, lăsând în urmă primejdia torenților sau în cel mai bun caz, a năpădirii esențelor fără valoare, pe locurile unde odinioară stătea mărețul stejar și chipeșul brad, Societățile, ce și-au înfipt ghiarele în carnea noastră, nu vor putea apare în expoziție, ca reprezentante ale unei înfloritoare economii naționa e.

Ele se vor putea erija în această calitate, atunci când ne vor arăta în *pavilioane* fotografiile, reprezentând cea mai rațională exploatare, pepiniere permanente și bine îngrijite, oriunde există o exploatare; când ne vor arăta că'n urma tăierilor rase, se ridică promițător tinerile plantații făcute și îngrijite cu același interes cu care se fasonează butucul la gater și se transportă la Galați; — când vom vedea la dânsele preocupări de corecțiune a torenților, pricinuiți de exploatările fără frâu ale lor, când consumul intern atât în lemn de foc, cât și de lucru, nu se va resimți de excesiva lipsă și de excesiva scumpete; când nu vom trimite lemn brut dela noi în streinătate, pentruca să-l reimportăm industrializat pe prețuri fantastice.

Când Marile Societăți forestiere își vor adequa fabrici pentru toate industriile lemnului și când vor arăta c'au înțeles și durerea noastră a celor de baștină, apucând pe calea exploatărilor raționale, a împăduririlor tuturor suprafețelor devastate, al aplicărei amenajamentelor cu revoluțiuni lungi bine concepute și bine aplicate vor bine merita un loc frumos între cei ce se ridică în susținătorii economiei noastre naționale.

N. N. Caragea

INCENDIEREA PĂDURILOR DIN MUNȚII GURGHIULUI ȘI CALCULUL DAUNELOR CAUZATE

Munții Gurghiului din județul Mureș-Turda fac parte din Administrația ocoalelor silvice Gurghiu, și anume: Lăpușna, Isticeu și Ierbuș, a căror suprafață totală este de 75.000 jughere cadastrale.

Pădurile de pe acești munți au avut să sufere foarte mult anul acesta, din cauza prea marei secete, ce a bântuit în Ardeal.

Creșterea lemnoasă a fost negreșit mică, plantațiunile făcute nu s'au prins decât într'un procent redus, iar incendiul, care a avut loc în luna August găsind un mediu favorabil, a cauzat pagube considerabile.

Comisiunea de reformă agrară, nu a ținut seama de sfaturile date de inginerii silvici, ca s'a lăsat influențată de mărturiile locuitorilor, cari, în majoritatea cazurilor, au fost inexacte, din care cauză împărțirea pășunilor a dat naștere la reclamațiuni, la apeluri, la ură și la vrăjmășie din partea locuitorilor satelor.

Unii dintr'aceștia văzând că comunelor cu mai puține vite ca cele în cari se găseau dânșii, li-s'a dat mai multă pășune și pentruca să nu se găsească la anul în situația ca comisiunea de reformă agrară, la cererea lor, să le răspundă, că nu mai au de unde să le mai împartă pășuni, în care caz vitele lor au să rămână fără nutreț pe vară, s'au hotărât a-și face singuri dreptate dând foc pădurilor.

Astfel, în anul trecut, 1920, ei au incendiat pădurile din ocolul Isticeu, unde au ars numai 69 jug. cad. plantații făcute de cu primăvară, grație măsurilor urgente de localizare ce s'au luat.

Scopul de data aceasta n'a fost prin urmare atins.

In anul acesta, însă, pentruca focul să nu se poată stinge ușor și pentruca suprafața incendiată să fie așa de mare, încât Statul să nu-o poată planta într'un an, s'au decis de a pune foc pădurilor în mai multe locuri de odată.

Zis și făcut.

Astfel, în ziua de 8 August, la ora 12 izbucnește focul în câte și trele ocoalele silvice și anume:

în ocolul Lăpuşna pe „Platoul Sebeşului“ ;
» Isticeu pe «Valea Sirodului» şi a «Isticeului», iar
» Ierbuş la punctul numit la «Ţigle».

In ce priveşte ocolul condus de mine: Lăpuşna, cu ajutorul unui tren special, Administraţia forestieră dispunând de 80 km cale ferată îngustă (76 cm. ecart. tip. 12), m'am transportat imediat la locul numit «Platoul Sebeşului» unde am constatat că focul izbucnise din 6 părţi.

O asemenea constatare s'a făcut şi în celelalte ocoale silvice.

Din cauza uscăciunei şi a vântului care, începând de la ora 18 şi până dimineaţa, a suflat cu putere, focul s'a întins repede.

A doua zi, 9 August, fiind sărbătoarea «Sfântul Pantelimon» lucrătorii nu veniră la lucru, astfel că nu s'a putut găsi oameni cu cari să se ia în grabă măsuri de localizare.

Am anunţat atunci secţia de jandarmi din comuna Gurghiu, ca să scoată locuitorii din satele din apropierea pădurilor, cari sunt româneşti, pentru a stinge focul. Dar tocmai ei provocase sinistrul.

In adevăr, cu primul tren, care s'a format pentru a duce locuitorii la locurile incendiate, s'au prezentat numai 10 oameni, dintre cari majoritatea erau numai lucrători dela calea ferată a Administraţiei forestiere.

Pentru a nu fi găsiţi acasă de jandarmi şi a fi duşi la foc, locuitorii din preajma pădurilor se ascundeau în ţarinele cultivate cu porumb, unde li se aducea mâncarea de către copiii sau de către nevestele lor.

Văzând că secţia de jandarmi din Gurghiul nu poate să aducă mai mulţi locuitori, s'a intervenit printr'o adresă oficială către d-l prefect al Judeţului Mureş-Turda, spre a se lua măsuri ca să se trimită soldaţi în localitate.

Rezultatul a fost că în aceiaşi zi, 9 August a. c., pe la orele 4, a şi sosit un detaşament format din soldaţii regimentelor din Târgu-Mureş, pus sub comanda unui d. căpitan, care a trimis trupe în satele din apropierea pădurilor, cu însărcinarea de a rechiziţiona oameni spre a-i trimite cu trenurile speciale la locurile incendiate.

în ocolul Lăpuşna pe „Platoul Sebeşului“ ;
» Isticeu pe «Valea Sirodului» şi a «Isticeului», iar
» Ierbuş la punctul numit la «Ţigle».

In ce priveşte ocolul condus de mine: Lăpuşna, cu ajutorul unui tren special, Administraţia forestieră dispunând de 80 km cale ferată îngustă (76 cm. ecart. tip. 12), m'am transportat imediat la locul numit «Platoul Sebeşului» unde am constatat că focul izbucnise din 6 părţi.

O asemenea constatare s'a făcut şi în celelalte ocoale silvice.

Din cauza uscăciunei şi a vântului care, începând de la ora 18 şi până dimineaţa, a suflat cu putere, focul s'a întins repede.

A doua zi, 9 August, fiind sărbătoarea «Sfântul Pantelimon» lucrătorii nu veniră la lucru, astfel că nu s'a putut găsi oameni cu cari să se ia în grabă măsuri de localizare.

Am anunţat atunci secţia de jandarmi din comuna Gurghiu, ca să scoată locuitorii din satele din apropierea pădurilor, cari sunt româneşti, pentru a stinge focul. Dar tocmai ei provocase sinistrul.

In adevăr, cu primul tren, care s'a format pentru a duce locuitorii la locurile incendiate, s'au prezentat numai 10 oameni, dintre cari majoritatea erau numai lucrători dela calea ferată a Administraţiei forestiere.

Pentru a nu fi găsiţi acasă de jandarmi şi a fi duşi la foc, locuitorii din preajma pădurilor se ascundeau în ţarinele cultivate cu porumb, unde li se aducea mâncarea de către copiii sau de către nevestele lor.

Văzând că secţia de jandarmi din Gurghiul nu poate să aducă mai mulţi locuitori, s'a intervenit printr'o adresă oficială către d-l prefect al Judeţului Mureş-Turda, spre a se lua măsuri ca să se trimită soldaţi în localitate.

Rezultatul a fost că în aceiaşi zi, 9 August a. c., pe la orele 4, a şi sosit un detaşament format din soldaţii regimentelor din Târgu-Mureş, pus sub comanda unui d. căpitan, care a trimis trupe în satele din apropierea pădurilor, cu însărcinarea de a rechiziţiona oameni spre a-i trimite cu trenurile speciale la locurile incendiate.

Şi pentru a face pe locuitori să iasă de prin ascunzători au fost nevoiţi să facă uz de arme, trăgând prin porumbişte.

In ziua de 10 August, la orele 7, a început să sosească o parte din oameni, cari au fost trimişi numai decât la foc.

Până la sosirea lor, însă, cu personalul silvic de pază ai ocoalelor şi cu ajutorul elevilor şcoalei de brigadieri din Gurghiu s'a făcut tot, ce s'a putut, pentru a se localiza incendiul.

Am convingerea că dacă atunci, când a isbucnit focul, se găsea un număr îndestulător de oameni, el ar fi putut fi lesne stins.

In ziua de 11 August în Ocolul Lăpuşna erau la lucru 600 oameni, iar în celelalte 2 ocoale 1000.

Cu acest personal s'a început a se înconjura perimetrul incendiat; a se deschide linii, tăindu-se arborii şi înlăturându-se păturа moartă; a se săpa şanţuri adânci de 60 cm., căci focul era în coroană şi sub-pământean.

Plantaţiunile fiind făcute numai cu molid, incendiul se întindea într'un mod îngrozitor.

In locurile unde focul dădea peste o salcie, sau peste vre un arbore foios, se vedea bine cu ce dificultate trecea el mai departe.

Aceasta dovedeşte, odată mai mult, că, dacă plantaţiunile în chestiune ar fi fost formate dintr'un amestec de reşinoase cu foioase, nici jumătate nu ar fi fost distruse.

Locuitorii sosiţi erau împărţiţi pe sate, fiind sub conducerea unui pădurar sau elev dela şcoala de brigadieri din Gurghiu, cărora li se hotăra câte o porţiune, pe care trebuia s'o izoleze şi apoi s'o păzească.

In seara zilei de 11 August focul era localizat, însă din cauza vântului, ce a suflat toată noaptea el a izbucnit din nou.

Pentru a nu trece focul peste liniile deschise, cari erau largi de 4—5 m., şi înainte de a ajunge la ele, la o distanţă de circa 100—150 m., de linie se dedea foc pădurei, în spre direcţia din care el venea. Focurile până la întâlnirea lor şi mai cu seamă până la distanţă de circa 40—50 m. ardeau cât-va timp cu furie, după care se potoleau complect, ne mai având ce arde.

Cu chipul acesta o bună parte din plantaţiunile salvate din ocolul Lăpuşna se datoreşte întrebuinţărei contra-focului, atunci bine înţeles când vântul nu bătea prea tare.

Din ziua de 11 şi până în 16 focul ziua era localizat, dar noaptea, din cauza vântului ce sufla puternic, el isbucnea din nou. Locuitorii erau schimbaţi la fiecare 2 zile, iar mâncarea li se dedea de către Administraţia forestieră.

In seara zilei de 16 August, focul, din cauza unei furtuni mari, a atins maximum său de intenzitate, dupe care a început să plouă.

In timpul furtunei, în partea în cotro bătea vântul, focul a trecut şi în pădurea mare.

Aci, din cauza fumului ce se producea, a fost foarte greu de făcut şanţuri şi de tăiat arborii de pe liniile deschise.

In adevăr, de multe ori în spatele liniilor deschise se aprindeau lemnele uscate, ceeace producea o panică în personalul lucrătorilor.

Incepând să plouă, după cum am spus, focul s'a potolit, arzând numai buturugile şi arborii căzuţi pe jos, cari nu au putut fi complect stinşi de ploaie.

In zilele de 17 şi 18 August a. c. cu oamenii disponibili s'a început stingerea şi a acestor buturugi şi arbori căzuţi.

In ziua de 19, când a plouat bine, focul a fost considerat stins cu desăvârşire. Aşa fiind, s'a dat drumul acasă celor mai mulţi locuitori, oprindu-se numai câţiva pentru supraveghere. Aceasta a durat timp de o săptămână şi anume până când nu s'a mai văzut fumegând nicăeri nici o cioată, nici o buturugă.

Timp de 6 zile au fost întrebuinţaţi la stingerea focului zilnic circa 1500 oameni.

Suprafaţa totală arsă a fost de 1411,1 jug. cad. plantaţiuni de 3—20 ani, evaluându-se paguba la suma de 752 875,75 lei. Alimentarea soldaţilor sau a locuitorilor a costat suma de 34499,10 lei, iar cheltuelile făcute pentru transportul oamenilor cu trenurile speciale se ridică la 22.470.75 lei.

In total Statul a suferit, din cauza incendiului, o pagubă de 808 845,60 lei.

După ce am determinat la faţa locului suprafaţa arsă, care în ocolul Lăpuşna a fost de 593,1 jug. cad., pentru estimarea daunei cauzate m'am servit de valoarea de cost a masivelor arse, vârstele fiind tinere şi anume de 5—18 ani, la care am adăogat şi valoarea mânei de opere pentru efectuarea plantaţiunilor după preţurile

de astăzi, precum şi a puieţilor necesari acestei plantaţiuni. In scopul acesta am întrebuinţat formula:

$$Vc = a\left(\frac{1,\ op^{n}-1}{0\ op}\right)+(c\ \ 1,\ op^{n}-c)+F.\ 1,\ op^{n}-F)+D$$

în care a = impositele şi cheltuelile de administraţie.
" " c = costul puieţilor şi cheltuelile de plantare a puieţilor arşi.
" " F = valoarea fondului
" " D = costul puieţilor şi al plantării unui jugher cad. după preţurile actuale.
n = vârsta
p = procentul = 5%

Exemplu relativ la estimaţia făcută pentru masivul de 5 ani în întindere de 66.9 jug. cad:

$$Vc=\left[2,14\left(\frac{1.05^{5}-1}{0.05}\right)+(94.105^{n}-94)+(200\ 1.{}^{5}_{0}-200)+320\right]\times 66.9$$

$$Vc=[(2.14\times 5.53)+(94.1\ 28-94)+(200\times 1,28-200)+320]\times 66.9$$

$$Vc=[11.82+26\ 32+56+320]\times 66.9$$

$$Vc=414,15\times 66.9=27706,64\ \text{lei.}$$

Suma cheltuită cu ocaziunea plantării a fost luată din registrele ocolului, iar valoarea fondului am determinat-o după formula

$$F=\frac{P+Sa.\ 1,\ op^{r-a}+Sb.\ 1,\ op^{r-b}+...c.\ 1,\ op^{r}}{1\ op^{r}-1}-A$$

în care P = valoarea produselor principale
Sa şi Sb = valoarea produselor secundare
c = cheltuelile de împădurire
A = cheltueli de administraţie
p = procentul = 3%
r = vârsta = 100 ani
r-a şi r-b = vârstele când s'au făcut tăierile de răriturl.

Astfel procedând, am găsit ca valosre pentru fond 200 lei de jugher cad. iar ca daună totală pentru suprafaţa arsă suma de 315.984,75 lei. Astfel:

				Lei B.
Pentru masivul de 5 ani în suprafaţă de	66.9	jug. cad	=	27.706,64
» » » 7 » »	41.1	» »	=	18.204,55
» » » 8 » »	56 6	» »	=	16.421,54
» » » 13 » »	385.5	» »	=	223.760,46
» » » 18 » »	43.	» »	=	29.891,56
Total . . .	593,1	jug. cad.	=	315.984,75

In celelalte două ocoale silvice pentru estimaţiunea masivelor incendiate a fost întrebuinţată următoarea formulă:

$$A = \left[F + \frac{u-e}{0.op}\right](1, op_n - 1) + c \text{ în care}$$

F=valoarea fondului=200 lei jug. cad.
u = impozite şi cheltueli de administraţie
e = venituri=0
p=procent 5%
n=etatea
c=cheltueli necesare pentru a planta în timpul de faţă un jugăr cadastral=300 lei.

Până în momentul de faţă s'au prins câţiva din rău făcătorii, cari au dat foc pădurilor din ocolul Lăpuşna şi anume: un bătrân de 60 ani, un copil de 9 ani şi altul de 16 ani. Toţi sunt români.

Pentru a se evita în viitor asemenea dezastre, Statul trebue să se gândească serios asupra chestiunei regulamentărei şi utilizărei raţionale a păşunelor.

Este neapărat necesar ca să se înfiinţeze un serviciu special pe lângă Casa pădurilor, care să se ocupe numai cu îmbunătăţirea păşunelor alpine, căci din cauză că această chestiune a fost lăsată la voia întâmplărei, întinderea lor a devenit insuficientă prin faptul că şi-au pierdut cu totul valoarea nutritivă.

Prin ameliorări pastorale făcute cu spirit de discernământ se va spori, fără îndoială, puterea de producţie a păşunelor, astfel că se va putea nutri un mai mare număr de vite ca astăzi, iar locuitorii, în special cei dela munte, a căror ocupaţiune aproape exclusivă este creşterea vitelor, nu se vor mai gândi a da foc pădurilor, sub cuvânt că nu au nutreţ în cantitate suficientă pentru hrana vitelor lor.

Gurghiu, 12 Noembrie 1921.

George P. Antonescu

INSTRUCTIUNI

Trimise de Administraţia Casei Pădurilor înainte de războiu regiunilor şi şefilor ocoalelor silvice cu privire la extracţiunea şi prepararea liberului de tei din pădurile statului [1])

Generalităţi

Liberul teiului sau materia textilă ce conţine coaja acestei specii, se vinde în comerţ sub două forme: *crud* zis şi tei *lişteav* (netopit) şi ca tei topit.

Intrebuinţarea acestor două forme de liber variază după natura lucrărilor la care este destinat, aşa de exemplu acolo unde se cere rezistenţă, se intrebuinţează tei lişteav: la fabricarea odgoanelor (pentru plutărit), a funiilor, a urzelei pentru rogojini, etc. El este şi mai eftin.

Unde nu se cere rezistenţă, sau pentru lucrări mai fine, se utilizează teiul topit care este mai scump.

De multe ori în fabricarea funiilor de cânepă se fac fraude amestecându-se cânepa cu fire subţiri de tei topit.

Operaţiunea extracţiunei liberului se face, când seva intră în circulaţie, ceeace are loc cam dela 1 Maiu st. n. înainte, sau şi mai târziu dacă primăvara este friguroasă şi ploioasă.

O cantitate apreciabilă de liber se poate obţine dela arborii având un diametru dela 0 m. 07 în sus grosime măsurată la înălţimea pieptului. Ea merge crescând până la 0 m. 25 diametru, de unde se inregistrează o descreştere atât în cantitate cât şi în calitate. Cel mai bun liber se obţine dela arborii lineri, cari au o coaje netedă şi al căror *diametru nu trece de 0 m. 15*.

a) *Extracţiunea teiului crud*

Extracţiunea teiului lişteav se face numai dela arborii lineri şi anume atunci când seva se află în plină circulaţie. De ordinar aceasta are loc cam dela 25 Mai şi până la jumătatea lui Iulie st. n.

1) Textul acestor instrucţiuni este datorit colaborării regretatului silvicultor şef Th. Trifănescu, şeful ocolului Ţigăneşti, care ca ofiţer de rezervă a murit luptând pe câmpul de onoare în marele războiu pentru întregirea neamului.

Din considerațiuni culturale decorticarea ar trebui oprită dela 15 sau cel mult de la 25 Iunie st. n.

Teiul lișteav este de două calități: *prima calitate numită popular „spumă" se obține din primele 2—3 foițe*, ce se deslipesc după partea internă a coajei din imediata vecinătate a lemnului; Restul liberului este inferior ca calitate, fiind mai gros și mai poros cu cât ne apropiem de marginea externă cu crăpături a coajei, sau de așa numitul ritidom, — această calitate de liber popular se numește *„dosuri"* cu toate acestea în comerț ambele calități se vând amestecate. Este bine, când se poate, să se aibă o rezervă oarecare *de tei lișteav de prima calitate, care se întrebuințează la fabricarea odgoanelor.*

Fășiile de tei obținute în lungime variabilă dela 4—8 metri se lasă o zi sau 2 întinse pe drugi la soare spre a se svânta, fără însă a se usca prea tare; după aceasta se formează dintr'însele mănunchiuri din câte 10 — 15 șuvițe, cari mănunchiuri se leagă apoi câteva împreună îndoindu-se în 3 sau 4 formându-se astfel *„maldări"* având fiecare o greutate de 20—30 kg.

Spre a nu se perde fața teiului, adică spre a nu'și schimba culoarea, maldărele trebuesc puse la adăpost spre a fi ferite de ploaie, în scopul acesta se fac de obicei mici surle acoperite cu frunzare sau cu cojile de tei rămase.

Un arbore de tei în grosime de 0 m. diametru la 1 m. 30 dela sol și cu o lungime de 7 - 8 metri poate produce în mediu 1 Kg. și jumătate de tei lișteav (netopit); iar un arbore de 0m. 20 grosime în diametru și având o lungime de 14 metri până la 7 kg.

Cojile (scoarțele) rămase după extracțiunea liberului în multe localități se cumpără de populațiunea rurală mai săracă utilizându-se pentru acoperișul magaziilor sau a grajdurilor, fasonându-se în sferturi de 1 m. 1m. (1 metru lărgime și 1 metru înălțime) și ca lungime cât este de lungă partea arborelui din care au provenit.

Pentru necesitățile industriei cismăriei din tei lineri cu coajă neted și având o grosime în diametru dela 0 m. 15 — 0 m. 25 se fac buloaie, adecă coaja se scoate întreagă fără a se extrage liberul, iar după ce se svântă la soare 5—6 zile, se îndreptează, adecă din cilindrică se face plană, după care se strânge sub formă de colaci (popular văscălii) și după 2—3

zile se tae în bucăţi de 0 m. 60 lungime, cari se vând astfel în comerţ.

In anii 1914 şi 1915 s'au vândut mari cantităţi de asemenea material provenit din pădurea Statului Tâncăbeşti-Ciolpani, ocolul silvic Ţigăneşti, plătindu-se până la 40 lei suta de bucăţi.

b). *Extracţiunea teiului topit.*

Pentru obţinerea teiului topit se întrebuinţează arbori cu o grosime în diametru de cel puţin 0 m. 15 şi până la 0 m. 35; mai subţiri de 0 m. 15 nu se recomandă, din cauză că arborii fiind tineri liberul este prea fin şi prin şederea lui în apă, se rupe uşor.

Pentru teiul topit, arborii se pot coji imediat ce seva intră în circulaţie, *de multe ori aşa dar şi înainte de 1 Mai st. n.*

Coaja, aşa după cum se scoate după arbori sau scurtată de 2—3 metri, se pune în apă la topit, fie într'o gârlă sau o baltă oarecare din pădure sau din vecinătatea sa, fie la nevoe şi în şanţuri pline cu apă destul de adânci în care se ţine timp de 20—30 zile. *In bălţi cu peşte nu trebue să se pună la topit teiul, căci le este vătămator.* Pe deasupra cojei se aşează câteva lemne grele ca să o ţină cufundată în apă.

Dacă timpul este călduros operaţiunea topitului nu durează mai mult de 20 zile, dacă dimpotrivă el este răcoros. atunci este nevoe şi de 40 zile.

Ne încredinţăm că teiul este pe deplin topit, atunci când fâşiile de liber s'au desfăcut de coajă, iar ritidomul a putrezit cu totul, sau s'a redus foarte mult. Scoţându-se din apă fiecare coajă se scutură bine şi se întinde pe lemne ca să se usuce liberul.

După aceasta se fac maldări ca şi la teiul lişteav, observându-se a nu se încurca firele de liber. In acest scop este preferabil ca cojile de tei, când se pun la topit, să nu fie mai lungi de 2 metri, iar maldările ce se fac, să se îndoiască, după ce s'au legat în 3—4 locuri.

Dacă coaja este groasă (bălrână) se scoate după 15—20 zile din apă, se extrage liberul topit după partea sa internă, iar restul se pune din nou la topit.

Dacă s'ar aştepta ca să se extragă odată toată, primele fâşii de liber ar putrezi, sau ar perde din rezistenţa lor.

Atât teiul topit cât şi cel lişteav trebue păstrat în depozite (pătule sau poduri de case) pentru ca să fie ferit de şoareci care-l rod.

c). *Dispoziţiuni generale*

Intreaga lucrare se recomandă a se face, pe cât posibil, în dijmă şi anume în modul următor :

a) Locuitorii vor fi îndatoraţi a tăia arborii, conform instrucţiunilor ce li se vor da, a'i scurta şi coji.

b) Lemnele descojite (drugii) ce se caută mult pentru construcţiuni rurale, se vor fasona în figuri de 1 m./1 m. (un metru lărgime şi 1 metru înălţime) iar ca lungime 6, 7 sau 8 metri. Acest material este bine, pretutindeni unde se poate, ca să se fasoneze la marginea parchetului respectiv, sau a unui drum.

c) Vârfurile şi crăcile se vor strânge în grămezi, după instrucţiunile ce se vor da.

d) Din coajă se vor extrage teiul lişteav, sau se va duce direct la topil după cum este făcută învoiala, *privind pe locuitori toată lucrarea de preparare a liberului, după cum s'a arătat mai sus.*

Pentru atari lucrări în regiunea VI-a silvică Bucureşti, se obicinueşte a se da lucrătorului drept plată jumătate din liber şi 1/3 din crăci.

Preţul în comerţ a unui kg. *de tei lişteav a fost în anul 1916 de un leu, iar al celui topit cam 2 lei.*

e) Lemnul de tei fiind căutat de săteni, pentru a se favoriza operaţiunea extracţiunei liberului se va pune în vederea locuitorilor, că li se va da în schimbul muncei lor lemnele de tei din parchetele sau porţiunile de pădure în curs de exploatare, descojite de dânşii şi socotite după preţul local.

Dacă nu se găsesc locuitori în condiţiunile de mai sus, se vor *angaja lucrători cu ziua.*

In caz când în localitate nu se găsesc locuitori pentru a lucra în dijmă şi nici fonduri nu sunt disponibile spre a se face lucrarea în bani, atunci se va face apel la *societăţile cooperative sau la sindicatele viticole,* cari s'ar putea angaja cu extracţiunea liberului în condiţiunile mai sus arătate, sau cu modificările necesare, ţinând seama, bine înţeles, de obiceiurile locale.

In ceeace priveşte partea de dijmă cuvenită Statului se va hotărî în urmă *dacă ea se poate vinde ori nu,* dat fiind că atât fermele Statului cât mai ales Direcţia Pescăriilor, Regia Monopolurilor Statului şi alte autorităţi, au nevoe de cantităţi însemnate.

Cu locuitorii nu se va face nici un act special de învoială, ci numai o simplă declaraţie colectivă în care se va specifica lu-

crarea de făcut şi condiţiunile convenite, care declaraţie, va fi adresată şefului de ocol respectiv.

Pentru trebuinţele fabricei de chibrituri se vor rezerva toţi teii groşi şi cu trunchiurile netede aflători în parchetele sau în porţiunile în curs de exploatare, ori acolo unde se practică tăieri de răriturl, cari arbori vor fi curăţiţi de ramurile lacome ce cresc după izolarea lor, spre a nu li se usca vârfurile sau a se perde din calităţile technice ale lemnului lor.

PASTORITUL

In ziarul „Viitorul" de la 20 Octombre 1921 sub titlul „Bogăţia Munţilor" s'a publicat un articol de fond asupra păstoritului în general şi asupra păşunatului alpin în special.

De oare-ce această chestiune a format obiectul preocupaţiunei membrilor corpului technic silvic, în care scop s'a ţinut sub auspiciile societăţei „Progresul silvic" două conferinţe, dintre care una chiar în anul acesta, ne facem o plăcere şi o datorie în acelaşi timp de a face cunoscut cetitorilor acestei reviste, opinia unuia dintre cei mai distinşi oameni de Stat şi economişti ce-i avem, care a ţinut să păstreze anonimatul, şi aceasta cu atât mai mult cu cât din nenorocire sunt foarte puţini aceia cari împărtăşesc părerea socotită ca justă în ţările civilizate, că prin îmbunătăţirea păşunelor alpine se poate veni în ajutorul agriculturei făcându-se cu putinţă creşterea a unui mare număr de vite ca astă-zi, fără a se periclita existenţa pădurilor ţării, prin practicarea păşunatului abusiv. (Redacţia)

In hotarele cele noi ale României Mari se cuprind întinse regiuni, unde nu numai locuitorii se îndeletnicesc de multă vreme cu creşterea vitelor, dar cari, — prin condiţiunile lor naturale, — nu pot găsi o mai bună întrebuinţare decât sub această formă. Ardealul şi Banatul în bună parte Maramureşul, Bucovina şi Nordul Basarabiei, vin să se adaoge la întreaga regiune muntoasă din vechiul Regat.

De aceia chestiunea păşunatului alpin ia o însemnătate deosebită în economia noastră naţională, şi merită să ne oprim o clipă asupra ei.

Intr'o interesantă conferinţă pe care a ţinut-o nu de mult la societatea „Progresul silvic", d. Petre Antonescu, inspector general silvic şi profesor, dă la lumină unele date preţioase şi face consideraţiuni judicioase asupra islazurilor comunale şi a problemei

silvo-pastorale, la munte în special. D-sa dă şi informaţiuni comparative asupra măsurilor luate în alte ţări şi în deosebi în Elveţia şi Austria, State în cari paşunatul în munţi bine organizat a sporit mult bogăţia lor.

Slujindu-ne în mare parte de lucrarea d-lui Antonescu, vom expune în scurt cari sunt, după părerea noastră, condiţiile create în România Mare şi Nouă, pentru desvoltarea acestei ramuri a economiei noastre naţionale.

In regatul cel vechiu, atunci când s'a tratat pentru prima oară chestiunea islazurilor, ea a fost soluţionată din punctul de vedere al necesităţei ca ţăranul să fie scăpat de presiunea, pe care propriitarii o făceau asupra lui, speculând nevoia sa de islaz. El era silit să primească orice condiţii de învoială agricolă, căci altfel nu avea unde să-şi ţină vitele. S'a adoptat un sistem în care stabulaţiunea juca rolul principal, şi care, într'o climă caldă şi uscată ca a noastră, putea, atunci când era vorba de întinderi mari, să satisfacă nevoia ţăranilor. Dar cu cât numărul vitelor a sporit şi îngrijirea lor s'a ameliorat, s'a învederat că nu pe islazurile de câmpie pot vitele să-şi găsească alimentaţiunea necesară. De la 1908 şi până la declararea războiului, e drept că o mare parte din întinderea islazurilor a fost cultivată şi cu plante artificiale de nutreţ, meiu păsăresc, lucernă, etc. Dar, în genere, ele s'au dovedit insuficiente pentru o bună alimentare a vitelor.

De aceia mai cu seamă acei cari vin din Ardeal, din Nordul Moldovei, din Bucovina, sau Basarabia de sus, adică din regiuni mai înalte şi cu o climă mai umedă, unde islazul e un câmp verde tot anul şi poate să alimenteze din belşug vitele, — îşi dau seama de condiţiunile speciale ale marilor noastre întinderi de islaz cari nu pot să împlinească acelaş rol ca la dânşii.

Creşterea vitelor în câmpie, în mănoasele dar secetoasele noastre şesuri trebue să fie bazată pe o politică de plante furagere artificiale care singură poate să asigure într'o climă mai uscată o producţie mai constantă. Islazurile însă, sub forma de păşuni permanente, în deosebi, sunt destinate regiunilor de mare cultură de vite, în poalele Carpaţilor, în Ardeal, în Bucovina şi în Basarabia de nord.

In conferinţa d-sale, d. Antonescu atrage atenţiunea că, cu toată precauţiunea necesară pentru păstrarea pădurilor, avem în păşunele munţilor noştri, mai bine folosite, putinţa de a avea o cultură de vite mai intensivă ca cea de astă-zi.

Ca şi Elveţia şi Tirolul, ar trebui ca şi România, pe lângă o politică silvică de Stat, să aibă şi o politică pentru o mai bună amenajare şi folosire a păşunelor bogate şi întinse din munţi. Este un mijloc nu numai pentru a face să sporească bogăţia naţională a ţării, dar pe aceiaş suprafaţă de pământ să crească producţiunea şi să se asigure unei populaţiuni cât mai numeroase un trai mai bun. Şi nu e vorba numai de măsuri, pe cari să le ia proprietarii crescători de vite, ci, în aceste ţări, Statul a crezut de datoria sa să ia unele măsuri eficace de stârnire şi încurajare a iniţiativei particulare, luându-şi chiar sarcini asupra sa.

Avem o ţară întinsă şi frumoasă. Suntem însă datori să dăm cea mai bună folosinţă fiecărei regiuni dintr'însa, orientându-ne după condiţiunile geografice şi climaterice.

Astfel creşterea mare de vite nu trebue făcută în câmpie, atât de favorabilă culturii cerealelor, nici în regiunea dealurilor atât de priincioasă culturii viilor şi poamelor, — ci numai cea strict necesară şi care în mod lateral e legată de aceste culturi. Regiunile întinse de cari am vorbit mai sus, golurile munţilor şi platourile înalte şi umede ale Carpaţilor, nu pot fi mai bine folosite, decât printr'o intensivă cultură de vite.

Aceasta e politica economică cea cuminte şi chibzuită, pe care însăşi natura ne-o indică.

Inimici şi amici ai Sălciilor

Prin luna Mai 1920, cu ocaziunea unor inspecţiuni făcute în ostrovul Cusui, am constatat începutul unui atac de insecte pe frunzele sălciilor.

Ca introducere, cred că e bine să dau câteva note referitoare la acest ostrov.

Ostrovul Cusui formează o insulă a Dunării, situată la 4 km. Est de Oltenița; de partea dreaptă a firului navigabil al fluviului, având o suprafaţă totală de 180 hectare.

Ca formaţiune, acest ostrov a debutat la început cu un nucleu central, pe care s'a instalat *Populus nigra*; mai târziu, acum 30 ani—prin depuneri succesive în partea Nord-Estică—au luat naştere, două terase mai joase, dar cam de aceeaş mărime cu prima, cari prin însămânţare naturală s'au populat cu *Salix alba*, în special varietatea *vitellina*.

In fine, mai de curând—acum zece ani—prin *depuneri Sud-Vestice*, s'a format o a treia terasă, ce s'a însămânțat și se însămânțează încă sub ochii noștrii tot cu *Salix alba*.

Pe un sol mineral foarte fertil, fresc și profund, s'a format prin sămânță adusă de apă un populament admirabil, în care esențele se găsesc—în general—în proporția următoare: salcie 65%, plop 30% și diverse 5%, populament care la exploatabilitate poate da o producțiune de 500 steri la hectar.

Pentru a constitui o serie, s'a luat împreună cu acest ostrov și o altă insulă «Ostrovelul», admițându-se revoluția de nouă ani, fixându-se posibilitatea pe suprafață la 25 ha. anual.

Aplicând prețul de 20 lei sterul în picioare, loco pădure, obținem ca valoare a unui parchet suma de 250 000 lei.

In anul 1919/920 s'a tăiat de către Ministerul de Război două parchete în suprafață de 50 hectare Această tăere, făcută în rele condițiuni și prelungită până primăvara, a avut de consecință o lâncezeală în creștere și un puternic atac al frunzelor, de către omizile fluturelui *Liparis salicis*, care preexistă în număr redus în masivul bătrân. După aceea atacul a trecut și asupra parchetului vecin 1920—21.

Insecta se prezintă cu caracterele tipice descrise în tratatele de Entomologie, dar și cu oarecari nuanțe de diferențiare:

Fluture cu corpul și aripile satinate, albe-lucitoare, abdomen cu înveliș de păr albicios, tibii și tarse cu inele alternativ negre și albe, antene pectinate; culoarea uniform albă a aripilor poate deveni limonie la vârf. Distanța între vârfui aripilor întinse este de 35—45 mm.

Ouă rotunde, oliv̆acee, în diametru cam de 1 mm., depuse în formă de fagure (alveole pătrate), aglutinate de un mucus și acoperite de un păr galben murdar.

Omidă lungă de 35—40 mm., pestriță și prevăzută pe partea dorsală cu venuositâți roșii, alternând cu linii de șase rânduri de peri.

Crysalidă de formă cilindrică, ascuțită și puțin încovoiată, lungă de 15 mm., lată de 5—6 mm., coloare neagră cu păr alb. Când iernează sub această formă, sub scoarța desfăcută ușor de lemnul său, crysalida se prezintă închisă într'o gogoașă de consistență pergamentacee, reticulată-fenestrată, de formă elipsoidală, lungă de 30 mm., lată de 15 mm., de culoare brună, semănând ca aspect exterior cu o curmală uscată.

Sborul are loc prin Iulie, când insecta depune ouăle. Găsim aceste ouă în formă de cuiburi ca de *Liparis dispar*, fie la exteriorul arborelui, pe scoarţă, fie sub scoarţă, aşa cum am arătat mai sus.

Omizile pot ieşi din ou sau la finele verii—şi în acest caz nu pot dura, sau apar primăvara şi sunt atunci foarte periculoase, devorând frunzele, după care se transformă în chrysalidă şi-şi ţes gogoaşă pentru iernare. Deci iernarea se face sub formă de chrysalidă, ca şi sub formă de ou. Se mai găseşte insecta spre iarnă şi sub formă de omizi din generaţia anticipată, destinată anului viitor.

Atacul de *Liparis salicis* a fost combătut în mod natural, fără să mai fi fost nevoie a lua măsuri cu strânsul ouălor sau altele, şi anume: ziua, de păsărelele, care s'au prăsit în mare număr în restul de pădure bătrână aflată în picioare, dar mai ales noaptea, de lilieci, graţie obiceiului fluturilor de a sbura şi face sgomot (bâzâi) toată noaptea.

Lilieci erau de curând instalaţi, urmărind oile, ale căror excremente se ştie că atrag o mulţime de insecte. Aceşti lilieci, înmulţindu-se în mod considerabil, devorează fiecare până la 100 fluturi în 24 ore.

In afară de procedeele de distrugere ale insectei recomandate de autori, precum: ungerea cuiburilor de ouă cu cloi de omizi, sdrobirea omizilor, cari se dispun în colonii înainte de năpârlire, adunarea fluturilor,—e bine, ca, ţinând seamă de observaţiunile de mai sus, să lăsăm liberă, ca şi până acum, introducerea oilor în zăvoi, bine înţeles numai în asemenea cazuri.

In afară de insecta de mai sus, mai găsim sub scoarţa uşor desfăcută de pe lemnul cioatelor de sălcii, o mulţime de coji de năpârlire de *Cossus aesculi*. Dar, ceeace este mai interesant, un mare număr de gândăcei morţi de *Chrysomela vitellinae* L. Gândacul (perfect) e oval-lunguet, ca o „coccinelă" dar mai mic, lung de 4—5 mm., dar nu dublu de lung ca lat (prin care caracter se deosibeşte de specia vecină, tot de pe sălcii, *Chrysomela vulgatissima* L.), de culoare metalică strălucitoare; elitre cu puncte dispuse în şiruri regulate, puţin şerpuite, devenind neregulate în spre vârf. Pe dedesubt corpul insectei e negru. Larva e lungă de 5 până la 7 m. m., alba verzue, pe deasupra negricioasă pe mijloc, cu capul, pavezele, verucozităţile negre. Acum, iarna, găsim împreună cu gândacii morţi larve vii, închise într'un înveliş sferoidal ne-

regulat, format de excrementele lor întărite şi semănând cu un cocoloş de pâine frământat între degete. Aceste larve rod frunzele, care devin brune, iar gândacii distrug primăvara frunzele ce ies din mugure.

Se recomandă pentru distrugerea acestei insecte, când se găseşte în stare de gândac, să se scuture arborii vara, după ce s'au aşezat dedesubt umbrele, vase — noi am aşterne toale, saci, etc.

Ştim că se mai recomandă «roaba lui Krahe», aparat cu o roată şi prevăzut cu două perii mobile, care apucă nuelile de salcie şi le apleacă în jos; gândacii cad în cutia roabei, în care se află petrol şi apă, unde mor. La asemenea aparate nu ne putem gândi; cred mai nimerit să lăsăm deocamdată combaterea pe seama păsărelelor.

Inginer I. Florescu
Conferenţiar la Şcoala Sup. de Silv.
Şeful Ocol. Silvic Turtucaia

Tendinţa de uscăciune a solului

Conferinţă ţinută de d. C. Hagi-Teodoraky, în şedinţa Adunării generale a Societăţei Regale de Geografie, dela 14 Decembrie 1919.

In Buletinul Societăţii Regale Române de Geografie pe anul 1919 am găsit publicată această conferinţă, interesantă pentru noi, întru-cât este în directă legătură cu domeniul specialităţii noastre şi pare cu atât mai interesantă, cu cât pornesc dela un nespecialist idei, cari ne frământă mai cu deosebire pe noi silvicultorii.

Şi apoi chestiunea tratată de d. H. Teodoraky intră'n cercul observaţiunilor tuturor, fără a se cunoaşte însă precis cauza acestui fenomen, ce se petrece sub ochii noştri.

Cine dintre noi n'a putut să constate — chiar din copilărie — cum unele bălţi, din cari altădată se prindea peşte, au secat cu desăvârşire, şi cum unele pârâuri, în care se putea înota, au scăzut într'atât, că pot fi trecute cu piciorul.

Dela asemenea constatări porneşte şi d. H. Teodoraky. Intre alte exemple, d-sa spune că pe moşia Potlogi exista o pădure seculară, într'o depresiune uşoară a terenului. Din această pădure lua naştere un pârâiaş, care a dispărut de curând, odată

cu despădurirea terenului şi cultivarea lui cu cereale. — Pomeneşte de asemenea de apele Pociovalişlea şi Vlăsia, cari formează promontorul, pe care este aşezată mânăstirea Căldăruşani, şi cari azi sunt aproape scăzute.

Chiar în multe documente de moşii dela munţi, pe cari d-sa le-a consultat ca avocat, se face menţiune de existenţa unor ape, cari azi sunt dispărute.

Prin urmare, nicio îndoială că unele ape scad şi că deci solul linde spre uscăciune.

Problema găsirii cauzelor acestui fenomen şi-au pus-o mulţi oameni de ştiinţă, meteorologişti, geografi, silvicultori şi-au rezolvit-o în diferite chipuri.

Domnul H. Teodoraky admite trei ipoteze :

Prima ipoteză, de ordin geografic şi geologic, o găseşte d-sa, în tratatul de Geologie al lui Lapparent, după care secarea apelor se poate datori unor fenomene climaterice, ca de exemplu schimbarea radicală a climei în anumite regiuni întinse, adică unei periode umede i-a urmat o perioadă secetoasă, care a schimbat regiuni până atunci umede în deşerturi.

Aşa explică geologii formaţiunea pustiurilor Sahara, Gobi etc., cari odinioară au fost nişte lacuri imense, şi a stepelor cu *loess* din Nordul Germaniei, Valea Rohnului şi a Rinului, produse ale alternaţiunilor de glaciaţiuni şi secetă din era quaternară.

A doua ipoteză. După teoria lui Brückner şi Hann, uscăciunea solului s'ar datori unui fenomen meteorologic, variabilitatea precipitaţiunilor atmosferice într'o periodă scurtă de 30—35 ani, care ar influenţa deci asupra debitului apelor.

D. Profesor Mrazec găseşte că niciuna din aceste ipoteze nu explică în deajuns fenomenul uscăciunii solului, de oarece prima n'a putut fi verificată în scurtul period dela apariţia omului pe pământ (în raport cu fenomenologia geologică); iar pentru a doua ipoteză, în ţară la noi nu s'au făcut observaţiuni.

Adevărata cauză a uscăciunii solului o găseşte d. H. Teodoraky, împreună cu unii geologi pe cari i-a consultat, în despădurirea sălbatecă a munţilor şi colinelor noastre. In această privinţă observaţiunile, făcute în perioade de timp mai scurte şi pe suprafeţe relativ mici, sunt mai deductive, mai convingătoare. D. H. Teodoraky reuşeşte să susţie îndeajuns teza că pădurea exercită o înrâurire măcar asupra climei locale. D-sa aminteşte de exploatările barbare făcute în munţii noştri, fără grijă de asigurarea regenerării pădurilor, pe cale naturală sau artificială, şi de nesocotitele defrişări dela câmpie, stânjenite abia prin întâia legislaţie silvică dela 1881. Cu acest prilej d. Teodoraky relevă controversa, ce a avut loc între silvicultori şi meteorologişti, aceştia din urmă susţinând că pădurile nu exercită nicio influenţă asupra climei. „Omul nu poate avea nici o influenţă asupra climei unei

țări prin împăduriri și despăduriri" zice d. *Angot*, profesor la Institutul agronomic din Paris, iar d. Henry Gannet, meteorologist american, în urma unor experiențe de împăduriri și despăduriri conchide: „fie că este pădure, fie că nu e, cantitatea de ploaie nu se vede influențată într'un chip însemnat". Acum în urmă alt meteorologist american *Willis Moore* arată că marile schimbări climaterice din trecut sunt de ordin general și nu se simt, decât în măsura perioadelor geologice.

D. H. Teodoraky combate aceste păreri, susținând, că de fapt observațiunile, ce s'ar face după recomandația meteorologiștilor, în perioade de 20—30 ani, pe suprafețe destul de întinse, ce se vor împăduri și despăduri succesiv, sunt irealizabile și n'ar conduce la nici un rezultat, căci orcât de întinsă ar fi acea regiune de experiență, ce-ar însemna față de suprafața continentelor sau chiar a unei țări. Și de altfel evaporațiunea unei regiuni împădurite ar provoca precipitațiuni atmosferice, nu chiar de-asupra acelei regiuni, ci aiurea unde vor fi îndeplinite condițiunile necesare ca pricipitațiunile atmosferice să se producă.

Un lucru este incontestabil. Evaporațiunea prin exalațiunea frunzelor este și ea un isvor pentru formarea de vapori atmosferici, ținând seamă că s'a calculat, că un arbore foios matur redă zilnic atmosferii peste 60 litri de apă sub formă de vapori.

Dar pădurile nu întrețin numai umezeala atmosferică, ci prin faptul că împiedecă scurgerea apelor la suprafață, deci favorizează infiltrarea lor în sol, și prin faptul că moderează evaporația solului, îi întreține și umiditatea. Pădurile micșorează și intensitatea vânturilor, cari contribuesc mult la uscarea solului.— Dacă de ex. s'ar împăduri întreg Bărăganul, vânturile ar fi mai domolite și zăpada, roua, chiciura și negura s'ar opri pe solul împădurit, apa s'ar infiltra în sol și procentul igrometric al atmosferii locale ar crește.

Dacă n'ar exista pădurile de munte și coline, apa din precipitațiile atmosferice s'ar scurge repede la suprafață și nu s'ar putea infiltra, ca să dea naștere la izvoare, cari să întreție umiditatea solului.

Dacă la uscăciunea solului despădurit, se mai adaogă degradarea lui și formarea de torenți, rolul pădurilor apare și mai mare.

Apa din precipitații nu mai poate fi reținută pe solurile despădurite, prin infiltrație, deci aceste terenuri pleșuvite nu mai pot fi agenții regulatori ai debitului cursurilor de ape, ce străbat câmpia și cari în cele din urmă seacă. Așa dar pădurile influențează regimul apelor, cari la rândul lor determină clima.

Cu acestea d. H. Teodoraky termină, lăsând chestiunea deschisă pentru discuțiuni.

Dealtfel d-sa, nefiind specialist în materie cu intențiuni fru-

moase de a evidenția rolul pădurilor în climatul unei țări, nu ne poate lăsa impresia omului de știință, obicinuit cu ordine și unitate și idei.

Conferința prezintă mult interes, pentru care o recomandăm cu dinadinsul cititorilor acestei revista.

N. N. Caragea

NECROLOG

Niculae D. Ghika s'a născut în anul 1875 în castelul din Comăneşti. Este fiul lui Dim. N. Ghika, fost magistrat şi deputat şi al soției sale Zoe Ghika născută Lahovary, decedată în 1902.

Proprietățile familiei sunt situate pe valea Troțușului şi anume: între Tg.-Ocna şi Palanca, constituind un mare domeniu forestier, care a început a fi puse în exploatare în anul 1895, când s'a construit linia ferată pe valea în chestiune.

Familia Ghika este de origină albaneză. In 1658, unul din membrii acestei familii şi anume George Ghika a fost numit domnitor al Moldovei. Descendenții lui sunt foarte numeroşi şi au dat țărei un lung şir de domni, atât în Moldova cât şi în Muntenia.

Defunctul Niculae D. Ghika 'şi făcu studiile la Lausanne şi în Geneva, unde obținu titlul de licențiat în drept, apoi la Paris unde a fost câtva timp atașat pe lângă legațiunea română. Ca şi părintele său, având o deosebită predilecție pentru vânătoare, a întreprins o serie de călătorii în diferite părți ale lumei, explorând țări puțin cunoscute, văzând multe lucruri şi trecând prin multe aventuri. In acest scop, în vârstă numai de 20 ani, a plecat în anul 1895 cu tatăl său în țara Somalilor, pe care au străbătut-o timp de 5 luni, şi de unde au adus o colecțiune importantă de arme, ornamente, animale, plante, fotografii şi trofeuri de tot felul, cari fac şi astăzi obiectul admirațiunei numeroşilor vizitatori şi a oaspeților castelului din Comăneşti (jud. Bacău), iar o parte a fost dăruită muzeului din Bucureşti. In cele două publicațiuni, din care una în limba română, „O expediție română în Africa", de Dim. Ghika şi alta în franțuzeşte, „5 mois au pays des Somalis" de fiul său, se arată peripețiile acestei expediții, pericolele la care

au fost expuşi, rezultatul vânătorilor şi descoperirile ştiinţifice ce au făcut.

Niculae D. Ghika a mai întreprins şi alte expediţii, şi anume: una în Maroc în anul 1899, străbătând muntele „Marele Atlas" până la castelul Glahui pe marginea deşertului Saharei, iar altele în 1910 şi 1911 în Alaska şi în diferite regiuni din America de Nord, de unde de asemenea a adus o mulţime de obiecte, piei, coarne de diferite soiuri de cerbi, elani uriaşi etc... destinate a completa colecţiunile din Comăneşti, care astăzi formează un adevărat muzeu.

In afară de aceste mari călătorii de vânătoare şi exploraţiune, regretatul Niculae D. Ghika trăia aproape tot timpul în ţară unde se ocupa cu ameliorarea şi organizarea întinselor sale domenii. Executa plantaţii chiar în locuri stâncoase, unde se părea că nimic nu poate creşte, consolidă râpele, făcu lucrări pentru regularea cursului apelor, înfiinţă piscine pentru multiplicarea păstrăvilor în afluenţii Trotuşului etc. Potecile şi şoselele carosabile, împietrite construite până în vârful munţilor şi de-a lungul văilor, au avut o foarte mare însemnătate în timpul războiului, permiţând urcarea tunurilor până în locurile cele mai inaccesibile, putându-se astfel împiedica înaintarea inamicului în valea Trotuşului, mai ales în faţa gurilor văilor Ciobănuş şi Sulta. Aceste drumuri aduc un mare folos şi populaţiunei locale.

In timpul războiului pentru întregirea neamului, Niculae D. Ghika a fost chemat la marele Quartier general, serviciul informaţiunilor, unde a adus servicii însemnate, mulţumită cunoştinţei sale de mai multe limbi străine ca limba franceză, germană şi engleză, pe care--ca şi limba sa maternă—le vorbea în perfecţie.

După încheierea armistiţiului a fost numit ministru al lucrărilor publice în guvernul Marghiloman, unde a avut să reorganizeze transporturile cu calea ferată, sarcină grea, de care prin energia de care totdeauna a dat dovadă s'a achitat cât se poate de bine.

După căderea acestui guvern, în opoziţie fiind, fu ales deputat, cu toate că se introdusese sufragiul universal. La următoarele alegeri însă a renunţat de a mai candida spre a intra în parlament, ne mai voind să ia parte la luptele politice, crezând că va putea fi de mai mare folos ţărei sale, întrebuinţându-şi averea considerabilă, pe care o moştenise, o parte dela unchiul

său, iar o parte fusese donată de tatăl său, angajând-o în diferite întreprinderi, menite a desvolta industria şi a pune în valoare bogăţiile naturale ale României-Mari. In acest scop, fiind solicitat de marea majoritate a acţionarilor, a primit a prezida consiliul de administraţie al băncei Naţiunei şi a procura diferitelor întreprinderi, cari se organizau sub tutela acestei bănci, mijloacele necesare pentru desvoltarea lor treptată şi progresivă.

Ideia era foarte judicioasă şi ar fi trebuit să dea rezultate splendide.

Din nenorocire spre finele lunei Octombrie a. c. publicul Capitalei află cu surprindere că „Banca Naţiunei", care după doi ani numai de la înfiinţarea sa luase un astfel de avânt încât era socotită printre cele mai principale instituţiuni financiare ale ţării, numai este în stare de a onora angajamentele sale din ţară şi străinătate.

Şi nu trecu apoi decât foarte puţin timp, când toate jurnalele cotidiene publicară ştirea senzaţională că preşedintele consiliului de administraţie al acestei bănci, care nu era altul decât cunoscutul mare proprietar şi om politic Niculae D. Ghika-Comăneşti, şi-a curmat zilele.

La aflarea acestei nespus de dureroasă veste, nu s'a găsit nimeni, indiferent de situaţia socială, de naţionalitatea şi de credinţele sale politice, care să nu regrete nenorocirea întâmplată, care să nu compătimească familia defunctului, compusă din soţia, patru copii şi din nefericitul său părinte d-l Dimitrie N. Ghika, în vârstă astăzi de 82 ani, care să se fi îndoit de onestitatea defunctului, precum şi că aceea ce l-a făcut să ia funesta hotărîre au fost tocmai scrupulele de conştiinţă ale omului de onoare, care văzându-şi opera năruită cu desăvârşire, nu din vina sa, ci a altora, cari au speculat în timpul absenţei sale în străinătate (Scoţia) asupra valutei noastre, a crezut totuşi că numai poate supraveţui, având necurmat înainte-i vedenia suferinţelor a o mulţime de depozitari, între cari şi orfanii de războiu cu o sumă de aproape un milion lei.

Pentru micşorarea întrucât-va a acestor suferinţe, el nu a stat un moment la îndoială, când sosind din străinătate şi-a dat seama de eminenţa catastrofei, să semneze trate în valoare de 3 milioane lei asupra averei sale personale, cu care s'a plătit în câte-va zile o parte din datoriile băncii.

Printre membrii corpului technic silvic, cari au avut prilejul ca să aprecieze pe timpul când a făcut parte din Consiliul de administraţie al Casei Pădurilor şi ca administrator-delegat al acestei instituţiuni excelentele calităţi, cu cari firea îl înzestrase, regretatul Nic. D. Ghika-Comăneşti a lăsat cele mai bune amintiri.

Ei nu vor uita nici afabilitatea, nici nobleţa de caracter al acestui om de elită şi nici delicateţa manierilor sale în contactul cu subalternii, indiciul pozitiv ale unei educaţiuni alese.

Făcând parte din Consiliul de administraţie al Societăţii „Progresul Silvic", a ţinut o interesantă conferinţă însoţită de numeroase proiecţiuni la sediul acestei Societăţi în urma unei călătorii ce o făcuse de curând în America de Nord, care conferinţă a fost publicată la timp în „Revista Pădurilor".

Cel ce scrie aceste rânduri, în urma unei anumite invitaţiuni a avut ocazia să viziteze cu deamănunful domeniul său forestier de pe valea Troţuşului, pentru înbunătăţirea căruia defunctul a făcut însemnate cheltueli.

In această ordine de idei pot afirma că era singurul mare proprietar, care înţelegea rostul pădurilor în economia generală a ţărei, importanţa conservărei şi exploatărei lor raţionale.

Pentru aceste bunuri naturale el păstra un adevărat cult, iubea pădurea şi o apăra în contra atacurilor ignoranţei, egoismului şi al cupidităţei. Cu un cuvânt el avea suflet de forestier.

Noi inginerii silvici ne vom aminti cu drag de bunele sale însuşiri şi de bună voinţa ce în diverse împrejurări ne-a arătat.

Petre Antonescu

REZUMAT AL DAREI DE SEAMA

a

Comitetului de direcţiune asupra activităţei Institutului Economic Românesc

cu sediul la Banca Naţională a României

— De la înfiinţare şi până la 1 Noembrie 1921 —

Institutul «Economic Românesc», înfiinţat în primele luni ale anului 1921 şi a început activitatea abia în luna Iulie. Ca instituţie nouă, organizarea lui nu se putea face decât pe'ndelete. Încă dela început, comitetul de direcţiune a căutat să fixeze cercul de activitate al Institutului, stabilind că el *nu este nici un cerc de studii*

de doctrină şi teoretie şi nici un sindicat de întreprinderi al membrilor asociaţi, ci este o organizare menită să înlesnească viaţa şi bunul mers al diferitelor ramuri de activitate economică practică, în condiţiunile generale de trai.

Activitatea Institutului s'a împărţit în două secţiuni: I) a studiilor şi al II-lea a statisticei informative.

I) **Secţiunea studiilor** se ocupă cu:

a) *Chestiuni generale*, care interesează întreaga viaţă economică naţională.

b) *Chestiuni speciale*, cari interesează în primul rând membrii Institutului.

Între chestiunile generale, pe cari Institutul şi-a propus să le studieze sunt:

1) Chestiunea întrepozitărilor la gurile Dunării şi la Mare.
2) Chestiunea transporturilor.
3) Chestiunea procurării ene giei şi sistematizării ei.
4) Chestiunea reformei Băncii Naţionale.
5) Chestiunea creditului industrial.

Între chestiunile *speciale*, cari cer rezolvare imediată, sunt:

1) Chestiunea organizării comerţului de cereale.
2) *Chestiunea organizării comerţului şi industriei lemnului.*
3) Chestiunea organizării comerţului de vite şi industria cărnei.

In chestiunea *organizării comerţului de cereale*, Institutul a ajuns la concluzia că trebuie să fie organizat după următoarele norme:

1) Comerţul de cereale liber în interior şi exterior.

2) Să se construiască în gări magazii sistematice elevatoare, cari să cuprindă recolta unui an, ce nu poate fi transportată imediat.

3) Clasificarea cerealelor, dându-se proprietarului un certificat de cantitatea şi calitatea cerealelor depuse.

4) Certificatul se poate transmite şi garanta.

5) Construcţia şi exploatarea silozurilor să se dea unei instituţii puternice, în care să intre toţi factorii interesaţi şi anume: a) Statul, b) Micii producători de cereale prin cooperative, Casa centrală a acestora, c) Marii proprietarii, d) Comercianţii de cereale, e) Institute financiare, f) Publicul.

6) Această societate nu va face comerţ, ci va fi însărcinată numai cu clasarea şi păstrarea în silozuri, cu organizarea raţională

a transporturilor, servindu-se de toate mijloacele de comunicaţie ale Statului.

7) Deponenţii pot cere, când vor, ca marfa lor să fie vândută de societăţi în comision.

Chestiunea comerţului şi industriei lemnului

Pentru a se avea date pozitive, d profesor dr. C. Bungeţeanu, a făcut o călătorie de studii, vizitând centrele cele mai însemnate, unde se practică industria şi comerţul lemnului din România Mare.

Se relevă că materialul lemnos *actualmente tăiat*, care nu se poate transporta în regiunile industriale sau de consum, este evaluat de d. Bungeţeanu la peste 3 miliarde de lei. Problema comercializărei acestui material şi al celui care va rezulta din exploatările viitoare, e în studiu.

In *chestiunea vitelor*, al cărui principal referent este d. prof. dr. Filip, s'a stabilit cercetarea în subcomisiuni a următoarelor:

a) Punctele principale ale unei organizaţiuni pentru crearea sindicatelor de creştere.

b) Chestiunea frigoriferelor şi abatoarelor.

c) Chestiunea consumului intern în noua situaţie geografică a ţărei.

d) Chestiunea transportului vitelor şi cărnei.

e) Chestiunea debuşeului şi concurenţii externe.

f) Chestiunea conservării celorlalte produse, afară de carne.

Institutul Economic Românesc n'a luat în considerare chestiunea impozitelor, care ar fi putut lua în timpurile actuale un caracter politic, pe care vrea să-l evite.

Institutul n'a făcut până acum nici o manifestare externă, căutând mai întâi să se'narmeze bine cu material documentat.

In vederea manifestării exterioare, direcţiunea Institutului urmăreşte ideia convocărei unui *congres al institutelor financiare şi economice din întreaga ţară* şi publicarea — cu începere dela 1 Ianuarie 1922—a două buletine periodice, unul *românesc* şi altul *franţuzesc*. Buletinul românesc va avea caracter informativ cu privire la întreaga noastră viaţă economică; iar buletinul franţuzesc va întreţine opinia publică străină asupra vieţei economice din România, cu informaţii ample şi exacte.

II. Secţiunea statistică informativă.

Pentru a fi cât mai repede informat şi din izvoare sigure, Institutul a intrat în legătură cu toate institutele din ţară şi străinătate, cari vin în atingere cu viaţa economică.

Din America de Nord şi de Sud vin zilnic publicaţiuni asupra situaţiunii economice a ţărilor din noul continent.

Tot în vederea pregătirii informaţiunilor şi studiilor, s'a început organizarea bibliotecii operilor de specialităţi, a periodicelor şi a publicaţiunilor zilnice.

Pentru adunarea de *informaţiuni comerciale*, s'a trimis băncilor, industriaşilor şi comercianţilor, membrii ai Institutului, câte un chestionar, care completat cu actele de constituire, statute, dări de seamă, bilanţuri etc. constitue primele dosare de informaţiuni.

S'a organizat un sistem de *fişe*, cari sunt ţinute la curent asupra oricărei mişcări de natură publică în întreprinderile comerciale şi industriale după «Monitorul Oficial» şi registrele tribunalelor de comerţ.

Numărul total al membrilor fondatori şi aderenţi ai Institutului se ridică azi la 326. din cari 90 bănci, 80 societăţi industriale şi comerciale, 31 comercianţi şi încustriaşi şi 125 alte profesiuni.

N. N. C.

RECENZII

Problemele evoluţiei poporului român. *Studii şi cercetări de Dr. Gr. Antipa*, membru al Academiei Române.

Într'un volum de 400 pagini d. Dr. Gr. Antipa, pornind dela concepţia, că în orice manifestaţie vitală se disting 3 scopuri: *conservarea individuală*, *perpetuarea neamului* — specie, varietate, rasă, popor, etc şi *năzuinţa spre progres*, analizează în partea introductivă toate însuşirile şi armele de care dispun diferiţi reprezentanţi ai vieţei organice, pentru a-şi susţine lupta pentru realizarea acestor trei ţeluri.

Evoluţia ar fi rezultanta luptei dusă în acest scop. Calităţile speciale ale firei omeneşti: inteligenţa, spiritul de asociaţie şi organizare, precum şi cultura popoarelor contribue la asigurarea perpetuărei şi progresului omenirei pe pământ. Ele constituesc pute-

rile elementare ale organismelor, concentrate în două arme puternice: ştiinţa şi cultura. Mediu în care se desvoltă la denumirea de *Mediu de traiu*, care pentru unele popoare constitue posibilitatea progresului lor, după cum pentru altele a fost cauza dispariţiei lor; aceasta după cum puterea de adaptaţiune a unui popor e mai bine înarmată cu puterile elementare menţionate mai sus.

Acest mediu de trai se caracterizează, fie printr'un mediu geografic (natural), după ţara în care se desvoltă, fie printr'un mediu politic, definindu-se astfel legăturile cu celelalte popoare, sau mediu social, când privesc raporturile dintre indivizii aceluiaşi popor. Când se referă la domeniul culturei materiale şi sufleteşti, al unui popor, se constitue mediu cultural, iar când se consideră influenţele exterioare, ce se exercită asupra sa, ne gândim la un mediu universal.

In acest cadru observate toate popoarele, se poate pricepe raţiunea existenţei statelor şi natura lor, fie ele naţionale, eterogene sau coloniale, existenţa lor fiind strâns legată de puterea de adaptare cu care sunt dotate faţă de mediul de traiu.

Trecând la poporul român, se poate distinge că este înzestrat cu o mare putere fizică şi de rezistenţă la capriciosul mediu geografic, ce-l locueşte. Puterea sa de reproducţie aşează ţara noastră în fruntea natalităţei, iar puterea de adaptaţiune este în totdeauna evidenţiată. Analizând şi celelalte calităţi ale poporului român, inteligenţa, voinţa, simţul artistic, ele nu-i lipsesc; e necesar însă a se insista mai mult asupra culturei lui şi în deosebi cultura ţăranului, care astăzi este mai mult superficială; căci nu se poate conta pe o stare de civilizaţie mai înaintată, decât desvoltând în mod sistematic cultura sa naţională.

Acestea spuse, autorul face o descripţie a ţărei, (mediul intern), în legătură cu influenţa ei asupra evoluţiei poporului, relevând în deosebi bogăţiile solului şi subsolului României şi a modului cum ele sunt exploatate, fie prin mijloace locale şi naţionale, fie prin intervenirea puterei altor popoare. In acest capitol soarta pădurilor noastre se analizează într'un spirit de decepţie.

Autorul impresionat de exploatările abuzive şi care au caracterizat în deosebi vremurile dinaintea războiului, face o critică severă devastărilor pădurilor de răşinoase din munţi; cu icoane vii, presărate pretutindeni, impresionează puternic pe cititor.

„Pătura de pământ vegetal. — spune autorul — aci atât de

„subţire, ne mai fiind fixată, este spălată de ploi şi dusă la vale „de pârae, cari devin torenţiale... râurile îşi schimbă regimul şi „topirea zăpezilor inundă câmpiile şi recoltele... O adevărată ca„lamitate, care strică întregul echilibru al naturei, strică clima şi „regimul apelor ţărei şi devastează o avuţie naţională distrugând-o „pe veci... munţi întregi au rămas goi, în dauna locuitorilor din „localitate, cari rămân în desăvârşită mizerie, fără nici o altă po„sibilitate de câştig, şi a întregei economii naţionale".

Şi după ce face o retrospectivă asupra pădurilor din toate regiunile ţărei, încheie în modul următor:

„Înainte de toate însă măsura cea mai urgentă pentru ame„liorarea, valorificarea şi exploatarea pădurilor este *reorganizarea „radicală a serviciului silvic al Statului.*

De când cu invazia societăţilor străine de exploatări fores„tiere, care —*cu concursul politicianilor noştri*— se dedau la cele „mai teribile devastări ale pădurilor de munte...s'a deschis o largă „poartă abuzurilor, care a avut efecte dezastruoase asupra ser„viciului silvic".

Iar despre Casa Pădurilor, spune:

„Noi avem astăzi numai o „Casă a pădurilor", o instituţie „cu o organizare mai mult comercială, care mai mult „vinde lemne, „şi cumpără păduri", unde problemele adevărat silvice sunt lăsate „mai mult pe al doilea plan şi unde silvicultorul de meserie nu „'şi mai găseşte adevăratul său rost, pentru a putea pune în prac„tică ceiace a învăţat la scoală".

Cuvintele acestea spuse de academicianul d. dr. Antipa lovesc ca o greutate de plumb conştiinţa oricărui bun român — totuşi trebue menţionat, că în ceiace priveşte corpul silvic, în existenţa lui de câteva decenii, a fost un corp însufleţit de un spirit conservator de păduri şi pe măsură ce timpurile trec el s'a organizat în acest sens,—şi acest spirit se evidenţează astăzi mai puternic, căutând să imprime oamenilor politici, conducătorii de astăzi ai ţării —şi stăpânitorii din trecut— necesitatea unei exploatări raţionale şi a unei culturi ştiinţifice a pădurilor, pentru ca rolul lor economic şi naţional să fie atins.

Exemple vii de aceasta se văd în legiferarea codului silvic dela 1910 şi în modificările adu.se acestuia în legiuirea din 1920.

Este necesar totuşi ca conducătorii de astăzi ai serviciului silvic să răsfoiască aceste studii, ale d-lui dr. Antipa, sincere în

exprimarea lor şi documentate cu experienţa bogată a trecutului său.

Cadrul restrâns al acestei recenzii, nu-mi permite a continua observaţiile din acest studiu asupra agriculturei, problemei petrolului şi celelalte bogăţii ale solului şi subsolului ţărei noastre ; din analiza lor autorul scoate directivele pentru organizarea puterilor poporului român şi bazele politicei viitoare ale statului român.

P. Roşescu

* * *

Revista Cooperaţiei No. 2—9. După un răstimp de câteva luni, — pe care Redacţia Revistei îl impută nepăsărei celor cari au fost solicitaţi, să i ofere sprijinul lor, Revista Cooperaţiei apare într'un volum conţinând un bogat şi interesant material în legătură cu mişcarea cooperatistă.

De oarece în acest număr al revistei găsim articole, cari vor interesa pe cititorii noştri, rezumăm în cele ce urmează câteva din cele mai importante.

*

D-l G. Turneanu, într'un articol intitulat „Datoria Cooperaţiei" faţă de moşneni şi răzeşi, precizează, care este rolul cooperaţiei în salvarea acelor păduri moşneneşti şi răzeşeşti, cari până astă-zi au scăpat de la exploatarea sălbatică a capitalismului străin.

Datoria legiuitorului este, ca prin măsuri înţelepte, să apere acapararea acestor bunuri, aducând astfel liniştea necesară reculegerei şi refacerei.

Pe de altă parte însă, redeşteptarea şi refacerea moşnenilor, trebue să se facă prin ei înşişi. Moşnenii nu vor mai trebui lăsaţi singuri, ci li se vor da sfătuitori luminaţi, cari până astăzi le-au lipsit.

Cooperaţia, care a făcut destulă dovadă a tăriei sale, chiar în timpurile de nevoi şi de urgie prin care a trecut, este singura indicată să se scoboare în mijlocul moşnenilor şi să le dea o mână de ajutor.

Ajutorul cooperaţiei însă nu va consta în răscumpărarea pădurilor acaparate de societăţile capitaliste, sau cumpărarea celor nevândute încă, de către băncile populare, federale sau cooperative, ci acest ajutor trebue înţeles în sensul larg de doctrină, prin aplicarea unui sistem economic, care să vie în ajutorul moşnenilor, convertindu-i la ideia înjghebărei asociaţiunilor necesare punerei în valoare, şi exploatărei bunurilor.

Datoria cooperației, astfel definită, a fost recunoscută de Casa Centrală în mod oficial, încă înainte de înființarea celor dintâi cooperative forestiere (1905); iar mai târziu, «Anuarul pe 1907 al bancilor populare și cooperativelor sătești», se revine asupra acestei chestiuni.

Din nefericire, începuturile plăpânde ale exploatărilor forestiere cooperatiste nu puteau îmbrățișa exploatarea imenselor păduri moșnenești și răzești. Și fiindcă o exploatare extensivă, așa după cum se preconiza de Casa Centrală, aducea moșnenilor un câștig mai mic, ferindu-i însă de acaparatori, capitalizmul — în dauna țărei și a moșnenilor, — introducând exploatarea intensivă, a captat bogățiile forestiere moșnenești în cea mai mare parte.

Astă zi cooperația s'a înfiripat și are putința să aspire la punerea în valoare a pădurilor moșnenești cu întreaga serie de industrii ale lemnului, asigurând și regenerarea masivelor.

Autorul acestui inimos articol, D-l G. Turneanu, sfârșește prin a da câteva detalii asupra înjghebărei viitoarelor cooperative moșnenești, înșirând foloasele ce vor decurge pentru moșnenii proprietari și muncitori în acelaș timp pentru unitățile cooperatiste creditoare cât și pentru consumatori.

Însemnătatea chestiunei discutată de D-l Turneanu, precum și căldura pe care D-sa o pune în apărarea intereselor moșnenești, face din acest articol o lucrare de o reală valoare.

*

D-l Ionescu-Pașcani, alarmat de repetatele incendii întâmplate în ultimul timp în pădurile din țara noastră, pune în discuție chestiunile «Asigurărilor forestiere». D-sa, cu drept cuvânt, se miră că până astăzi o inițiativă luminată n'a întreprins nimic pe acest tărâm: Cu toate acestea, asemenea asigurări sunt posibile și s'au făcut încercări mai importante în ultimii doi ani în Norvegia, Suedia și Finlanda. Autorul descrie modul de organizare a secției de asigurare forestieră a mutualei «Sampo», unde se poate asigura: 1) Arborii de cel mult 5 m. înălțime și 0,125 diametru. 2) Arbori în vârsta de exploatare și 3) Arbori doborâți și curmați, aflați pe locul exploatărei.

Asiguratul este obligat să ia toate măsurile pentru evitarea incendiului, despăgubirea ce i se acordă în caz de sinistru, fiind de cel mult 3 4 din perdere.

În primul an de funcționare, societatea «Sampo» a asigurat

riscuri în valoare de lei 37.722 iar în al doilea an în valoare de 66.400. La un capital de 37.500 lei societatea a avut, în primul an, un beneficiu de 34.415 lei.

D-l Ionescu-Paşcani, deschizând discuţiunea asupra acestei importante chestiuni, lansează admirabila idee a înfiinţărei unei cooperative puternice de asigurare mutuală.

*

D-l Mihai Ailincăi pune în discuţie o problemă de actualitate: «Cooperaţia în industria mare».

D-sa arată că, astfel cum sunt constituite azi adunările generale ale cooperativelor, ele sunt în majoritatea cazurilor o masă inconştientă, care poate fi câştigată oricând la a lucrà chiar împotriva intereselor vitale ale cooperativelor. Răspunderea solidară şi nelimitată, prevăzută de statute, este o formulă fără înţeles pentru membrii adunărilor generale. Pentru formarea adunărilor generale conştiente şi active, d-l Ailincăi enunţă următoarele păreri:

In primul rând, capitalul necesar exploatărilor trebue luat din cooperaţie şi prin cooperaţie, iar nu prin împrumuturi dela centrală, care nu poate face faţă nevoilor de capital ce au cooperativele industriale în stil mare. Pentru aceasta, în chiar cadrul legilor de azi, se poate admite, ca un membru al unei cooperative să aibă atâtea voturi câte mii de lei deplin vărsaţi are în cel puţin 3 luni înaintea unei adunări generale. Această măsură este logică, dreaptă, cooperatistă şi este o consecinţă firească a responsabilităţei solidare şi nelimitate, şi salutară intereselor generale ale întreprinderei. La o cooperativă organizată pe această bază, când toţi membrii ei vor avea drept la cinci voturi, adunarea generală va fi conştientă, iar conducătorii ei se vor sprijini pe o forţă reală.

Dintr'o ast-fel de adunare generală se va putea alege şi un adevărat consiliu de Administraţie. In Consiliul de Administraţie trebue să fie două feluri de membri: de drept şi aleşi. De drept vor fi organele superioare administrative şi technice. Dintre membrii eligibili ⅓ vor fi lucrători salariaţi cu ziua sau cu bucata.

Articolul D-lui Ailincăi dovedeşte o concepţie serioasă şi curagioasă şi nu putem, decât să recomandăm, mai cu deosebire colegilor noştri de la întreprinderile forestiere cooperatiste, să ia parte la discuţiunea acestei chestiuni.

*

D-l I. Focşăneanu inaugurează o rubrică a technicei forestiere cu o introducere plină de căldură, invitând pe toţi cei ce fac experienţă în această ramură, să colaboreze la literatura technică forestieră, care până astăzi n'a existat la noi.

Competinţa cu care colegul nostru tratează chestiunea face valoarea succintului său articol.

In acelaşi număr al Revistei Cooperaţiei mai găsim articole excelente semnate de d-nii *I. G. Duca, G. Dumitrescu-Bumbeşti, Gh. Vlădescu-Albeşti* şi alţii, tratând chestiuni de importanţă economică socială în legătură cu cooperaţia.

M. S. S.

DIN CARŢI ŞI REVISTE STRAINE

Pădurile din Republica Ceho-slovacă

Procentul de împădurire în Ceho-Slovachia este de aproape 29.5, adică suprafaţa împădurită în ţările de limbă cehă (Boemia, Moravia, Silezia) este de 2.340.990 hectare, iar în Slovachia şi Rusia Subcarpatică cam de 2 milioane hectare. In întreaga republică se află prin urmare peste 4.340,000 hectare. Cele mai bogate în păduri sunt Silezia, Slovachia şi Rusia Subcarpatică (34 5 la sută) după care urmează Boemia (29,6%) şi Moravia (28,0%).

Creşterile anuale medii în ţările de limbă cehă sunt socotite la 8 milioane 158,291 metrii cubi, dintre care 62% lemn de lucru şi 38% lemn de foc. Producţiunea reală corespunzetoare acestor creşteri anuale este de 3 metri cubi la hectar. Cu alte cuvinte producţiunea lemnului tare:

De lucru este de	279,137	metri cubi
Producţiunea lemnului de lucru moale de reşinoase	5.107,844	» »
	5.386,981	» »
Lemn de foc de foioase	1,024,013	steri [1])
Lemn de foc de foioase reşinoase (lemn moale)	3,227.641	»
Total , . .	4.301.654	»

Care este egal cu 2,796,075 metri cubi (1 ster = 0,63 m. c.). Producţiunea totală lemnoasă, ar fi deci de 8,183.056 metri cubi.

Dacă avem în vedere Slovachia, a cărei suprafaţă împădurită este cam de 2 mil. hec. şi dacă socotim creşterea pean şi pe hectar numai la 3 metri cubi, producţiunea lotală în Ceho-Slovachia ar fi:

1) In ţările ceho producţiunea toatală este de 14 milioane de metri cubi.

In ţările de limba cehă de . . . . . 8,000.000 metri cubi
In Slovachia şi în Rusia Subcarpatică de . . 6,000 0'0 » »
Total . . . 14,000,000 » »

Producţiunea anuală se poate evalua la 250 milioane coroane (după preţul dinainte de războiu). Când pădurile vor fi bine administrate din punctul de vedere forestier, producţiunea anuală se poate spori considerabil şi anume în ţările cehe la 5 metrii cubi la hectar, adică la 12 milioane metri cubi, în Slovachia şi în Rusia Subcarpatică la 4 metri cubi (8 milioane de metri cubi) în total aşa dar la 20 milioane de metrii cubi, a căror valoare cu preţul de mai sus este de 1 miliard (50 coroane preţul unui metru cub), de oarece lipsa de lemne în Europa va dura mai mult timp. In fine păşunatul, coaja pentru tăbăcit, seminţele forestiere, fructele din păduri, reşina, ciupercile etc. constituie produse indirecte (accesorii).

Să ne încercăm a calcula valoarea pădurilor noastre după preţul de dinainte de războiu. După calculele foarte precise, această valoare în ţările cehe ar fi cam de 5.266 milioane de coroane (1 hectar 2 250 coroane); în Slovachia 2,700 milioane de coroane, (1 hectar, 1.500 coroane), în total cam 8 miliarde coroane. Acest preţ corespunde anilor de pace. Pentru că lipsa de lemne domneşte în toată Europa, preţurile nu vor scădea. Astăzi se poate calcula la 25 miliarde coroane.

Ca bază pentru calculele mai sus menţionate ne-am servit de următorul tablou amănunţit, care se referă la date asupra producţiunei reale lemnoase în ţările cehe în anul 1910:

Lemnul de lucru

	tare (foiose)	moale (reşinoase)	TOTAL
	Metri cubi		
Boemia	100.913	3.141.804	3.242.717
Moravia	143.040	1.247.364	1.391.404
Silezia	35 184	718.676	753.860
Total . . .	279.137	5 107.844	5.386.981

Lemnul de foc

	tare (foioase)	moale (reşinoase)	TOTAL
	steri		
Boemia	254 397	1 983.958	2 238.355
Moravia	661 986	1.075 101	1.737 087
Silezia	107.640	218 762	326.212
Total . . .	1.024 013	3 277.641	4.301.654

(1 ster = 0'65 m. c.)

Din aceste 14 milioane metrii cubi de lemne se poate compta pe 8.400.000 metrii cubi lemn de lucru. Aceşti 8.400.000 metri cubi pot fi fasonaţi în 5 milioane metrii cubi lemn de cherestea a căror valoare ar reprezenta 2 1/2 milioane coroane,

Statistica :

Păduri (în 1910)

în Boemia	538.478 hectare
» Moravia	623.481 —
» silezia	179.021 —

In Slovachia şi Rusia Subcarpatică.

Judeţele de pe ţărmul stâng al Dunărei . .	1.074.096 ha
» » » » drept » Tisei . . .	1.169.673 »

(Buletinul Ministerului de agricultură al Republicei Ceho-slovace).

P. A.

BIBLIOGRAFIE

La forêt de Soignes, de René Stevens et Louis Van Swaelmen. Un volum de 300 pagine cu numeroase gravuri în şi afară din text. 63 Boulevard Haussman, Paris.

Nos arbres dans la nature de Henry Correvon. Un volum legat de 364 pagini cu numeroase gravuri colorate, preţul 45 franci. Paris, I. B. Baillière et fils.

Guide pratique de sylviculture de Dr. F. Fankhauser, inspector federal al pădurilor. A 3-a ediţie franceză de M. Petitmermet, inspector federal forestier. Librăria Payot et C-nie. Lausanne 1 rue du Bourg.

L'amour de la forêt de Paul Martin, Secretar fondator al «Societăţii Lorene» a amicilor arborilor. O broşură de 32 pagini.

Une devise de politique forestiere de Marcel Raux, inspector-ajutor de ape şi păduri. O broşură de 24 pagini. Preţul 150, franci. De vânzare la librăria Berger-Levrault, Paris.

Conversion des taillis en futaie. Methode et résultats de C. Aubert, Inspector de ape şi păduri, O broşură de 32 pagini, Preţul 2 franci. La librăria Berger-Levrault, editeur, 5, rue des Beaux-Arts. Paris.

La legislation française sur la reglementation de l'esploitation forestière et le projet de loi deposé en Belgique le 13 Janvier 1921 de Raoul Daion. Maurice Lumertin, editeur-libraire 58—62 rue Coudenberg, Bruxelles.

Precis de botanique forestière et biologie de l'arbre de Chancerel. Anatomia şi fiziologia vegetală cu aplicaţiunile practice la arboricultură şi la silvicultură. Premiată de Academia de Agricultură din Paris. 1921. Un volum mare în 8°, 191 pagini, 18 franci.

Traité de la conservation et de l'amélioration des bois de M. de Keghel inginer-chimist, vechiu director chimist al uzinelor, Companiei franceze pentru injectarea lemnelor. Un volum în 16 de 350 pagini cu 40 figuri şi numeroase tablouri. Preţul broşat, 10 franci şi cartonat 15 franci, Librăria I. B. Baillère et fils, 19, rue Hautefeuille. Paris.

Les sciences et les machines à bois, de Paul Razous, membru al societăţii inginerilor civili, laureat al Academiei de sciinţe, profesor la şcoala specială a lucrărilor publice, Ediţia a 3-a revăzută şi corectată. Vol în 8° de 339 pagini şi 151 figuri. Preţul 30 franci. Librairie Dunod, editeur, 45 şi 49 quai des grands Augustins, Paris

L'aménagement des forêts par la méthode experimentale et spécialement la méthode de control, de H. E. Biolley, inspector forestier, cu o scrisoare prefaţă de Roger Ducamp, conservator de păduri. Altinger frères, editeurs, boulevard St. Michel, 30, Paris (VI).

The practice of silviculture, de Ralphe C. Hawley. Editeurs Chapmann et Hall. Preţ 21 sh.

P. A.

APEL

In vederea unificărei revistelor noastre de specialitate, Comitetul de redacţie face un călduros apel la toţi Economiştii şi Inginerii Silvici, de a ne da graţiosul concurs, colaborând cu cât mai multe şi variate articole de specialitate care să îmbrăţişeze toate chestiunile de ordin: cultural, technic, economic, vulgarizare etc.

Cu această ocazie mai rugăm pe D-nii membrii a ne trimite şi recensii după diferite lucrări de specialitate şi tratate streine consultate precum chiar şi informaţii locale care ar interesa şi revista noastră.

Comitetul de redacţie, exprimă, mulţumiri, tuturor acelora care vor voi a răspunde apelului nostru.

Comitetul de redacţie.

Informaţiuni

Pe ziua de 1 Aprilie 1921 s'au făcut următoarele avansări în corpul silvic:

1) D-nul Ing. inspector silvic X. Sculy la gradul de inginer inspector general silvic.

2) D-nul Ing. insp. silvic cl. II D. Borş la gradul de ing. insp. silvic clasa I.

3) D-nul. Ing. şef silvic clasa I Coman Marinescu, la gradul de inginer inspector silvic clasa II.

4) D-nul Inginer şef cl. II C. T. Rădulescu, la gradul de ing. şef silvic cl. I.

5) D-nul Ing. şef silvic cl. III Ştefan Mantea, la gradul de inginer şef silvic clasa II.

* * *

In corpul silvic s'au mai făcut următoarele mişcări:

D-l Inginer Inspector silvic C. Sava-Goiu a fost înaintat pe ziua de 15 Decembrie 1921 la gradul de Inginer Inspector general silvic.

D-l Inginer şef silvic N. Bogdan şeful Ocolului silvic Casimcea a fost transferat în interes de serviciu la direcţia silvică Kişinău; iar în locul D-sale a fost transferat D-l Inginer silvic N. Gheorghiu dela Ocolul silvic Tisău.

D-l Inginer şef silvic C. Apostolescu s'a transferat după cerere la Ocolul silvic Tisău, iar în locul D-sale la Ocolul Vintilă Vodă a fost numit D-l Inginer stagiar Ştefan Enescu.

D-l Inginer silvic Pavel Tănăsescu a fost transferat ca şef de cancelarie la Regiunea IV-a silvică Buzău.

D-l I. Brâncuş şeful Ocolului silvic Cotmeana a fost transferat ca şef de cancelarie la Regiunea VII-a silvică iar în locul D sale a fost numit D-l Inginer şef silvic Marin Georgescu dela Ocolul silvic Câmpulung.

D-l G. Guţu şeful Ocolului silvic Slobozia a fost mutat în interes de serviciu la direcţia silvică Kişinău iar în locul D-sale a fost numit D-l Inginer silvic-stagiar Victor Georgescu.

D-l I. Iliescu şeful Ocolului silvic Tismana a demisionat.

D-l Enache Dămăceanu şeful Ocolului Furceni a fost transferat la Ocolul Tismana.

D-nii Ingineri şefi silvici I. S. Zăvoianu, Victor Ivănceanu şi Ştefan Predescu au fost mutaţi ca agenţi de control în Basarabia.

D-l Inginer Inspector silvic I. Simionescu şeful Regiunei VIII-a silvică a demisionat, primind postul de director al exploatărilor Societăţii „Carpatina".

* * *

Prin Decretul Regal No. 26 922 s'au primit în corpul silvic al Statului următorii absolvenţi ai Şcoalei Sup. de silvicultură promoţia XXV pe ziua de 1 Ianuarie 1922.

In serviciile administraţiei centrale.

D-nii Ingineri silvici-stagiari :

Niculescu Emil, Popescu Mihail, Duldurescu N., Carleciuc T,. Nettea C., Georgescu C., Dan Ilie., C. Popescu Făurei, Pascovici N., Nonuţă G., Trandafirescu V., Marcu C- şi Petrovan Eugeniu.

In serviciul exterior, ca şefi de cancelarie la regiunile silvice şi ajutori la ocoale :

D-l Măţăoanu N., la cancelaria Regiunei a VI-a Bucureşti.

D-l Băcanu N, la cancelaria Regiunei I a Iaşi

D-l Miulescu G., la cancelaria Regiunei VIII-a R.-Vâlcea.

D-l Harnagea V., la cancelaria Regiunei III-a Bârlad.

D-l Stoica F., la Ocolul Târgovişte.

D-l Popescu C., la Ocolul Comana.

D l Vasilescu Victor la Ocolul Tătăruş.

D-l Ionescu Theodor la Ocolul silvic Sinaia.

D-l Petrescu Eftimie, la Ocolul Lucieni.

D-l Kiriţescu Al., la Ocolul R.-Vâlcea.

D-l Mavrodin Eremia, la Ocolul Enişenlia.

D-l Stănescu Alexandru, la Ocolul Căscioarele.

D-l Podeanu D., la Ocolul Pogoanele.

D-l Butoiu Alexandru la Ocolul Frasinul.

D-l Negulescu V., la Ocolul Butoiu.

In serviciul silvic din Ardeal

D-nii: Paraschiv I., Criveanu C., Monţea Silviu, Terdich Frederich şi Moarcăş I.

* * *

In serviciul silvic din Basarabia

D-nii: Vasiliu V., Popescu C. şi Vlad Bivol.

In serviciul silvic al Eforiei Sp. Civile

D-l Despot I., la Circumscripţia silvică Brăila
D-l Damian N., la Circumscripţia silvică Urlaţi
D-l Teodorescu D., la Circumscripţia silvică Morunglavu

In serviciul de control al centralei Cooperativelor Sătesti.

D-nii: Boeru Valeriu, Minescu Gheorghe, Mandache Gheorghe şi Bondescu Emil.

La Particulari

D-l Pridie Arcadie la Societatea Goetz în Cernăuţi.
D-l Horia Manole în Serviciul silvic al Creditului Technic.

* * *

D-l Inginer silvic şeful ocolului Silvic Lăpuşna judeţul Mureş-Turda **George P. Antonescu** în urma avizului comisiunei permanente de pe lângă Ministerul Domeniilor a fost numit *Conferenţiar de Silvicultură la Academia agricolă din Cluj.*

* * *

Din moşia fermei (Statului) Bazargic, s'a cedat 5 Ha. pentru ocolul silvic Bazargic, inclusiv şi pentru înfiinţarea unei pepiniere forestiere.

* * *

Spre a face posibilă efectuarea unei bune administraţii a pădurilor expropriate de Stat şi pentru uşurarea contro-

lului asupra pădurilor ţărăneşti şi răzăşeşti din judeţul Orhei (Basarabia), s'au făcut 2 ocoale noui şi anume ocolul silvic Seliştе, cu sediul în comuna Seliştе şi ocolul silvic Bravicea cu sediul în comuna Bravicea.

* * *

Situaţia lucrărilor de măsurătoare executate în campania 1921—1922 până la 1 Decembrie 1921 de direcţiunea Cadastrului

1)	125	moşii terminate recepţionate şi verificate suprafaţa de	112900 Ha.	9053
2)	280	idem neverificate . . .	277483 „	4588
3)	171	idem nerecepţionate. . .	181379 „	4892
4)	173	idem în lucru în suprafaţa de .	208602 „	1059
5)	8	idem la care s'a aplicat parcelarea în suprafaţa de . .	14856 „	1244
Total	657	moşii Suprafaţa totală	805222 Ha.	0836

RECAPITULAŢIE:

1)	484	moşii cu lucrările de măsurătoare terminate în suprafaţa de	596619 Ha.	9777
2)	173	moşii în curs de măsur. supr. de	208602 „	1059
Total	657	moşii Suprafaţa totală	805222 Ha.	0836

*

Situaţia lucrărilor de măsurătoare executate până în present de diferite instituţiuni

1)	Casa Rurală	78.261	Ha.
2)	Serviciul geografic	73.794	„
3)	Direcţia Cadastrului în 1919 . . .	94.339	„
4)	„ „ „ 1920 măsurătoare	595.099	„
5)	„ „ „ „ aplicare .	13.620	„
6)	„ „ „ 1921 măsurătoare	790.367	„
7)	„ „ „ „ aplicare .	14.856	„
	Total general .	1.660.335	Ha.

D-nii abonaţi sunt cu stăruinţă rugaţi să achite abonamentele cu cari sunt în restanţă, de oarece altfel revista este pusă în imposibilitate să apară regulat.

D-nii cari nu doresc a mai primi revista, vor binevoi a ne comunica aceasta printr'o c. p.

De asemenea rugăm pe toţi domnii abonaţi să ne facă cunoscut actuala adresă a D-lor, pentru a nu mai face expediţia la adrese greşite şi a ne expune deci la frequente reclamaţiuni.

REDACŢIA

* * *

In urma deselor incendii ivite în ultimul timp în pădurile din America, s'a hotărât instalarea unor posturi de avioane cari să controleze în sbor pădurile.

Un raport oficial al comandantului corpului 9, cu privire la patrulele forestiere, constată că dela 1 Ianuarie la 1 Septembrie 1921 s'au descoperit 832 incendii în 396 patrulări cu 561 ore de sbor.

Sborurile au fost efectuate din 5 puncte diferite.

* * *

D. Francisc Britle şi-a terminat cercetările sale topografice aeriene pe cari le-a întreprins în Australia centrală. El a parcurs 5.000 klm. Rezultatele obţinute sunt de o mare importanţă şi vor ajuta mult la complectarea hărţei Australiei.

Institutul Forestier
LEIPZIG

APEL

In urma cererilor foştilor săi elevi, D-l N. Iacobescu, profesor la şcoala superioară de silvicultură, a hotărât a-şi publica cursul său de Botanică forestieră. Cum însă condiţiunile imprimărei sunt azi aşa de dificile şi mai ales ţinând seamă de numeroasele ilustraţii în mare parte originale şi fotografii, comitetul de imprimare, lucrând sub preşidenţia D lui Inginer silvic M. P. Florescu dorește să ştie pe ce număr de exemplare poate compta. Adesiunile amatorilor se vor trimite sub forma unei cărţi postale, D-lui Ing. şef M. Florescu, Str. Al. Orescu 9 Bucureşti.

Opera se va compune din 2 volume:

Vol. I intitulat *Curs de Botanică generală şi introducţie în Botanica forestieră*, cuprinzând următoarele capitole:

Introducţiune în Botanică.

Cap I. Structura elementară a plantelor.

Cap. II. Principalele tipuri de plante, monografii de morfologie comparată.

Cap. III. Anatomia şi fiziologia.

Cap. IV. Esenţele forestiere.

Cap. V. Geografia botanică.

Cap. VI Biologia generală.

Volumul I va conţine între 650 700 pagini şi va putea fi utilizat şi de studenţii facultăţilor de ştiinţe etc.

Vol. II. Curs de Botanică forestieră, conţinând:

Locul Botanicei forestiere în Enciclopedia ştiinţelor silvice. Raporturile Ingineriei silvice cu ingineria de mine. Raporturile dintre silvicultură şi agricultură. Părţile Botanicei forestiere şi interesul lor pentru inginerul de păduri.

Complementele Organografiei şi Anatomiei plantelor lemnoase, cu studiul detaliat al lemnului din punct de vedere botanic şi technologic.

Studiul detaliat al esenţelor şi al întregii florei forestiere, cu tablouri de determinarea speciilor de plante ce cresc în pădure şi ilustraţii.

Complementele Technologiei aplicate la plantele lemnoase.

Patologia vegetală cu studiul viţiilor lemnelor şi cuprinzând următoarele părţi:

§ 1. Generalităţi asupra maladiilor plantelor şi în special ale arborilor forestieri, predispoziţii, metode în cunoaşterea şi tratarea maladiilor, măsuri de protecţia pădurei;

§ 2. Maladii fiziologice sau cauzate de mediul anorganic;

§ 3. Maladii cauzate de vegetale şi în special de criptogame;

§ 4. Maladii cauzate de animale;

§ 5. Fenomene teratologice.

Complemente de Geografie botanică: repartizarea esenţelor forestiere în ţară.

Tablouri pentru determinarea esenţelor forestiere: în timpul iernei, depe frunză, lemne, scoarţă, fructe, seminţele şi plantele. Acest volum va conţine aproximativ 1000 pagini.

Comitetul editor intenţionează a trage în acelaş timp un mic volum separat coprinzând materia de Botanică forestieră necesară *şcoalelor de conductori şi de brigadieri silvici*, cu noţiunile necesare deasupra plantelor agricole şi hortieole şi cu elemente de cultura lor.

Data fiind importanţa acestei lucrări şi bogatul material adunat în decursul vremei de D-l Profesor N. Iacobescu, comitetul face un călduros apel, la toţi Inginerii silvici şi prietenii Silviculturei de a se înscrie din vreme pentru această lucrare atât de utilă.

Comitetul de iniţiativă.

Arendarea dreptului de vânat

în pădurile statului şi în pădurile fondurilor grănicereşti din fostul district al Năsăudului.

Se publică spre generala cunoştinţă, că în ziua de 16 Ianuarie 1922, orele 11 se va ţine licitaţie publică, cu oferte închise, în localul regiunilor silvice Baia-Mare, Bistriţa Cluj, Hunedoara, Lipova, Lugoj, Oradea-Mare, Orşova Sebeşul-Săsesc, Sighetul-Marmaţiei, şi Sft. Gheorghe, pentru arendarea, pe termen de şase ani, a dreptului de vânat în pădurile statului şi ale fondurilor grănicereşti din fostul district al Năsăudului.

Ofertele trebuesc înaintate, până la ora 11 a zilei de 16 Ianuarie 1922, regiunei silvice, de care aparţine terenul ce se arendează.- La regiunea silvică respectivă se pot vedea condiţiunile de arendare, formularul ofertei şi se pot primi toate informaţiunile necesare, referitoare la arendare.

Cluj la 16 Noembrie 1921, Direcţiunea Centrală a Pădurilor.

TABLA DE MATERII

P. Antonescu. —	Inundaţiile din 1920	3
	Islazurile comunale şi problema silvo-pastorală la munte în special . 93,	133
	Şcoala noastră superioară de silvicultură la Politechnică	161
	Combaterea Bostrichizilor din pădurea Statului Tarcău	165
	Estimaţia în fond şi în suprafaţă a pădurei de pe moşia Casti . .	225
	Necrologul lui N. Ghica Comăneşti	342
	Din cărţi şi reviste străine	354
G. P. Antonescu —	Din monografia Domeniului Gurghiu	242
	Incendierea pădurilor din munţii Gurghiului şi calculul daunelor cauzate	324
Const. C. Belu. —	Hibridaţiunea stejarului este o cauză de degenerare a speciei	231
Daniil Clain. —	Propăşirea Economiei forestiere sub guvernul lui Ioan C. Brătianu (1876—1888)	177
Baiu Crăciun. —	Der Waldpoet	237
N. N. Caragea. —	Din expoziţia de mostre din Bucureşti	317
	Tendinţe de uscăciune a solului . .	339
	Rezumat al dării de seamă a comitetului de direcţiune asupra activităţii Institut. Economic Românesc	345

		Pag.
N. Davidescu. —	Amenajarea apelor în România pentru navigare, irigare şi energie . .	275
M. P. Florescu. —	† Ioan S. Ionescu (necrolog) . . .	67
	Din bogăţiile vânatului Ardealului .	123
	Serbarea sădirii arborilor la Ploeşti	169
	Industria forestieră la o răspântie .	228
Ioan Florescu. —	Inamici şi amici ai sălciilor . . .	336
N. A. Iacobescu. —	Studii entomologice şi botanice în pădurile atacate de Bostrichizi .	29
Emil Isac. —	Pădurile	124
Andrei Ionescu. —	Recenzii (Reforme Administrative par l'autonomie et la responsabilité des fonctions (Self. Administration) .	253
I. Moldovanu (junior).—	Exploatarea pădurilor în regie . .	216
	Din primele legături forestiere ale Ardealului	234
N. Matzescu. —	Stejarul pomenirei lui Neagoe Vodă	252
C. Al. Orescu. —	1921	1
Iuliu Prodan. —	Impădur. locurilor sărate şi nisipoase	247
P. Roşescu. —	Recenzii	348
N. Saegiu. —	Fosta Academie de Mine şi silvicultură din Schemnitz (Ungaria) .	9
Al. Ştefănescu. —	Pădurile şi problema forestieră din Basarabia	113
G. Turneanu. —	Desbaterile parlamentare de interes forestier	76
I. Timoc. —	Reforma agrară pentru Transilvania şi înfiinţarea pădurilor şi păşunelor comunale	212
Ioan S. Zăvoianu. —	Casa de economie a corpului silvic	68
	Exploatarea în regie a pădurilor Statului 121,	161
	Chestia salariilor	125
	Pro-memoria	128
	Informaţii . . . 84, 129, 191, 266,	356
	Politica de stat în chestia lemnului .	178
	Procesele verbale ale şedinţelor soc. „Progresul Silvic"	179

Pag.

* * * Deschiderea cursurilor Şcoalei superioare de silvicultură 257
* * * Legea de reglementarea cumpărării de păduri destinate exploatărei . 258
* * * Apelul pentru busiul d-rului Istraty . 261
* * * Licitaţii de lemne 263
* * * Instrucţiuni trimise de Ad-ţia Casei Pădurilor cu privire la extracţiunea şi prepararea liberului de teiu din pădurile Statului 320
* * * Păstoritul 334

Uscătoria de Sămânță

din

Köszèg (Güns)

Casă mare de Comerciu

— DE —

SEMINTE FORESTIERE ȘI AGRICOLE

Grădini de plantații forestiere,

PEPINIERE

Sămânța reșinoaselor :

PINUS AUSTRIACA, PINUS SYLVESTRIS, PICEA EXCELSA, LARIX EUROPAEA, ETC.

Sămânța foioaselor, Sâmburile poamelor

Sămânțele forestiere streină.

TOATE SEMINȚELE SUNT DIN RECOLTA NOUĂ.

Reprezentanța Generală :

EUGEN WACHTER, Brașov

STR. NEAGRĂ No. 13

„ARIF“ SOCIETATE ANONIMA

Pentru Exploatarea de Păduri şi Industria lemnului

Capital social: Lei 30.0000.000, deplin vărsaţi

Preşedinte al Consiliului de Administraţie

CONSTANTIN NEAMŢU

Vice-preşedinte al Consiliului de Administraţie

Inginer TIBERIU EREMIE

ADMINISTRATORI-DELEGAŢI

Ingineri **Corneliu Bălteanu, C. Orghidan şi Alexandru Zănescu**

CONSILIERI:

Ingineri **Gh. Balş, C. Negrescu, I. Purcăreanu, D. Rolin şi J. Selleckaers**

DIRECTOR GENERAL:

Inginer-şef, M. N. Rădulescu

Director technic: Inginer, **D. Stoica**

Director comercial: L. Ciconi

Director forestier: Inginer-şef silvic, **V. Mihălcescu**

Are în exploatare pădurile din munţii Arifului, de pe valea Argeşului. Posedă o fabrică cu 18 gatere în Curtea-de-Argeş. Vinde en gros şi en detail, lemne de foc şi cherestea, predate la gara Curtea-de-Argeş. Posedă ateliere mecanice de tâmplărie, fabrică de lăzi, fabrică de parchete. Primeşte comenzi pentru cherestea şi lemne de foc, tâmplărie, mobilier, parchete de stejar şi fag, lăzi şi orice fel de ambalaje de lemn etc.

Sediul în BUCUREŞTI STR. MARCONI No. 3

Telefon 2 91

„CARPATINA“

Société Anonyme Roumaine pour l'industrie Forestière

CAPITAL SOCIAL: Lei 100.000.000

entièrement versés

Siége Principal: BUCAREST, 21, rue Paris

La Scierie Brezoi (Valcea) *effectue toute commande de bois de charpente de pin et de sapin.*

Section spéciale pour la fabrication de caisses d'emballage, executées sur commande.

Planches sabotées pour planchers.

Grosse production de bois de chauffage, de hêtre et briquettes.

Traverses de hêtre pour voie ferree.

Les Scieries de Turnu-Măgurele et Stoeneşti *produisent:*

Tout matériel de bois de charpente. Planches rabinées, caisses d'emballage.

La Scierie, la Manuiserie mécanique et les Ateliers de parquets de Slatina *exécutent toute commande de:*

Toute sorte de matériel de bois de charpente;

Mobilier simple ou de luxe, de bois séché, coupé avant la guerre, en sapin, pin, chêne et autres essences.

Menuiserie pour constructions.

Parquet de chêne de toute dimension, en bois sèche.

Dépôts pour la vente en détai, dans les villes de:

Craiova: 15, Strada Stirbey-Voda,
Strada Amaradia,
Bariera Catargiu
Bariera Calafatului
Bariera Bucureşti

Alexandria (Teleorman)

Roşiori (Teleorman)

Drăgăşani (Vâlcea)

Râmnicu Vâlcea

Les commandes pourons être faites tant aux succursales qu'à la Centrale de Bucarest 21, Strada Paris.

Institutul Forestier
ORAŞUL STALIN